

שְׁהִיא רְבִיעִית לָאֲבוֹת וְרְבִיעִית לְשֹׁלֵשׁ חַיִּים, וְהִיא
 דְּמוּת אָדָם, וְלֹא אָדָם. וְהוּא שְׂכֵתוֹב וְדְמוּת פְּנִיָּהֶם
 פְּנֵי אָדָם, אֵלָּא מַה זֶה אָדָם? יו"ד ה"א וא"ו ה"א.
 שְׂכֵת בּוֹ שַׁד"י, יְהו"ה הוּא רִשּׁוֹת תִּנְחִיד, רְחִבּוֹ
 אֲרֻבָּעָה וְנִבְחָהוּ עֲשָׂרָה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, י' שֶׁל
 שַׁד"י בְּנִגּוּד אוֹת שֶׁל שְׂכֵת וַיָּמִים מוֹכִיִּם, י' נְרִמּוֹ
 בּוֹ עֲשֹׂר סְפִירוֹת.

הָרִשִּׁים תָּזָה הוּא לָבֶן הַמֶּלֶךְ, אֲבָל לְעֵבֶד שֶׁל
 הַמֶּלֶךְ הָרִשִּׁים שֶׁלוֹ שַׁד"י, מִתְּצַד שֶׁל אוֹתוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְכו', וְמִי הוּא?
 מִמַּטְרוֹן, שְׁעוּלָה לְחֻשְׁבוֹן שַׁד"י, וְהוּא אָדָם קָטָן
 בְּדְמוּת שֶׁל מַעֲלָה, וְזֶהוּ אִם בְּבָנִים אִם בְּעֲבָדִים
 וְכו'.

מִי שֶׁרִשִּׁים שֶׁל אֲרִיָּה בְּחוֹתָמוֹ, הוּא לָבֶן בְּפָנָיו. מִי
 שֶׁהוּא בְּחוֹתָם שֶׁל שׂוֹר, הוּא אָדָם בְּפָנָיו. מִי
 שֶׁהוּא בְּחוֹתָם שֶׁל נֶשֶׁר, הוּא יֶרֶק בְּפָנָיו. מִי שֶׁהוּא
 בְּחוֹתָם שֶׁל דְּמוּת אָדָם, הוּא שָׁחַר בְּפָנָיו, כְּמוֹ
 שֶׁתּוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה שִׁחֲרָה אֲנִי וְנָאֻתָה.

שְׁיִמְנִי בַּחֹתָם, זוּ הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ תוֹרַת
 אֱמֶת הִיְתָה בְּפִיהוּ, וְהִיא כְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר
 אֱמִירוֹת שֶׁהֵם י', וּמֵעֶשְׂרָה דְּבָרוֹת שֶׁהֵן ה"ה, וְמֵה
 זֶה תּוֹרָה? ו' הַכּוּלִּל יַשֵּׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, עַל לְבָד
 - זֶה שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִים בְּחֻשְׁבּוֹן ל"ב,
 שֶׁתְּלוּיִים מו', שֶׁהוּא ו' פְּעָמִים טוֹב, וְכֵן נִשְׁתַּלֵּם
 (ו') הַשֵּׁם שֶׁל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָאוּ
 שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְכָל מֵה שִׁישׁ בָּהֶם, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל כִּי
 יוֹם נָקָם בְּלִבִּי, לְב"י עוֹלָה אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם. וַיִּבְלֹ,
 שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם שָׁמוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, וְעָלִיו
 נֶאֱמַר לְלִבִּי גִלִּיתִי, וְלֹא־יָבִרִי, שֶׁהֵם מְאֹתִים אַרְבָּעִים
 וּשְׁמוֹנֶה מִצּוֹת הַתּוֹרָה, לֹא גִלִּיתִי, וּבִיָּבִלִי הָיָה,
 (ה' בְּשִׁשִּׁי שֶׁהוּא כו', וְזֶהוּ וַיְהִי (דף סז ע"א) עָרַב וַיְהִי בִּקְרֵי יוֹם הַשְּׁשִׁי, שָׁוִי) הַח'
 שֶׁל הַשְּׁשִׁי הִיא הַמְּלָכוֹת הַשְּׁבִיעִית, וְהִיא נִקְרָאת
 ע"ב, וְכֵן רֹכֵב ו' לְגֹאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
 הִנֵּה יְהו"ה רֹכֵב עַל ע"ב קָל, מַשּׁוּם שֶׁהִיא הַכָּלֵל
 שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת שֶׁתְּלוּיִים מֵהֶם שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם
 שָׁמוֹת וְנִכְלָלִים בָּהּ, וּבִנְגִיד שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת נֶאֱמַר
 בְּוִיבְלֹ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים שְׁבִיעִי, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל שְׁכ"ת,

ב"ת ש, שָׁהֵם וַיִּסַּע וַיָּבֹא וַיֵּט שְׁנִכְלָלִים בְּב"ת,
בְּאוֹתוֹ וּמִן חֶלֶה זְכוֹת אָבוֹת, שְׁמִיּוֹם שְׁנִחְרַב בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ, הָעוֹלָם נִקְרָא תָחוּ וּבָחוּ, מִשָּׁם וְאֵילָף
הַתְּכֵינִם הַכְּתוּב אֶמְרָתִי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה, חֶסֶד
עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת.

וְזֶה הַסּוּד שְׁנִקְשָׁר הַשְּׁבִיעִי בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, וּמִי
הַשְּׁבִיעִי? זֶה צְדִיק הָאוֹת שֶׁל שַׁבָּת וַיָּמִים
מוֹבִים, וְסוּד הַדְּבָר - חֵי יְהו"ה שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר,
וְזֶה הַבֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, אוֹתוֹ שְׁנֹאֵמַר בּוֹ וַיִּשְׁכֶּם
אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר, וְהוּא הַחֶסֶד שֶׁלוֹ, מַשׁוּם שֶׁבַח־חֶסֶד
הַזֶּה נִתְקַן הַכִּסֵּא, שֶׁהָיָא נִפְּלָה, וְהוּ שַׁכְּתוּב וְחוּבֵן
בַּחֶסֶד כִּסֵּא, וְבוֹ תְּקוּם, וְסוּד הַדְּבָר - וּבַחֶסֶד עוֹלָם
רַחֲמָתִיהָ, וְכָל הַסְּפִירוֹת נִקְשָׁרוֹת בְּיָמִין, מַשׁוּם
שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ, מִיָּמִין נִתְּנָה
תּוֹרָה, בְּגִלְלָה זֶה מוֹלִיד לְיָמִין מַעֲשֵׂה זְרוּעַ תַּפְאֲרָתוֹ,
וּבֻקַּע הַיָּמִים שֶׁל הַתּוֹרָה מִשָּׁם, מֵה' שֶׁל אַבְרָהָם,
לְהִיּוֹת לוֹ בָּהֶם שֵׁם עוֹלָם, וּבָהֶם הַשְּׁתַּלְמָה ה' שֶׁל
מַעֲשֵׂה, שֶׁהָיָא בְּמִשְׁבוֹן לְגַבִּי אַבְרָהָם בְּמַעֲשֵׂה, שֶׁהָבִיא

את התורה, עד שיפדה את בניו, וסוד הדבר -
בימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

וסוד הנאלה הוא בחותם הוה, שעליו נאמר כי
בשמחה תצאו ובשלום תוכלון, בשמחה
עולה לחשבון אד"ן שהיא אדנ"י, ארון הברית,
ארון כל הארץ נקרא, פרט לאות ש' שהוא שלש
מאות, והם שלשת האבות שהתחברו עמה,
ואותיות בשמח"ה הן מחשב"ה, ש שלשה אבות,
בחמ"ה ה"ן, והיא השכינה שאין לה יחוד אלא
במינה, כמו שאותיות ה"ן, ונעשו עשרה ונעשו
מאה, כמו שהשכינה כלולה כל העשרה וכל
המאה, והינו מה שכתוב הן ליהו"ה אלהיך
השמים ושמי השמים, וסוד הדבר - הן אדנ"י.

ובשלום תוכלון, ש שלשת האבות, ו"ו שני
משיחים, מ' ל"ב של ובשלו"ם עולים
לע"ב, וזהו שנאמר ושבתי בשלום אל בית אבי,
שמחה היא, שנאמר בה לך אכל בשמחה לחמך
ושיתה בלב טוב יינך, זה יין המשמר בענביו, ועליו

נֶאֱמַר סוֹד יְהו"ה לִירָאָיו. יֵינן טוֹב זֶה צַדִּיק, שְׁנֵאֱמַר
בוֹ הַצַּדִּיק אָבֵד, וּמִה זֶה אָבֵד? אָבֵד אוֹתוֹ הַמַּעֲיָן,
וְנִשְׁאַר נִחָרֵב וְיָבֵשׁ, בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי.

קָם תְּהִינָה וְאָמַר: אֲדֵנִי עוֹלָה בְּמַחֲשָׁבָה וְלֹא
בְּחֻשְׁבוֹן, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר ה"ם כָּל בָּשָׂר מִפְּנֵי
יְהו"ה כִּי יַעֲזוֹר מִמַּעַן קִדְשׁוֹ, יִתְעוֹרֵר בּוֹ כְּמוֹ
שֶׁהִתְעוֹרֵר מִשְׁנָתוֹ, וְחֹזֵר לִשְׁנָתוֹ עַד שִׁיתְעוֹרֵר
יְהו"ה שֶׁהוּא רַחֲמִים, לְקַיֵּם בּוֹ וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים
אֶבְרָצָה, גְּדוּלִים נִקְרָאת מִצַּד שֶׁל הָא"ל הַגְּדוֹל
שֶׁהוּא חֶסֶד, וְהַשְׁכִּינָה עוֹלָה בּוֹ לְהִקְרָא גְּדוּלָּה, וְבוֹ
וְדָאֵי סוֹד הַגְּאֻלָּה, כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"א וּא"ו ה"א
יְהו"ה, וְא"ו בּוֹ סוֹד הַגְּאֻלָּה, שֶׁהוּא רָשׁוּם בְּשֵׁם שֶׁל
ע"ב, שֶׁהֵם זֶה"ו אָנֹכִי זֶה"ו, רָאשֵׁי תִבּוֹת וְא"ו,
שֶׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁנִּתְּנָה
מִיָּמִין.

נִשְׁאַר יו"ד ה"א ה"א שֶׁעוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן שְׁלֹשִׁים
וּשְׁתַּיִם, וְהוּא ב' מִן בְּרֵאשִׁית, ל' לְעֵינֵי כָּל
יִשְׂרָאֵל. וְעוֹד, הִיא שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהֵי"ם שֶׁל

מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, שְׁעָלְיוּ נֹאמַר כִּי יוֹם נָקָם בְּלָבִי
 וּשְׁנַת גְּאוּלֵי בָאָה, וְהַשֵּׁם שֶׁל ע"ב הוּא וַיְכַל"ו, בּוֹ
 נִשְׁלַם סוּר הַגְּאֻלָּה, וְעָלְיוּ נֹאמַר לְלָבִי גְלִיתִי, שֶׁהוּא
 חֲשָׁבוֹן וַיְכַל"ו, וּבּוֹ הִתְקַנֵּים הַכָּתוּב אֲמַרְתִּי עוֹלָם
 חֶסֶד יִבְנֶה, וּכְמוֹ שֶׁיֵּצְאוּ מִמִּצְרַיִם בְּסוּר שֶׁל שְׁבָעִים
 וּשְׁנָיִם שָׁמוֹת, כִּךְ יֵצְאוּ בָהֶם בְּשִׁנְיָאָלוֹ בְּאַחֲרוֹנָה,
 בְּאוֹתוֹ זְמַן חֶסֶד יְהו"ה מְלָאָה הָאָרֶץ, וְעָלְיוּ נֹאמַר
 וְחֶסְדִּי מֵאַתָּה לֹא יִמּוּשׁ וּבְחֶסֶד עוֹלָם רַחֲמֶתֶיךָ,
 וּמַשּׁוּם זֶה שֶׁבַח דָּוִד אֵת הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא בְּגִלּוֹת,
 שֶׁהִיא שְׁאוּל, בְּחֶסֶד הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר כִּי חֶסֶדְךָ
 גָּדוֹל עָלַי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְׁאוּל תַּחְתִּיָּה.

וְאֵם אֲמוֹת ^(דף סז ע"ב) הָעוֹלָם דּוֹחֲקִים אֵת יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר
 מִדָּאִי, הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא חָם עַל ד' מִן חֶסֶד,
 שֶׁהִיא דל"ת בְּגִלּוֹת, וּמִתְקַנֵּים בּוֹ הַכָּתוּב בְּמִרְם
 תַּחֲלִיל יְלָדָה, וְשְׁבָעִים תִּבּוֹת שֶׁל הַמְזֻמּוֹר יַעֲנֶךָ
 יְהו"ה בְּיוֹם צָרָה, הֵם כְּנֶגֶד שְׁבָעִים שָׁרִים, שֶׁהֵם
 הַצִּירִים וְהַחֲבָלִים שֶׁל הַשְׁכִּינָה הָעֲלִיוֹנָה
 וְהַתַּחְתּוֹנָה, שְׁאוֹתֵיזוֹת ב' נִקְרָאִים בּוֹ פְּלִמְרִין
 גְּדוּלִים, וְהוּא שְׁכָתוּב גְּדָלִים מַעֲשֵׂי יְהו"ה, וְהַקְדוּשׁ

בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא בּוֹ גְדוֹל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גְּדוֹל
אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ, וְבוֹ עוֹלָיִם יִשְׂרָאֵל לְגִדְּלָהּ.

וּבִשְׂכִינָה נֶאֱמַר הִנֵּה מָקוֹם אֱתִי. בָּאוּתוֹ זְמַן
הַתְּקִינִים בָּהּ הַכְּתוּב גִּדְּלוֹ לִיחוּ"ה אֱתִי,
וְכֵן (ובו) נֶאֱמַר בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּאוּתוֹ זְמַן כִּי
גְדוֹל אֶתָּה וְגוֹמֵר, וְבוֹ עוֹשֶׂה גְדוּלוֹת עַד אֵין חֶקֶר,
וְזֶהוּ חֶסֶד"ר, בּוֹ וַיִּכְלוּ, ה' בַּעֲשֵׂי (ובו וַיִּכְלוּ בַּעֲשֵׂי), מַעֲשׂוֹם
שֶׁבוֹ ה' שֶׁל אֲבִרָתָם הוֹלֵךְ אֵלֶיָּהּ ו', מִיָּד יִתְעוֹדֵר
י"ה לְקִרְבּוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב כִּי יָד עַל כֶּסֶם י"ה, וַעֲשֵׂי
הוּא הָאֱלֹף הַעֲשֵׂי, שְׂבִיעִי יְסוֹד, בּוֹ נִכְלָלוּ וְהִתְיַחֲדוּ
שֵׁשׁ סְפִירוֹת. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ,
זֶה הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַשְׂכִּינָה שָׁמָּה ו"ה, יוֹם
הַעֲשֵׂי, מַעֲשׂוֹם שֶׁעָלִיו נֶאֱמַר כִּי כָל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ,
וְתַרְגוּמוֹ שְׂאוּחוֹ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְזֶהוּ כ"ל, וְעָלִיו
נֶאֱמַר וְכָל צָבָאָם, מַה זֶה צָבָאָם? שְׁנֵי עֲמוּדֵי
אֱמֶת.

וְבוֹ נִקְרָאוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת שְׂבִיעִיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
וַיִּכַּל אֱלֹהֵי"ם בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי, וַיִּשְׁבּוּת בַּיּוֹם

הַשְּׁבִיעִי, וַיִּבְרַךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיְבָרֶךְ
 אוֹתוֹ מִצַּד שֶׁל בְּרָכָה, וַיִּקְדֵּשׁ אוֹתוֹ מִצַּד שֶׁל
 קִדְּשָׁה, וַיִּשְׁבּוֹת בּוֹ מִצַּד שֶׁל תִּיחֹד, וְזֶהוּ וַיִּכְלוּ,
 שֶׁנִּכְלְלוּ בּוֹ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, שֵׁיהֶם בְּסוּד הַשֵּׁם שֶׁל
 ע"ב, בְּמוֹ בֶן חֶסֶד נִקְרָא גְדוֹל, מַשּׁוּם שֶׁהוּא הַכֹּלֶל
 שֶׁל ע"ב תִּבּוֹת, גְּבוּרָה הַכֹּלֶל שֶׁל רי"ו אוֹתִיּוֹת
 שֵׁשׁ בָּשִׁם שֶׁל ע"ב, הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא ו'
 כּוֹלֵל הַכֹּל, וְזֶהוּ סוּד וַיַּעֲבֹר יְהו"ה עַל פָּנָיו, ע"ב
 רי"ו יְהו"ה, עַל פָּנָיו, מֶה זֶה פָּנָיו? פָּנָיו זֶה וָא"ו,
 י"ג מִדּוֹת הֶרְחָמִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַבֶּרְחָמִים גְּדוֹלִים
 אֶבְרָצָה, גְּדוֹלִים וַדָּאִי מִצַּד שֶׁל הַחֶסֶד, שֶׁהוּא
 הָא"ל הַגְּדוֹל.

וְהַכֹּל נִכְלָל בַּשְּׁבִיעִית שֶׁהִיא מַלְכוּת, הַשְּׁבִיעִי ה'
 וַדָּאִי, בְּכָל הַשְּׁבִיעִיּוֹת כְּלוּלָה, וְהִיא ה' שֶׁל
 יוֹם הַשְּׁשִׁי, יוֹם זֶה צַדִּיק, עָלָיו נֶאֱמַר וְהָיָה יְהו"ה
 לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ וְגוֹמַר, הוּא יוֹם הַשְּׁשִׁי, וַיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי הַיּוֹם שֶׁל כָּל הַיָּמִים, וְעָלָיו נֶאֱמַר שְׁכֵבִי
 עַד הַבֶּקֶר, וְזֶהוּ בִּקְרָא שֶׁל אֲבִרָתָם, שְׁפָתוֹב וַיִּשְׁכַּם
 אֲבִרָתָם בַּבֶּקֶר, וַיִּשְׁכַּם לְגֹאֲלָהּ, וְבוֹ הַבֶּקֶר אוֹר,

שֶׁנֶאֱמַר בּוֹ וְתוֹרַת אֹר, וְזֶהוּ הָאֹר שֶׁנֶאֱמַר בּוֹ
וְלִכְל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹר, וְהוּא פֶסַח זְרוּעַ יָמִין,
וּבּוֹ עֲתִידִים לְהִנָּאֵל.

דָּבָר אַחֵר, שִׁימְנֵי בַּחוּתָם עַל לִבָּךְ, הַפְסֹק הֵזֶה
נֶאֱמַר עַל הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא בְּגִלוּת. לֹא כְּתוּב
חוּתָם, אֲלָא בַּחוּתָם, בְּאוֹתוֹ חוּתָם שֶׁל הַגּוֹשְׁפִּנְקָה,
שֶׁהִיא חוּתָם אֱמֶת, וְכֵה (וְזֶה) חֲתָמְנוּ לְחַיִּים, וּמִיָּהוּ
הַחוּתָם הֵזֶה שָׂבוּ יֵשׁ חַיִּים? אֲלָא זֶהוּ עֵץ הַחַיִּים
שָׂבוּ בָּנִים חַיִּים וּמְזוֹנוֹת יוֹצְאִים, עֵץ וַדַּאי, אוֹתוֹ
שֶׁנֶאֱמַר בּוֹ עֵץ הַחַיִּים מִהֶלֶךְ חֲמִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה,
וְהָעֵץ הַזֶּה הִיא ו', מִהֶלֶךְ חֲמִשׁ מֵאוֹת שָׁנִים זֶה ה',
הַחַיִּים הֵם אָב וָאִם שֶׁהֵם י"ה, י' הִיא חֲכָמָה, וּמִנִּין
לָנוּ שֶׁנִּקְרָא חַיִּים? כִּמּוֹ שֶׁנֶאֱמַר וְהַחֲכָמָה תִּתֶּיָּה
בְּעֲלִיָּהּ, ה' בּוֹ הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. מִנִּין לָנוּ שֶׁנִּקְרָאת
חַיִּים? כִּמּוֹ שֶׁנֶאֱמַר עֵץ חַיִּים הִיא וַדַּאי, וּשְׁנֵיהֶם
כִּי חַיִּים הֵם לְמִצְאֵיהֶם.

וְהַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה רְשׁוּמָה בַּחוּתָם הֵזֶה, שֶׁהוּא
חוּתָם אֱמֶת, וְכָל צִיּוּרֵי הַחוּתָם הֵזֶה

הם רְשומים בָּה, לְהוֹדִיעַ שֶׁהִיא הַצִּיּוֹר שֶׁל הָעָמוֹד
הָאֲמָצְעִי שֶׁהוּא אֶמֶת, אָדָם (וְהוּא) תְּחוֹתָם שֶׁלוֹ יו"ד
ה"א וא"ו ה"א, הוּא חוֹתָם בּוֹ לְחַיִּים, וּמִמֶּנּוּ
יִוָּרְשִׁים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּנִים חַיִּים וּמוֹזֵנוֹת, חַיִּים מֵצֵד
שֶׁל הָאֵב וְהָאֵם שֶׁהֵם י"ה, בָּנִים מֵצֵד (דף סח ע"א) שֶׁל
הָעָמוֹד הָאֲמָצְעִי, שֶׁעַל (וְעַל) שְׁמוֹ נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל
לְמַטָּה בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְהוּא ו'. מוֹזֵנוֹת מֵהַצֵּד
שֶׁל ה', שֶׁהִיא הַמוֹצִיא לָחֶם מִן הָאָרֶץ, וּבִזְמַן
שִׁיּוֹרְשִׁים מִמֶּנּוּ שֶׁלֹּשׁ (שְׁתֵּי) תְּדַרְגּוֹת הִלָּלוּ שְׁכָלוֹלוֹת
בְּשִׁמּוֹ, נִקְרָאִים לְמַטָּה יִשְׂרָאֵל בְּנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בָּנִים אַתֶּם לִיהו"ה אֱלֹהֵיכֶם, וּבִזְמַן
שִׁיּוֹרְשִׁים יִשְׂרָאֵל מִשְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא שְׁלֹשֶׁת אֱלֹהִים, בָּנִים חַיִּים וּמוֹזֵנוֹת, נֶאֱמַר בָּהֶם
כִּי עֲזָה בִּמְנוֹת אֶהְבֶּה, קִשָּׁה הִיא מִמִּיתָה הַפְּרֶדֶת
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִבְּנָיו. וּמִנֵּין לָנוּ שִׁישׁ הַפְּרֶדֶת
בֵּין הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבְנָיו? כָּאֵן מוֹכִית, כִּי אִם
עֲזָנוֹתֵיכֶם הָיוּ מִבְּדָלִים וְכו', וְקִשָּׁה הִיא מִמִּיתָה,
וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר כִּי הַמְּנוֹת יִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינָהּ.

וּבְזֶמַן שִׁשְׁרָאֵל מִקְיָמִים אֶת מְצִוֹת הַתּוֹרָה
 בְּאַהֲבָה, קָשָׁה כִּשְׂאוֹל קִנְיָהּ, שְׂמִקְנָא
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל סַמָּא"ל וְעַל נִקְבָּתוֹ, שֶׁהֵם
 גּוֹרְמִים לָאָדָם מִיָּתֶה בְּחַטָּאֵיהֶם וְגוֹרְמִים לוֹ לְחַטָּא,
 וּמִשּׁוֹם זֶה עֲתִיד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְפַלּ מֵהֶם
 נִקְמָה וּלְהַעֲבִירָם מִן הָעוֹלָם, שְׂסַמָּא"ל וְנִקְבָּתוֹ הִיא
 מִיָּתֶה, שֶׁהִיא לִילִי"ת, מִלְּאֹךְ חַמּוֹת, יֵצֵר הָרַע,
 שְׂנִקְבָּה הִיא עִם הַזָּכָר, וְזָכָר עִם הַנִּקְבָּה, וְזֶה מִנִּין
 לָנוּ? הַכֶּתוּב מוֹכִיחַ, שְׂכֶתוּב בְּעֶצְבוֹן תֹּאכִלְנָה.
 אָדָם חָטָא עִם נִקְבָּה, נִתֵּן לוֹ יֵצֵר הָרַע נִקְבָּה, חוּה
 חָטָא עִם זָכָר, נִתֵּן לָהּ יֵצֵר הָרַע מִזָּכָר, וְעָלֶיהָ
 נֶאֱמַר בְּעֶצֶב תֵּלְדִי בָנִים, וְזֶהוּ כִי עֲזָה בַּמּוֹת אַהֲבָה
 וְכו'.

וְעוֹד כִּי עֲזָה בַּמּוֹת אַהֲבָה, אִם יִשְׂרָאֵל יַעֲרִו אֶת
 הָאַהֲבָה הַזֶּה קֶדֶם הַזֶּמַן, צָרִיכִים לְהַעֲרִיחַ
 בְּרָאוּי, וְאִם לֹא, אֵל יַעֲזִירֵנוּ אוֹתָהּ. זֶהוּ שְׂכֶתוּב
 הַשְּׂבַעֲתִי אֶתְכֶם בָּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצָבָאוּ"ת אוֹ
 בְּאֵילוֹת הַשָּׁדָה וְגוֹמֵר, שֶׁשְּׂבֻעָה הִיא שְׁלֹא שׁוֹרָה
 עַל הַכֶּסֶּא עַד שֶׁנוּטֵל נִקְמָה מִעַמְּלָק, שֶׁחָלַל שְׂתִי

אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן י"ה, שֶׁיֵּצֵא מִן מִלָּה מ"ל י"ה, וּמִשּׁוּם
זֶה כִּי יָד עַל כֶּסֶם י"ה, וְזוֹ א.

וּבְשִׁמְנִיעַ הַזֶּמֶן לְנֶקֶם מִפְּנֵי, וְשִׁלְחָבוֹת אִשׁ
יֹוצְאוֹת מִי"ה הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
רָשָׁפִיהָ רָשָׁפִי אִשׁ שִׁלְחָכֶת י"ה, וְהֵן הַשִּׁלְחָבוֹת שֶׁל
אִישׁ וְאִשָּׁה, שְׁשֵׁם א"ש א"ש, וְשֵׁם י"ה. אִישׁ כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר יְהו"ה אִישׁ מִלְחָמָה, שְׁנוּטִל נְקָמוֹת
מִפְּרָעָה וּמַעֲמוֹ, אִשָּׁה זֹו שְׂכִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ מָצָא
אִשָּׁה מָצָא טוֹב וְגוֹמֵר.

דָּבָר אַחֵר שִׁימְנֵי בַחֲוָתָם, כ"ח ת"ם, כ"ח זֹו
הַשְׂכִּינָה הָעֲלִיּוֹנָה, כ"ח מ"ה מִן חֲכָמָה,
וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר וְעָתָה יִגְדֹּל נָא כֹחַ אֲדֹנָי, ת"ם זֶה
יִשְׂרָאֵל שֶׁלְּמַעְלָה, שֶׁעַל שְׁמוֹ נִקְרָא יַעֲקֹב תָּם, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וּמִשּׁוּם שֶׁהוּא דְמוּת שֶׁל
חוֹתָם הָאֱמֶת שֶׁל מַעְלָה, נֶאֱמַר בּוֹ תִּתֵּן אֱמֶת
לַיַּעֲקֹב, וּמִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת תּוֹרַת
אֱמֶת, דִּיּוֹקְנוֹ חֲקוּק לְמַעְלָה בְּאוֹתוֹ חוֹתָם אֱמֶת,
וּמִי שֶׁמִּשְׁקֵר בָּהּ, בָּאֵלּוּ הַפִּיל אֶת הַתּוֹרָה לְמַטָּה.

וְהוּא שְׁכֵתוֹב וְתִשְׁלַךְ אֶמֶת אֶרְצָה, וּבָאוּתוֹ זְמַן נוֹפֵל
 דְּיוֹקְנֵנוּ וְחוֹתָמוֹ לְמַטָּה, וְנוֹפֵל מִזֶּלּוֹ, וּמִסְתַּלֵּק אוֹתוֹ
 כַּח מִפְּנֵנוּ. בָּאוּתוֹ זְמַן סִמָּא"ל וְכַחוּ, שְׁהֵם חַיּוֹת
 וּבְהֵמוֹת וְעוֹפוֹת טְמֵאִים, רוֹדְפִים אַחֲרָיו. וְהוּא
 שְׁכֵתוֹב וַיֵּלְכוּ בְּלֹא כַח לְפָנָי רוֹדֵף.

אִם שָׁב בְּתִשְׁוֹבָה, שָׁב אֵלָיו אוֹתוֹ כַּח, שְׁהִיא
 הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, בָּאוּתוֹ זְמַן מִתְקַיֵּם בּוֹ
 וְאַתָּן אָדָם תַּחֲתִיד וְלֵאמִים תַּחַת נִפְשָׁךְ. מַה זֶּה
 אָדָם? חֲרִי פִרְשׁוּהוּ אֵל תִּקְרִי אָדָם אֵלָּא אָדָם,
 וְלֵאמִים - וְלֹאֵם מְלֵאֵם יֵאֱמָן. בָּאוּתוֹ זְמַן הָאֵמָה
 שֶׁל יִשְׂרָאֵל יִתְחַזְקוּ (יִתְגַּבְּרוּ) עַל הָאֵמָה שֶׁל עֲשׂוֹ בַּחִיל
 שֶׁל הַכַּח שֶׁהִתְלַבֵּשׁ בְּשִׁבְעַת תִּבּוֹת שֶׁל מַעֲשֵׂה
 בְּרָאשִׁית, עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה אוֹתִיּוֹת הַשְּׂכִינָה
 הָעֲלִיּוֹנָה, שִׁבְעַת תִּבּוֹת כְּלוּלוֹת בַּשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה.

וְהַכַּח תִּהְיֶה הוּא סוֹד שֶׁל עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה פְּרָקִים
 שֶׁל עֲשָׂר אֲצָבָעוֹת, שְׁפָתָם וְהִיא כְּאֶשֶׁר
 יָרִים מִיָּדוֹ וְגִבֵּר יִשְׂרָאֵל, וּמַשּׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהוּ
 וְכִרּוֹנָם לְבִרְכָּה, לְמִי נוֹשְׂאִים כַּפֵּיָם? לָרוֹם

הַשָּׁמַיִם, שֶׁצָּרִיךְ לְהַעֲלוֹת הַכֹּחַ הַזֶּה לְחֻכְמָה, וְזֶהוּ
רוֹם הַשָּׁמַיִם, וְזֶהוּ יו"ד ה"א וא"ו ה"א שְׁשׁוּרָה
בְּעֵשֶׂר אֲצָבָעוֹת עַל הַכֹּחַ הַזֶּה, וְהוּא חֻכְמָה, כ"ח
מ"ה, וְהַכֹּחַ הַזֶּה נֶאֱמָר עָלָיו וְאֲשֶׁר כָּח כָּהֵם לְעַמֵּד
בְּהִיבֵל הַמֶּלֶךְ, לְעַמֵּד בְּתַפְלַת הָעֲמִידָה. בְּהִיבֵל
הַמֶּלֶךְ סֵתָם זֶה אֲדֵנִי שְׁעוֹלָה לְחֻשְׁבּוֹן הֵיכָל,
וְהַכ"ח הַזֶּה הוּא הַפֹּדֵר שֶׁל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ
(דף סח ע"ב)
יְהו"ה, כו"ו בְּמוֹכַס"ו כו"ו, וְעָלָיו נֶאֱמָר כָּל
הָעוֹנָה אֱמֵן יְהִי שְׁמִיהָ רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל כּוֹחַ,
שֶׁהוּא כָח שֶׁהִתְלַבֵּשׁ בְּשֵׁתִי זְרוּעוֹת, שֶׁהֵן חֶסֶד
וּגְבוּרָה, וְצָרִיךְ לְהַעֲלוֹתוֹ לֵי, שֶׁהוּא רוֹם הַשָּׁמַיִם,
וּלְהוֹרִידוֹ לוֹ, שֶׁהוּא שְׁמַיִם, שְׁעָלָיו נֶאֱמָר וְאַתָּה
תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, בְּשִׁמּוֹרִידוֹ אֶל הָעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי
לְגֹאֵל בּוֹ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּנֵיו, בְּשִׁמְעָלָה אוֹתָהּ לְרוֹם
הַשָּׁמַיִם שֶׁהִיא י', לְהִל נִקְמָה מֵעַמְלִיק.

וְזֶהוּ וְהָיָה כֹּאֲשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יֵד"ו, וְהִיא יֵד ו',
וְהוּא יו"ד, וְהוּא י"ה, וְאַחֵר כֶּךָ יוֹרֵד הַכ"ח
הַזֶּה לְוָא"ו, שֶׁהוּא י"ג מִדּוֹת הַרְחָמִים, לְגֹאֵל אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים

אֶבְרָאָה, וְכ"ח בְּנֵי הָיָה הַשְׁתַּלֵּם וְנִעְשָׂה א"ם,
בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן כִּי הָיָה הָיְתָה א"ם כָּל ח"י, וְזָהוּ ח"י
הָעוֹלָמִים, שָׁבוּ הַתְּמִלָּא וְהַשְׁתַּלֵּם בְּח"י בְּרָכוֹת
הַתְּפִלָּה.

ה"א ה"א תְּלוּיִים מִן שְׁנֵים ה"ה, שָׁהֵם ה"א ה"א
בְּחֻשְׁבוֹן י"ב, וּמֵהֶם תְּלוּיֹת אוֹתִיּוֹת
בְּפוֹלוֹת, וְהֵם תְּלוּיִים מִשְׁנֵים ה"ה פְּשׁוּטוֹת, וּבְהֵם
עוֹלָם לְחֻשְׁבוֹן י"ד, וְזָהוּ כִּי י"ד עַל כֵּם י"ה, וְכֵן
וְא"ו י"ג מִדּוֹת שְׁתַּלּוּיֹת מִן ו"ו פְּשׁוּטוֹת, וּבָה
הַשְׁתַּלֵּם י"ד, וְזָהוּ יָד לֵיד לֹא יִנָּקָה רָע, זֶה עֲמִלָּה,
לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה נוֹטֵל נִקְמָה מִמֶּנּוּ, נוֹטֵל נִקְמָה
לְמַעַלָּה בְּי"ד, וּלְמַטָּה בְּי"ד, וְזָהוּ הַיָּה י"ד יְהו"ה
הוֹיָה, ו' ו' ה"א (ו' וְה"א עִם ו') וְה"ה הֵם כ"ח, יו"ד כ'
וְתְלוּיִים מִן יו"ד פְּשׁוּטָה - הָרִי עֲשָׂרִים וְאַחַת,
בְּחֻשְׁבוֹן אֱהִי"ה, וְהַכֹּל עוֹלָה לְאַרְבָּעִים וְתִשְׁעַ פָּנִים
שֶׁל הַתּוֹרָה, כְּמוֹ כֵּן כ"ח שְׁהִיא שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים,
אֱהִי"ה שְׁהִיא עֲשָׂרִים וְאַחַת - הָרִי אַרְבָּעִים וְתִשְׁעַ,
וְהַכֹּל יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, יְהו"ה יו"ד ה"א וְא"ו
ה"א מ"ה, יְהו"ה ד' עוֹלָה לְאַרְבָּעִים וְתִשְׁעַ.

הַלְבוּשׁ שֶׁל יו"ד - חֶסֶד, הַלְבוּשׁ שֶׁל ה"א -
 גְּבוּרָה, הַלְבוּשׁ שֶׁל וָא"ו - תַּפְאֶרֶת,
 הַלְבוּשׁ שֶׁל ה"א - מַלְכוּת, נִצַּח הוּא הַקָּשֶׁר שֶׁלֹּא
 עִם חֶסֶד. וְהוּא שֶׁכֶּתוּב נִעְמֹת בִּימִינָךְ נִצַּח. הוּד,
 הַקָּשֶׁר שֶׁלֹּא גְבוּרָה, הַצַּדִּיק, הַקָּשֶׁר שֶׁלֹּא הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי, שְׁנוּף וּבְרִית נְחֻשִׁים לְאַחֵד. הַמַּלְכוּת
 הִיא הַשְׁלֵמוֹת שֶׁלָּהֶם, הִיא שְׁלֵמוֹת הָעֲלִיוֹנִים
 וְהַתַּחְתּוֹנִים.

כֵּתֵר עֲלִיּוֹן זוֹהִי שְׁלֵמוֹת שֶׁל חַמְשִׁים שְׁעָרֵי בִּינָה,
 וְזוֹהִי שְׁלֵמָה נִתֵּן לְמֹשֶׁה, שְׁעָלָיו נֶאֱמַר נָתַיֵב
 לֹא יִדְעוּ עֵיט, וְעָלָיו אָמְרוּ וְכִרְוֹנָם לְבָרָכָה, בַּמִּפְלָא
 מִמֶּךָ אֵל תִּדְרֹשׁ וְכו', מִשּׁוֹם שֶׁהוּא מְקוֹר שְׂאִין לוֹ
 סוּף, וּבְמִקּוֹר שְׂאִין לוֹ סוּף מִי יָכוֹל לְהַשִּׁיג וּלְמַצֵּא
 לוֹ (סוּף)?

קָם הַזִּקְן וְשָׂאֵל: וְלָמָּה נִקְשָׁר נִצַּח עִם חֶסֶד כְּמוֹ
 שֶׁבְּאַרְנוֹ נִעְמֹת בִּימִינָךְ נִצַּח, וְכֵן הוּד עִם
 גְּבוּרָה? אֵלָּא שֶׁמִּשּׁוֹם שֶׁבְּזוֹעַ הַיָּמִין, אֵין בָּהּ אֵלָּא
 שְׁלֵשָׁה פָּרָקִים, וְכֵן בְּשִׁמְאֵל, וּמִשּׁוֹם כֶּךָ נִקְשָׁר שׁוֹךְ

ימין, שיש בה שלשה פרקים עם זרוע ימין
להשרות בו ה"א, וכן זרוע שמאל עם שוק שמאל
להשרות בו ה"א, וכן גוף וברית הם ו' ו', ושורה
בהם א שהיא האם, ונעשו י"ג, וא"נ, יו"ד שורים
בעשר אצבעות של הידים ובעשר אצבעות של
הרגלים, משום שתחלת השם הקדוש מתחילה
מחכמה שהיא באצבעות.

כתר עליון שורה בראש האדם, ששם המחשבה
הנסתרת, וכמו שמחשבה היא סתומה, כך
הוא נסתר, אין סוף נקרא מבפנים, כתת עליון
מבחוץ, כתת הראש העליון, ארבע יסודות הגוף
שבהם שורה יהו"ה, וזהו כל הנקרא בשמי
ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, בראתיו זו
הנשמה הקדושה, שהיא עולם המחשבה, יצרתיו
זו רוח מדברת שממנה תחיות (תחיים) מדברות,
עשיתיו זו הנפש, ששם עשיה, ששורה במאיתים
ארבעים ושמונה מצוות.

עזרי מעם השם עושה שמנים וארץ

ספר

תורת הזהר

המפתח גם בלשון הקדש

המגיד

מהתנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זיע"א

תקוני הזהר

מחולק לשנה | חלק א

תרגום קל ונחמד למען יריץ חלומד בו

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

בעיה"ק בית שמש טובב"א

אלול תש"ע לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות,
לכל החברים וידידים, ולכל אחד ואחד מישראל,
לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

לעילוי נשמת

מרת הינדע לאה, מנחם מוניש וחנה בר"ב יצחק אהרון
הרב צבי יצחק, נטע מאיר, מלכה דבורה בר"ב גבריאל הכהן

ספר הזוהר הקדוש חב"ל ישראל ד"ה דינמי עם ג'שון הקדוש – מנחם מנדל מברסלב מסדר על הספרות

תְּקוּנֵי עֲשָׂרִים וְשִׁלְשָׁה

בְּרֵאשִׁית, בְּרִי"ת א"ש, בְּרִית זֶה צְדִיק שֶׁנִּקְרָא
 כֹּל, הַקָּשֶׁר שֶׁל כָּל אִיבְרֵי הַגּוּף, ח'
 שֶׁהִיא שְׁמוֹנֶה יָמִים, הֵם שְׁעוֹר שֶׁל שַׁבָּת, שֶׁהִיא
 אֶלְפִים אֲמוֹת לְכָל צֶדֶד, לְשֹׁמֵר בָּהֶם אוֹת שַׁבָּת.
 כִּמוֹ כֵּן הֵם שְׁמוֹנֶה יָמִים, הַתְּחוּם לְקַבֵּל בָּהֶם אוֹת
 בְּרִית וְלְשֹׁמֵר אוֹתוֹ בָּהֶם, שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה בְּאוֹת
 הַבְּרִית חֲלוּל.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, יוֹם אֶחָד הָיִיתִי הוֹלֵךְ אֲנִי
 וְרַבִּי יוֹסִי, וּבָא בָּנוּ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא הַזֶּקֶן
 מֵאוֹתוֹ הָעוֹלָם בְּדַמּוּת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהוֹדִמָּן לָנוּ
 בְּדֶרֶךְ כִּמוֹ שֶׁמְחַמֵּר עִם שְׁנֵי חֲמוּרִים, וְשָׂאֵלָנוּ, מַה
 זֶה אֵת שַׁבָּתִתִּי תִשְׁמְרוּ וּמִקֵּדְשִׁי תִירָאוּ? וְאָמַר
 הוּא דְּבָרִים יְפִים, אֲכָל עִם כָּל זֶה רְצִיתִי לְשַׁמֵּעַ
 מִפִּיךָ. אָמַר לוֹ: בְּנִי, וַדַּאי שַׁבָּרִית שְׁקוּלָה לְשַׁבָּת,
 וּמִשּׁוּם זֶה (בְּרֵאשִׁית יֵדָא שַׁבָּת וְכו').

תקון עשרים וארבעה

בִּרְאשִׁית, יר"א עֶשֶׂת, (וְכָה) עֲשֶׂתוֹתִי תִהְיֶה יְרֵא,
 יר"א תוֹר"ה, יר"א בְּרִי"ת, כְּמוֹ
 עֲצָרִיד שְׁמִירַת הַבְּרִית, שְׁלֹא יִכְנִסְנָה לְרֵשׁוֹת וְרָה,
 כְּמוֹ בֶן צָרִיד אָדָם שְׁמִירַת עֶשֶׂת, שְׁלֹא לְהוֹצִיא
 מִרֵּשׁוֹת הַיְּחִיד וַיִּכְנִס לְרֵשׁוֹת הַרְבִּים. רֵשׁוֹת הַיְּחִיד
 הִיא הַשְּׂכִינָה, רַחֲבֹ ד' וְהֵם יְהו"ה, וְנִבְחָהוּ עֲשָׂרָה
 יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, רֵשׁוֹת הַרְבִּים נִחָשׁ אִשָּׁת
 וְנוֹנִים, סָם שָׁל אֵל אַחֵר שֶׁהוּא סַמָּא"ל, וְהוּא
 הַכֹּלֵל שָׁל שְׁבָעִים אֲמוֹת, וְהִיא חֲלָלָה זוֹנָה, וּבַעֲלָהּ
 הוּא חֲלוּל עֶשֶׂת, וּמִשּׁוּם זֶה מִי שֶׁמוֹצִיא מִרֵּשׁוֹת
 הַיְּחִיד לְרֵשׁוֹת הַרְבִּים תֵּיב סְקִילָה.

הַעֲרוֹב הוּא הָעֲמוּד הָאֲמָצִי, וְבוֹ מְטִלְטָלִים
 מִבֵּית לְבֵית, שָׁהֵם שְׂכִינָה עֲלִיוֹנָה
 וְתַתִּיתוֹנָה, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר אֵת עֲשֶׂתִּי תִשְׁמְרוּ,
 וּמִקֵּדָשִׁי תִירָאוּ זֶה מִקֵּדָשׁ יו"ד, אוֹת עֶשֶׂת, (זוֹ בְּרִית),
 עֲצָרִיד לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ בְּבֵת זוֹנוֹ, שֶׁהִיא הַקֵּדָשָׁה שָׁלוֹ,
 הַבְּרָכָה שָׁלוֹ, שֶׁעֲלֶיהָ נֶאֱמַר וַיְבָרֶךְ אֱלֹהֵי"ם אֵת יוֹם

השביעי ויקדש אותו. ויברך זו ברכה, ויקדש זו קדשה, ולשניהם היו יוצאים תראשונים לפני הכלה והיו אומרים פעמים באי בלה באי בלה, באותו זמן קול חתן וקול בלה.

ועוד מקדשי באות יו"ד, משום שאין קדשה פחות מעשרה, וצריך לברכם ולקדש אותם בקדוש על תיזן בשבעים תבות של קדוש, וויב"ל"ו כחשבון ביי"ן, וצריך לומר סברי מרנן, ואותם שאומרים ועונים לחיים, משום שנקשרו בעץ החיים, ולא בעץ המות, שהוא גפן שבו חטא אדם תראשון, ואחד אמר חטה תה, ואחד אמר גפן, והכל אמת.

שבעה מינים הם, חטה ושעורה גפן ותאנה ורמון וית שמן ודבש. חטה ושעורה וחרה נתבאר, וצריך לתור אחריהם, חטה חרי נתבאר, שעורה שמוציא ה' מהשעור שלה, גפן סחטה ענבים ברשות אחר, ועשה יין נסו, ונעשה העץ של טוב ורע. תאנה לוקט תאנים קדם ומנם קדם

וְשֶׁהַבְּשִׁילוֹ, כִּךְ נִלְקַט הוּא מִן הָעוֹלָם קֶדֶם וְיָמֵנוּ,
 וְזֶהוּ סוֹד מִי שְׁגוּרִים שְׂיָמוּתוֹ בָּנִים קֶדֶם וְיָמָם. וְזֶהוּ
 שְׁפָתוֹב לָמָּה יִקְצֹף הָאֱלֹהִי"ם עַל קוֹלָךְ וְחִבֵּל אֶת
 מַעֲשֵׂה יְדִיךָ, וְסוֹד הַדְּבָר - לְשׂוּא הַבֵּיתִי אֶת בְּנֵיכֶם
 וְגוֹמֵר, וּמַשּׁוּם זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ
 לְשׂוּא. רַמּוֹן, בֶּן זֹמָא חָטָא בּוֹ, אֲכַל רַבִּי מֵאִיר,
 תּוֹכוֹ אֲכַל קִלְפָתוֹ וְזָרַק, שְׁהַקְלָפוֹת הֵן אֲמוֹת
 הָעוֹלָם, יִשְׂרָאֵל הַמַּחַ בֵּינֵיהֶם. בֶּן כָּמוֹ זֶה, הַשְּׂכִינָה
 הִיא פְּרִידִם (דף סט ע"ב) בְּנָלוֹת, וְהִיא מַחַ מִבְּפָנִים, אֲגוּז
 קוֹרְאִים לָהּ, כָּמוֹ שֶׁאָמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אֶל גִּבְתִּי
 אֲגוּז יִרְדֹּתִי, וְהַשְּׂכִינָה הִיא פְּרִי מִבְּפָנִים. וְזֶהוּ
 שְׁפָתוֹב כָּל כְּבוֹדָה בֵּת מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמַּשְׁבָּצוֹת וְזֶה
 לְבוּשָׁה, וְהַקְלָפוֹת הֵן כַּמָּה רְשִׁיּוֹת נִבְרִיּוֹת, וּבְשִׁפְת
 הִיא מַתְּפֶשֶׁטֶת מִן הַכֹּל וּמַתְּלַבֶּשֶׁת בְּלְבוּשִׁים יָפִים,
 וְכֵן צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, לְהַתְחַדֵּשׁ בְּשִׁפְת
 בְּלְבוּשִׁים יָפִים, וְכֵן לְטַעַם בְּשִׁפְת מִכָּל הַמַּאֲכָלִים
 הַטּוֹבִים, כִּדִּי לְקַשֵּׁר וּלְהַרְיֵק בְּרָכוֹת אֵלֶיהָ מִכָּל
 הַסְּפִירוֹת, וְשִׁתְּהֶיָּה מְשַׁקֵּית מִכָּלֵם.

וְצָרִיךְ לָקִים בָּה עֲנֵג, שֶׁהוּא צָדִיק שְׂיוּצָא מֵעֶדֶן,
שֶׁהִיא בִּינָה, הָעוֹלָם הַבָּא, לְהַשְׁקוֹת אֶת
הַנֶּזֶק, זֶה הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְהָאֹר הוּא ו' שְׂיוּצָא
מִן י"ה, וְהוֹלֵךְ חֲמִשׁ מֵאוֹת שָׁנִים, שֶׁהֵם חֲמִשׁ
סְפִירוֹת, וּמִגִּיעַ לְצָדִיק לְהַשְׁקוֹת מִמֶּנּוּ אֶת הַנֶּזֶק
שֶׁהוּא ה', וְעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ
וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְגוֹמֵר.

וְכֵן בְּרִית מִלָּה הִיא כְּמוֹ אֶגְזוֹ, צָרִיךְ לְשַׁכַּר אֶת
קַלְפוֹת הָעֶרְלָה וְהַפְרִיעָה, וּלְהַעֲבִיר מִשָּׁם
וּלְגַלּוֹת אֶת הַפֶּחַח מִבְּפָנָיו, וְזֶה אֹת בְּרִית, וְזֶה עֵץ
חַיִּים, אֲבָל הַבְּרִית שֶׁהִיא בְּעֶרְלָתוֹ וְאִין בּוֹ פְּרִיעָה,
עָלָיו נֶאֱמַר וּמִעַן חֲדַעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ,
כִּי בַּיּוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת - בְּעוֹלָם
הַזֶּה, תָּמוּת - בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְעוֹד הַלֵּב הוּא אֶגְזוֹ, וּמִי שֶׁשׁוּבֵר קַלְפּוֹתוֹ, שֶׁהוּא
יֵצֵר הָרָע, עָלָיו נֶאֱמַר לֵב נִשְׁכָּר וְנִדְבָּה
אֱלֹהִים לֹא תִבְּוֶה, וְנִסּוֹת הַלֵּב שֶׁהוּא שָׁלֵם
בְּקַלְפוֹתָיו וְלֹא נִשְׁכָּר, עָלָיו נֶאֱמַר תּוֹעֵבֶת יְהו"ה

כָּל גִּבָּה לֵב, וְהַשְׂכִּינָה לֹא שׁוֹרָה עָלָיו, וּמֵצֵד
הַקְּלָפוֹת נִקְרְאוּ בְּנֵי אָדָם עַרְלֵי לֵב.

וּבְשִׁפְתַּי, גִּיהֶנֶם לֹא שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם וְלֹא הַמְּמַנִּים
שָׁלוֹ, בְּגִלְלָל זֶה צָוָה לְיִשְׂרָאֵל לֹא תִבְעֲרוּ
אִישׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשִּׁפְתַּי, וְאִם אָדָם
מִבְּעִיר בְּשִׁפְתַּי, אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי הֵייתִי
מִכֶּכָּה אֶת הָאִישׁ שֶׁלֹּא תִשְׁרַף, וְאַתֶּם מִבְּעִירִים
אוֹתָהּ? אַתֶּם תִּשְׁרְפוּ בְּגִיהֶנֶם, בְּגִלְלָל זֶה לֹא תִבְעֲרוּ
אִישׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם, וְאַפְלוּ בַּגּוֹף, וְזֶה הוּא
הַגִּיהֶנֶם בַּגּוֹף? הַכֶּבֶד שָׁבוּ הַמָּרָה, שֶׁהוּא גִיהֶנֶם,
סֵם הַמָּוֶת, סֵם שֶׁל אֵל אַחֵר, תִּרְבּוּ שֶׁל מְלֶאךָ
הַמָּוֶת, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כְּלַעֲנָה, תִּדָּה
בְּתֶרֶב פִּיּוֹת.

וְצָרִיךְ שֶׁלֹּא יַעֲיֵר (לַעֲוֹר) עֶצֶב וּקְטָמָה מֵצֵד הַטָּחוּל,
אֲלֵא שִׁתְּיָהּ הַלֵּב שְׁמוֹר מִכָּלֶם, שֶׁהוּא
שִׁפְתַּי שְׁמוֹר, וְהַמֶּחֱזֵק זְכוֹר, וְצָרִיךְ לְקַבֵּל אוֹרְחִים
שֶׁהֵם מְלָאכִים, הַעֲלָמִים שֶׁל הַנְּשָׁמָה הִתְתַּרָּה,

שְׁהִיא הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיזָה וְנִפְשׁ יִתְרָה, שְׁהִיא
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְהַאֲוִרְחִים שִׁיּוּרְדִים עִמָּה.

וַצְרִיכָה הָאִשָּׁה לְתַקֵּן נֶר בְּלֵיל שַׁבָּת לַיָּמִין,
וְנִחַשָּׁב לָהּ כְּאִלּוּ תִקְנָה מְנוּחָה בְּדָרוֹם
וְשִׁלְחָן בְּצַפּוֹן, וְעָלִיהֶם נֹאמַר הָרוּצָה לְהַחֲכִים
יְדָרִים, הָרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יְצִפִּין, וְהֵן שְׂכִינָה עֲלִיזָה
וְתַחְתּוֹנָה, הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיזָה מְנוּחָה לְדָרוֹם, צָרִיד
לְתִקְנָהּ, מַשּׁוּם שֶׁשָּׁם חֲכָמָה, וּמַשּׁוּם זֶה הָרוּצָה
לְהַחֲכִים יְדָרִים.

וּבְאֹתוֹ בֵּית שְׁמוּצָאִים דִּיכָה זֵו מְתַקְנָת בְּסִדּוּר
הַזֶּה, מְנוּחָה בְּדָרוֹם וְשִׁלְחָן בְּצַפּוֹן, וּמִטָּה
בֵּין צַפּוֹן לְדָרוֹם, אוֹמְרִים הַמְּלָאכִים הִלְלוּ
שִׁיּוּרְדִים עִם הַשְּׂכִינָה, שְׁהִיא הַנְּשָׁמָה הִיתְרָה, אִין
זֶה מְקוֹם הָדִיוּט שֶׁל עִם הָאָרֶץ, אֵלָּא הֵן מְקוֹם שֶׁל
רְצוֹן בּוֹ מִלְּפָנֵי יְהו"ה.

וְשִׁלְחָן צָרִיד לְתַקְנֵי לְצַפּוֹן, וְהַשִּׁלְחָן הִיא שְׂכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ כָּל כְּבוֹדָה בַּת
מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמַּשְׁבָּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה. מַה זֶה זָהָב?

זו גבורה, שנאמר בָּהּ מִצָּפוֹן וְהָב יְיָ אֶתָּה.
 ממשפחות זהב, שְׁנֵי עֲמֹדֵי אֱמֶת. מִטָּה לַמַּעֲרָב
 בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, לְתִקְנָה אֶל הָעָמוֹד הָאֲמִצְעִי,
 שנאמר בּוֹ בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וּבְבִית שְׁלֹא מְתִקְנִים
 הַתְּקוּנִים הִלְלוּ בְּלֵיל שַׁבָּת, הָאוֹרְחִים אוֹמְרִים, זו
 לֹא דִירָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שנאמר בָּהּ וְשָׁמְרוּ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל אֶת ^(דף ע ע"א) הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת
 לְדִרְתָּם, לְדִרְתָּם פָּתוּב חֹסֶר, מִלְּשׁוֹן דִּירָה, וְכָל
 הַתְּקוּנִים הִלְלוּ צָרִיד לְתִקְן בְּלֵיל שַׁבָּת, שֶׁהִיא
 מִמֶּשׁ אוֹת בְּרִית מִילָה.

אמר רבי אלעזר: וכי ברית המילה לְכָל בְּנֵי
 הָאָדָם היא שְׁוָה? אָמַר לוֹ: לֹא, שֶׁבְּרִית
 מִילָה לְרַשָּׁעִים, הָעֶפֶר שֶׁתִּקֵּן בְּכָלִי הוּא מְזוֹן לַנֶּחֱשׁ
 שֶׁהַפְּרִיד מִמֶּנּוּ, וְהוּא שֶׁכָּתוּב וְנָחֲשׁ עֶפֶר לַחֲמוֹ, וְדָם
 הַבְּרִית הוּא הַמְּזוֹן שֶׁל סַמָּא"ל, שֶׁהוּא רוֹצֵחַ,
 שֶׁהַפְּרִיד מִמֶּנּוּ, וְסוֹד הַדָּבָר - אִם רָעַב שֶׁנֶּאֱדָר
 הָאֲכִילָהּ לָחֶם וְאִם צָמָא הִשְׁקָהּ מַיִם.

לַבִּינֹנִיִּים נִחָשֵׁב בְּרִית הַמִּלָּה הַעֲבֵרַת דָּם וּבִשָּׂר
בְּקָרְבָן, וְהוּא שֹׁכֵתוֹב וְזֹבְחָתָהּ עָלָיו אֶת
עֲלֹתֶיהָ וְאֶת שְׁלָמֶיהָ, לַצִּדִּיקִים וְדָאֵי, בְּמָקוֹם
הַמִּלָּה וְהַפְּרִיעָה שׁוֹרָה יְהו"ה, וְזֶהוּ וּמִבְשָׂרִי אֲחֻזָּה
אֱלֹהִים, וְעָלֵיהֶם נֶאֱמַר וְאֶמַר לָךְ בְּדַמִּיךָ חַיִּי,
לַצִּדִּיקִים (וְכַתוּב גַּם אֶת בְּדָם בְּרִיתְךָ שֶׁלַחְתִּי אֲסִירֶיךָ מִבּוֹר, שְׂחֹא גִיחֶנֶם).

תקון עשירים וחסמשה

בְּרֵאשִׁית זֶה הַתּוֹרָה, וְהוּא שֹׁכֵתוֹב יְהו"ה קִנְיִי
רֵאשִׁית וְדָבָר קָדָם מִפְּעֻלָּיו מֵאֵז,
מֵאוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ נִבּוֹן כִּסְאָךְ מֵאֵז, וּבַתּוֹרָה
יֵשׁ שְׁתֵּי מִצְוֹת, אַחַת וְהַגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וּלְלֵילָה,
וְהַשְׁנִית שִׁיתֶּיהָ לַמֶּלֶךְ סֵפֶר תּוֹרָה, שֶׁהוּלָךְ עִמּוֹ
בְּכָל מָקוֹם. וְהוּא שֹׁכֵתוֹב וְהִתֵּתָה עִמּוֹ וְקָרָא בּוֹ כָּל
יְמֵי חַיָּיו. לָמָּה סֵפֶר תּוֹרָה לַמֶּלֶךְ? מִשּׁוֹם שֶׁהוּא
אֵינוֹ מֶלֶךְ אֲלָא מֵצַד הַמַּלְכוּת, וְצָרִיךְ שִׁיתֶּיהָ לוֹ
עִמּוֹ בְּכָל מָקוֹם סֵפֶר תּוֹרָה, שֶׁהוּא תִּעֲמוּד
הָאֱמָצִי לְקֹשֶׁר בּוֹ אֶת הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא עִם
שְׂכִינָתוֹ, וְסֵפֶר הַתּוֹרָה הוּא תִּדְרָגָה שֶׁל יַעֲקֹב,

שְׁנָאֵמַר בּוֹ וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וְסֵפֶר תּוֹרָה כָּךְ צָרִיךְ
 לְהִיּוֹת תָּם בְּלֹא פְסָלָת, וְאִם סֵפֶר הַתּוֹרָה חָסֵר
 בְּמָקוֹם שֶׁל מָלֵא, אוֹ מָלֵא בְּמָקוֹם שֶׁל חָסֵר, אוֹ
 אוֹת אַחַת חָסְרָה אוֹ יִתְרָה אוֹ מְחֻלָּפֶת, סֵפֶר
 הַתּוֹרָה פְּסוּל, הוּא אֵינוֹ כְּדָמוֹת סֵפֶר הַתּוֹרָה שֶׁל
 מַעֲלָה.

כְּמוֹ זֶה הֵם חֲמִשָּׁה בְּנֵי רָאָה, כְּמוֹ שְׁחֲמִשָּׁה
 חֲמִשִּׁי תּוֹרָה, וְחִנּוּדָא כְּמוֹ שְׁוֵה הַסֵּפֶר
 שֶׁהוּא סֵפֶר יִשְׂרָאֵל, אִם אוֹנוֹת חָסֵר אוֹ יִתֵּר אוֹ
 מְחֻלָּף, הוּא כְּבֶשׂ פְּסוּל, וּמִי שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם כְּאֵלוֹ
 עֹבֵר עַל הַתּוֹרָה וְחֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁים שְׁלָה, שְׁחֲמִשָּׁה
 בְּנֵי רָאָה וְחִנּוּדָא הֵם שֵׁשׁ, זֶה ו', כָּל מִי שֶׁעוֹבֵר
 (עַל זֶה, כְּאֵלוֹ עֹבֵר) עַל זֶה.

וְחֲמִשָּׁה דְּבָרִים הַמְּפַסְדִּים אֶת הַשְּׁחִיטָה, (כָּל מִי
 שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם), כְּאֵלוֹ עֹבֵר בַּח' מִן יְהו"ה,
 בְּבְנֵי תִרְאָה צָרִיךְ שְׁלֹא יִהְיֶה בָּהֶם סְרָכוֹת,
 שְׂמוּנָה עֲשִׂרֶה סְרָכוֹת הֵן, מִי שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם כְּאֵלוֹ
 עֹבֵר עַל בְּרִית שֶׁהוּא ח"י הָעוֹלָמִים, וְהַסְרָכָה הִיא

סם המות, הסם של אל אחר, שהוא סמא"ל, עליה נאמר רגליה ירדות מות, בכל מקום שנסרבת, הורגת, ובנפי ראה הם בנפי החיות, וצריכות להיות פרודות מלמעלה. והו שכתוב ופניהם ובניהם פרודות מלמעלה, אם הם בחבור, מרפה, ושתי אמות (אונות) הן בראה, ובחן יש בנפים, חמש אונות ונרדא, ועליהם נאמר שרפים עמדים ממעל לו יש בנפים יש בנפים לאחד, ששה הם מהצד של האות ו', שהוא ספר התורה.

הארון של ספר התורה זה הכים של הלב, והיא איש בוערת, ואם לא בנפי תראה שנושבים עליו, הנה הלב שורף את כל הגוף, ואותה האש שהיא דם העורקים של הלב, הרוח נושבת אחריו בעורקי הדם, וכלם מתנהגים אחריו, והו שכתוב אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו וגומר, ובשעולה הרוח מן הלב (דף ע"ב) על הדם האש בוערת, נאמר בנפש אני ישנה, ובשיבא הרוח אליו נאמר ולפי

עַר, וְזֶהוּ נִפְשֵׁי אֲוִיתֶיךָ בְּלִילָה אִם רוּחִי בְּקֶרְבִּי
 אֲשַׁחֲרֶךָ, וּבְשֶׁתְּבֹא הָרוּחַ לִלְבִּי שְׁשֵׁם הַנֶּפֶשׁ, נֹאמַר
 בּוֹ קוֹל הַדִּי דוּפֵק, דוּפֵק עַל שַׁעַר הַלֵּב שֶׁשׁ
 דְּפִיקוֹת, לְהוֹדִיעַ שֶׁהוּא שׁוֹבֵב אֶל ה' (ד), שֶׁהִיא
 הַנֶּפֶשׁ, וְכֵן הֵם עֹשְׂרָה, וְכֻלָּם בְּפִינֵם. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב
 פֶּתַחִי לִי אֲחוֹתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תַמָּתִי שְׂרָאשִׁי נִמְלָא
 טַל.

וּבִתְקוֹן שְׁמוֹנָה עָשָׂר, (וּבִתְקוֹן זֶה שֶׁשׁ אֲוִתִּיּוֹת) שֶׁהוּא
 בְּר"א שִׁי"ת, הֵם רְמוּזִים כִּמוֹ זֶה: פֶּתַחִי
 לִי בָאוֹת ב' שֶׁהִיא הַשַּׁעַר, אֲחוֹתִי בָאוֹת א', רַעֲיָתִי
 בָאוֹת ר', יוֹנָתִי בָאוֹת י', תַמָּתִי בָאוֹת ת', שְׂרָאשִׁי
 נִמְלָא טַל זֶה יו"ד, הַנִּקְדָּה שֶׁל אוֹת ב', קְנוּצוֹתָיו
 אֵלּוּ שֵׁשֶׁת הַצְדָּדִים, שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי
 שֵׁשׁ, וְהֵם הַדְּפִיקוֹת, בְּמוֹלִיד וּמְבִיא אֶת מִי
 שְׁאֵרְבַּעַת הַצְדָּדִים שָׁלוֹ, וּמַעֲלָה וּמוֹרִיד אֶת מִי
 שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ שָׁלוֹ, וְשֵׁשֶׁת הַצְדָּדִים הֵם שֵׁשׁ
 הַסְּפִירוֹת, וְהַדֶּפֶק עוֹלָה וְיוֹרֵד בָּהֶם בְּאֵרִיכוֹת שֶׁל
 חֶסֶד כִּמוֹ זֶה הַתְּקִיעוֹת, בַּשֹּׁבֵר שֶׁל הַגְּבוּרָה שֶׁהֵם
 שְׁבָרִים, בְּמַהֲירוֹת שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי שֶׁהוּא

תְּרוּעָה, בְּחֶסֶד גְּבוּרָה תִּפְאָרֶת הֵם עוֹלָיִם, בְּנִצָּח
וְהוֹד יְסוֹד הֵם יוֹרְדִים.

וְכָלֶם דּוֹפְקִים לְשִׁכְנָה שְׁהִיא סֵלָם, שָׁבוּ שֵׁשׁ
דְּרָגוֹת, וְזֶה הֵלֵב, וְבוֹ מֵלֶאכִי אֱלֹהֵי"ם
עוֹלָיִם וְיוֹרְדִים, שְׁהֵם הִדְפִּיקוֹת שֶׁל חֲרוּת, וְאוֹתָם
הַשֵּׁשׁ עוֹלָיִם לְעֶשֶׂר, וְזֶה י', הֵן קִשְׁר"ק קִשְׁר"ק
קִר"ק, עַד שֶׁנִּכְלְלוּ בַּעֲשָׂרָה זְכוּנוֹת וּבַעֲשָׂר
מְלִכִּיּוֹת וּבַעֲשָׂרָה שׁוֹפְרוֹת, שְׁלוּשִׁים עוֹלָיִם מִמַּטָּה
לְמַעְלָה, וְשְׁלוּשִׁים יוֹרְדִים מִמַּעְלָה לְמַטָּה, וְכָלֶם
עוֹלָיִם לְשִׁשִּׁים, שֵׁשׁ פְּעָמִים עֶשֶׂר, בְּשַׁעוֹלָה הִדְפַּק
בַּחֲזָק שֶׁל הַגְּבוּרָה בְּהַתְּגַבְּרוּת, הוּא הַדִּין הַקָּשָׁה,
בְּשַׁעוֹלָה הִדְפַּק וּמִתְרַפֵּא, חֲחִלִּי יִתְרַפֵּא, שְׁחֲרִי
מַטָּה כְּלָפִי חֶסֶד.

קָם הַזֶּקֶן שְׁנִית מְאוֹתָם רָאשֵׁי הַיְּשִׁיבָה, וְאָמַר:
מְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, הֲרִי הַפִּימָנִים הִלְלוּ הֵם שֶׁל
חֲחִלִּי בַּגְּלוּת, בְּשַׁחֲדָפֶק מִתְקַצֵּר וְהַגְּלוּת מִתְקַצֵּר,
הֲרִי מַטָּה כְּלָפִי גְבוּרָה בֵּית הַדִּין הַגְּדוֹל, וְהַמְּגַפָּה
מֵרְאִים לְמַשִּׁיחַ וְלִשְׂבָּטִים, וּמַשּׁוּם זֶה נִשְׁפָּעָה אוֹתָהּ

חֹלָה בְּגָלוֹת לְיִשְׂרָאֵל, אִם תַּעֲרִירָו וְאִם תַּעֲזָרְרוּ,
שָׁלֹא יִהְיֶה בְּמַהֲרֹת, אֲלָא עַד שְׁתַּחֲפִּין.

וְאִם הִדְפַּק מִתְאַרְךָ, הָרִי מִטָּה כְּלָפִי חֶסֶד, וְעַם
כָּל זֶה הַחֲלִי בְּגָלוֹת מִתְאַרְךָ, וְאִם הִדְפַּק לֹא
אָרֶךְ וְלֹא קָצֵר, הָרִי מִתְעֲזָרִים רַחֲמִים לַחֹלָה
בְּגָלוֹת, שֶׁהִיא הֵלֵב, וְלַעֲזָרִים שְׁלֵה שֶׁהִם בְּנֵיהָ,
יִשְׂרָאֵל, וְזֵהוּ הָעֲמוּד הָאֲמֻצִּי, עָלָיו נֶאֱמַר
וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים אֶקְבֹּצֶךָ.

וְעוֹד, בְּשֶׁהִדְפַּק הוּא כְּמוֹ תְרוּעָה בְּמַהֲרֹת, דִּחַק
אַחֵר דִּחַק, מִיָּד תֵּבֵא הַגְּאֻלָּה. וְעוֹד, אוֹתָהּ
חֹלָה, שֶׁהִיא הֵלֵב, בְּשֶׁהָרוּחַ אֵינָה נוֹשֶׁבֶת אֵלֶיהָ,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְרוּחַ אֱלֹהִי"ם מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
הִיא לֹא דוֹפַקֶת בְּעֲזָרִים שְׁלֵה, וְכָלֵם חֲשׂוֹבִים
בְּגָלוֹת כְּמוֹ מֵתִים, וְנֶאֱמַר כָּהֵם בְּמַחֲשָׁבִים הוֹשִׁיבֵנִי
כְּמִתִּי עוֹלָם, וּמַשׁוּם זֶה בְּגָלוֹת אֲנִי יֹשֶׁנָּה, וְהִיא
חֹלָה בְּגָלוֹת, וְכִפָּה רוֹפְאִים תִּלְמִידֵי חֲכָמִים
מִשְׁתַּדְּלִים עָלֶיהָ עִם כִּפָּה בְּשָׂמִים וְרִיחוֹת שֶׁל
שׁוֹשְׁנִים, תַּפּוּחִים וְאַגָּזִים וְרַמּוֹנִים, וְלֹא חוֹזְרֵת

אליה הרויח בהם בגלות בחלי שְׁלָה, וְהִדְפֵּק לֹא
 חוּזר אליה, עַד שִׁיבָא הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן הָאֱחֹב שְׁלָה,
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הָרוּעָה בַּשּׁוֹשְׁנִים, וּמֵבִיא לָהּ תַּפּוּחַ
 וְשֵׁם בְּחֻמָּה, וּמְרִיחָהּ בּוֹ, וְנוֹדַעַת אֵלָיו. וְהוּ
 שֶׁכֶּתוּב מִנִּיחָם מֵשִׁיב נֶפְשֵׁי. מִיַּד חוּזְרַת הָרוּחַ
 וְהִדְפֵּק אֵלֶיהָ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן מִשְׁבַּחַת אוֹתוֹ, כְּתוּבָה בְּעֵצֵי הַיַּעַר בֵּין
 דּוּדֵי בֵּין הַבָּנִים וְכו', וְאַחֵר כָּךְ יִכָּנֶס לְגֶן
 וּמוֹצִיא מִשָּׁם רְמוֹנִים, וְנוֹתֵן לָהּ מַעֲסִים הָרְמוֹנִים,
 וְלוֹקֵט אֶגְזוֹ וְשׁוּבֵר ^(דף עא ע"א) תְּקֵלָפוֹת, וְנוֹתֵן לָהּ תַּמְחַ
 מִבָּבָנִים, וְהִיא אוֹכֶלֶת וְשׁוֹתָה מַעֲסִים הָרְמוֹנִים
 וְנִרְפָּאת, וְזֶהוּ שֶׁאֵמַר הַכֶּתוּב אֵל גִּנַּת אֶגְזוֹ יִרְדְּתִי.
 בֵּינְתִים הֵנָּה בָּא הַנָּשֶׁר, הַנָּשֶׁר הַגָּדוֹל בַּעַל
 הַבָּבָּנִים, וְנוֹתֵן שְׁלִשָּׁה קוֹלוֹת, וְעוֹלָה לְהָרִים. אָמַר
 רַבִּי שְׁמַעוֹן לַחֲבֵרָיו: בּוֹדְאֵי שְׁנִמְצָא רָצוֹן לְמַעְלָה,
 וְרַחֲמִים נִמְצְאוּ לְשִׁכְנָה וַיִּשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, שְׁוֹדְאֵי
 שְׁלֵשׁ חֵיוֹת הֵן בַּמֶּרְכָּבָה, אֲרִיָּה שׁוֹר נָשֶׁר, וּבְכָלֶם
 אֵין רַחֲמִים כְּבִנְשֶׁר, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר לְיִשְׂרָאֵל
 וְאַשָּׁא אֶתְכֶם עַל בָּנָי נִשְׁרִים וְאַבִּיא אֶתְכֶם אֵלַי.

בִּינָתִים הִנֵּה הַנֶּשֶׁר בָּא אֵלֵיהֶם פַּעַם אַחֶרֶת, וְהִכָּה
בְּכַנְפָּיו עֲלֵיהֶם, וְהָרִים קוֹלוֹת וְעָלָה לָהֶר. אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן: בּוֹדְאֵי שְׁחוּא מִכָּה בְּכַנְפָּיו עָלֵינוּ וְעוֹלָה
שָׁם. אָמְרוּ לוֹ: עָלָה, וַחֲרִי אֲנַחְנוּ אַחֲרֶיךָ. עָלוּ בָּלָם
אַחֲרָיו לָהֶר, וְהוּא עָלָה לְמַעְלָה עַד שֶׁלֹּא נִרְאָה.

לְפִי שָׁעָה חָרִי הַנֶּשֶׁר בָּא, וְשָׁתִי שׁוֹשְׁנִים בְּפִיו,
וְזָרַק אוֹתָם עַל (בְּיָדָם) רֵאשִׁים (עַל יְדֵיו). מִיָּד שָׁמַח
רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁמַחָה רַבָּה. אָמַר לָהֶם: חֲבֵרִים, בּוֹדְאֵי
שְׁמַחָה הַזֶּה מִנֵּה לְשָׁכִינָה שְׁחִיא חוֹלָה, שְׁחָרִי אִם
שׁוֹשְׁנָה אַחַת נָתַן בֵּינֵינוּ, לֹא הִיָּתָה זֹו רְפוּאָה,
מִשּׁוּם שִׁשׁוֹשְׁנִים רְמוּזִים בְּנֶגֶד בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי,
שְׁנֵשְׁבַע תְּקוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא יִכְנַס זֶה בְּלִי זֶה,
וּמִשּׁוּם שֶׁזָּרַק שְׁנַיִם, זֶה רוֹמֵז עַל שְׁנֵי שׁוֹשְׁנִים,
בְּעֵת זֹוֹתִי רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְאִזְ צָרִיךְ לִפְתּוֹחַ עֲלֵיהֶם
כְּמוֹ שְׁחֵינּוּ.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: אֲנִי לְדוּדִי וְדוּדִי לִי
הַרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים. מַה זֶה שׁוֹשְׁנִים? אֵלֹא
הַשׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיזָה, הַשְּׁכִינָה הָעֲלִיזָה, וְהִיא קָרִיאת

שְׁמַע שֶׁל שְׁחֲרִית, וְשׁוֹשְׁנָה הַשְּׁנִיָּה שֶׁל קְרִיאַת
 שְׁמַע שֶׁל עֲרֵבִית, הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, זוֹ לְיָמִין וְזוֹ
 לְשֹׂמָאֵל, הָרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים זֶה הָעֲמֹד הָאֶמְצָעִי,
 וְהַשׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שְׁחֲרִית,
 שֶׁהוּא בֶּקֶר, הַיָּמִין שֶׁל אֲבָרָהָם, יֵשׁ לָהּ חֲמִשָּׁה
 עָלִים, וְהֵם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה,
 וְשִׁלְשָׁה עֶשְׂרֵי עָלִים מִבְּפָנִים אַח"ד, שִׁשָּׁה אֲדָמִים
 וְשִׁשָּׁה לְבָנִים, וְהַשׁוֹשְׁנָה שֶׁנִּכְלָלָתָ בָּהֶם חֲרֵי שְׁלֹשׁ
 עֶשְׂרֵה בְּחֻשְׁבוֹן אַח"ד, וְכֵן שׁוֹשְׁנָה בָּהּ עֶשְׂרִים
 וְחֲמִשָּׁה גִּרְעִינִים בַּתְּפוּחַ שְׁלָה, בְּחֻשְׁבוֹן עֶשְׂרִים
 וְחֲמִשׁ אוֹתִיּוֹת הַיְּחֹד, וְכֵן בְּשׁוֹשְׁנָה הַשְּׁנִיָּה עֶשְׂרִים
 וְחֲמִשָּׁה גִּרְעִינִים, וְכָלֶם עוֹלָם לְחֲמִשִּׁים, שׁוֹשְׁנָה
 בֵּין תַּחֲתִים זֶה בְּרֵאשִׁית בְּרָא, וְזֶה (בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה י').

תקון עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה

בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה, חֲמִשָּׁת הָעָלִים שְׁלָה
 רֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל
 חֲנוּךְ שִׁלְשָׁה עֶשְׂרֵי, תַּחֲתִים שְׁלָה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
 תַּבּוֹת מִן אֱלֹהִים וְעַד אֱלֹהִים, וְאֵלֶּה הֵם: אֵת

הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹ וְבָהּ וְחַשְׁךְ
עַל פְּנֵי תְּהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִי"ם, חֲמִשָּׁה חֳחִים אַחֲרִים
- מִרְחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם וַיֹּאמֶר.

מַה הָיָא בֵּין הַחֳחִים? אֵלָּא מִשְׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹ וְבָהּ, וְנִפְלָה הַשְׁוֹשְׁנָה בֵּין
הַחֳחִים. כְּשֶׁתִּבְּא הַנֶּאֱלָה, תִּהְיֶה כְּשׁוֹשְׁנָה שֶׁל
שְׁחָרִית, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ הַבֶּקֶר אֹר (וְהָאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ), וְהֵם
חֲמִשָּׁה אֹר, חֲמִשָּׁה עָלִים שֶׁל הַשְׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיּוֹנָה,
אַחַד - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אֹר, הַשְּׁנִי - וַיְהִי אֹר,
שְׁלֹשָׁה - וַיֵּרָא אֱלֹהִי"ם אֶת הָאֹר, אַרְבָּעָה - וַיִּבְדֵּל
אֱלֹהִי"ם בֵּין הָאֹר, חֲמִשָּׁה - וַיִּקְרָא אֱלֹהִי"ם לָאֹר
יוֹם. שְׁלֹשָׁה עָשָׂר עָלִים מִבְּכָנִים, וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי
בֶקֶר יוֹם אֶחָד, אֶחָד אֶחָד בְּשִׁתֵּי שׁוֹשְׁנִים, זֶה
יְהו"ה, עָלָיו נֶאֱמַר בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהו"ה אֶחָד
וְשִׁמוֹ אֶחָד, וְהוּא הָעֶמּוּד (דף עא ע"ב) הָאֲמֻצָּעִי, הָרוּעָה
בְּשׁוֹשְׁנִים, וְחֻשְׁבוֹנוֹ אֶחָד, הַשְׁוֹשְׁנָה הַתְּחִתּוֹנָה, בָּהּ
פֶּחֶד וְהוּא יֵרָאָה, הַשְׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיּוֹנָה אֲהֶבֶת
הָאֲהֶבָה, וּבָהּ נֶאֱמַר אִם תִּעֲרִירוּ וְאִם תִּעֲוֹרְרוּ אֶת
הָאֲהֶבָה עַד שֶׁתִּחַפֵּין.

בַּמָּה יבאו לְהַעֲרִידָהּ? בְּיָמִין, וְהִיא לֹא רוֹצָה בָּהֶם,
 עַד שְׂיָבֹא הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְרוּחַ
 אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת, שֶׁהוּא רוּחוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁנֶּאֱמַר
 בּוֹ וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה, בְּרוּחַ זֶה מְרִיחָה אוֹתָהּ
 חוֹלָה וְנִרְפֵּאת, וּמַשּׁוּם זֶה הַשִּׁבְעָתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת
 יְרוּשָׁלַם בְּצִבְאוֹת אוֹ בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה אִם תַּעֲשׂוּ
 וְאִם תַּעֲזֹרוּ אֶת הָאֲחֵכֶּה עַד שֶׁתִּחַפֵּן, וְהוּא מְרִיחַ
 רִיחַ בְּשָׁנֵי תַפּוּחִים (וְהוּא רִיחַ שֶׁל שְׁנֵי תַפּוּחִים), שֶׁנֶּאֱמַר (בּוֹ)
 בָּהֶם וְרִיחַ אֶפְרוֹ בַּתַּפּוּחִים, וּמָה הֵם? שְׁנֵי עַמּוּדֵי
 אֶמֶת, וְהֵם שְׁנֵי רִמּוֹנִים, הָאֶגֶזוּ זֶה הַצַּדִּיק, גִּנַּת
 אֶגֶזוּ זֶה הַשְּׂכִינָה, וְזֶהוּ שֶׁאֵמַר שְׁלֵמָה אֶל גִּנַּת אֶגֶזוּ
 יִרְדְּתִי.

גַּנַּת ג' גִּימְטְרִיאוֹת (אֲדֻנִּי בִיהו"ה), שֶׁהֵן פְּרָפְּרָאוֹת
 לְחֻכְמָה, נ' נּוּטְרִיקוֹן, ת' תַּמּוּדָה,
 גִּימְטְרִיאוֹת זֶה אֲדֻנִּי יְהוָה, עוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן אֶמ"ן,
 אֲחִי"ה אֲדֻנִּי עוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן שְׁמוֹנִים וְשִׁשָּׁה
 אֱלֹהִים, שֶׁהוּא בְּנו"י, מ"ה - מ"ם ה"א, מ"ם ה"א
 בְּגִימְטְרִיָא אֱלֹהִים, יו"ד ה"א וַא"ו ה"א בְּגִימְטְרִיָא

מ"ה, וְזֶהוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימ"ה, וְהוּא מַעֲיֵד עַל
הַיְחוד הַקָּדוֹשׁ, וּמַשׁוּם זֶה מ"ה אֲעִידָהּ.

דָּבָר אַחֵר, א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י בְּגִימָטְרִיא
שְׂכִינָה"ה, כְּמוֹ זֶה: א' פַּעַם אַחַת, ב' פַּעַמִּים,
ג' שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים, ד' אַרְבַּע פַּעַמִּים, ה' חֲמִשׁ פַּעַמִּים,
ו' שֵׁשׁ פַּעַמִּים, ז' שִׁבְעַת פַּעַמִּים, ח' שְׁמוֹנֶה פַּעַמִּים,
ט' תִּשְׁעַת פַּעַמִּים, י' עֶשֶׂר פַּעַמִּים, כָּלֶם עוֹלָם
לְחֻשְׁבוֹן שְׂכִינָה"ה, וְסוּד הַחֻשְׁבוֹן, לְקַיֵּם שְׂאִין
שְׂכִינָה יוֹרֶדֶת פְּחוֹת מַעֲשָׂרָה, וְלֹא עוֹלָה לְמַעְלָה
מֵעֶשֶׂר.

וְעוֹד, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם,
וְהַמְּלָאכִים לֹא יוֹדְעִים, וְשׂוֹאֲלִים אֵיזָה
מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, וּמַצָּאֵנוּ אוֹתוֹ בְּגִימָטְרִיא
מְקוֹם נוּמְרִיקוֹ"ן כְּמוֹ זֶה: י' עֶשֶׂר פַּעַמִּים - מֵאָה,
ה' חֲמִשׁ פַּעַמִּים - עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ, ו' שֵׁשׁ פַּעַמִּים -
שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ, ה' חֲמִשׁ פַּעַמִּים - עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ
בְּגִימָטְרִיא מְקוֹם, וְעָלָיו אָמְרוּ הַמְּלָאכִים בָּרוּךְ
כְּבוֹד יְהו"ה מִמְּקוֹמוֹ, יֵשׁ אַחֲרֵים בְּגִימָטְרִיאֹת

שְׂאִין לָהֶם חֲשָׁבוֹן, מַשּׁוּם שֶׁהֵם פְּרַפְּרָאוֹת לַחֲכָמָה
 שְׂאִין לָהּ סוּף, תַּתְּמוּרוֹת אֵלּוּ אֶלְפָּא בִּיתוֹת, כְּמוֹ
 כּוּז"ו בְּמוֹכֶם"ו כּוּז"ו, שֶׁהֵן תַּתְּמוּרוֹת יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ
 יְהו"ה, וַיֵּשׁ תַּתְּמוּרוֹת אַחֲרוֹת מִכַּפָּה מִיָּנִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְהָרִי כָּתוּב אָנִי יְהו"ה לֹא
 שְׁנִיתִי? אָמַר לוֹ: בְּנִי, אֵוִי לְבָנִי הָעוֹלָם
 שֶׁהֵם אֲטוּמֵי לֵב, שֶׁחֹשְׁבִים שִׁיּוּדָעִים וְלֹא יוֹדְעִים,
 וְדַאי אָנִי, הִיא הַשְׁכִּינָה. וְהוּ שְׂכָתוּב וַיִּסְרְתִי
 אֶתְכֶם אֶף אָנִי, הִיא לֹא מַשְׁתַּנָּה וְאִינָה תַּתְּמוּרָה
 מִמֶּנּוּ בְּאַחֵר, וְהוּא לֹא מַשְׁתַּנָּה וְלֹא מִסְתַּתֵּר
 מִמֶּנָּה, אֲבָל אֶל הַרְשָׁעִים מַשְׁתַּנָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וּמִסְתַּתֵּר מֵהֶם. וְהוּ שְׂכָתוּב אִסְתִּירָה פָנֵי
 מִתְּה אֶרְאֶה מָה אַחֲרִיתָם, וְלָמָּה? בְּגִלָּל כִּי דוֹר
 תַּתְּפּוּכוֹת הִמָּה בָּנִים לֹא אֲמוּן בָּם.

מִיָּד קָמוּ כָּל הַחֲבָרִים שִׁשְׁמָעוּ אֶת הַדְּבָרִים הַלָּלוּ,
 וַנִּשְׁקוּ אוֹתוֹ עַל רֹאשׁוֹ, וְאָמְרוּ, אֵלּוּ לֹא בָּאֵנוּ
 לָעוֹלָם אֲלָא לְשִׁמְעַ אֶת זֶה - וַיִּנּוּ, שְׁוֹדַאי הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וְשְׁכִינָתוֹ לֹא מַשְׁתַּנִּים זֶה מִזֶּה, אֲבָל

לְאַחֲרֵים מִשְׁתַּנָּה וּמִסְתַּתֵּר בְּכַמָּה לְבוּשִׁים, וּבְכַמָּה
 בְּסוּיִים, וּבְכַמָּה קְלָפוֹת, וּמַשּׁוּם זֶה אָמַר שְׁלֹמֹה,
 עָלָיו הַשְּׁלוֹם, אֵל גִּנַּת אֶגְזוֹ יִרְדְּתִי, שֶׁהוּא הָיָה יוֹדֵעַ
 אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת, וּמַשּׁוּם זֶה לֹא הִשְׁאִיר אֶפְלוֹ מִיָּנִי
 כְּשׁוֹף שֶׁלֹא יָדַע, מַשּׁוּם שֶׁיָּדַע (לְדַעַת) אֶת הַקְּלָפוֹת,
 וְהִרְוֶעָה הַנַּאֲמָן יִשְׁבֹּר אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת, וּמוֹצִיא
 מִשָּׁם הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא יְהוֹ"ה, לְאַרְבַּעַת צַדִּי הָאֶגְזוֹ,
 (שֶׁהֵם תַּחֲוֹ וְכַחוֹ וְחֶשֶׁד וְתַהוֹם), וּמִפְּרִנִּים מִמֶּנּוּ אֶת אוֹתָהּ חוֹלָה
 שֶׁהִיא אֲדֻנִּי, שֶׁבְּקְלָפוֹת הִלָּלוּ שְׂבָאֶגְזוֹ, שֶׁהֵם תַּחֲוֹ
 וְכַחוֹ וְחֶשֶׁד וְתַהוֹם, אָמַר אֶסְתִּירָה פָּנֵי מַהֵם, וַיֵּשׁ
 שְׁנוּיִים אַחֲרֵים לְטוֹב לְכָל אֶחָד בְּפִי מַעֲשָׂיו.
 לְפַעֲמִים מִתְגַּלָּה לָהֶם בְּדַמוֹת אֲרִיָּה, וְהוּא (דף עב ע"א)
 שֶׁכֶּתוּב אֲרִיָּה שָׂאֵג מִי לֹא יִירָא, לְפַעֲמִים בְּדַמוֹת
 שׁוֹר, וְהוּא שֶׁכֶּתוּב בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רָאִם
 קַרְנָיו, וְלְפַעֲמִים בְּדַמוֹת נָשֶׁר, וְהוּא שֶׁכֶּתוּב כְּנֶשֶׁר
 יַעִיר קִנּוֹ, וּפַעֲמִים בְּדַמוֹת אָדָם זָקֵן, כִּמּוֹ שֶׁנִּדְּמָה
 לְאֵלוֹ, שֶׁאָמְרוּ זֶה אֵלֵינוּ וְאֵנּוּהוּ, שֶׁהוּא הָיָה מִתְדַּמֶּה
 לָהֶם בְּדַמוֹת זָקֵן, וְנֶאֱמַר בָּהֶם (ב) וַיִּנָּקְהוּ דְּבִשׁ

מסלע ושמן מחלמיש צור, אבל לאלו שתלויים
ממנו ומשכינתו, לא משתנה לעולם.

ואותן התמורות הן סוד היבום, שנאמר בה
ביבמה על הנאלה ועל התמורה, לקיים
כל דבר, שלף איש נעלו ונתן לרעהו, באותה נעל
שנתן לרעהו יש תמורה ושנוי רצון, ושם צריך
שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה לקיים כל
דבר, הנעל הוא הנוף.

ולמה בחליצת נעל שנתן לרעהו יש תמורה
ושנוי? אמר זקן אחד: רבי רבי, אל
תאמר כן, אלא למה חליצה בנעל? אלא היא
הקלפה להסתתר בה להנצל ממנו, ולא נודע אל
המקטרגים שלו, ובחליצה של נעל חולץ לו י"ה,
ומשום זה שלף איש נעלו ונתן לרעהו, נעל ו', הן
נעל, שהוא הן י"ה, להפנים בין ו"ה, וזהו חלץ י"ה.

ובמשה נאמר של נעליך מעל רגליך, זה בהפך
של אחרים, שלא צריך להתראות לפני
השכינה עם קלפה, וסוד הדבר - כי אין לבא אל

שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בְּבוֹשׁ שָׁק, וְלֹאבוֹת לֹא נִרְאָה אֵלָּא
בִּנְעָלִים, וְהוּא שֹׁכֵתוֹב מֵה יָפוּ פְּעָמֶיךָ בִּנְעָלִים בַּת
נָדִיב, אֲבָל לְמַעַשׂה בְּלִי כֶסֶף כָּלָל, וְסוֹד הַדָּבָר -
וְאֵרָא אֶל אֲבִרְהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּא"ל שֶׁי"י
וְשָׁמִי יְהו"ה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם, וּבְמַעַשׂה נֶאֱמַר וְאָמְרוּ
לִי מֵה שָׁמ"ו מ"ה אוֹמֵר אֱלֵיהֶם.

וְעוֹד, לָמָּה צָרִיךְ חֲלִיצָה בִּנְעָל בְּאַשָּׁה? מִשּׁוֹם
שָׁמִי שְׂיָמוֹת בְּלִי בֶן, הוּא קָשׁוֹר בְּרָגְלוֹ
לַיָּבֶם, וְסוֹד הַדָּבָר - הוּא יְשׁוּפֶךָ רֹאשׁ וְאַתָּה
תְּשׁוּפֶנּוּ עֵקֶב, וּכְדִי שְׁלֹא יָמִית אוֹתוֹ הַנֶּחֱשׁ שֶׁהוּא
כָּרוּךְ עַל עֵקֶבוֹ, צָרִיךְ לַחֲלֹץ לְגַבִּי נַעַל שֶׁל אִשָּׁה,
וּנִפְטָר מִמֶּנּוּ אוֹתוֹ הַנֶּחֱשׁ.

וְהַכֹּל עַל אוֹתָהּ טָפָה, שֶׁהִיא י', שֶׁפָּרְחָה מִיַּעֲקֹב
לְמָקוֹמוֹ, וַיַּעֲקֹב בִּגְלָל וְהָ קָנָה מִמֶּנּוּ אֶת
הַבְּכוֹרָה, לְחֻזְזוֹר י' לְמָקוֹמָהּ, שֶׁהִיא טָפָה בְּכוֹרָה,
שֶׁכָּה חָטָא אָדָם וּפָרְחָה מִמֶּנּוּ, וְנִשְׁאַר יָחִיד בְּלִי
עוֹד, וּבְשׁוֹם וְהָ אָמַר לָמָּה אֵירָא בִּימֵי רָע עוֹן עֵקֶבִי
יְסוּבִנִּי, וּבְשׁוֹם וְהָ הִבִּיא תְּקַדּוּשׁ כָּרוּךְ הוּא אֶת

אדם הראשון שלש פעמים בגלגול. והו שכתוב הן
כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם נבר, והו
שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה.

ועל אותה טפה נאמר בה מה יפו פעמיך בנעלים
בת נדיב, ונדבקה ביעקב, והוציאה ממנו
שנים עשר שבטים. והו שכתוב שבטי י"ה עדות
לישראל, שנאמר בו אדם ישראל, ובאותו זמן
הרויח יעקב מה שאבד, שהוא י' מיעקב. והו
שכתוב לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל.

באברהם הציל מסם מות, חטאו של אדם,
גיהנם, נחש, אשת זנונים שנאמר בה
לא תנאף. ביצחק הציל מאל אחר שנאמר בו לא
תרצח. ביעקב מצא מקום להיניק (לנקות) בניו, וזה
שנוי מקום, ואין אחד מהם שלא נכלל בשלשה,
לקים הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם
נבר.

קם זקן ואמר: רבי רבי, במה תקימות הסוד של
יבום וחליצה, שחרי ברור הדבר שמעתי?

אמר לו: מה ששמעת אמר. אמר: ודאי בסוד
היבום מצאה מקום אותה נשמה ערטילאית, והו
שכתוב גם צפור מצאה בית, וזו הנפש שפאה
בגלגול פעם ראשונה, ודרור קן לה - זו רוח
שפאה בגלגול פעם שניה, אשר שתה אפרוחיה -
זו נשמה שפאה בגלגול פעם שלישית, וממנה
יוצאים אפרוחים שהם בנים, ובסוד היבום כל
השלש יורדים בבית אחת, והו שכתוב אם ישים
אליו לבו, רוחו ונשמתו ^(דף עב ע"ב) אליו יאסף. לבו
ששם הנפש, הרוח בכנפי ראה, הנשמה במח,
וכלם אחד בקשר אחד, אבל החליצה מצילה
אותה נשמה ורוח ונפש, שהם קשורים בשלשה
קשרים של הנחש, וסוד הדבר - נפשנו כצפור
נמלטה מפח יוקשים הפח נשבר ואנחנו נמלטנו.
קם רבי שמעון כדי לנשק אותו, פרח מיד ולא
נראה.

תקון עשרים ושמונה

בִּרְאשִׁית, בּוּ שְׁלֹשׁ מִצְוֹת, הָאֶחָת - יִרְאַת יְהו"ה
 כִּמּוֹ זֶה: בִּרְאשִׁית יִרְ"א בִּשְׁ"ת, וַהֲרִי
 פִּרְשׁוּהוּ. הַשְּׁנִיָּה - בְּרִית כִּמּוֹ זֶה: בִּרְאשִׁית בְּרִי"ת
 א"ש. שְׁלִישִׁית - שִׁבְת כִּמּוֹ זֶה: שִׁבְ"ת יִרְ"א.

מִצְוָה רִאשׁוֹנָה יִרְאַת יְהו"ה, עָלֶיהָ נֶאֱמַר יִרְאַת
 יְהו"ה הִיא אוֹצָרוֹ, וְעוֹד נֶאֱמַר כֹּה יִרְאַת
 יְהו"ה רִאשִׁית דָּעַת, רִאשִׁית חֲכָמָה יִרְאַת יְהו"ה,
 וּבִנְדָאִי מִי שְׂאִין בּוּ יִרְאַת, שְׁהִיא אוֹצָר, אֵין שָׁם
 חֲכָמָה. הָאוֹצָר שֶׁל הַחֲכָמָה הַזֶּה הִיא ב'. וּבְתִקּוֹן
 אַחֵר, בִּרְאשִׁית ב' רִאשִׁית, נִקְדָּה בְּהִיכְלוֹ, עָלֶיהָ
 נֶאֱמַר גֵּן נָעוּל אַחוּתִי כֻּלָּה גַל נָעוּל מַעֲיָן חֲתוּם,
 הַגֵּן הוּא תוֹרָה שִׁבְכָתָב, שְׁהוּא ג"ן סְדָרִים שֶׁל
 הַתּוֹרָה, גַּל הוּא תוֹרָה שִׁבְעָל פֶּה, וְשְׁנֵיהֶם ב'
 מִבְּרִאשִׁית, מַעֲיָן חֲתוּם זֶה רִאשִׁית נִקְדָּה בְּהִיכְלוֹ.

וּבַכָּה הוּא חֲתוּם? בָּאוֹת ו', וְנַעֲשִׂית ב' עִם
 הַחֲתִימָה שֶׁל ו' ם, מֶה שְׁתִּיָּה ב' נַעֲשִׂתָה
 ם, יֵין סְתוּם וְחֲתוּם, יֵינָה שֶׁל תּוֹרָה סְתוּם וְחֲתוּם

שְׁלֹא יִכְנָם נִכְרֵי לְשָׁם, וְזֶה יֵינן הַמִּשְׁמֵר בְּעֲנָבָיו
 מִיִּשְׁשֵׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, וְלֹא לְחֹנָם תִּקְנֹנוּ בַּעֲלֵי
 הַמִּשְׁנָה, חֲתִימַת יֵינן שְׁלֹא הַתְּנִסָּף וְיִתְעַרֵּב בְּצֹד
 הָאֲחֵר, וְעַל הַיֵּינן הַזֶּה נֶאֱמַר לֹא עָשָׂה בֵּן לְכָל גּוֹי
 וּמִשְׁפָּטִים כָּל יָדְעוּם, כִּ"ן וְדֹאֵי יי"ן, שְׁבָעִים הַפָּנִים
 שֶׁל הַתּוֹרָה, וְעָלִיהֶם נֶאֱמַר סוּד יְהו"ה לִירְאָיו.

תִּקְנֵנוּ שֶׁל הַיֵּינן הַזֶּה זֶה לְבוֹ שֶׁל אָדָם, שָׂאָם הוּא
 קִנְנוּ חֲדָשׁ וְהַתְּנִסָּף בֵּינן נִסָּף, שְׁחֹא יִצֹר
 חֲרָע, צָרִיךְ שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים בְּחֲדָתָהּ, וְהֵן כָּל אֱלֹה יִפְעַל
 א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם נִכְרֵי, וְלֹא לְחֹנָם תִּקְנֹנוּ כּוּם
 שֶׁל בְּרָכָה אֵף כִּי בְּחֲדָתָהּ וּשְׁטִיפָתָהּ, בְּחֲדָתָהּ מִבְּפָנִים
 וּשְׁטִיפָתָהּ מִבְּחֻיץ, לְחִיּוֹת תּוֹכּוּ בְּכֻרוֹ, וְסוּד חֲדָכָר -
 וּמִתְּרוּ וְקִדְּשׁוּ, וּבִאֲשֶׁר תִּקְנֵנוּ, שְׁחֹא לֵב וְךָ
 מִבְּפָנִים וּמִבְּחֻיץ, שׁוֹרָה שֵׁם חֲכָמָה, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ
 יְהו"ה קִנְנִי רֵאשִׁית וְדָרְכּוֹ, קִנְנִי הוּא קִנְנוּ וְדֹאֵי,
 וְאִם תִּקְנֵנוּ הַזֶּה הוּא וְךָ, נֶאֱמַר כּוּ וְנִקָּה, וְאִם לֹא,
 לֹא יִנָּקָה כָּל הַנִּגַּע בָּהּ.

וְקִנְיָן שֶׁל אָדָם זֶה הָאִשָּׁה, וְהוּא כּוֹס, כֶּךָ צְרִיכָה
שְׂמִיפָה וְהִדְחָה, אִם הִיא כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה,
וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר, לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתָךְ, וְאִם לֹא,
נִקְרָאת כּוֹס הַתִּרְעָלָה, וְעַל חֲזוֹן שְׁלָה נֶאֱמַר תִּנּוּ
שֶׁכֶר לְאוֹבֵד וַיֵּין לְמָרִי נֶפֶשׁ וְכוּ'. הַשָּׂדִים שְׁלָה הֵן
אֲשָׁכּוּלוֹת מְרֻרוֹת, אֲכָל חֲזוֹן שֶׁל כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה
עָלָיו נֶאֱמַר וַיֵּין יִשְׁמַח לִבִּי אֲנוּשׁ, שְׁשֵׁם פְּקוּדֵי
יְהו"ה יִשְׁרִים מִשְׁמַחֵי לֵב, שְׁשֵׁם הָאֲשָׁכּוּלוֹת שְׁלָה.

תקון עשרים ותשעה

בִּרְאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, ב' נִקְדָּה בְּהִיכָלוֹ, עָלֶיהָ
נֶאֱמַר גֵּן נָעוּל אַחֲוָתִי כָלָה גַּל נָעוּל
מַעֲזֵן חֲתוּם. מִי הַמַּעֲזֵן הַחֲתוּם? זֶה נִקְדָּה. מִי הוּא
הַנָּעוּל ^(דף עג ע"א) שְׁלָה? זֶה ו' שְׁסֵתוֹם לְהִיכָל, וְכוּ'
נִעֲשִׂית ׀ סְתוּמָה, הִיא ׀ גְּדוּלָה מְלֻמָּה
הַמְשָׁרָה, וְעַל הַנִּקְדָּה הַזֶּה נֶאֱמַר וְנִעְלָמָה מִעֵינֵי כָל
חַי וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה, וְהַנִּקְדָּה הַזֶּה מַצֵּד תִּימִין
נִקְרָאת אֶהְבָּה, וּמַצֵּד הַשְּׂמָאל נִקְרָאת יִרְאָה, וּמַצֵּד
הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי נִקְרָאת תּוֹרָה, וְהִיא מַצֵּוָה,

שְׁהַעֲמֹד הָאֲמָצִי כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם, מַשּׁוּם שֶׁהוּא
 כּוֹלֵל אֶת י"ה, שֵׁהֶם לְיָמִין וְלִשְׂמָאל, וְהוּא בְּאֲמָצֶע
 כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם, וְהַשְׂכִּינָה הַתְּחִתּוֹנָה מְצֻה
 הַכְּלוּלָה מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, הִיא נִקְרָאת י' מִצַּד
 הַחֲכָמָה, ה' מִצַּד הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, וְנִקְרָאת תּוֹרָה
 מִהַצַּד שֶׁל הָעֲמֹד הָאֲמָצִי. וְהוּא שְׂפָתוֹב יְהו"ה
 קָנְנִי רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ, וְדָרְכּוֹ דָּרְךְ ו', קָנְנִי שֶׁהוּא תִקֵּן
 שְׁלָה, וּמַשּׁוּם שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִכָּל הָאַרְבַּע, נִקְרָאת
 מְצֻה. מ"ן בְּאוֹתִיּוֹת א"ת ב"ש הוּא י"ה, י"ם ה"ן,
 וּבָהּ כְּלוּלִים מְצֻוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. הַמְצֻוֹת שֶׁל
 לֹא תַעֲשֶׂה מִצַּד הַדִּין שֶׁהוּא אֱלֹהֵי"ם, שְׁשֹׁם י"ה,
 וְעָלֶיהָ נֹאמֵר וְהַ שְׁמ"י, וְהָרִי פִרְשֻׁהוּ. מְצֻוֹת עֲשֵׂה
 מִצַּד הַיָּמִין שֶׁהוּא רַחֲמִים, שְׁכְּלוּלִים בְּאַבְרָהָם,
 וְעָלֶיהֶם נֹאמֵר בְּרָגּוֹ רַחֵם תּוֹכֵר.

קָם זָקֵן אֶחָד מֵאַחֵר הַצֵּל (הַכֶּתֵּל) וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי,
 מִנּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, קוֹם הַדֶּלֶק גֵּר שֶׁהִיא מְצֻה,
 הַשְׂכִּינָה הַקְדוּשָׁה, שְׁעָלֶיהָ נֹאמֵר אֵשׁ תָּמִיד תּוֹקֵד
 עַל הַמּוֹפֵחַ לֹא תִכְבֶּה, וְעָלֶיהָ נֹאמֵר לְהַעֲלֹת גֵּר

תמיד, גר יהו"ה נקראת ודאי, האור שמאירה בו
נשמת אדם, קום הדלק בה.

קם רבי שמעון על רגליו, וישב רגע אחד ואמר:
רבון העולמים, שאתה הוא בעל המלכים
ומגלה רזים, יהי רצונך לסדר דברים בפי, לקיים
בי את הפסוק הזה, ואנכי אהיה עם פיך, שלא
אכנס בבושה לפניך, פתח ואמר.

תקון שלשים

בראשית, מי הראשית? זו חכמה, זו נקדה של
בפנים, שנאמר בה כל כבודה בת
מלך פנימה, וזו יראה שהיא מצוה ראשונה,
ועליה נאמר יראת יהו"ה ראשית דעת, והיא
רמוזה במלת בראשית, ויש יראה רעה, רצועה
להלקות את הרשעים, והנקדה הזו היא אות שפת
וימים טובים, ואות של תפלין ואות של ברית
מילה. אותה הרצועה היא יראה רעה, היא ערלה.
אשרי הוא מי שמעביר אותה ממנו, שאין רשות
לרצועה להלקות אותו, ועל הנקדה הזו נאמר

מַחֲלִיךָ מוֹת יוֹמָת. מַה זֶּה מַחֲלִיךָ? אֵלֶּא מִי
שֶׁמִּכְנִים רְשׁוֹת וְרַח בְּחָלָל שְׁלָה, שְׁהִיא רְשׁוֹת
הַיְחִיד, שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִתּוֹךְ
הַקָּהָל, כִּי אֵת מִקְדָּשׁ יְהו"ה טִמְּא.

וְהַכֹּל נִרְמָז בַּתְּכָה הַזֶּה, יִרְא"ה בְּרִי"ת שֶׁב"ת, כְּמוֹ
זֶה: יִרְא"ת בְּרֵאשִׁי"ת, בְּרִי"ת בְּרֵאשִׁית,
שֶׁב"ת בְּרֵאשִׁי"ת, וְהַנִּקְדָּה הַזֶּה הִיא רֵאשִׁית, יְהו"ה
קִנְיֵי רֵאשִׁית בְּרֵכוֹ, כְּמוֹ זֶה בְּרֵאשִׁית, הַכֹּל הִיא
נִקְדָּה אַחַת, הִיא רֵאשִׁית, וְהִיא אוֹת בְּרִית, וְהִיא
אוֹת שַׁבָּת, וְהִיא יִרְאֵת יְהו"ה.

מִי הֶחָלָל שְׁלָה? ב', ו' הוּא בַּעֲלָה, בּוֹ הִיא שְׁמוּרָה
וְנִסְתָּרָת בְּנִלוֹת, זֶהוּ שְׁכָתוֹב יְהִי סָגוֹר שֵׁשֶׁת
יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, כְּמוֹ זֶה ם סְתוּמָה, וְחָרִי נִתְבָּאֵר,
וְהַנִּקְדָּה הִיא הַשְּׁבִיעִית כְּתָר עַל רֵאשׁוֹ, וְכְתָר שֶׁל
סֶפֶר תוֹרָה הַעֲטָרָה עַל הַבְּרִית, ו' שְׁהִיא הַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי, יוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁבִיעִי וְדַאי, וְעָלִיו נֶאֱמַר
וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת יִפְתָּח, אֲבָל בַּיּוֹמֹת הַחֹל גֵּן נָעוֹל
אַחֲוֹתֵי בִלָּה. (דף עג ע"ב) נִקְרָאת סְתוּמָה בָּאוֹת ו'.

וְהָעֶרְלָה וְהַפְרִיעָה הִזוּ הֵן כְּמוֹץ וְתֵבֶן שֶׁל הַחֲטָה,
 בִּימֹת הַחֹל נִקְרְאת ה"א, שֶׁהוּא הַב"ל
 לַה"ב הַמְּזוּבָּה, לְהַדְלִיק מוֹץ וְתֵבֶן, וְהִיא נִשְׁאָרֶת
 סֵלֶת נִקְיָה, אֲכָל בְּיָמִים שֶׁל שַׁבָּת וַיָּמִים טוֹבִים
 נִקְרְאת י' עֲטָרָה עַל הַכֹּל, וְהַבִּית (וְהַכֶּסֶף) שֶׁלָּהּ
 שְׁלֹשִׁים וּשְ�נַיִם אֱלֹהִי"ם שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וְהַב'
 הִיא כְּלוּלָה מִמַּעֲשֵׂר אֲמִירוֹת בְּכָל צֶדֶק, הִי הִזוּ
 נִקְרְאת יִרְאָה, בֵּין בְּשַׁבָּת בֵּין בְּבִרְיֵת מִלָּה וּבֵין
 בְּדִין, וְכֹךְ בְּכָל מִצְוָה.

אֱלֹהִי"ם זֶה הַנְּתִיב הַרְאֵשׁוֹן, עָלָיו נֶאֱמַר נְתִיב לֹא
 יִדְעוּ עֵיט וְלֹא שֹׁפֶתוֹ עֵין אֵינָהּ. מַה זֶה
 עֵין אֵינָהּ? אֵלֶּא מֵאוֹתָם מְלָאכִים שְׂאוֹמְרִים אֵינָהּ
 מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, כִּשְׁהִיא בְּנְתִיב הַזֶּה, אֵין
 לָהֶם כָּהּ יְדִיעָה, שֶׁהִיא נִסְתָּרֶת מִחַיּוֹת הַמְּרַכְּבָהּ.

וְהָאֶרֶץ הִיָּתָה תַּחֲוֹ וּבַחֲוֹ, מַה זֶה וְהָאֶרֶץ הִיָּתָה
 תַּחֲוֹ וּבַחֲוֹ? אֵלֶּא מִי שְׂמוֹצִיא מִרְשׁוֹת
 הַיַּחֲדָד לְרִשׁוֹת הַרְבִּים, גּוֹרֵם לְשִׁכְנָה לְהִיּוֹת תַּחֲוֹ
 וּבַחֲוֹ חֲשָׁךְ וְתַחֲוֹם, שְׂמֵת לְבָשֶׁת בְּאוֹתָן קָלָפוֹת,

שֶׁהֵן אַרְבַּע גְּלִיּוֹת, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁגוֹרִם לָהּ
לְהִיּוֹת יְבֻשָּׁה, תְּהֵא, שְׁמִסְתַּלְקֶת הַנִּקְדָּה מִתְחַלֵּל
שָׁלָה, שְׁחִיא ב', וְנִשְׁאַרְתַּ יְבֻשָּׁה.

הַנְּתִיב הַשְּׁנִי, וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי
הַמַּיִם. מַה זֶה וְרוּחַ? אֲלֵא בּוֹדְאֵי בְּזִמָּן
שֶׁהַשְּׂכִינָה יוֹרֶדֶת לַגָּלוּת, הָרוּחַ הַזֶּה נּוֹשֶׁבֶת עַל
אוֹתָם שְׁמַתְעִסְקִים בַּתּוֹרָה, מַשּׁוּם שֶׁהַשְּׂכִינָה
נִמְצְאָת בִּינֵיהֶם, וְהָרוּחַ הַזֶּה נַעֲשִׂית קוֹל, וְתֹאמַר
בָּךְ: אוֹתָם יִשְׁנִים שְׁשֻׁנָּה בְּנִחְיֵיהֶם, סְתוּמֵי הָעֵינַיִם
וְאִטּוּמֵי הַלֵּב, קוֹמוּ וְהִתְעוֹדְרוּ אֶל הַשְּׂכִינָה, שְׁיִישׁ
לָכֶם לֵב בְּלִי הַשָּׁכָל לְדַעַת אוֹתָהּ, וְחִיא בִּינֵיכֶם.

וְסוֹד הַדָּבָר - קוֹל אוֹמֵר קְרֵא, כְּמוֹ קְרֵא נָא הֵישׁ
עוֹנֶךָ וְאֵל מִי מְקַדּוּשִׁים תִּפְנֶה, וְחִיא אוֹמֶרֶת
מָה אֶקְרֵא, כָּל הַבָּשָׂר חָצִיר, הַכֹּל הֵם כְּבִהְמוֹת
שְׂאוּכָלוֹת חָצִיר, וְכָל חֶסֶדּוֹ בְּצִיץ הַשָּׂדֶה, כָּל
הַחֶסֶד שְׁעוֹשִׂים, עוֹשִׂים לְעֶצְמָם. וְאֶפְלוּ כָּל אֱלוֹ
שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה, כָּל חֶסֶד שְׁעוֹשִׂים - לְעֶצְמָם
עוֹשִׂים. בְּאוֹתוֹ זִמָּן וַיִּזְכֹּר כִּי בָשָׂר הִמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ

וְלֹא יָשׁוּב לְעוֹלָם, וְזוֹהִי רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, אוֹי לָהֶם
 מִי שְׁגוֹרָמִים שְׂיִלְךָ לוֹ מִן הָעוֹלָם וְלֹא יָשׁוּב לְעוֹלָם,
 שְׂאֵלוֹ הֵם שְׁעוֹשִׁים אֶת הַתּוֹרָה יִבְשָׁה, וְלֹא רוֹצִים
 לְהַשְׁתַּדֵּל בְּחֻכְמַת הַקְּבָלָה, וְגוֹרָמִים שְׂמִסְתַּלֵּק
 מֵעֵין הַחֻכְמָה, שְׂהִיא י' מִמֶּנָּה, וְנִשְׁאַרֶת ב' יִבְשָׁה,
 אוֹי לָהֶם שְׁגוֹרָמִים עֲנִיּוֹת וְחֶרֶב וּבָזָה וְחֶרֶג וְאַבְדָּן
 בְּעוֹלָם, וְהָרוּחַ הַזֶּה שְׂמִסְתַּלֵּקֶת הִיא רוּחַ הַמְּשִׁיחַ,
 כְּמוֹ שְׁנֵת־בְּאֵר, וְהִיא רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְהִיא רוּחַ חֻכְמָה
 וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאָת יְהו"ה.

מִצָּוָה שְׁנִיָּה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר,
 וְזוֹ אֶהְבֶּה שְׂהִיא אֶהְבֶּת חֶסֶד. וְהוּא שְׂכָתוֹב
 וְאֶהְבֶּת עוֹלָם אֶהְבֶּתִּיךָ עַל כֵּן מְשַׁחֲתִיךָ חֶסֶד,
 וְעָלֶיךָ נֵאמַר אִם תָּעִירוּ וְאִם תִּעוֹרְרוּ אֶת הָאֶהְבֶּה
 עַד שְׂתַחֲפִין. יִרְאָה נִקְרָאת מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְאֶהְבֶּה
 נִקְרָאת מִצַּד הַיָּמִין.

יֵשׁ יִרְאָה וַיֵּשׁ יִרְאָה, יֵשׁ אֶהְבֶּה וַיֵּשׁ אֶהְבֶּה. יִרְאָה,
 שְׂיִרָא אָדָם מִהַקְדוּשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּדִי שְׂלֹא יִרָד
 מִנְּכֶסֶיוֹ אוֹ כְּדִי שְׂלֹא יָמוּתוּ בָנָיו בְּחַיָּיו. נִמְצָא

שָׁאם הָיָה יוֹרֵד מִנְכָּסִיו אוֹ אִם יָמוּתוּ בָנָיו בְּחַיָּיו,
 הוּא לֹא הָיָה יָרָא מִפְּנֵו, וּמַשּׁוּם זֶה הָיָה אוֹהֵב
 אוֹתוֹ, הִירָאָה וְהֶאֱהָבָה הִלְלוּ לֹא שָׁם אֶת יִרְאָת
 יְהו"ה וְאֶת הֶאֱהָבָה שְׁלוֹ לְעֶקֶר, אֲכַל אֶהָבָה וְיִרְאָה
 הָעֶקֶר שְׁלוֹ בֵּין טוֹב וּבֵין רַע, וּמַשּׁוּם זֶה נִקְרָאוֹת
 הִירָאָה וְהֶאֱהָבָה הִלְלוּ עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרָם.

וּמַשּׁוּם זֶה אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשְׁבַּעְתִּי
 אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוֹ"ת אוֹ
 בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזֹרְרוּ אֶת
 הֶאֱהָבָה עַד שְׁתַּחֲפֵץ, שְׁחִיָּא אֶהָבָה (שְׁחִיָּא רַחֲמִים) בְּלִי
 פָּרָם, (עַד שְׁחִיָּא יִחַפֵּץ), וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרָם,
 שִׁירָאָה וְהֶאֱהָבָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרָם (דָּף עַד ע"א) הִיא שְׁלֹ
 שְׂפָתָה, וְתַחַת שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וְגוֹמֵר תַּחַת עֶבֶד
 כִּי יִמְלוֹךְ וְשְׂפָתָה כִּי תִירָשׁ גְּבֻרָתָה.

אֱלֹהִי"ם זֶה מִן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אוֹר, הוּא
 הַנְּתִיב הַשְׁלִישִׁי, יְהִי אוֹר י"ה אֱוִי"ר,
 או"ר י', וּבִשְׁתַּנְקָדָה הָיוּ מִתְעַשֶּׁפֶת (מִתְפַּשְּׁטָה) בְּאוֹר
 הַזֶּה וְנִעֲשִׂית אֱוִיר, מִכָּאן נִמְשָׁכוּ כָּל הַחַיּוֹת.

קם זקן אחר, פתח ואמר: יהי אור ויהי אור, יהי אור זה הימין, ויהי אור זה השמאל, שבכל מקום ויהי הוא לשון צער, ומשום כך ויהי היום, שזהו ראש השנה, שהוא שמאל שהוא דן את דין כל העולם, ובגללה נאמר ויהי אור. וידא אלהי"ם את האור כי טוב, זה העמוד האמצעי שהוא טוב, ויבדל אלהי"ם בין האור ובין החשך, בין האור - זה אחרון הכהן, ובין החשך - זה קרח. אמר משה, לי ראוי להפריד המחלקת, שאני הוא דמות של הטוב של מעלה. ראה שנדבק קרח בחשכה של הצד האחר והכחיש את מעשה בראשית, שלא רצה להדבק בשמאל שהוא לוי, אמר הפדלו מתוך העדה הזאת.

וסוד הדבר - ויבדל אלהי"ם בין האור ובין החשך, ויקרא אלהי"ם לאור יום, ולחשך קרא לילה. שוק הימין שהוא אור, שנאמר ויבדל אלהי"ם בין האור, הוא שוק ימין הכהן, שנאמר בו נעמות בימינו נצח, וכמו שנצח נקשר בימין, כך הוד נקשר בשמאל. ויהי ערב ויהי בקר יום

אָחֵר, עָרַב זֶה הָעָרַב שֶׁל יִצְחָק, בֶּקָר זֶה הַבֶּקָר שֶׁל
אֲבֹרָהֶם, יוֹם אֶחָד הָעֶמּוּד הָאֶמְצָעִי וְצִדִּיק,
שְׁחוּשָׁבִים אוֹתָם כְּאַחֵר, וְאֵין יוֹם בְּלִי לַיְלָה, שֶׁהִיא
הַשְּׂכִינָה.

בֵּין כֶּה, הָרִי קוֹל עוֹלָה וּמִתְפּוֹצֵץ בְּרוּמֵי הָרְקִיעִים
וְהָיָה אוֹמֵר: מַחְנוֹת קְדוֹשִׁים שֶׁל יְשִׁיבַת
הָרְקִיעַ שֶׁל מַעְלָה וּמַטָּה, הִזְדָּרוּ וְהִתְתַּקְּנוּ לִפְנֵי
הַגְּבִירָה שְׂבָאָה לְהַכְנִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכַמָּה קְשׁוּטִים
שֶׁל מַצּוֹת עֲשֵׂה, קוּמוּ מַחְנוֹת לְקַרְאָתָהּ. בֵּינְתִים
הָרִי קוֹל שְׁנֵי הָיָה מִתְעוֹרֵר אֶל בַּעֲלֵי הַמִּפְתָּחוֹת,
הָרִי הַשְּׂכִינָה בָּאָה לְהַכְנִים לְהִיכָלָהּ, אֲדֹנָי שְׂפָתַי
תִּפְתָּח.

בְּאוֹתוֹ זְמַן הַגְּבִירָה הָעֲלִיּוֹנָה יוֹרֶדֶת אֵלֶיהָ לְקַבֵּלָהּ
בַּמַּצָּנָה הָרֵאשׁוֹנָה בְּכַמָּה קוֹלוֹת
וְשׁוֹפְרוֹת, וְשִׁתִּיחֵן עוֹלוֹת לַמֶּלֶךְ, וְכֻלָּם הָיוּ
שׁוֹאֲלִים, מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר? מ"י, שֶׁהִיא
הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, בּוֹאֵת עוֹלָה, וְכַשֵּׁעוֹלָה לְמַעְלָה,
נַעֲשִׂית כִּפּא לַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, וְכֵה פוֹתֵחַ אֲנִכְ"י,

שָׁכַךְ עוֹלָה לְחֶשְׁבֹן כִּס"א, וּכְשֶׁשְׁנִיָּהֶם הִתְחַבְּרוּ,
נֶאֱמַר בָּהֶם אֲנֹכִי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.

אֲשֶׁר, רָמַז הוּא בְּמַלְת בְּרֵאשִׁית. אֲשֶׁר, זוֹ הָאֵם,
שֶׁהִיא אֲשֶׁר אֶהְיֶ"ה, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיהָ,
אֲשֶׁר קִדְּשׁ יָדִיד מִכְּטָן, שֶׁהִיא הַכְּטָן שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ
מִכְּטָן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶת, הַקֶּרֶת הַנּוֹרָא. מַה זֶּה נּוֹרָא?
זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי. מַה זֶּה קִדְּשׁ יָדִיד מִכְּטָן?
הַכְּטָן שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ זֶה צַדִּיק, אֲשֶׁר, שֶׁהִיא הָאֵם
הָעֲלִיוֹנָה, קִדְּשָׁנוּ, בָּעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְצִוָּנוּ, בַּצַּדִּיק
עַל כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה, מִשּׁוֹם שֶׁאַחֵד הוּא מִצְוָה
וְאַחֵד עוֹשֶׂה, אֶחָד מִצְוָה עַל הַמִּצְוָה שֶׁהִיא שְׂכִינָה,
מִצְוֹת יְהו"ה בָּרָה מְאִירַת עֵינַיִם, וְאַחֵד עוֹשֶׂה
עֲשִׂיתָה שֶׁהִיא מַעֲשֶׂה שֶׁל מִצְוָה, שָׁכַךְ פִּרְשׁוֹהוּ
בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, גָּדוֹל הַמִּצְוָה וְעוֹשֶׂה מִמֶּי שְׂאִינוּ
מִצְוָה וְעוֹשֶׂה.

וְעוֹד מִצְוָה זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא מִצְוָה
מִצַּד הָאֵב שֶׁהוּא רֵא"ש, וּמִצַּד הָאֵם שֶׁהִיא

אֲשׁ"ר, וְכִךְ צִדִּיק מְצֹנָה וְעוֹשֶׂה מְשִׁנִּיהֶם, וּמַשׁוּם
 כִּךְ נֶאֱמַר עַל שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ. הָאֵם - קִדְּשָׁנוּ,
 וְהָאֵב - צִוָּנוּ. עַל מִי? עַל הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה
 שֶׁהִיא פֶטֶר כָּל רָחֵם, פְּתִיחַת הָרָחֵם, שֶׁהִיא
 מֵאֲתִיב אֲרַבְעִים וּשְׁמוֹנֶה מִצְוֹת, הִיא מְצֹנֶת יְהו"ה
 בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר שֶׁל הַמֶּלֶךְ, הִיא מְצֹנָה, וְעוֹד
 אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ, מֵצֵד הָאֵב (דף עד ע"ב) וְהָאֵם. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי"ם יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, וַיֹּאמֶר - מֵצֵד
 הָאֵב שֶׁהִיא י', יְהִי - מֵצֵד הָאֵם שֶׁהִיא ה', אֲמִירָה
 אַחַת וַחֲוִיָּה אַחַת, עֲשִׂיתָה שֶׁל שְׁנֵיהֶם - יְהִי אוֹר.

וְעוֹד אֲשֶׁר, עַל שֵׁם בְּאֲשָׁרֵי כִי אֲשֶׁרוֹנֵי בָנוֹת,
 אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְכִי עֶבֶד
 שֶׁהוּא בְּבֵית אֲסוּרֵי הַמֶּלֶךְ, וְהַבְטִיחַ לוֹ הַמֶּלֶךְ
 לְהוֹצִיאוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִים, יֵשׁ לוֹ לְמֶלֶךְ לְשִׁבְחָתָא
 עֲצָמוֹ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּמָה פְּעָמִים?
 אֵלָּא חֲמִשִּׁים פְּעָמִים הַזִּכִּיר בַּתּוֹרָה יְצִיאַת מִצְרַיִם
 בְּנֶגֶד חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בִּנְיָה, לְהוֹדִיעַ לָהֶם מֵאִיזָה
 מְקוֹם הוֹצִיאָם מִן הַגָּלוּת.

וּבְשִׁירְדָּה אֲלֵיהֶם, יִרְדָּה לְגֹאֵל אוֹתָם בְּכַמָּה
 קוֹלוֹת וּבְרָקִים, וְהוּא שֹׁכֵתוֹב וַיְהִי
 בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיּוֹת הַבֶּקֶר וַיְהִי קוֹלוֹת וּבְרָקִים
 וְגוֹמֵר, וַעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת.
 אֵת, זֶה הַשְּׁכִינָה הַתְּחִתוֹנָה שֶׁהִיָּתָה עוֹלָה בְּכָל קוֹל
 וְקוֹל מֵאוֹתָם שֶׁבַע קוֹלוֹת, וְהִיא הִיָּתָה בֵּית קוֹל שֶׁל
 כָּל אֶחָד וְאֶחָד, קוֹל דְּבָרִים אֲתֵם שֹׁמְעִים, זֶה הַקּוֹל
 הָעֲלִיּוֹן הַכָּלוּל מִשְׁלָשָׁה קוֹלוֹת עֲלִיּוֹנִים שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ
 הַסְּפִירוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, וְעַל הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה נֶאֱמַר,
 וְתִמְוִנָה אֵינְכֶם רוֹאִים זוֹלָתִי קוֹל, אֲבָל עַל בֵּית קוֹל
 נֶאֱמַר וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת וְאֵת, וְאֵת
 וְדֹאֵי, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וְתִמְוִנַת יְהוָה יִבִּיט. קוֹלוֹת הֵם
 מִצְדוֹ שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי, הוּא קוֹל הַשּׁוֹפָר
 הַשְּׁבִיעִי בָּאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, וְלִמְטָה שֶׁשָּׁה קוֹלוֹת.

בְּרָקִים מִצְד הַצַּדִּיק, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיֵּצֵא בְּרָק חֲצוֹ,
 עֲנֵן זֶה הַשְּׁכִינָה הַכָּלוּלָה מִשְׁבָּעָה עֲנֵי
 כְּבוֹד, שֶׁבּוֹ מְתַבָּסִים קוֹלוֹת וּבְרָקִים, וּמִצְד הַיָּמִין
 נִקְרָאת עֲנֵן, וּמִצְד הַשְּׂמָאל עֶרְפֶּל. וְהוּא שֹׁכֵתוֹב
 וּמִשָּׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֶרְפֶּל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹהִי"ם. וְעוֹד,

אָנְכִי זו שְׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה, וְסוֹד הַדְּבָר - אָנְכִי
אָנְכִי הוּא מְנַחֲמָכֶם. הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה אָנְכִי לְמַעַלָּה,
אָנְכִי הָאֵם הַתְּחִתּוֹנָה לְמַטָּה, עַל שְׁתִּיתִּיזָן נֶאֱמַר רְאוּ
עֲתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא, כְּשֶׁמֶךְ אֱלֹהִים בֵּן תְּהִלָּתְךָ
עַל קִצּוֹי אֶרֶץ.

הֲרִי כָּאֵן מְצֹנָה רֵאשׁוֹנָה, וְאֵין מְצֹנָה שְׁלֵא נִתְּנָה
בִּירָאָה וְאַהֲבָה שֶׁהוּא ב', וְזֶה ב' מְבִרָאשִׁית
הַפֶּחֶד שֶׁל הִירָאָה וְאַהֲבָה, שֶׁהֵן ב' עֲלִיּוֹנָה וּב'
תְּחִתּוֹנָה, ב' הָעֲלִיּוֹנָה הֲרִי נִתְּבָאָר שֶׁהִיא יִרְאָה
וְאַהֲבָה, ב' אַחֲרוֹנָה (תְּחִתּוֹנָה) תּוֹרָה וּמְצֹנָה, וְהִיא ב'
מְבִרָ"א, בְּהַפּוֹךְ אוֹתִיּוֹת אֵב"ר, הִיא מְצֹנָה בְּכָל (שֶׁל
כָּל) אֵיבָר וְאֵיבָר, הַמְצֹנָה הִרְאשׁוֹנָה הִיא אָנְכִי
יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, וְהוּא ב', יִרְאָה וְאַהֲבָה, אִישׁ אִמּוֹ
וְאָבִיו תִּירָאוּ מִצַּד שֶׁל הִירָאָה, כִּיכָד אֶת אָבִיךָ וְאֶת
אִמְךָ מִצַּד שֶׁל הַאַהֲבָה, וְשִׁנִּיהֶם הֵם זְכוֹר וְשִׁמּוֹר.

תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ וְתְּפִלִּין שֶׁל יָד, הָאֵב תְּפִלִּין שֶׁל
רֵאשׁ (עַל הָרֵאשׁ), שֶׁהוּא רֵאשׁ דְּבִרָךְ אֱמֶת,
הַעֲמוֹד הָאֲמֻצָּעִי, וְהָאֵם תְּפִלִּין שֶׁל יָד, שֶׁהִיא

השכינה התחתונה. האב ואם תפלין של רבון העולם, הקדוש ברוך הוא ושכינתו, שהם בן ובת, הם התפלין שלנו.

ועוד נתי"ב השליש"י, בו המצוה השלישית, שהיא נבוא"ה, זהו שכתוב ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור, חמשה אור הם, ועליהם נאמר נפתחו השמים וראו מראות אלהי"ם, האם העליונה המראה הנסתר שאין בו דמיון, האם התחתונה מראה בגלוי שיש בה דמיון, ועליה נאמר וכיד הנביאים אדמה, אדמה היא דמיון לכל הנביאים, ולכל אחד בפי כחו, ומשום שהיא שולטת על כל המרכבות שלמטה, ועל כל בוכבים ומולות ואילנות ודשאים, ועל כל עופות השמים וחיית הארץ ודגי הים, בגלל זה נקראת בשם של כלם. מצד החיות היא נקראת תיה, ומצד העופות - נשר יונה צפור, ומצד הדגים - דג. צד (שפחה) הרע בהפוך דגה, ומצד העשבים נקראת שכינה שושנה. (דף עה ע"א)

תַּנְתִּיב הַרְבִּיעִי - וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִי"ם בֵּין הָאֹר וּבֵין
הַחֹשֶׁךְ, זָכַר וּנְקֵבָה הֵם, חֹשֶׁךְ לִילָה, זָהוּ
שְׁכֵתוֹב וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לִילָה, וַיֵּשׁ חֹשֶׁךְ מִצַּד הַמַּחֲרָ
וְלִילָה מִצַּד הַמַּחֲרָ, זָהוּ שְׁכֵתוֹב גַּם חֹשֶׁךְ לֹא יַחֲשִׁיךְ
מִמֶּךָ וְלִילָה כִּיּוֹם יֵאִיר בַּחֲשֵׁכָה כְּאוֹרָה, וְהַחֹשֶׁךְ
הִיא נְקֵבָה שְׁמִקְבָּלַת מִהָאֹר שֶׁהוּא אֹר זָכַר, כְּמוֹ
שְׁחִלְבָּנָה שְׁמִקְבָּלַת מִן הַשֶּׁמֶשׁ, וּשְׁנֵיהֶם הֵם
הָאִסְפָּקְלָרְיָה הַמְּאִירָה וְהָאִסְפָּקְלָרְיָה שְׂאִינָה
מְאִירָה, וַיֵּשׁ חֹשֶׁךְ שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר שֵׁשׁ בּוֹ הַבְּדִלָה
וְלֹא חֲבוּרָה, וְאוֹתוֹ הָאֹר הוּא כְּמוֹת פְּאֵגוֹז.

בֵּינְתֵימ הִנֵּה קוֹל נִשְׁמָע בְּרוּמֵי הַרְקִיעִים: בְּעָלִי
הָאוֹצְרוֹת, בְּעָלִי הַחֵיכָלוֹת, פֶּתְחוּ אֶת
הַחֵיכָלוֹת, הִרֵי הַגְּבִירָה רוֹצֵה לְהַכְנִים לְהֵיכָלוֹ.
בְּאוֹתוֹ זְמַן אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, הַחֵיכָל כָּלוּל
מִשְׁבָּעָה חֵיכָלוֹת. בְּאוֹתוֹ זְמַן כְּפָתָה נְבִיאִים עוֹלָיִם
עֲמָה וּמִתְכַּנְּסִים עֲמָה, שֵׁשׁ נְבִיאִים וַיֵּשׁ נְבִיאִים,
יֵשׁ נְבִיאִים שֶׁהֵם בְּעָלֵי הַבַּיִת שֶׁל הַגְּבִירָה, וַיֵּשׁ
נְבִיאִים שֶׁהֵם בְּעָלֵי הַבַּיִת שֶׁל הַמֶּלֶךְ, אֵלוֹ
מִהָאִסְפָּקְלָרְיָה הַמְּאִירָה, וְאֵלוֹ מִהָאִסְפָּקְלָרְיָה

שְׂאִינָה מְאִירָה. הַנְּבִיאִים שֶׁל הָאִסְפָּקֶלְרִיָּה
הַמְּאִירָה הֵם מִצַּד שֶׁל יְהו"ה, וְהַנְּבִיאִים שֶׁל
הָאִסְפָּקֶלְרִיָּה שְׂאִינָה מְאִירָה הֵם מִצַּד שֶׁל אֲדֹנָי,
וְהֵם שְׂקוּלִים לַתּוֹרָה שֶׁבְּכָתָב וְלַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה.
הַנְּבִיאִים מִצַּדוֹ שֶׁל אֲדֹנָי - מִצַּד הַיְּרֵאָה,
וְהַנְּבִיאִים שֶׁהֵם מִצַּדוֹ שֶׁל יְהו"ה הֵם מִצַּד שֶׁל
הָאֱהָבָה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן בָּמָה בִּעְלֵי שְׁעָרִים מוֹדְעִים
וּמוֹדְמָנִים לְהִיכָל, וּבָמָה בִּעְלֵי חוֹתְמוֹת,
וּבָמָה בִּעְלֵי שְׂאֵלוֹת, וּבָמָה בִּעְלֵי תְּשׁוּבוֹת, שֶׁבָּהֶם
נָבִיא שׁוֹאֵל וּמַשִּׁיב, וּבָמָה בִּעְלֵי עֲתִידוֹת, מֶה
שֶׁתִּיָּה וּמֶה שֶׁעֲתִיד לְהִיְוֹת, וּבָמָה בִּעְלֵי עֵינִים שֶׁהֵם
מְרֵאוֹת וְחוּזִים שֶׁל נְבִיאִים, וּבָמָה בִּעְלֵי אוֹזְנִים
שֶׁהֵם בִּעְלֵי כְּנָפִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאֶשְׁמַע אֶת קוֹל
כְּנִפְיָהֶם, וּבָמָה בִּעְלֵי חֹטֵם שֶׁשֵּׁם רִיחַ, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶם אִשָּׁה רִיחַ נִיחַח, וּבָמָה בִּעְלֵי פָּנִים, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶם וְאַרְבָּעָה פָּנִים לְאַחַת, וּבָמָה בִּעְלֵי קוֹלוֹת
וּבִעְלֵי דְבוּרִים וּבִעְלֵי הַבָּלִים שֶׁהֵם לְהַבּוֹת אֵשׁ, וְהוּ
שֶׁכְּתוּב קוֹל יְהו"ה חִצְב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וּבָמָה בִּעְלֵי

יָדִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיְדִי אָדָם מִתַּחַת בְּנִפְיָהֶם,
 וּבִכְמָה בַּעֲלֵי קוֹמָה, וְהֵם שְׁעוֹר הַקּוֹמָה שֶׁל הַכֶּסֶּא,
 וּבִכְמָה בַּעֲלֵי אוֹת בְּרִית, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְזֶה לָךְ
 הָאוֹת, וּבִכְמָה בַּעֲלֵי רַגְלִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְהַחֲיוֹת
 רְצוּא וְשׁוֹב.

כָּל תַּקּוּנֵי הַנְּבִיאִים מִבְּחוּץ (מִבְּפָנִים) בַּגּוֹף, בְּאִיבָרֵי
 הַגּוֹף, בַּעֲלֵי הַחֲכָמָה הֵם מִבְּפָנִים בַּמַּחַ, וּמִשּׁוֹם
 זֶה חָכָם עָדִיף מִנְּבִיא, וּמִן הַמַּחַ תְּלוּוִים
 ל"ב נְתִיבוֹת, וְזֶה ל"ב, שֶׁנֶּאֱמַר לֵב מִבִּין, וַיִּבְדֵּל
 אֱלֹהֵי"ם בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, כָּאֵן הַסּוּד שֶׁל
 הַנְּתִיב הַרְבִּיעִי, מָה הַתְּבַדֵּלָה כָּאֵן בְּנִבּוּאָה? אֵלָּא
 כִּמָּה נְבִיאֵי שֶׁקֶר הֵם מִצַּד הַחֹשֶׁךְ, שְׁחוּלָכִים בְּאֹוִיר
 לְהַטְעוֹת בְּנֵי אָדָם. בָּאוּתוֹ וּמִן שִׁיתִּיהַ תְּקַדּוּשׁ פְּרוּךְ
 הוּא עִם שְׂכִינָתוֹ, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהֵי"ם בֵּין הָאוֹר וּבֵין
 הַחֹשֶׁךְ.

הַנְּתִיב הַחֲמִישִׁי, וַיִּקְרָא אֱלֹהֵי"ם לָאוֹר יוֹם, אֱלוֹ
 בַּעֲלֵי מִקְרָא, שֶׁבַעֲלֵי מִקְרָא הֵם פְּתִילָה,

וּבַעֲלֵי הַמִּשְׁנָה - זֵית, וּבַעֲלֵי תִלְמוּד שֶׁהוּא קִבְּלָה
לְמַעַשׂ מִסִּינֵי - גֵר.

מִצְוָה רְבִיעִית - לְהִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה שֶׁבַעַל פֶּה
וּלְהַפְרִיד בָּהֶם בְּשֵׁשׁ דְּרָגוֹת, בְּאִסּוּר
וְהִתֵּר, טִמְאָה וּטְהָרָה, כָּשֶׁר וּפָסוּל. וְהוּא שֶׁכֶּתוּב
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל
בֵּין מַיִם לְמַיִם, בֵּין מַיִם שֶׁל טְהָרָה הִתֵּר כָּשֶׁר, וּבֵין
מַיִם שֶׁל טִמְאָה, שֶׁהֵם אִסּוּר טִמְאָה פָּסוּל, שֶׁהֵם מִי
בוֹרוֹת גְּשָׁמִים, מַיִם סְרוּחִים, מַיִם מְטֻנָּפִים,
וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר לֹא יִתְּיָה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנַי,
וְהָרָקִיעַ הַזֶּה שֶׁמִּבְּדִיל בֵּינֵיהֶם, זֶה הָרָקִיעַ שֶׁעַל
רֹאשֵׁי ^(דף עה ע"ב) הַחַיּוֹת, וְזֶה מִטְטְרוֹן, שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר
וּדְמוּת עַל רֹאשֵׁי הַחַיָּה רָקִיעַ, וְעָלָיו נֶאֱמַר וַיַּעַשׂ
אֱלֹהִים וְגוֹמֵר, וְזֶה הַנְּתִיב הַשָּׁשִׁי, וַיַּעַשׂ רָקִיעַ מֵעַל
לָרָקִיעַ, וְזֶה הַצַּדִּיק שֶׁמִּפְּרִיד בֵּין מַיִם נִקְבִּיִּים לְמַיִם
זָכָרִים לְהוֹדֵעַ בּוֹ, וְעָלָיו נֶאֱמַר וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת
הָרָקִיעַ, וַיְבַדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין
הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ, וְזֶה הַנְּתִיב הַשְּׁבִיעִי -
צַדִּיק.

תַּנְתִּיב הַשְּׁמִינִי, וַיִּקְרָא אֱלֹהִי"ם לָרְקִיעַ שָׁמַיִם.
 וַיִּקְרָא אֱלֹהִי"ם - זֶה הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה,
 לָרְקִיעַ - זֶה הָעָמוּד הָאֲמָצְעִי, שֶׁהוּא בֵּין יָמִין
 וּשְׂמָאל וְכוּלָּל אֶת שְׁנֵיהֶם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיְהִי עָרֵב
 וַיְהִי בֶקֶר יוֹם אֶחָד, וְהֵם הָעָרֵב שֶׁל יִצְחָק וְהַבֶּקֶר
 שֶׁל אַבְרָהָם.

תקון שלשמים ואֶחָד

בִּרְאשִׁית, בֶּר"א שֵׁת"י, וַעֲלִיָּהּ נֶאֱמַר וַתִּלְכְּנָה
 שְׁתֵּיהֶם וְגוֹמֵר, וְהֵן שְׁתֵּי תוֹרוֹת,
 תּוֹרַת שְׁכָכְתָּב וְתּוֹרַת שְׁבָעֵל פֶּה, וְעוֹד, שְׁנֵי לוחות
 הָלְכוּ לְהָר סִינִי, מִיָּד וַתֵּהָם כָּל הָעִיר עֲלִיָּהּ,
 הוֹדִיעָוּ כָּל הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְכָל הָעָם רֹאִים
 אֶת הַקִּלְתָּ וְכוּ' וַיֵּרָא הָעָם וַיִּנּוּעוּ, וַאֲמָרוּ הִזֹּאת
 נַעֲמִי, זֹאת הַנְּעִימוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה?! מִיָּד נֶאֱמַר
 וַיִּשְׁכַּר אֹתָם תַּחַת הָהָר. פֶּרְחָה הַתּוֹרָה מִשָּׁם
 וַאֲמָרָה, אֲנִי מִלֵּאָה הִלְכָּתִי לְהָר סִינִי, וְכָעַת רִיקָם
 הִשְׁיבֵנִי יְהו"ה, מִלֵּיאָה מִלֵּא י"ה, וְכָעַת פֶּרַח
 מִמֶּנִּי מִלֵּא י"ה, שֶׁהוּא יְהו"ו, וְנִשְׁאַרְהָ ה' יְחִידָה

אל"ם, נאלמתי דומי"ה, דו"ם י"ה, תחשיתי מטוב
שהוא ו'.

דבר אחר ותלבנה שתיקן, הנוף והנפש, לאיזה
מקום הלכו? לבית הקברות, הנוף גדון
ונרקב, ובנפש נאמר ותגל מרגלותיו ותשכב.

קם זקן אחד ואמר: מנורה הקדושה חזר בך,
ערפה היא הנוף, רות היא הנפש, השתפה
שלה נעמי, נשמת חיים, מחלון הרוח, הנוף שהיא
ערפה החזירה ערף אל הנשמה (השכינה), הנפש
נדבקה בנשמה, והו שבתוב באשר תלכי אלך -
במצוות עשה, ובאשר תליני אלין - במצוות לא
תעשה.

דבר אחר, באשר תלכי אלך - בגלות, שנאמר
בה ובפשעיהם שלחה אפכם, ובאשר תליני
אלין, שמשכבך בגלות, והו שבתוב על משכבי
בלילות. עמד עמי - אלו ישראל, ואלתי"ך אלה"י
- זה הקדוש ברוך הוא. אלימלך זה י', נעמי זו

ה', מחלוץ ו', רות ב'ה נדבקה ה' ונעשתה תורה,
ועליה נאמר וקול התור נשמע בארצנו.

ערפה היא האם של הערב רב, שנאמר ב'הם כי
עם קשה ערף הוא, שחזרה לסרחונה
והחזירה ערף לחמותה, כליון בעלה של ערפה,
יצר הרע, שבאה בליה ממנו לעולם, והוא כליון,
ואשתו לילית בליה.

נשמה ונפש, בשאדם מחיב בחטאים והם
מתנברים על האיברים, נשמת חיים
מסתלקת מהגוף, והנפש נשארת שם, ונאמר ב'ה
והגל מרגלותיו, למי? לצדיק, וזו ברית מילה,
שהוא בוע"ז ב"ו ע"ז, תקיף על יצרו, וימר שש
שעורים וישת עליה, שוקיו עמודי שש, שמה
אותם עליה להגן עליה, ופרשוה ותלכנה שתייהם,
עם השכינה העליונה והתחתונה, ועליהם נאמר
ותקראנה לו השכנות שם, לאמר ילד בן לנעמי,
זה העמוד האמצעי, שנאמר בו בני בכרי ישראל.

בְּשִׁחָטָאוּ יִשְׂרָאֵל וְנִרְמּוּ לְהִסְתַּלְקוֹת הַשְּׂכִינָה, עַל
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה נֶאֱמַר וַתִּגַּל מִרְגְּלוֹתָיו.

דָּבָר אַחֵר וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם, הוּא מְדַבֵּר בְּגוֹף
וְנִפְשׁ, וּמֵאַהֲבַת הַגּוֹף כְּשֶׁהוּא בַּעַל תְּשׁוּבָה,
הֵאמֵר הַנֶּפֶשׁ אֵלָיו בְּאִשֶּׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשֵׁם
אֶקְבֵּר, וְלֹא תִזְוֶה הַנֶּפֶשׁ בְּקִבְרָ מִמֶּנּוּ, וְעָלִיו נֶאֱמַר
בְּהִתְהַלֵּכְךָ ^(דף עו ע"א) תִּנָּחַח אוֹתְךָ - בָּעוֹלָם הַזֶּה,
בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ - בְּקִבְרָ, וְהַקִּיצוֹת - לְתַחֲיִית
הַמֵּתִים (לְעוֹלָם הַבָּא), הִיא תִּשְׁיַחֵךְ - זֶה הַנֶּפֶשׁ לְגוֹף,
וּמִנּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אִם הַגּוֹף לֹא חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה
וְהִתְחַזֵּר עֲרָף לְתִשׁוּבָה, הַנֶּפֶשׁ נִפְרֶדֶת מִמֶּנּוּ
וְנִקְרָאת עֲרֵפ־הַ, וְהַגּוֹף הַזֶּה נֶאֱבָד מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת.

אֵמַר לוֹ: זָקֵן וְזָקֵן, וַהֲרִי כַּמָּה קְבָרִים לְחֻנָּם, וַהֲרִי
אִם הַגּוֹף נֶאֱבָד, עַל מָה תִּקּוּם הַנֶּפֶשׁ
לְתַחֲיִית הַמֵּתִים? שְׁהֲרִי וַדַּאי הַגּוֹף נֶאֱבָד, וְנִתְבָּאֵר
שֶׁנֶּאֱבָד מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת, וַהֲרִי יָרֵד לְנִשְׁיָה שְׁשֵׁם
נִשְׁכַּח לְדוּרֵי דוּרוֹת, אִם כֵּן, כַּמָּה קְבָרִים לְחֻנָּם?

אֱלֹא וַדַּאי שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא יִשְׁנָה אֶת
 מַעֲשֵׂי יָדָיו, שֶׁוַדַּאי הָעוֹלָם תָּזֶה וְהָעוֹלָם
 הַבֹּא, שֶׁהֵם שָׁמַיִם וָאָרֶץ, הֵם שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְעֲלֵיהֶם אָמַר דָּוִד הַשְּׁמַיִם שָׁמַיִם לִיהו"ה,
 הָאָרֶץ - אֶתְחַלֵּךְ לִפְנֵי יְהו"ה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים,
 עֲלֵיהֶם נֹאמַר הָעוֹלָם תָּזֶה וְהָעוֹלָם הַבֹּא בְּשֵׁם
 יְהו"ה. וְהוּא שֶׁכָּתוּב י'שִׁמְחוּ ה'שְׁמַיִם ו'תִּגַּל ה'אָרֶץ,
 מִתִּי? בּוֹמֵן שֶׁנֹּאמַר לַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, שֶׁל סִמְא"ל
 וְנִחַשׁ, כִּי שְׁמַיִם בָּעֶשְׂרֵן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ בִּכְנֹד תִּבְלָה,
 וְאַחֵר שִׁימְחָה אוֹתָם וַיִּשְׁמִיד אֶת אוֹתָם הַמְּמַנִּים
 שֶׁעֲלֵיהֶם, מִיָּד יִתְדַשׁ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַשְּׁמַיִם
 וְאֶת הָאָרֶץ, שִׁימְחוּ בְּגִלְלֵי הַמְּמַנִּים הָרָעִים הַלָּלוּ.
 וְהוּא שֶׁכָּתוּב כִּי כֹאשֶׁר הַשְּׁמַיִם הִתְדַּשִּׁים וְהָאָרֶץ
 הִתְדַּשָּׁה אֲשֶׁר אָנִי עוֹשֶׂה וְגוֹמֵר, וְהַכֹּל בְּרִי שְׁלֹא
 יָכֹלוּ מַעֲשֵׂי יָדָיו, שֶׁהֵם הַנְּשָׁמוֹת וְהַגּוֹפּוֹת שֶׁנֹּאבְדוּ
 מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, וְאֵלּוּ הָעֲשִׂירִים שֶׁבְּגִלּוֹת, בְּגִלְלֵי
 שֶׁהָעוֹלָם תָּזֶה הוּא שְׁלָהֶם.

אֲבָל הָעֲנִיִּים שֶׁהֵם צְדִיקִים, הַטּוֹב שְׁלָהֶם לְאוֹתָם
 הָעוֹלָמוֹת הַטּוֹבִים, שֶׁבָּהֶם נִבְרְאוּ שְׁתֵּי

תּוֹרוֹת, תּוֹרָה שְׂבֻכָּתָב וְתוֹרָה שְׂבָעֵל פָּה, שְׂשֻׁכָּרָם
שָׁם, וּבְשָׁבִיל שְׁלִמָּטָה שֶׁל אֶרֶץ הַחַיִּים, שָׁם הַגּוֹפּוֹת
לְנַשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת שְׂנֻכָּרָאוּ בְּשֵׁם יְהו"ה, וְהַגּוֹף שֶׁל
מֵשָׁה, שְׂנֵאמַר בּוֹ לֹא בָהֳתָה עֵינֵי וְלֹא נָם לִיחָה,
מֵשָׁם הָיָה, וּבְשָׁבִילוֹ הוּא הָיָה מְבַקֵּשׁ רַחֲמִים שְׁלֹא
יָמוּת וַיֵּצֵא מִמֶּנּוּ, וְלֹא עַל הַגּוֹף שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה
שְׂנֻכָּרָא אֲצִלּוֹ סְגֻלָּה, שְׁעָלָיו נֵאמַר לוֹ שֶׁל נֶעְלִיד
מַעַל רִגְלָיָהּ.

וְאַדָּם וְחַיּוֹת וּבְהֵמוֹת וְעוֹפּוֹת שֶׁל שָׁם הֵם מַעֲשֵׂי
בְּרֵאשִׁית, וְהֵם בְּדַמוֹת עֲלִיּוֹן שֶׁל אֱלֹהִים
שְׂנֵאמַר בָּהֶם בְּמִרְכָּבָה וּדְמוֹת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם
וְגוֹמֵר, שֶׁהֵם בְּהֵמוֹת עֲלִיּוֹנוֹת, עֲלִיָּהֶן נֵאמַר יַעֲשֶׂה
לְמַחְבֵּה לוֹ, וְשָׁם עֵץ הַחַיִּים, שְׁמִי שְׂאוּכַל מִמֶּנּוּ
נֵאמַר בּוֹ וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם.

וְשָׁם בְּסֵאוֹת שֶׁל זָהָב וְכֶסֶף וְאַבְנִים יְקָרוֹת,
וּמִשּׁוֹת שֶׁל זָהָב וְכֶסֶף, וְרַמ"ח מַצּוֹת שְׂצוּחַ
אוֹתָן מֵשָׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה, לְטַהֵר אֶת
מֵאֲתָיִם אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה אֵיבָרִים שֶׁל אוֹתוֹ הַגּוֹף,

וְהַגּוֹף שֶׁל הָעוֹלָם הַשָּׁפֵל הָיָה הוּא סִנְדֵּל לְנִשְׁמָה,
שְׂמֵת־מִיָּנֶה (וּמִתְמַנֶּה) בְּזִהְמַת הָעוֹלָם הָיָה. הֲרִי כָּאן
שְׁלֵשִׁים וְאַחַת פְּעָמִים שֶׁהַתְּפִרָּשׁ בְּרֵאשִׁית, וְעֶשֶׂר
אֲמִירוֹת, וְשְׁלֹשִׁים וּשְׁנָיִם שְׁבִילִים, הֲרִי שְׁבָעִים
וְשִׁתִּים, וְצָרִיךְ לְפָרֵשׁ אוֹתָם. פֶּתַח וְאָמַר בְּרֵאשִׁית.

תקון שלשים ושנים

בְּרֵאשִׁית, הַמֵּאמֵר הָרֵאשׁוֹן לְכֹל, וְהוּא כּוֹלֵל שְׁנֵי
דְּבוּרִים, אֲנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה לָּךְ, שֶׁנֶּאמְרוּ
בְּדְבוּר אֶחָד, וּשְׁנֵיהֶם רְמוּזִים בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית,
בְּגִלְלֵי זֶה בְּרֵאשִׁית, א"ב רִשִׁית, א"ב א' אֲנֹכִי ב'
לֹא יִהְיֶה לָּךְ, וְהַכֹּל בָּאוֹת אַחַת ב', וְהִיא ב'
מִבְּרֵאשִׁית.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי מִי שָׁיֵשׁ לוֹ עֶבֶד וְהוֹצִיא
אוֹתוֹ לַיְחֲרוֹת מִשְׁעָבוֹדוֹ, יֵשׁ לְרַבּוֹנוֹ לְשַׁבַּח
אֶת עַצְמוֹ בַּהוֹצָאָה לַיְחֲרוֹת שֶׁל עֶבְדּוֹ? וְכִי הִקְדֹּשׁ
בְּרוּךְ הוּא שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם כִּי גֵר יִהְיֶה וְרָעָךְ וְכו',
יֵשׁ לְשַׁבַּח עַצְמוֹ בְּכָה (דף עו ע"ב) פְּעָמִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם? אָמַר לוֹ רַבִּי שִׁמְעוֹן: וַדַּאי כִּךָ הוּא,

אֲבָל כָּאֵן לֹא מִשְׁבַּח הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עֲצֻמוֹ
שֶׁהוֹצִיא אוֹתָם מִן הַגְּלוּת, אֵלָּא חֲמִשִּׁים פַּעַם
הוֹכִיר בַּתּוֹרָה יְצִיאַת מִצְרַיִם, לְהוֹדִיעַ הַדְּרָגָה
שֶׁהוֹצִיאָה אוֹתָם, שֶׁהִיא הַיּוֹבֵל, שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה יוֹבֵל
הִיא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְהֵם חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה
שֶׁנִּמְסְרוּ לַמַּלְאָךְ בְּסִינִי, פָּרַט לְאַחַד שְׁלֹא נִמְסַר לוֹ,
וְלִבֵּן הוֹכִיר חֲמִשִּׁים פַּעַם בַּתּוֹרָה יְצִיאַת מִצְרַיִם.
אָמַר, הֲרִי וְדַאי הִתְיַשְּׁבָה דַּעְתִּי.

מִי זֶה אֱלֹהִים אֲחֵרִים? אֵלֹהֵי הַמַּמְנִים שֶׁל שְׁבָעִים
אֲמוֹת, וּסְמָא"ל וְנָח"שׁ הֲרִי שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם,
בְּגִלְלֵל זֶה נָתַן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא תּוֹרָה מִיָּמִין,
שֶׁהוּא חֶסֶד, וּמִשְׁמָאל שֶׁהוּא גְבוּרָה, שֵׁשׁ כֹּה
שְׁבָעִים פָּנִים לְהַצִּיל מִשְׁבָּעִים אֲמוֹת, וְהַתּוֹרָה
נִתְּנָה מִיָּמִין וְאֵשׁ, שֶׁהֵם שְׁנַיִם, לְהַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל
מִסְמָא"ל וְנָח"שׁ, שֶׁהֵם מִיָּמִין וְאֵשׁ, וּבְגִלְלֵם נֶאֱמַר
לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנַי, וּכְנֻגַּד שְׁבָעִים
אֲמוֹת שְׁבָעִים נֶפֶשׁ, וּמִי שֶׁעוֹבֵר עַל שְׁבָעִים פָּנִים
שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים

עַל פָּנַי, שׁוֹלְטִים שְׂבָעִים מִמֶּנִּים וְאַמּוֹת שָׁל יֵצֵר
הָרַע עַל שְׂבָעִים נֶפֶשׁ.

וְכַמָּה גִּלְגּוּלִים יָבֹאוּ לְאָדָם עַל הַחֲטָאִים הַלָּלוּ,
וְאִם לֹא חוֹזֵר הָאָדָם בְּתַשׁוּבָה בְּגִלְגּוּלִים
הַלָּלוּ, אוֹתוֹ חֲנוּף יוֹרֵד לְאַבְדּוֹן, הַגִּלְגּוּל הָרִאשׁוֹן
נִצָּבֶע בְּצַבֵּעַ לָבֹן, וְרוֹכֶבֶת הַנֶּפֶשׁ עַל סוּם לָבֹן
שֶׁהִיא חֲנוּף, וְאִם חוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, נֶאֱמַר בּוֹ אִם
יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כִּשְׁנַיִם כִּשְׁלָל יִלְבִּינוּ, וְאִם לֹא, יָבֹאוּ
בְּגִלְגּוּל שֵׁנִי, וְרוֹכֵב עַל סוּם אָדָם, וְאִם חוֹזֵר
בְּתַשׁוּבָה נֶאֱמַר עַל חֲטָאוֹ אִם יֵאָדִימוּ בְּתוֹלַעַ
כִּצְמוֹר יִהְיוּ, וְאִם לֹא, חוֹזֵר וּמִתְגַּלְגֵּל בְּגִלְגּוּל
שְׁלִישִׁי, וְרוֹכֵב עַל סוּם יָרֵק, וְזֶה חֲנוּף.

וְהֵם מִזֵּל אֲרִיָּה, מִזֵּל שׁוֹר, מִזֵּל נֶשֶׁר, שְׂעָלִיהֶם
נֶאֱמַר הֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל אֱלֹהִים שְׁלֹשׁ
עִם גָּבֵר, וְאִם שְׁלֹשׁ אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ, לְנֶפֶשׁ,
בְּשִׁלְשָׁה גִּלְגּוּלִים, שְׂעוֹשָׁה לָּהּ שְׂאֵר כְּסוּת וְעוֹנָה,
וְיִצְאָה חַנּוּם אֵין כְּסָף, וְעַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל

וְעַל אֲרֻכָּה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ, וְעַל אֲרֻכָּה, שֶׁהוּא מוֹל
אָדָם, לֹא אָשִׁיבֶנּוּ, שֶׁלֹּא יִקְלְלוּ אוֹתוֹ.

אָבֵל לְצַדִּיקִים, וְעָשָׂה חֶסֶד לְאֱלֹפִים, אֱלֹפִים
וְדָאִי, שֶׁלֹּשָׁה גִּלְגּוּלִים בָּהֶם הוּא מְרוֹיֵחַ
שֶׁלֹשֶׁת אֱלֹפִים, שֶׁהֵם עוֹלָמוֹת שֶׁל כְּסוּפִים, וְלָמִי?
לְאַהֲבָיו וְלִשְׁמֵרֵי מִצְוֹתָיו. לְרָשָׁעִים שֶׁהֵם לֹא יִחְזְרוּ
בְּתִשׁוּבָה בְּשִׁלְשֶׁת הַגִּלְגּוּלִים הַלָּלוּ, נֹאמֵר בָּהֶם
וְהֶאֱבַדְתִּי אֶת הַנֶּפֶשׁ הַחַיָּא מִקֶּרֶב עֲמָה. אָמַר: רַבִּי,
אִם בֶּן אֲנִי יוֹרֵד, אֵלֶּךָ שְׁבַע אֲרָצוֹת הֵן, וְעוֹלָם
לְשִׁבְעִים כְּנָגֵד שְׁבָעִים נֶפֶשׁ, וְשְׁבַע אֲרָצוֹת הֵן:
אֶרֶץ, אֲדָמָה, אֲרָקָא, גֵּיאָה, צִיָּה, נִשְׁיָה, תַּבֵּל, וְהֵם
שְׁבַע מְדוּרֵי גֵיהֶנֶם. אוֹתָהּ נֶפֶשׁ שֶׁלֹּא חֲזָרָה
בְּתִשׁוּבָה בְּשִׁלְשֶׁת אֵלֶּה, מוֹרִיד אוֹתָהּ תְּקוּדָה בְּרוּךְ
הוּא לְמְדוּרֵי הַגֵּיהֶנֶם הַלָּלוּ, וְשֵׁם נִשְׁכַּחַת לְדוּרֵי
דוּרוֹת.

וְאִם הוּא צַדִּיק, נֹאמֵר בּוֹ כִּי שְׁבַע יְפוֹל צַדִּיק
וְקָם. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְאִם הוּא צַדִּיק,
לָמָּה יֵרֵד לְשָׁם? אֵלֶּךָ כִּדִּי לְהוֹצִיא מִשָּׁם כָּל נֶפֶשׁ

וּנְפֹשׁ שֶׁהִרְהִרוּ תְּשׁוּבָה וּמָתוּ בְּקִצּוֹר שָׁנִים, וְהוּא
מִזְרַח בְּשָׁבִילוֹ, וְהוּא מֵאֵמֶר רֵאשׁוֹן שֶׁהוּא בְּרֵאשִׁית.

תקון שלשים ושלשה

בְּרֵאשִׁית, זוּ מִצְוַת רֵאשׁוֹנָה, שְׁנֵימָוָה בְּשָׁלְשִׁים
וּשְׁנַיִם שָׁבִילִים, שֶׁהֵם שָׁלְשִׁים וּשְׁנַיִם
אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם
אוֹתִיּוֹת וְעֶשֶׂר אֲמִירוֹת שֶׁנִּכְלָלוּ בָּהֶם. הַתְּקוּן
הָרֵאשׁוֹן יֵרָאֶה, וְעַלֶּיָּה נֵאמַר רֵאשִׁית חֲכָמָה יֵרָאֶת
יְהו"ה, שֵׁשֶׁשׁ יֵרָאֶה וְיֵשׁ יֵרָאֶה. (דף עז ע"א) יֵרָאֶת יְהו"ה זוּ
הַשְׁכִּינָה, הַמְּלָכוּת הַקְּדוּשָׁה, יֵרָאֶה רָעָה זוּ רְצוּעָה
לְהִלְקוֹת אֶת הָרָשָׁעִים, וּמִי הוּא? סֵם הַמְּנוֹת שֶׁל
סַמָּא"ל, הַנִּקְבָּה שָׁלוֹ, יֵרָאֶת יְהו"ה הִיא שָׂכָר לְמִי
שֶׁשׁוּמֵר מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, יֵרָאֶה רָעָה הִיא רְצוּעָה
לְהִלְקוֹת אֶת מִי שֶׁעוֹבֵר עָלֶיהֶן.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: אֶלְעָזָר בֶּנִּי, יֵשׁ מִי שֶׁיֵּרָא
מִהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּדִּי שְׁיִיחִיו אֶת בָּנָיו
וַיִּגְדֵּל עֲשָׂרוֹ בְּעוֹלָם תְּהֵא, וְאִם חָסֵר מְנָה, אֵינּוּ יֵרָא
בְּמִנּוֹ, וְהָ לֹא שָׁם לוֹ אֶת יֵרָאֶת יְהו"ה לְעֶקֶר, אֲבָל

מי שִׁירָא אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בֵּין בְּטוֹב בֵּין
 בְּצָרָה, וְהוּא מִי שֵׁשׁם אֶת יִרְאֵת יְהו"ה בּוֹ לְעֵקֶר,
 שֶׁשְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת הֵן שֶׁל יִרְאָה, יֵשׁ יִרְאָה בֵּין בְּטוֹב
 בֵּין בְּצָרָה, וְיֵשׁ יִרְאָה שִׁירָא אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּטוֹב וְלֹא בְצָרָה, וְיֵשׁ יִרְאָה שְׁלֹא שָׁם אוֹתָהּ עָלָיו
 לְעֵקֶר, בֵּין לְטוֹב בֵּין לְצָרָה. צְדִיק גָּמוּר שָׁם אוֹתָהּ
 עָלָיו לְעֵקֶר בֵּין לְטוֹב בֵּין לְדִין, חַיִּינוּנִי שָׁם אוֹתָהּ
 עָלָיו לְטוֹב וְלֹא לְדִין, חֲרָשׁ הַגָּמוּר לֹא שָׁם אוֹתָהּ
 עֵקֶר, לֹא בְטוֹב וְלֹא בְדִין.

וְלָמָּה הַשְׂכִּינָה נִקְרָאת יִרְאָה? שֶׁחֲרִי הִיא נִטְלָה
 מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי. אֵלֹא כִּמוֹ שֶׁהָעֲמוּד
 הָאֲמִצְעִי נוֹטֵל מִדְּחָמִים וְדִין, שֶׁהֵם יָמִין וּשְׂמָאל,
 כִּדּוּם הִיא נוֹטֵלֶת מִשְׁנִיָּהֶם, מִצַּד הַשְּׂמָאל זֶה נִקְרָאת
 יִרְאָה, פֶּתַח יִצְחָק, שֶׁמִּצַּד הַיָּמִין נִקְרָא אֱהָבָה, וְזֶה
 הַמִּצְוָה הַשְּׂנִיָּה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וְאֶהְבֹּת עוֹלָם אֶתְּבָתִּיד
 עַל בֶּן מִשְׁבָּתִּיד חֶסֶד.

וּמִצַּד שְׁנֵי הַצְּדָדִים הַלְלוּ נִקְרָא הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי
 אֹר וְנֹר, וְהַשְׂכִּינָה אֹרָה, אֲבוּקָה. אֹרָה -

לַיהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה, אֲבוֹקָה - כָּךְ פִּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי
 הַמִּשְׁנָה, שְׁצַדִּיקִים עוֹמְדִים לִפְנֵי הַשְּׂכִינָה כְּנֶר
 לִפְנֵי הָאֲבוֹקָה, מֵצֵד הַיָּמִין יְהו"ה, וּמֵצֵד הַשְּׂמָאל
 אֲדֹנָי, שְׁשֵׁם תְּדִין, וּמִשּׁוֹם זֶה כִּיּוֹם תִּרְאֶשׁוֹן וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהֵי"ם יְהִי אוֹר, מִשּׁוֹם שְׁחַמְשָׁה אוֹר הֵם כִּיּוֹם
 תִּרְאֶשׁוֹן, וְהֵם ה' הָעֲלִיּוֹנָה, וּמִשְׁשֵׁם מְאִירִים, י'
 בְּשִׂמְאֵל, וְזֶה נֶר, וְזֶה ה"י מִן אֱלֹהֵי"ם, ה' לַיָּמִין י'
 לְשִׂמְאֵל, (ו' מִל"א מְשַׁנִּיחֵם תַּעֲמֹד הָאֲמָצִי, כֵּן י"ה, וְזֶה סוּד אֱלֹהֵי"ם מִל"א
 ה"י, זוּ כְּתוּבָה רֵאשׁוֹנָה. וְסוּד תְּדָבָר - ה"א, אֱלֹהֵי"ם זֶה מְלִיאָ"ה בְּהַפּוּךְ אוֹתִיּוֹת,
 וְזוּ ה' וְעִירָה, שְׁהִיא מְלֵאָה מִשְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת, וְנִעֲשִׂית הוּי"ה, לְמַעַלָּה הוּא הוּי"ה, וְכָה
 מִתְחִילִים אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה ה"ו וְאַחֵר כָּךְ מ"י, וְאַנָּה נִמְצְאָת ה' אַחֲרוֹנָה? אֵלָּא ד'
 הִיְתָה לְהִיּוֹת ה', אֵלָּא מִי גָרַם שֶׁפָּרַח מִמֶּנָּה ו' שְׁחֹא תִּירָךְ שְׁלָה? אֵלָּא נִתְּנִי שׁוּמְמָה
 כָּל כִּיּוֹם דְּוָת, וְזֶה הוּד שְׁחֹא תִּירָךְ שְׁלָה, שְׁחֹא חֲזַר דְּוָת בְּאֵלָּה תַּחֲמִישִׁי, מִשּׁוֹם
 שֶׁפָּרַח מִמֶּנָּה גִּרָה, שְׁעָלִיו נֶאֱמַר וַתִּקַּע כַּף גִּרָה יַעֲקֹב, נוֹדַע שְׁמִימִין מִתְחִילָה לְמִנּוֹת
 הָאוֹת ד' עַד נִצַּח, וְהוּד הוּא תִּירָךְ, הַשְּׁלֵמוֹת שְׁלָה, וְזֶהוּ שְׁנֵתֵן לְמֹשֶׁה, וְזֶהוּ שְׁנֵאֱמַר
 וְנָתַן הוּד לְמֹשֶׁה).

תקנון שלשים וארבעה

בִּרְאשִׁית, ב' נִקְבָּה פְּתוּחָה לְקַבֵּל מִיָּמִין, לְאוֹתוֹ
 (מאותו) שְׁגוּמָל עֲמָה חֶסֶד, וְלָמָּה?
 שְׁהָאוֹת י' עַל רֹאשׁוֹ כְּמוֹ זֶה ג', וּמִשּׁוּם זֶה הִרְוָצָה
 לְהַחֲכִים יְדֵרִים, אִם כֵּן, לָמָּה ג' אַחֲזֹר לִב' אֵלָּא
 סוּד הַדְּבָר - וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אֶחָתוֹ בֵּת אָבִיו
 אוֹ בֵּת אִמּוֹ וְרָאָה אֶת עֲרוֹתָהּ וְהִיא תִּרְאֶה אֶת
 עֲרוֹתוֹ חֶסֶד הוּא, ב' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה מֵא', ג' הַחֲזִירָה
 פְּנִיָּה מִב', ד' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה מִג', ה' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה
 מִד', כָּל הָאוֹתִיּוֹת הַחֲזִירוּ פְּנִיָּהן ^(דף עז ע"ב) זוֹ מִזוֹ, וְאֵינָן
 פְּנִים בְּפְנִים, וְלָמָּה? אֵלָּא סוּד הַדְּבָר - וְרֹאִיתָ אֶת
 אַחֲרֵי וְכוּ', וְלָמָּה מִחֲזִירוֹת פְּנִים זוֹ מִזוֹ? בְּשִׁבְלִי
 הָעֲרִיּוֹת שֶׁהֵן בְּנִגְדָם, א' בְּנִגַּד אֲרוֹר שְׁחִוָּא עֲרוֹה,
 וְעָלִיו נֶאֱמַר אֲרוֹר שׁוֹכֵב עִם אֶחָתוֹ, שְׁהָעֲרִיּוֹת
 הִלְלוּ, כָּל אֶחָד שׁוֹכֵב עִם אִמּוֹ וְעִם אֶחָתוֹ וְעִם
 בָּתוֹ, וּמִחֲזִירִים פְּנִים אֵלֵיהֶם, שְׂאִין לָהֶם בִּשְׁת
 פְּנִים, אֲבָל הָאוֹתִיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת מִחֲזִירוֹת פְּנִיָּהן
 בְּבִשְׁת בְּעֲנָוָה, עֲרִיָּה תַעֲזֹר, וּבִגְלָלָהּ נֶאֱמַר וְלִפְנֵי

עֵזֶר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל, עֵזֶר אֲשֶׁהוּא עֹזֶר, וְסוֹד הַדְּבָר
- עָרוֹם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר.

וְאַחֵר כֵּךְ כְּשִׁמְתַּפְּשִׁטִּים מֵהֶם, כָּלָם מִתְיַחֲדִים
וְלֹא יִתְבַּשְׁשׁוּ, וּמִתְיַחֲדִים אָב עִם אִם, אֶחָד
עִם אֲחֻתּוֹ. כָּעֵת שְׁעָרוֹהָ בִּינִיהֶם, יֵשׁ פֶּרוֹד
בְּאוֹתִיּוֹת אֲשֶׁן יְהו"ה, וְהוּא שְׁכֵתוֹב כִּי הַמּוֹת יִפְרִיד
(בֵּין אֲחִים) בִּינִי וּבִינְךָ. אַחֵר שְׁהַעֲרִיּוֹת עוֹבְרוֹת מִקֵּן,
יִתְּיָה יְהו"ה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד, וְהַסּוֹד שֶׁל אֶחָד -
אֶחָד ד', הַעֲרוֹהָ שֶׁל שְׁנֵיהֶם אַחֵר. בְּזִמָּן שְׁמִסְתַּלַּק
הַקּוֹץ מִד' שֶׁל אֶחָד נִשְׁאָר אַחֵר, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר וְסוֹד
אַחֵר אֶל תִּגַּל.

תקון שלשים וְחֲמִשָּׁה

בְּרֵאשִׁית, בְּתִשְׁרִי נִבְרָא הָעוֹלָם, חֹסֶר א' לְהִיּוֹת
בְּרֵאשִׁית, וְהָ אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְּתִשְׁרִי,
וּמִשּׁוֹם שְׁעֵתִידָה הָאָרֶץ לְהִתְקַלֵּל בְּגִלְלוֹ, וְהוּא
אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בְּעִבּוּרָהּ. הַסְתַּלַּק מִן תִּשְׁרִי וּפְתַח
בְּב' שֶׁהִיא בְּרָכָה שֶׁתִּתְּבַרֵךְ הָאָרֶץ, וּלְהוֹצִיא אוֹתָהּ
מִן הַקְּלָלָה, וְלֹא עוֹד, אֲלָא מִשּׁוֹם שֶׁתִּשְׁרִי הוּא דִּין,

לֹא נִזְכָּר שֵׁם בְּתִשְׁרִי, שָׁלֹא יִתְכַּן בּוֹ פַּעַם אַחֲרֵת.
זֶהוּ שְׁכָתוֹב גֵּר יְהו"ה גְּשֵׁמַת אָדָם.

תְּקוּן שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשָׁה

בְּרֵאשִׁית, שֶׁהוּא שֵׁשֶׁת בְּרֵאשִׁית, שְׁתֵּי שָׁבָע
שְׁכָתוֹת הֵן, וְלִכְל אַחַת יֵשׁ לוֹ שֵׁשָׁה
יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, וְכָל יוֹם שֶׁל הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא הוּא
אֶלֶף שָׁנִים, זֶהוּ שְׁכָתוֹב כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ וְכו'.
וְשֵׁשֶׁת בְּרֵאשִׁית שֵׁשֶׁת הַיָּמִים שֶׁלֹּא הֵם שְׁנֵי אֲלָפִים
תְּהוּ, שְׁנֵי אֲלָפִים תּוֹרָה, שְׁנֵי אֲלָפִים יְמוֹת הַמַּשִּׁיחַ.

שְׁנֵי אֲלָפִים תְּהוּ - וְהָאָרֶץ הִיָּתָה תְּהוּ, שְׁנֵי אֲלָפִים
תּוֹרָה - וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
וְאֵין מַיִם אֲלֵא תּוֹרָה, פְּנֵי הַמַּיִם - שְׁנֵי הַפָּנִים
שָׁלָה, שֶׁהֵן מַצּוֹת עֲשֵׂה וּמַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, לְבָן
וְאָדָם, יָמִין וּשְׂמָאל, וְאֶלֶף הֵם שְׁנֵי אֲלָפִים תּוֹרָה,
שְׁנֵי אֲלָפִים יְמוֹת הַמַּשִּׁיחַ. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר
וַיְהִי אוֹר, עָלֵיהֶם נֶאֱמַר עַל בֶּן בָּאוֹרִים כִּבְדּוֹ
יְהו"ה, עַל בֶּן וְדָאִי, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיְהִי כ"ן, וְהֵם
שְׁבָעִים, וְעַל שְׁנֵי הַמַּאֲוֹת הִלְלוּ נֶאֱמַר הוּ

פְּרָצוּפִים זָכָר וּנְקֵבָה. יְהִי אֹר - זֶה פָּסַח, אֹר
לְאַרְבָּעָה עָשָׂר, וַיְהִי אֹר - רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁנֶּאֱמַר
בּוֹ וַיְהִי הַיּוֹם, כָּאֵן וַיְהִי וְשֵׁם וַיְהִי, וּבְכָל מְקוֹם וַיְהִי
לְשׁוֹן צִעֲר.

שֶׁבֶת בְּרֵאשִׁית נִקְדָּה בְּחֻלָּל שְׁלָה, (שְׁהִיא שֶׁבֶת בְּרִית),
י' שֶׁבֶת חֻלָּל, חֻלָּל אֶת מִי? אֶת אוֹתָהּ
נִקְדָּה, מְחַלְלֶיהָ מוֹת יוֹמָת, לְמִי שֶׁמַּכְנִים נִכְרֶיהָ
בְּחֻלָּל שְׁלָה, שְׁהִיא רְשׁוֹת הַרְבִּים, יֵין נֶסֶךְ זוֹנָה,
וּמִשׁוֹם זֶה כָּאֵן צָרִיךְ יִרְאָה, וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית יִר"א
שֶׁב"ת. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב אִישׁ אָמוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת
שְׁכֵתֵי תִשְׁמְרוּ, וּמִי שֶׁמַּכְנִים רְשׁוֹת נִכְרֶיהָ בְּחֻלָּל
שְׁלָה, (דף עח ע"א) שְׁהִיא רְשׁוֹת הַרְבִּים, יֵין נֶסֶךְ זוֹנָה,
עָלִיו נֶאֱמַר אֶת מִקְדָּשׁ יְהו"ה טִמֵּא וְנִכְרְתָהּ וְכו',
וְהַנִּקְדָּה הַזֶּה הִיא אוֹת שֶׁל שֶׁבֶת, אוֹת שֶׁל יָמִים
מוֹבִים, אוֹת שֶׁל תְּפִלִּין, אוֹת שֶׁל בְּרִית מִילָה,
עֲטֻרַת הַבְּרִית, כֶּתֶר שֶׁל סֵפֶר תוֹרָה קוֹרְאִים לוֹ,
כֶּתֶר בְּרֵאשׁ כָּל צַדִּיק, הַנִּקְדָּה שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר אָדָם
וְחָוָה שְׁהִיוּ דוֹ פְּרָצוּפִים, וְעָלֶיהָ אִמְרָה הִלְבֵּנָה אִי
אֶפְשָׁר לְשָׁנִי מְלָכִים שִׁישְׁתַּמְשׁוּ בְּכֶתֶר אֶחָד.

הַסֹּדֶר הַזֶּה נִמְסַר לְחַכְמֵי הַלֵּב, (יז) (ד' ו') הִיא ה' אַחֲרוֹנָה, שְׁשִׁנִּיהֶם י', וְכֵן נַעֲשׂוּ אַחֶר, וְהִנֵּקְדָה הַזֶּה הִיא סְתוּמָה וְחֲתוּמָה בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל. זֶהוּ שְׁכָתוּב יְהִי סָגוּר בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה, בְּמָה? בָּאוֹת ו', (כ) סְתוּמָה בָּאוֹת ו', בּו' יָמוֹת הַחֹל, וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נִפְתַּח לְקַבֵּל אֶת בְּעָלָהּ, וּמַשׁוּם זֶה הַזֶּוּג שֶׁל תְּלִמְדֵי חֲכָמִים מַשְׁכֵּת לְשֶׁכֶת, וַיּוֹרְשִׁים נִשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת חֲדָשׁוֹת לְבָנֵיהֶם.

וּמַשׁוּם זֶה הִנֵּקְדָה נִקְרָאת בְּתוֹלָה, וְאִישׁ לֹא יֵדְעָהּ, בְּשֵׁחִיא גַל (ג) נָעוּל מַעֲיָן חֲתוּם, עַד שֶׁנִּפְתַּח לְבַעָלָהּ, וּבְשֵׁחִיא סְתוּמָה, נִקְרָאת יִרְאָה, בְּכָל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שֵׁחִיא סָגוּרָה וְשִׁמּוּרָה בְּעֶשֶׂר אֲמִירוֹת וְשָׁלְשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִי"ם, שֶׁהֵם אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַגְּבוּרָה, שֶׁשָּׁם בִּינָה, בְּשֶׁכֶת וַיְכָלוּ הַשְּׁמַיִם, וַיְכָל"ו הַחֶסֶד שֶׁל הַיָּמִין בּוֹלֵל שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת, שֶׁשָּׁם חֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ הַרוֹצֶה לְהַחֲכִים יִדְרִים. יִרְאָה בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ, אֶהְבֶּה בְּשֶׁכֶת, בְּכֹד אֶת אָבִיד וְאֶת אִמָּךְ. בְּשֶׁנִּפְתַּח לְבַעָלָהּ נִקְרָאת

אַהֲבָה, וּמִירָאָה וְאַהֲבָה נִתְּנוּ מִצּוֹת עֲשֵׂה וְלֹא
תַעֲשֵׂה.

תקון שבעה ושלשים

בְּרֵאשִׁית הוּא בְּרִי"ת, וְדַאי בָּשָׂהוּא בְּלִבוֹשִׁים שֶׁל
הַקְּלָפוֹת הִלְלוּ שֶׁהֵן עֲרָלָה וּפְרִיעָה, שֶׁם
צָרִיךְ יִרְאָה, וְעֲלִיָּהֶם נֹאמַר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים
אַחֲרַיִם עַל פָּנַי, וְהָאוֹת הֵיוּ אֵין יוֹרְשִׁים אוֹתָהּ אֶלָּא
יִשְׂרָאֵל, שְׂאִין אוֹת בְּרִית עַד שְׂמַעְבִּירִים אֶת
הַקְּלָפוֹת הִלְלוּ מֵהֶם, שֶׁהֵן עֲרָלָה וּפְרִיעָה עִם
הַטִּפֶּת דָּם.

שֶׁלֹּשׁ קְלָפוֹת הֵן בְּעֲרָלָה בִּנְגֻד שֶׁלֹּשׁ קְלָפוֹת
הָאֵגוּז, וְעֲלִיָּהֶם נֹאמַר וְהָאָרֶץ הִיָּתָה תִּהְיֶה
וּבָהּ וְחֶשֶׁךְ. תִּהְיֶה - בּוֹ יָרֵק, קְלָפָה רֹאשׁוֹנָה, בָּהּ
- קְלָפָה שְׁנִיָּה, חֶשֶׁךְ - קְלָפָה שְׁלִישִׁית, וְשֶׁלֹּשׁ אֵלוֹ
זוֹ עַל גַּב זוֹ, בִּנְגֻד שְׁלֹשֶׁת צִבְעֵי הָעֵינַן, שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם
וְלֹא תִתּוּרוֹ אַחֲרֵי לְבַבְכֶּם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם וְכו',
בִּנְגֻדָּם שְׁלֹשֶׁת צִבְעֵי הַקִּשָּׁת שֶׁבָּהֶם נִקְרָא בַת עֵינַן,
שֶׁהִיא נִקְרָא אוֹת בְּרִית, עֲלֶיהָ נֹאמַר וְרֵאִיתִיהָ

לזכר ברית עולם, ועליהם נאמר שלש פעמים כל
 גוים וכו' כי אמילם, ומתי יעביר הקדוש ברוך
 הוא את הקלפות הללו מן העולם ויזכר ברית
 עולם? בזמן הגאולה. זהו שכתוב ולא יבנה עוד
 מוֹרֵיךְ, מתי? אחר שיַעבירו שלש הקלפות הרעות
 ממִּנֶּה, ובזמן שהיא מתלבשת בקלפות הללו, היא
 אומרת אל תראני שאני שחרחרת, שבקלפות
 הללו היא מתחללת, ומשום זה מחלליה מות
 יומת.

תהו"ם היא המו"ת, אליו צריך פריעה עם
 השפת דם, ועד שנפרעת הפריעה הזו,
 היא לא מתגלה בעולם ולא תהיה אות בעולם,
 וסוד הדבר, בשעוברים ממנה עולה ופריעה,
 רומא וקושטאנדינא, מיד מתגלה האות בעולם
 לאותו שנאמר בו וזה לך האות כי אנכי שלחתיך,
 לקים בו הכתוב בימי צאתך מארץ מצרים אראנו
 נפלאות.

וּמִשּׁוּם זֶה, אֶלְעָזָר בֶּנִי, אֵל תִּצְפֶּה לְרַגְלֵי מִשִּׁית,
 עַד שֶׁתִּרְאֶה אֶת הַקִּשָּׁת בְּגִנְיַת הַמַּאֲוִירִים,
 אוּ עַד שִׁיתַּנְלֶה אוֹת בָּעוֹלָם. מַה זֶה אוֹת? אֵלָּא
 דְּרַךְ כָּכָב מִיַּעֲקֹב, זוֹ הָאוֹת י', אוֹת בְּרִית. וּמִיָּד
 וְקָם שָׁבַט מִיִּשְׂרָאֵל אֵלֶיהָ, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיְהִי
 בִּישְׂרוֹן מֶלֶךְ.

בֹּא וּרְאֵה, יוֹם אֶחָד שָׁאַלְתִּי (דף עח ע"ב) אֶת אֱלֹהֵינוּ,
 לָמָּה שָׁמַיִם הֶעֱרַלָּה בְּכָלִי עֶפֶר? אָמַר לִי,
 שְׁמַעְתִּי בִּישִׁיבָה, שֶׁעֲרַלָּה הוּא נֶחֱשׁ, וְכִיּוֹן
 שְׁמַעְעִבִירִים אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ, צָרִיךְ לָתֵת לוֹ מְזוֹנוֹ,
 וְהוּא שֶׁכֶּתוּב וְנֶחֱשׁ עֶפֶר לַחֲמוֹ, וּבִדְאִי, בֶּנִי, בָּזָה
 נֶצֶל אָדָם מִדִּין חֲבוּט הַקֶּבֶר, וְחָדָם שְׁמַטִּיפִים
 מִתְפַּרְיָעָה, לָתֵת מְזוֹן לְאוֹתוֹ הַכָּלָב שֶׁהוּא רוֹצֵחַ,
 וּבָזָה נֶצֶל אָדָם מִתְרַבּוֹ שֶׁל מֶלֶאךָ הַמָּוֶת.

וְעַל כֵּן אָמַר אָדָם הֶרְאֵשׁוֹן לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
 הוּא, מִי מַצִּיל בְּנֵי מִתְרַבּ הַמֶּתֶהֱפֹכֶת? אָמַר
 לוֹ, תֵּרַב הַמִּילָה, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עֲשֵׂה לָךְ חֲרָבוֹת
 צוּרִים, וְתִרְבּוּ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁשׁ עֲשָׂרָה

בִּיפִיּוֹת, בִּנְגֹד מִלָּה וּפְרִיעָה וּמְצִיָּצָה וְשִׁלְשׁ עֲשָׂרָה
בְּרִיתוֹת שֶׁנִּכְבְּרוּ עָלֶיהָ, וְכֵן הַתּוֹרָה מְצִילָה אֶת
הָאָדָם מִשֵּׁשׁ עֲשָׂרָה פִּיּוֹת הַחֶרֶב, כְּמוֹ שֶׁאָמַר
שְׁלֹמֹה עֶץ חַיִּים הִיא, שְׁעוּלָה לַשֵּׁשׁ עֲשָׂרָה.

וּבִנְגֹד שְׁנֵי אֵלֶּה אָמְרָה תּוֹרָה לֹא תִרְצַח וְלֹא
תִנָּאֵף. לֹא תִנָּאֵף בִּנְגֹד נָחֵשׁ אִשָּׁת זְנוּנִים,
לֹא תִרְצַח בִּנְגֹד סְמָ"ל, וְאָמַר דָּוִד עָלָיו, הֲצִילָה
מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי. שִׁלְשׁ קְלָפוֹת
הָעֶרְלָה הֵן מִשְׁחִי"ת א"ף וַחֲמ"ה, בִּנְגֹד הָעֶרְלָה,
הוּא הָעוֹן. וַחֲנִינוּ מִה שֶׁתִּקְנֶנוּ בַּתְּפִלָּה אֶצְלָם, וְהוּא
רְחוּם יִכַּפֵּר עוֹן - זֶה עוֹן, וְלֹא יִשְׁחִית - זֶה
מִשְׁחִית, וְהִרְבֵּה לְהָשִׁיב אָפּוֹ - זֶה אָף, וְלֹא יַעִיר
כָּל חֲמָתוֹ - זֶה חֲמָה, וּמִי שֶׁמִּכְבֵּשׁ אֶת הַבְּרִית
לְרִשּׁוֹת נִבְרִיָּה, אֲרַבְּעָה הִלָּלוּ שׁוֹלְטִים עָלָיו. וְהוּ
שֶׁכֶּתוּב וַחֲמִים גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל הָאָרֶץ. עַל
הָאָרֶץ - זֶה הַגּוֹף שְׁלוֹ, וְאַרְבַּע פְּעָמִים נֶאֱמַר
בְּפָרִשֶׁת נַח וַיִּגְבְּרוּ הַמִּים, גָּבְרוּ, בִּנְגֹדָם, וַחֲרִי
פְּרָשׁוֹהוּ.

עָרְלָה וּפְרִיעָה, שָׁמַעְתִּי שֶׁהֵן רוּמֵי רַבְתִּי וְרוּמֵי
 הַקְּטָנָה, בְּזִמְן שֶׁתַּעֲבִרְנָה מִן הָעוֹלָם,
 מִתְנַלָּה אוֹת הַבְּרִית, שֶׁהִיא בַת עֵין, צִיּוֹן, שֶׁהִיא
 נִקְרָאת הָעוֹלָם, שֶׁבְּזִמְן שֶׁהִקְלַפּוֹת הִלְלוּ שׁוֹלְמוֹת
 בָּעוֹלָם, חוּזֵר הָעוֹלָם לְתַחוּ וּבַחוּ. וְהוּ שֶׁכָּתוּב
 וְהָאָרֶץ תִּיָּתֵחַ תַּחוּ וּבַחוּ, בְּזִמְן שֶׁתָּבֹא הַנְּאֻלָּה, מִיָּד
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. הִנֵּה אוֹר לֹא
 כָּתוּב, אֲלֹא יְהִי (וַיְהִי אוֹר) אוֹר, וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֹקֶר
 יוֹם אֶחָד, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהו"ה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

תקון שְׁמוֹנָה וְשָׁלְשִׁים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִי"ם, פָּתַח וַאֲמַר בְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין
 תַּחוּתִים וְכו', בְּשׁוֹשְׁנָה יֵשׁ חֲמִשָּׁה עָלִים
 מִבְּפָנִים וְחֲמִשָּׁה עָלִים מִבַּחוּץ, וְהֵם ה"ה, הַשְּׂרָבִיט
 שָׁלָה ו', הַתְּפוּחַ שָׁלָה י', וְהַכֹּל אֱלֹהִי"ם. חֲמִשׁ
 הָאוֹתִיּוֹת שָׁלוּ ה' חֲמִשָּׁה עָלִים מִבַּחוּץ, ה' חֲמִשָּׁה
 עָלִים מִבְּפָנִים, י' תְּפוּחַ, ו' מַלְ"א שְׂרָבִיט.

בְּזִמְן שֶׁתַּשְׁוֶּשֶׁנָּה הַזֶּה הִיא בְּגָלוּת, הִיא אֲטוּמָה.
 בְּזִמְן שֶׁתִּהְיֶה גְּאֻלָּה בָּעוֹלָם, נִפְתַּחַת

בַּחֲמִשָּׁה אֹר. וְהוּ שְׁכָתוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהי אֹר,
 וּבְאוֹתוֹ הַזְמַן שְׁנִפְתַּחַת, מִתְּלַבֶּשֶׁת בְּכִמָּה לְבוּשִׁים
 שֶׁל אֹרוֹת הַתּוֹרָה, וּמִתְקַשֶּׁטת בְּכִמָּה קְשׁוּטִים שֶׁל
 מִצּוֹת עֲשֵׂה, וּבַזְמַן שְׁנִפְתַּחַת וּמִתְקַשֶּׁטת
 בְּקְשׁוּטִיָּה, בְּאַרְבָּעָה בְּגָדֵי לָבָן שֶׁהֵם יְהו"ה,
 וּבְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב שֶׁהֵם אֲדֹנָי, בְּאַרְבַּעַת כְּפָתֵי
 תְּפִלִּין שֶׁל יָד וּבְאַרְבַּעַת כְּפָתֵי תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ שֶׁהֵם
 כְּנִגְדָם. אַרְבָּעָה לְבוּשֵׁי כֹהֵן הַדִּיּוֹט, הֵם כְּנִגְדֵי אַרְבַּע
 בְּנֵי נֹחַ בְּסוּתָר אֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ.

וּבְשִׁמְתֵי תִקְנֵת בְּלְבוּשִׁים הַלָּלוּ, מִיָּד נִפְתַּח
 תְּהִיכָל אֱלֹהֵי. וְהוּ שְׁכָתוּב
 אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתַּח, וְלִקּוֹל נְעִימוֹת תִּרְמוֹנִים
 וְהַפְּעֵמוֹנִים שֶׁל לְבוּשָׁה, נֹאמֶר בְּחִיּוֹת וְאֶשְׁמַע אֶת
 קוֹל בְּנֵי־הָאֱלֹהִים, וּבְשִׁי־שְׂרָאֵל אוֹמְרִים קְרִיאַת שְׁמַע,
 מַה כָּתוּב בָּהּ? וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהֵי,
 הַקּוֹל נִשְׁמַע אֱלֹהֵי מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים, שֶׁהֵם דוֹ
 פְּרָצוּפִים, וּבְשִׁמְתֵי־יָחִיד הַדְּבוּר עִם הַקּוֹל, נִעֲשִׂים
 קוֹל דְּמָמָה דְּקָה, וְזוֹ תִפְלָה בְּחֵשָׁא, וּבְאוֹתוֹ זְמַן,
 מִי שְׂרוּצָה לְבִקֵּשׁ בְּקִשָּׁתוֹ יִבְקֵשׁ, שְׁבָאוֹתוֹ זְמַן

יְהִיָּה עֵת רָצוֹן, שְׁתַּרִּי שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת בְּאַחַד -
 יֵאֱהָרֹנָה"י, אִזּוּ תִקְרָא וַיְהִי"ה יַעֲנֶה, מִיָּד א"ז
 יֵאֱהָרֹנָה"י, שְׁנֵי שְׁמוֹת וְשְׁמוֹנָה אוֹתִיּוֹת שֶׁבָּהֶם,
 תַּרִּי עֶשֶׂר, (וְזֶה סוּד אֲרוּר אֲשֶׁר לֹא יָקִים אֶת דְּבָרֵי תַּתְּכֶנָּה תּוֹאֵת וְכו', וְזֶה
 תַּחֲבוּר שֶׁל תַּתֵּן (דף עט ע"א) וְכֵלָה, כִּי אִזּוּ אֶהְפֹּד אֶל עַמּוּם שֶׁפָּה בְּרוּרָה וְכו', וְזֶה סוּד
 וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן).

וְעַד שֶׁיֵּצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַגָּלוּת, לֹא יִהְיוּ בְּזוּז
 אֶחָד, וּבְזִמָּן שֶׁיֵּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגָּלוּת,
 יִתְחַבְּרוּ בְּאַחַד. בְּאוֹתוֹ זְמַן א"ז יִשִּׁיר מִשָּׁה, וּמִיָּד
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר, שְׁהוּא יֵצִיאֵת הַגָּלוּת.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהַגְּבִירָה רוֹצֶה לְהַכְנִים לְהִיכָלָהּ, קוֹל
 עוֹלָה בְּרוּמֵי הַרְקִיעִים וַיֹּאמֶר כֹּה: הַמַּחֲנוֹת הַרְבִּים
 שֶׁל הַיְּשִׁיבָה הַעֲלִיזָה וְהַתְּחַתּוּנָה שֶׁל נְשָׁמוֹת
 קְדוֹשׁוֹת, הַתְּתַקְּנוּ לְמוֹל הַגְּבִירָה שֶׁפָּאָה לְהַתְּתַקֵּן,
 לְגַאֵל אֶת בְּנֵיהָ מִן הַגָּלוּת. בְּאוֹתוֹ זְמַן כַּמָּה בַּעֲלֵי
 שׁוּפְרוֹת וּבַעֲלֵי קוֹלוֹת וּבַעֲלֵי בְּרָקִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
 וַיְהִי קוֹלוֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל הָהָר וְקוֹל שׁוּפָר
 חָזַק מְאֹד וְכו', מִשָּׁה יִדְבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל,
 בְּאוֹתוֹ זְמַן מִשָּׁה יִדְבֵּר עִם הַשְּׂכִינָה. וְזֶה שֶׁכָּתוּב

כָּה אֵל כָּה אֶדְבָּר בּוֹ, וְהָאֱלֹהִי"ם, שְׁהִיא הָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה, יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל, שְׁהוּא הָעֶמּוּד הָאֲמֻצָּעִי,
וְהָרִי פֶרְשׁוֹהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה בְּקוֹלוֹ שֶׁל מַעֲשֶׂה.

וּבְאֹתוֹ הַזְּמַן, הַשְׂכִּינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה
עוֹלֹת זו עַל גַּב זו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּהַר
סִינִי, שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר, מִי
בּוֹאֵת עוֹלָה, מ"י - הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁכָה פֶתַח
הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּהַר סִינִי אֲנֹכִי.

כֵּן זָקֵן אַחֵר מֵאַחֵר הֵצִל שָׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר:
רַבִּי רַבִּי, הֲרִי רָאִיתִי שֶׁנֶּאֱמַר מִן הַשָּׁמַיִם
הַשְּׂמִיעָד אֶת קוֹל לִיִּסְרָךְ וְכו', וּבְמָקוֹם אַחֵר
שֶׁשְׁמַעְתִּי שְׁדָבָר עִם יִשְׂרָאֵל מֵצַד שֶׁל הַמַּלְאָכִים,
שְׁכָךְ פֶּרְשׁוֹהוּ, שְׁכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁיֵּצֵא מִפִּיו נַעֲשֶׂה
מִלָּאָה, וְזֶהוּ וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת וְאֶת
הַלְּפִידִם, וּבְמָקוֹם אַחֵר אָמַר הַכְּתוּב אַחַת דְּבָר
אֱלֹהִי"ם שְׁתִּיבִים זו שְׁמַעְתִּי. מַה זֶּה?

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: זָקֵן זָקֵן, שְׁמַעְתִּי שְׁכָאֲדָם נָתַן
הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֵשָׁה קְשָׁרִים, נִשְׁמָה

וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ, הַנִּשְׁמָה מִכֶּסֶּא הַכְּבוֹד, שֶׁם יוֹרֶדֶת
הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה כְּלוּלָה מִשְׁלֹש סְפִירוֹת עֲלִיּוֹנוֹת,
וְעֲלִיָּהֶן נֶאֱמַר אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתֵּים זֶה שְׁמַעְתִּי,
אַחַת וְשְׁתֵּים - הִרִי שְׁלֹש סְפִירוֹת עֲלִיּוֹנוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶן אַחַת, אַחַת וְאַחַת, שְׁלֹשָׁה אֲחָדִים, וְזֶהוּ אַחַת
דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתֵּים זֶה שְׁמַעְתִּי, וְזֶה - בָּה עוֹשָׂה
אוֹתָם אֶחָד.

וְאַחֵר כִּךְ דְּבַר עֲמוֹ מִהֲרוֹת, שֶׁהוּא מִטְרוּן,
כּוֹלֵל כָּל צָבָא הַשָּׁמַיִם שְׁלֵמֻטָּה, מַעֲשׂוֹם
שֶׁהִתְלַבֵּשׁ בּוֹ וְרוֹכֵב עָלָיו הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי הַכּוֹלֵל
שֵׁשׁ סְפִירוֹת, וְלִכְּנָן בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר שִׁינְאָה מִמֶּנּוּ,
הִיָּה יוֹצֵא מִמֶּנּוּ מִלְּאָה, וְזֶהוּ וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת
הַקּוֹלֵל. אַחֵר כִּךְ יִרְדֶּה הַשְּׂכִינָה הַתַּתְּחוֹנָה עֲשִׁירִית
בְּאוֹפֶן, שֶׁהוּא נֶפֶשׁ הָאָדָם מִשָּׁם, וְנֶאֱמַר בּוֹ וְעַל
הָאָרֶץ הִרְאָה אֶת אֲשׁוֹ הַגְּדוּלָּה, מַעֲשׂוֹם שֶׁעָלָיו
נֶאֱמַר וְהִנֵּה אוֹפֶן אֶחָד בְּאָרֶץ, בְּדִי שִׁישְׁמַע קוֹלוֹ
וְדְבוּרוֹ מִן הַכֶּסֶּא וְהַמְּלָאכִים וְשָׁמַיִם וָאָרֶץ, שִׁיבִירוּ
בּוֹ בְּכָל מַעֲלָה וּמִטָּה בְּנִשְׁמָה שֶׁשְׁלֵמוֹנָה בְּכָל הַגּוֹף
וְאִפְּלוּ בְּאִיבָר קָטָן, וְאִין אִיבָר פָּנוּי מִמֶּנָּה.

תקון תשעה ושלשים

בִּרְאשִׁית, שָׁם אֵשׁ"ר, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
 וְכו', אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה, אֲשֶׁר בְּאֲשֶׁרִי
 כִּי אֲשֶׁרוֹנִי בָנוֹת, וְזוֹ הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
 בְּמִצּוֹתֶיהָ וְצִוּנוּ, עַל כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה, שֶׁהֵן פֶּטֶר
 כָּל רָחֵם, שֶׁהֵם מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וְשִׁמוֹנֶה, שֶׁכָּל
 קְשׁוּרוֹת בְּצַדִּיק שֶׁהוּא כָל, שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית,
 שֶׁנִּפְתָּח (פֶּטֶר כָּל) רָחֵם, שֶׁהֵן מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וְשִׁמוֹנֶה
 מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְעָלִיו נֶאֱמַר אֲשֶׁר קִדְּשׁ יָדִיד מִכֶּטֶן,
 וְזוֹ הָאֵם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ מִכֶּטֶן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶת, (וְזֶהוּ מִקְרָח
 הַנּוֹרָא). אֲשֶׁר - שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. (דף עט ע"ב) קִדְּשָׁנוּ
 בְּמִצּוֹתֶיהָ - בְּצַדִּיק, שֶׁהוּא קִדְּשׁ יָדִיד מִכֶּטֶן. וְצִוּנוּ
 - עֲלֵיהֶם, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא מִצְוָה וְעוֹשֶׂה. וְעוֹד אֲשֶׁר
 קִדְּשָׁנוּ - זֶה הָעֲמִיד הָאֲמִצְעִי שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ קִדְּשׁ
 יִשְׂרָאֵל לִיהוֹ"ה, וְצִוּנוּ - שֶׁכָּךְ הוּא מִצְוָה וְעוֹשֶׂה.
 וְעוֹד קִדְּשָׁנוּ - מִצַּד הַשְּׂמָאל, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְקִדְּשָׁתָּ
 אֶת הַלְוִיִּם, וְאִין קִדְּשָׁה פְּחוֹת מִעֲשָׂרָה, וְאֵלּוּ
 עֲשָׂרָה מֵאֲמָרוֹת, (שֶׁהִיא קִדְּשׁ לִי כָל כְּבוֹד, שֶׁהוּא כֶּתֶר עֲלִיּוֹן וְחֻבְמָה

שְׁהִיָּא יִשְׂרָאֵל עֲלָה בְּמַחֲשָׁבָה), שְׁנַאמַר בָּהֶם וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי אֹר.

וְצִוְנוּ עַל, מִצַּד הַיָּמִין שְׁנַאמַר בּוּ הוּקָם עַל, שְׁשָׁם
כָּל הַבְּרָכוֹת לְיָמִין, שְׁהֵם מֵאָה בְּרָכוֹת
בְּחֻשְׁבוֹן ע"ל, שְׁאוֹת י' עִם ק' עוֹלָה לְמֵאָה, שְׁהִיא
הַקֶּרֶבֶן שֶׁל הַכֹּל, מִצַּד הָאֵב - רֹאשׁ, מִצַּד הָאֵם -
אַשֶּׁר, מִצַּד הָאֵב - מְצֻנָה, מִצַּד הָאֵם - עוֹשֶׁה,
וּמְצֻנָה זֶה עֵץ פְּרִי, וְעוֹשֶׁה זֶה עוֹשֶׁה פְּרִי, וְשִׁמְעֵנוּ
שְׁהֵם גּוֹף וּבְרִית שְׁמִחַּשִׁיבִים אַחֵד, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
שְׁתִּי כְּתִפַּת חֲבֵרַת. כָּמוֹ שֶׁהֵן חוֹבְרוֹת, כָּךְ
הַשְׁכִּינָה הָעֲלִיוֹנָה וְהַתְּחִתּוֹנָה חוֹבְרוֹת אִשָּׁה אֶל
אֲחֻתָּהּ.

עוֹד אַשֶּׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוְנוּ, וְלֹא אָמַר
קִדְּשָׁתָנוּ וְצִוִּיתָנוּ, אַשֶּׁר הוּא אַשֶּׁר אֱהִי"ה
וּדְאִי, וְזֶה כְּתִיר עֲלִיוֹן, מִצַּד הַנִּקְבָּה נִקְרָא אַשֶּׁר,
וּמִצַּד הַזָּכָר נִקְרָא רֹאשׁ, הָרֹאשׁ שֶׁל כָּל הָרִאשִׁים.
קִדְּשָׁנוּ זֶה אָבֹא (סְבָא), שְׁנַאמַר בּוּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי אֹר. וְצִוְנוּ - זֶה הָאֵם, שְׁנַאמַר בָּהּ וַיְהִי אֹר,

וַאִין הָיוּ"ה אֵלָא עַל יְדֵי עֲשִׂיָהּ, וְשִׁנְיָהֶם לְיָמִין
וְלִשְׁמָאל.

וְכִי מִצְוָה וְעוֹשָׂה עַל הַמִּצְוָה שֶׁהִיא שְׂכִינָה? זֶה
הָעֲבוֹד הָאֲמִצְעִי, וְכֹךְ צְדִיק בְּצִלְמוֹ וּבְדַמּוּתוֹ,
וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל שֵׁם
הַצְדִּיק נִקְרָאוּ צְדִיקִים, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְעַמּוֹד בְּלֵם
צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ.

וְעוֹד אָנֹכִי יְהוּ"ה אֱלֹהֵי"ךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, וְכִי מִי
שֶׁהוּא תַּחַת שְׁעָבוֹד אֲדוֹנָו, וְרַבּוֹנָו הַבְּטִיחַ לוֹ
לְהוֹצִיאוֹ לְחֵירוֹת וְהוֹצִיא אוֹתוֹ, יֵשׁ לוֹ לְשַׁבַּח אֶת
עֲצָמוֹ שֶׁהוֹצִיאוֹ מִתּוֹךְ הַשְׁעָבוֹד? וַחֲרִי תִקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא אָמַר לְאַבְרָהָם כִּי גֵר יִהְיֶה וְרָעָד בְּאֶרֶץ
לֹא לָהֶם, וַחֲרִי הוּא הַבְּטִיחַ לְהוֹצִיא אֶת בָּנָיו מִן
הַגָּלוּת, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרַכְשׁ גָּדוֹל,
וְהוּא מְשַׁבַּח אֶת עֲצָמוֹ כִּמְהָ פְעָמִים אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם?

אָמַר לוֹ: בְּנִי, יָפָה אִמְרָתְךָ, אָבֵל זֶה לֹא לְשִׁבְחָה אֶת
עֲצָמוֹ, אֲלָא כָּל סְפִירָה וּסְפִירָה נִקְרָאת
רֵאשׁ לְחִבְרָתָהּ, וּבְרִי לְהוֹדִיעַ לָהֶם מַאֲיָזָה מְקוֹם
הוֹצִיא אוֹתָם מִתּוֹךְ הַשְּׁעָפוֹד, פָּתַח בְּאֲנָכִי, וְהוֹפִיר
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְגוֹמַר חֲמִשִּׁים
פְּעָמִים, בְּנִגְדַּת חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה.

וְעוֹד אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבִי, הֲרִי
אִם הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי הוּא מִצּוֹה וְעוֹשֶׂה,
הֲיָה לוֹ לוֹמַר בְּשִׁבְלִי אֲשֶׁר קִדְּשָׁנִי וְצוֹנִי, מַה זֶה
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ וְצוֹנֵנוּ? אָמַר לוֹ: וַדַּאי, יָפָה אִמְרָתְךָ,
בְּוֹדַאי עַל הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי וְצִדִּיק נֶאֱמַר עַל שְׁנֵיהֶם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו וְצוֹנֵנוּ, אֲשֶׁר וַדַּאי, שְׁהִיא
אֲשֶׁר אַחִי"ה, הָאֵם הָעֲלִיזָה, צוֹה אוֹתָם עַל
הַשְּׁבִינָה שְׁהִיא מִצּוֹה, לְכָל אֶחָד מֵהֶם, וְהֵם
לְמַעַלָּה שְׁנַיִם בְּעֲנֵפֵי הָאֵילָן שֶׁנִּפְרְשׁוּ לְיָמִין
וּלְשִׁמְאֹל, וּלְמַטָּה הֵם גִּעְשׂוּ בָּהּ אֲגֻדָּה אַחַת,
וּבְמִשׁוֹם זֶה הֵם לְמַעַלָּה שְׁנַיִם וּלְמַטָּה אֶחָד, שְׁאִין
הִיחֹד בְּכָל עֲנֵפֵי הָאֵילָן אֲלָא בָּהּ, שְׁהִיא אוֹגְדַת

שֶׁל כָּלָם, הִיא אֲגָדָה שֶׁל כָּל אֵיכָר וְאֵיכָר, וְכֵה
כָּלָם נַעֲשִׂים אַחֵד.

וְעוֹד, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר, זוֹ נְבוּאָה בְּמִרְאָה,
שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה בְּמִרְאָה אֵלָיו אֶתְיַדַּע, וְהִיא
חֲזוֹן הַנְּבִיאִים, הִיא חֲזוֹן וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲזוֹת,
שֶׁהוּא יְהו"ה אֲדֹנָי, שֶׁכָּךְ עוֹלָה חֲזוֹן חֶסֶד ו' שְׁשִׁים
וְחֲמִשׁ כְּחֻשְׁבוֹן אֲדֹנָי, בְּנְבוּאָה"ה ס"ו, ס"ה כְּחֻשְׁבוֹן
אֲדֹנָי, וְתִבְהָ תִּרִי ס"ו, (דף פ ע"א) וּבִמָּה הִיא חֲזוֹן?
כָּאוֹת ו', כּוֹ נַעֲשִׂית אִם פִּקְלִיָּה תִּמְאִירָה הָאֲדוֹן
שְׁלָה.

תְּקוּן אֲרֻבָּעִים

בְּרֵאשִׁית, שְׁמַעֲי בֵּת וִרְאִי וְהִטִּי אֲזִנְךָ וְגוֹמַר,
בְּרֵאשִׁית שָׁם שְׁמַעֲי, שָׁם ב"ת, שָׁם
רֵא"י, שְׁמַעֲי ש' מִן בְּרֵאשִׁית, ב"ת שָׁם נוֹדַע
בְּרֵאשׁ וְסוֹף תִּתְּכֶה, רֵא"י שָׁם נוֹדַע בְּאֲמִצֵּעַ, כְּמוֹ
זֶה בְּרֵאשִׁית, וּכְשֶׁתִּתְּיָה עִמּוֹ בְּחִבּוּר כְּמוֹ זֶה:
יֵאֱחָדוּנָה"י, הוּא אוֹמֵר לָהּ וְשִׁכְחִי עִמָּךְ וּבֵית אָבִיךָ,
שֶׁעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק

בְּאַשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד, כִּי הוּא אֲדוֹנֵיךָ וְהַשְׁתַּחֲוִי
לוֹ, אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ וְדָאִי.

וּמִשּׁוּם זֶה מֵצַד שֶׁל יְהו"ה נִקְרְאת הָאִסְפָּקְלָרְיָה
הַמְּאִירָה, וּבְשָׂאֲדֵנ"י הִיא, בְּלִי בַעֲלָהּ,
נִקְרְאת אִסְפָּקְלָרְיָה שְׂאִינָה מְאִירָה, וְהַנְּבִיאִים מֵצַד
שֶׁל יְהו"ה הֵם אִסְפָּקְלָרְיָה שְׂמִאִירָה, וְהַנְּבִיאִים מֵצַד
שֶׁל אֲדֵנ"י הֵם מִן הָאִסְפָּקְלָרְיָה שְׂאִינָה מְאִירָה,
שְׂאֵלוֹ מִתְנַבְּאִים רַחֲמִים, וְאֵלוֹ מִתְנַבְּאִים דִּין,
שְׂהַנְּבוּאָה שְׂקוּלָה לַתּוֹרָה שְׂכַכְתָּב וְלַתּוֹרָה שְׂפַעֵל
פָּה.

וּבְאֹתוֹ זְמַן שְׁנִפְתָּחִים הֵיכְלוֹת הַנְּבוּאָה, כַּמָּה
בַּעֲלֵי עֲתִידוֹת יִתְעוֹרְרוּ בְּעוֹלָם, וְהוּ
שְׂכַתוֹב וְנִבְאוּ בְּנִיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם וְכו', וְכַמָּה בַּעֲלֵי
אוֹתוֹת וּבַעֲלֵי עֲתִידוֹת מִמֶּה שְׁחָיו וְעֲתִידִים לְהִיּוֹת,
מִמֶּה שְׁחָיו מֵצַד הַמַּחֲשָׁבָה, שְׂנֵאֲמַר כָּה וְיִשְׂרָאֵל
עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה, וּמִה שְׂעֲתִיד לְהִיּוֹת מֵצַד הָאֵם
הַעֲלִיּוֹנָה, וְסוּד הַדְּבָר - מִה שְׁחָיָה כָּבֵד הוּא, וְאַשֶּׁר
לְהִיּוֹת כָּבֵד הִיָּה.

וּבָמָה בַּעֲלֵי עֵינַיִם, שֶׁהֵם חוֹזִים וְנִבְיָאִים, יִתְעוֹדְרוּ
 בַּעוֹלָם, שֶׁהֵם עֵינֵי יְהו"ה, וּבָמָה בַּעֲלֵי
 אָזְנַיִם, שֶׁשָּׁם שְׁמִיעָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאִשְׁמַע אֶת
 קוֹל בְּנִפְיָהֶם, וּבַעֲלֵי פָנִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאַרְבָּעָה
 פָּנִים וְגוֹמֵר, וּבַעֲלֵי קוֹלֹת, וּבַעֲלֵי דְבוּרִים, וּבַעֲלֵי
 רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וּבַעֲלֵי יָדַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיְדִי אָדָם
 וְגוֹמֵר, וּבַעֲלֵי קוֹמָה, וּבַעֲלֵי אוֹת וּבַעֲלֵי רַגְלַיִם,
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְחַחֲיוֹת רָצוּא וְשׁוֹב, בָּאוֹתוֹ וְזֶמֶן
 וַיִּבְדֵּל אֱלֹהֵי"ם בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, אֵלֹהֵי הֵם
 נִבְיָאֵי הַשָּׁקֶר, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם חֲרָטָמִי
 מִצְרִים וְגוֹמֵר, שֶׁהִפְרִידם תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מִנִּבְיָאֵי הַאֲמֵת.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי"ם יְהִי רִקְיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְדִּיל
 בֵּין מַיִם לַמַּיִם, כָּאֵן הַסּוּד לְהַתְעַסֵּק
 בַּתּוֹרָה שֶׁבַעֲלָה וּלְהַפְרִיד בֵּין אִסּוּר וְהֵתֵר, שֶׁהֵם
 מַיִם מְתוּקִים, וּמַיִם מְרִים מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְלֹא יִכְלוּ
 לְשָׁתוֹת מַיִם כִּי מְרִים הֵם, וּמִצַּד הַיָּמִין וַיִּמָּתְקוּ
 הַמַּיִם, וְהֵם כְּמוֹ שָׁדֵם מְהוּר וְדָם נָדָה שֶׁצָּרִיךְ
 לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, מִשּׁוּם שְׁאוֹתָהּ וְהִמָּה שֶׁהִטִּיל נֶחֱשׁ

בְּחִוָּה, גְּרָמָה לְעָרֵב מִי מִתְּהֵרָה עִם מִי הַטְּמֵאָה,
וּמַשּׁוּם זֶה תִּקְנֵנוּ תִּקְנָה זֹו כְּחוּכָה לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם,
וְאוֹתוֹ שֶׁהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, זֶה הִרְקִיעַ שָׁעַל רֹאשִׁי
הַחַיּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְדַמּוֹת עַל רֹאשִׁי הַחַיָּה רִקִּיעַ,
זֶה מַטְטְרוֹ"ן.

וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הִרְקִיעַ וַיַּבְדֵּל וְכו', כָּאֵן אֵין
מִיָּם מִצַּד הַטְּמֵאָה, אֵלָא שְׁתֵּמִים שְׁמִצַּד
הַשְּׂמֵאל הָיוּ רוֹצִים לְהִתְגַּבֵּר, וְהַמִּים שְׁמִצַּד הַיָּמִין
הָיוּ רוֹצִים לְהִתְעַלּוֹת עֲלֵיהֶם, עַד שֶׁאָלוּ אוֹמְרִים
אָנוּ רוֹצִים לְהִיּוֹת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, וְאָלוּ אוֹמְרִים אָנוּ
רוֹצִים לְהִיּוֹת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, עַד שֶׁבָּא הָעֲמוּד
הָאֲמִצְעִי וְהַכְּנִים שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְקָשַׁר אוֹתָם
וַנַּעֲשֶׂה שֶׁקֶל (שְׁלוֹם) בֵּינֵיהֶם, וְזֹו מִחִלְקַת לְשֵׁם שְׁמִים,
כְּמוֹ לֵאמֹר וְרַחֵל, שְׂוֹן רוֹצֶה לְהִתְחַבֵּר עִם בַּעֲלָהּ וְזֹו
רוֹצֶה לְהִתְחַבֵּר עִם בַּעֲלָהּ, וְנִטַּל אוֹתָן יַעֲקֹב וְקָשַׁר
אוֹתָן בּוֹ (דף פ ע"ב) אֶת שְׁתֵּיתֵן, מַשּׁוּם שֶׁהִיָּתָה מִחֻשְׁבָּת
לֵאמֹר בְּלִבָּהּ, אִם יַעֲקֹב נוֹשֵׂא אֶת אַחֻזָּתִי, נוֹשֵׂא
אוֹתִי עֲשׂוֹ הִרְשָׁע, וְכִךְ רַחֵל חֲשָׁבָה כְּמוֹ כֵּן, מַשּׁוּם

וְהַתְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן אֶת שְׁתִּיתָיו לַיַּעֲקֹב,
וְהַצִּיל אוֹתוֹ מֵאוֹתוֹ הַרְשָׁע, וְהִתְחַבְּרוּ עִם הַצַּדִּיק.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, יוֹם אַחֵר הָיִיתִי בְּבֵית
הַמִּדְרָשׁ, וְשָׂאֲלוּ הַחֲבֵרִים, מַה וָה שָׁאמַר
רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו, בְּשִׁתְּגִיעוֹ לְאַבְנֵי שִׁישׁ
טָהוֹר, אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים, שְׁמָא תִּסְכְּנוּ עֲצָמְכֶם,
שְׁנֵאמַר דְּבַר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינָי? [נ"א. קם וְזָן

הַזִּקְנִים, עֲתִיק הָעֲתִיקִים, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, מַה הוּא שָׁאמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו
בְּשִׁתְּגִיעוֹ לְאַבְנֵי שִׁישׁ טָהוֹר אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים שְׁמָא תִּסְכְּנוּ בְּעֲצָמְכֶם, וְהוּ שֶׁכָּתוּב
דְּבַר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינֵי, הֲרֵי כָּתוּב (בראשית א, ו) יְהִי רָקִיעַ בֵּתוֹךְ הַמָּיִם
וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מִים לְמִים, וְעוֹד מִים עֲלִיוֹנִים וּמִים תַּחְתּוֹנִים יֵשׁ שָׁם, לָמָּה אָמַר
אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים? אָמַר לוֹ הַמְּנוּחָה הַקְּדוּשָׁה: וְזָן הַזִּקְנִים, לָךְ נָאִה לְגִלּוֹת הַסּוּד
הַזֶּה, שְׁאִין הַחֲבֵרִים יְכוּלִים לַעֲמֹד בּוֹ עַל פְּרִי. אָמַר לוֹ וְזָן הַזִּקְנִים: רַבִּי רַבִּי, מְנוּחָה
הַקְּדוּשָׁה, בְּוֹדָאֵי אַבְנֵי שִׁישׁ טָהוֹר הֵן י' י', שְׁחָן אַחֵר יו"ד עֲלִיוֹנָה מִן א, וְהַשְּׁנִיָּה
יו"ד תַּחְתּוֹנָה מְנוּחָה, וְכֵאֵן אֵין מְמַאֵה אֶלָּא אַבְנֵי שִׁישׁ טָהוֹר, וְאֵין הַפְּרָשָׁה בֵּין מִים
לְמִים, שֶׁהִכַּל יְחִיד אַחֵר, שְׂאֵלוֹ הֵם מַצֵּד שֶׁל עֵץ הַחַיִּים, שֶׁהוּא וּ בְּאִמְצָע שֶׁל א,
שְׁנֵאמַר בּוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחִי לְעֹלָם, אָכַל הָאֵילָן שֶׁל עֵץ הַדַּעַת
לְמַטָּה. בֵּין כָּךְ הֵנָּה וְזָן הַזִּקְנִים, עֲתִיק הָעֲתִיקִים, יוֹרֵד וְאוֹמֵר לָהֶם: חֲכָמִים, בְּמָה עֲסַקְתֶּם? אָמְרוּ

לו: וַדַּאי בָּזַח שְׁאֵמֵר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו,
בְּשִׁתְּנִיעוֹ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ טָחוֹר אֶל תְּאֵמָרוּ מִים מִים.
וְאָמַר לָהֶם: וַדַּאי סוּד עֲלִיּוֹן יֵשׁ כָּאֵן, וְהָרִי פֶרֶשׁוֹהָ
בִּישִׁיבָה הָעֲלִיּוֹנָה, וּבְרִי שְׁלֹא תִטְעוּ יִרְדְּתִי אֲלֵיכֶם,
כְּרִי שְׁתִּתְּנֶלֶה חֶסֶד תָּזַח בִּינֵיכֶם, שְׁהוּא סוּד עֲלִיּוֹן
טָמִיר מִבְּנֵי הָאָדָם (תדור).

בַּוְדַּאי אַבְנֵי שֵׁשׁ טָחוֹר הֵן י' י', שְׁמֶהֶם יוֹצְאִים
מִים זָכִים, וְהֵם רְמוּזִים בָּאוֹת א, בְּרֵאשׁ
וּבְסוֹף י' י', ו' שְׁהוּא נְטוּי בִּינֵיהֶם, הוּא עֵץ חַיִּים,
מִי שְׁאוּכַל מִמֶּנּוּ, וְחֵי לְעֵלָם.

וְאֵלּוּ שְׁנֵי הַיּוֹדִי"ם הֵם רְמוּזִים בְּוִיּוֹצֵר, וְהֵם שְׁתֵּי
יְצִירוֹת, יְצִירָה שֶׁל עֲלִיּוֹנִים וַיְצִירָה שֶׁל
פְּתֻחוֹנִים, וְהֵם חֲכָמָה בְּרֵאשׁ וְחֲכָמָה בְּסוֹף,
תַּעֲלוּמֹת חֲכָמָה, וַדַּאי הֵם תַּעֲלוּמֹת מִתְּחֻמָּה
הָעֲלִיּוֹנָה (שְׁהִיא) תַּחַת הַבֶּתֶר הָעֲלִיּוֹן.

וְהֵם בְּנֶגֶד שְׁתֵּי עֵינַיִם, שְׁבָהֶם שְׁתֵּי דְמָעוֹת יוֹרְדוֹת
לָיִם תְּהַדּוּל, וְלָמָּה יֵרְדוּ? מִשּׁוֹם שְׁתֻּתוּרָה,
מִשְׁנֵי לֹחֹת הִלָּלוּ הָיָה מוֹרִיד מִשָּׁה לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא

זכו, וְנִשְׁכְּרוּ וְנִפְּלוּ, וְזֶה גֵרָם לְאַבְרָן שֶׁל בֵּית
רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי, וְלָמָּה נִפְּלוּ? מַשּׁוּם שֶׁפָּרַח מֵהֶם ו',
שֶׁהָיָא ו' מִן וַיִּיצֶר.

וְנָתַן לָהֶם אֲחֵרִים מַצֵּד שֶׁל עֵץ תִּדְעַת טוֹב וְרָע,
שֶׁמֶשֶׁם נִתְּנָה תוֹרָה בְּאִסּוּר וְהִתֵּר, מִיָּמִין
חַיִּים וּמִשְׁמָאל מִיתָה, וּמַשּׁוּם זֶה אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא
לְתַלְמִידָיו, בְּשִׁתְּגִיעוֹ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ אֵל תִּגִּידוּ מִיָּם
מִיָּם, וְאֵל תִּתְּיוּ שׁוֹקְלִים אֲבָנֵי שֵׁשׁ מִחוּר לְאַבְנֵים
אַחֲרוֹת, שֶׁהֵן חַיִּים וּמִיתָה, שֶׁשֶּׁם לֵב חָכָם לִימִינוֹ
שֶׁל אָדָם, וְלֵב בָּסִיל לְשִׁמְאָלוֹ, וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא אַתֶּם
תִּסְכְּנוּ עֲצָמְכֶם, מַשּׁוּם שֶׁהָאַבְנֵים תִּלְלוּ שֶׁל עֵץ
תִּדְעַת טוֹב וְרָע הֵן בְּפִרּוּד, וְאַבְנֵי הַשֵּׁשׁ מִחוּר
תִּלְלוּ הֵן בְּיַחְוָד, בְּלִי פִּרּוּד בְּלָל, וְאִם תִּאמְרוּ שֶׁחֲרֵי
הַסִּתְּלָק מֵהֶם עֵץ הַחַיִּים וְנִפְּלוּ וַיֵּשׁ בִּינֵיהֶן פִּרּוּד -
דִּבֶּר שְׁקָרִים לֹא יָכוֹן לְנֶגֶד עֵינַי, שֶׁחֲרֵי אֵין שֵׁם
פִּרּוּד לְמַעַלָּה, וְאֵלּוּ שֶׁנִּשְׁכְּרוּ, מֵאוֹתָם (בָּלִים) הָיוּ.
בָּאוּ לְנִשְׁק אוֹתוֹ, פָּרַח וְהַסִּתְּלָק מֵהֶם.

אמר (דף פא ע"א) רבי יצחק, כל אותם המתים של ארץ ישראל יחיו ויקומו בראשונה לזמן שיחיה הקדוש ברוך הוא את המתים, משום שהקדוש ברוך הוא יתעורר עליהם. זהו שכתוב יחיו מתיו נבלתי יקומו, יחיו מתיו - אלו הם של ארץ ישראל, נבלתי יקומו - אלו שבארץ נכריה, שלא כתוב בהם תחיה אלא קימה, שחרי רוח חתים לא תשרה עליהם אלא בארץ ישראל, ומשום כך כתוב בהם יחיו. נבלתי יקומו, אלו שבחוץ, יבוא הגוף שלהם ויקומו, גוף בלי רוח, ואחר כך יתגלגלו מתחת העפר עד שיגיעו לארץ ישראל, ושם יקבלו נשמה, ולא ברשות אחרת, כדי שייתקומו בעולם בראוי.

אמר רבי אלעזר: בא וראה, בשעה שעתיד הקדוש ברוך הוא להחיות את המתים, כל אותן נשמות שיתעוררו, בלם יקומו באותן דמות מממש שהיו בעולם הנה, ומוריד אותן הקדוש ברוך הוא וקורא להם בשמות, זהו שכתוב לבלם בשם יקרא. וכל נשמה תבנים למקומה, ויעמדו בקיום

בְּעוֹלָם כְּרֵאוּי, וְאִזּוּ יִהְיֶה הָעוֹלָם שָׁלֵם, וְעַל אוֹתוֹ
וְזֶמֶן כְּתוּב וְחֶרֶפֶת עֲמוֹ יָסִיר, וְהַ יֵּצֵר הָרַע שְׂמֵחַ שִׂיד
פְּנֵי הָאָדָם וְשׁוֹלֵט בּוֹ.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה: אִם תֹּאמַר שָׁכַל הַגּוֹפּוֹת שֶׁל
הָעוֹלָם יָקוּמוּ וַיִּתְעוֹרְרוּ מִן הָעֶפֶר, אוֹתָם
גּוֹפִים שֶׁנִּגְנְטְעוּ בְּנִשְׁמָה אַחַת מֶה יִהְיֶה מֵהֶם? אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, אוֹתָם גּוֹפִים שֶׁלֹּא זָכוּ וְלֹא הִצְלִיחוּ, הֲרִי
הֵם כֹּלֵא הֵיוּ, כְּמוֹ שֶׁהָיוּ עֵץ יָבֵשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּד
גַּם בְּאוֹתוֹ הַזֶּמֶן, וְהַגּוֹף הַאֲחֵרוֹן יָקוּם, אוֹתוֹ שֶׁנִּגְנְטְעַ
וְהִצְלִיחַ וְנִטְעַ שְׂרָשָׁיו כְּרֵאוּי, וְעַל אוֹתוֹ הַגּוֹף
הַאֲחֵרוֹן כְּתוּב וְהָיָה בְּעֵץ שֶׁתּוֹלַע עַל פִּלְגֵי מַיִם,
שֶׁעָשָׂה פְּרוֹת וְנִטְעַ שְׂרָשִׁים וְהִצְלִיחַ כְּרֵאוּי, וְעַל
אוֹתוֹ הַגּוֹף בְּרֵאשׁוֹן כְּתוּב וְהָיָה בְּעֶרְעֵר בְּעֶרְכָּה
וְלֹא יֵרָאֶה כִּי יָבֵא טוֹב. כִּי יָבֵא טוֹב, זֶה תַּחֲתִית
הַמַּתִּים.

וַיִּמְאִיר אוֹתוֹ הָאֹר שֶׁעָתִיד לְהֵאִיר לְצַדִּיקִים,
שֶׁתִּהְיֶה גִּנּוּז לְפָנָיו מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם,
וְהוּא שְׂכֵתוֹב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, בּוֹ

עֲתִיד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְהַחְיֹת מֵתִים, וְהוּא
שֹׁכֵתוֹב וְזֹרֶחַת לָכֶם יְרֵאִי שְׁמִי שְׁמִשׁ צְדָקָה
וּמִרְפָּא, וְאִזּוּ יִתְגַּבֵּר הַטּוֹב בְּעוֹלָם, וְאוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא
רַע יַעֲבֹר מִן הָעוֹלָם, וְאִזּוּ אוֹתָם גּוֹפּוֹת רֵאשׁוֹנִים
יִהְיוּ כָּלֹא הָיוּ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק: עֲתִיד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְהַרְיֵק
עַל אוֹתָם גּוֹפּוֹת רוּחוֹת. אִם זָכוּ בָהֶם,
יִקּוּמוּ לְעוֹלָם בְּרָאוּי, וְאִם לֹא, יִהְיוּ אַפֵּר תַּחַת
רִגְלֵי הַצְּדִיקִים. וְהוּא שֹׁכֵתוֹב וְרַבִּים מִיֵּשְׁנֵי אֲדָמַת
עָפָר יִקְיִצּוּ וְגוֹמֵר.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְזֶה מִי שֶׁהִסְתַּלֵּק מִן הָעוֹלָם
טָרָם שֶׁהִגִּיעוּ יָמָיו לְעֶשְׂרִים שָׁנִים, מֵאִיזָה
מָקוֹם נִעְנֶשׁ? מִשּׁוֹם (שֶׁהָיָה מִשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים וּמַעֲלָה), שֶׁהָרִי
מִשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה וּמִטָּה אֵינוֹ בֵּר עֲנֵשׁ, אֶלָּא בְּחֻטְאוֹ
שֶׁל אָבִיו, אֲבָל מִשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה וּמַעֲלָה מַה הוּא?
אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, חָם עָלָיו שְׂיִמּוֹת זָכָא,
וְנוֹתֵן לוֹ שָׂכָר טוֹב בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְלֹא יָמוֹת חֵיב
שִׁיעָנֵשׁ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ.

אמר לו: אם הוא רשע ולא הגיע ימיו לעשרים
שנים מה הוא? כיון שהסתלק מן העולם
במה הוא ענשו? אמר לו: בזה התקנים - ויש
נספה בלא משפט, שפשענש יורד לעולם, אותו
שפונש באותו המשחית נענש, שלא השגיחו עליו
מלמעלה, ועליו כתוב עונותיו ילכדונו את הרשע.
את - לרבות מי שלא הגיעו ימיו להענש, עונותיו
ילכדונו, ולא בית הדין שלמעלה, ובחבלי חטאתו
יתמד, ולא בית הדין שלמטה.

תקון אחד וארבעים

בראשית, שם תשר"י, וזו זרוע שניה, יום השני,
יש"ת חשך סתרו. (דף פא ע"ב) נשארה ר',
היא ראש השנה, ושם הבדלה בין טוב ורע,
ובראש השנה המלך הוא דין, וכל הספירות
נקראו דינים ומשפטים מצדו, וכל צבא השמים
עומדים עליו מימינו ומשמאלו, אלו מימינים לבך
זכות, ואלו משמאלים לבך חובה, ובשיתעוורו
ישראל עם שופרות, ומעלים לשם את השכינה,

שְׁהִיָּא תְּרוּעַת מְלֶכְךָ בְּעִשְׂרָה שׁוּפְרוֹת, מַשׁוּם שְׁהִיָּא
 אֵינָה עוֹלָה פְּחוֹת מִעֲשָׂרָה, בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיְהִי מִבְּדִיל
 בֵּין מִים לְמִים, מִפְּרִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בֵּין אֱלֹ
 שֵׁמִימִינִים לְבַר זְכוּת, וּבֵין אֱלֹ שֵׁמִשְׁמֵאִילִים לְבַר
 חוּבָה, וְנֹאמַר הַבְּדִילוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וְאִכְלָה
 אוֹתָם בְּרַגַּע.

וְעַל הַתְּשָׁרֵי הַזֶּה נֹאמַר בְּתִשְׁרֵי נִבְרָא הָעוֹלָם,
 וְשֵׁם שֶׁבַת שְׁנֵיחָ מֵאוֹתָן שֶׁבַע שִׁבְתוֹת, (וְשֵׁם
 בַּת שֵׁשׁ, בַּת מֵאָלוֹ הַשֵּׁשׁ), וַחֲמִשָּׁה רְקִיעִים, וְשֵׁשִׁי שָׁמַיִם, הֵם
 בְּנִגְדָּה שֵׁשֶׁת יָמִי בִּרְאשִׁית, וּבְכָלֶם אָמַר טוֹב, פָּרַט
 לְיוֹם הַשְּׁנִי, מַשׁוּם שֶׁאֵין בְּתִשְׁרֵי א' לְהַשְׁלִים
 לְבִרְאשִׁית, מַשׁוּם שֶׁהִסְתַּלַּק בְּחַטָּאוֹ שֶׁל אָדָם,
 וּמַשׁוּם כִּךְ הַצָּפוֹן הוּא פָּגוּם, וּמַשׁוּם זֶה מַצָּפוֹן
 תִּפְתַּח הָרָעָה, עַד שֶׁמִּשְׁתַּלֵּם, וּכְמוֹ שֶׁאֲבָרְהָם
 שְׁהוּא יָמִין, יוֹם הָרְאשׁוֹן שָׁבוּ בְּלוּלוֹת וּתְלוּיּוֹת
 מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה מֵצוֹת עֲשֵׂה, כִּךְ גַּם
 מִיִּצְחָק, שְׁהוּא כְּמוֹ הַיּוֹם הַשְּׁנִי, תְּלוּיּוֹת בּוֹ שֶׁלֹּשׁ
 מֵאוֹת שָׁשִׁים וְחֲמִשׁ מֵצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, יוֹם

השלישי בו הכל כלול, וממנו תלויות מצוות עשה ולא תעשה בענבים באשכול.

תקון ארבעים ושנים

בראשית, שם איש, שנאמר בו ויעקב איש תם, וזה היום השלישי, שהרי שלשה אִמָּנִים היו עד כאן. היום הראשון והיום השני והיום השלישי, כל אחד הוציא את אִמָּנוֹתוֹ. היום הראשון אמר לו אותו אִמּוֹן מִפֶּלֶא ומִבֶּסֶה, שהוא אי"ן, הכולל שלש ספירות, א' פֶּתֶר, י' חֲכָמָה, ו' בִּינָה, וזה' אותיות מנצפ"ך מהעולם הבא הם בְּנֵי בְּנֵי ה' העליונה.

אמר לְכֹל אֶחָד מִשְׁלֶשֶׁת הַיָּמִים שִׁיּוּצִיא אִמָּנוֹתוֹ, אמר ליום הראשון יהי אור, מִיָּד הוּצִיא אִמָּנוֹתוֹ וַעֲשֵׂה אוֹתָהּ, וְהוּ שְׂכָתוֹב וַיְהִי אֹר, וְהָרִי פֶרְשׁוֹהוּ שְׂאִין הַנִּיחַ אֵלָּא עַל יְדֵי עֲשִׂיָּה, א' מִן אִי"ן שְׁהִיָּה פוֹרֵחַ בְּאֵיִר הוּצִיא אֹר, י' הוּצִיא רָקִיעַ, ו' מִן אִין הוּצִיא יִבְשָׁה. וְהוּ שְׂכָתוֹב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מָקוֹם אֶחָד וְתִרְאָה

הַיִּבְשָׁה. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יָקוּוּ הַמַּיִם, כָּאֵן כַּמָּה
מִצּוֹת, מִצּוֹת תִּיחֹד וּמִצּוֹת פְּרִיָּה וְרִבְיָה. מִצּוֹת
תִּיחֹד שְׁהִיא יָקוּוּ הַמַּיִם, מִתְּכַנְסִים תִּיחֹד שֶׁל כָּל
סְפִירָה וּסְפִירָה לְמָקוֹם אֶחָד, שְׁהִיא הַכְּנוּם שֶׁל
הַכֹּל, אֶל מָקוֹם אֶחָד, שְׁהוּא מְקוֹנָה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה.

הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה
אֶחָד, וַיְהו"ה הוּא נִקְרָא מָקוֹם, וַיְהִי
פְּרִשּׁוּתָּהּ בְּעֲלֵי הַמַּשְׁנָה, שְׁהַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא נִקְרָא
מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וַאֲיֵן הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, כְּמוֹ כֵּן י'
עֶשֶׂר פְּעָמִים הוּא ק' מִן מָקוֹם, ה"ה חֲמִשׁ פְּעָמִים,
כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹלָם עֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ עֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ,
בְּחֻשְׁבוֹן אוֹתִיּוֹת תִּיחֹד, שְׁתֵּי הַפְּעָמִים שְׁמִינִחִדִּים
שָׁמַע יִשְׂרָאֵל, שְׁהֵם שֵׁשׁ תִּבּוֹת, שְׁפָתָן עֲשָׂרִים
וְחֲמִשׁ עֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ אוֹתִיּוֹת. אִם כֵּן, מַה זֶּה ק'?
מֵאָה בְּרִבּוֹת שְׁחֵיב אָדָם לְבָרֵךְ אֶת הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ
הוּא בְּכָל יוֹם, נִשְׁאָר ו', שֵׁשׁ פְּעָמִים שֵׁשׁ עוֹלָם
שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ, בְּחֻשְׁבוֹן כִּנְפֵי הַשְּׂרָפִים, שְׁנֵאמַר
בָּהֶם שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל ל"ו, וְהַכְּנָפִים תִּלְלוּ
תְּלוּיּוֹת מו', שְׁהוּא שֵׁשׁ תִּבּוֹת שֶׁל תִּיחֹד, וְבוֹ

עוֹלָיִם אַרְבָּעִים וְשֵׁתִּים אוֹתִיּוֹת שָׁבָהֵן נִבְרְאוּ שָׁמַיִם
וָאָרֶץ. תִּמְצָא ^(דף פב ע"א) שְׁמֹקוֹ"ם עוֹלָה יְהו"ה בְּחֻשְׁבוֹן
כְּמוֹ זֶה: י' ק', ה"ה כ"ה כ"ה, ו' ל"ו, עוֹלָה הַכֹּל
מֵאֵת שְׁמוֹנִים וְשֵׁשׁ בְּחֻשְׁבוֹן מְקוֹ"ם, וְבוֹ פֶק"ו
פְּלִיגָה, וְבוֹ קפ"ו תְּחוּמוֹת בְּלֵב יָם.

בַּשֵּׁם הַזֶּה שֶׁהוּא יְהו"ה, צָרִיךְ לְבָנָם אֶת דְּרָגוֹת
הַיְחוד וְלְהַכְלִיל בּוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת כְּמוֹ זֶה:
י"ד ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהֵן עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה,
יְהו"ה מְקוֹם לְי"ד ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהוּא סְתוּם
וְנֶעְלָם, וּמַשׁוּם זֶה נִקְרָא עוֹלָם עֶלְם, צָרִיךְ לְהַעֲלִים
אוֹתוֹ מִכָּל הָעוֹלָם, שֶׁהוּא עֶלְם, וְהַשְׁכִּינָה נֶעְלָמָה,
זֶהוּ שְׁכֵתוֹב וְנֶעְלָמָה מַעֲיָנִי כָל חַי.

אֵין סְפִירָה שְׂאִין שָׁם יְהו"ה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א,
וְכֵן צָרִיךְ לְבָנָם בּוֹ הַכֹּל בְּכָל מְקוֹם, שְׁכָל
הַשְׁמוֹת הֵן בְּנוּיִים לוֹ, וְשְׁכִינָתוֹ הִיא יְהו"ה, הִיא
כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, וְהוּא לֹא נִקְרָא מְקוֹם
אֶלָּא בְּה, מְקוֹם אֶחָד וְיָדַי, הוּא לֹא נִקְרָא אָדָם
אֶלָּא בְּה, כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם שְׁלֵמָה שְׁכָרָא ^(אֶחָד)

בְּדַמוּתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ זָכַר וַנִּקְבָּה בְּרָאם וַיְבָרֶךְ אֹתָם
וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם.

וְעוֹד, כִּי אֶחָד קָרָאתִיו, כִּמּוֹ שֶׁעָשָׂר הַסְפִּירוֹת,
שֶׁהֵן א' בֶּתֶר עֲלִיּוֹן, ח' שְׁמוֹנֶה סְפִירוֹת
מִחֲכָמָה עַד צַדִּיק, ד' הַמְּלָכוֹת הַקְדוֹשָׁה, עֲלֶיהָ
נֶאֱמַר לְמַעַן יֵאָרִיד יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ, וְאִם חֵם
וְשָׁלוֹם פּוֹחַת אָדָם מֵעָשָׂר לַיְחָד בָּהּ, מִסְתַּלֵּק הַקּוֹץ
מִן ד' מִן אֶחָד וְנִשְׁאַרְתַּ יְבֻשָּׁה, וְסוֹד הַדָּבָר - יָקוּוּ
הַיָּמִים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם, שֶׁהֵיא תַּחַת הַשָּׁמַיִם, שֶׁהוּא
הַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְאַתָּה תִּשְׁמַע
הַשָּׁמַיִם, שֶׁהִנֵּקְבָה הֵיא תַּחַת בִּעָלָהּ.

וְכָךְ כָּל מִי שֶׁפּוֹגֵם אֶת אוֹת הַבְּרִית, בְּאוֹתָהּ
הַטָּפָה שֶׁהֵיא הַיְחוּד, וְזוֹרֵק אוֹתָהּ בְּמָקוֹם
אַחֵר, גּוֹרֵם לָהּ לְהִיּוֹת יְבֻשָּׁה מֵצִדּוֹ, שֶׁהִסְתַּלֵּק
הַמַּעֲיָן וְהַיְחוּד מִמֶּנָּה, וְהֵיא נִשְׁאַרְתַּ יְבֻשָּׁה, וְזֶה
גּוֹרֵם חֲרָבָן הָעוֹלָם, וּמִיָּד נֶאֱמַר וְנָתַר יִחְרַב וַיְבֹשׁ,
שֶׁהוּא הַנָּתַר שִׁיּוּצָא מֵעֵדֶן, שֶׁמִּשְׁקָה אֶת הַגֶּן, שֶׁהֵיא

תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה שְׁנִשְׁקִית מִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב,
שְׁבֹלְלָת חֲמִשִּׁים וְשָׁלֹשׁ סְדָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה.

תקון ארבעים ושלשה

בְּרֵאשִׁית, שָׁם אֶת"ר יב"ש, וְזֶהוּ נֶהָר יַחֲרָב וַיִּבֶשׁ,
בָּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהוּא יִבֶּשׁ וְהִיא יִבְשָׁה,
צוֹנְחִים הַבָּנִים לַמָּשָׁה בְּיַחְוֹד וְאוֹמְרִים שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל, וְאִין קוֹל וְאִין עוֹנָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב אֹז
יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

וְכֹךְ מִי שְׁגוֹרִם שְׁתַּסְתַּלֵּק קִבְּלָה וְחֻכְמָה מִתּוֹרָה
שְׁבַעַל פֶּה וּמִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְגוֹרִם שְׁלֹא
יִשְׁתַּדְּלוּ בָּהֶן, וְאוֹמְרִים שְׁאִין אֵלָּא פֶּשֶׁט בַּתּוֹרָה
וּבַתְלִמוּד, בְּיֹדָאֵי בָּאֵלוּ הוּא יִסְלַק אֶת הַמַּעֲיָן
מֵאוֹתוֹ נֶהָר וּמֵאוֹתוֹ גֵּן. אוֹי לוֹ, מִיֹּב שְׁלֹא נִבְרָא
בְּעוֹלָם וְלֹא יִלְמַד אוֹתָהּ תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתּוֹרָה
שְׁבַעַל פֶּה, שְׁנַחֲשֵׁב לוֹ בָּאֵלוּ הַחֲזִיר הָעוֹלָם לְתַהוֹ
וּבַהוֹ, וְגוֹרִם עֲנִי בְּעוֹלָם וְאַרְךְ הַגְּלוּת.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא וְכו', אָמַר
 רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, וַהֲרִי קָרָא לוֹ יִבְשָׁה,
 מֵאִיפָּה תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ? אָמַר לוֹ: בְּנִי, כָּךְ לְמַד
 תְּשׁוּבָה לְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם, שָׂאם אָדָם יַחֲזֹר
 בְּתִשׁוּבָה, מוֹרִיד לָהּ הַמַּעֲיָן שְׂהִסְתַּלַּק, וּמָה
 שֶׁחִיתָה יִבְשָׁה קוֹרָא לָהּ אָרֶץ, וְלִנְחָר שֶׁחִיתָה תִּרְבַּ
 וַיִּבֶשׁ קָרָא לוֹ מְקוֹה הַמַּיִם וַיַּיָּמִים, וְחֹו שְׂכָתוֹב
 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיִּבְשָׁה אָרֶץ וּלְמְקוֹה הַמַּיִם קָרָא
 יָמִים. בָּאוּתוֹ זְמַן שֶׁנִּקְרָאת אָרֶץ, מָה כָּתוּב בּוֹ?
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ, לְהוֹצִיא זֵרְעִים
 וּפְרוֹת שֶׁתֵּן נִשְׁמוֹת, ^(דף פב ע"ב) כָּל אֶחָד לְמִינֵהוּ, אֱלוֹ
 הַנִּשְׁמוֹת שֶׁנִּגְזְרוּ מִכַּפֵּא כְבוֹדוֹ, וְאֱלוֹ רוּחוֹת שֶׁנִּגְזְרוּ
 מִמְּלָאכִים, וְאֱלוֹ הַנִּפְשׁוֹת שֶׁנִּגְזְרוּ מִתְּאוּפָנִים, כָּל
 אֶחָד הוֹצִיא לְמִינֵהוּ אֶת כָּל אֶחָד כְּרָאוּי. עֵץ פְּרִי
 - זֶה תִּלְמִיד חֶכֶם, עֹשֶׂה פְּרִי - זֶה בֵּית זִוּגוֹ, לְכָל
 אֶחָד כְּרָאוּי, (כָּל אֶחָד הוֹצִיא לְמִינֵהוּ).

וְעוֹד, עֵץ פְּרִי - זֶה הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, עֹשֶׂה פְּרִי -
 זֶה צַדִּיק, אֲשֶׁר זִרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ - זֶה
 הַשְׂכִּינָה, שֶׁכָּל הַזֵּרְעִים נִכְלָלִים בָּהּ, וְכֵאן הַמַּצָּוָה

שֶׁל פְּרִיָּה וְרִבְיָה, לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת וּזְרָעִים, זֶהוּ
שְׂכָתוֹב לֹא תִהְיוּ בְּרָאָה לְשָׂכֶת יִצְרָה, וּמִי
שְׂמַתְבָּטֵל מִפְּרִיָּה וְרִבְיָה, כְּאִלוּ הִחְזִיר אֶת אוֹתָהּ
אֶרֶץ יִבְשָׁה, וּמוֹנֵעַ מִמֶּנָּה בְּרִכּוֹת, כָּל אֶחָד לְפִי
דְּרָגָתוֹ, מִי שְׂפּוֹגִים לְמִטָּה פּוֹגִים לְמַעְלָה אֶת הַמָּקוֹם
שְׂנִיגוּרָה נִשְׁמָתוֹ.

תקון ארבעים וארבעה

בְּרֵאשִׁית, שָׁם תִּרְ"י, שָׁם א"ש, וְעֲלִיהֶם נֶאֱמַר
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקִּיעַ
הַשָּׁמַיִם. מְאֹרֶת כְּתִיב, חֹסֶר ו', זוֹ תוֹרָה שְׂכָכְתָּב.
מַה זֶּה מְאֹרֶת? זוֹ תוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, וְאִף עַל גֹּב
שְׂבַארוֹת מְאֹרֶת חֹסֶר זוֹ לִילִית, שְׂבָעִים פָּנִים
לְתוֹרָה, וּמִשּׁוֹם זֶה מְאֹרֶת בְּמָקוֹם תְּהִי, אוֹתָהּ
שְׁנֶאֱמַר בָּהּ כִּי יָרַ מְצוּהָ, וְתוֹרָה אוֹר זֶה הָעֵמּוּד
הָאֲמֻצִּי, וְעֲלִיהֶם נֶאֱמַר אֶת הַמֶּאֱוֹר הַגָּדֹל
לְמַמְשָׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת הַמֶּאֱוֹר הַקָּטָן לְמַמְשָׁלֶת
הַלֵּילָה.

כָּאֵן מִצֹּה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה, אֶת הַמֶּאֱוֹר הַגָּדֹל -
 סוֹד הָעֲשִׁירִים, וְאֶת הַמֶּאֱוֹר הַקָּטָן - סוֹד
 הָעֲנִיִּים, וְכִמּוֹ שֶׁהַלְבָּנָה לוֹוֶה מִן הַשָּׁמֶשׁ וְאִין לָהּ
 אוֹר אֵלָּא מִמֶּה שֶׁהַשָּׁמֶשׁ נוֹתֶנֶת לָהּ, כִּךְ הַשְׂכִּינָה
 אוֹמֶרֶת לוֹ עָלֵי וְאִנִּי פוֹרַע, שְׂכָךְ צָרִיךְ אָדָם לְהִיּוֹת
 מְלוֹוָה לְעָנִי, וְכִמּוֹ בֵּן לוֹוִים הַכּוֹכָבִים וְהַמְּזֻלוֹת זֶה
 מִזֶּה, וְהַמְּלָאכִים זֶה מִזֶּה. וְסוֹד הַדָּבָר - וּמִקְבָּלִים
 זֶה מִזֶּה, כִּךְ לוֹוֶה הַשְׂכִּינָה, שֶׁהִיא הַלְבָּנָה
 הַקְדוּשָׁה, מִן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִקְבָּלֶת מִמֶּנּוּ,
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּי שָׁמֶשׁ וּמִגֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי"ם, וְכֵן הָיָה
 מִקְבֵּל יְהוֹשֻׁעַ מִמֶּשֶׁה, כִּמּוֹ שֶׁבִּאֲרוּחוֹ פָּנֵי מֹשֶׁה
 כְּפָנֵי חֲמָה וּפָנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפָנֵי לְבָנָה, וְכִךְ הָיוּ כָּל
 הַנְּבִיאִים לְפָנֵי מֹשֶׁה כִּמּוֹ הַלְבָּנָה וְהַכּוֹכָבִים לְפָנֵי
 הַשָּׁמֶשׁ, שֶׁאִין לָהֶם אוֹר אֵלָּא מִן הַשָּׁמֶשׁ.

תקון ארבעים וחמשה

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהֵי"ם, א"ל תִּי"ם, תִּים שֶׁל
 תַּתּוֹרָה, וְעָלָיו נֶאֱמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי"ם
 יִשְׂרָעוּ הַמַּיִם שָׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל

הָאָרֶץ. כָּאֵן מִצֻּחַ לְעַם בְּתוֹרָה, שְׁנֵאמַר בָּהּ הוּי
כָּל צִמָּא לָבוּ לַמִּים, וְאֵלּוּ שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה
יִוְרָשִׁים נֶפֶשׁ מִהַשְׁכִּינָה. וְהוּ שְׁכָתוּב יִשְׂרָעוּ הַמִּים
שְׁרֵץ נֶפֶשׁ חַיָּה, וְעוֹף יְעוֹפֵף - זֶה רוּחַ, שְׁנֵאמַר בּוֹ
כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפִים יִגִּיד
דְּבַר, וְזֶהוּ יְהו"ה, הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי.

כְּנַגְדּוֹ מִטְטְרוֹן שְׁשֻׁמוּ כְּשֵׁם רַבּוֹ, י' הָרֹאשׁ שֶׁל
הָעוֹף, ו' הַגּוֹף שֶׁלּוֹ, ה"ה שְׁנֵי כְּנָפָיו,
שְׁכָתָם פּוֹרֵחַ לְמַעַלָּה וְיוֹרֵד לְמַטָּה, וְאֵלּוּ שְׁנֵי
הַכְּנָפִים הֵם שְׁנֵי הַכָּלִים ה"ה, שְׁכָתָם נֵאמַר וְהַחַיּוֹת
רָצוּא וְשׁוּב, שְׁהֵם י"ו, הַכָּל עוֹלָה בִּי, הַכָּל יוֹרֵד
בּוֹ, כְּהַכָּל שְׁיֹצֵא מִפִּי הַכְּבָשָׁן, וְכֵן הֵם עוֹלָה
וְיוֹרֵד וְגַלְיוֹ רָצִים וְשָׁכִים, (דף פג ע"א) וְרוֹצִים לְהַחֲזִיר אֶת
הָעוֹלָם לְתַהוֹ וּבְהוֹ, וּבְזִמָּן שְׁמִסְתַּכְלִים בַּשְׁכִּינָה,
שְׁהִיא תַּחֲסוּם הַיָּם, חוֹזְרִים לְמִקּוֹמָם. בֹּא וּרְאֵה, י'
הִיא אֲמִירָה וְדַבּוּר וּקְרִיאָה, ו' קוֹל, ה"ה הַכָּל
שְׁיֹרֵד בְּדַבּוּר, הַכָּל עוֹלָה בְּקוֹל, הַקּוֹל עוֹלָה, דַּבּוּר
יֹרֵד, וּבְשִׁתּוּא עוֹלָה וְיֹרֵד, מִלְּאֲבִי אֱלֹהִים עוֹלָם
וְיֹרְדִים בּוֹ, שְׁהֵם הַמַּחֲנוֹת וְהַחֲתִילוֹת שֶׁלּוֹ, וְזֶה סוּד

מי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֶד. אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַעְלָה בּוֹ תַּפְלוּת,
שְׁתֵּרִי הַתַּפְלָה הִיא סֵלָם שָׁבָה מַעְלִים וּמוֹרִידִים
אוֹתָהּ מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים.

יֵשׁ מִי שְׁמַעְלִים אוֹתָהּ לְמַעְלָה, וְיֵשׁ מִי שְׁמוֹרִידִים
אוֹתָהּ לְמַטָּה. בְּשְׁמַעְלִים אוֹתָהּ לְמַעְלָה,
מַעְלִים אוֹתָהּ בּוֹכִיּוֹת, וּבְשִׁיּוֹרֶדֶת, יוֹרֶדֶת בּוֹכִיּוֹת,
זֶה לְצַדִּיק גָּמוּר עוֹלָה מִמֶּנּוּ בּוֹכִיּוֹת וְיוֹרֶדֶת בּוֹ
בּוֹכִיּוֹת. לְבִינֵנוּ שְׂוֹכִיּוֹתֵינוּ שְׁקוּלִים לְחֻבּוֹתֵינוּ, הִיא
תְּלוּיָה בְּאֵוִיר, אִם תְּחֻבּוֹת רַבִּים עַל תְּוֹכִיּוֹת (בְּחוּט
הַשְּׁעָרָה), הִיא מַעְלָה אוֹתוֹ בְּחֻבּוֹת וּמוֹרִידָה אוֹתוֹ
בּוֹכִיּוֹת, וְנוֹטֵל בָּהּ שְׂכָרוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה. לְרָשָׁע גָּמוּר,
שְׂאִין לוֹ זְכוּת בְּעוֹלָם לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה,
עוֹלָה מִמֶּנּוּ בְּחֻבּוֹת וְיוֹרֶדֶת עָלָיו בְּחֻבּוֹת.

הָרִי כָּאֵן כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל, שְׁנֵאמַר
בּוֹ וְעוֹף יְעוֹפֵף, כָּמוֹ מוֹעֵף בִּיעָף. עַל פְּנֵי
רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, זֶה הַנִּשְׁמָה, שְׂאֵלוֹ שְׂוֹכִים בַּתּוֹרָה
נֵאמַר בָּהֶם יִשְׂרְצוּ תַּמִּים שְׂרִץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְגוֹמַר,
שִׁיּוֹרֵשִׁים נִשְׁמוֹת מִן הַתּוֹרָה, לְאַחֲרִים - כָּל אֶחָד

לְמִינּוּ בְּפִי מַעֲשָׂיו. וְהוּא שָׁכַתּוּב בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֶמָּה
 וְרֶמֶשׂ וְגוֹמֵר. בְּהֶמָּה - אֵלּוּ עַמֵּי הָאָרֶץ שְׂמַעְשִׂיהֶם
 בְּבִהְמוֹת, עָלִיהֶם נֹאמֵר תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה
 לְמִינָהּ בְּהֶמָּה וְרֶמֶשׂ.

תקנון ששה וארבעים

בְּרֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית, וְהֵן שֵׁשׁ הַכְּנָפִים שֶׁל חַיָּה,
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ עַל
 פְּנֵי רִקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, הֵן שֵׁשׁ סְפִירוֹת שְׂכּוּלִל הָעוֹף
 הַזֶּה, שֶׁהוּא הָעֶמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, יֵשׁ מִי שְׂיֹרֵשׁ רוּחַ
 הַקֹּדֶשׁ בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת מִן הָעוֹף הַזֶּה, וַיֵּשׁ מִי שְׂיֹרֵשׁ
 רוּחַ מֵאוֹתוֹ הָעוֹף שֶׁהוּא נֶעֱר, שֶׁשְׁמוֹ כֶּשֶׁם רַבּוֹ,
 וַיֵּשׁ מִי שְׂיֹרֵשׁ רוּחַ מְלֻמָּטָה שֶׁל הָאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁאֵמַר
 קִהְלֹת מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא לְמַעְלָה,
 וְרוּחַ הַבְּהֶמָּה הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ.

תקון שבִּעָה וְאַרְבָּעִים

בְּרֵאשִׁית, בָּרָא שֵׁית, וְזֶה הַיּוֹם הַשְּׁשִׁי, שֶׁנֶּאֱמַר
 בּוֹ וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי,
 כָּאֵן שְׁלֹשָׁה אֲמָנִים שְׁנָיִים. אֲמָן אֶחָד הוֹצִיא
 מְאוֹרוֹת בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי, שֶׁהָיוּ תְלוּיִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אוֹר, הָאֲמָן הַשְּׁנִי הוֹצִיא אֶת שָׁרֵץ
 הַמַּיִם, וְזֶה שֶׁכָּתוּב יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם, וְזֶה הָיָה תְלוּי
 בַּיּוֹם הַשְּׁנִי שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מַיִם, וְזֶה שֶׁכָּתוּב יְהִי רִקִּיעַ
 בְּתוֹךְ הַמַּיִם. כָּאֵן מַיִם וְכָאֵן מַיִם. הָאֲמָן הַשְּׁלִישִׁי
 (הוֹצִיא עֲשָׂבִים וְדָרָעִים) בִּנְגֵד הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
 תִדְשָׂא הָאָרֶץ דִּשְׂא עֵשֶׂב מְזִרִיעַ וְדָרַע לְמִינֵהוּ,
 וְנֶאֱמַר בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי פָּרוּ וּרְבוּ וּמָלְאוּ אֶת הָאָרֶץ.
 מַה זֶּה וּמָלְאוּ אֶת הָאָרֶץ? אֵלֶּא אוֹתָהּ שֶׁהִתְהַ
 יְבֹשְׁתָּה בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, נֶאֱמַר כָּאֵן וּמָלְאוּ אֶת הָאָרֶץ,
 וְזֶה שֶׁכָּתוּב מְלֵא כָּל הָאָרֶץ ^(דף פג ע"ב) כְּבוֹדוֹ, וְזֶה כְּרוֹךְ
 שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
 יְהו"ה צָבָאוֹ"ת בִּנְגֵד יְקוּוֹ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל
 מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הִיבָשֶׁת, בִּנְגֵד מְלֵא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ. בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי הִתְתַּקְּנוּ שֵׁשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁל

הכסא, ובו נברא אדם בצלמו, שהוא מוכן לשבת על הכסא. זהו שבתוב ויברא אלהי"ם את האדם בצלמו, וכאן שתי מצוות, אחת - נעשה אדם בצלמנו בדמותנו, והשנייה - ויברא אלהי"ם את האדם בצלמו.

נעשה אדם, זו מצוה למול את הגר, להיות בצלמנו במילת הערלה, בדמותנו בפריעה, ואם שומר אות הברית בשניהם, הוא בצלמנו בדמותנו, ואם לא - לא. ואם מקיים זכור ושומר בשבת, הוא בצלמנו בדמותנו, ואם לא - לא, ואין לו חלק בנרע ישראל, ואם מיחד את הקדוש ברוך הוא פעמים בכל יום בקריאת שמע ביום ובלילה, הוא בצלמנו בדמותנו, ואם לא - לא, ואם הוא מניח תפלין של יד ותפלין של ראש בכל יום, שהם כנגד זכור ושומר, הוא בצלמנו בדמותנו, ואם לא - לא, ואם הוא מקיים יבום וחיצה הוא בצלמנו בדמותנו, ואם לא - לא, ותכל באהבה ויראה של תקדוש ברוך הוא.

וְעוֹד, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ, לְמִי אָמַר
 אֵת זֶה (לְמַעַל) לְאוֹתָם הַמְּלָאכִים
 שְׂמִבְרָכִים וּמְקַדְּשִׁים אֵת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
 לְמַעַל בְּכָל יוֹם בְּבָרוּךְ וְקָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ. זֶהוּ
 שְׂכָתוֹב וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ.
 וּמִנֵּין לָנוּ שְׂמִבְרָכִים אוֹתוֹ? אֵלָּא בְּשִׁשְׁאֵלִים אֵי
 מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, אוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה
 מִמְּקוֹמוֹ, וְאָנוּ בְּנִגְדָם מְקַדְּשִׁים אוֹתוֹ בְּקָדוֹשׁ קָדוֹשׁ
 קָדוֹשׁ, וּמְבָרְכִים אוֹתוֹ בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה מִמְּקוֹמוֹ.

וְהֵם אוֹמְרִים עַל יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ
 בְּדְמוּתֵנוּ. בְּצִלְמֵנוּ, שְׂמִבְרָכִים אֵת הַקָּדוֹשׁ
 בָּרוּךְ הוּא כְּמוֹ שְׂבִאֲרֵנוּ, וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר
 קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ, בְּדְמוּתֵנוּ, לְעֲמָתָם מִשְׂבָּחִים
 וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה מִמְּקוֹמוֹ, וְעוֹד לְמַעַל
 נַעֲשֶׂה אָדָם, כָּאֵן נִכְלָלוּ כָּל הַסְּפִירוֹת, שֶׁהֵן יו"ד
 ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהֵן עֶשֶׂר, וְעוֹלוֹת לְחֻשְׁבוֹן אָדָם,
 וְאוֹמְרִים בְּשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, נַעֲשֶׂה אָדָם
 בְּצִלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ. וַיֵּרְדוּ בְּדֶגַת הַיָּם - אֵלֹהֵי תְּלִמִּידֵי
 חֲכָמִים שְׂמִתְגַּדְּלִים בָּיָם הַתּוֹרָה, שְׂיִוְרְשִׁים מִשָּׁם

נִפְשׁ חַיָּה, וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם - אֵלֹה בְּעָלֵי הַזְּבוֹיֹת
 שְׂבֻכֹּתָם (שְׂבֻכֹּתָם) פּוֹרְחִים לְמַעַלָּה וַיּוֹרְשִׁים מִשָּׁם
 רוּחַ, שֶׁהוּא עוֹף יְעוֹפֵף בְּכַנְפָּיִם שֶׁל מַצּוֹת עֲשֵׂה,
 וּבִבְהֶמָה - אֵלֹה עֲמֵי הָאָרֶץ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם אֵל
 תִּירָאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ כִּי לַחֲמִנּוּ הֵם.

וְעוֹד נִעְשֶׂה אָדָם, הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה נוֹטֶלֶת עֲצָה
 מִן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כְּתוּבָא
 אָדָם לְשֶׁבֶת בֵּית, שֶׁעַל הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי וְהַשְׂכִּינָה
 נֶאֱמַר זָכָר וְנִקְבָּה בְּרָאם, וְנִקְרְאוּ אָדָם, וּכְמוֹתוֹ
 אָמַר לְמִטָּה בְּאָדָם וְחַיָּה, זָכָר וְנִקְבָּה בְּרָאם וַיִּקְרָא
 אֶת שְׁמֵם אָדָם, וּכְמוֹ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינָתוֹ
 נִקְרָא אֶחָד, כִּדְּ קָרָא לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ אֶחָד. וְהוּ
 שְׂכֵתוֹב כִּי אֶחָד קָרָאתִיו, שֶׁתַּפְּאֶרֶת הוּא א"ח
 בּוֹלֵל תִּשְׁעַ סְפִירוֹת, הַמְּלָכוֹת ד' עֲשִׁירִית לוֹ,
 בְּלוּלָה מִעֶשֶׂר שֵׁהֶם יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְהַד'
 בְּלוּלָה מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה. הַקּוּץ שֶׁל
 הָאוֹת ד' מוֹרָה עַל עֶשֶׂר, וְד' עַל אַרְבָּעַת, שְׂכָד
 רְשׁוֹת הַיְּחִיד - רָחֲבוֹ אַרְבָּעָה וְנִבְחָהוּ עֲשָׂרָה, וְהָרִי
 פְּרָשׁוּתָה.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים
בָּרָא אֹתוֹ, כָּאֵן מִצֹּת תִּפְלִין. בָּא וּרְאֵה,
כָּל מִי שְׂמִנִּיחַ תִּפְלִין עַל רֹאשׁוֹ וְעַל זְרוּעָיו, קוֹל
עוֹלָה בְּכָל יוֹם לְכָל חַיִּיּוֹת, מְרַכְּבוֹת, וְאוֹפְנִים
וְשׂוֹרְפִים וּמְלָאכִים שְׂמִמְנִים עַל הַתִּפְלוֹת: תִּנּוּ
כְבוֹד לְדַמוֹת הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא מִי שְׂמִנִּיחַ תִּפְלִין,
שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ
בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ. (דף פד ע"א) בְּצִלְמוֹ - בְּתִפְלִין
שֶׁל רֹאשׁ, כִּמּוֹ הַתִּפְלִין שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם, שֶׁהֵן
הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, תִּפְלִין עַל הָרֹאשׁ (שֶׁהוּא) הָעַמּוּד
הָאֲמִצְעִי, שֶׁהִיא הַכָּלֵל שֶׁל שְׁלֹשׁ הַסְּפִירוֹת
הָרֵאשׁוֹנוֹת, וְהָעַמּוּד הָאֲמִצְעִי כּוֹלֵל שְׁשׁ סְפִירוֹת,
וְהֵאֵם הָעֲלִיּוֹנָה תִּפְלִין עַל רֹאשׁוֹ, הוּא הַתִּפְלִין
שְׂמִנִּיחַ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם. בְּצֶלֶם אֱלֹהִים
- תִּפְלִין שֶׁל יָד, זוֹ הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא
קְשׁוּרָה לוֹ, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר וְנִפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ,
שְׁנֵיהֶם בְּיַחְדָּם אֶחָד, בְּקֶשֶׁר אֶחָד, הִרְצוּעָה בְּרוּכָה
בְּאַצְבַּע שְׂמָאל, זֶה הַקְּדוֹשִׁין שְׁלֵחַ, שֶׁהִיא הַטְּבַעַת

בְּרוּכָה בְּאֶצְבַּע שְׁלָהּ, וְכֵה הִיא קְשׁוּרָה עִמּוֹ וְהוּא
עֲמָה, הֲרִי קִדְשָׁהּ.

בְּרָכָה, הַכֹּלֶל שֶׁל שִׁבְעַת סְפִירוֹת, וְהֵן שִׁבְעַת
הַבְּרָכוֹת שֶׁל חֲתָן, שְׁתֵּן ו', יוֹם הַשְּׂבִיעִי
צְדִיק, עָלָיו נֶאֱמַר וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק, שִׁיּוּרֵשׁ
מִהֵאָם הָעֲלִיזָה, וְהָאוֹת י' עַל רֹאשׁוֹ הִיא חֲכָמָה
י', בָּהּ נַעֲשֶׂה ו', שִׁבְעַת בְּרָכוֹת שִׁיּוּרֵשׁ חֲתָן וְכֵלָהּ,
וְכֹלֹלִים בְּצְדִיק יוֹם הַשְּׂבִיעִי, שָׁבוּ מִתִּיחָדִים חֲתָן
וְכֵלָהּ, שֶׁהוּא יֵאֱחָדוּנָה"י, וְהֲרִי פִרְשׁוּהוּ כִּי כָל
בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ, וְתִרְגְּמוּ - שְׂאֵחוֹ בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ,
וְהוּא אוֹת הַבְּרִית, שְׂאֵין יְחִיד לְחֲתָן וְכֵלָה חוּץ
מִמֶּנּוּ.

וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם. וַיְכַלּוּ, בְּצְדִיק
נִכְלָלִים כָּל הָאֵיבָרִים וְכָל הַסְּפִירוֹת, כָּל
הָאֵיבָרִים שֶׁהֵם מַצּוֹת עֲשֵׂה, שָׁבוּ אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ
בְּמַצּוֹתָיו וְצִוָּנוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמַּצּוֹת, שֶׁכָּל
כּוֹלֵל הַכֹּל, וְהוּא הַכֹּל, וּמִמֶּנּוּ תִּלּוּי הַכֹּל, הָעֵמּוּד
שְׁנוּשָׂא שָׁמַיִם וָאָרֶץ עָלָיו, וְכוּ נַעֲשׂוּ כָּלֵל וּפְרַט

וּכְלָל, וּמַשׁוּם זֶה וַיְכַלּוּ, כּוֹלֵל שָׁמַיִם וָאָרֶץ, שָׁמַיִם
 אֵשׁ וּמַיִם, וְזֶה שְׁמַאל וְיָמִין, שָׁמַיִם - הָעָמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי, כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם, הָאָרֶץ - הַשְּׂכִינָה
 הַתַּחְתּוֹנָה, וְכָל צָבָאָם - נִצָּח וְחֹר, שָׁהֶם צָבָא
 הַשָּׁמַיִם, מַשׁוּם שֶׁהוּא כּוֹלֵל שִׁבְעַת סְפִירוֹת שְׁדוּד
 שְׂבַח בָּהֶם אֶת הַקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא. וְהוּא שְׂכָתוֹב לְךָ
 יְהו"ה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְגוֹמֵר. בְּגִלָּל זֶה נִקְרָא יוֹם
 הַשְּׁבִיעִי כִּלְלֵי שִׁבְעַת, וְעוֹלָיִם לְשִׁבְעִים שָׁל הַשְּׁבוּז
 הַתְּבוֹת שָׁל קְדוּשׁ וַיְכַלּוּ.

וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, זֶה הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה
 שֶׁהִיא אֱלֹהִים. אַחֵר שְׂכַלֵּל בּוֹ שִׁבְעַת
 סְפִירוֹת, נִקְרָאוּ עַל שְׁמוֹ כָּל הַשְּׂכָתוֹת שִׁבְעַת
 שְׂכָתוֹת, אַחֵר כָּךְ כּוֹלֵל בּוֹ שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת עֲלִיּוֹנוֹת
 שְׂכָלוֹלוֹת בָּאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, וְקוֹרָא לָהֶם שְׁבִיעִי
 שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי עַל שְׁמוֹ. וְהוּא שְׂכָתוֹב וַיְכַל אֱלֹהִים
 בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, הֵנָּה אַחֵר שְׂכָלוֹל בּוֹ, וַיִּשְׁכּוֹת בַּיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי - זֶה הַשְּׁנִי, וַיְבָרֵךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם
 הַשְּׁבִיעִי - חֲרִי שְׁלֹשׁ, לְהַכְלִיל בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, שְׁאִין
 סְפִירָה שְׁלֹא נִכְלָלָת בְּעֶשֶׂר, כָּל אַחַת בְּמִשְׁלָתָהּ,

אבל ממשלת הצדיק היום השביעי, בו נקראו כל
הספירות השביעיות, שבעים תבות הן בקדוש
וניכלו, וזכור ושמור הרי שבעים ושתים כחשבון
וניכלו.

ובשבת צריך לתקן שלחן עם ארבע רגלים, כמו
השלחן שלמעלה, שנאמר בו זה השלחן
אשר לפני יהו"ה, ועליה נאמר תערך לפני שלחן,
שלחנו של הקדוש ברוך הוא זו השכינה, היא
מצד הצפון שהוא גבורה, ומשום זה תקנו בעלי
המשנה שלחן בצפון, וגר דולק לימין כמו
שלמעלה, שנאמר בו מנורה בדרום, מטה באמצע
מצד העמוד האמצעי.

בא וראה, שכינה נקראת שלחן מצד השמאל,
והמנורה מצד הימין, ומטה ממצעת מצדו
של העמוד האמצעי, ומשום זה זוונו באמצע בין
צפון לדרום, ורחי פרשוה חכמים, כל הנותן
מפתו בין צפון לדרום יהיו לו בנים זכרים וכו'.
השלחן סמוך על ארבעה עמודים, שהוא כמו

שְׁהִנּוּף שְׁתוּמְכִים בּוֹ הַזְרוּעוֹת וְהַשׁוֹקִים שֶׁהֵם
אַרְבַּע, וְצָרִיךְ שֶׁשָּׂה לְחָמִים מִצַּד זֶה, וְשֶׁשָּׂה לְחָמִים

מִצַּד זֶה. (דף פד ע"ב)

וְסוּד הַדָּבָר - זֶה הַשְּׁלָחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהו"ה, וְזֶה
בְּחֻשְׁבוֹן ו' ו', שֶׁהֵם שֶׁשָּׂה פְּרָקִים שֶׁל שְׁתֵּי
הַזְרוּעוֹת וְשֶׁשָּׂה הַפְּרָקִים שֶׁל שְׁתֵּי הַשׁוֹקִים, שְׁתֵּי
הַשְּׂכִינָה נִעֲשִׂית גּוֹף לְמֶלֶךְ בְּכָל תְּקוּנָה, וּבֵאלוּ
שְׁנַיִם עָשָׂר הַפְּרָקִים שֶׁל הַנִּקְבָּה וּשְׁנַיִם עָשָׂר
הַפְּרָקִים שֶׁל הַזָּכָר, הַמְּלָאכִים אוֹמְרִים וְקָרָא זֶה
אֵל זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ וְגוֹמֵר. וְזֶה עִם
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶחָד, וְזֶה עִם הַשְּׂכִינָה
אֶחָד, וְהַכֹּל יְהו"ה אֶחָד, מְיַחַד אֶת שְׁנֵיהֶם,
וּבִנְגֵד זֶה אֵל זֶה אָמַר דָּוִד עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע רִנּוֹת,
וְהֵם בִּנְגֵד עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה סְפָרֵי הַתּוֹרָה.

זֶה הוּא בִּנְגֵד אַרְבָּעָה פָּנִים לְכָל תְּחָה לְשֹׁלֵשׁ חִיּוֹת,
זֶה הַשְּׁנֵי בִּנְגֵד אַרְבַּע בְּנָפִים לְכָל תְּחָה לְשֹׁלֵשׁ
חִיּוֹת, וְזֶהוּ סוּד הַדָּבָר - וְאַרְבָּעָה פָּנִים לְאַחַת
וְאַרְבַּע בְּנָפִים לְאַחַת לָהֶם, שֶׁכֻּלָּם פּוֹרְחִים בַּשְּׁלָחַן

לפני יהו"ה בכמה רגנות, וצריך לחבר לשלחן
הזה תורה, שהיא הקדוש ברוך הוא, ומשום זה
פרשוהו בעלי המשנה, שנים שאוכלים על שלחן
אחד וכו', ואם הוא אחד אורח ואחד בעל הבית,
בעל הבית בוצע ואורח מברך. בעל הבית בוצע
זה העמוד האמצעי למעלה, ואורח מברך זה
הצדיק, שנאמר בו וארח צדיקים כאור נגה וגומר,
והצדיק הוא בשבת כאורח שפא וחולך בכל שבת
ושבת.

השבת שכינה, בעל הבית שפא - העמוד
האמצעי, והוא בוצע ופורם פרוסת
לחם שהיא טפה, ונותן לאורח שהוא צדיק ועני,
ואורח מברך לבעל הבית בכל מכל כל, שהם
שלשת האבות, בברכות שהם התפרכו,
שהתברכות על ידי הצדיק יורדות לעמוד האמצעי.
זהו שבתוב וברכות לראש צדיק. מי זה ראש
הצדיק? זה העמוד האמצעי. תשע ברכות הן
ממעלה למטה, מפתר עד צדיק, ותשע הן ממטה

לְמַעַלָּה, מִצְדִּיק עַד כְּתָר עֲלִיּוֹן, וְכֵלֶן עוֹלוֹת
לְשִׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה, וְהַכֶּלֶה כְּלוּלָה מֵהֶם.

תְּפִלָּה לְמַשָּׁה, תְּפִלָּה לְדוֹד, בֵּית הַכְּנֶסֶת הוּא
כְּנוּם שֶׁל כָּל הַפְּרָכּוֹת, הַתְּפִלָּה הִיא
מַשׁוּם שֶׁהוּא סוּם לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהִיא נַעֲשִׂית
טִפְלָה לָרוֹכֵב, כֶּךָ פִּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי הַמַּשְׁנָה, אִין
הָרוֹכֵב טִפֵּל לְסוּם אֵלָּא הַסוּם טִפְלָה לָרוֹכֵב. יֵשׁ
טִפֵּל בְּט' וְיֵשׁ תְּפִלָּה בְּת', כִּמּוֹ הֵיִאֲכֵל תְּפִלָּה מִבְּלִי
מִלַּח!?! וְהַתְּפִלָּה הַזֹּאת כֶּךָ הִיא בְּת'.

וְהִיא כּוּם שֶׁל יֵין, שֶׁהוּא יֵין חֲשֵׁבּוֹן סו"ד מִן
יְסוֹד, וְצָרִיךְ בּוֹ עֲשָׂרָה דְּבָרִים, כִּמּוֹ
שֶׁבִּאֲרוּהוּ בַּעֲלֵי הַמַּשְׁנָה, וְהֵן כְּחֲשֵׁבּוֹן י' מִן יְסוֹד,
וְהֵם עֲטוּר וְעֲטוּף, הִדְחָה וְשִׁטְיָפָה, ח"י וּמִלָּא,
מִקְבֵּלוֹ בִּשְׁתֵּי יָדָיו וְנוֹתְנוֹ בְּיָמָיו, וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ,
וּמִסְּלָקוֹ מִן הַקֶּרֶקַע טִפְחָה, וּמַשְׁגָּרוֹ בְּמַתָּנָה לְאַנְשֵׁי
בֵּיתוֹ, עֲטוּר מִצַּד שֶׁל עֲטָרָה שֶׁל בְּרִית מִיָּלָה,
עֲטוּף, עֲטָה אֹזֶר בְּשִׁלְמָה, וְאֵם הוּא עָנִי שְׂאִין לוֹ
אֵלָּא רְבִיעִית לֹזֵג, שֶׁהִיא הַשְּׁעוּר שֶׁל הָאוֹת ד',

נֹאמַר הַתְּפִלָּה לְעֵנִי כִּי יַעֲטֶה, הַדָּחָה וְשְׁטִיפָה,
הַדָּחָה מִבְּכָנִים וְשְׁטִיפָה מִבְּחוּץ, וְסוּר הַדָּבָר -
וְטַהֲרוּ וְקִדְּשׁוּ.

כֵּן וְכֵן אַחֲרַי מֵאַחַר הַצֵּל שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
יֹחָנָאי, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, יָפָה אָמַרְתָּ, אֲבָל אֶת
הַכּוֹס הַזֶּה צָרִיךְ לְהַעֲלוֹתָהּ בְּדַרְגוֹתֶיהָ, עָטוּר - מֵצַד
שֶׁל עֲטָרָה, שֶׁהִיא כְּתֹרַת עֲלִיּוֹן עַל רֹאשׁ הַצַּדִּיק,
עָטוּף - בְּכֹמוֹ עֹטָה אֹרֶךְ כַּשְּׁלֹמֶה. מַה זֶה עוֹטָה? זֶה
י' שֶׁהִתְעַטֵּף בְּאֹרֶךְ וְנִגְעָשָׁה אֹרֶךְ, וְזֶה שֶׁהִתְעַטֵּף הוּא
חֲכָמָה, הַדָּחָה וְשְׁטִיפָה, שֶׁהוּא וְטַהֲרוּ וְקִדְּשׁוּ,
מִתְּחִלָּה מֵצַד הַכֹּהֵן, שֶׁנֶּאֱמַר בְּכֹהֵן טָבֵל וְעָלָה, נִטְהַר
לְאֹכַל בְּתִירוּמָה, וְקִדְּשׁוּ מֵצַד הַשְּׂמֵאל. וְהוּא שְׁכֵתוֹב
וְקִדְּשֵׁת אֶת הַלְוִיִּם, ח"י מֵצַד שֶׁל צַדִּיק ח"י
הַעוֹלָמִים כּוֹלֵל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה,
וּמִלֵּא מֵצַד שֶׁל הָעָמוּד הָאֲמִצְעִי, וּמִקְבְּלוֹ בְּשֵׁתִי
יָדָיו וְנוֹתְנֵי בְּיָמָיו, וְהוּא שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דָּת
לָמוֹ, כִּי יָמִינָךְ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים, וְהוּא יָמִינָךְ
יְהו"ה (דף פה ע"ב) נֶאֱדָרִי בְּכַחַת, שְׁתֵּי יָדַי הֵן ה"ה, אַחַת
שְׂמֵאל וְאַחַת יָמִין, וּמִשּׁוֹם כָּךְ צָרִיךְ לְהַנִּיתָן בְּחִמְשׁ

אֶצְבְּעוֹתַי, מַשּׁוֹם כּוֹס יְשׁוּעוֹת אִשָּׁא, וְנוֹתֵן עֵינָיו
 בּוֹ, עָלֵיהֶם נֹאמַר עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁכְּרוּ, וְהֵם שְׁנֵי
 עֲמוּדֵי אֱמֶת שֶׁהֵם י' י', שֶׁהֵם בֵּת עֵין יָמִין וּבֵת עֵין
 שְׂמָאל, וּבִינֵיהֶם ו' קַטְנָה, וְעִיר אֲנָפִין, שֶׁהוּא
 שׁוֹקֵן עֲמוּדֵי שֵׁשׁ.

וּמִם לֵק מִן הַקֶּרֶק טַפַּח מִצַּד שֶׁל י' קַטְנָה חֲכָמַת
 שְׁלֵמָה, וּמִשְׁגְּרוּ בְּמִתְנָה לְאַנְשֵׁי בֵיתוֹ, זו
 הָאֵם הָעֲלִיזָה, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ יִשְׂמַח מֹשֶׁה בְּמִתְנָת
 חֶלְקוֹ, וּבִנְלוֹת אֵין לָנוּ אֵלָּא אֲרַבְּעָה, ח"י מ"לא
 שְׁ"טִיפָה ה' דְּחָה, וְסִימְנָה חֲמִשָּׁה, וְהֵן מִצַּד שֶׁל
 הָאוֹת ה' שֶׁהִיא רְבִיעִית לַחֲשֹׁבֹן, וְהִיא דָּל"ת
 עֲנִיָּה, מַשּׁוֹם שֶׁהִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה ו' שֶׁהוּא שֵׁשׁ
 הַדְּרָגוֹת, הַכּוֹס הוּא בְּסוּד שֶׁל יֵאֱחָדוּנָה"י, שֶׁהוּא
 כ"ו ה"ם, כּוֹס בְּחֻשְׁבוֹן אֱלֹהִים.

תקון שְׁמוֹנָה וְאַרְבָּעִים

בְּרֵאשִׁית, שָׁם תִּר"י, שָׁם שְׁב"ת, כְּמוֹ כֵּן ב'
 רֵאשִׁית בְּר"א שִׁי"ת, וְהֵן שְׁתֵּי
 שְׁבָתוֹת, עָלֵיהֶם נֹאמַר וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת

השבת לעשות את השבת וגומר. פעמים הזכיר
באן שבת, בנגד השכינה העליונה והתחתונה.
לדרתם, מה זה לדרתם? אלא אשרי הוא מי
שעושה אותם ויורה בשבת בשני פתי הלב, ומפנה
משם יצר הרע שהוא חלול שבת. ברית עולם, זה
צדיק, ששניהם שורים עליו, אחד למלאת אותו
ואחד להתמלא ממנו.

בני ישראל הם שתי כליות - נצח ותוהר, בני
ישראל סבא - העמוד האמצעי, שלש שביעי
שביעי שביעי אלו שלשת האבות, ענג שבת ונ"ה
יוצא מעד"ן להשקות את הנ"ן. ונחר, יש נחר ויש
נחר, יש נחר שנקרא נחר פלגיו, ויש נחר שנקרא
נחל קדומים, על העדן העליון נאמר עין לא
ראתה אלהים זולתך, הנחר תוהר הוא ו', שיוצא
מהעדן העליון שהוא א', ועובר בין האבא והאמא
והולך חמש מאות שנה, ומגיע עד צדיק שביעי,
ומשם משקה את הנגן, שהיא השכינה התחתונה.

אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁשׁוּמֵר דִּירָה לְשַׁבָּת, שֶׁהוּא הֵלֵב,
 שֶׁלֹּא מִתְקָרֵב לְשֵׁם עֶצֶב הַטְּחוּל וְכַעַם
 הַמָּרָה שֶׁהִיא אִשׁ הַגִּיהֶנֶם, שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר לֹא
 תִּבְעֲרוּ אִשׁ כָּל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת, וְכֹךְ
 הוּא וּדְאִי, שֶׁכָּל מִי שֶׁכּוֹעֵם בְּאֵלֹו מִדְּלִיק אִשׁ שֶׁל
 הַגִּיהֶנֶם. אַרְבָּעִים מְלָאכוֹת חֹסֵר אַחַת, הֵן בִּנְגֻד
 אַרְבָּעִים מְלָקִיּוֹת חֹסֵר אַחַת בַּשַּׁבָּת, וְהֵם עֲשָׂרָה
 שְׁלָקָה אָדָם, וְעֲשָׂרָה לַחֹה, וְעֲשָׂרָה לַנְּחָשׁ, וְתִשְׁעָה
 לְאֲדָמָה, וְלִכֵּן אָמְרוּ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה אֵין לוֹקִין
 בַּשַּׁבָּת, שֶׁאֵלֹו הַמְּלָאכוֹת הֵם נִחְשָׁבוֹת לְיִשְׂרָאֵל
 בִּנְגֻד מְלָקִיּוֹת.

יְצִיאֹת הַשַּׁבָּת שְׁתֵּים, הֵן עֲקִירָה וְהַנָּחָה, שֶׁעוֹשֶׂה
 אוֹתָם בְּבֵת אַחַת. מִי שֶׁעוֹקֵר חֶפֶץ
 מִמְּקוֹמוֹ וּמַנִּיחַ אוֹתוֹ מִחוּץ לְמְקוֹמוֹ וּמַרְשׁוֹתוֹ,
 בְּאֵלֹו עֹקֵר אֶת עֵץ הַחַיִּים, שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית,
 וְהַנִּיחַ אוֹתוֹ בְּרִשׁוֹת נְבִרְיָה, מִי שֶׁעוֹשֶׂה אֶת זֶה,
 גּוֹרֵם שֶׁעוֹקֵר נִשְׁמָתוֹ מִרְשׁוֹתָהּ וּמַנִּיחָהּ בְּרִשׁוֹת
 אַחֲרֶת, שֶׁהִיא מָרָה וּטְחוּל, וְזֶה גֵרֵם לְיִשְׂרָאֵל
 שֶׁנֶּעְקְרוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְגָלוּ לְאֶרֶץ נְבִרְיָה, שֶׁהִיא

רְשׁוֹת הָרָבִים, וְכָךְ הוּא מִי שְׁמֻכָּנִים אוֹת בְּרִית
 קִדְשׁ שָׁלוֹ לְרִשׁוֹת נִבְרִיָּה. שִׁבְתָּא"י הוּא מְחֹל
 חַמ"ה, אִשָּׁה רָעָה מָרָה, עַל שִׁבְתָּא"י נֶאֱמַר וְהַבּוֹר
 רַק אֵין בּוֹ מַיִם, מַיִם אֵין בּוֹ אֲבָל נִחָשִׁים וְעֶקְרָבִים
 יֵשׁ בּוֹ, וְהוּא רָעַב וְצָמָאון וְקִינָה וְהֶסֶפֶד
 (דף פה ע"ב)
 וְחִישָׁכָה וְעֶרְפֶּל, וְהִיא גְלוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְצָרִיכִים
 יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהּ שְׁנוֹי בְּכָל, וְחֲרִי פִרְשׁוּהָ, וְהוּא
 דְּבוֹר שֶׁל חַל שֶׁהוּא אָסוּר בְּשִׁבְתָּהּ, וְכִשְׂאִינָה
 מוֹצֵאת מָקוֹם לְשָׂרוֹת שָׁם, הִיא בּוֹרַחַת, כְּמוֹ
 הַשְּׁפָחָה שֶׁל אֲבִרָהֶם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ מִפְּנֵי שָׂרִי נִבְרַתִּי
 אֲנֹכִי בִּרְחַת.

עַל הַמְּחֹל נֶאֱמַר שֶׁל נִעְלִיךְ מֵעַל רִגְלֶיךָ, נֵעַל
 מִמֶּנָּה שֶׁל טַפָּה סְרוּחָה, כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
 אֵתָה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמֶּת קִדְשׁ הוּא, זֶה שִׁבְתָּהּ, וְעָלָיו
 אוֹמֶרֶת הַשְּׂבִינָה פִּשְׁטָתִי אֵת בִּתְּנִתִּי אֵיכָכָה
 אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצִיתִי אֵת רִגְלִי אֵיכָכָה אֶמְנַפֶּם, וּמַשּׁוּם
 זֶה צָרִיךְ אָדָם בְּשִׁבְתָּהּ לְשִׁנּוֹת בְּלִבוֹשִׁים, בִּינֵר
 וּבִמְאֻכָּלִים, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת מוֹסִיף מֵחַל עַל הַקִּדְשׁ,

וְכָל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשֶׁבֶת, וְכָל
הַגּוֹרֵעַ, גּוֹרֵעִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ יִתְּרָה חֵם וְשָׁלוֹם.

תקון תשעה וארבעים

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהֵי"ם. שָׂאוּ מָרוֹם עֵינֵיהֶם וּרְאוּ
מִי בָרָא אֱלֹהִים, מִי אֱלֹהִים - הוּא אֱלֹהֵי"ם,
מִי בָרָא לְאֱלֹהִים. שָׂאוּ מָרוֹם עֵינֵיכֶם - זוֹ קְרִיאַת
שְׁמַע, רְאֵי תְבוֹת שְׁמַע שְׁמִיחִים יִשְׂרָאֵל אֵת
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּעָמִים, וְתִמְצְאוּ שֵׁם מ"י שֶׁהוּא
כָּלֵל שֶׁל חֲמִשִּׁים אוֹתִיּוֹת. וּבִמָּה צָרִיךְ לִיחַדוֹ
בְּשִׁחְרִית? בְּאוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ רוֹם יֵדִיהוּ נָשָׂא,
שֶׁהוּא מָרוֹם, מַשּׁוּם שֶׁהוּא מָרוֹמִים יִשְׁכֵּן, וְרֵא"ו
שֵׁשׁ או"ר, וְזֶה אוֹר הַכּוֹכָבִים, שֶׁבָּהֶם הַשְּׂכִינָה
יוֹצֵאת. זֶהוּ שֶׁכֶּתוּב הַמוֹצֵא בְּמִסְפָּר צָבָאִם,
וּמַשּׁוּם זֶה קְרִיאַת שְׁמַע בְּלִילָה, כִּמּוֹ שֶׁבִּאֲרוּהוּ
בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה בִּיצִיאַת הַכּוֹכָבִים, עָרַב וּבִקֵּר
צָרִיכִים לִיחַד אוֹתָהּ עִם הַמֶּלֶךְ, מַשּׁוּם שֶׁבְּעָרַב הִיא
בָּאָה עִמּוֹ וּבִבְקָר הִיא שָׁבָה אֵלָיו, וְזֶה הָעָרַב שֶׁל
יִצְחָק וּבִקֵּר שֶׁל אַבְרָהָם, שֵׁשׁם בְּעֵלָה בֵּין יִשְׂרָאֵל.

וְעוֹד הַמוֹצֵיא, זֶה הַמוֹצֵיא לָחֶם מִן הָאָרֶץ,
 בְּשִׁבְלָה נֶאֱמַר לָחֶמוּ נָתַן וְכו'. וְעוֹד
 הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צָבָא, אֵלּוּ מֵאֲתִים אַרְבָּעִים
 וְשִׁמוֹנָה תְבוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, לְכֹל בִּשְׁם
 יְקָרָא. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת וְגוֹמַר, זֶה
 אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כְּתַבְתָּ אֶת אָדָם לְשֶׁכֶת בֵּית,
 שֶׁקָּרָא שְׁמוֹת לְכֹל חַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ וּלְכֹל הַשְּׂרָפִים
 וְהָאוֹפְנִים וְהַצָּבָא שְׁלִמְעָלָה, לְכֹל אֶחָד קָרָא לוֹ
 בִּשְׁם יְדוּעַ וּבִדְרָגָה יְדוּעָה, לְהוֹדִיעַ לְכֹל אֶחָד
 מִמָּקוֹם שְׁנִטְלָה, כְּמוֹ שֶׁנִּחְלִי הַיָּם שְׁחוֹזָרִים לְמָקוֹם
 שֶׁנִּנְטְלוּ בְּשִׁלְיחוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב כָּל הַנִּחְלִים
 הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְגוֹמַר, אֵל מָקוֹם שֶׁהַנִּחְלִים
 הוֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לְלֶכֶת. מִמָּקוֹם שֶׁהוֹלְכִים,
 לָשׁוּב חוֹזְרִים בְּשִׁלְיחוֹת.

מֵרַב אוֹנִים - זֶה כְּתָר עֲלִיּוֹן, וְאַמִּיץ כַּח - זוֹ
 חֲבֻמָּה, מֵהוּ כָחוּ? הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, אִישׁ לֹא
 נִעְדָּר - זֶהוּ כָלֵל שֶׁל שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת. מֵה זֶה אִישׁ,
 יְהו"ה אִישׁ מִלְחָמָה יְהו"ה שְׁמוֹ? אִישׁ - א' כְּתָר
 עֲלִיּוֹן, י' חֲבֻמָּה, ש' שְׂרֵשׁ הָאֵילָן, שְׁהֵם הָאֵם

הַעֲלִינָה תְּשׁוּבָה וְדַאי. וְעוֹד, מֶרֶב אוֹנִים - זֶה
הַעֲמֹד הָאֲמָצִי, הָאוֹנִים שֶׁלוֹ נִצַּח וְחֹד, וְאִמִּין
כַּח - זֶה צְדִיק, אִישׁ לֹא נֶעְדָּד - יְהו"ה אִישׁ
מִלְחָמָה, וְהָרִי נִתְּבָאֵר.

כֵּן הִזְקֵן מֵאַחַר צִלוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר: רַבִּי
רַבִּי, כָּךְ שָׁמַעְתִּי אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה, שָׂאוּ מְרוֹם
עֵינֵיכֶם, שָׂאוּ כָמוֹ שָׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ, וְזֶה קֹדֶשׁ
יִשְׂרָאֵל לַיהו"ה רֵאשִׁית, הַמְרוֹם שֶׁלוֹ כְּתוּר עֲלִיּוֹן.
מִי - הָאֵם הַעֲלִינָה שְׁפָרָא הָעוֹלָם בְּאֵלָהּ. מִי הֵם
אֵלָה? אֵלָה רָאשֵׁי בֵּית אֲבוֹתָם, וְהֵם שְׁלֹשֶׁת
הָאֲבוֹת. הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, אֵלֹו צְבָא הַשָּׁמַיִם
שֶׁהֵם נִצַּח וְחֹד, מַה מִּסְפָּר שְׁלָהֶם? אֵלָה מִסְפָּר
וְחִשְׁבוֹן שְׁכָכָל, זֶה הַשְׁכִּינָה הַעֲלִינָה. לְכֹלָם בְּשֵׁם
יְקָרָא, זוֹ הַשְׁכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁנֶּאֱמַר לְמֹשֶׁה
בְּשִׁכְלָה וְאֲדַעֲךָ (דף פו ע"א) בְּשֵׁם. מֶרֶב אוֹנִים, אוֹתוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיִּדְּגוּ לָרֶב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ, וְזֶה צְדִיק,
וְהוּא אִמִּין כַּח, אִישׁ צְדִיק, כַּח שֶׁלוֹ הוּא כַּח
שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְעַתָּה יִגְדֹּל נָא

בַּח אַדְנִי, לֹא נִעְדָּר מִהַשְׁכִּינָה לְעוֹלָם, וְזֶה וְזֶה
הַכֹּל אֱמֶת, שְׁבָעִים פָּנִים לַתּוֹרָה.

אָמַר לוֹ: זָקֵן וְזָקֵן, מֶרֶב אוֹנִים וְאַמִּיץ בַּח, שָׁם
אָדָם הָרֵאשׁוֹן, שָׁם אֲבֹרָהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב,
שָׁם מִטְּשָׁה וְאַחֲרָן, שָׁם דָּוִד וְיִשְׁלָמָה וְשִׁנַּיִם עֶשְׂרֵי
שְׁבָטִים, וְכָל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל שְׁנָיִם רְבוּא שֶׁל יִשְׂרָאֵל
וְשֶׁל כָּל הַדּוֹרוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶם כִּי אֵת אֲשֶׁר יִשְׁנֹו פֹה עָמְנוּ עוֹמְדֵי הַיּוֹם
וְגוֹמְרֵי, כֻּלָּם שָׁם, אִישׁ לֹא נִעְדָּר, לֹא חָסֵר מֵהֶם
אֶחָד מִתְּחֻשְׁבוֹן, כְּמוֹ צָבָא הַשָּׁמַיִם.

וְעוֹד מֶרֶב אוֹנִים - זֶה הַכֹּהֵן, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כֹּהֵן אֹוֹן,
וְאַמִּיץ בַּח - זֶה אֱלֹהֵי"ם, שֶׁהֵיאָ הָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה שְׁמֵת־לְבָשֶׁת בְּגָבוּרָה, וּבָרָא הָעוֹלָם בְּמִדַּת
הַדִּין, וּבְמִשׁוֹם כָּךְ הוּא גְבוּר אַמִּיץ בַּח. אִישׁ לֹא
נִעְדָּר - זֶה יַעֲקֹב, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. מֶה
שֶׁנֶּאֱמַר בְּשָׁלֹשׁ אֱלֹהִים, נֶאֱמַר בְּשָׁלֹשׁ הָעֲלִיּוֹנִים
וְנֶאֱמַר בְּשָׁלֹשׁ הַתַּחְתּוֹנִים, הַמְּסַפֵּר שֶׁל כֻּלָּם,
הַשְׁכִּינָה הִיא מְסַפֵּר הַיָּמִים.

תקון חמשים

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, פָּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר:
שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיהֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִי,

רֵאשֵׁי תְבוֹת שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיהֶם - ש'חֲרִית מ'נָחַח
ע'רְבִית, שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת, עֲלִיָּהֶן נֶאֱמַר הֵן כָּל אֱלֹהִי
יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבַר, מַשּׁוּם שֶׁהֵם
הַמְּרַבֵּה שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר אֱלֹהִי
תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם, אֱלֹהִי פָסַל אֶת
הָרֵאשׁוֹנִים, אֱלֹהִי גִדְּאֵי פָסַל אֶת הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁאָמְרוּ
אֱלֹהִי אֱלֹהֵי"ךָ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם תּוֹלְדוֹת שֶׁל תַּחֲנוּן,
שֶׁנֶּרְמַזוּ בְּרֵאשֵׁי תְבוֹת תּוֹלְדוֹת ה'שָׁמַיִם וְהָאָרֶץ
תַּח"ו, וְהֵם חֲמֵשֶׁה מִינֵי שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם בְּה' בְּרָאָם,
וְהֵם עֲמֻלָּקִים, גְּבוּרִים, גִּפְּיִלִים, עֲנָקִים, רְפָאִים,
וּמַשּׁוּם כִּדְּ מִטְּרַחַח ה' בְּשִׁבְלָם, מַשּׁוּם שֶׁבְּה' בְּרָאָם,
ה' שֶׁל אֲבִרָהֶם, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר לֹא תַחֲנוּן בְּרָאָה,
לְשִׁבֶת בִּינֵיהֶם, לְשִׁבֶת יִצְרָה, לַעֲשׂוֹת מִהֶם יִשׁוּב.

וּמַשּׁוּם תַּח' תַּחֲנוּן, אֱלֹהִי, שֶׁהֵם שְׁלֹשֶׁת אֲבוֹת, תִּקְנוּ
שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת, לְהוֹרִיד בָּהֶם אֶת הַקְּדוּשָׁה

בְּרוּךְ הוּא וְלַהֲעֵלֹת בָּהֶם אֶת הַשְּׂכִינָה שְׁהִיא ה' קַטְנָה, שְׁעֵמֹד הָאֲמָצִי הוּא חֲנוּף, וּשְׁתֵּי זְרוּעוֹתָיו יָמִין וּשְׂמָאל, שְׂבָתָם אוֹחֶז בָּהּ, וְעַל חֲנוּף הִיא עוֹלָה, וּמִי מַעֲלָה אוֹתָהּ עַל חֲנוּף? מ"י, הָאֵם הַעֲלִינָהּ, מִי בָּרָא אֱלֹה, וּבִשְׁעוֹלָהּ, עוֹלִים עָמָה כָּל הַצָּבָא שְׁלֹמְעָלָה. וְהוּ שְׂבָתוֹב הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צָבָאָם, וְכָל יִשְׂרָאֵל, שָׁהֶם שְׁשִׁים רַבּוּא, מִתְּיַחֲסִים בַּצָּבָא שְׁלֹמְעָלָה, לְכֹלָם בְּשֵׁם יִקְרָא, כֹּלָם נִקְרְאוּ עַל שֵׁם הַצָּבָא שְׁלֹמְעָלָה, אִישׁ לֹא נֶעְדָּר מִתַּחֲשִׁבּוֹן.

וְהַשְּׂכִינָה בְּנֵלֹת, בְּזִמָּן שְׁמֵרְחָק בַּעֲלָה מִמָּנָה, לְפַעְעִים מִתְּפַרְנְסָת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, לְפַעְעִים עַל יְדֵי הָאֲבוֹת, לְפַעְעִים עַל יְדֵי הָאֲמָא, לְפַעְעִים עַל יְדֵי הָאֲבָא, לְפַעְעִים עַל יְדֵי חֲבָנִים, לְפַעְעִים עַל יְדֵי הַצַּדִּיק, וְהַכֹּל נוֹתֵן בַּעֲלָה שְׁהוּא ו', הוּא בֵּין אֲבָא וְאֲמָא בֶּן י"ה, וּבִשְׁהוּא בֵּין הָאֲב וְהָאֵם, הוּא מוֹרִיד לָהּ פְּרִנְסָתָהּ עַל יְדֵי הָאֲב וְהָאֵם, וּבִשְׁיֹרֵד בֵּין שְׁתֵּי הַזְרוּעוֹת שֵׁישׁ בָּהֶם שְׁשָׁה פְּרָקִים, מוֹרִיד לָהּ פְּרִנְסָה בְּשְׁתֵּי זְרוּעוֹת, וּבִשְׁמוֹרִיד בְּחוּף שְׁהוּא יַעֲקֹב, מוֹרִיד לָהּ מִזֶּן עַל

יָדוֹ, וּבְשִׁמּוּרִיד בְּשִׁתִּי הַשּׁוֹקִים, שֶׁהֵם שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי
 יָשׁ, שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם שִׁשָּׁה פָּרָקִים, מוֹרִיד לָהּ מִזֶּזֶן עַל
 יָדָם, וּבְשִׁמּוּרִיד לָהּ בְּצַדִּיק, מוֹרִיד לָהּ מִזֶּזֶן עַל יָדוֹ,
 וּבְשִׁמּוּרִיד בָּהּ, ^(דף פו ע"ב) בְּשִׁמְת־חֵכֶר ו' בָּהּ, לֹא צָרִיךְ
 לְהוֹרִיד לָהּ מִזֶּזֶן עַל יְדֵי שְׁלִיחַ בְּעוֹלָם אֱלֹא עַל יָדוֹ,
 וּבְשִׁיּוּצָא בָּהּ, מִתְּעֵלָה עַד אֵין סוֹף שֶׁהוּא א'.
 מִזִּנְהָ לֹא בִּזְכוֹת הַדָּבָר תָּלוּי, וְלֹא בְּחִיִּים שֶׁהֵם
 הָאֵב וְהָאֵם, וְלֹא בְּבָנִים, שֶׁהֵם נִצָּח וְהוֹד, אֱלֹא
 הַדָּבָר תָּלוּי בְּמִזֵּל, וּבְשִׁיּוּרְדֵת מִמְּקוֹמָהּ וְיִוִּרֵד
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדוֹר עֹמֶה, נֶאֱמַר בָּהּ וְעַל בְּנֵיהָ,
 אֵין מִזֵּל לְיִשְׂרָאֵל, אֱלֹא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹכֵב
 עַל בְּרוּ"ב, שֶׁהוּא מִטְטְרוּ"ן, וְהוּא בְּרוּ"ךְ,
 וּמִתְּפַרְנֶסֶת עַל יָדוֹ, שֶׁהוּא עֶבֶד עוֹלָם, עֶבֶד שְׁלֵהָ,
 וּבָאוּתוֹ זְמַן הִיא מִתְּפַרְנֶסֶת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְכָל זֶה
 כְּפִי מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל כִּךְ מִתְּפַרְנֶסֶת.

אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ לְמְקוֹמָהּ וְאֵת הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְמְקוֹמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ ^{(הִנֵּה יְהו"ה רֹכֵב}
 עַל עֵב ^{קַל)} הִנֵּה יְהו"ה יֵצֵא מִמְּקוֹמוֹ. אֶמַר לוֹ רַבִּי
 אֶלְעָזָר: אָבִא, וְכִי יָכוֹל אָדָם לְתַחֲזִיר אֵת הַקָּדוֹשׁ

ברוך הוא למקומו? אמר לו: בן, כמו שמצאנו
ברוך שאמר, אם אתה שנת לעיני לעפעפי תנומה
עד אמצא מקום ליהו"ה כו'. באותו זמן שאדם
מחזיר אותו למקומו, מה כתוב בו? במקומו הוא
יפן ברחמיו לעמו, ובמה מחזירים אותו למקומו?
אלא בשלמות התקון שתקנו בתפלה, ומוכית,
שאחר שאמר במקומו יפן ברחמיו לעמו, אמר,
המיוחדים את שמו ערב ובקר תמיד בכל יום
אומרים פעמים, והם ה"ה, שצריך להתחזיר י' לה',
שהוא המקום שלמעלה, ולתחזיר ו' לה', שהיא
מקום שלמטה, משום שהקדוש ברוך הוא נשבע
שלא יחזיר את ה' שלמעלה עד שיחזיר את ה'
שלמטה, וסוד הדבר - לא אבא בעיר וגומר, ויהי
פרשה.

תקון אחד וחסמים

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ,
מה זה את? אלא כך פרשה
הקדמונים, כל האתים הם לרבו, וא"ת הוא

הַתּוֹרָה בְּלוּלָה מֵא' עַד ת', שָׁבָה נִבְרְאוּ שָׁמַיִם
וָאָרֶץ. וְעוֹד אֵת הַשָּׁמַיִם, שָׁמַיִם זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, וְאַתָּה בֵּית
זוּגוֹ עֲמוֹ, וְאַתָּה - זֶה צְדִיק וּבֵית זוּגוֹ, הָאָרֶץ - הַכֹּלִי
שֶׁל כָּלָם לְהוֹצִיא בָּהּ זִרְעִים וּפְרוֹת, וְסוּד הַדָּבָר -
וְכָל שִׁיחַ הַשָּׂדֶה טָרָם יִהְיֶה בָּאָרֶץ וְגוֹמֵר.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנִי, סוּד עֲלִיּוֹן יֵשׁ כָּאֵן, אֵף עַל
גַּב שְׁהַכֹּל נִבְרָא וְנִתְקַן בְּשֵׁם שֶׁל יְהו"ה,
שֶׁהֵם אֵת הַשָּׁמַיִם, וְסוּד הַדָּבָר - י"ה בַּשָּׁמַיִם, ו"ה
בָּאָרֶץ. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב י'שְׁמַחוּ ה'שָׁמַיִם ו'תִּגַּל ה'אָרֶץ.
עִם כָּל זֶה שְׁהַכֹּל נִתְקַן בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, אֵין יוֹרֶדֶת
נְבִיעָה מִלְּמַעְלָה עַל הַזִּרְעִים וְהַפְּרוֹת שֶׁהֵם שִׁיחַ
הַשָּׂדֶה שֶׁהוּא צְדִיק, וְעֹשֵׁב הַשָּׂדֶה שֶׁהוּא הָעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, וְלָמָּה? מַשּׁוּם שֶׁאָדָם אֵין, שֶׁהוּא יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, לַעֲבֹד אֶת הָאֲדָמָה.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבִא, הַשִּׁיחַ, מִנֵּין לָנוּ שֶׁהוּא
צְדִיק? אָמַר לוֹ: בְּנִי, בּוֹ תִּמְצָא ח"י ש', הוּא
כוֹלֵל שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֶאֱן, שֶׁהֵם שְׂרָשׁ הָאֵילָן, וְזֶה

ח"י העולמים, שהוא אות בצבא שלו, צבאו"ת
הוא עמהם, כולל שלש דרגות בנגד שלשת
הענפים של ש'.

והרי ש' של שלשת האבות הם, אלא ש' העליונה
- ענפי האילן, ש' התחתונה - שרשי האילן,
ומשום זה, וכל שיח - זה צדיק, וכל עשב - ע"ב
ש', זה יעקב הכולל שלשת האבות, שהם ענפי
האילן, ועולים לשבעים ושנים שמות של ויסע
ויבא ויט, שפישם הוה נבראו עשבים ואילנות
שהם נשמות הצדיקים, והעשב הוה נאמר עליו
ועשב לעבודת האדם להוציא לחם מן הארץ,
לחם אבירים אבל איש, והוא לחם התורה,
שנאמר בו לך אכל בשמחה לחמד, והוא
(דף פז ע"א)
לעבודת האדם, ה' של אדם שנאמר בזה המוציא
לחם מן הארץ. מה זה לעבודת האדם? אין עבודה
באן אלא תפלה, שהיא עבודת השכינה, עבודת
יהו"ה ודאי, ועליה נאמר יצא אדם לפעלו
ולעבודתו עדי ערב. יצא אדם לפעלו - זו תפלת

שְׁחִרִית. וְלַעֲבֹדָתוֹ עָדִי עָרַב - זוֹ תַּפְלֵת מִנְחָה,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוֹחַ בַּשָּׂדֶה לְפָנֹת עָרַב.

תקון שנים וחמשים

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִי"ם. אֱלֹהִי"ם חֲמִשׁ אוֹתִיּוֹת
בְּחֶשְׁבוֹן ה', א"ד מִן אֲדֻנִּי כֶּךָ עוֹלָה
לְחֲמִשׁ, וְסוֹד הַדָּבָר - וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ וְהִשָּׁקָה
אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲדָמָה. בֹּא וּרְאֵה, הִתְעוֹרְרוֹת צָרִיכָה
מִמָּטָה לְמַעֲלָה, וְאַחֵר כֶּךָ וְהִשָּׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי
הָאֲדָמָה, וְהִשָּׁקָה ו' הִיא הִשָּׁקָה מִמַּעֲלָה לְמָטָה,
שֶׁהִיא נֶחֱל קְדוּמִים שְׁנֵימָשָׁךְ מִן הַפֶּתַח, וְכֶךָ צָרִיךְ
לְהַעֲיִר הִתְעוֹרְרוֹת בְּרֵאשׁוֹנָה מִתְאַשָּׁה, וְסוֹד הַדָּבָר
- אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ, וּמִיָּד וַיִּלְדָּה זָכָר. הִנֵּקְבָה אֲדֻנִּי,
הַזָּכָר יְהו"ה, כְּשֶׁמְקַדִּימָה הַבֵּת, שׁוֹלֵט הַזָּכָר
וְנִעֲשֶׂה יֵאֱחָדוֹנָה"י, וְסוֹד הַדָּבָר - יְהוָה אֲדֻנִּי חִילִּי,
וְעַל בָּמוֹתֵי יְדֻרִיבִנִּי - אֵלֹהֵי הָאֲבוֹת, לְמִנְצָח
בְּנִגְיֹנוֹתַי - הָאֵמָה וּשְׁתֵּי הַשּׁוֹקִים. מַה זֶּה חִילִּי?
הִתְקַף שָׁל הַכָּל מִלְּמַעֲלָה, חִילִּי - חִיל י', וְזֶה הָאֵב,
תְּקַפּוּ - הַנְּבִיעָה שְׁאִין לָהּ סוּף.

אמר רבי אלעזר: אבא, וְהָרִי פִּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי
הַמִּשְׁנָה, שְׁעַד אַרְבָּעִים יָמִים יְכוּלָה לַחֲזֹר
הַנִּקְבָּה לְזֹכֶר, וּמִתְהַפֵּךְ מִדִּין לְרַחֲמִים, וּפִרְשׁוּהוּ
מִשׁוּם שְׁעַד פָּעֵת אֵין שָׁם דְּמוּת, שְׁנֵאמַר בּוֹ וַיִּצַּר
יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם, אִם בֶּן, לָמָּה נָטַל שְׁעוֹר בָּמ',
מִשׁוּם שֶׁהִיא שְׁעוֹר הַנִּקְבָּה שֶׁהִיא י' טַפָּה, (הַשְׁעוֹר)
שֶׁפָּה נִעֲשִׂית י"ם מ"י, וְדַאי נָחַל קְדוּמִים זֶה ו'
שְׁנֵמֶשֶׁךְ מִי' (ב). וְהַשָּׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲדָמָה, מֶה
זֶה פְּנֵי הָאֲדָמָה? אֵלֶּא אֵלּוּ הֵם הַפָּנִים, שֶׁהֵם אָדָם
וְלֶבֶן וִירֶק וְשָׁחַר, בְּגוֹנִים הִלְלוּ מֵאִיר אוֹתוֹ הַמַּעֲיָן,
שֶׁהַגּוֹנִים הֵם מִתְיַבֶּשֶׁה חַיִּי, נִבְיַעַת הָאוֹרָה שְׁלָה (שָׁל
בְּחָה), שֶׁכֶּךְ הַנִּבְיַעַת לְאַרְצָן כָּמוֹ הַנִּשְׁמָה לְגוֹף, כָּמוֹ
שֶׁהָאֵילָן לֹא מִתְגַּדֵּל אֵלֶּא בָּמִים, כֶּךְ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם
עֲנֵפֵי הָאֵילָן לֹא מִתְגַּדְּלִים אֵלֶּא בְּנִבְיַעַת הַתּוֹרָה.

וסוד הדבר - מעין גנים באר מים חיים ונזלים
מן לבנון. מעין זה חכמה פתור, הוא אמוץ
מפלא, שרצה לנטע אילנות בגן, הסתכל בכל הגן
ולא מצא שם מעין מים, מה עשה? אמר, אוציא
מעין ואחר כך אטע גן ומתגדל האילן, ומשום כך

מַעֲיֵן גָּנִים, בְּרֵאשׁוֹנָה הַזְכִּיר מַעֲיֵן וְאַחֵר כֶּךָ גָּנִים,
וְזֶה חֲמִשִּׁים וּשְׁלֹשָׁה הַסְּדָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה, וְכִמּוֹ
שֵׁשׁ גֵּן לְמִטָּה, כֶּךָ יֵשׁ גֵּן לְמַעְלָה, וְהַמַּעֲיֵן הַזֶּה הוּא
בַּמַּח, הָאֵילָן - הַגּוֹף, עֲנָפָיו - הַזְרוּעוֹת וְהַרְגָּלִים,
וְנִזְלִים מִן לְבָנוֹן - זֶה הַלֵּב (לְבָנִיָּה), שְׁחִיָּא דְל"ת,
דְּלָה בְּנִלוֹת, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר יוֹל מִים מְדֻלָּיו.

אִוִי לָהֶם לְבָנֵי אָדָם שָׁלֹא מִתַּעֲסָקִים בַּתּוֹרָה,
שֶׁנִּקְרְאוּ עֲצִים יְבֵשִׁים, שֶׁהֵם עֲתִידִים לְהִשָּׂרֵף
בְּאֵשׁ הַגִּיהֶנֶם, וְלֹא לְחַנֵּם אָמְרוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שֶׁהֵם
עֲמִלִּים וְיוֹרְשִׁים גִּיהֶנֶם, וְאֵף עַל גַּב שְׂמִתְגַּדֵּל
הָאֵילָן, שֶׁהוּא גּוֹף הַתּוֹרָה, וְאִין לוֹ פְּרִי, שֶׁהֵם
מַצּוֹת עֲשֵׂה, מַה כָּתוּב בּוֹ? רַק עֵץ אֲשֶׁר תִּדַּע כִּי
לֹא עֵץ מֵאֵכֵל הוּא אוֹתוֹ תִּשְׁחִית וְכָרָתָ, וּמִשּׁוּם
זֶה אָמְרוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שֶׁלֹּא הַמְדָּרֵשׁ עָקָר, אֲלֹא
הַמַּעֲשֵׂה הוּא הָעָקָר. (דף פז ע"ב)

תקון חמשים ושלשה

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים שָׁם ב"ת, שָׁם א"ם,
שֶׁהוּא א"ם מֵאֱלֹהִים, וְהֵם הֵנּוּ

הַעֲלִיזוּ וְהִגְּנוּ הַתַּחְתּוֹנוֹת. פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר:
 וַיֵּטַע יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם גֵּן בְּעֵדֶן מִקְדָּם וַיֵּשֶׁם שָׁם אֶת
 הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר. וַיֵּטַע יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם גֵּן - זו
 הַשְּׂכִינָה, בְּעֵדֶן - זוֹ הָאֵם הַעֲלִיזוֹנָה, מִקְדָּם - הָאָב
 הַעֲלִיזוֹן, וַיֵּשֶׁם שָׁם אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר - זֶה
 הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, וַעֲלִיזוֹ נֶאֱמַר וַיֵּצֵר יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם
 אֶת הָאָדָם עֶפְרָם מִן הָאֲדָמָה וַיַּפֵּחַ בְּאָפִיו נְשֻׁמַּת
 חַיִּים וְגוֹמֵר. וַיֵּצֵר, צִיר אוֹתוֹ בְּשֵׁנֵי עוֹלָמוֹת,
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וַיַּפֵּחַ בְּאָפִיו נְשֻׁמַּת חַיִּים
 - זוֹ נְשֻׁמַּת כָּל חַי, וַיְהִי הָאָדָם - זוֹ רוּחַ הַחַיִּים,
 לְנֶפֶשׁ חַיָּה - זוֹ הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה.

וְעוֹד, וַיֵּטַע יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם גֵּן - זוֹ תוֹרַת שְׂבִכָתָב,
 עֵדֶן - זֶה עֵדוֹן הַתּוֹרָה, וְשָׁם שָׁם אֶת הָאָדָם
 שֶׁל בְּרִיאָה, וּמָה כָּתוּב בּוֹ? כִּיּוֹם נִטְעָד הַשְּׂנִיגִי.
 וַיֵּצֵמַח יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם וְכו', יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם - אָב
 וָאֵם, כָּל עֵץ נִחְמָד לְמִרְאָה - זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי,
 שֶׁכָּל הַגּוֹנִים הַיְּפִים נִרְאִים בּוֹ, וּמַשּׁוּם זֶה נִחְמָד
 לְמִרְאָה, תַּפְאֶרֶת - הַיְּפִי שֶׁל כָּל הַגּוֹנִים, וְטוֹב
 לְמֵאכֹל - זֶה צַדִּיק.

אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה: וַהֲרִי כָּתוּב כָּל עֵץ, אִם הִנֵּה
 אוֹמֵר עֵץ - יָפָה, אֲבָל כָּתוּב כָּל עֵץ? אָמַר
 לוֹ: וַדַּאי כֹּךְ זֶה, שֶׁכָּכָל מָקוֹם, כ"ל הוּא צַדִּיק,
 אֲבָל הַכֹּל אַחֵר. כֹּל זֶה צַדִּיק, עֵץ זֶה הָעֵמּוּד
 הָאֲמֻצָּעִי, שְׁנוּף וּבְרִית נְחָשִׁים לְאַחֵר, אֲבָל
 בְּכָתוּב הִנֵּה כָּל עֵץ נְחָמָד לְמִרְאָה וְטוֹב לְמֵאֲכָל -
 זֶה צַדִּיק, לְמִרְאָה - זֶה הַשְּׂכִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה
 בְּמִרְאָה אֵלָיו אֶתְוַדַּע, וְעֵץ הַחַיִּים - זֶה הָעֵמּוּד
 הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים שְׁלִמְעָלָה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
 הַחֲכָמָה תִּתִּיחַ בְּעָלֶיהָ.

אָמַר לוֹ: תְּרִי הַשְּׂכִינָה תִּתְחַתּוֹנָה הִיא חֲנָן, שְׁמִשָּׁם
 עֵץ הַחַיִּים נְטוּעַ, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְעֵץ הַחַיִּים
 בְּתוֹךְ חֲנָן. מַה זֶה מִן הָאֲדָמָה? אֵלָּא זֶה הַשְּׂכִינָה
 הָעֲלִיוֹנָה שֶׁמִּמֶּנָּה נִנְטָע כָּל עֵץ, שֶׁהוּא צַדִּיק. כ"ל
 הוּא מִצַּד שֶׁל מ"י, שֶׁכֹּךְ עוֹלָה לְחֶשְׁבוֹן כ"ל מ"י,
 וּבְשִׁבְלָהּ נֶאֱמַר מִכְּטָן מִי יֵצֵא תִקְרָח וְגוֹמֵר, שֶׁהוּא
 תִּקְרָח הַנּוֹרָא.

וְעֵין הַדַּעַת טוֹב וְרַע, הוּא לְמַטָּה, עֵין הַדַּעַת טוֹב
 - זֶה מַטְטְרוֹן, וְרַע - זֶה סַמָּא"ל, וּמַשּׁוּם זֶה
 וְעֵין הַדַּעַת, ו' בָּא לְרַבּוֹת, שֶׁהוּא בָּא מִמָּקוֹם אַחֵר,
 וְעֵין הַדַּעַת טוֹב וְרַע. וְעוֹד, וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם
 מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵין, וְהוּא צִמַּח צַדִּיק וּמִתְחַתֵּיו
 יִצְמַח. בָּא תִרְאֶה, כָּל מִי שֶׁשׁוֹמֵר בְּרִית, אוֹתוֹ תִּבֶּן
 שְׁנוֹתָן לוֹ הַקְדּוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא עָלָיו נֶאֱמַר וַיִּצְמַח
 יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם כָּל עֵין נִחְמָד לְמִרְאָה - בְּסוּדוֹת
 הַתּוֹרָה, וְטוֹב לְמֵאכֹל - בְּמַצּוֹת הַתּוֹרָה, אֲכָל בֵּן
 אַחֵר שְׁלֹא נִעְשָׂה בִּירְאָה וְאַהֲבָה שֶׁל הַקְדּוֹשׁ פְּרוּךְ
 הוּא, מַה כָּתוּב בּוֹ? וְעֵין הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְזוֹ
 עֲרֻבֻכָּה שֶׁל טוֹב וְרַע, מְעַרְב מִמַּצָּה וּשְׂאֹר.

וְלִכֵּן צִוָּה הַקְדּוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל לְשַׁמֵּר
 אֶת עֲצָמוֹ בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה. וְהוּא שְׁכָתוֹב וּמַעֲיֵן
 הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכֵל מִמֶּנּוּ, טוֹב - מִצַּד שֶׁל
 דָּם מְהוּר, וְרַע - מִצַּד שֶׁל דָּם גְּדוּלָּה, שֶׁהֵבֵן הָיָה
 גּוֹרֵם אֲבִדָּן שֶׁל שְׁנֵי עוֹלָמוֹת, וְהוּא שְׁכָתוֹב כִּי בְיוֹם
 אֲכָלָךְ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת - בְּעוֹלָם הָיָה, תָּמוּת
 - בְּעוֹלָם הַבָּא.

תקון חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, אֶת הַשָּׁמַיִם - עֵץ הַחַיִּים,
וְאֶת הָאָרֶץ - כָּל עֵץ נְחֹמֵד לְמִרְאָה,
וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וְבִהוּ וְהָ עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע,
וְנִהוּ סוּד תְּהוֹ, עֹמֵק רָע, בִּהוּ - עֹמֵק טוֹב, וְנִה עֵץ
הַדַּעַת טוֹב וְרַע, כִּי שֵׁם כָּלֵל יְהו"ה שְׂפֹת כָּל
הָאָרֶץ, וּמִכָּאן יֵצֵא כָּל הָעֲרֻבוֹכִיָּה שֶׁל טוֹב וְרַע,
שֶׁהוּא הַסּוּד שֶׁל צַדִּיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ. (דף פח)

(ע"א)

תקון חֲמִשִּׁים וְחֲמִשָּׁה

בְּרֵאשִׁית בָּרָא, בִּי"ת רֵא"ש, וְהֵם אָב וְאֵם. בָּרָא
תַּרְגוּם בֵּן, הוּא הָעֶמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְעָלִיו
נֶאֱמַר וְנִהָר יוֹצֵא מֵעֶדֶן, יֵשׁ עֶדֶן וְיֵשׁ עֶדֶן, וְהוּ
שְׂפֹתוֹב וְנִחַל עֲדֻנִּיָּה תִשְׁקֵם, עֲדֻנִּיָּה וְדֹאִי, וְהוּ עֶדֶן
עָלִיוֹן, כֶּתֶר עָלִיוֹן, הָעֶדֶן שְׁלֵמֻטָּה וְהָ י', וְיֵשׁ עֶדֶן
שְׁלֵמֻטָּה, וְזוֹ הָאֵם הָעָלִיוֹנָה שֶׁהִיא ד', הִיא עֶדֶן אֵל
הַנֶּהָר שְׁלֵמֻטָּה מִכְּנֶה, וְהוּ שְׂפֹתוֹב וְנִהָר יוֹצֵא מֵעֶדֶן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן.

בא וראה כמה נהרות הם שמשנים זה מזה, יש
נהר ויש נהר. יש נהר מהאור שלמעלה,
שנקרא הנהר של המים של התורה, שנאמר בה
תורת חכם מקור חיים, ויש נהר שנקרא נהר
פלגיו, שבמה פלגים עמקים תלויים ממנו, שנאמר
בהם פלגי מים לב מלך וגומר, ויש נהר שנקרא
נחל קדומים, שנמשך מהעליונים, וממנו תלויים
שבועה נהרות, שנאמר בהם נהרות ימחאו כף יחד
חרים יריגו, ויש נהר שנקרא נהר דינור מצד
השמאל, שנאמר בו נהר די-נור נגד ונפק מן
וגומר, ונהר בכל מקום הוא ו'. מהצד של אב ואם
נקרא נחל קדומים, ומצד של הערן העליון נאמר
בו ונחל עדניך תשקם.

ומצד הימין נקרא נהר פלגיו, ומצד השמאל
נקרא נהר דינור, וממנו תלויים ששים
ענפים של אש שנקראו ששים גבורים, והם ששים
מכות של אש שחבו את מטטרו"ן, ומצד הימין
והשמאל נאמר בכל הנחלים שתלויים מהם, נהרי
נחלי רבש וחמאת. ונחל עדניך, זה הנהר שיוצא

מַעֲדָן, שְׁנֵאמַר בּוֹ וְנָהָר יוֹצֵא מַעֲדָן, וְזֶהוּ הַעֲדָן
שֶׁעֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים וְכוּ', סְתוּם וְגִנּוּז, שֶׁהוּא
בְּתֵר עֲלִיּוֹן, וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים (א)
שֶׁהוּא ד' אוֹתִיּוֹת שֶׁל שָׁם בֶּן ד', אֱלֹו יְהו"ה שֶׁהֵם הָאֵב וְהָאֵם,
חֵבֶן וְחֵבֶת. בֹּא וּרְאֵה, הַפְּרָקֶפֶת זֶה אֶל"ף כִּמוֹ זֶה:
(ציור למעלה), אַרְבַּעַת הַצְּדָדִים שֶׁלֹו בְּחֵן הָיָה יְהו"ה
הוּא וְשִׁמוֹ אֶחָד, אֵין עוֹד מְלַבְּדוֹ, בְּלִי פִרּוּד וּבְלִי
שְׂתוּף כָּלָל (ציור למעלה).

וְעוֹד, וְנָהָר - זֶה ו', יוֹצֵא מַעֲדָן - זֶה י', וּמִשָּׁם
יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים - זֶה ד', (אֱלֹו
אַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת). וְעוֹד, וְנָהָר יוֹצֵא מַעֲדָן - זֶה הָאֵם
הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא א' הַשְּׁנִיָּה, כִּמוֹ שֶׁבְּאַרוּחוֹ בְּעָלִי
הַמִּשְׁנָה מֵה זֶה אֶל"ף? אֵלֶּף בִּינָה, וּלְאֵן נִמְשָׁךְ
בְּגוּף? וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים, אֱלֹו
שְׁתֵּי זְרוּעוֹת וּשְׁתֵּי שׁוֹקֵנִים. מִי חֵנֶן שֶׁנִּשְׁקָה מִמֶּנּוּ
לְמִטָּה? זֶה הַשְּׁכִינָה, שֶׁשְׁנֵי גִבִּים הֵם, אֶחָד לְמַעַלָּה
וְאֶחָד לְמִטָּה. זֶהוּ שְׂפָתוֹב הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגִּבִּים, וְהִירִי
פְּרִשׁוּתָּה.

וַיֵּשׁ נָהָר לְמַטָּה שְׁהִיא מַטְטְרוֹ"ן, שְׁנַפְרָד לְאַרְבָּעָה
צָדָדִים, שְׁהֵם מִיכָא"ל גְּבֻרִיא"ל נֹרִיא"ל
רָפָא"ל, שֵׁם הָאֶחָד פִּישוֹן הוּא הַסֵּבֵב אֶת כָּל אֶרֶץ
הַחַיִּלָּה אֲשֶׁר שֵׁם הַזֶּהָב, וְהַזֶּהָב הוּא לְצַפּוֹן, וְהוּ
שְׁכֵתוֹב מְצַפּוֹן זֶהָב יֵאָתֶה, וְסוּד הַדָּבָר - הוֹלֵךְ אֶל
צַפּוֹן, זֶה גְּבֻרִיא"ל, וְאַחֵר כֶּךָ הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם, וְזֶה
גִּיחוֹן שְׁשֵׁם מִיכָא"ל, הַחֶפֶד מְלַמְעָלָה, שְׁאֹמֵר עָלָיו
הַכֶּתוֹב הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחֵר כֶּךָ סוֹבֵב
אֶל צַפּוֹן, סוֹבֵב סוֹבֵב לְשָׁנֵי צָדָדִים שְׁהֵם מוֹרָח
וּמַעֲרָב, שְׁהֵם חֶדְקֵל וּפָרָת, שְׁשֵׁם אֹרִיא"ל רָפָא"ל.

פִּישוֹן בְּנֶגֶד הַתּוֹרָה שְׁבָעֵל פֶּה, וּמִשֵּׁם פִּישוֹן - פִּי
שׁוֹנָה הַלְכוֹת. גְּ"יחוֹ"ן - ג' גְּ"וִמֵּל חֶסֶד,
וְשֵׁם הַחַיִּיּוֹת שְׁנִקְרָאוּ חַיִּיּוֹת הַקֹּדֶשׁ מִהַצַּד שֶׁל אֲרִיָּה
מִצַּד הַיָּמִין, מִצַּד הַשְּׂמָאל נֶחֱשׁ, שְׁנֵאֹמֵר בּוֹ כָּל
הוֹלֵךְ עַל גָּחוֹן, לְהַעֲנִישׁ בּוֹ אֶת מִי שְׁעוֹבֵר עַל
הַתּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִיָּמִין. פִּישוֹן - (דף פח ע"ב) שֵׁם שְׁפִיפּוֹן,
לְהַעֲנִישׁ אֶת מִי שְׁעוֹבֵר עַל הַתּוֹרָה שְׁבָעֵל פֶּה.
חֶדְקֵל - ח"ד בן"ל, זֶה חֲרִיף בְּלִשׁוֹנוֹ, וְאַחֵר מִצַּד
יָמִין, בן"ל מִצַּד הַשְּׂמָאל, לְלַמֵּד שְׁנִיָּהֶם, ח"ד

בַּשָּׁנִים וְכ"ל בַּשָּׁפְתִים, וּמִשּׁוּם זֶה, פִּישׁוֹן - פִּי
שׁוֹנָה הַלְכוֹת, גִּיחוֹן - גִּיחוֹן, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
וַיִּקְבֹּר אוֹתוֹ בְּנִי, שָׁם שָׂרוּי לְצַד יָמִין, פָּרַת כּוֹלֵל
אֶת כָּלָם, זֶה פָּרִיָּה וְרִבְיָה, עָלָיו נֶאֱמַר אִם תִּשְׁכַּחוּ
בֵּין שָׁפְתִים, אִם וַדָּאִי לַעֲשׂוֹת שָׁם פָּרִיָּה וְרִבְיָה.

וּבִאֲלֹהֵי הָאֲרֻכָּעָה נִכְנְסוּ לַפְּרִדִּים הָאֲרֻכָּעָה הַלָּלוּ.
אֵלּוּ שְׁנִכְנְסוּ עִם קָלְפוֹת, אֶחָד הַצִּיץ
וּמֵת, אֶחָד הַצִּיץ וְנִפְנַע, וְאֶחָד יָצָא לְשֹׁמֵר (יָצָא לְתַרְבּוּת
רָעָה), הִרְבִּיעִי שְׁנִכְנְסוּ לְמַח הָאֵגוֹז, נִכְנְסוּ בְּשָׁלוֹם
וַיָּצֵא בְּשָׁלוֹם. זֶה שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הַצִּיץ וְנִפְנַע, נִכְנְסוּ
בְּעֵנָג וְלֹא נִכְנְסוּ בּוֹ כְּרָאוֹי, הִתְחַפְּפוּ לוֹ לְנִנְעָה, וְזֶה
נִתָּר שִׁיּוּצָא מֵעֵדֶן, שֶׁהוּא סִימֵן עֵנָ"ג, עֵדֶן נִתָּר גִּ'ו',
כָּאֵן אִסּוּר וְחֵתֶר, טַמְאָה וּמִתְּהַרָה, כָּאִשָּׁר וּפְסוּל.

וַיִּקַּח יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם אֶת הָאָדָם וַיְנִיחֵהוּ בִּגְן עֵדֶן
לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ. בָּא וּרְאֵה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְמַד אֶת הָאָדָם תּוֹרָה, וְהוּא שֶׁכֶּתוּב אִזּוּ רָאָה
וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם חִקְרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם, וְזֶהוּ
וַיְנִיחֵהוּ בִּגְן עֵדֶן, זֶה הֶגֶן שֶׁל תּוֹרָה, לְעִבְדָּהּ -

במצוות עשה של התורה, שהוא זכור, תזכר, ולשמרה - במצוות לא תעשה, שהוא שמור, הנקבה. את האדם, שהיה בדיוקן של התורה, שא"ת לרבות התורה שנתנה לאדם מא' עד ת', שנתנה מימין ומשמאל, ששם מצוות עשה ולא תעשה, מצוות של עשה מימין כנגד ו"ה וזכר"י, וזה זכרונות, מצוות של לא תעשה משמאל כנגד י"ה שמ"י, העמוד האמצעי כולל שניהם, יהו"ה שמו, והוא קול השופר מצד האם העליונה שהיא שופר. התקיעה היא מצד הימין, ושברים מצד השמאל, השלשל"ת שהיא תרועה מצד של שניהם.

בראשית, (בר"א שי"ת), ברא אלהי"ם. האלהי"ם תוה היא האם העליונה, שרוכבת ועולה

בתרועה [שהיא ראש השנה. זהו שבתוב עלה אלהי"ם בתרועה], שנאמר בו לא הביט און ביַעקב ולא ראה עמל בישראל יהו"ה אלהי"ו עמו ותרועת מלך בו, הרי לך שתרועה היא ביַעקב, ונאמר בו עלה אלהים בתרועה, יהו"ה בקול שופר עולה. תקעו בחדש

שׁוֹפָר זֶה תִּקְיָעָה, וְזֶה חֲדָשׁ שְׁמִת־כֶּסֶף הַלְבָנָה.
 הַמְלָכִיּוֹת מֵצֵד הַמְלָכוֹת, שֶׁהוּא זֶה שָׁמַי, שְׁשֵׁם
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נֹדֵעַ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, וְכֵּה
 הוּא הַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ, הַמֶּלֶךְ הַמְשָׁפֵט מֵצֵד הַשָּׁמַאֵל,
 מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִי"ם, וְזֶה הַלֵּב לְשִׁמְאֵל
 הַמְלָכוֹת. זְכֵרֹנוֹת, זְכוֹר לְזָכֵר, וְזֶה הַמַּחַ לְיָמִין,
 וְשֵׁם זְכֵרֹנוֹת. שׁוֹפְרוֹת זֶה קָנָה שֶׁהוּא שׁוֹפָר,
 וּמִשֵּׁם יוֹצֵא קוֹל הַשׁוֹפָר, שֶׁהוּא הָעֶמּוּד הָאֲמָצִי,
 וְהוּא יְהו"ה, בַּמַּח בַּלֵּב וּבִגְוֶה.

וּפְרָשׁוֹת בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, שְׂאִין פּוֹחֲתִין בּוֹ מֵעֲשָׂרָה
 מְלָכִיּוֹת וּמֵעֲשָׂרָה זְכֵרֹנוֹת וּמֵעֲשָׂרָה
 שׁוֹפְרוֹת, זֶה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א (יו"ד ה"י וּא"ו ה"י).
 מְלָכִיּוֹת - וְתִמְלֹךְ אֶתָּה הוּא יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ,
 זְכֵרֹנוֹת - אֶתָּה זָכוֹר, זְכֵרֵנוּ לְחַיִּים, שׁוֹפְרוֹת -
 תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל.

וְעוֹד, תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶף לְיוֹם חֲנֻנּוּ, מַה
 זֶה בַּכֶּסֶף? זֶה שְׂכִינָה תִּתְחַוֶּנָּה, וְכֵּה כְּתִבְנוּ
 לְחַיִּים, שֶׁהִיא כְּתִיבָה מֵצֵד הַיָּמִין וּמֵצֵד הַשָּׁמַאֵל,

ומשום שנאחו בו, הזכיר פעמים בתיבה (שהיא יד
 עליונה יד תחתונה) (האם תחתונה היא מצד השמאל). בכסה, באותו
 שנאמר בו בכסה מן אל תחקר, בתבנו לחיים
 הוא בכתוב הזה, והלוחות מעשה אלהים הם הם
 והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלוחות, מה
 זה חרות? זו ה', שנאמר בה וקראתם דרור בארץ,
 דרור היא חרות, ו"הלוחות" הם ו"ה, הבן והבת,
 והם מעשה אלהים, שהיא האם העליונה,
 המעשה הוא בשתי ידיים ששם עשיה, ומכתב
 אלהים בשתי ידיים (דף פט ע"א) ששם בתיבה, והיא
 חרות על הלוחות, יד בותבת ויד חותמת, והיא יד
 הגדולה אחת שנאמר בה וירא ישראל את ה'יד
 הגדלה, והשנית יד החזקה, והו' שכתוב וכיד
 חזקה וכו', וסוד הדבר - יהו"ה אלהינו, יהו"ה
 י"ד הגדולה. כוז"ו במוכס"ו כוז"ו. י"ד החזקה,
 והם, יד עליונה מצד הימין, יד תחתונה מצד
 שמאל, והכל כ"ח פרקים, שנאמר בהם ועתה
 יגדל נא כח אדני, וזה כח מעשיו הגדל לעמו, כח
 מעשה בראשית.

וְעוֹד, יֵשׁ י"ד שְׁנֵקֶרֶת יָד רָמָה, וְזֶה יְהו"ה יו"ד
 ה"א וא"ו ה"א, וְיֵשׁ יָד שְׁנִיָּה לְקַבֵּלָהּ, וְזוֹ
 אַחִי"ה אֵל"ף ה"א יו"ד ה"א, וְזֶה כ"ח. בְּזִמְנָא
 שְׁחַטְאוּ יִשְׂרָאֵל, הִסְתַּלַּק הַכֹּחַ תְּהֵא מֵהֶם, וְנֶאֱמַר
 בָּהֶם וַיָּלְכוּ בְּלֹא כֹחַ לִפְנֵי רוּדָף.

וּבַמְּלָאכִים כַּתְּבִיא"ל הַמְּמָנָה עַל הַכְּתִיבָה,
 חַתְּמִיא"ל עַל הַחֲתִימָה. כַּתְּבִיא"ל
 כְּת"ב אֵל"י, אֵל"י הוּא א"ם בְּחֻשְׁבוֹן, זֶה אֵלִי
 וְאַנְוָהוּ, כְּתָב - כ' כְּתָר, ת' תוֹרָה, ב' בְּרָכָה, וְהַכֹּל
 הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, הִיא כְּתָר בְּרֹאשׁ כָּל צְדִיק, וְהִיא
 תוֹרַת יְהו"ה תְּמִימָה, וְהִיא בְּרַבַּת יְהו"ה הִיא
 תַּעֲשִׂיר. חַתְּמִיא"ל מַצֵּד הַחֲכָמָה, וּשְׁנֵיהֶם חַיִּים.
 חֲכָמָה, שְׁכֵתוֹב הַחֲכָמָה תַּחְיָה בְּעֲלִיָּה, הָאֵם
 הָעֲלִיּוֹנָה עֵץ הַחַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ, וּשְׁנֵיהֶם
 לִימִין וְלִשְׁמָאל.

שְׁלֹשׁ אַצְבָּעוֹת מַתְיַחֲדוֹת בְּקוֹלָמוֹם לַכְּתִיבָה,
 וְעֲלֵיהֶם אָמַר בֶּן זוֹמָא, אֵין בֵּין מִים
 הָעֲלִיּוֹנִים לַמִּים הַתַּחְתּוֹנִים אֵלָּא כְּשֹׁלֵשׁ אַצְבָּעוֹת,

וְשָׁנִי אֶצְבְּעוֹת הֵם שְׁסוּמָכִים אוֹתָם, וְהֵם כְּשָׁנִי
 לְבוּשִׁים שְׁפָרוּסִים וְהָ אֶצֶל זֶה, רוּיָא"ל הוּא
 אוּרִיָא"ל, וְעָלִיו נֶאֱמַר וְזֶה זְכַר־י, עִם ו"ה - מֵאֲתָיִם
 אֶרְבָּעִים וְשִׁמוֹנֶה, וְזֶה רוּיָא"ל, שְׁמִי עִם י"ה - שְׁלֹשׁ
 מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחֲמִשׁ. ש'מוּעָא"ל מ'טַטְרוּן י'הוּא"ל
 רֵאשִׁי תְבוֹת שְׁמִי. חֲסֵדִיָא"ל מֵצֵד הַחֶסֶד, גְּבֻרִיָא"ל
 מֵצֵד הַגְּבוּרָה, אוּרִיָא"ל מֵצֵד הָעֲמוּד הָאֱמֻצָּעִי,
 בְּכָל צֵד אֵלֵי הוּא מֵצֵד הָאֵם, וְהֵם אֵל־י, א' בְּתֵר,
 י' חֲכָמָה, ה' הָאֵם הָעֲלִיזָנָה, שְׁחִיָא מְגִדֵּל עֵז שֵׁם
 יְהו"ה.

וְעוֹד אָמַר אוֹתוֹ זָקֵן: רַבִּי רַבִּי, וְהַמְכָּתֵב מְכָתֵב
 אֱלֹהִי"ם הוּא, שְׁתֵּי יָדַי כּוֹתְבוֹת מִיָּמִין
 וּמִשְׁמָאל, אֲבָל חֲרוֹת עַל הַלְּחָת, הָעֲמוּד הָאֱמֻצָּעִי,
 (בֶּן י"ה הוּא וְדֹא). בְּכָה מְלָאכִים סוּפְרִים יֵשׁ לְמַעְלָה
 שְׁכוּתָבִים אֶת זְכוּת יִשְׂרָאֵל, וְכָכָה מְלָאכִים
 שְׁחוּתָם הַמְּלָךְ בִּידֵיהֶם שְׁחוּתָמִים אֶת זְכוּת
 יִשְׂרָאֵל, וְכָכָה מְלָאכִים שְׁשׁוּקְלִים קָלוֹת וְחֲמוּרוֹת
 שֶׁל הַתּוֹרָה, וְהוּ שְׁכָתוּב אֵינָה סוּפֵר אֵינָה שׁוּקֵל,
 וְכָשֶׁהוּא חוֹתֵם בְּטַבַּעַת הַמְּלָךְ שְׁחִיָא ו' (י), אֵין

לְהָשִׁיב. חוֹתֶם הוּא ו', חוֹתֶם אֱמֶת, יָד כּוֹתֵב וְיָד
חוֹתֶם. ה' תַּחְתּוֹנָה כּוֹתֶכֶת, ה' עֲלִיוָנָה חוֹתֶמֶת,
שֶׁהֵם ה' אֲצַבְּעוֹת שֶׁל יָד יָמִין וְה' אֲצַבְּעוֹת שֶׁל יָד
שְׂמָאל. ה' תַּחְתּוֹנָה כּוֹתֶכֶת כָּאוֹת ו', שֶׁהוּא
קוֹלָמוֹם, קָנָה שֶׁל וְדוּעַ, ה' הָעֲלִיוָנָה חוֹתֶמֶת כָּאוֹת
י', שֶׁהוּא כַּף הַיָּד.

שִׁ"ם הַדּוּר"ש הוּא צִדִּיק, עָלָיו נֶאֱמַר יְהו"ה
אֱלֹהֵי"ם נָתַן לִי לְשׁוֹן לְמוֹדִים, וְזֶה (י) יו"ד
וְעִירָה, לְדַעַת לָעוֹת אֶת יַעֲקֹב דָּבָר, הֵם ה"ה שֶׁכֶּהֱם,
וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ, וּנְקֻדָּה שֶׁל שֵׁם הַכּוֹתֵב,
וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהֵי"ם הוּא זֶה יְהוָה, שִׁ"ם
הַדּוּר"ש, יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם נָתַן לִי לְשׁוֹן לְמוֹדִים
לְדַעַת לָעוֹת אֶת יַעֲקֹב דָּבָר, וְזֶה יְהוָה, יְדִיעַת
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׂכִינָתוֹ, בְּנֻקְדָּה חוּז' י'תְהִלָּל
ה'מִתְהִלָּל ה'שִׁבַּל ו'יְדוּעַ, וְזֶה יְהוָה.

כָּל הַנִּקְדוֹת תִּלְלוּ צָרִיף לְנֶקֶד אוֹתָם מִפְּסוּקֵי
הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁהֵם כְּתוּבִים בְּדֶרֶךְ אֱמֶת, וְכָל
חַוִּי"ה יֵשׁ לָהּ מְשַׁמֵּשׁ שְׂרוּכָב עָלֶיהָ, וְהִיא הַמְּרַכֶּכֶה

שְׁלוֹ, וְאוֹתָהּ הָיוּ"ה יֵשׁ לָהּ מִנְהִיג שֶׁשׁוֹלֵט עָלֶיהָ,
כְּמוֹ זָכָר עַל נִקְבָּה, וְאֵין רְשׁוּת לְנִקְבָּה אוֹ לְשְׁלוּחָה
לַעֲשׂוֹת דָּבָר בְּלִי רְשׁוּת בַּעֲלָהּ, שָׁכַל מִי שֶׁמִּקְבֵּל,
הִיא הַנִּקְבָּה, מִתְּמָקוֹם שֶׁהִיא מְקַבֶּלֶת, וְסוּד (דף פט ע"ב)

הַדָּבָר - כִּי גְבוּהָ יַמְעַל גְּבוּהָ שׁוֹמֵר, וְכַגּוֹן זֶה
הַשְּׁלִיחַ לְמַעַלָּה מִטְטֵרוֹ"ן, וְכַמָּה מְמַנִּים שֶׁתַּחַת
יָדָיו שָׁחַם שְׁלִיחֵי הַשְּׂכִינָה, וְהַשְּׂכִינָה, הִיא נִקְבָּה,
אֵין לָהּ רְשׁוּת לְלָקֶחַת לְשׁוֹם מָקוֹם בְּלִי רְשׁוּת
בַּעֲלָהּ, וְסוּד הַדָּבָר - וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה. אִם אַתֶּם
רוֹצִים שֶׁתִּשְׁרָה שְׂכִינָתִי בֵּינֵיכֶם - וַיִּקְחוּ לִי, קָחוּ
מִמֶּנִּי רְשׁוּת בְּרֵאשׁוֹנָה לְהַתְּנָלוֹת.

תקון חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, אֱלֹהִים הָרִי פְּרִשׁוֹהוּ
שָׁם יִרְאֶה, פֶּחֶד, מִצַּד הָאוֹת ה' (ה"ו),
שֶׁהִיא לְשִׁמְאֵל, שָׁאֵף עַל גֹּב שֶׁהָאוֹת י' הִיא
רַחֲמִים, בְּמָקוֹם שֶׁשׁוֹלֶטֶת ה' עָלֶיהָ הִיא נִקְרֵאת
נִקְבָּה, כְּמוֹ זֶה ה"י, וְסוּד זֶה הַתְּנָלָה (בִּי"ה ה"א וּא"ו ה"א)
יו"ד ה"י וּא"ו ה"י (בִּי"ד ה"א וּא"ו ה"א), שְׁאֵין בְּרִיָּה בְּלִי

זָכַר וּנְקָבָה, שְׁשָׁנֵי שְׁתַּפִּים הֵם בְּכֵן וּבִבְת, הָאֵב
וְהָאֵם, אֶחָד נֹתֵן טַפָּה זָכַר וְאֶחָד נְקָבָה, וּבְשִׁשּׁוּלֵט
הַזָּכָר עַל הַנְּקָבָה הוּא זָכַר, וּבְשִׁשּׁוּלֵט הַנְּקָבָה עַל
הַזָּכָר הִיא נְקָבָה, וְהָרִי פִרְשׁוּהוּ בְסוּד שֶׁל אִשָּׁה כִּי
תִזְרִיעַ וַיֵּלֶדָה זָכָר.

וְסוּד עֲלִיוֹן כָּאֵן, לְפַעֲמִים נִזְרְקוּ שְׁתֵּי טַפּוֹת,
לְפַעֲמִים שְׁלֹשׁ, לְפַעֲמִים אַרְבַּע, לְפַעֲמִים
ה', לְפַעֲמִים ו', לְפַעֲמִים ז', וְזֶה הַסּוּד שֶׁעָלוּ לַמַּטָּה
שְׁנַיִם וַיִּרְדּוּ שִׁבְעָה, שְׁתֵּי טַפּוֹת הֵן לְפַעֲמִים צִר"י
וְלְפַעֲמִים שֶׁב"א, שְׁלֹשׁ לְפַעֲמִים הֵן סָגוּ"ל
וְלְפַעֲמִים שׁוּר"ק, לְפַעֲמִים שִׁבְעַת כְּמוֹ זֶה ז' מִן יָרַע,
וְשְׁלֹשׁ טַפּוֹת צְרִיכוֹת שְׁמִירָה מִן כָּב"ד מַחֲו"ל
מַר"ה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיֵּצֵאוּ יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם עַל
הָאָדָם, וּפִרְשׁוּהוּ, אֵין צוֹ אֵלָא עֲבוּדָה זָרָה, וְזֶה
הַכָּבֵד, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כָּל הַכּוֹעֵם כָּאֵלֹו עוֹבֵד עֲבוּדָה
זָרָה, וּמַשּׁוּם זֶה לֹא צָרִיךְ לְהַרְיֵק טַפּוֹת אֵלָא
בְּאֶהֱבָה, וְלֹא בְכַעַס וּבְקִטְטָה, וּבְשִׁזְיוֹרֵק אָדָם שְׁלֹשׁ
טַפּוֹת בְּאֶהֱבָה, נִקְרְאוּ סָגוּלָתָ"א, וְסוּד תִּדְבָּר -
זָרְקֵן"א מִקֵּץ שׁוּפָר הוֹלֵךְ סָגוּלָתָ"א.

על האדם, זו שפיכות דמים, זהו שכתוב באדם
 דמו ישפה, זו התעוררות של הטפה של
 הנקבה שהיא מלחה אדמה, ואם היא סגו"ל,
 נקדה למטה היא נקבה, נקדה שלמעלה היא זכר,
 וכשזורק אותה במר"ה, שהיא גיהנום, הורגת
 (אותה).

לאמר, זה גלוי עריות, וזה טחו"ל, מי שזורק
 באשתו בעצב ובקטטה, התנולתה בו
 ערוה, ולכן ערות אביו וערות אמו לא תגלה.
 טחול היא לילית, מרה שחרה, ערות הכל (של הכלה).

אמר רבי אלעזר: אבא, השעור של עריות הם
 במקום ידוע או לא? אמר לו: בנ"י, יהו"ה
 הוא י' אב, ה' אם, ו' בן, ה' בת, ה"ה הם אשה
 ובתה, פלה וחרמותה, כפי ענפי האילן כך נקראו.
 ענפי האילן נפרדים למעלה באילן, כמו שבארוהו
 ופניהם ובניהם פרודות מלמעלה, ועליהם נאמר
 ולא יגלה בנה אביו, והם מתחתדים למטה.

כְּמוֹ לוֹלֵב, שֶׁהוּא אֲגִדָּה אַחַת לְמִטָּה בְּכָל אֵלּוּ
 חֲמִינִים שֶׁל הַדָּם וְעֶרְבָה, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה
 הַדָּסִים וְשְׁתֵּי עֶרְבוֹת, וְהוּא בְּפִרּוּד לְמַעֲלָה,
 שֶׁהָעֲנָפִים נִפְרָדִים לְיָמִין וּלְשְׂמָאל, וּמַשּׁוּם זֶה,
 נִפְרָצוּ עָלָיו - פָּסוּל, נִפְרָדוּ עָלָיו - כָּשֵׁר, וְהַפָּרִץ
 הַזֶּה הוּא פָּרוּץ בְּעֶרְוָה בֵּין עֲנָף לְעֲנָף, וְלִבֵּן נֹאמֵר
 שֶׁם לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֶרְוָה, לֹא צָרִיךְ לְקָרֵב אֶת
 הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה לְמָקוֹם ^(דף צ ע"א) עֶרְוָה, וְסוּד
 הָעֶרְוָה נִרְמָז בְּשְׁתֵּי (עב) אוֹתִיּוֹת ע"ר ו"ה ע"ר ר"ע
 בְּעֵינֵי יְהו"ה, וְהָעֲנָפִים הִלָּלוּ ^(לא) נִפְרָדוּ שֶׁתִּהְיֶה
 עֶרְוָה בֵּינֵיהֶם, אֵינּוּ אֵלָּא חוּץ מִמָּקוֹמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
 בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא אֲדֻנִּי. וְהוּא שְׂכָתוֹב לֹא יִגְרֹךְ רָע,
 שֶׁבְּפִירוֹת תִּמְצָא אָב וָאִם וּבֵן כְּאַחֵד בְּבִינָה, כִּ"ן
 י"ה, וְאֵין שֵׁם עֶרְוָה, וְתִמְצָא אוֹתָם לְמִטָּה, אַח
 וְאַחֹת שְׁנֵיהֶם בְּיַחְדָּה, הָאֵחַ הוּא הָעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי,
 ד' - אַחֹתוֹ, וְשְׁנֵיהֶם הֵם אֶחָד בְּלִי פִּירוּד, אֵף עַל
 גַּב שְׂצָדִיק הוּא תִּיחֻד שֶׁל כָּלָם.

בֵּינֵתִים הֵנָּה אֵלֶיהֶן הוֹדֵמֵן לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר
 לוֹ: רַבִּי רַבִּי, שְׁעוֹר הָעֲרִיּוֹת כֵּן הוּא

וְדַאי, בְּכָל הַסְפִּירוֹת אֵין יְחִיד שֶׁל אַחַת עִם
 חֲבֵרָתָהּ כְּמוֹ שֶׁל זָכָר וְנִקְבָּה, אֲלֵא רַק בְּצַדִּיק,
 שֶׁהַיְחִיד שֶׁל שְׁנֵיהֶם אֵינוֹ בְּכָל הָאִיבָרִים שֶׁלָּהֶם,
 אֲלֵא רַק בְּבְרִית מִלָּה, בְּשָׂאֵר הָאִיבָרִים קִרְבָּה שֶׁל
 אַחָוָה יֵשׁ שָׁם וְלֹא שֶׁל יְחִיד, וְזֶהוּ סוּד הָאֵילָן
 שֶׁעֲנָפָיו נִפְרָדִים לְמַעַלָּה בְּכָל צֶדֶד, וְסוּד הַדָּבָר -
 וְהַנֶּשֶׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ וַיִּפְּזוּ זְרָעֵי יָדָיו, אֲבָל לְמַטָּה
 בָּלֵם אֲגִדָּה אַחַת, יְחִיד אֶחָד, וּמַשּׁוּם זֶה לְמַטָּה
 בְּצַדִּיק צָרִיד לְקָרֵב אֶת אוֹתִיּוֹת יְהו"ה עִם
 שְׂכִינָתוֹ, שֶׁהֵיא קִרְבָּה שֶׁלָּה קָרְבָּן לִיהו"ה.

וְכֵן הַשְׂכִּינָה הָעֲלִיוֹנָה עִם חֲכָמָה, צָרִיד לְקָרֵב
 לְצַדִּיק וְכָל הָעֲנָפִים שָׁם מְתִיחָדִים וְנִקְשָׁרִים
 וּמַשְׁלָבִים, וּמְקַבְּלִים זֶה מִזֶּה, וְהַכֹּל עַל יְדֵי הַצַּדִּיק,
 וּבְלִי צַדִּיק אֵין קִרְבַּת הַיְחִיד אֲלֵא אַחָוָה, וּמַשּׁוּם
 זֶה חֶסֶד שָׁם נִקְרָא ו' אַח וְה' אַחֻת, מִצַּד הַיָּמִין,
 וּבְמָקוֹם הַזֶּה נֹאמֵר וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אַחֻתוֹ בֵּת
 אָבִיו אוֹ בֵּת אִמּוֹ וְגוֹמֵר, חֶסֶד הוּא, וְעַם כָּל זֶה
 שֶׁחֶסֶד הוּא, וְנִבְרָתוֹ לְעֵינֵי בְּנֵי עַמָּם. מִי שֶׁמִּתְחַבֵּר

אותיות במקום של פרוד, כאלו הפריד ביניהן,
ומשום כך ונכרתו, מדה כנגד מדה.

וכך י"ה בימין הם באחתה, ואין יחוד אלא על
ידי צדיק, ומשום זה במקום הזה לא תקרבו
לגלות ערות, וכך בשוק ימין ושמאל שם אלהים
אחרים, ולא צריך לקרב שם אותיות בזמן
שאלהים אחרים שם, שהם מצד של עבודה זרה,
וסוד הדבר - ויקריבו לפני יהו"ה אש זרה.

וכל אותם העריות הם סמא"ל ונחש, שתובעים
לעשות דינים ומגלים אותם לפני יהו"ה,
ומשום זה נקראו עריות, וזהו סוד, וסוד אחר אל
הגל, שזה גורם גלות וגולה בין העמים, מי שמגלה
ערותו שם, כך הוא מתגלה בין העריות, שהם
אלהים אחרים, ומי שמכסה עליהם, כך הוא
מתכסה ביניהם, ומשום זה ולא יגלה כנה אביו,
זו שכינה שגלתה בין העמים בגלל החטא הזה,
כמו שנאמר ובפשעיהם שלחה אפכם.

וְאַרְבַּע פְּעָמִים נִלְתָּה שְׂכִינָה לְנָלוֹת, מַשּׁוּם
 שֶׁהַכְּנִיסוֹ עָרְוָה בֵּין אַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת,
 וְאַף עַל גַּב שֶׁנֶּאֱמַר כָּל הָעֲרִיּוֹת הִלְלוּ בַּסְּפִירוֹת
 וּבִשְׁמֵי יְהו"ה, לֹא בְּמִקוֹמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה, אֲלָא
 בְּשִׁשְׂכִּינָה נִלְתָּה, כָּל הַסְּפִירוֹת יִרְדּוּ עִמָּה, וְאִין
 פְּרוּד בָּהּ וּבֵין עֲשָׂר הַסְּפִירוֹת, וּכְשִׁיִּרְדּוּ, הִתְלַבְּשׁוּ
 בְּשִׁשְׁתַּיִם יָמֵי הַחֹל שְׁשָׁה עֲנָפִים, חֶסֶד בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן,
 גְּבוּרָה בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי, הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי,
 שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת שְׁנִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה יָמִים אַחֲרֵים, שֶׁהֵם
 רְבִיעִי חֲמִישִׁי וְשִׁשִּׁי.

וְעֲשָׂר אֲמִירוֹת זֶה י' הָאֲבָא, תְּמַשָּׁה אֹרֶז זֶה ה'
 הָאֲמָא, שֵׁשׁ פְּעָמִים טוֹב ו' שֵׁשׁ בְּשִׁשְׁתַּיִם
 יָמוֹת הַחֹל, ה' שֶׁל הַשְּׁשִׁי ה' שֶׁל יְהו"ה, רֵא"ש שֶׁל
 בְּרֵאשִׁית זֶה כֶּתֶר, הָרֵאשׁ לְכָל הָרֵאשִׁים.

וְלָמָּה יֵשׁ פְּרוּד? מַשּׁוּם שֶׁאִין צָדִיק, אוֹת הַבְּרִית,
 שֵׁם, וְסוּד הַדְּבָר - אִין אָדָם צָדִיק בְּאֶרֶץ,
 שֶׁהוּא אוֹת הַבְּרִית שֵׁם, וּבְשִׁשְׁתַּיִם שֶׁהוּא הַיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי, שֵׁם קְרִיבָה וְהִיחּוּד שֶׁל שֵׁם יְהו"ה וְכָל

הַסְפִּירוֹת, וּמַשׁוּם כִּךָּ זְוֹנָם שֶׁל תִּלְמִידֵי חֲכָמִים
מִלִּילֵי שַׁבָּת לְלִילֵי שַׁבָּת, הָעֲרִיזוֹת הִלְלוּ הֵם וַדָּאִי
לְמַטָּה, אֲבָל לְמַעְלָה (דף צ ע"ב) נֶאֱמַר לֹא יִגְדֹּךָ רָע,
וְצַדִּיק שֶׁקָּרַב לְאַשְׁתּוֹ בַּיָּמֹת הַחֹל, אוֹתוֹ הֵבֵן
שְׁעוֹשָׁה, נֶאֱמַר עָלְיוֹ צַדִּיק וְרַע לוֹ, שְׁגוֹרִם שְׁנַעֲשֶׂה
קֹדֶשׁ חֹל, שֶׁהוּא הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, וּבָאוֹתוֹ זְמַן הוּא
הַסּוֹד שֶׁל צַדִּיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, אֲבָל לְמַעְלָה
אֵין עֲרוֹה וְקִצּוֹן וּפְרוּד וּפְרוּץ, וּמַשׁוּם זֶה לְמַעְלָה
(אֵין לָךְ לְדַמָּה לְיוֹצֵרְךָ, שֶׁתֵּאמַר כִּךָּ, שְׁלֹמֶעֱלָה) יֵשׁ יַחֲדוֹ בָּאֵח וְאַחֹת,
וּבִבֵּן וּבִבֵּת, בָּאֵם עִם בֵּן. אִם בֵּן, אֵין לָךְ לְדַמּוֹת
לְיוֹצֵרְךָ, שֶׁאַתָּה הָיִיתָ גוֹרֵם שְׁלֹא תִהְיֶה בְּדַמּוֹתוֹ
לְמַעְלָה, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הָיוּ
מִבְּדָלִים בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם.

וּבֹא וּרְאֵה, בְּשַׁעַה שֶׁרָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְבָרֵא אָדָם, כִּךָּ הָיָה רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ
כִּמוֹ דַּמּוֹתוֹ, בְּלִי עֲרוֹה וּבְלִי פֶרֶץ וּפְרוּד, כִּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ בְּדַמּוֹתֵנוּ, שִׁיְהִיו כָּל
הַסְפִּירוֹת כְּלוּלוֹת בּוֹ, בְּלִי פְרוּד וְקִצּוֹן, וּלְהַתְיַחֵד
בֵּין עַם בֵּת שֶׁהֵם אֲחִים, שְׁעָלֵיהֶם נֶאֱמַר אֲחִים

הַנְּאֻמִּים, וְהוּא שְׂכֵתוֹב וַיְהִיו תַּאֲמִם מִלְּמַטָּה וַיִּיחָדּוּ
 יְהִיו תַּמִּים עַל רֹאשׁוֹ, בְּאִיזָה מְקוֹם? אֵל הַטַּבַּעַת,
 זוֹ הַטַּבַּעַת שֶׁל אוֹת בְּרִית מִיָּלָה, שֶׁהוּא שְׁעוֹר לְכָל
 הָעֲרִיּוֹת לְמַטָּה, וְשְׁעוֹר שֶׁל הַיַּחֲוֹד לְמַעְלָה,
 וְלְמַעְלָה נֶאֱמָר בּוֹ וְלָקַח גַּם מִעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וַחֲי
 לְעוֹלָם, אֲבָל לְמַטָּה נֶאֱמָר בּוֹ וּמִעֵץ הַדַּעַת טוֹב
 וְדַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, אֵל תִּעָרֵב בַּיַּחֲוֹד טוֹב עִם
 דַּע, וְאִם לֹא, מוֹת תָּמוּת. נֶאֱמָר כָּאֵן מוֹת תָּמוּת,
 וְנֶאֱמָר בְּשֵׁכֶת מַחְלָלֶיהָ מוֹת יוֹמָת.

וְאֶדָּם וְדָאִי נַעֲשֶׂה בְּדַמּוֹת שֶׁל מַעְלָה, וְעֲשֶׂה שָׁם
 פֶּרֶד וְנִפְרָד מִשָּׁם. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר:
 אָבִא, אֵיךְ נַעֲשֶׂה בְּדַמּוֹת שֶׁל מַעְלָה, שְׁחֲרִי שְׂמַעְנוּ
 שָׁם בְּמָה דַּעוֹת? אָמַר לוֹ: בְּנִי, בְּשִׁנְעֵשָׂה, כָּל
 הַסְּפִירוֹת נִכְלָלוּ בְּדַמּוֹת שֶׁל נִשְׁמָתוֹ, וְנִשְׁמָתוֹ
 הִיָּתָה מְרַכֶּבֶת לָהֶם, כִּמּוֹ שְׁנִשְׁמָתוֹ, שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמָר
 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, כִּמּוֹ שֶׁעֲשָׂר
 סְפִירוֹת בְּלִימָה, וְכָל הַגּוֹנִים שֶׁל הַנִּשְׁמּוֹת הָיוּ
 מְאִירִים בְּנִשְׁמָתוֹ וְהָיוּ מְאִירִים עַל פָּנָיו, וּמִמֶּנּוּ הָיוּ
 מוֹדְעִים עַלְיוֹנִים וְתַתְּחוֹנִים, וְהָיוּ מְשַׁתְּחִיִּים לוֹ

בְּגִלְלַת הַמַּאֲוֵרוֹת הִלְלוּ שְׁהִיו מְאִירִים בּוֹ. כְּמוֹ
שֶׁהָאָדָם שְׁלֹמֶעֱלָה שְׁהִיו מְשִׁתְּחִים לוֹ, כִּךָּ הָיוּ
מְשִׁתְּחִים לָאָדָם שְׁלֹמֶמֶטָה, עַד שֶׁהוּא הָיָה אוֹמֵר
בּוֹאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַת נִכְרַכָּה לְפָנַי יְהו"ה עוֹשֵׁנוּ,
וּבְאוֹתוֹ וּמִן הוּא הָיָה שׁוֹלֵט עַל כָּל הַחַמוּנִים שֶׁל
מַעְלָה וּמַטָּה.

הַגִּוֵּן הַשָּׁחַר שֶׁל הָעֵינַי, וְשִׁעְרָיו שְׁחֹרוֹת, וְכָל
הַגִּוֵּנִים שְׁחֹרִים יָפִים נִתְּנוּ בּוֹ מִצַּד הָאֵם.
לֶכֶן הָעֵינַי וְלֶכֶן הַפָּנִים וְלֶכֶן הַמַּחַ וְלֶכֶן הָעֲצָמוֹת
נִתְּנוּ בּוֹ מִצַּד הָאָב, שְׁחֵרֵי פִרְשׁוֹהוּ בִּעְלֵי הַמִּשְׁנָה
שֶׁחֲלָכֵן שְׂבָעִין וְחַמֶּשֶׁת וְהָעֲצָמוֹת נִתְּנוּ מִהָאָב, וְשָׁחַר
הָעֵינַי וְהַשִּׁיעָר נִתְּנוּ מִהָאֵם, וְחֲלָכֵן וְהַשָּׁחַר, שְׁנֵיהֶם
נִמְצְאוּ מִכֶּתֶר עֲלִיוֹן, הַשָּׁחַר מִבְּחוּץ וְחֲלָכֵן
מִבְּפָנִים, וְעָלָיו נֶאֱמַר וְעָתָה לֹא רָאוּ אוֹר בְּהִיר
הוּא בִּשְׁחָקִים, וּבְתוֹב אַחֵר אוֹמֵר יֵשֶׁת חֲשָׁךְ סָתְרוּ.

וְחֵרֵי פִרְשׁוֹהוּ הַחֲבָרִים, שָׁחַר נִקְבָּה לְלֶכֶן,
וְהַתּוֹרָה מִשָּׁם הִיא לֶכֶן מִבְּפָנִים וְשָׁחַר
מִבְּחוּץ, וְלִמַּעַלָּה הָאָב וְהָאֵם אָמְרוּ עַל הָעָמוּד

הַאֲמָצִי וְשָׁכִינְתּוֹ נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ בְּדִמוּתֵנוּ,
הַעֲמֹד הַאֲמָצִי בְּלֶבֶן וְהַשְׁכִּינָה בְּשָׁחַר, וְהוּ
שָׁכֶתוֹב שְׁחוּרָה אֲנִי וְנֶאֱמָה. וּבֹא תִרְאֶה, הָאֵם
הָעֲלִיזָה הִיתָה שְׁחוּרָה לִפְנֵי אוֹתוֹ אֹר שְׁלֹפָנִים
מִמֶּנָּה, אֲכַל בְּשִׁיזְרֶדֶת לְמִטָּה נִרְאִים גִּזְנִיָּה בְּחִמְשׁ
סְפִירוֹת, שָׁהֵם חֲמִשָּׁת עֲנָפֵי הָאֵילָן, זְרוּעַ יָמִין
וְשִׁמְאֵל וְחֲנוּף וְשְׁתֵּי שׁוֹקֵם, הַצַּדִּיק נוֹטֵל כָּל
הַגִּזְנִים. וְהוּ שָׁכֶתוֹב וְרִאִיתִיָּה לְזֹכֵר בְּרִית עוֹלָם,
וְרִאִיתִיָּה בְּגִזְנִים מְאִירִים, וְכֵךְ הַשְׁכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה
נִרְאִית בְּחִמְשָׁה גִזְנִים מִמִּטָּה לְמַעְלָה, וְאֵלֹהֵי הַגִּזְנִים
שֶׁל שֵׁשׁ הַסְּפִירוֹת, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר וּתְכַלֵּת וְאַרְגָּמָן
וְתוֹלַעַת שָׁנִי (דף צא ע"א) וְשֵׁשׁ וְעוֹזִים, וְכִמוֹ שְׁנִבְלָלִים כָּל
הַגִּזְנִים מִמַּעְלָה לְמִטָּה בַּצַּדִּיק, כֵּךְ נִבְלָלִים כָּל
הַגִּזְנִים מִמִּטָּה לְמַעְלָה בַּעֲמֹד הַאֲמָצִי.

בֹּא וִרְאֶה, אַרְבָּעָה עֲנָפִים גְּדוֹלִים הָיוּ בְּאֵילָן, וְהֵם
הָיוּ שְׁתֵּי זְרוּעוֹת וְשְׁתֵּי שׁוֹקֵם, וְכֻלָּם בְּשַׁעוֹר
שֶׁל הָאוֹת ו' הָעֲלִיזָה, וְכֻלָּם אִמָּה חֲמִשָּׁה עֲנָפִים
קִטְנִים שָׁהֵם זָרֵת, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְשָׁמַיִם בְּזֶרֶת תִּבְנֶה,
וְהֵם הַשַּׁעוֹר שֶׁל ה', וְעַל ה' עֲנָפִים הָיָה י' שֶׁהוּא

בַּף תִּיר, וְזֶה פְּרִי הָאֵילָן, וְכַמָּה שְׂרָטוּטִים מִרְקָמִים
בְּכַף תִּיר, שֶׁהֵם הַגִּנּוּנִים הַיָּפִים שֶׁל הַפְּרִי, שֶׁבָּהֶם
נִפְתַּחַת הַשּׁוֹשְׁנָה, שֶׁנַּעֲשֶׂה מִמֶּנָּה פְּרִי, וְהֵם כִּפְתּוֹר
וּפְרָח לְעֹשֶׂת הַקָּנִים הַיִּצְאִים מִן הַמִּנְרָה, וְאֵלּוּ
שְׁלֹשׁ עֲצָמוֹת בְּזֵרוֹעַ יָמִין וְשְׁלֹשׁ בְּזֵרוֹעַ שְׂמָאל.
הַמִּנְרָה, הַגּוֹף שֶׁל הָאִמְצָע.

בְּנִי, בְּכָל הַתְּקוּנִים הֵלְלוּ בְּרָא אֶת הָאָדָם וּבֵת
זוּגוֹ, (וְאֵם) הוּא עָשָׂה פִּרּוֹד לְמַעַלָּה בֵּין
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינָתוֹ, שֶׁגֵּרָם לְסִלּוֹק הַשְּׂכִינָה
מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּךָ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַלֵּק
מִמֶּנּוּ בֵּת זוּגוֹ וּמְסַתְּלֵק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמֶּנּוּ,
שֶׁבְּמָקוֹם שֶׁאֵין שׁוֹרָה שְׂכִינָה, אֵין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא שׁוֹרָה שָׁם, וּמִנֵּין לָנוּ שֶׁהִסְתַּלְּקָה בֵּת זוּגוֹ
מִמֶּנּוּ? כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמֶר יְהו"ה לֹא טוֹב הָיִיתָ
הָאָדָם לְבִדּוֹ, וְזֶה גֵרָם לִיעֲקֹב שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיּוֹתֵר
יַעֲקֹב לְבִדּוֹ, וּבָאוּתוֹ זְמַן נִצַּח אֶת סַמָּא"ל, וַיִּנַּע
בְּכַף יָרְכוֹ, בְּאִיזָה מָקוֹם פּוֹרֵחַ? בְּגִיד הַנָּשָׂה,
שֶׁפָּרְחָה י' מִגִּיד הַנָּשָׂה, שֶׁהִיא י' שֶׁל יַעֲקֹב, וְהוּא
נִשְׁאָר עָקֵב, שֶׁהוּא דָשׁ בְּעָקֵב, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל וִירָו

אוֹתוֹת בְּעֵקֶב עֲשׂוֹ, (שֶׁהוּא דָשׁ בְּעֵקֶב בְּגִלּוֹת וּבְעַל שֶׁל מַלְכוּת שְׂבָעִים
אֲמוֹת, שֶׁהוּא לֹנֵב וְלֹא לְרֹאשׁ).

כְּמוֹ שֶׁנֶּרְמֵן אָדָם שֶׁהִשְׁכִּינָה נִפְרָדָה מִן הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלַּח
אִמְכֶם, וְנִשְׁאַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יְחִידִי בְּלִי
הַגְבִּירָה, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב תִּצְדִּיק אָבִי, מַה זֶה אָבִי?
אָבִי לַגְבִּירָה, וּמַעֲשׂוֹם זֶה לֹא טוֹב הֵיזֶה הָאָדָם לְבַדּוֹ
אֵעָשֶׂה לוֹ עֲזָר בְּנִגְדּוֹ, זֶה אַחֲרָת, שְׂאִינָה בֵּת זִוְגוֹ,
מִצָּד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, בְּאִסּוּר וְהִתֵּר, טְמֵאָה
וְטַהֲרָה, כָּשֶׁר וּפָסוּל, דָּם מְחֹרֵר וְדָם נָדָה, וּמַעֲשׂוֹם
זֶה פְּרִשׁוּת, זָכָה - נִעְשֶׂה לוֹ עֲזָר, לֹא זָכָה - בְּנִגְדּוֹ,
שֶׁהִסְתַּלְּקָה מִמֶּנּוּ אִשָּׁה שֶׁהִיא עֵץ הַחַיִּים, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּה עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחְיִיקִים בָּהּ, רִאֵה חַיִּים עִם
אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶחָבָת, שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר וְלָקַח גַּם מִעֵץ
הַחַיִּים וְאָכַל וַחֲיֵי לְעֹלָם, שֶׁהוּא הֵיזֶה חֲרוּת עַל
הַלּוּחֹת, חֲרוּת מִמֶּלֶךְ הַמָּוֶת, חֲרוּת מִשְׁעָבוֹד
מִלְּבִיּוֹת, חֲרוּת מִכָּל הַמַּחְלֹת הַרְעוֹת, מִעֲנִיּוֹת
וּמִפְּשׁוֹת וְצָעַר וְדַחַק וְרָעָב, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר, אֶרֶץ
אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכְּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם וְכו'.

הַסִּתְּלָקָה מִמֶּנּוּ, וְנִתְּנָה לוֹ אַחֲרֵת מִצַּד הַלְּבָנָה,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּה עֵת לְלֶדֶת וְעֵת לָמוּת וְכו',
שֶׁחֲצִיָּה חַיִּים וְעֶשֶׂר, וְחֲצִיָּה מָוֶת וְעֵנִי, כִּמּוֹ שֶׁהַלֵּב
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֻלוֹ,
שְׁנַיִם בְּשִׁתּוֹת, וְלִכֵּן אִם זָכָה - יַעֲזֹר, בְּמִלּוֹי
הַלְּבָנָה, וְאִם לֹא זָכָה - בְּנִגְדּוֹ, בְּחִסְרוֹן הַלְּבָנָה.

הַעֲרִיּוֹת מִצַּד שֶׁל י"ה, ע"ר י"ה תַּעֲזֹר בְּשִׁתּוֹת,
עֲרִיּוֹת מִהֲצַד שֶׁל ו"ה, לֹא תִקְרְבוּ
לְגִלּוֹת ע"ר ו"ה, וְזוֹ לִילִי"ת שֶׁהִיא עֲרֹת אִשָּׁה
וּבִתָּה, שֶׁחֵן ה"ה, עֲרֹת בִּלְתָּךְ זוֹ י' קִטְנָה שֶׁל
אֲדֹנָי, שֶׁהִיא הַכֹּלָה הָאֲמוּרָה בְּשִׁיר הַשִּׁירִים. בֹּא
וְרֵא, הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה נִקְרָאת בִּתְּה מִהֲצַד שֶׁל
הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, וְהַכֹּלָה מִהֲצַד שֶׁל כ"ל כ"ל ה',
אַחֲוֹת מִהֲצַד שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁאֵר בְּשָׂרוֹ
מִהֲצַד שֶׁל אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּשֵׁם הוּא בְּשָׂר, מִצַּד
שֶׁל דִּרְגָתוֹ. (דף צא ע"ב)

תקון שבֿעה וחמשים

בֿראשית, תר"י שב"א, וְהֵם שְׁתֵּי נִקְדוֹת שְׁתֵּי
 יצירות, שְׁנַאמֵר בָּהֶן וַיִּצַּר יְהו"ה
 אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל עוֹף
 הַשָּׁמַיִם, וַיָּבֵא אֶל הָאָדָם לִרְאוֹת מַה יִּקְרָא לוֹ וְכו'.

בֵּא וּרְאֵה כַּמָּה נִשְׁמוֹת וְכַמָּה צִיּוּרִים צִיֵּר הַקִּדּוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּדַמּוֹת הַמְּרַכְּבוֹת שֶׁל מַעֲלָה, שֶׁהֵן חַיּוֹת
 הַקִּדּוּשׁ, שְׁבִנֵּי אָדָם יוֹרְשִׁים מֵהֶם נִשְׁמוֹת, וּמִבֵּיא
 הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הָאָדָם בְּגִלְגּוּל עַל כָּל
 לִרְאוֹת מַה יִּקְרָא לוֹ, וְלֹא מֵצֵא בָּהֶם עֶזֶר. וְהוּ
 שְׁכֵתוֹב וּלְאָדָם לֹא מֵצֵא עֶזֶר בְּנִגְדּוֹ, וְהוּא קָרָא
 לָהֶם לְכָל אֶחָד שְׁמוֹת כְּפִי הַכֹּחַ שֶׁלְמַעֲלָה, שְׁנַאמֵר
 בָּהֶם הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם לְכָל שְׁמוֹת יִקְרָא,
 לְכָל חַיָּה וּמִלְאָךְ וְאוֹפֵן קָרָא לוֹ בְּשֵׁם יְדוּעַ, לְכָל
 אֶחָד עַל מַתְּכַנְתּוֹ בְּעִבּוּדָתוֹ וּבְמִשְׁמַרְתּוֹ.

בֵּא וּרְאֵה, אָדָם חַיָּה מִכִּיר כָּל מִלְאָךְ וְאוֹפֵן וְחַיָּה
 וְשָׂרָף, כָּל אֶחָד שֶׁחַיָּה מְמַנָּה עַל שְׁלִיחוֹתָו,
 וְחַיָּה יוֹדֵעַ כָּל שֵׁם שֶׁל כָּל אֶחָד שֶׁחַיָּה כְּפִי

שְׁלִיחוֹתוֹ, וְכֵן הָיָה קוֹרְא לוֹ, שֶׁכֶּךָ מְצֵאנוּ בְּסִפְר
 רוֹא"ל שֶׁנִּתְּנָה לְאָדָם הָרִאשׁוֹן, שֶׁמִּטְטְרוּ"ן קָרָא לוֹ
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁמוֹת רַבִּים, לְפַעֲמִים נִקְרָא
 מִיטְטוֹ"ר (מִי"מטור) בְּזִמְנֵי שְׁמִינָה עַל הַמָּטָר,
 וְלְפַעֲמִים נִקְרָא פִתְחוּ"ן סִגְרוּ"ן (אֲטִימוּ"ן) (אֲטִמוּ"ן),
 אֲטִמוּ"ן בְּזִמְנֵי שֶׁהוּא אוֹמֵר אֶת הַטָּאִי יִשְׂרָאֵל.
 סִגְרוּ"ן בְּזִמְנֵי שֶׁסּוּגַר שְׁעָרֵי הַתְּפִלָּה, פִתְחוּ"ן בְּזִמְנֵי
 שֶׁפִּתְּחָה שְׁעַר הַתְּפִלָּה, (פִּסְקוּ"ן) (פִּסְקוּ"ן) בְּזִמְנֵי שֶׁפּוֹסֵק
 הַלְבוֹת שֶׁל הַמִּשְׁנָה בִּישִׁיבָה הַתְּחִתוֹנָה, וְכֵן כָּל
 הַשְׁמוֹת כְּפִי שְׁלִיחוֹתוֹ, וְכֵן כָּל מִלְּאָךְ מִשְׁתַּנָּה
 שְׁמוֹ כְּפִי שְׁלִיחוֹתוֹ. וְהוּא שֶׁכָּתוּב לָמָּה זֶה תִּשְׁאַל
 לְשָׁמַי וְהוּא פֹּלְאִי, וְכְּפִי הַנֶּם שְׁעוֹשִׁים - כֵּן הַשֵּׁם
 שֶׁלָּהֶם.

וְלִכְּלִ שְׁלִיחוֹת וּשְׁלִיחוֹת שֶׁלָּהֶם יֵשׁ רִנֵּעַ וְשָׁעָה
 יְדוּעָה, וּמִזֵּל יְדוּעַ וְיוֹם יְדוּעַ וְכוּכָב יְדוּעַ
 וְשֵׁם מִשְׁתַּנָּה, הַמִּלְּאָךְ הַזֶּה נִקְרָא בְּשֵׁשׁ רַבּוֹא
 שְׁמוֹת שֶׁל מִלְּאָכִים, הוּא נִקְרָא חֲסִדִּיא"ל בְּזִמְנֵי
 שְׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הָעוֹלָם, גְּבִרִיא"ל בְּזִמְנֵי שְׁעוֹשֶׂה
 גְּבוּרָה בָּעוֹלָם, סְתוּרִיא"ל בְּזִמְנֵי שֶׁמְסַתֵּיר אֶת בְּנֵי

העולם בכנפיו ממלאכי החבלה הללו, והו שכתוב
ותחת כנפיו תחסה צנה, ונקרא חתמיה"ל בזמן
שחותם זכיות וחובות על בני העולם, כתביא"ל
בזמן שכותב חובות וזכיות.

ולכל מלאך כפי שמו יש פסוק בתורה.
כתביא"ל על שם והמכתב מכתב
אלהים הוא וגומר, זכריא"ל על שם זוכר ברית
אבות, ויש לו כתוב זכרנו לחיים, ונכנע בזכור,
שמריא"ל בשמור, חסדיא"ל בחסד, גבריאל"ל
בגבורה, צדקיא"ל בצדק, רפאל"ל (ברפואה, יתוא"ל)
בתפארת, מלכיא"ל במלכות. אין מלאך שאין לו
עקר ויסוד בפפירות, ולכל ספירה יש שם ידוע
והוי"ה ידועה, ולכל השמות שם יש להם עקר
ויסוד.

והכלל הזה נקט בידך, שכל הממנים שלעיל,
שמותם תלויים בפפירות, ולשמותיהם
יש לכל אחד פסוק על שמו.

וְכָל הַמְּלָאכִים שְׂסוּסֵיהֶם סוּסֵי אֵשׁ, וּמִרְכָּבוֹתֵיהֶם
אֵשׁ, וְקִשְׁתוֹתֵיהֶם אֵשׁ, וְרִמְחֵיהֶם אֵשׁ, וְכָל
כְּלֵי הַקָּרָב שָׁלָהֶם אֵשׁ - יְסוּדָם בְּגִבּוֹרָה, וּמְלָאכֵי
הַחֲבֻלָּה שָׁהֶם אֵשׁ - יְסוּדָם בְּגִיחָנָם, וַיֵּשׂ מִלְּאָכִים
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם עוֹשֶׂה מְלָאכָיו רוּחוֹת - יְסוּדָם
בְּעֲמֹד הָאֲמָצִי, וַיֵּשׂ מִלְּאָכִים שָׁהֶם מִחַמִּים שֶׁל
הָרָקִיעַ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְחַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם,
מִצַּד הַיָּמִין - כָּלָם עָקְרָם לְמַעַלָּה, וְאִין מִלְּאָךְ שֶׁלֹּא
נִמְצָא בּוֹ שֵׁם יְהו"ה, שֶׁנִּמְצָא בְּכָל מָקוֹם, כְּמוֹ
שֶׁהִנָּשְׂמָה שֶׁנִּמְצָאת בְּכָל אֵיכָר וְאֵיכָר, וּמַשּׁוּם זֶה
יֵשׁ לָאָדָם לְהַמְלִיךְ אֶת יְהו"ה בְּכָל הַסְּפִירוֹת וּבְכָל
הַכִּסְאוֹת וּבְכָל הַמְּלָאכִים וּבְכָל אֵיכָר וְאֵיכָר שֶׁל
הָאָדָם, שְׂאִין מָקוֹם פָּנָיו מִמֶּנּוּ, לֹא בְּעֲלִיּוֹנִים וְלֹא
בַּתְּחִתּוֹנִים, יְהו"ה לֹא נִקְרָא בִּיחּוּד שֶׁל אַרְבַּע
הָאוֹתִיּוֹת, אֲלָא בְּעֶלֶת הָעֲלֹת שְׁמִיחַד אוֹתָם,
וּמַשּׁוּם שֶׁהוּא מִיחַד ^(דף צב ע"א) אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, נִקְרָאוּ
בּוֹ יְהו"ה בִּיחּוּד אֶחָד יְהו"ה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד,
וּמַשּׁוּם זֶה שֵׁם אֶת אֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל בְּאַרְבַּע
הָאוֹתִיּוֹת הִלָּלוּ, וְאֶת כָּל הַשְּׁמוֹת שֵׁם כְּנוּיִים לְשֵׁם

הוה, אין שם עד אין סוף ועד אין תכלית גדול
ושליט מזה, למעלה עד אין סוף, ולמטה עד אין
תכלית, כל החילות והמחנות ממנו פוחדים
ומודעוים.

תקון שמונה וחמשים

בראשית ברא אלהי"ם, (היא) את, בת יחידה היא
בת מלך פנימה, (היא) את האמה שלה,
ועליה נאמר ויפל יהו"ה אלהי"ם תרדמה על
האדם ויישן וכו', מה זה ויסגר? פתח רבי שמעון
ואמר: ויריחו סגרת ומסגרת, מה זה ויריחו? זהו
הירח שהוא חנוף שלה, האמה מבת המלך, שהיא
הנקדה שלה, סגרת ומסגרת מבפנים כמו זה: כ.

ובשבילה נאמר לעמת המסגרת תהיין הטבעת
וגומר, מה זה הטבעת? אלו שני
האזנים של הלב, שהם עגלים בטבעות, והלב הוא
לשמאל, כך השלחן צריך לשמאל, שלחן בצפון.
לבתיים לבדים, מה זה לבתיים? אלו שני בתי הלב.
מה זה לבדים? אלו שתי הכליות, שניהם בחוץ,

עֲלֵיהֶם נֹאמַר וְהָיוּ תוֹאֲמִים מְלֻמָּטִים, שְׁנֵי בָנָי רָאָה, וַיִּתְּדוּ יְהָיוּ תַּמִּים עַל רֹאשׁוֹ, וּמַשׁוֹם שִׁשְׁמִיעָה תְּלוּיָה בַּלֵּב, פָּרְשׁוּהָ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה הַלֵּב שׁוֹמֵעַ.

בֹּא וּרְאֵה, נֹאמַר בַּצֶּלַע הָיוּ וַיִּקַּח, וְאַחֲרֵי כֵן וַיִּבֶן יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם אֶת הַצֶּלַע. מַה זֶּה וַיִּבֶן? אֵלָּא בָּנָה בְּנִיתִי בֵּית זָבֵל לָךְ וְגוֹמֵר, וְהַבֵּית בְּהַפְנוּתוֹ אֶבֶן שְׁלֵמָה מִסֵּעַ נִבְנָה. שְׁנֵי בָתֵּי הַלֵּב, הֵם שְׁנֵי בְּנִינִים שֶׁל הַכֶּתוּב הַזֶּה, וְהוּא שְׁכֶתוּב וְהַבֵּית בְּהַפְנוּתוֹ - זֶה בֵּית רֹאשׁוֹן, אֶבֶן שְׁלֵמָה מִסֵּעַ נִבְנָה - זֶה בֵּית שְׁנֵי, וּכְנֻגָּדָם אָמַר בָּנָה בְּנִיתִי - שְׁנֵי בְּנִינִים, אַחֲרֵי נִקְרָא הַבְּנִין שֶׁל הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, וְהַשְּׁנֵי הַבְּנִין שֶׁל הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה.

וְעוֹד וַיִּבֶן, לְשׁוֹן וְאַבְנָה גַּם אֲנָכִי מִמֶּנָּה, הַבְּנִין שֶׁל יְבוּם, וּכְמוֹ שֶׁהִתְקַדָּה הָיוּ הֵיא סְגוּרָה וּמִסְפֶּרֶת, כָּךְ צָרִיכָה הִבֵּת, שֶׁהֵיא בְּתוּלָה, לְהִיּוֹת סְגוּרָה וּמִסְפֶּרֶת בְּבֵית אֲבִיהָ, בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָהּ. וְהִתְרַד הָעֵינָה, זֶה בֵּת הָעֵינִי, סוּגְרָת וּמִסְפֶּרֶת בָּעֵינִי, וּשְׁלֹשָׁה גּוֹנִים סוּבְבִים אוֹתָהּ, וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר

הָן כָּל אֱלֹה יַפְעַל אִ"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם נָבֵר,
וּבְשִׁהוּרִיד לָהֶם מִשָּׁה תוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל מִמָּנָה, אָמַר,
הָיוּ נִבְנִים לְשִׁלְשֵׁת יָמִים אֶל תִּגְשׁוּ אֶל אִשָּׁה,
שְׁלִשֵּׁת יָמִים בְּנָגֵד שְׁלִשֵּׁת הַגְּנֻנִים שֶׁל הָעֵינ, וְהִיא
מְמִירָה וְנִסְתָּרָת בָּהֶם, וְאִישׁ לֹא יֵדְעָה בָּהֶם, עַד
שֶׁתִּפְשָׁטָה מֵהֶם.

וּבְאֹתוֹ זֶמֶן שֶׁתִּפְשָׁטָה מֵהַלְבוּשִׁים הַלָּלוּ,
מִתִּיחָדָת עִם בַּעֲלָהּ בְּקָרוֹב בָּשָׂר. וְהוּ
שָׁכַתוֹב עֶצֶם מִעֲצָמֵי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרֵי לְזֹאת יִקְרָא
אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לִקְחָהּ זֹאת, עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת
אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד.
שָׂכָךְ תִּדְרֹךְ לְהַתִּיחַד זָכָר וְנִקְבָּה, בְּקָרוֹב בָּשָׂר, וְזֶה
תִּדְבּוּק (תִּקְוָה) שֶׁל הַיְחֻד שֶׁלֹּא מִעֲלָה, שֶׁלֹּא יִהְיֶה דָבָר
חוּצָן, וּמִשּׁוֹם זֶה פִּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁבְּשִׁאֲדָם
מִתְפַּלֵּל וּמִיחַד אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׂכִינָתוֹ
שֶׁלֹּא יִהְיֶה דָבָר חוּצָן בֵּינוֹ לְבֵין הַקִּיר, שְׂכִינָתוֹ,
(תִּקְוָה) שֶׁל הַקִּיר, גִּירוֹת הַלֵּב), שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה פִּרּוּד וְקִצּוּץ בֵּין
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ, וְסוּד תִּדְבָּר - וַיְהִיו
שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ, עֲרֻמִּים בְּקָרוֹב בָּשָׂר

בְּלִי לְבוּשׁ כָּלָל, וּבְאוֹתוֹ הַזְמַן שֶׁהִקְדֹּשׁ בָּרוּךְ הוּא
וְשִׁכְנֶתוֹ בְּאַחֵר בְּלִי לְבוּשׁ כָּלָל, נֶאֱמַר בּוֹ וְלֹא
יִכְנַף עוֹד מוֹרִיךְ וְהָיוּ עֵינָיו רֹאוֹת אֶת מוֹרִיךְ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבִא, מַהוּ סִיּוּם הַכֶּתוּב וְלֹא
(דף צב ע"ב) יִתְבַּשְׁשׁוּ? אָמַר לוֹ: בְּנִי, בְּמָקוֹם שִׁישׁ
עָרְוָה יֵשׁ בִּשְׁת, וְזוֹהוּ יֵרָא בִּשְׁת, וּמִי שֶׁאֵין לוֹ בִּשְׁת,
בּוֹדֵאִי לֹא עָמְדוּ רַגְלֵי אֲבוֹתָיו עַל הַר סִינִי, וְהַבִּשְׁת
הוּא בְּשִׁלְשָׁה הֶגְנוֹנִים, לָכֵן אָדָם וִירֵק בַּפְּנִים, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶם וְלֹא עָתָה יְבוּשׁ יַעֲקֹב, בְּגִזּוֹן אָדָם וִירֵק, וְלֹא
עָתָה פָּנָיו יִחֲדָרוּ, בְּגִזּוֹן לָבָן, וּשְׁלֹשֶׁת הֶגְנוֹנִים הִלְלוּ
שִׁישׁ בָּהֶם בִּשְׁת, אֵלּוּ הֵם שְׁלֹשֶׁת הֶגְנוֹנִים שֶׁל שְׁלֹשׁ
קְלָפוֹת הָאֵנוֹז, שֶׁהֵם עֲרִיּוֹת, שֶׁבָּהֶם מֵתִלְבֶּשֶׁת
הַקִּשָּׁת וְנִרְאִית בָּהֶם.

וּמִשּׁוּם שֶׁאוֹתָן עֲרִיּוֹת - שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת, נֶאֱמַר בָּהֶם
אֵין דּוֹרְשִׁים בְּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה, וְאִסּוּר
לְהִסְתַּכֵּל בָּהֶן, וּמִשּׁוּם זֶה אִסּוּר לָעֵם הִקְדֹּשׁ
לְהִסְתַּכֵּל בְּגוֹנֵי הַקִּשָּׁת, וְזוֹה סוּד הָעֶרְלָה שִׁישׁ לָהּ
שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת שֶׁצָּרִיךְ לְהַעֲבִירָם מֵאוֹת בְּרִית

הקדש, ומיד וראיתיה לזכר ברית עולם, ועל
שלשת הקלפות הללו נאמר של נעליך מעל
רגליך, ומיד וראיתיה, ובזמן שמשח היה מתלבש
בהם, מה פתוב בו? אל תקרב הלום, מיד
שהתפשט מהם, התקרב לשם.

וזה סוד הקרבן, שהיתה יורדת אש להדליק את
שלש הקלפות הללו, והו שכתוב זאת תורת
העולה היא העלה על מוקדה וגומר, הרי שלשה
גונים של אש, שהיו יורדים בשלש תפלות
להדליק ולשרף את הקלפות הללו, ובאותו הזמן
היה הקדוש ברוך הוא מתקרב לשכינתו, והיו
מתקרבים אותיותיו ' עם ה' ו' עם ה', ובזמן שהיו
מתלבשים בקלפות הללו, נאמר בהם לא תקרבו
לגלות ערות, ולא צריך לקרב אותיות ' עם ה',
ו' עם ה'.

ולכן תקנו שלש תפלות בכל יום, להעביר את
שלש הקלפות הללו של ערלה מאות
הברית, שהיא השכינה, ובזה שורה בשלשה גונים

מֵאִירִים, שֶׁהֵם בְּהֵנִים לְיוֹם וַיִּשְׂרָאֵל, שֶׁעָלִיהֶם
נֶאֱמַר מִה יָפוּ בְּעֶמֶד בְּנֻעָלִים בַּת נָדִיב, וְהֵם
נֶעִילַת חֲגִים וְזִמְנִים וּמוֹעֲדִים, שֶׁעָלִיהֶם נֶאֱמַר שְׁלֹש
רָגְלִים תִּחַג לִי בַשָּׁנָה, שְׁלֹשׁ הַקִּלְפוֹת, עָלֶיהֶן נֶאֱמַר
וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהֵי"ם לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹד
וַיִּלְבִּישֵׁם, בְּרֵאשׁוֹנָה כְּתָנוֹת אֹר, וְאַחֵר שְׁחָטָאוּ -
כְּתָנוֹת עוֹר, מֵעוֹר שֶׁהוּא עוֹר הַנֶּחֱשׁ, וּלְשִׁבְעִים
שָׁנִים מִתְּפִשֵּׁט אוֹתוֹ (הַנֶּחֱשׁ) (הָעוֹר) מִכְּנֹו.

שֶׁשְׁלֹשָׁה גִּזְנִים שָׁל לְבוּשִׁים שָׁל הַשְּׂכִינָה הֵם,
שְׁלֹשׁ וַי"ם שָׁל וַיִּסַּע וַיָּבֹא וַיֵּט, בְּזִמְנֵן
שְׁמֵעָבָרִים כְּתָנוֹת עוֹר הַנֶּחֱשׁ, מֵאִירִים שְׁלֹשָׁה
גִּזְנִים שָׁל אֹר הַשְּׂכִינָה, וּמִיד וּרְאִיתֶיהָ לְזִכֹּר בְּרִית
עוֹלָם, וְאוֹתָם שְׁלֹשׁ וַי"ם הֵם שְׁלֹשָׁה גִּזְנוֹת שָׁל
הָאוֹת ב, אֶחָד לְשָׁמַיִם, אֶחָד לָאָרֶץ וְאֶחָד לַיָּם.
וּמִחֵב' הֵזוּ תְלוּיִים שְׁבָעִים גִּזְנִים, וְהֵם שְׁבָעִים
וּשְׁנַיִם, שֶׁעָלִיהֶם נֶאֱמַר הִנֵּה יְהוָה רוֹכֵב עַל עֵב
קָל וּבָא מִצָּרִים, עַל ע"ב, בְּשִׁבְעִים וּשְׁנַיִם גִּזְנִים
מֵאִירִים, וּמִיד וְנָעוּ אֱלִילֵי מִצָּרִים מִכְּנֹו.

וְאוֹתָם שְׁלֹשָׁה גִּזְנוֹת רְמוּזִים בָּהֶן, ה', שְׁלֹשָׁה גִּזְנוֹת
שָׁלָה הֵם מִלְבוּשִׁים מְאִירִים שֶׁל בֵּית
הַמֶּלֶךְ, שֶׁהִיא י' בֵּית עֵינַי, וְהִיא חֲמִשָּׁת אֲלָפֵי שָׁנִים
שֶׁל בְּרִיאַת הָעוֹלָם, וְהִיא ה' קִמְצָה שֶׁל אֲבֹרָהּם
שְׁדִרְגָּתוֹ חֶסֶד, שְׁעוֹלָה לְשִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם, ה' י' מִן
אֱלֹהִים, ה"י מִן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א. (יו"ד ה"י וּא"ו ה"י).
ה' לְבוּשׁ שְׁמִכָּסָה עַל י'.

תקון תשעה וְחֲמִשִּׁים

בְּרִאשִׁית, כִּי בָא שׁ יְהו"ה נִשְׁפָּט, שָׁהֵם כְּתָנוֹת
עוֹר שְׁצָרִיד בָּהֶם הִבְדִּילָה, כְּשֶׁאֹמְרִים
יִשְׂרָאֵל בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ, וְאֹמְרִים הַמְּבַדִּיל בֵּין
אֹר לְחֹשֶׁךְ. (דף צג ע"א) חֹשֶׁךְ שָׁחַר, כְּתָנוֹת הָעוֹר שֶׁלֹּ
שְׁחֹרִים, שְׁנֵאמַר בָּהֶם שְׁחֹרֹת כְּעוֹרֵב, וְהִנָּחֵשׁ
הָיָה עָרֶם מִהֶם, שֶׁלְּכָל חֵיהָ בָּרָא מִלְבוּשִׁים וְלְכָל
הַבְּרִיּוֹת שֶׁנִּבְרְאוּ בְּשִׁשִּׁת יָמֵי בְּרִאשִׁית, וְנִשְׁאָרוּ
הַגּוֹפִים שֶׁל הַמְּזִיקִים לַעֲשׂוֹת וְלֹא עָשָׂה אוֹתָם,
מִשּׁוּם שֶׁהָיָה עָרֵב שָׁבֵת, וְזֶהוּ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים
לַעֲשׂוֹת, וּמִשּׁוּם זֶה וְהִנָּחֵשׁ הָיָה עָרוֹם מִכָּל חֵית

הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהֵינוּ, שְׁלֹכָם עָשָׂה
לְבוּשִׁים, וְלוֹ לֹא עָשָׂה, מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ הַמְּוִיָּקִים שֶׁל
הָעוֹלָם.

וְלָמָּה לֹא עָשָׂה אוֹתָם? מִשּׁוּם שֶׁהָיָה לוֹ לְבָרָא
אָדָם בְּעָרֵב שַׁבָּת, וּבִגְלָלוֹ לֹא בָרָא אוֹתָם,
וּמִשּׁוּם זֶה נִבְּנְסָה קִנְיָאָה לְלִבּוֹ שֶׁל הַנֶּחֱשׁ עִם אָדָם,
מִשּׁוּם שֶׁנִּשְׁאָר עָרֵם בִּגְלָלוֹ לֹא מְלֻבוּשִׁים, וְהוּא
גַּרְם אַחֵר כִּי שֶׁהִתְפַּשֵּׁט אָדָם מְלֻבוּשָׁיו, וַיֵּרֶשׁ
אוֹתָם נִמְרֹד וְעֵשָׂו, שֶׁעֲשׂוּ הָיָה דְמוּת הַנֶּחֱשׁ,
וּמִשּׁוּם זֶה וְהַנֶּחֱשׁ הָיָה עָרוֹם, עָרוֹם לָרַע, שֶׁגַּרְם
בְּעֶרְמָתוֹ לְנִקְבָּה רָעָה, כִּם הַמָּוֶת, מִיָּתָה לְאָדָם
וּלְאִשָּׁתוֹ, וְעֶרְמָתוֹ הָיְתָה שֶׁפָּתְחָה אֶת חוּת, מִשּׁוּם
שֶׁדַּעַתָּן שֶׁל נָשִׁים קָלָה, וְכֵן אָמַר לָהּ? וַיֹּאמֶר
הַנֶּחֱשׁ אֶל הָאִשָּׁה אַף כִּי אָמַר אֱלֹהֵינוּ לֹא תֹאכְלוּ
מִכָּל עֵץ הַגֶּן, וְהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא אָמַר, אֲלֵא
מִכָּל עֵץ הַגֶּן אָכַל תֹּאכַל, שֶׁהוּא לֹא צִוָּה אוֹתוֹ
שֶׁלֹא לֶאֱכֹל, אֲלֵא מִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע, שֶׁהוּא
עֶרְבוּבִיָּה שֶׁל טוֹב וָרָע, אֵילָן הַשָּׁקָר, אַחֵד בִּפְתָּה

ואַחַר בְּלֵב, לְבוּ מְלֵא שִׁקָּר, וּפְתַח בְּפִיו בְּדַבְרֵי
אֱמֶת.

וְהַנְחִישׁ הָרַע כָּאֵן עֶבֶר עַל לֹא תַעֲנֶה בְּרַעְךָ עַד
שִׁקָּר, וְעַל לֹא תִרְצֶת, וְעַל לֹא תִנָּאֵף,
וְעַל לֹא תִגְנֹב, וְלֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ
לְשׁוֹא, עַל לֹא תַעֲנֶה בְּרַעְךָ, שֶׁהַעִיד שִׁקָּר שֶׁאָמַר
(אֵף כִּי אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הָגֶן, וְעַל לֹא תִגְנֹב, שֶׁגִּבַּר דַּעַת חֲנוּת,
כִּמּוֹ זֶה שֶׁאָמַר אֵף כִּי אָמַר אֱלֹהִים וְגוֹמֵר), כִּי יוֹדֵעַ אֱלֹהִים כִּי
בַּיּוֹם אֲכַלְכֶּם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם
כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי טוֹב וָרָע, כִּדְרֵי שְׁלֵא תִהְיוּ בְּדַמּוּתוֹ,
וְעֶבֶר עַל לֹא תִנָּאֵף שֶׁהַטִּיל זִהְמָה בְּחֲנוּת, וְעֶבֶר עַל
לֹא תִרְצֶח שֶׁחָרַג אֶת אָדָם וְאֶת חֲנוּת, שֶׁכָּךְ דִּרְכוֹ
שֶׁל הַיֵּצֶר הָרַע - מִפְתָּח בְּנֵי אָדָם, וְאַחֵר כָּךְ עוֹלָה
וּמִלְשִׁין עָלָיו, וְנוֹטֵל רְשׁוּת וַיּוֹרֵד וְנוֹטֵל הַנְּשָׁמָה.

תקון לששים

בְּרֵאשִׁית זֶה בְּרִי"ת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ עֵץ הַחַיִּים, וְהִרֵי
פְרָשׁוּתָהּ, וּבְהַפּוּךְ תְּבִי"ר, שֶׁגִּבַּר שִׁקָּר
לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן, וְזֶה עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע, טוֹב הוּא

הָאֵילָן, אוֹתוֹ שְׁכָתוּב וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ
 לִמְאֹכַל וְכִי תֵאֵוָה הוּא לְעֵינַיִם, וּפְרִיּוֹ רָע, כְּפִי
 הַמֵּרְאָה שָׁלָה כֹּף הָיָה (הוּא) נִרְאָה לָהּ מִבַּחוּץ, כְּמוֹ
 שְׂכֵפֶת, מְלִים יְפוֹת מִבַּחוּץ וְלֵב מָלֵא בְטָנוֹפִים
 מִבְּפָנִים, וְזוֹ לֹא הָיְתָה יוֹדַעַת שְׁפָם הַמָּוֶת הָיָה
 בְּפָנִים הַפְּרִי. וְהוּ שְׁכָתוּב וַתִּקַּח מִ"פְּרִי ו"תֹּאכַל
 וַתֵּתֵן גַּם לְאִשָּׁה וְגוֹמֵר, הֲרִי פְרִי הָאֵילָן, שֵׁשׁ
 מִן"ת (מִבְּפָנִים, גָּרַם לָהּ שְׂאָכָלָה).

וַיֵּשׁ קָלְפוֹת שֶׁל הַפְּרִי שֶׁהָיוּ תָחוּ וּבָחוּ וְחֻשָּׁף
 וַתֵּחֹם, שֶׁהַקָּלְפוֹת הִלְלוּ הֵן רָע, הַמַּחֲ
 מִבְּפָנִים טוֹב, עֵץ הַחַיִּים, קָלְפוֹתָיו יְפוֹת וְהַמַּחֲ
 שֶׁלּוֹ יָפָה, וְזֶהוּ עֲנָפוֹ נָאָה וּפְרִיּוֹ רַב, וַיֵּשׁ אֵילָן
 שֶׁכָּלוּ רָע, הַמַּחֲ וְהַקָּלְפָה כָּלָם מָרִים, וְהַמִּים שֶׁלָּהֶם
 מָרִים, וְזֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּבְאֹו מֶרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת
 מִים מִמֶּרְתָּה כִּי מָרִים הֵם וְגוֹמֵר, וַיִּזְרְחוּ יְהו"ה עֵץ
 וְגוֹמֵר, וְכֹו וַיִּמָּתְקוּ הַמִּים, עֵץ מֶתוּק שֶׁמֶמְנוֹ
 יוֹצֵאִים עֲנָפִים וְשָׂרָשִׁים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וּמֶתוּקִים
 מְדַבֵּשׁ וְנִפְתַּח (דף צג ע"ב) צוּפִים, וּמַשּׁוּם זֶה יֵשׁ עֵץ
 שֶׁעֲנָפָיו מֶתוּקִים וְעֵץ שֶׁעֲנָפָיו מָרִים, וַיֵּשׁ מִים

מתוקים ומים מרים, שזה לעצמת זה עשה הקדוש
ברוך הוא, ויש שהוא חציו מתוק וחציו מר, וזה
עין הדעת טוב ורע, כמו שהכסף המערב בעפרת,
ויש עין שקלפותיו רעים מבחון והפח מתוק
מבפנים. כך תמצא אדם רע בדברי פיו (ובפיו מוציא
רע מבחון) וטוב בלבו מבפנים, ויש מפיו טוב ולבו
רע, וזהו עין הדעת טוב ורע, כאן מקנן נחש רמאי.

כך הוא אדם שתמצא אותו גופו יפה, וסימניו
כלם יפים במדה, ונשמתו נפש רשע
מבפנים, ותמצא אדם גופו רע בכל סימניו
ונשמתו מבפנים יפה, וזהו צדיק ורע לו, אבל מי
שהוא טוב מבחון ורע מבפנים, הוא רשע וטוב
לו, כדי שלא יהיה לו חלק בעולם הבא, טוב
מבחון ומבפנים - צדיק וטוב לו, רע מבחון
ומבפנים - רשע ורע לו, והרי פרשוה.

טוב מבפנים ולבושו רע, וזהו עני ורובב על
חמור, רע מבפנים ולבושו יפה מבחון, על
זה נאמר ראיתי עבדים על סוסים, והכל נודע

בְּמַעֲשֵׂי הָאָדָם מִי שֶׁהוּא מִבְּחוּץ, וְלֹא לְחִנּוּם בְּאֵרוֹ
הָרֵאשׁוֹנִים לֹא הַמֶּדְרֵשׁ עָקֹר אֵלָּא הַמַּעֲשֵׂה הוּא
הָעָקֹר, שֶׁהַשּׁוֹטִים מִסְתַּכְּלִים בְּגוֹף שֶׁהוּא הַלְבוּשׁ,
וְהוּא שֹׁכֵת טוֹב עוֹד וּבָשָׂר תִּלְבִּישָׁנִי, וְהַצְדִּיקִים
בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

וְעוֹד וַיֹּרְהוּ יְהו"ה עֵץ, וְהָ הַמָּטָה שֶׁל מֹשֶׁה,
שֶׁהָיָה מִתְחַפֵּךְ מִמָּטָה לְנֹחֶשׁ וּמִנֹּחֶשׁ לְמָטָה,
כְּמוֹ לַהֲטֵה הַחֶרֶב הַמִּתְחַפֶּכֶת, וְזֶה מִטְטְרוֹ"ן, שֶׁכֵּן
הָיָה מִשְׁתַּמֵּשׁ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, כְּמוֹ שֶׁהָעַמּוּד הָאֲמִצְעִי
שֶׁהוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ וְהָיָה מְנַהִיג בּוֹ אֶת הַתְּחִתּוֹנִים,
אֵף כֵּן מֹשֶׁה, שֶׁהָיָה כְּמוֹהוּ, הָיָה מִשְׁתַּמֵּשׁ בַּמָּטָה.
וְלָמָּה נִקְרָא מִטְטְרוֹ"ן מָטָה? שֶׁלְּפַעֲמִים מָטָה כְּלָפִי
זְכוּת לְצַדִּיקִים, וְלְפַעֲמִים מָטָה חוֹבָה לְרָשָׁעִים,
וְלִבֵּן הַתְּחַפֵּךְ מִמָּטָה לְנֹחֶשׁ, לְרָשָׁעִים לְהַלְקוֹתָם
בּוֹ, וּמִנֹּחֶשׁ לְמָטָה לְצַדִּיקִים, לָתֵת לָהֶם בּוֹ שָׂכָר.

שָׂכָר הוּא תְּקוּדָשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּלָּאָה תְּהִיָּה,
כְּמוֹ שֶׁחֲנִשְׁמָה שְׂרוּכָכֶת עַל חֲנוּף, וְצַדִּיק,
בְּמָקוֹם תְּהִיָּה נֶאֱמַר בּוֹ צַדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהֵי"ם,

מִשּׁוּם שֶׁהוּא מִתְּהַפֵּךְ דִּין לְרַחֲמִים, וּבִמְקוֹם הַזֶּה
צָרִיךְ שְׁנוּי מַעֲשֵׂה כְּדֵי שִׁתְּהַפֵּךְ מִדִּין לְרַחֲמִים,
וְשְׁנוּי הַשֵּׁם וְשְׁנוּי מָקוֹם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא
מִבְּפָנִים, נֹאמֵר בּוֹ אֲנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, שֶׁהוּא
רַחוּם וְחַנוּן, אֵין בּוֹ דִּין כָּלֵל וְלֹא שְׁנוּיִים.

וּכְשֶׁאָדָם שׁוֹלֵט עַל יָצְרוֹ, נִתְּהַפֵּךְ הַנֶּחֱשׁ לְמַטָּה,
וְאִם יָצְרוֹ שׁוֹלֵט עָלָיו, נִתְּהַפֵּךְ מִמַּטָּה
לְנֶחֱשׁ, וּמִיָּד וַיָּנָם מֹשֶׁה מִפְּנֵיו. מַה זֶה וַיָּנָם? אֵלֹא
כָּאֵן רוּמּוֹ שְׁנוּי מָקוֹם, שֶׁבֶרַח מִמְּקוֹמוֹ וּמִלְּפָנָיו,
וְזֶהוּ סוּד וַתִּפְקַחְנָה עֵינַי שְׁנִיָּהֶם, וּבִמָּה נִפְקַחוּ?
לְדַעַת טוֹב וָרַע, שֶׁהוּא הַמַּטָּה הַכָּלוּל מִשְׁנֵיהֶם.
כְּשֶׁהִתְהַפֵּךְ מִנֶּחֱשׁ לְמַטָּה, נֹאמֵר בּוֹ צְדִיק וְטוֹב לוֹ,
וּכְשֶׁהִתְהַפֵּךְ מִמַּטָּה לְנֶחֱשׁ, נֹאמֵר בּוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ.

תקון אַחֵר וְשֵׁשִׁים

בְּרֵאשִׁית - זוֹ מִחְשְׁבָה, אֱלֹהִים - זוֹ הָאֵם
הַעֲלִיזָה, מַעֲשֵׂה, שְׁשִׁנֵּיהֶם יִרְאֶה
וְאֶהְבֶּה, אֵת הַשָּׁמַיִם - זֶה הַקּוֹל, וְאֵת הָאָרֶץ - זֶה
הַדְּבַר, וּבְכָל חֲטָאוֹ אָדָם וְחַוָּה, הִפְרִידוּ בֵּין הָאֵם

וְהָאֵם, שֶׁהֵן מַחְשָׁבָה וּמַעֲשֵׂה, וּבֵין הַקּוֹל וְהַדְּבוּר
שֶׁהֵם חֵבֶן וְהַבְּתָּה, וּמַשׁוּם זֶה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל יְהו"ה
אֱלֹהֵי"ם מִתְחַלֵּף בִּגְנוֹן לְרוּחַ הַיּוֹם. אִ"ת קו"ל - זֶה
הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי וְהַשְׂכִּינָה עִמּוֹ, יְהו"ה
(דף צד ע"א) אֱלֹהֵי"ם - הָאֵב וְהָאֵם, וְהֵם אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת יְהו"ה,
י' אֵב, ה' אֵם, ו' בֶּן, ה' בַּת, שֶׁהֵם מַחְשָׁבָה וּמַעֲשֵׂה,
קוֹל וְדְבוּר, (וְסוּד הַדְּבָר - מַחְשָׁבָה מְצַטְרֶפֶת לְמַעֲשֵׂה, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל יו"ד,
שֶׁהִיא י', וְקוֹל וְדְבוּר שֶׁהוּא שְׁמַיִם וְאָרֶץ וְכָל צָבָא), הַקּוֹל שֶׁהִיא הוֹלֵךְ
בִּגְנוֹן זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁמַּע קוֹלוֹ שֶׁהִיא הוֹלֵךְ
בִּגְנוֹן בְּעֲנַפֵּי הָעֵץ, מֵאוֹתוֹ עֵץ שֶׁחֲטָא בּוֹ אָדָם
הָרִאשׁוֹן, שֶׁהִיא אוֹמֵר הָאֵילָן לְסִמָּא"ל הָרָשָׁע,
הַנִּחָשׁ הַקְּדֻמוֹנִי: רָשָׁע, אֵל תִּנָּע בִּי. וּבִאִיּוֹה מְקוֹם
הִיא הוֹלֵךְ הַקּוֹל? בִּגְנוֹן, שֶׁהוּא אֲדֻנִּי דִּינָא, לְצַד
הַשְּׂמָאל, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֵאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִי"ם
לְהַתִּיצֵב עַל יְהו"ה, וְזֶהוּ לְרוּחַ הַיּוֹם, וּמָה הָיוּ
אוֹמְרִים בְּנֵי הָאֱלֹהִי"ם? אֵלָּא בָּאוּ לְהַתִּיצֵב עַל
מֵאֵמֶר יְהו"ה, שֶׁכְּשֶׁאֵמֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נַעֲשֶׂה
אָדָם בְּצִלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ, אָמְרוּ הֵם, מָה אָדָם
וַתַּדְעֵהוּ. (אָמְרוּ הֵם, מָה אֲנִיּוֹשׁ בִּי תִזְכְּרֵנוּ וְגוֹמֵר).

וְעוֹד, וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵי"ם, אוֹתוֹ
הַקּוֹל הָיָה בְּגֹן, שֶׁהָיָא הַשְׂכִּינָה, שִׁשָּׁם עֵץ
הַחַיִּים נִטּוּעַ, חוּה גְרָמָה שֶׁנֶּעְקַר הָאֵילָן מִן הַגֵּן,
וְאָדָם גָּרַם בְּמַחְשָׁבָתוֹ שֶׁהִסְתַּלְּקָה נְבִיעַת הָאֵילָן,
שֶׁהִיָּתָה יוֹרֶדֶת לְגֹן, וְנִשְׁאַרָה יִבְשָׁה. יְהוָה זֶה
הָאֵילָן, ה"ה עֲנַפָּיו וְשָׂרָשָׁיו, ו' גּוֹף הָאֵילָן, י' פְּרִיָו,
מַעֲנֵנוּ, וְהִנֵּקְדָה שָׁלוֹ בָּמוֹ זֶה: יְהוָה, שֶׁהוּא אֶחָד
וְשִׁמּוֹ אֶחָד. וּמִנֵּין לָנוּ שֶׁנִּקְרָאת הַנְּבִיעָה אַחַת?
בָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם
אֶחָד וְתִרְאָה הַיִּבְשָׁה, אֲדנ"י.

וּמִשּׁוֹם זֶה וַיִּתְחַבֵּא אָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה
אֱלֹהֵי"ם. וְכִי יָכוֹל אָדָם לְהִתְכַּפּוֹת
מִפְּנֵי, וְחָרִי כְּתוּב אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים וְאֲנִי
לֹא אֶרְאֶנּוּ נֶאֱמַר יְהוָה? אֵלָּא כָּסוּ פָּנָיו חֲרָלִים,
הִתְכַּסּוּ פָּנָיו מִבִּשְׂת, שֶׁנִּפְקְחוּ עֵינֵיהֶם וְרָאוּ מַה
שֶׁעָשׂוּ לְמַעַלָּה, שֶׁנֶּגְרְמוּ לַעֲקֹר אֶת הָאֵילָן מִמְּקוֹמוֹ
וְהִמְעִין לִסְלַק מִשָּׁם, וְזֶהוּ וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְגוֹמֵר,
שֶׁם הִתְכַּסּוּ פָּנָיו מִבִּשְׂת, שִׁשָּׁם חֲטָאוֹ, בְּמַה שֶׁהָיָה
בְּתוֹךְ עֵץ הַגֵּן, שֶׁם הִתְכַּסּוּ פָּנָיו. יֵשׁ מִי שֶׁאֹמֵר,

בְּתוֹךְ עֵץ - זֶה צָדִיק, וּבְמָקוֹם זֶה וַיִּסְתֵּר מֹשֶׁה
פָּנָיו, שֶׁנֶּזְכָּר מִה שְׂאֵרֶע לֹא בְּרֹאשׁוֹנָה, הַזְכִּיר חֲטָאוֹ
וְהַתְּכַסֶּה מִבִּשְׂת, וּמִשׁוּם זֶה זָכָה לְוַתְּמוֹנֵת יְהו"ה
יָבִיט, וְזֶה י' שֶׁהוּא הַחֲכָמָה הַתְּחִתּוֹנָה, וְהוּא פָּרִי
הָאֵילָן, שֶׁהָיָה בְּרֹאשׁ צָדִיק, ו' - גּוֹף הַבְּרִית, ה"ה
זֶה מְקוֹם הָעֶרְלָה וּפְרִיעָה, אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הָיוּ עַל
צָדִיק שֶׁהוּא עֵץ פָּרִי, הוּא גֵרֵם שֶׁהִסְתַּלְקוּ מִמֶּנּוּ,
וְהוּא נִיעָקֵר מִן הַגֹּן, כִּד עֵקֶר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֶת הָאָדָם מְגוּפוֹ וְגִרְשׁוֹ מִגֹּן, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּגְרֶשׁ
אֶת הָאָדָם.

תקון ששים ושנים

בְּרֹאשִׁית, שָׁם ב"ת, שָׁם א"ש (שם אשׁר). בְּאוֹתוֹ זְמַן
הִסְתַּלַּק הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁכִּינָתוֹ
וְנִשְׁאַרְה בַּת יְחִידָה, וְהוּ שְׁכָתוֹב אֵיכָה יִשְׁכַּח בָּדָד,
וְסוּד הַדָּבָר - וַיִּקְרָא יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם אֶל הָאָדָם
וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָה, אֵיכָה ב"ה? אָמַר לוֹ, אָף עַל גֵּב
שְׁגִרְמָת לְכָל זֶה וְעַשִׂיתָ פִּרּוּד בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁהִסְתַּלַּק
י' מֵה', ו' מֵה', וְנִשְׁאַרְה הַשְׁכִּינָה לְמַעַלָּה יְחִידָה,

וְהַשְׁכִּינָה לְמִטָּה יְחִידָה, מַשּׁוּם כִּךְ וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָה,
 אֵי"ה ב"ה, וַיֹּאמֶר אֶת קוֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בְּנִי, בְּגִלְלָה זֶה
 וַאֲיֵרָא כִּי עִירָם אָנֹכִי וַאֲחֵבָא. וְעוֹד וַאֲחֵבָא, סוֹד
 הַדָּבָר - עָרוֹם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר, מָה הַסְתִּירָה שֶׁל
 הָאָדָם? אֵלֶּא בֹא תִרְאֶה, בְּזִמָּן שִׁישׁ רִשּׁוֹת
 לַמִּשְׁחִית לְהַשְׁחִית, ^(דף צד ע"ב) נֹאמַר בּוֹ כִּי תֵצֵא אִישׁ
 וּמִצָּאָה קוֹצִים וְכוּ', וּבְאוֹתוֹ זִמָּן וְהָיָה בְּצַדִּיק
 כְּרִשָּׁע, וּמַשּׁוּם זֶה יֵשׁ לָאָדָם בְּאוֹתוֹ הַזִּמָּן לְהַסְתִּיר
 וּלְהַתְּכַסּוֹת, שֶׁלֹּא יִמָּצֵא בִּינֵיהֶם, שֶׁבְּאוֹתוֹ הַזִּמָּן יֵשׁ
 נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט, וּמַשּׁוּם זֶה וַאֲיֵרָא כִּי עִירָם
 אָנֹכִי וַאֲחֵבָא, וּבְמָה נִסְתָּר אָדָם מֵאֱלֹהֵי הַדִּינִים
 וְהַקְטְרוּנִים שֶׁלֹּא יִשְׁלֹטוּ עָלָיו? בְּתִשּׁוּבָה. וְהוּ
 שֶׁכֶּתוּב יֵשֵׁב בְּסִתְרֵי עֲלִיּוֹן, זֶה הָאִשׁ שֶׁהִיא סִתְרָה,
 עֲלִיּוֹן מִמֶּנָּה זֶה חֲכָמָה שֶׁלֹּא נֹדַעַת אֵלֶּא בָּהּ! בְּצֵל
 שַׁד"י יִתְלוֹנֵן, זֶה הָאִשׁ הַתַּחְתּוֹנָה ^(הַעֲלִיּוֹנָה), הַצֵּל שֶׁל
 שַׁד"י שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ אֲךְ בְּצֵלָם
 יִתְהַלֵּךְ אִישׁ, וְזֶה הַשְׁכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא צֵלָמוֹ
 שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעָלֶיהָ נֹאמַר וַיִּבְרָא
 אֱלֹהֵי"ם אֶת הָאָדָם בְּצֵלָמוֹ, בְּצֵלָמוֹ מִמֶּשׁ, זֶה

שְׂכִינָה, צִלְמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בַּמִּדָּה שֶׁלוֹ,
בַּשְּׁעוֹר שֶׁלוֹ, שֶׁלֹּא הוֹסִיף וְלֹא גָרַע. מַה זֶה הָאָדָם?

זוֹ שְׂכִינָה. (זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי)

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וַחֲרִי בַשְּׂכִינָה לֹא כָתוּב בָּהּ
בְּרִיאָה אֶלָּא אֲצִילוֹת, וְעוֹד, שֶׁהִי לֹא לֹאמַר
וַיִּבְרָא יְהו"ה אֶת הָאָדָם, מַה זֶה אֱלֹהִים? אֶלָּא
שְׂכִינָה נִקְרְאת אֱלֹהִים, וְעַל אוֹתָהּ נִשְׁמָה שְׁנִיתָנָה
בָּאָדָם, נֶאֱמַר וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ,
בְּדַמוֹת הַשְּׂכִינָה, וְעַל אוֹתָהּ נִשְׁמָה נֶאֱמַר אֵךְ
בְּצִלְמִי יִתְחַלֵּךְ אִישׁ, שֶׁחֲרִי בְּזִמְנֵי שְׂמִסְתְּלָקָתָהּ
הַנִּשְׁמָה מִן הָאָדָם, אֵינִי יָכוֹל לְהַתְנַעֲנֵעַ. אָמַר לוֹ:
בְּרוּךְ בְּנִי לְעֵתִיק חַיִּים, וּבְנִי, כָּל מִי שְׁפוּגִים
בְּדַמוֹתָהּ הֵיוּ כְּאֵלוֹ מִמַּעַט אֶת הַדַּמוֹת, וְהַשְּׂכִינָה לֹא
שׁוֹרָה שָׁם. וּבְאוֹתוֹ הַזִּמְנֵי שׁוֹלְטִים עָלָיו כָּל
הַמְּקַטְרָגִים מֵהַצַּד שֶׁל אוֹתוֹ הַפָּגָם, וְסוֹד הַדָּבָר -
עַל כִּי אֵין אֱלֹהִים בְּקֶרְבִּי מִצְאוּנֵי הַרְעוֹת הָאֵלֶּה,
הַרְעוֹת מִצְאוּנֵי מִשּׁוֹם שֶׁהִסְתְּלָקָה הַשְּׂכִינָה מִמֶּנִּי
שֶׁהִיא אֱלֹהִים.

תקון ששים ושלשה

בַּרְאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, מַה זֶה אֱלֹהִים? מִי
 אֵלָה, וְעַל זֶה מִי נֶאֱמַר, מִי הַגִּיד לָךְ
 כִּי עִירָם אָתָּה וְגוֹמֵר, אֲשֶׁר צוֹיִתִּיךָ. אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר
 בָּהּ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְאוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ
 אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלֵךְ בְּעֶצֶת רָשָׁעִים, שֶׁהִיא
 רְשׁוֹת הַרְבִּים, יֵאֱשֶׁת וְנוֹנִים. מַה זֶה רָשָׁעִים? זֶה
 סַמָּא"ל וְנָחֵשׁ, אוֹתָהּ שֶׁאֵמַר עָלֶיךָ פִּרְעָה מִי יְהוֹ"ה
 אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקוֹלוֹ, אֲשֶׁר שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֲשֶׁר
 הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִ"י וַדָּאִי, שֶׁהִיא תְּשׁוּבָה,
 תְּרַפּוּתָהּ לְכָל הַחֲלָאִים וְהַמַּכּוֹת. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב מִ"י
 יִרְפָּא לָךְ, וְעָלֶיךָ נֶאֱמַר וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, רַפְאוֹת תִּהְיֶה
 לְשָׁרְךָ. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁשָּׁב לְבַעֲלָהּ שָׁלָה, הִיא סוּד
 הַתְּשׁוּבָה, שְׁיִחְזִיר וְיָשִׁיב אוֹתָהּ וְדָגָה שְׁתִּרְחִיק
 אוֹתָהּ מִמְּקוֹמָהּ, שְׁיִחְזִיר אוֹתָהּ לְמְקוֹמָהּ וְיִקְרַב
 אוֹתָהּ לְשֵׁם. בָּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁשְׂכִּינָה מְרַחֶקֶת מִבְּעָלָהּ,
 נֶאֱמַר בְּאָדָם וְהָיוּ חֲתִיד תְּלוּאִים לָךְ מִנְּגֵד, חֲתִיד
 נִקְרָאת, זֶהוּ שְׂכֵתוֹב וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים,
 אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמִּקְרַב אוֹתָהּ לְבַעֲלָהּ. מַה זֶה (וּמִיד)

קרוב יהו"ה לכל קוראיו וכו'? שמי שקורא לו
בשקר, רחוק הוא ממנו.

אמת, א' בראש האלף בית, מ' באמצע, ת'
בסוף. (ר' אותיות) העשור שלו יו"ד ה"א
וא"ו ה"א אמת, שהוא עשור של ארבע מאות
וארבעים ואחד, הרי הסוד של חמשה וארבעים
מ"ה. בזמן שישראל משקרים בתורת אמת
בשנועה של שקר, נאמר בו ותשלך אמת ארצה.
מה זה ארצה? זו השכינה, ובזמן שישראל
מקימים תורת אמת בשנועת אמת, נאמר בו
אמת מארץ תצמח, ובגלות נאמר (דף צה ע"א) ותחי
האמת נעדרת, והשקר שולט בעולם, (ובזמן שמתקן
האמת ומתעלה למקומו, נמחה השקר מן העולם. והו' שבתוב שפת אמת תבון
לעד, בוננת לא בתוב, אלא תבון לעד (אמת), ועד ארניעה לשון שקר, מה זה
אמת? העמוד האמצעי, שכינתו - תורת אמת היתה בפיהו), ומי השקר?
זה סמא"ל, בזמן ששולט האמת, עובר השקר מן
העולם.

אמת הוא בסופי התבות של ברא' אלהים
לעשו'ת, ברא' אלהים א'ת, בו ברא את
העולם, ועליו נקרא ועומד כל העולם, וכל מי
שנשבע בשקר, באלו ותשלוך אמת ארצה, והשקר
שולט בכיכול במקום (גרש במקום) שלו, שהוא
ירושלים, וזה גרם שנחרב הבית וחזר העולם
לתהו ובהו. שפך פרשוהו, חרב בית ראשון -
והארץ היתה תהו, חרב בית שני - וחשך על פני
תהום, שאמת נושאת עליונים ותחתונים, ובזמן
שנעשה שקר יתהרס הבנין. באותו זמן נאמר
בשכינה, נפלה לא תוסיף קום, זהו שכתוב איך
נפלת משמים חילל בן שחר, נפלה עטרת ראשנו,
איהם ה' עליונה וה' תחתונה, ו' העמוד האמצעי
נושא את שניהם, היסוד של הכל י', זו הברית,
כל מי שמשקר ועובר בה, באלו עקר הכל והפיל
אותו, והי' תוהו, היא אבן השתייה שממנה השתת
העולם, ועליה נאמר אבן מאסו הבונים וכו', והיא
היסוד של הכל, ועליה נבנה. אוי למי שחוטא
באות שבת, ובאות תפלין, ובאות ימים טובים,

וּבָאוֹת בְּרִית מִלָּה, בָּאֵלוּ עָקֵר אוֹתוֹ מִמְקוֹמוֹ
וַתִּחְזֹר אֶת הָעוֹלָם לְתַהוֹ וּבָהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, וַהֲרִי י' הִיא לְמַעְלָה,
לְמָה בָּאָן הִיא לְמַטָּה? אָמַר לוֹ: בְּנִי, זֶה
סוֹד עֲלִיוֹן, מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת תְּלוּיּוֹת אַרְבָּעָה שְׁמוֹת.
מִן י' יְהו"ה, מִן ה' הוֹי"ה, וּמִן ו' וְהי"ה, מִן ה'
הוּה"י (וְהי"ה הוּה"י), עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר וַדַּאי וְדַאִיתָ אֶת
אַחֲרֵי (וּפְנֵי לֹא יֵדָאוּ), וּמֵצֵד שֶׁל אַחֲרֵים הִי הִיא
לְמַטָּה, וּמֵצֵד שֶׁל הַפְּנִים - לְמַעְלָה, וְזֶהוּ הַסּוֹד
שְׁמַת־הַפָּדִי הַשֵּׁם מִדִּין לְרַחֲמִים וּמִרַחֲמִים לְדִין.
בְּשְׁמַת־הַפָּדִי לְדִין, הוּא הוּה"י, י' לְמַטָּה, שְׁנֵאֱמַר בָּה
אֶבֶן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים, מֵאֶסוּ אֶת הַיְסוּדִים שָׁלָה, וְאֵלּוּ
שְׁתַּבִּיבִים הַיְסוּדִים, מִתְּהַפֵּד לָהֶם מִדִּין לְרַחֲמִים
יְהו"ה, וּבָאוֹתוֹ זְמַן אֶבֶן מֵאֶסוּ וְכו', מַה שְּׁתִּיתָה י'
לְמַטָּה, חֲזָרָה לְמַעְלָה, וּמֵהֵצֵד שֶׁל וְהי"ה הִי הִיא
בְּאֶמְצַע. בָּאוֹתוֹ תְּזַמֵּן הַשְׁתַּטַּח אֶצְלוֹ וְאָמַר: אֲשֶׁרִי
חֲלָקִי שְׂוִבִיתִי לָזֶה, שְׂוִיָּה עָקֵר וַיְסוֹד הַכֹּל.

תקון ששים וארבעה

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, שָׁם אִי"ש, שָׁם אִשָּׁה
 עִם ה' שֶׁל אֱלֹהִים, וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר
 סְמוּכֹנֵי בְּאִשִּׁשׁוֹת, בְּאִישׁ וְאִשָּׁה, וּמִי גֵרָם אֶת זֶה?
 מַשׁוּם שֶׁהַתַּפְשׁוּט מִכְתָּנוֹת אֹר אָדָם וְחֹה, וּמַשׁוּם
 זֶה, סְמוּכֹנֵי בְּאִשִּׁשׁוֹת - בְּכָתָנוֹת עוֹר, שֶׁהֵם כְּנָגֵד
 וְעֵרַת אֵילָם מְאֻדָּמִים וְכו'.

וְכִי אָדָם גֵּרָם? וְהִרִי כְּתוּב וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה
 אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי וְגוֹמַר, וּמַשׁוּם זֶה אָמַר
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לָאִשָּׁה מָה עָשִׂיתָ? כִּמּוֹ שֶׁנֹּאמַר
 וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֱלֹהִים אֶל הָאִשָּׁה מַה זֹאת עָשִׂיתָ?
 כָּל חֲטָא שֶׁעָשִׂיתָ לְשִׁכְנָה, שֶׁהִיא זֹאת, עָשִׂיתָ,
 וּמַשׁוּם זֶה מַה זֹאת עָשִׂיתָ, שֶׁהִיא מַה שָׁמוֹ, מַה
 זֹאת וַדַּאי, מַה יְהו"ה אֱלֹהִים שֶׁאֵל מִעֲמָד כִּי אִם
 לִירָאָה, וְאֵל תִּקְרִי אִם אֵלָא אִם, (וְהוּ שֶׁכְּתוּב אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו
 תִּירָאוּ, שֶׁהוּא י"ה, הָאֵב וְהָאֵם הַעֲלִינָה), וְאִתִּי לֹא פְתִידָת מִן הָאֵם
 הַעֲלִינָה, לְזֹאת עָשִׂיתָ כָּל זֶה וַדַּאי, שֶׁנֹּאמַר כָּהֵן
 זֹאת אוֹת הַבְּרִית.

שְׂאֲדָם (דף צה ע"ב) וְאִשְׁתּוֹ נִבְרָאוּ בְּרִיּוֹקְנוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וְשָׁכִינָתוֹ, וּמַשׁוֹם זֶה חֲטָא
 הָאָדָם הָיָה תָלוּי בְּעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, וְהַחֲטָא שֶׁל חוּהַ
 בְּשָׁכִינָה, וּמַשׁוֹם זֶה מָה זֹאת עָשִׂיתִי, לָזֹאת עָשִׂיתִי
 וְדָאִי, וְהַחֲטָא הָיָה גַּרְם שְׁיָרְדָה הַשָּׁכִינָה לַגְּלוּת,
 שֶׁחָיו יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה אֲבוֹתֵיהֶם, וּמַשׁוֹם זֶה
 אָמַר וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֲיִבֵיהֶם לֹא
 מַאֲסִתִּים וְלֹא גָעְלָתִים וְכו', וְכֵן אָמַר דָּוִד אִם
 תַּחֲנֶנָּה עָלַי מִחֲנָה לֹא יֵירָא לְבִי וְגוֹמֵר, בְּ"זֹאת" אֲנִי
 בּוֹטֵחַ וְגוֹמֵר, זֶה נֶאֱמַר בְּמִלְחָמַת גּוֹג וּמִגּוֹג, וְכִי
 גַּרְם שָׁחֳוֹא יִהְיֶה שָׁמוּר בָּהּ? מַשׁוֹם שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר
 אִם אֵתָן שָׁנָת לְעֵינַי לְעַפְעַפִּי תִּנּוּמָה עַד אֲמָצָא
 מְקוֹם לִיהו"ה וְגוֹמֵר.

וְזוֹהִי חֲכָמַת שְׁלֹמֹה, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר וְחֲכָמַת הַמַּסְכֵּן
 בְּזוּיָהּ, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר כִּי מִכְּבָדִי אֲכַבֵּד וּבְזוּי
 יִקְלוּ. בְּשִׁירְד שְׁלֹמֹה מִמְּלָכוּתוֹ, הָיְתָה חֲכָמַתוֹ
 בְּזוּיָהּ בְּעֵינֵי הַשּׂוֹטִיִּים, וּבְשִׁתְּהִתְעַלָּה בְּמִלְכוּתוֹ נֶאֱמַר
 בּוֹ וַתֵּרֶב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה, שֶׁהִתְגַּדְּלָה עַד שֶׁהִגִּיעָה
 לְמְקוֹם הַיָּהוּ שֶׁנִּמְלָךְ מִשָּׁם, לְמְקוֹם הַחֲכָמָה

העליונה, שהיא חכמה בראש, והיא חכמה בפוף,
 והיא תורה באמצע, בעמוד האמצעי, תורת אמת,
 למעלה תורת חכם, למטה חכמת שלמה, ומשום
 זה מהצר של שלמה נאמר וחכמת המסכן בוויה,
 שיירדה בו ועלתה בו, כמו שנאמר בו ותרב
 חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם.

אבל ברשעים מה כתוב בהם? נתנני יהו"ה בידי
 לא אוכל קום, נפלה ולא תוסיף קום, ואף
 על פי שאין לה רשות לעמד מעצמה, הקדוש
 ברוך הוא יקים אותה, כמו שנאמר ביום ההוא
 אקים את סבת דוד הנפלת, ומי גרם שיירדה לה
 במקומה? זה הנחש, כמו שנאמר ויאמר יהו"ה
 אלהים אל הנחש כי עשית זאת, שהיא השכינה,
 שגרמה שנמצאת יבשה ונפלה במקומה, ארור
 אתה מכל הבהמה וגומר, קלל אותו שלא יהיה
 לו מלכים ושליטים על מה שסומך, שהם רגליו
 וידיו שקצין אותם, כמו שהוא גרם קצוץ ופרוד
 למעלה, ומשום זה על גחנך תלך ועפר תאכל כל

ימי חַיִּיךָ, וְזֶהוּ שֶׁאָמַר יִצְחָק לְעֶשׂו מִשְׁמֵנֵי הָאָרֶץ
יְהִיָּה מוֹשְׁבֶךָ.

עֶשְׂרֵה קָלָלוֹת קָלַל אֶת הַנָּחָשׁ, מִשּׁוּם שֶׁגָּרַם
שֶׁנִּפְרְדָּה הַשְּׂבִינָה שֶׁהִיא עֲשִׂירִית מִבְּעָלָהּ,
וְעֶשְׂרֵה לָאָדָם, וְעֶשְׂרֵה לַחַוָּה, וְתִשַּׁע לָאָרֶץ, שְׁחֲטָאָה
לְצַדִּיק שֶׁהוּא הַתְּשִׁיעִי. בָּלָם חָטְאוּ לְעֲשִׂירִית,
וְהָאָרֶץ לְצַדִּיק, וּמָמָה (וְלָמָּה) חָטְאָה לְצַדִּיק? שְׁחַרְי
בְּעִבּוּרָךְ אָמַר לָאָדָם, וְעוֹד, בְּגִלְלֵי הָאָדָם קָלַל אֶת
הָאָרֶץ שֶׁנִּטְלָה מִמֶּנָּה, וְזֶהוּ שֶׁכָּתוּב וַיִּיצֹר יְהו"ה
אֱלֹהֵי"ם אֶת הָאָדָם עֹפֶר מִן הָאֲדָמָה, אִם כֵּן, מָה
חָטְאָה לְצַדִּיק שֶׁהוּא הַתְּשִׁיעִי?

אֲלָא מִשּׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם מִן
הָאֲדָמָה כָּל עֵץ נִחְמַד לְמִרְאָה וְטוֹב לְמֵאֵכֶל
וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, וְהָיָה
לוֹ רִשּׁוֹת לְמַחֲוֹת בִּידֵי אָדָם שְׁלֹא יֵאָכֵל מִעֵץ הַמָּוֶת
וְלֹא מִחַתָּה, בְּגִלְלֵי זֶה אָמַר בְּעִבּוּרָךְ. אָמַר לוֹ רַבִּי
אֶלְעָזָר: וְכִי יֵשׁ דַּעַת בְּאָרֶץ לְכָל זֶה? אָמַר לוֹ: כֵּן,
וְזֶהוּ שֶׁכָּתוּב יְהו"ה בְּחֻכְמָה יָסַד אֶרֶץ. אָמַר לוֹ:

וְהָרִי בְּחֶכְמָה עֲלִיזָה וּבְאַרְצָן שֶׁל הַקְדוּשׁ כָּרוּךְ הוּא
נֹאמֵר הַכְּתוּב הִזָּה. אָמַר לוֹ: בְּנִי, זֶה כְּנֻגָּד זֶה עֲשֵׂה
הַקְדוּשׁ כָּרוּךְ הוּא, יֵשׁ חֶכְמָה וַיֵּשׁ חֶכְמָה, יֵשׁ אֶרֶץ
וַיֵּשׁ אֶרֶץ.

אָמַר לוֹ: אִם כֵּן, מָה חֲטָאָה הָאֶרֶץ לְצַדִּיק
שֶׁלָּקְתָּהּ תַּשְׁעָה? אָמַר לוֹ: מִשּׁוּם שֶׁעֵץ
הַדַּעַת טוֹב וְרַע הוּא כְּמוֹ הַבְּרִית, אוֹת הַבְּרִית
מִכַּפְּנִים טוֹב, וְעַרְלָה רַע, זֶה מִכַּפְּנִים וְזֶה מִכַּחוּץ,
וּמִשּׁוּם שֶׁחֲטָאָה שֶׁל עֵץ הַדַּעַת נָרַם פָּרוּד בֵּין
הַצַּדִּיק לְשִׁכְיִנָּה, בְּגִלְלֵי זֶה לָקְתָּהּ הָאֶרֶץ תַּשְׁעָה,
וְאוֹתָם שֶׁחֲטָאוּ בַּשִּׁכְיִנָּה, שֶׁחֵיָא עֲשִׁירִית לָקוּ עֲשָׂר
עֲשָׂר. וּבֹא וְרֹא, שִׁבְעַת אֲרָצוֹת הֵן: אֶרֶץ, אֲדָמָה,
אֶרְקָא, גֵּיא, נְשִׁיָּה, צִיָּה, תַּבֵּל, וְאָדָם חֲטָא

(דף צו ע"א)

בְּבֵת שִׁבְעַת, וְנֹאמַר בּוֹ כִּי שִׁבְעַת יִפֹּל צַדִּיק, הִרְהֹר
תְּשׁוּבָה וְנֹאמַר בּוֹ וָקָם, וְהָיָה עוֹלָה, וּבִשְׁיָרָד לְשֵׁם
הָיָה עוֹשֶׂה מַעֲשִׂים וְתוֹלְדוֹת בְּכָל אֶרֶץ וְאֶרֶץ, מֵהֶם
הָיוּ צוֹמְחִים וּמֵהֶם לֹא הָיוּ צוֹמְחִים, וַיֵּשׁ שָׁם
בְּרִיּוֹת, מֵהֶן בִּשְׁנֵי רָאשִׁים, וַיֵּשׁ מֵהֶם בִּשְׁלֹשָׁה עַד
שִׁבְעָה, וַיֵּשׁ שָׁם מְקוֹם שֶׁחֲשָׁמַשׁ מְאִירָה וְהַלְבָּנָה

וְהַכּוֹכָבִים וְהַמְּזֻלוֹת, וַיֵּשׁ מְקוֹם שְׂאִין בּוֹ אֹר כָּלָל,
אֵלָּא חֲשֵׁכָה וְעֶרְפֶּל.

כִּךְ הֵם אֵלּוּ שְׂיֻרְדִּים לְשַׁבְּעָה מִיְּנֵי עֲנִיּוֹת, יֵשׁ
מֵהֶם שְׂאִין לָהֶם אֹר כָּלָל, שְׁכָל יְמִיהֶם הֵם
בְּעֲנִיּוֹת, וַיֵּשׁ מֵהֶם שְׂיֵשׁ לָהֶם אֹר כָּל יְמִיהֶם וְהֵם
בְּעֶשֶׂר, וַיֵּשׁ מֵהֶם שְׁלִפְעָמִים יֵשׁ לָהֶם אֹר וְלִפְעָמִים
חֲשֵׁכָה. אֵלּוּ אוֹתָם שְׁנוּלְדוּ בְּאַמְצַע הַלְבָּנָה,
בִּינוּנִיִּים, לִפְעָמִים יֵשׁ לָהֶם עֶשֶׂר וְעוֹלָיִם, וְלִפְעָמִים
עֲנִיּוֹת וַיֻּרְדִּים, וַיֵּשׁ אַחֲרֵים שְׁעוֹשִׁים תּוֹלְדוֹת
וּמַצְלִיחִים, וַיֵּשׁ מֵהֶם שְׁלֹא מַצְלִיחִים, וַיֵּשׁ מֵהֶם
שְׁמַצְלִיחִים (צוּמָחִים) עַד מַחְצִית יְמִיהֶם וּמֵתִים
בְּקִצּוֹר יָמִים. אֵלּוּ שְׁנוּלְדוּ בְּמַלּוּי הַלְבָּנָה, הֵם
צוּמָחִים וְחַיִּים וּמַשְׁלִימִים אֶת כָּל יְמִיהֶם, וְאֵלּוּ
שְׁנוּלְדוּ בְּחֶסְרוֹן הַלְבָּנָה לֹא צוּמָחִים וּמֵתִים מִיָּד,
וְאֵלּוּ שְׁנוּלְדוּ בְּאַמְצַע הַלְבָּנָה מִתְקַצְרִים בְּמַחְצִית
יְמִיהֶם.

וַיֵּשׁ אֲרָצוֹת שְׁנַאמֵר בָּהֶן וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם,
מַיִם אֵין בּוֹ אֲבָל נְחָשִׁים וְעֶקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ, אַף

בְּךָ יֵשׁ בְּרִיּוֹת שֶׁהֵם עַמִּי הָאָרֶץ, שְׁפָתֵיהֶם מְלֵאִים
 מִלְּאֵכֵי חֶפְלָה, שֶׁהֵם נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים, וְנוֹשְׁכִים
 אוֹתָם בְּכַמָּה נְשִׁיכוֹת שֶׁל יִסּוּרִים, שֶׁהֵם גָּרְמוּ לִפְנֵי
 שְׁיִבְאוּ לָעוֹלָם, (בְּרִי שְׁיִבְאוּ) בְּגִלְגּוֹל בַּגּוֹפִים הִלְלוּ
 וּבִבְתִּים הִלְלוּ, וּבְשִׁנּוּשְׁכִים אוֹתָם אוֹתָם הִנְחָשִׁים
 וְחַעֲקָרָבִים בְּכַמָּה יִסּוּרִים, הֵם צוֹנְחִים וַיִּי וַיֵּשׁ
 לְבָלָם קִטְטָה בְּבִית, וְצוֹנְחִים עִם אֱלוֹ פִּעְלֵי הַגִּיהֶנֶם
 שְׁנִדּוֹנִים בּוֹ, וַיֵּשׁ אַחֲרֵים שָׁכַל יְמֵיהֶם בְּחִדּוֹה
 וּבְשִׁלּוֹה בְּלִי עֶצֶב בְּלָל מִכָּל מַה שְׁמִתְגַּדֵּל בְּשִׁבְעַ
 אֲרָצוֹת, וְנִדּוֹנוֹ בְּשִׁבְעָה מְדוּרֵי גִיהֶנֶם, וַיֵּשׁ בְּבִנֵּי
 אָדָם כְּמוֹ זֶה, וְחֻכְמֵי הָרָזִים הִלְלוּ, לָהֶם נִמְסָר
 לְדַעַת.

תקון ששים וְחַמֶּשֶׁה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים (רֵאשִׁי תְבוֹת וְסוֹפֵי תְבוֹת א"ב וְא"ם
 שָׁם, שָׁהֵם י"ה), שָׁם אֵם, וְסוֹד הַדָּבָר -
 וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ תוֹה כִּי הִיא הִתְתָּה אֵם
 כָּל חַי, כְּמוֹ שְׁאוֹתָהּ שְׁנַאֲמַר כָּה כִּי אֵם לְבִינָה
 תִּקְרָא, הָאֵם כָּל חַי הוּא אִינָה כְּאִשָּׁה תְּרַאשׁוֹנָה,

שָׁנָאֹמֶר בָּהּ הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי, שְׁנִדְמָה מִיָּתָהּ
לְכָל הָעוֹלָם, שְׁתִּירִי כְּתוֹב בָּהּ אִם כָּל חַי, שְׁנָאֹמֶר
בָּהּ רֵאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי שְׁתִּי נָשִׁים הָיוּ לוֹ? אָמַר
לוֹ: בֶּן, אֶחָד יֵצֵר הַטּוֹב וְאֶחָד יֵצֵר הָרָע,
אֶחָד מַצֵּד הָעֵצִים הַקָּשָׁה, הַדִּין הַקָּשָׁה, וְאֶחָד מַצֵּד
הַבָּשָׂר, מִשֵּׁם הֵם רַבִּי הַלֵּב, וְאֵלּוּ שְׂמַצֵּד הָעֵצִים הֵם
קָשִׁי עֲרָף, וְעַל הָאִשָּׁה שְׁנִטְלָה מִהָעֵצִים אָמַר בֶּן
סִירָא, עֵצִים שְׁנִפְּל בְּחִלְקָהּ, טוֹב אוֹ רָע, נִדְרָ אוֹתוֹ.
וְעַל הָאִשָּׁה שְׂמַצֵּד הָעֵצִים, אָמַר אָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר
נָתַתְּ עִמָּדִי. לֹא קָרָא לָהּ אִשְׁתּוֹ, כְּמוֹ שְׁתָּוָה
שְׁנָאֹמֶר בָּהּ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ תָּוָה,
שְׁהֶאֱחָרַת הָיְתָה שְׂפָתָהּ שְׂמַצֵּד עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע,
אֶחָד רָע וְאֶחָד טוֹב, וּמַצֵּד שֶׁל עֵץ הַחַיִּים שְׁנִיָּהֶם
חַיִּים.

וּבְסִתְרֵי תוֹרָה תָּוָה ח' ו"ה, ח' חֲכָמָה, כ"ח מ"ה,
הַכָּלָל שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, ח' הִיא כְּמוֹ
הָאֵם הָעֲלִיזָה שְׁהִיא הַשְּׂמִינִית לְעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת

במַטָּה לְמַעַלָּה, וְהַחֲכָמָה נֹדַעַת בָּהּ, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר
 עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ, וּמִתְצַד שְׁלָה וַיַּפֵּחַ
 בְּאַפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר לָזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה
 בִּי מֵאִישׁ לְקַחְתָּהּ זֹאת, וְלֹא הָאֲחֵרֶת שֶׁנִּטְלָה מִן
 הָעֶצֶם, שֶׁנֶּרְמָה לוֹ מוֹת, שְׁחֵרִי הַשְׁפָּחָה גְּרָמָה,
 וַיֵּדְעוּ בִּי עִירְמָם הֵם, וּמַשּׁוּם זֶה וַיַּעַשׂ יְהו"ה
 אֱלֹהֵי"ם לְאָדָם וּלְאִשָּׁתוֹ כְּתָנוּת עוֹר וַיִּלְבָּשֵׁם. (דף צו)

(ע"ב)

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: לָמָּה אָמַר בְּשִׁבִּילָהּ בִּי
 מֵאִישׁ לְקַחְתָּהּ זֹאת? הֲיָה לוֹ לוֹמַר בִּי
 מֵאָדָם, לָמָּה מֵאִישׁ? אֵלָּא מֵאִישׁ, שֵׁם א"ם וְשֵׁם
 י"ש. שֵׁם י"ש, זֶהוּ שְׁכָתוּב לְהַנְחִיל אֶתְבִּי יִשׁ. שֵׁם
 אֵם, בִּי אֵם לְבִינָה תִקְרָא, וְהֵם אָב וָאֵם, חֲכָמָה
 וּבִינָה, שְׁמִשָּׁם נִטְלָה, וּמַשּׁוּם זֶה בִּי מֵאִישׁ לְקַחְתָּהּ
 זֹאת.

וַיֵּשׁ לוֹ אַחֲרֵת שֶׁנִּקְרְאת בֵּת זִוּגוֹ, וְזֶהוּ שְׁכָתוּב זָכָר
 וּנְקֵבָה בְּרָאם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמָם
 אָדָם. בֹּא וּרְאֵה, אָדָם תְּרַאשׁוֹן בְּדַמוֹתָיו שֶׁל יְהו"ה

הוא נִבְרָא, וּבְדָמוֹת שֶׁל עֵשָׂר סְפִירוֹת שֶׁהֵן יו"ד
 ה"א וא"ו ה"א מִהֲצַד שֶׁל יח"ה, מִצַּד שֶׁל י' נִקְרָא
 אִישׁ, וּמִצַּד שֶׁל ה' הֶעֱלִינָה אֶשְׁתּוֹ נִקְרָאת אִשָּׁה,
 אִם כָּל חֵי, וּמִהֲצַד שֶׁל ו"ה תְּנוּה אֶשְׁתּוֹ, וּמִהֲצַד
 שֶׁל יו"ד ה"א וא"ו ה"א תְּנוּה נִקְרָאת אָדָם, וּבְכָל
 מָה שֶׁתִּהְיֶה בְּדָמוֹתָיו - לָקָה.

תקון נשים ונשים

בִּרְאשִׁית, בָּרָא שֵׁית, זֶה אָדָם שְׂכוּלִל שֵׁשׁ, וְהֵם
 שְׁתֵּי שְׂפָחוֹת מִהֲצַד שֶׁל הָעֵץ שֶׁל טוֹב
 וְרָע, עֵצִים וּבָשָׂר, אִישׁ וְאִשָּׁה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ כִּי
 מֵאִישׁ לָקַחְתָּ וְאֵת, הָרִי אֶרְבֶּעַ, אָדָם זָכָר וְנִקְבָּה,
 וְהוּא שְׂכָתוֹב זָכָר וְנִקְבָּה בָּרָאם וְגוֹמֵר, הָרִי שֵׁשׁ,
 וּמַשּׁוּם זֶה וַיֹּאמֶר יח"ה אֱלֹהֵי"ם הֵן הָאָדָם תְּהִי
 בְּאַחַד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וְרָע וְגוֹמֵר, וּפְרָשׁוֹהוּ
 תְּרַאשׁוֹנִים, בְּאַחַד מִמְּלֶאכֵי הַשָּׁרֵת.

בֵּין כֵּךְ בָּא אֱלֹהֵינוּ וְהַזְדַּמֵּן אֵלָיו, וְאָמַר: רַבִּי,
 בְּאַחַד מֵהֶם תְּהִי לוֹ לֹמֵר, אִם עַל מְלֶאכֵי
 הַשָּׁרֵת תְּהִי אוֹמֵר, מָה זֶה בְּאַחַד מִמֶּנּוּ? וְעוֹד, תְּהִי

לו' לומר הן אדם, מה זה האדם בתוספת ה'? אלא
 ה' של האדם הִיָּה בְּאַחַד מִמֶּנּוּ, לא כְּתוּב יְהִי
 (הוא), אלא הִיָּה, אַחַת מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה,
 בְּאַחַת מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהִיא ו'.

וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יְדוֹ, זוּ י', אִם זָכָה וְלָקַח גַּם מֵעֵץ
 הַחַיִּים, זוּ ו' (ה), וְאָכַל וַחֲיוֹ לְעֵלָם זֶה ו', חֲיוֹ
 וְדַאי, בְּשֵׁה' הִיָּתָה יְחִידָה מִמֶּנּוּ, נִכְנָסָה בֵּין טוֹב
 לָרָע, וְזֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּיצֶר יְהו"ה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם,
 שְׁתֵּי יְצִירוֹת, טוֹב וָרָע, לְדַעַת (וְנֶאֱמַר בָּהֶם וַיִּפְחַ בְּאַפִּי נִשְׁמַת
 חַיִּים, וְזוּ ה' לְדַעַת טוֹב וָרָע, לְדַעַת) מַה שֶּׁהָיוּ גּוֹרָמִים לַעֲשׂוֹת,
 וּמַשׁוּם זֶה נִכְנָסָה בֵּינֵיהֶם.

אַחֲרֵי שֶׁחָטָא הָאָדָם שָׁל הַיְצִירָה, נִפְרָדָה ה'
 הַעֲלִיוֹנָה וְהַסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ, וּמַשׁוּם שֶׁלֹּא
 חֲזָרָה אֵלָיו אָמַר, אִם זָכָה וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים,
 וְאָכַל וַחֲיוֹ לְעֵלָם, וְעֵץ הַחַיִּים הָיָה נְטוּעַ בְּעֵץ
 הַנֶּגֶן, וּמַשׁוּם שֶׁלֹּא זָכָה לְאָכַל מִמֶּנּוּ, מַה כְּתוּב בּוֹ?
 וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהו"ה אֱלֹהִים מִן עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת
 הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיִּיצֶר

יהו"ה אלהי"ם את האדם עפר מן האדמה, שלא
 היה כדאי להיות בגן התורה, כיון שלא שמר בה
 את עץ הדעת טוב ורע באסור וזהר, ועבר על
 מאמר רבנו, שאם היה שומר שלא יעבר על
 מאמר רבנו, ולקח גם מעץ החיים, שנאמר בו
 תורת חכם מקור חיים לסור ממקשי מות, עץ
 חיים היא למחזיקים בה, וזהו ולקח גם מעץ
 החיים ואכל וחי לעלם, גם - לרבות הנקבה, פרי
 האילן, פרי צדיק.

ועוד, הן האדם היה באחד ממנו, אמרו
 המלאכים הקדושים, פרי שיהיה הוא
 באחד ממנו, כמו שאמר הנחש והייתם באלהי"ם
 ידעי טוב ורע, וזהו לדעת טוב ורע, זה גרם לו
 את המות, שאם זכה לאכל מעץ החיים, שהוא
 עץ חיים היא למחזיקים בה, מה פתוב בו? ולקח
 גם מעץ החיים וגומר.

אמר רבי שמעון: אוי להם לאותם שמניחים
 מלעסן בתורה, שנאמר בה ולקח גם מעץ

החיים, ובמצוותיה שהן פרי האילן, שנאמר בו
 ואכל וחי לעלם, והולכים אחר אלו שמפתיים
 אותם מצד הנחש הקדמוני, שאומרים להם,
 השתדלו במלאכים שממנים על הכוכבים והשמש
 והלבנה, ועל אלו שממנים על רוחות וישרים,
 להיות באלהי"ם ידעי טוב ורע, ועליהם (דף צו ע"א)
 נאמר כה אמר יהו"ה למובחים ולמקשרים
 לכוכבים ולמולות ולשמש ולירח ולכל צבא
 השמים אשר לא צויתי, וזהו שצוה הקדוש ברוך
 הוא את האדם, ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל
 ממנו וגומר, ובלעם הרשע היה מתעסק עם זה,
 ודור אנוש ודור המבול ודור הפלגה, והקדוש
 ברוך הוא עקר אותם מהעולם הזה ומהעולם
 הבא, וזהו כי ביום אכלך ממנו מות תמות, מות
 - בעולם הזה, ותמות - בעולם הבא, והחטא הזה
 גרם את חרבן בית המקדש וגלות ישראל בין
 אמות העולם ונהרגו מהם.

שכל אחד היה מובח ומקשר, והיו יורדים
 החילות שלמעלה, ובשהיה הנביא מיסר

אוֹתָם, מַה כָּתוּב בָּהֶם? וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹל נְבִיא
וְחוֹזֶה, וּבִמָּה הָיָה מִיִּסֵּר אוֹתָם הַנְּבִיא? הָיָה אוֹמֵר
לָהֶם שִׁיחֲזְרוּ בְּתַשׁוּבָה, וְאִם לֹא - וְעֲצֹר אֶת
הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת
יְבוּלָהּ, וְהֵם הָיוּ מִזְלִזְלִים בּוֹ, וְהָיוּ אוֹמְרִים, אָנוּ
הַשֹּׁפְעִים אֶת אֱלֹהֵי שָׁמַיִם עַל הַמָּטָר וְכַפִּינוּ אוֹתָם
לְהוֹרִיד מָטָר, וְהַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הִחֲלִיף לָהֶם אֶת
הַמַּמְנִים בְּשִׁלְיחוֹתָם בְּשִׁבְלֵם, וְהָרַג אוֹתָם, וְהִחֲרִיב
אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּשִׁבְלֵם, וְגָלוּ יִשְׂרָאֵל לְבֵין
אֲמוֹת הָעוֹלָם, וְזֶהוּ הַחֲטָא שֶׁל אָדָם שֶׁנֶּרַם לוֹ
הַנֶּחֱשׁ מִיָּתֶה לוֹ וּלְאִשְׁתּוֹ, שֶׁפָּתָה אוֹתָם בְּאוֹתוֹ
הָעֵץ. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב כִּי יוֹדַע אֱלֹהֵי"ם וְכוּ', וּמַשּׁוּם זֶה
צָוָה הַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְאָדָם. בְּמַה שֶׁהִרְשִׁיתָ
הַתְּבוּנָה, אֵין לָךְ עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: בְּמַה הָיוּ יוֹרְדִים הַחִילּוֹת
הַלָּלוּ? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מַה אַתָּה חוֹשֵׁב,
שֶׁהָיוּ יוֹרְדִים? וַדַּאי זֶהוּ סוֹד הָעֵץ שֶׁל עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וָרָע, שֶׁלֹּא עֲתִיד הַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְגַלּוֹתוֹ
מִפְּרֶסֶם לְעוֹלָם, אֲלֹא בֵין הַחֲבָרִים, עַד שֶׁיָּבֵא הַדּוֹר

שֶׁל מֶלֶךְ הַמַּשִּׁית. אָמַר לוֹ: כִּיּוֹן שֶׁהוּא הַתְּנַלְחָה בֵּין
הַחֲבֵרִים מַה הוּא? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מִמַּרְאֵה מְתָנִיו
וּלְמַעַלָּה הָיָה טוֹב, מִמַּרְאֵה מְתָנִיו וּלְמַטָּה הָיָה רָע,
נְבוֹכְדַנְצַר הָיָה מִכִּיר בּוֹ, וְכָךְ עָשָׂה אֶת הַצֶּלֶם
שָׁלוּ, וְבוֹ נִוְדַע הָעֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע, וְהוּ שִׁכְתוֹב
רֹאשָׁה רֹאשׁוֹ שֶׁל זָהָב טוֹב, תְּזַחֵהוּ וְזִרְעוֹתָיו שֶׁל
כֶּסֶף. עַד כָּאן מֵצֵד הַטּוֹב, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר שֶׁל זָהָב
טוֹב, מִמַּרְאֵה מְתָנִיו וּלְמַטָּה רָע, וְהוּ שִׁכְתוֹב מִעֵיו
וְיִרְכּוֹתָיו שֶׁל נְחֹשֶׁת, מֵצֵד שֶׁל הַנְּחָשׁ הַקְּדָמוֹנִי.

וּמִהָאֵילָן הָיָה יוֹרְדוֹת נִשְׁמוֹת הָעָרֶב רַב, שֶׁהֵם
עֲרֻבֹכָיָה שֶׁל טוֹב וְרָע, וְכַמָּה נִימִים
תְּלוּיֹת מִהָעֵץ הָיָה, שֶׁהֵם צָבָא הַשָּׁמַיִם, שְׁמֵמָנִים
עַל הַכּוֹכָבִים וְהַמּוֹלֹת, וְכֻלָּם מְעַרְבִים טוֹב וְרָע,
וְהָיוּ הָעֲנָפִים תְּלוּיִים מִהַצֵּד הָיָה וּמִהַצֵּד הָיָה, אֵלֹ
מְמִיתִים וְאֵלֹ מְחַיִּים, אֵלֹ שִׁדִּים מֵצֵד הַשְּׂמָאל,
וְאֵלֹ מִלְּאָכִים מֵצֵד הַיָּמִין, וְהָיוּ יוֹדְעִים כָּל הַגְּנוּנִים
שֶׁל עֲנָפֵי הָאֵילָן שֶׁהֵם מוֹלֹת וְכּוֹכָבִים, וְהָיוּ
לֹקָטִים עֲשָׂבִים כְּמוֹ שֶׁל הַגְּנוּנִים הִלָּלוּ, וְהָיוּ עוֹשִׂים
דְּמִיּוֹת כְּפִי אוֹתוֹ הַמּוֹל שֶׁהָיוּ רוֹצִים לְהוֹרִיד אוֹתוֹ,

כְּמוֹ טָלָה אוֹ שׁוֹר אוֹ בְּתוּלָה אוֹ תְּאוֹמִים, שֶׁהוּא
 צוֹרֶת אָדָם דּוּ פְּרָצוּפִים, שֶׁהִיא דְמוּת שֶׁל נִקְבָּה,
 אוֹ סֶרֶטֶן אוֹ אֲרִיָּה אוֹ מֵאֻזְנִים אוֹ עֶקְרָב אוֹ קִשָּׁת
 אוֹ גְּדִי אוֹ דְּלִי אוֹ דָּגִים, וְהָיוּ מְקַטְּרִים לָהֶם
 בְּעֹשָׁבִים הִלְלוּ בְּכָל צוּרָה, לְכָל אֶחָד בְּפִי הַצּוּרָה
 שֶׁלּוֹ לְמַעַלָּה, וְכֵן הָיוּ דְמוּת שֶׁל צוֹרֶת חֲמָה
 וּלְבָנָה וְשִׁבְעָה בּוֹכֵי לָבֶת, וְהָיוּ מְקַטְּרִים לְכָל
 צוּרָה שֶׁהָיוּ רוֹצִים לְהוֹרִיד לְעוֹלָם, וּמַשּׁוּם זֶה
 נֹאמֵר עֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהו"ה לְמַקְטְרִים וְלַמּוֹבְחִים
 לְכַבָּבִים וְלַמּוֹלֹת וְלַשֹּׁמֵשׁ אוֹ לַיֵּרֶחַ אוֹ לְכָל צֶבֶא
 הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא צוּיָתִי.

אָמַר לוֹ: מַה זֶה לְמוֹבְחִים? אָמַר לוֹ: לְכָל דְמוּת
 הָיוּ עוֹשִׂים, שֶׁנּוֹטְלִים בְּהִמּוּת אוֹ עוֹפוֹת בְּפִי
 אוֹתוֹ הַמּוֹל וְהָיוּ זוֹבְחִים עֲלֵיהֶם, וְזֶהוּ לְמוֹבְחִים,
 וְהָיוּ מוֹרִידִים אוֹתָם וּמְדַבְּרִים עִמָּהֶם, וְהָיוּ עוֹשִׂים
 רְצוֹנָם, וְהָיוּ מַשְׁתַּחֲוִים לָהֶם וּמֵאֲמִינִים בָּהֶם. אָמַר
 לוֹ: בְּמַה הָיוּ מוֹרִידִים אוֹתָם? אָמַר לוֹ: בְּנִי, הָיוּ
 יוֹדְעִים אֶת כָּל הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ וְהָיוּ
 מַשְׁבִּיעִים אוֹתָם, וְאַחֵר כֵּן מְכַנִּיסִים אֶת הַשֵּׁם

הַמִּפְרָשׁ (דף צו ע"ב) בְּפִיָּהֶם שֶׁל הַדְּמִיּוֹת הִלְלוּ וְהָיוּ
 מִדְּבָרִים, וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב וְהוֹצֵאתִי אֶת בְּלָעוֹ
 מִפִּיו. נָפַל הַשֵּׁם הַמִּפְרָשׁ, וּמִיָּד נָפַל הַצֶּלֶם עַל
 פָּנָיו. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי אֵיךְ הָיָה שֵׁם
 הַקְדוֹשׁ פָּרוּךְ הוּא מִדְּבַר בָּהֶם? אָמַר לוֹ: בְּנִי, עַל
 זֶה נֶאֱמַר לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא
 כִּי לֹא יִנָּקָה וְכוּ'. אָמַר לוֹ: וְכִי יָכוֹל אָדָם לְלַמֵּד
 אֶת שֵׁם הַקְדוֹשׁ פָּרוּךְ הוּא לְחֻנָּם? אָמַר לוֹ בֶּן.

וּבִגְנוֹן זֶה מִי שֶׁמוֹצִיא מִדְּשׁוֹת הַיְחִיד וּמִכְּנִים
 בְּדְשׁוֹת הַרְבִּים, אוֹ שֶׁמוֹצִיא זֶרַע מִפְּנֵי
 מֵאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ וּמִכְּנִים לְדְשׁוֹת נִכְרִיָּה, כְּאֵלוֹ זֶה
 נִטַּע הָאֵילָן שֶׁל טוֹב וְרָע, וּמַשׁוּם זֶה בֶּן שֶׁנִּטַּע
 בְּזוֹנָה אוֹ שֶׁפָּחָה אוֹ גִּזְיָה אוֹ נִדָּה, נֶאֱמַר לֹא תַעֲשֶׂה
 לָךְ פֶּסֶל, וְעַל בֵּית שֶׁנַּעֲשִׂתָה בְּגִנוֹן זֶה נִקְרָאת
 מִסֻּכָּה, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
 פֶּסֶל וּמִסֻּכָּה וְגוֹמֵר, וְשֵׁם בִּסְתֵר. מַה זֶה בִּסְתֵר?
 בִּסְתֵרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּמַשׁוּם זֶה אָמַר הַקְדוֹשׁ פָּרוּךְ
 הוּא לֹא תַעֲשֶׂנוֹן אֶתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וְאֱלֹהֵי זָהָב, וְכִּי
 פְּרִשׁוּהוּ הַחֲבָרִים, לֹא תַעֲשֶׂנוֹן אֶתִּי בְּדְמוֹת שְׂמָשִׁי

שְׁמֵשְׁמֵשִׁים אוֹתִי (לְפָנַי) בְּמָרוֹם לְצִיר בִּסְתֵר שְׁלִי
 שׁוֹם צִיּוֹר אוֹ דְמִיּוֹן, שָׁכַל מִי שְׁצִיר לְמַעְלָה אֶת
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בִּסְתֵר (שֶׁהִיא שְׂכִינָתוֹ הַכְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת)
 שׁוֹם צִיּוֹר וְצִלָּם וְדַמּוּת בְּמֹו שְׁמִצִּירִים בְּשִׁמְשֵׁים
 שְׁלוֹ, נִשְׁמָתוֹ מִתְּלַבֶּשֶׁת בְּאוֹתוֹ צִלָּם בְּשִׁוְצֵאת מִן
 הָעוֹלָם הַזֶּה, וְקוֹל יוֹצֵא אֵלָיָהּ: אֶת הַצִּלָּם הַזֶּה
 תִּשְׁרְפוּ בָאֵשׁ, וּמִשׁוֹם זֶה אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֶשְׁוֶה יֹאמַר קְדוֹשׁ, וְאֵל מִי
 תְדַמְיוֹן א"ל וּמֵה דַמּוּת תַּעֲרְבוּ לוֹ.

וּבְנִי, וּדְאִי כָּל מִי שְׁמוּצִיא מִרְשׁוֹת הַרְבִּים
 וּמִכְנִים לְרְשׁוֹת תִּיחִיד אוֹ מִרְשׁוֹת תִּיחִיד
 וּמִכְנִים לְרְשׁוֹת הַרְבִּים, כְּאֵלּוֹ עֲרַב אֶת שֵׁם הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּעִבּוּדָה זָרָה וְעֲשֶׂה עֵץ שֶׁל מוֹב וְרַע,
 וְזֶהוּ תַסְּוֹד שֶׁל הָיָה מוּצִיא בְּלָעוֹ מִפִּיו, שֶׁבּוֹ הָיָה
 אוֹמֵר צִלְמוֹ שֶׁל נְבוּכַדְנֶצַּר אֲנֹכִי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ,
 וּבְשִׁבִיל זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ
 לְשׂוֹא, וְעַתִּיד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲקֹר אֶת הָעֵץ
 הַזֶּה מִן הָעוֹלָם וְלִשְׂרֹף אוֹתוֹ בְּגִיהֶנֶם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
 וְהִיָּה תַחֲסֹן לְנַעֲרַת וְגוֹמֵר.

אמר לו רבי אלעזר: אם בן, אסור לעם
 להשתמש בשום מלאך ולא בשם בעולם
 אחר שיש ערבוביה. אמר לו: בן, לא כך, שחרי
 אמר הקדוש ברוך הוא לאדם, מכל עץ חוץ אכול
 תאכל, מעץ הדעת טוב ורע לא תאכל. אמר רבי
 אלעזר: זה היה קדם שחטא, אחר שחטא וירד
 ממקומו והתערב בעץ של טוב ורע. אמר לו:
 ודאי כך הוא, ובזמן שישראל הם בגלות, כאלו
 הם מערבים באילן של טוב ורע, ומשום זה
 פרשוהו הקדמונים, ישראל בגלות עובדים עבודה
 זרה, בטורה הם.

אבל אלו שיודעים את האילן של הקדוש ברוך
 הוא. שהוא עץ חיים הנטוע בגן של
 שהיא שכינתו, שנאמר בה לא יגרד רע, יכולים
 להוריד כח משם לשכינתו בלי ערבוביה כלל בכל
 מצוה ומצוה, הוא עץ פרי עשה פרי למינו, נטוע
 בגן בלי ערבוביה כלל, ומשום זה אמר למינו,
 אבל עץ הדעת טוב ורע לא נאמר בו למינו, אבל

מֵעֶרֶב מִיַּן בְּשֵׁאֵינוּ מִיָּנוּ, וּבְשִׁבִּילוֹ נֹאמַר שְׂדֵךְ לֹא
תִזְרַע בְּלֵאִים וְכו', שֶׁטֶנּוּ לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ.

אֲשֶׁרִי הוּא שֶׁמַּעֲלָה אֶת הָאֱמוּנָה שֶׁל הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיא שְׂכִינָתוֹ הַכְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר
אֱמִירוֹת, בְּמַחְשָׁבָה אֶחָת, בְּרָצוֹן אֶחָד בְּלִי
עֲרֻבוּכִיהָ כָּלֵל, שֶׁכָּל סְפִירָה וְסְפִירָה נְטוּעָה בּוֹ,
וְהִיא הִנֵּן שֶׁכָּל הַסְּפִירוֹת בָּהּ, הֵנּוּ אֶחָד, וְכָל אֶחָד
עוֹשֶׂה בָּהּ פְּרִי לְמִינוֹ, הִיא מִיַּן שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד
לֹא מוֹצִיא מִמֶּנָּה זְרָעִים חֲחוּצָה, כִּי צָרִיךְ אָדָם
שֶׁלֹּא יוֹצִיא זֶרַע מִחוּץ לְבֵית זִוְגוֹ, שֶׁהִיא הַמִּין שֶׁלּוֹ
וְהַיְחוד שֶׁלּוֹ, וּבִאוֹתוֹ זְמַן שֶׁצָּרִיךְ אָדָם לַיְחִיד אֶת
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׂכִינָתוֹ, צָרִיךְ לְהַפְשִׁיט
מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּחְשָׁבוֹת שֶׁהֵן קַלְפוֹת, שֶׁנֹּאמַר בְּהֵן
רַבּוֹת מַחְשָׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וּלְהַעֲלוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה
בְּמַחְשָׁבָה אֶחָת. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וַעֲצַת יְהו"ה הִיא
תְּקוּם, כִּמּוֹ שֶׁאָדָם שֶׁמִּתְיַחַד עִם בֵּית זִוְגוֹ וּמִתְפַּשֵּׁט
מִלְבוּשָׁיו לְהִיּוֹת עֲמָה אֶחָד, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְהִיוּ
לְבָשָׂר אֶחָד, כִּי צָרִיךְ לְהַפְשִׁיט מִמֶּנּוּ כָּל
הַמַּחְשָׁבוֹת הָאַחֲרוֹת בְּזִמְנֵן שֶׁמִּיַּחַד אֶת הַקְדוּשׁ

בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם פְּעָמִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה
אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד. (דף צח ע"א)

תְּקוּנַת שְׁשִׁים וְשִׁבְעָה

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, וְהַ מַּטְרוֹן, שְׁבָרָא
אוֹתוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדָמוֹן
וְרֵאשִׁית לְכָל צָבָא הַשָּׁמַיִם שְׁלֵמָה, וְזֶהוּ אָדָם
הַקָּטָן, שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עָשָׂה אוֹתוֹ בְּדָמוֹת
וְצִיּוֹר שֶׁל מַעְלָה בְּלִי עֲרֻבִּיָּה, וְעָלָיו נֶאֱמַר תּוֹצֵא
הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, וְהוּא עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי
לְמִינּוֹ, בָּמוֹ שְׁלֵמָה. אוֹי לְמִי שְׁעוֹשָׂה עֲרֻבִּיָּה
לְמַעַל וְלִמְטָה, שְׁזֶהוּ אֵילָן שֶׁל עֲרֻבִּיָּה, עֲרֻבִּיָּה
מֵעֵץ הַפֶּתַח, בְּגִלְלָה וְהַ נִּקְרָא מִטָּה, שְׁמִתְהִפֵּךְ לְנֶחֱשׁ
לְהִלָּקוֹת בּוֹ אֶת הָרָשָׁעִים, וּמִיָּהּ שְׁהוֹפֵךְ אוֹתוֹ?
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁשׁוּלֵט עָלָיו, וְהִרִי פְּרָשׁוֹת.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, בִּיּוֹן שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהָאֵילָן הַזֶּה הָיָה עֲתִיד
לְגָרֵם מִיתָה לָאָדָם (וּלְכָל הַבְּרִיּוֹת שֶׁעֲתִידוֹת לְהִיּוֹת אַחֲרָיו), לָמָּה
בָּרָא אֶת הָאָדָם שֶׁעֲתִיד לְחַטֵּא לְפָנָיו? אָמַר לוֹ:

בְּנֵי, הַדְּמוּת שְׁלֹמֶעֱלָה לֹא הָיְתָה שְׁלֵמָה עַד שֶׁבָּרָא
 אֶת הָאָדָם, שֶׁכָּךְ הָיָה הָאָדָם שְׁלֹמֶעֱלָה (כְּלָפִי הָאָדָם
 שְׁלֵמָה), כִּמּוֹ שֶׁהִנָּשְׂמָה כְּלָפִי הַגּוֹף. וְכִמּוֹ שֶׁאִין
 מַעֲשֶׂה לְנִשְׂמָה לֹלֵא הַגּוֹף, כָּךְ הָיָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
 דְּמוּת לְמִטָּה לְהוֹצִיא בּוֹ מַעֲשֶׂה, וְהַכֵּל כִּמּוֹ (כְּמַעֲשֶׂה)
 שְׁלֹמֶעֱלָה, אָדָם הוּא לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֲנוּ"ךְ תִּשְׁעַ
 נִקְדּוֹת, הַפְּעָלָה שְׁלוֹ, הַשְּׂכִינָה כְּלוּלָה בְּכָל (מְכָל)
 אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְהַכֵּל כִּמּוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה.

הָאָדָם שְׁלֹמֶעֱלָה לֹא הָיָה שָׁלֵם בְּלִי נִקְבָּה, וְהוּ
 שְׁכָתוּב זָכָר וְנִקְבָּה בְּרָאם וַיִּקְרָא אֶת
 שְׁמֵם אָדָם, אָדָם זָכָר וְאָדָם נִקְבָּה, וְכִשְׁנִבְרָא
 הָאָדָם שְׁלֹמֶעֱלָה שְׁחִוָא נִקְבָּה, וְהוּ שְׁכָתוּב וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, הַשְּׁתַּלֵּם הַדְּמוּת
 שְׁלֹמֶעֱלָה, וְזֶהוּ סוּד כִּי לֹא הִמָּטִיר יְהו"ה אֱלֹהִי"ם
 וְכו', וְלָמָּה? מַשּׁוּם שֶׁאָדָם אִין, וּמַשּׁוּם זֶה מְכַרַח
 הָיָה אָדָם לְבָרָא אוֹתוֹ, לְהַשְׁלִים בּוֹ אֶת הַדְּמוּת
 שְׁלֹמֶעֱלָה, וְהַנִּקְבָּה בְּאָדָם הָיְתָה הֵיחָת. וְהוּ
 שְׁכָתוּב כִּי אֶחָד קָרָאתִיו וְגוֹמֵר, וְזֶה סוּד הַנִּשְׂמָה.

אַחַר כֵּךְ אָמַר לֹא טוֹב הֵיזֶה הָאָדָם לְבַדּוֹ אֵעָשֶׂה
 לוֹ עֶזֶר בְּנֶגְדּוֹ, זֶה חֲנוּף, שֶׁהוּא עֶבֶר שְׂפָחָה
 כָּלֹל מִטוֹב וְרָע, כִּדִּי שִׁיתִּיהָ לוֹ שָׂכָר וְעֲנָשׁ,
 וּבְשִׁבִּילֹו אָמַר רֵאשִׁי נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים
 וְאֶת הַטּוֹב אֶת הַמָּוֶת וְאֶת הָרָע, וְאָמַר לוֹ וּבַחֲרָתְךָ
 בַּחַיִּים, שָׂאֵם לֹא נִתְּנָה בִּידּוֹ, לֹא הָיָה לוֹ שָׂכָר
 וְעֲנָשׁ וְהָיָה בְּבַחֲמָה, וְעַם כָּל זֶה הִרְאָה לוֹ הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא כָּל מַה שְּׂאֵרֵעַ לוֹ, אִם הָיָה מִטָּה כְּלָפִי
 חֶסֶד, שֶׁהוּא כְּלָפִי זְכוּת, אוֹ אִם הָיָה מִטָּה בָּה
 כְּלָפִי חוֹבָה, שָׂאֵם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה
 בְּמִיתָתוֹ, לֹא הָיָה מִרְאָה לוֹ שְׁנֵי הַדְּרָכִים שְׁלֹו,
 שֶׁהֵם מָוֶת וְחַיִּים בִּיד לְשׁוֹן.

וְהִרְאָה לוֹ שֶׁלֹא הָיָה מְעַרְב טוֹב בְּרָע, שֶׁהַפְּרִידָם
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּבְדֵּל
 אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וְסוּד הַדָּבָר -
 וְהַבְדִּילָה הַפְּרִכָּת לָכֶם, וְכֵךְ עָשָׂה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּחֲנוּף הָאָדָם שֶׁרָעָפָת, שֶׁהַפְּרִיד בֵּין הַדְּרָגוֹת
 שֶׁל הָעֵץ הַטּוֹב וּבֵין הַדְּרָגוֹת שֶׁל הָעֵץ הָרָע, וְצִוָּה
 אוֹתוֹ שֶׁלֹא לְעַרְב טוֹב עִם רָע, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּמַעַן

הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
הוּא צִוָּה אוֹתוֹ לְהִשָּׁמֵר מִמֶּנּוּ, וְאַחֵר כֵּךְ אָמַר
הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּ עִמָּדִי וְגוֹמֵר.

בִּינְתִים הֵנָּה זָקֵן אַחֵר הַזֶּדֶמֶן לוֹ, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי,
חֲרִי רְאִיתִי פָסוּק שְׂאוֹמֵר בַּתּוֹרָה אָדָם
בִּי יָמוּת בְּאַהֶל, וְחֲרִי הַתּוֹרָה הִיָּתָה קֶדֶם שְׁנִבְרָא
הָעוֹלָם, וְרִאִיתִי שְׁהָעוֹלָם קֶדֶם לָאָדָם, שְׁכָל הָעוֹלָם
וְצָרְכֵיו נִבְרָאוּ קֶדֶם שְׁנִבְרָא אָדָם, אִם כֵּךְ, מָה
הַתִּקְנָה שֵׁישׁ כָּאֵן? אָמַר לוֹ: זָקֵן, וְחֲרִי כְּתוּב
שְׁנִשְׁמֹות הַצְּדִיקִים נִקְרָאוּ קֶדֶם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם,
כִּמוֹ שְׁנֵאמַר בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, וְאִין רֵאשִׁית
אֵלָּא נִשְׁמָה, שְׁנֵאמַר בָּה נִר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם,
חַיָּא הַנִּשְׁמָה שֶׁל הָאָדָם שְׁלִמְעָלָה. אֵלָּא יֵישׁ אָדָם
וְיֵישׁ אָדָם, יֵישׁ אָדָם שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל הַנִּשְׁמָה, וְיֵישׁ
אָדָם שֶׁל חֲנוּת, שְׁנֵאמַר בּוֹ אָדָם לְהַכֵּל דְּמָה, וְעֲלִיו
נֵאמַר אָדָם בִּי יָמוּת בְּאַהֶל, וְעֲלִיו נֵאמַר אֲרוּר
הַגֵּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח (דף צח ע"ב) בְּאָדָם וְשֵׁם בָּשָׂר וְרוּעוֹ,
וְזֶה סֵמָא"ל, אָדָם בְּלִיעַל אִישׁ אֶוֹן, וְיֵישׁ לוֹ שְׁתֵּי
נִקְבוֹת רָעוֹת, וְעֲלִיָּהֶן נֵאמַר וְעַל כָּל נַפְשוֹת יָמָת

לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא, ואין אביו אלא
 הקדוש ברוך הוא, ואין אמו אלא השכינה, וכי
 לא נאמר בקדוש ברוך הוא ושכינתו הלא כה
 דברי פאש נאם יהו"ה, מה אש אינו מקבל
 טמאה, כך הוא לא מקבל טמאה. אמר לו: ויהי
 כתוב את מקדש יהו"ה טמא, וזו שכינתו? אמר
 לו: ודאי שחקדוש ברוך הוא ושכינתו לא
 מקבלים טמאה, אבל כל מה שטמא את המקום
 שהיא שורה בו, נחשב לו כאלו עשה אותו,
 ומשום זה לאביו ולאמו לא יטמא, ואין אביו אלא
 הקדוש ברוך הוא ואין אמו אלא שכינה, וזה סוד
 מי שמכנים מרשות הרבים לרשות היחיד, ומשום
 זה אמר ולא תחלו את שם קדשי, וזה אדני,
 שהוא רשות היחיד, שהוא יהו"ה יחידו של עולם,
 וזהו אדם.

(ומשום זה לאביו ולאמו לא יטמא, וזהו סוד מי שמכנים מרשות הרבים לרשות

היחיד, ומשום זה אמר) אדם כי ימות באהל, זה

אדם בליעל, ומצד זה אדם רשע קרוי מת
 מעקרו, לפני שנברא העולם, אבל לא נאמר על

אָדם אָהואַ מַצֵּד הַקְדָּשָׁה, וְכַמָּה טַפְשִׁים הֵם
 בָּעוֹלָם שְׂאוֹמְרִים, הֲרִי הַקְדָּוֶשׁ בְּרוּךְ הוּא גָּזַר עַל
 אָדָם שְׂיָמוּת, זֶהוּ שְׂכָתוֹב אָדָם כִּי יָמוּת, וְאִיךָ
 אוֹמְרִים שָׁלֹא תִהְיֶה מִיתָה מִמֶּנּוּ? אוֹי לָהֶם, טוֹב
 שָׁלֹא נִבְרָאוּ בָּעוֹלָם, שְׂאֵלוּ הֵם שְׂמִשּׁוּיִם אוֹתָם,
 מִשּׁוּיִם אֶת הָאָדָם שְׂנִקְרָא יִשְׂרָאֵל וְאֶת הָאָדָם
 בְּלִיעַל, וְאוֹמְרִים בָּאָדָם טוֹב בַּחוּטָא, כָּלָם שְׁוִיִּם,
 יִהְיוּ כְּמוֹץ לִפְנֵי רוּחַ אֱלֹהֵי הַרְשָׁעִים שְׂאוֹמְרִים כֹּה,
 וּמִלֵּאדָּה יִהְיוּ"ה דּוֹחָה מֵהֶם.

שְׂיִישׁ אָדָם שְׂהוּא יִשְׂרָאֵל, וְיִישׁ אָדָם שְׂהוּא מִלֵּאדָּה,
 וְזֶה מִטְטְרוּ"ן, וְיִישׁ אָדָם בְּדָמוֹת הַקְדָּוֶשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שְׂהוּא אֲצִילוּתוֹ, וְזֶה יו"ד ה"א וּא"ו
 ה"א, וְאֵין לוֹ בְּרִיאָה וְיִצִּירָה וַעֲשִׂיָּה, אֵלֶּא אֲצִילוּת,
 וּבִמְקוֹם הַזֶּה אֵין חֲטָא וְלֹא מָוֶת. זֶהוּ שְׂכָתוֹב לֹא
 יִגְרָד רָע, וְעַל הָאָדָם הַבְּלִיעַל הַזֶּה צָוָה הַקְדָּוֶשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא לֵאכֹל מִמֶּנּוּ וְשְׁלֹא לַעֲרֹב אוֹתוֹ עִם
 טוֹב, שְׂהוּא כְּמִי שְׂמַעְרַב כֶּסֶף עִם עֲפָרָת, וְזֶה גוֹרֵם
 בְּלִבּוֹל בְּפִמְלִיָּא שֶׁל מַעֲלָה, וּמַעְרַב חֲשִׁכָה עִם

אֹר, מֵה שֶׁתְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַפְּרִיד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

וְלֹא עוֹד, אֵלָּא מִי שֶׁמְבָנִים אֶת זֶרְעוֹ בְּנִדָּה אוֹ
שֶׁפָּתַח אוֹ גּוֹיָה אוֹ זִוְנָה, כְּאֵלּוֹ מְעַרְב מֵה
שֶׁהַפְּרִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכָּתוּב וַיְהִי מִבְּדִיל
בֵּין מַיִם לְמַיִם, שֶׁהֵם מִי נִדָּה לְמִי מְתַהַרֶּה, שְׁוֹה
אִסּוּר וְזֶה מְתֵר, וְזֶה כָּשֶׁר וְזֶה פָסוּל, זֶה טְמֵאָה וְזֶה
טְהוֹרָה, אֵלּוֹ הֵם שֵׁשֶׁת הַסְּפָרִים שֶׁנִּתְּנָה (בְּהֵם מְשֻׁנָּה)
(לְמִשָּׁה) לְהַפְּרִיד בֵּין טוֹב לְרָע, שֶׁעַרְב אוֹתָם אָדָם
וַחֲדוּרוֹת שֶׁבָּאוּ אַחֲרָיו.

תְּקוּנָה שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מֵה זֶה אֱלֹהִים? לַהֲט
הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לְשֹׁמֵר אֶת דְּרָךְ
הַחַיִּים, מִטֵּה הָאֱלֹהִים וְדָאֵן, וְזֶה מִטְטְרוֹן, וַחֲרִי
בְּאֲרָנוּ שֶׁמִּתְהַפֵּךְ מִדִּין לְרַחֲמִים, וּבֹה הִשְׁתַּנּוּ (נִמְצָאוּ)
כָּל הַדְּמִיּוֹת שֶׁלֹּא דָמוּ זֶה לָזֶה. כְּשֶׁמִּתְהַפֵּךְ מִיָּמִין
לְשִׁמְאֹל, הוּא מֵרָאָה פְּרָצוֹף שֶׁל שׁוֹר. וּכְשֶׁמִּתְהַפֵּךְ
מִשִּׁמְאֹל לְיָמִין, מֵרָאָה פְּרָצוֹף שֶׁל אֲרִיָּה.

וּבְשִׁמְת־הַפֶּדַּם מִשְׁנֵיהֶם לַמַּעֲרָב, מִחֲזִיר פָּנָיו
וּמִת־הַפֶּדַּם לְנֶשֶׁר (לְאָדָם). וּבְשִׁמְת־הַפֶּדַּם מִשְׁנֵיהֶם
לַמִּזְרָח, שֶׁהוּא בְּאִמְצָע, מִת־הַפֶּדַּם לְאָדָם (לְנֶשֶׁר),
מִלְמַטָּה לְנֶשֶׁר, אֵין דְּמוּת בְּעוֹלָם שְׂלֵא נֹדַעַת בּוֹ.

שְׁנַיִם עֶשֶׂר מִזְלוֹת נִרְאִים בּוֹ, וְכָל הַדְּמִיּוֹת שֶׁל
הַמְּלָאכִים, וְהַדְּמִיּוֹת שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת,
וְהַדְּמִיּוֹת שֶׁל כָּל מַה שֶׁנִּבְרָא בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, (אֵינוֹ
דְּמוּת שֶׁל אָדָם שָׁלֵם כָּכָל הַתְּקוּנִים, אֶלָּא אִם הוּא) (כִּלְא הָיָה) כָּלוּל
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ וְשָׁמַשׁ וְיָרֵחַ וְכוּכָבִים וּמִזְלוֹת
וְחִכְסָא וְהַמְּלָאכִים וְגַן עֶדֶן וְגִיהֶנֶם, מִתְּצַד שֶׁל
שְׁנֵיהֶם נִתֵּן תֵּינִצָּר הַטּוֹב וְתֵינִצָּר הָרָע. גַּן עֶדֶן - מְצָא
אִשָּׁה מְצָא טוֹב, גִּיהֶנֶם - וּמוֹצָא אֲנִי מִרַם מִמְּנוֹת
אֶת הָאִשָּׁה, וְשְׁנֵיהֶם כָּלֵב, לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב
כָּסִיל לְשִׁמְאָלוֹ. (דף צט ע"א)

תקון עשרים ותשעה

בְּרֵאשִׁית, ב' שְׁנַיִם, חֲכָמָה וְתְבוּנָה (וּבִינָה),
הַשְּׁלִישִׁית, יִרְאֵת יְהו"ה רֵאשִׁית
דַּעַת, וּבִדְעַת הוּא נֶאֱמָר וְהָאָדָם יָדַע אֶת חֲוָה

אֲשֶׁתּוֹ, שְׂאִין וּזוּג אֶלָּא בְּדַעַת, שֶׁהוּא הָעֲמוּד
הָאֲמָצְעִי, הַיְחוד שֶׁל הָאָב וְהָאֵם, כִּךְ הוּא לְמִטָּה
הַצַּדִּיק הַיְחוד שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי עִם הַשְּׂכִינָה
שֶׁלִּמִּטָּה, וְעַל הַגּוֹף וְהַבְּרִית נֶאֱמָר כִּי א"ל יָדְעוֹת
יְהו"ה וְגוֹמֵר, וְשִׁנְיָהֶם עֲדוֹת, שְׂאִין עֲדוֹת פְּחוֹת
מִשְׁנִים.

וְהַבֵּן הַזֶּה הוּא הַיְחוד שֶׁל הָאָב וְהָאֵם, הוּא
הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי שְׁנוּשָׂא הַכֹּל, כְּמוֹ
שְׁשִׁמִּים וְאֶרֶץ נֶאֱמָר בָּהֶם שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד עַל עֲמוּד
אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם, כִּךְ הָאָב
וְהָאֵם סְמוּכִים עַל הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְהוּא הַיְחוד
בֵּין אִם וּבֵת כְּמוֹ זֶה: הו"ה וּבּוֹ נַעֲשׂוּ ה"ה אֶחָד
אֶחָד, שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה כָּאֵן וְשְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה כָּאֵן, וְהו"
הוּא יְחוד שֶׁל שְׁתֵּי אַחֲיוֹת, כְּמוֹ זֶה: וַיֵּצֵר יְהו"ה,
זֶה הַסּוּד שֶׁל א' - י' לְמַעְלָה, י' לְמִטָּה, ו' בְּאֲמָצֶע.

הַיְחוד שֶׁל שְׁנֵיהֶם כֹּלָה וְחֲמוּתָהּ, (ה' מִן אֱלֹהִים ו') (ה"י
מִן אֱלֹהִים ו' מְלֵא), הַכֹּלָל שֶׁל שְׁנֵיהֶם ה"ה, אִם
וּבֵת, ו' בֵּין שְׁתֵּיהֶן, לְמַעְלָה אֵין עֲרוֹת, וּבְמָקוֹם

הָיָה אָמַר לֹא תִדְמָה לְיוֹצְרָהּ, לְמִטָּה חוּץ לְמִקְוָמוֹ
 אָמַר לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת, וַחֲרִי בְּאַרְנוֹ לְעִיל. וְעוֹד
 מִצָּאֵנוּ סוּד עֲלִיוֹן, עֲרוֹ"ה ע"ר ו"ה, בְּשׁוֹ בֵּין עַר,
 שְׁהוּא רַע, נַעֲשֶׂה עוֹר, וְהוּ שְׁכָתוֹב וַיַּעַשׂ יְהו"ה
 אֱלֹהֵי"ם לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיִּלְבָּשֵׁם,
 וַעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר וּלְפָנַי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל, שְׁחֲרִי
 רַע מִן עוֹר, הוּא עֲרוֹה שְׁמִפְרִידָה בֵּין ו"ה שְׁהֵם
 אַח וְאַחֻוֹת, בְּשִׁמְתִּלְבָּשׁ עֵץ הַחַיִּים בְּעֵץ שֶׁל טוֹב
 וְרַע, וְהוּ שְׁכָתוֹב וַעֲץ הַחַיִּים כְּתוּב הֵנּוּ וַעֲץ הַדַּעַת
 טוֹב וְרַע, בְּזִמְן שְׁהוּא (שְׁוָה) עַר, בֵּין הֵבֶן וְהַבֶּת לֹא
 תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֲרוֹה, לֹא תִקְרְבוּ ו' לָהּ, שְׁלֹא
 יִתְגַּלֶּה רַע בִּינֵיהֶם, שְׁהוּא אַחֵר, שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר וְסוּד
 אַחֵר אֵל תִּגַּל, עֲרִי"ה תַעוֹר כְּשִׁתָּהּ, עַר יְה, רַע
 בְּזִמְן שְׁהוּא בֵּין י"ה, אוֹתוֹ הָרַע לֹא תִקְרַב י' עִם
 ה'.

וְזוֹהִי קְלָפָה שֶׁל עֲרֻלָּה, ע"ר מִן עֲרֻלָּה רַ"ע, אָדָם
 חָטָא בָּזָה, כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּהָ בְּעִלֵּי הַמִּשְׁנָה,
 אָדָם הָרֵאשׁוֹן מוֹשֵׁךְ בְּעֲרֻלָּתוֹ הָיָה, וְזֶה גֶרֶם עֲרִיּוֹת
 בְּעוֹלָם, וּבְמִשְׁמָיִם זֶה עֲרִיָּה תַעוֹר כְּשִׁתָּהּ, תַעוֹר הוּא

עָרֹת בְּהַפּוֹךְ אוֹתִיּוֹת, בְּאִיזָה מָקוֹם? כְּשֶׁתִּפֹּךְ,
שֶׁהוּא קִשְׁת הַבְּרִית, שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר וַתֵּלֶךְ רַחֵל
וַתִּקַּשׁ בְּלִדְתָּהּ, תִּכַּן"ש הוּא קִשְׁ"ת, (וְסוּד תִּדְבָּר - בְּעֶצֶב
תִּלְדֵי בָנִים), וּמִשָּׁם אָמְרָה תָּנָה אִשָּׁה קִשְׁ"ת רוּחַ אֲנָכִי.

וְזֶה סוּר אֶת קִשְׁתִּי נִתְּתִי בְּעֶנְן, וּפִרְשׁוּהוּ הַחֲבֵרִים,
דָּבָר שֶׁמִּקִּישׁ לִי כְּתוּב בּוֹ מוֹקֵשׁ, שָׁבוּ הָיָה
מוֹקֵשׁ לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוָהוּ אָדָם
הָרֵאשׁוֹן הָיָה מוֹשֵׁף בְּעֶרְלָתוֹ, וּמֵה שֶׁשָּׁמַר אוֹתוֹ
הוּא בְּהִקְשׁ בְּשִׁתְּפוֹת עַמִּי, בְּדִיוֹקָן שְׁלִי, עָלֶיהָ
נֶאֱמַר וַיִּבְרָא אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, מַעֲשׂוֹם
שְׁמִי שֶׁשׁוֹמֵר אֶת הַבְּרִית זוֹכֶה לְמַלְכוּת, תִּרִי הוּא
בְּהִקְשׁ לִי בְּשִׁתְּפוֹת עַמִּי, וְאִם לֹא שָׁמַר אוֹתוֹ, חוֹזֵר
כַּ"ש, קִשְׁתָּה לוֹ, קִשְׁתָּה לְאוֹת ה', וְעַל הַקֵּשׁ תִּזְוֶה
נֶאֱמַר וּבֵית עֲשׂוֹ לְקֵשׁ, וְהוּא לְכַן"ש בְּהַפּוֹךְ אוֹתִיּוֹת
שְׁכַן"ל, וְהוּא שְׁקָל לְצַדִּיקִים שֶׁשׁוֹמְרִים בְּרִית שְׁקָל
הַקֵּדֶשׁ. אוֹי לוֹ לְמִי שֶׁלֹּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ, וְאֲשַׁרְיוֹ מִי
שֶׁשׁוֹמֵר אוֹתוֹ. וּמִי שֶׁשׁוֹמֵר אֶת הַבְּרִית חַי, הִיא
עַד עָלָיו - ע' מִן שְׁמַע, ד' מִן אֲחֶד. וְאִם לֹא שׁוֹמֵר

את הברית, פורח מִמֶּנּוּ הַקּוֹץ שֶׁל ד' מִן אֶחָד
וְנִשְׁאָר אֶחָד, (עד ער).

וְהָאָדָם יָדַע וְכו', קָם זָקֵן פָּתַח וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי,
וְעַד כָּאֵן לֹא הָיָה אָדָם יוֹדֵעַ אֶת אִשְׁתּוֹ?
אֲלֹא בְּזִמְנֵי שֶׁחָטָא הִסְתַּלְּקָה הַשְּׂכִינָה מִמְּקוֹמוֹ, וְכֵן
פִּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁבְּזִמְנֵי שָׂאִין שְׂכִינָה
בְּמִקְוָה, אָסוּר בְּתַשְׁמִישׁ הַמָּטָה, מַשּׁוּם שֶׁעָלֶיהָ
נֶאֱמַר וַיִּשְׁתַּחֲוֶה יִשְׂרָאֵל עַל ^(דף צט ע"ב) רֹאשׁ הַמָּטָה,
וּמֵאִיזָה מָקוֹם הִסְתַּלְּקָה? מִיָּמִין וּשְׂמָאל שֵׁשׁ
הֵיטָה, וְזֶהוּ סוּד הָעֶבֶר (ס"א וַיַּעֲבֹד) ע"ב רי"ו, חֶסֶד
וְגִבּוּרָה, וְלֹא לְחֶנֶם פִּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה חֲנוּתָן
מִטָּתוֹ בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם יִהְיוּ לוֹ בָּנִים וּבָרִים, וְהוּא
גֵּרם שֶׁתִּסְתַּלֵּק אוֹתָהּ מִטָּה מִשָּׁם, כֵּן הוּא מְסַתַּלֵּק
מִתַּשְׁמִישׁ הַמָּטָה, וְאַחֵר שֶׁקִּבֵּל עֲנָשׁוֹ, חוֹזֶרֶת
הַמָּטָה לְמִקְוָה. בָּאוּתוֹ זִמֵּן, וְהָאָדָם יָדַע אֶת חוּה
אִשְׁתּוֹ.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע אֶת חוּה אִשְׁתּוֹ, יֵשׁ יְדִיעָה לְטוֹב
וְיֵשׁ יְדִיעָה לְרָע, כִּמּוֹ וַיִּדְעוּ כִּי עִירָמָם הֵם,

וּכְמוֹ וְאֵת עָרוֹם וְעָרְיָה, עָרוֹם מִתּוֹרָה שְׂבֻכָתָב,
וְעָרְיָה מִתּוֹרָה שְׂבֻעַל פֹּה.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע, כְּמוֹ וּמִרְדְּכִי יָדַע אֵת כָּל אֲשֶׁר
נַעֲשָׂה, כִּךְ אָדָם יָדַע שְׁגָרָם הַפְּרָדָה בֵּין
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינָתוֹ, שְׂאָדָם חָטָא
בְּמַחֲשָׁבָה, וְחָוָה חָטָאָה בְּמַעֲשֶׂה, בָּאוּתוֹ מָקוֹם
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה, בָּאוּתוֹ מָקוֹם
שֶׁנִּגְטְלָה נִשְׁמָתוֹ בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת שֵׁם חָטָא, וְחָוָה
בְּמַעֲשֶׂה שָׁלוֹ, שֶׁהִיא הַכַּח שָׁלוֹ, כ"ח הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
מַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית, וְהַכַּל חֲכָמ"ה, כ"ח מ"ה.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע, יָדַע חָטָאוֹ בְּמָה? בְּקִיָּן, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת קִיָּן, מַשּׁוּם שֶׁעָלֶיהָ
נֶאֱמַר כִּי מִשְׁרָשׁ נָחָשׁ יֵצֵא צָפַע, וְזוֹ הַזֵּהָמָה
שֶׁהִטִּיל הַנָּחָשׁ בְּחָוָה, וְחָיָה יוֹדֵעַ זִהְמָתוֹ
שֶׁהִתְפַּשְּׁטָה עַד קִנֵּי חוּתָן מִשָּׁה, וּכְשֶׁרָאָה אֵת
הַגִּלְגּוּל וְהִתְשׁוּבָה שָׁלוֹ שָׁם, אָמַר קִנֵּיתִי אִישׁ אֵת
יְהו"ה, אִזּוֹ יָדַעְתִּי אוֹתוֹ שֶׁקִּנֵּיתִי אוֹתוֹ בְּקִנֵּי חוּתָן
מִשָּׁה, וְהִרְוַחְתִּי אוֹתוֹ שָׁם, וּמַשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר קִנֵּיתִי

אִישׁ אֶת יְהו"ה, וְזֶהוּ סוֹד שֶׁל וּבִכָּן רְאִיתִי רָשָׁעִים
קִבְּרִים וּבָאוּ וְכו'.

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: זָקֵן וְזָקֵן, וְלָמָּה מָרַח הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בָּהֶם לְהַכִּיָּא אוֹתָם בְּגִלְגּוּל? אָמַר
לוֹ: בְּשָׂבִיל כְּבוֹד הַצַּדִּיקִים, שְׂיַעֲבֹר הַחֲטָא
מִבְּנֵיהֶם, שְׁעַד שְׁקִין שָׁב בְּתִשׁוּבָה, הַפָּגַם שֶׁל אָדָם
לֹא הִשְׁתַּלֵּם, וְלָכֵן לְכְבוֹדוֹ מָרַח הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּבָיִתוֹ, וְכֵן בְּכָל הָרָשָׁעִים שֶׁהֵם בְּנֵי צַדִּיקִים.

אָמַר לוֹ: מָה הַזִּהְמָה שֶׁהַטִּיל נֶחֱשׁ בַּחֲוָה? אָמַר
לוֹ: זֶה לִילִי"ת טַפָּה סְרוּיָה, הִיא הַזִּהְמָה,
וְהִיא שְׂאוֹר שְׁבַעֲסָה, שְׁעָלִיו נֶאֱמַר מִי מַעֲכָב?
שְׂאוֹר שְׁבַעֲסָה, וְהוּא הַפְּרִי שֶׁל סַמָּא"ל, שֶׁנֶּאֱמַר
בּוֹ וַתִּקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכַל, זֶה מִן"ת, שֶׁנֶּאֱמַר עָלֶיהָ
רָגְלֶיהָ יִרְדּוּת מָוֶת, וְהִיא טַפָּה רָעָה, וְזִהְמָה שֶׁל אֵל
אַחֵר, סֵם הַמָּוֶת וְזִהְמָה וְעָרְלָה שֶׁל עֵץ הַמָּוֶת,
וּבִגְלָלָהּ פִּרְשׁוּתָּהּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה אָדָם הָיָה מוֹשֵׁךְ
בְּעָרְלָתוֹ.

וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הָבֶל. פָּתַח וְאָמַר:
 תִּסֶּף רוּחָם יִגְוְעוּן וְאֵל עֲפָרָם יִשׁוּבוּן. כָּאֵן
 רָמוּז הַגִּלְגּוּל שֶׁל הַצַּדִּיקִים, וְהִרְאָה לוֹ הַקְדוּשׁ
 בָּרוּךְ הוּא אֶת הַגִּלְגּוּל שֶׁלּוֹ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, אִיךָ
 הָיָה הוּלֵךְ מִצַּדִּיק לְצַדִּיק, עַד שְׁשִׁים רַבּוּא, עַד
 שֶׁהִגִּיעַ לְאוֹתוֹ שְׁנַאמַר בּוֹ בְּשֵׁם הוּא בָּשָׂר, בְּשֵׁם
 זֶה הָבֶל, וּפִרְשׁוּהָ תְּרַאשׁוּנִים בְּשֵׁם זֶה מִשָּׁה, וּמִיָּד
 שָׁרְאָה שְׁעֵתִידָה תוֹרָה לְהַנִּיתֵן עַל יָדוֹ, הוֹסִיפָה
 בְּגִלְגּוּל בְּמָה קִרְבָּנוֹת לַקְדוּשׁ בָּרוּךְ הוּא וּבְמָה
 תַּפְלוֹת וּבִקְשׁוֹת, וְזֶהוּ וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת.

וּמִשׁוּם זֶה נֶאמַר בּוֹ דוֹר הוּלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְאֵין דוֹר
 פְּחוֹת מִשְׁשִׁים רַבּוּא, וְלִמְעָלָה דוֹר הוּלֵךְ
 זֶה ו', שְׁעוּלָה לְשִׁשִּׁים רַבּוּא בְּשֵׁשׁ סְפִירוֹת, וְהֶאָרֵץ
 לְעוֹלָם עוֹמֶדֶת, זוֹ שְׂכִינָה, שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת לוֹ, וְהִיא
 הַשָּׁעָה שְׁעוֹמֶדֶת לוֹ, וּבִשְׂבִילָהּ נֶאמַר אֵין מִזֵּל הַיּוֹם
 גּוֹרָם, אֲלָא מִזֵּל הַשָּׁעָה גּוֹרָם, וְלֹא לְכָל אָדָם
 עוֹמֶדֶת הַשָּׁעָה, שֶׁהִרִי יֵשׁ אָדָם צַדִּיק שְׂאִין הַשָּׁעָה
 עוֹמֶדֶת לוֹ, שְׁלֹא עוֹמֶדֶת הַשָּׁעָה אֲלָא לְבַעֲלָהּ,
 וּמִהַשָּׁעָה הִזּוּ בָּנִים חַיִּים וּמְזוֹנּוֹת לְאָדָם, וּמִשׁוּם זֶה

פְּרִשׁוּתָּהּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, בָּנִים חַיִּים וּמִזִּינֹת לֹא
בִּזְכוּת הֵם תְּלוּיִים, אֵלָּא בְּמֹל תְּלוּי הַדָּבָר. מָה
הַמֹּל שָׁלָה? בִּעָלָהּ, וּלְבַעָלָהּ אֵין מֹל, כְּמוֹ
שֶׁבִּאֲרָנוּ אֵין מֹל לְיִשְׂרָאֵל, וְאַף עַל גַּב שֶׁהַכֹּל תְּלוּי
בְּמֹל, אֲפִלּוּ סֵפֶר תּוֹרָה שֶׁבְּהִיכָל, הֵיכָל - שְׂכִינָה
הַתְּחַתּוֹנָה, סֵפֶר תּוֹרָה - צְדִיקָה.

וְשֵׁנִים עֲשָׂר מִזְלוֹת הֵם, וְהֵם ו"ו, (שְׁנַמְצָא ו') (שְׁנַמְצָאוּ

מִהָאֹת א', וְזֶה תַסְפֹּד שֶׁל וָא"ו, וָא' שֵׁם ו' עֲלִיּוֹנָה שֶׁהוּא הַמֹּל הָעֲלִיּוֹן

שְׁעוּלָה בְּמַחְשָׁבָה), (דף ק ע"א) שֶׁהוּא א שֵׁם, ו' שֶׁל הָאֲמִצֵּעַ שֶׁל

אוֹת א הוּא הַמֹּל שֶׁל הַכֹּל, שְׁעוּלָה בָּאוֹת י'

הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא בְּרֵאשׁ הָאוֹת א, וּבְשְׁעוּלָה

בְּמַחְשָׁבָה, נֶאֱמַר יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה, שֶׁהִיא י'

שֶׁעַל רֹאשׁ הָא', וּמִשּׁוּם זֶה אֵין מֹל לְיִשְׂרָאֵל, (שְׁחָרִי

בְּמַחְשָׁבָה עוֹלָה, וְכָל מֹל הוּא מְמַנָּה עַל שְׁעָה מִשְׁנֵים עֲשָׂר מִזְלוֹת), שֶׁהוּא

הַמֹּל שֶׁל הַכֹּל, וְכָל הַמִּזְלוֹת תְּלוּיִים מִמֶּנּוּ שֶׁהֵם

ו' ו', שְׁמִמָּנִים עַל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שְׁעוֹת, שֶׁהֵם ה"א

ה"א. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁעוּמָדָת לוֹ הַשְּׁעָה.

וְשָׁהוּא גִלְגּוּל שֶׁל כָּלִם, זֶה י' שָׁהוּא גִלְגּוּל, וְעַם ו'
 נַעֲשֶׂה גִלְגּוּל, שָׁהוּא בְּסוּד שֶׁל ס"ו מִן
 יְסוּד, שְׁנֵאמַר בּוֹ כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לִיעֲקֹב מִצְרִימָה
 לְשִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ, לְהַתְעוֹרְרוֹת הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי לְשִׁשִּׁים,
 לְהַתְעוֹרְרוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק וָשֵׁשׁ, וְהַכֹּל נִרְמָז בְּצַדִּיק
 שָׁבוּ גִלְגּוּל. וְעוֹד יְסוּד, שֵׁשׁ יו"ד, שְׁמַתְנִלְגַּל בּוֹ וְנָח
 בּוֹ מִכָּל הַגִּלְגּוּלִים שְׁחַתְנִלְגַּל, וּמִשּׁוּם זֶה וַיִּכַּל
 אֱלֹהֵי"ם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֹאכֶתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וְאוֹת
 ו' שֶׁל גִּלְגּוּל בּוֹ עוֹלָה הַצַּדִּיק לְשִׁשִּׁים רַבּוּא, בְּצַדִּיק
 הֵם שֵׁשׁ, וּבְעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי עוֹלָה לְשִׁשִּׁים, וּבְכֶתֶר
 עֲלִיוֹן שָׁהוּא אַ עוֹלָה לְשִׁשִּׁים רַבּוּא, וְזֶהוּ דוֹר הוֹלֵךְ
 וְדוֹר בָּא.

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: וְהָרִי הַזֶּה אָמַר שְׁחַתְנִלְגּוּל
 הוּא בַּיּוֹם, וְשֵׁשׁ י' שְׁמַתְנִלְגַּל בּוֹ וְשׁוֹרָה
 עָלָיו וְנָח בּוֹ מֵאוֹתָהּ מִרְחַת הַגִּלְגּוּל שְׁטָרַח בְּשִׁשָּׁה
 יָמִים, שְׁעוֹלִים לְשֵׁשׁ בָּאוֹת ו', וְלְשִׁשִּׁים בִּי' שֵׁשׁ
 פְּעָמִים עָשָׂה, וְלְשִׁשִּׁים אֲלָפִים בָּאָלָה, וְלְשִׁשִּׁים
 רַבּוּא בְּכֶתֶר עֲלִיוֹן, וְזֶהוּ דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהָאָרֶץ
 לְעוֹלָם עֹמֶדֶת.

וּבְכָל זְמַן שָׁבָא וְהוֹלֵךְ, הַשָּׁעָה עוֹמֶדֶת לוֹ, וְהוּ
 שֹׁכֵתוֹב וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עוֹמֶדֶת, שְׁלֹזָה בַּת
 זוּגוֹ עוֹמֶדֶת לוֹ בְּכָל מָקוֹם וּבְכָל גִּלְגּוּל וּבְכָל שָׁעָה,
 אֵף עַל גַּב שְׁהוֹלֵךְ וּכְאֵל בְּכַמָּה גִלְגּוּלִים, וְהוּ צַדִּיק
 וְטוֹב לוֹ, וְלָמִי שִׁשְׁעָתוֹ לֹא עוֹמֶדֶת לוֹ, אֵלָּא שָׁעָה
 אַחֶרֶת שְׁאִינָה בַּת זוּגוֹ עוֹמֶדֶת לוֹ, וְזוֹהוּ צַדִּיק וְרַע
 לוֹ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּחַ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל מִי שֶׁדוֹחֵק
 אֶת הַשָּׁעָה, הַשָּׁעָה דוֹחֶקְתּוֹ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְחֲרִי רַבִּי פָּדַת צַדִּיק גָּמוֹר
 תִּיהֵא, וְלָמָּה לֹא נָפַל בַּשָּׁעָה שְׁלוֹ שְׁהִיא בַּת
 זוּגוֹ בֶּן גִּילּוֹ? אָמַר לוֹ: בְּנִי, יֵשׁ גִּלְגּוּל שְׁמַחֲיָב אוֹתוֹ
 שְׁנוּפֵל בְּמִזְלוֹ שְׁהוּא בֶּן גִּילּוֹ, שְׁנַאֲמַר בּוֹ אָרֶץ אֲשֶׁר
 לֹא בְּמִסְכַּנָּת תֹּאכַל כָּהָ לָחֶם, שְׁהִיא שָׁעַת הַמְּזוּזָה,
 שָׁעַת הַחַיִּים וְהַבְּנִים, וְיֵשׁ גִּלְגּוּל שְׁמַחֲיָב אוֹתוֹ שְׁלֹא
 נוֹפֵל בַּשָּׁעָה שְׁלֹ הַמְּזוּזָה שְׁהִיא בַּת גִּילּוֹ, אֵף עַל
 גַּב שֶׁעָשָׂה כְּמָה זְכִיּוֹת בְּעוֹלָם, וּמַשּׁוּם זֶה פְּרָשׁוֹה
 בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה, בָּנִים חַיִּים וּמְזוּזָה, הַדָּבָר לֹא תָלוּי
 בְּזָכוֹת, אֵלָּא הַדָּבָר תָּלוּי בְּמִזְלֵה, שְׁהַגִּלְגּוּל גּוֹרֵם לוֹ
 כְּאֵלּוֹ שֶׁהַדָּבָר תָּלוּי בְּמִזְלֵה.

וַיֵּמָּה שָׁאָמַר, אִם רָצִיתָ שְׂאֲחָרִיב אֶת הָעוֹלָם אֲחֻזּוֹר
 וְאֶבְרָא אוֹתוֹ וְאֶפְשָׁר שְׁנַפְלָתָ בְּשַׁעַת הַמְּזוֹנוֹת,
 כִּךְ שָׁמַעְתִּי, בְּנֵדְאֵי שְׁכָל צְדִיק וְצְדִיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם
 בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, זֶה גּוֹף הָאָדָם שְׁנִקְרָא עוֹלָם קָטָן,
 וּמִשּׁוֹם כִּךְ נֵאָמַר, אִם רָצִיתָ שְׂאֲחָרִיב אֶת הָעוֹלָם,
 וְאֶבְרָא אוֹתוֹ בְּגִלְגּוֹל אַחֵר, וְאוֹלֵי שְׁנַפְלָתָ בְּשַׁעַת
 הַמְּזוֹנוֹת.

בֵּינְתֵּימָּה הָרִי זְכוֹן הַזְּכָנִים, עֲתִיק הָעֲתִיקִים, יוֹרֵד
 יֵאלִיו וְאוֹמַר, הָעוֹלָם שְׁכָל צְדִיק זֶה
 הַשְּׂכִינָה, בְּשִׁחְסֻתְלָק מִמָּנָה הָעַמּוּד הָאֲמָצְעִי
 וְנִשְׁאַרְתָּ חֲרָבָה, וּבְשִׁבִּילָהּ נֵאָמַר תִּרְצֶה שְׂאֲחָרִיב
 אֶת הָעוֹלָם? שְׁכָל סְפִירָה וְסְפִירָה נִקְרָאת גִּלְגָּל,
 וְעַם ו' הוּא גִלְגּוֹל, וְיֵשׁ סְפִירוֹת בְּאוֹתֵינוּ עוֹלָם
 לְשִׁשִּׁים רְבּוּא, וְזֶהוּ דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְאֵין דוֹר
 פְּחוֹת מִשְׁשִׁים רְבּוּא, וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֲמֻדָּה, זֶה
 הַשְּׂכִינָה.

שְׁתֵּינָא נִקְרָאת אוֹלֵי, וְעֲלֶיהָ נֵאָמַר כָּל זֶה וְאוֹלֵי
 שְׂזוּכָה לְשַׁעָה שֶׁל הַמְּזוֹנוֹת, וְעֲלֶיהָ נֵאָמַר

על אוכל אולי, שפכר התחייב קדם שיבא לעולם,
 שהיא השכינה התחתונה, וזה התחייב בפירה
 שהיא למעלה ממנה. עד שהתפקן לאותו מקום
 שנפלה נשמת האדם, אין לו תקנה בשכינה
 התחתונה, שהיא השעה של כלם, ומשום זה
 השעה לא עומדת לו, ואם תלוי בפול העליון,
 אפלו שיעשה במה זכיות, לא בזכות הדבר תלוי,
 שהרי הוא מחייב מלמעלה. אמר רבי שמעון:
 מבאן משמע הגלגול תלוי ^(דף ק ע"ב) בשכינה, שהיא
 במינו, אבל אם אחרת יקח לו, אם אותה רוח
 תבא בגוף אחר, שהרי אינו ממנו, מה כתוב בו?
 עומדת לו שם השעה, והיא בת זוגו. אמר: ודאי
 שהשעה עומדת לו, שהיא בת זוגו שהתגלגלה
 עמו, אם לא עומד בו, שארה בסותה וענתה לא
 יגרע. שארה - זה הגלגול הראשון, שאר בשרו,
 בסותה - כי היא בסותה לבדה היא שמלתו
 לעורו, זה הגלגול השני, וענתה - האדם היחוד
 שלו, שהוא הגלגול השלישי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: זָקֵן וְזָקָה, פָּתַח בְּדִבְרֵי יוֹתֵר,
שֶׁחֲרִי וְדִבְרִיךְ סְתוּמִים. אָמַר לוֹ אוֹתוֹ זָקֵן:
שְׂאֵרָה זֶה הַמִּזוֹן מֵצֵד הַיָּמִין, שְׁמֶשׁ כָּל הַמִּזוֹן בָּא,
וְהוּא שֹׁכֵתוֹב פּוֹתֵחַ אֶת יְדִיךָ וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן.

בְּסוֹתָהּ מֵצֵד הַשְּׁמָאל, שֶׁהִיא בְּסוֹת עֵינַיִם,
שְׁמֶשׁ הָעֲרִיּוֹת לְשְׁמָאל, מַשּׁוּם שֶׁצֵּד
הַשְּׁמָאל שֶׁם הַפָּנִם, וְהוּא שֹׁכֵתוֹב מֵצֵפּוֹן תַּפְתָּח
הָרָעָה, וּמַשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר בְּיִצְחָק וַיְהִי כִי זָקֵן יִצְחָק
וַתִּבְהֶינּוּ עֵינָיו מִרְאוֹת, וְשֶׁם צָרִיךְ בְּסוֹף, וּמִשָּׁה
בְּאוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיִּסְתֵּר מִשָּׁה פָּנָיו כִּי יֵרָא
מִחֲבִיט אֶל הָאֱלֹהִים, וּמַשּׁוּם זֶה צִיּוֹנִית וַתִּפְלִין
הֵם הַבְּסוֹף שָׁלָה. וְהוּא שֹׁכֵתוֹב כִּי הִיא בְּסוֹתָהּ לְבָדָה
הִיא שְׁמָלָתוֹ לְעוֹרוֹ, (וּבְעוֹר שֶׁל תִּפְלִין בְּסוֹתָהּ לְבָדָה הִיא שְׁמָלָתוֹ
לְעוֹרוֹ), בְּעוֹר שֶׁל תִּפְלִין בְּסִתָּהּ עַל אַרְבַּע בְּנִפּוֹת
בְּסוֹתָךְ אֲשֶׁר תִּבְכֶּה בָּהּ.

וְעֲנָתָהּ מֵצֵדוֹ שֶׁל הָעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל
שָׁמַע יִשְׂרָאֵל, לְשֶׁם תִּיחּוֹד שָׁלָה. וְהוּא
שֹׁכֵתוֹב וְאֵם שֶׁלֹּא אֵלָּה לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ וַיִּצָּאָה חָנָם

אֵין כָּסֶף, שֶׁהֵן כָּל אֱלֹה יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ
עַם נָבֵר.

הָאֵב, שֶׁהוּא חֲכָמָה, בְּשִׁלְשֵׁת אֱלֹה יוֹרֵד בְּגִלְגּוּל,
וְחָרִי כְּתוּב בְּאָדָם וְחַוָּה שֶׁעָלוּ לַמַּטָּה שְׁנַיִם
וַיֵּרְדּוּ שְׁבַע. אָמַר, וַיֵּרְאֵי כֹךְ הוּא, שֶׁהֵם אָדָם וְחַוָּה,
כִּיֹּן וְתִאֲמָתוֹ, הֶחָל וְשִׁתִּי תִאֲמָוֶתִיו. וְכִיֹּן, מַשּׁוּם
שֶׁלְּהֶחָל חָיו שִׁתִּי תִאֲמָוֶת וְלוֹ לֹא הִיָּתָה אֵלָּא
אֶחָת, כִּנְיָ לְהֶחָל, וְזֶה גֵרָם לוֹ, כִּי שְׁבַע יָפּוּל צַדִּיק
וְקָם, שֶׁחֲמָא בְּשִׁכְנָה שֶׁהִיא פֶת שְׁבַע, וּמַשּׁוּם זֶה
נָפַל בְּשְׁבַע, שֶׁהָאִשָּׁה גֵרָמָה לוֹ מִיָּתָה, וְזֶה הִירִידָה
שָׁלוֹ שִׁירִידָה הַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה מִמְּקוֹמָה.

וְאַחֲרַי שְׁנֵי שְׁרָשׁ בָּהּ (שֶׁהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ) הָאֵילָן, וַיֵּרְדָּה לְשָׁם
הַנְּבִיעָה לַעֲשׂוֹת פְּרִי, שֶׁהוּא פְּרִיָּה וְרִבְיָה,
זֶה גֵרָם אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְּדַמּוּתוֹ, שֶׁהִסְתַּלְקָה הַנְּבִיעָה
מִן הַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה וּמַשּׁוּם הִדְרָגוֹת שָׁלָה.
לְאַחֲרַי שִׁירִדּוּ לְשָׁם, הֶחָל עָלָה לְמְקוֹמוֹ, וְזֶהוּ סוּד
וְקָם.

וּמָה הִיָּתָה הַנְּבִיעָה שֶׁהִסְתַּלֵּקָה מִמֶּנּוּ? הוּ'
 שֶׁהִסְתַּלֵּק עַד אֵין סוּף, שֶׁהוּא הַמּוֹל
 הָעֲלִיּוֹן, שֶׁיֵּרֵד לוֹ ו' שֶׁהוּא הָאָבָא לְמַקְוֵמוֹ, וְלֵאחֶר
 בְּךָ הָעֵלָה הָאָב כָּל בְּנוֹ לְמַקְוֵמוֹ. (שְׁהוֹרִידִם שְׁהוּא הָאָב לְבְנוֹ,
 וְאַחֶר בְּךָ עֵלָה הָאָב מִבְּנוֹ לְמַקְוֵמוֹ)•

(כֹּל זֶה מִיּוֹתֵר) (שֶׁהִיא הַשָּׁעָה שֶׁעוֹמְדָת לוֹ, אֲשֶׁרִי
 מִי שֶׁעוֹמְדָת לוֹ וְלֹא דְחוּקָה לוֹ הַשָּׁעָה,
 כִּמוֹ שְׂבִאֲרוֹתָ, כָּל הַדּוּחַק אֶת הַשָּׁעָה, הַשָּׁעָה
 דּוּחַקָתוֹ. וְהֵרִי רַבִּי פֶדֶת שֶׁדְּחַקָה לוֹ הַשָּׁעָה, אָמַר
 לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: הֵאֵם תִּרְצֶה שְׂאֲחֵרִיב אֶת
 הָעוֹלָם, וְאֶפְשָׁר שֶׁתִּפְּל בַּשָּׁעָה שֶׁל מְזוֹנוֹת? אָמַר
 לוֹ הַמְּנוּרָה הַקְדוֹשָׁה: לָמָּה כָּל זֶה? אָמַר לוֹ: זֶה
 סוּד גָּדוֹל שְׂמֵעָתִי, שְׂאָדָם שְׂבִא בְּגִלְגּוֹל וְהַתְּחִיב
 לְרַבּוֹנוֹ לִפְנֵי שְׂיָבָא לְעוֹלָם, אַף עַל גַּב שִׁיעָשָׂה
 בְּמָה זְכוּיָת, לֹא בְּזָכוּתוֹ הַדְּבָר תָּלוּי, שְׁחֵרִי מוֹלֹ
 גֶרֶם לוֹ, וּמָה שְׂאָמַר הֵאֵם תִּרְצֶה שְׂאֲחֵרִיב אֶת
 הָעוֹלָם וְאֶפְשָׁר שֶׁתִּפְּל בַּשָּׁעָה שֶׁל מְזוֹנוֹת - בְּיֻדְאִי
 בְּךָ שְׂמֵעָתִי, שֶׁלְכָל צָדִיק וְצָדִיק יֵשׁ עוֹלָם בְּפִנֵּי
 עֲצָמוֹ, וְזֶה גּוֹף הָאָדָם שֶׁנִּקְרָא עוֹלָם קָטָן, וּמִשּׁוֹם

וְהָאָמַר, הָאֵם תִּרְצֶה שְׂאֲחָרִיב אֶת הָעוֹלָם וְאֶבְיֵא
 אוֹתוֹ בְּגוֹף אַחֵר, וְאֶפְשֶׁר שְׂתַּפֵּל בְּשַׁעַה שֶׁל
 מְזוֹנוֹת? אָמַר לוֹ: וְהִירִי כְּתוּב, אִם אַחֲרֵת יִקַּח לוֹ
 שְׂאֲרָה בְּסוּתָהּ וְעוֹנָתָה לֹא יִגְרַע וְהֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל
 אִ"ל וְכו' וְאֵם שְׁלֹשׁ אֱלֹהִים לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ וַיִּצְאָה חֲנָם
 אֵין כְּסָף. אָמַר לוֹ: וַדַּאי תִּתְּנָלָה כָּאֵן סוּד עֲלִיּוֹן,
 כְּמוֹ שְׂבִאֲרוּהוּ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁתוֹ דּוֹמָה לְגוֹפּוֹ,
 וְנִמְצָא שֶׁהִיא חַיִּים שְׁלֹו. וְהוּא שְׂכָתוֹב רֵאָה חַיִּים
 עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ, עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים
 בָּהּ, (דף קא ע"א) וְהִיא פֶּרֶנְסָתוֹ, וְהוּא שְׂכָתוֹב אֶרֶץ אֲשֶׁר
 לֹא בְּמִסְכְּנוֹת תֹּאכֵל בָּהּ לֶחֶם וְכו', וּמִמֶּנָּה בָּנִים
 חַיִּים וּמְזוֹנוֹת. ע"ב).

וּבְנֵי הַגְּלוּלִים הָאֵלֹו, שְׁנוֹי מְקוֹם וְשְׁנוֹי הָשֵׁם
 וְשְׁנוֹי מַעֲשֶׂה, שְׁנוֹי כְּמוֹ שֶׁתִּקְדוּשׁ פְּרוּךְ
 הוּא, שְׂבוּ נֹאמַר הִנֵּה יְהו"ה יוֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ,
 וּבְשִׁיוֹצֵא, מַשְׁתַּנֵּה מִדִּין לְרַחֲמִים וּמִרַחֲמִים לְדִין,
 כְּמוֹ שְׂבִאֲרוּהוּ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה, לֹא כְּשֶׁאֲנִי נִכְתָּב
 אֲנִי נִקְרָא. בְּעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ, נִכְתָּב
 בִּיהו"ה וְנִקְרָא בִּיהו"ה. בְּעוֹלָם הַזֶּה נִכְתָּב בִּיהו"ה

וְנִקְרָא בְּאֲדֵנִי. זֶה שְׁנֵי מָקוֹם מִחוּץ לְמָקוֹמוֹ,
 שֶׁהוּא הָעוֹלָם הַבָּא. בְּעוֹלָם הַבָּא אֵין שְׁנֵי, זֶהוּ
 שְׁכֵתוֹב אֲנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, נִכְתָּב בְּשֵׁם יְהו"ה
 וְנִקְרָא בְּשֵׁם יְהו"ה, יְהו"ה נִקְרָא רַחֲמִים, מִחוּץ
 לְמָקוֹמוֹ מִשְׁתַּנָּה וְנִקְרָא אֲדֵנִי וְנִקְרָא דִין, וְזֶה סוּד
 עוֹמֵד מִכַּפֵּא רַחֲמִים וְיוֹשֵׁב עַל כַּפֵּא דִין.

שְׁנֵי הַשֵּׁם זֶה מִצַּפ"ן, שֶׁהוּא בָּא"ת ב"ש - יְהו"ה.
 שְׁנֵי מַעֲשֵׂה זֶה שְׁכֵת, שְׁצָרִיד כָּל בְּלֹאֲחֵר יָד,
 כָּל שֶׁהוּא צָדִיק, אַחֲרֵי יָד שֶׁהוּא הַשְׁכִּינָה, זֶה שְׁנֵי
 מַעֲשֵׂה, וּבִזְמַן שֶׁהוּא בְּלֹאֲחֵר יָד אֵין שֵׁם הַשְׁתַּחֲוִיָּה,
 שְׁנֵאמַר בּוֹ כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכֻרוֹף. הַשּׁוֹעֵל בְּזִמְנוֹ,
 הַשְׁתַּחֲוִיָּה לוֹ, שְׁבִזְמַן שֶׁהוּא בְּלֹאֲחֵר יָד, נַעֲשֶׂה זָנָב,
 וְעַם כָּל זֶה שְׁנֵאמַר בְּשֵׁם הַשּׁוֹעֵל בְּזִמְנוֹ, הַשְׁתַּחֲוִיָּה לוֹ
 בְּמָקוֹמוֹ, אֲבָל מִחוּץ לְמָקוֹמוֹ הָיִי זָנָב לְאַרְיוֹת וְאֵל
 תְּהִי רֹאשׁ לַשּׁוֹעֲלִים.

שְׁתֵּרֵי צָדִיק גָּמוֹר, אָף עַל גַּב שְׁיֹרֵד מִדְּרָגָתוֹ
 וְנַעֲשֶׂה זָנָב לְאַרְיוֹת, עָלָיו נֶאמַר לֹא רָאִיתִי
 צָדִיק נִעְזָב, מַה זֶה הַזָּנָב שָׁלוֹ? הַקּוֹץ תְּהוּא שָׁל

הָאוֹת ד' מִן אֶחָד, שָׁהִיא י' קִטְנָה, הַשְּׂכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה, עָלִיו נֶאֱמַר כִּי שָׁבַע יְפֹל צְדִיק וְקָם.

בֹּא וּרְאֵה, בְּגִלְגּוֹל הָאוֹת ו' הוּא שִׁינִיָּצָא בְּשַׁעְתּוֹ,
שָׁעֲלִיו נֶאֱמַר מִזֵּל שָׁעָה גוֹרָם, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרוּהָ
אֵין מִזֵּל יוֹם גוֹרָם אֲלָא מִזֵּל שָׁעָה גוֹרָם. מַה כָּתוּב
בְּאֲבָרָהֶם כְּשָׁבָא בְּגִלְגּוֹל? וַיִּשְׁכֶּם אֲבָרָהֶם בְּבֶקֶר
אֶל הַמָּקוֹם. וּבְשָׁבִיל לְהַקְדִּים אֶת יִצְחָק, מַה כָּתוּב
בְּגִלְגּוֹל? וַיֵּצֵא יִצְחָק לָשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה לִפְנוֹת עָרְבַּי,
יֵצֵא אֶל הַשָּׂדֶה, מַשׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מִי יִתְנַנִּי בַּמִּדְבָּר
מִלּוֹן אוֹרְחִים. הָאֶחָד הַקְדִּים לְחַפֵּשׂ בָּהּ בְּבֶקֶר,
וְהַשֵּׁנִי הַקְדִּים לְחַפֵּשׂ בָּהּ בְּעָרְבַי. מַה כָּתוּב בְּיַעֲקֹב?
וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם, פָּגַע בָּהּ. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁפּוֹגֵעַ כְּמוֹ
יַעֲקֹב, שָׁעֲלִיו נֶאֱמַר וַיִּלֶּן שָׁם, וְאוֹתָהּ לִינָה הִיא
לְוִיָּה, מִיָּד שֶׁפָּגַע בָּהּ, וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלֵּאכֵי אֱלֹהֵי"ם,
וְעַם כָּל זֶה שֶׁפָּגַע בָּהּ, הָיָה שׁוֹמֵר אוֹתָהּ, וְלֹא
הִתְאַחַד עִמָּה עַד שֶׁבָּא בַּעֲלָהּ, וְזֶהוּ וַיִּלֶּן שָׁם כִּי בֹא
הַשָּׁמֶשׁ, שֶׁבְּשָׁבִילוֹ וַיִּזְרַח לוֹ הַשָּׁמֶשׁ, שָׁהוּא מַשָּׁה
שָׁבָא בּוֹ בְּגִלְגּוֹל רוּחוֹ שֶׁל מַשָּׁה, וּמַשׁוּם זֶה יַעֲקֹב
וּמַשָּׁה הָיוּ עוֹמְדִים בְּדִרְגָּה אַחַת בְּעֶמּוּד הָאֱמָצַעִי,

אָבֵל זֶה בְּגוֹף וְזֶה בְּנֶשְׁמָה, וּמִשּׁוּם זֶה אֵין הַשְׁעָה
עוֹמְדָת לְכָל אָדָם, שֶׁהִיא שְׂכִינָה בְּלִי בַּעֲלָהּ.

וּמִשּׁוּם זֶה כְּשֶׁדַּחְקָה הַשְׁעָה לְרַבִּי פָּדָת, וְאָמַר אִם
תִּרְצֶה שְׂאֵחָרִיב אֶת הָעוֹלָם, וְאֶפְשָׁר
שֶׁתִּפֹּל בַּשְׁעָה שָׁל מְזוֹנוֹת, וְאוּלֵי שֶׁתִּפֹּל, מַה זֶה
וְאוּלֵי? אֵלֶּא וְאוּלֵי אִם רוֹצֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֶׁתִּפֹּל בַּשְׁעָה שָׁל מְזוֹנוֹת, שֶׁחֲרִי אֲשֶׁתּוֹ עֲשֻׁתָּה,
וְאוּלֵי אִם רוֹצֶה בַּעֲלָהּ שֶׁחֲתִיהָ עוֹמֵד מַה שֶׁהִיא
עוֹשָׂה בְּלִי רְשׁוֹת שָׁל בַּעֲלָהּ.

וּבְגוֹן זֶה אֵין הַשְׁעָה עוֹמְדָת, שֶׁהִיא הַשְׂכִּינָה,
לְאֹתוֹ אָדָם, אֵלֶּא אִם יָבֵא בְּגִלְגּוּל בְּאֹתוֹ
הָאִישׁ שָׁל אוֹתָהּ שְׁעָה, וְסוּד הַדְּבָר - בְּזֹאת יָבֵא
אַחֲרָן אֶל הַקָּדֹשׁ, וּבְלִי בַּעֲלָהּ נֶאֱמַר וְאֵל יָבֵא בְּכָל
עֵת אֶל הַקָּדֹשׁ, וְהִזָּר הַקָּרֵב יוֹמָת, וְאֵין מִיתָה אֵלֶּא
עֲנִיּוֹת, וְהִזָּר הַזֶּה אֵינּוּ בְּזֹר אַחֲרָה שָׁל מוֹם זָר, אֵלֶּא
זָר מִבַּעֲלָהּ.

אֲשֶׁרִי מִי שְׁפוּגֵשׁ בַּשְׁעָה שֶׁנִּבְרָאָה מִשִּׁשְׁתַּיִם יָמִי
בְּרֵאשִׁית, שְׁלֹכָל נֶשְׁמָה יֵשׁ עֵת וְזִמָּן

בְּגִלְגּוּל, כְּמוֹ שֶׁאָמַר קִהְלָת לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חֶפֶץ
 תַּחַת הַשָּׁמַיִם, וְזוֹ שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה שֶׁהִיא זְמַן וְעַת
 לְכָל סְפִירָה וְסְפִירָה וּלְכָל גִּלְגּוּל וְגִלְגּוּל, וְהִיא עֵדוֹן
 וְעֵדוֹנִים וַחֲצֵי עֵדוֹן, עֵדוֹן שֶׁל כָּל הָעֵדוֹנִים? יָפֵה, אֲבָל
 מַה זֶּה וַחֲצֵי עֵדוֹן? אֵלֶּא כְּמוֹ פֶּלֶג הַמִּנְחָה, בְּשִׁמְאֵל
 נִחְלָקֶת לְדִין וּבִימִין לְרַחֲמִים, וְנִשְׁלָמֶת בְּעֵמּוּד
 הָאֲמָצִי, וּבִשְׁנֵי חֲלָקֹת לְיָמִין וּלְשִׁמְאֵל נֶאֱמַר כֹּה
 לְאַסְתֵּר מַה בִּקְשָׁתָךְ עַד חֲצֵי הַמַּלְכוּת וְתַעֲשֵׂה,
 וְהוּא כ"ח יְהו"ה, חֲצֵי שְׁלֹשׁ יַד יָמִין, וַחֲצֵי שְׁלֹשׁ יַד
 שְׁמָאֵל, וּבִנְגֻד שְׁנֵיהֶם הַזִּכִּיר כֹּה קִהְלָת עֲשָׂרִים
 וּשְׁמוֹנֶה פְּעָמִים עַת. (דף קא ע"ב) וְהוּא שְׁכָתוּב עַת לְלֶדֶת
 וְעַת לָמוּת עַת לְטַעַת וְכו', וְהֵן אַרְבַּע עֲשָׂרָה
 אַרְבַּע עֲשָׂרָה, יַד יָמִין רַחֲמִים: לְלֶדֶת, לְטַעַת,
 לְרַפּוּא, לְבָנוּת, לְשִׁחוּק, לְרִקּוּד, בְּנוֹם אֲבָנִים,
 לְחִבּוּק, לְבִקָּשׁ, לְשִׁמּוּר, לְתַפּוּר, לְדַבָּר, לְאַהֲב
 שְׁלוֹם. יַד שְׁמָאֵל לְדוֹן דִּין: לָמוּת, לְעִקּוּר, לְהַרְוֶה,
 לְפָרוּץ, לְבָבוּת, סְפּוּר, לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים, לְרַחוּק,
 לְאַבֵּד, לְהַשְׁלִיךְ, לְקָרוֹעַ, לְחֲשׂוֹת, לְשִׁנְא, מְלַחֲמָה.
 יַד יָמִין הִיא פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׂכִים, שְׁכָתוּב וּבְנֵי

ישראל יצאים ביד רמה, ומינה יהו"ה נאדררי בכת, יד ימין - רחמים, יד שמאל - דין, שפתוב תנה יד יהו"ה הויה, יד יהו"ה היתה בם להמם.

ומשום זה יש עת רצון, ונאמר בה בואת יבא אהרן אל הקדש, ויש עת של דין שנאמר בה ואל יבא בכל עת אל הקדש, ומשום זה הם עשרים ושמונה ימים של הלכנה, ארבעה עשר ימים היא שלמה, וארבעה עשר חסרה, ומי שנולד בימי השלמות הוא שלם בבנים בתיים ובעשר, במזונות בשמחה בשלום בבנין, בכל ארבע עשרה עתות - טוב, ומי שנולד בזמן שהיא חסרה בכל ארבעה עשר ימים אלו, הוא חסר בכלם, הוא עני מסכן, בלי מזונות ובלי תיים, ומי שנולד באמצע, יהיה בינוני.

וכל זה מי גורם שנולד בראש או בסוף או באמצע? זה גלגולו שמחייב אותו, (ומי גורם זה שנולד שם? משום שמולו גרם שהתחייב למעלה) לפני שפא לעולם, ומשום זה אמר לרבי הרת, שאם תרצה שאחריב

את העולם? (ומי שגולד פתסרון הלכנה בכל ארבעה עשר הימים, הוא חסר, שגולד גורם, ולאדם תזה קשים לו מזונותיו בקריעת ים סוף) (אפשר שתפל בשעת מזונות, שלאדם תזה שגולד בי"ד שמאל, קשים מזונותיו בקריעת ים סוף, שמוזן הנשמה - תורה, מזון הגוף - לחם. בין גזה ובין גזה קשין מזונותיו), משום שהם מצד הדין שנקרא בדין שהוא אדני, ומי שנקרא ברחמים שהוא יהו"ה, אין מזונותיו קשים, ומזון הנשמה - תורה, מזון הגוף - לחם מתמשת המינים.

ומי שהוא מצד של אדם שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, נאמר בו וירדו בדגת הים וכו', שולט בכל כמו שנקרא בשמים ובארץ ובמים, ועליו נאמר מה שתייה בכר הוא, מה שתייה קדם שיבא לעולם הזה, כמו שנאמר אין כל חדש תחת השמש, בכר הוא מחיב להיות בעולם הזה, כמו שנאמר בטרם אצרך בכטן ידעתיך. ואשר להיות בכר היתה, ואשר הוא להיות בעולם הזה בכר הוא מחיב להיות קדם שיבא לעולם לכאן בגלגול.

וְהָאֱלֹהִים יִבְרָא אֶת בְּרִדָּה, וְהָהָל שְׂחִוָּא בְּרִדָּה
 בְּמִינֵי, וְקָם בְּיָז וְהִרְגָּ אֹתוֹ, וְהוּ
 שְׂפִתוֹב וְיָקָם בְּיָז אֶל הָהָל אֲחִיו וַיִּתְּרִגְהוּ, וְיָקָם
 וַדָּא, שְׂחִיָּה הָהָל עָלָיו, וְקָם בְּיָז וַיִּתְּרִגְהוּ. בְּיָז
 נִקְרָא עַל שֵׁם שְׂקִנָּא לְאֲחִיו, מִשּׁוּם שְׂרָאָה כְּבוֹדוֹ
 וּכְחוֹ לְמַעְלָה, שְׂקִרְבָּנוּ הִתְעַלָּה לְמָקוֹם שֶׁל עֲתִיק
 הַיָּמִים, שְׂנֵאמַר בּוּ וְעֲתִיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב וְכוּ',
 וְקִרְבָּנוּ הָיָה מִכְּבוֹרוֹת צֵאֲנוּ וְהִתְקַבֵּל לוֹ בְּרָצוֹן.

אָמַר לוֹ, אִם בֶּן שְׂקִרְבָּנוּ הִתְקַבֵּל, לָמָּה נִתֵּן בְּח
 לְבָיִן לְהִרְגוֹ? (בְּגִלָּל וְהָיָה הָהָל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ וְגוֹמַר,
 לָמָּה?) אָמַר לוֹ, כָּאֵן וַדָּא יֵשׁ סוּד עָלְיוֹן, שְׂחִוָּא הָיָה
 בְּדִרְגָּה שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שְׂחִטָּא בּוּ, וּבְמָה
 שְׂחִטָּא בּוּ קִבֵּל עֲנִשׁוֹ בְּעוֹלָם הָיָה, וּבְאֹתוֹ קִרְבָּן
 שְׂחִתְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, נִצַּל מִעֲנִשׁ שֶׁל אֹתוֹ הָעוֹלָם,
 שְׂשִׁנֵּי עֲנִשִּׁים הָיָה מְחִיב, אֶחָד לְמַעְלָה וְאֶחָד
 לְמַטָּה, וְהוּ שְׂפִתוֹב כִּי בִיּוֹם אֶכְלָךְ מִמֶּנּוּ מוֹת
 תָּמוּת. (דף קב ע"א) אָמַר לוֹ, וְהִרְי אָדָם הָיָה שְׂחִטָּא בְּעֵץ
 הָיָה? אָמַר לוֹ, מַעֲשֶׂה אָבִיו הָיָה לוֹ וּמָת. אָמַר לוֹ,

כִּי בַיּוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת כָּתוּב. אָמַר לוֹ,
בָּאוֹתוֹ הַיּוֹם הַצֵּיץ וּמָת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּשָׁבִיל זֶה כָּתוּב יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר
נִעְשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים שְׁמַנִּיעַ
אֲלֵיהֶם בְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים וְגוֹמֵר, וְכֵאן נִרְמָז צַדִּיק
וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ. צַדִּיק וְרַע לוֹ כֵּאן נִרְמָז, יֵשׁ
צַדִּיקִים שְׁמַנִּיעַ אֲלֵיהֶם בְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים, וְזֶה
הַסּוּד שֶׁל צַדִּיק שְׁקוּרָה לוֹ בְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים, לֹא
שָׁהוּא רָשָׁע וְלֹא בֶן רָשָׁע, אֲלָא בְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים,
שְׁחָטָא בְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים, שְׁהֵם סְמַ"ל וְנִחַשׁ, קָרָה
לוֹ מַעֲשֵׂה שְׁלָהֶם, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל פֶּקֶד עֶזְרָא אֲבוֹת
עַל בָּנִים, מַשּׁוּם שְׁמַעֲשֵׂה אֲבוֹתֵיהֶם בְּיַדֵּיהֶם, זֶה
גֵּרָם לְהֶבֶל מִיתָה, וּמָת בְּלִי בֶן, וּמַשּׁוּם זֶה הִלְךְ
בְּגִלְגּוּל. שִׁי"ן שֶׁל מַעֲשֵׂה הוּא שִׁ"ת, מַשּׁוּם הַרְוִיחַ
שִׁי"ן (שִׁ"ת), וְזֶהוּ שְׁכָתוּב כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִי"ם וְרַע אַחֵר
תַּחַת הֶבֶל כִּי הִרְגוּ קִזְוֹ, תַּחַת הֶבֶל וְדַאי, שְׁהֶבֶל
רַבֵּב עָלָיו, וְנִעְשָׂה שֵׁת הִרְכָּבָה לוֹ, וְהִיא הַפְּסוּם שֶׁל
אֶלְפָּא בִּיתָא, וּמַשּׁוּם זֶה תַּחַת הֶבֶל.

הַבֵּל הַלֵּב, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר הַלֵּב רוּאָה, וְהוּא ה' מַמְשֶׁה, וְהַלֵּב הוּא לְשִׁמְאֵל, שֶׁהוּא אֱלֹהֵי"ם, הַלֵּב מִבֵּין, וְהוּא סֵתֶר הַבְּנִין וְנִפְלָה בְּגִלְלוֹ, וּמַשׁוּם זֶה וַיִּסְתֵּר מִשֶּׁה פָּנָיו כִּי יֵרָא מִהַפִּיט אֶל הָאֱלֹהֵי"ם, מַשׁוּם שֶׁשָּׁם הָיָה שְׁחָטָא בְּאֱלֹהֵי"ם, שֶׁהוּא אֱלֹהֵי"ם שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וְזֶהוּ שְׁחָטָא בְּמַעֲשֵׂה. לְבַת אִשׁ, בֵּת הַמֶּלֶךְ שְׁחָטָא בָּהּ, וְהַתְּבִישׁ, כֶּסֶף אוֹתוֹ בְּשָׁלוֹ (בְּכֹחוֹ) בְּשֵׁת, וּמֵה שְׁהִיָּה שֵׁת, הַתְּחִיב עֲמוֹ ב' וְנִעֲשָׂה בְשֵׁת, וְזֶהוּ יֶרֶ"א בְּשֵׁת. וְעוֹד שֵׁת בָּא"ת ב"ש הֵם אָב, שֵׁת לְאַחַר שְׂוֹכָה בָּאוֹת יו"ד, בְּרָא שֵׁת, וְהוּא יו"ד שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ יְהו"ה קִנְיֵי רֵאשִׁית בְּרָכּוֹ, שֶׁהִיא עֲשָׂרָה דוּרוֹת, וְהַשִּׁיב אוֹתָהּ לְמִקּוּמָהּ, נִקְרְאת בְּרֵאשִׁית, וּמַשָּׁם זָכָה לְתוֹרָה שְׁנִתְּנָה עַל יָדוֹ.

וְהִי הִזוּ הִיא מִיַּעֲקֹב וַי' מִיִּשְׂרָאֵל, י' מֵאֲדָנִי י' מִיְהו"ה, שִׁי"ן מַמְשֶׁה הִיא מִשֵּׁת, שָׁם הָרוּיִחַ אוֹתָהּ, וּבְשֶׁתֶּלֶךְ לְשֵׁם הָרוּיִחַ שָׁם שְׁתֵּי אוֹתֵיּוֹת שֵׁ"ם, וּבְשֶׁתֶּלֶךְ עֲשָׂרָה דוּרוֹת עַד אֲבָרָהֶם, הָרוּיִחַ שָׁם ה' שָׁלוֹ, וְנִקְרָא מִשֵּׁת, וְסוּד הַדָּבָר - מוֹלִיד.

לַיָּמִין מֹשֶׁה זָרַע תַּפְּאֲרָתוֹ בּוֹקֵעַ מִיָּמַיִם מִפְּנֵיהֶם
 לַעֲשׂוֹת לוֹ שָׁם עוֹלָם, וּבָהּ הוֹצִיא אֶת בָּנָיו מִן
 הַגָּלוּת, וּבָהּ הִכָּה אֶת הַמִּצְרִים. וְהוּא שֶׁכֶּתוּב הִנֵּה
 יָד יְהוָה הוֹיָה, ה' חָמַשׁ אֶצְבָּעוֹת, וּבָהּ בָּקַע אֶת
 הַיָּם, וְזָהוּ בּוֹקֵעַ מִיָּמַיִם מִפְּנֵיהֶם, וּבָהּ עָתִיד לְהִיּוֹת
 בּוֹקֵעַ אֶת יָם הַתּוֹרָה מִיָּמִין. אוֹתוֹ הַיָּמִין, מִה שֶׁהָיָה
 לְשִׁמְאֵל בִּלְבַּב הָיָה הֶבֶל, שֶׁהוּא הֵלֵב, הֶבֶל הַתַּעֲלָה
 לַיָּמִין, וּמִשָּׁם עָלָה לְמֹחַ שֶׁהוּא חֲכָמָה, שֶׁהָיָה הֵלֵב
 הוּא הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר הֵלֵב מִבֵּין,
 וּלְאַחֵר כָּךְ יֵרֵד עַל הָאָרֶץ לְהוֹרִיד תּוֹרָה עַל הָאָרֶץ.

וּמִשּׁוּם זֶה יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נִעְשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 יֵשׁ צְדִיקִים אֲשֶׁר מְגִיעַ אֲלֵיהֶם בְּמַעֲשֵׂה
 הַרְשָׁעִים, זֶה אָדָם וְהֶבֶל, שֶׁזֶה חָטָא בְּמַחֲשָׁבָה
 וּבְמַעֲשֵׂה, וְזֶה חָטָא בְּמַחֲשָׁבָה וּבְמַעֲשֵׂה, בְּמַחֲשָׁבָה
 הִיא י', עָלֶיהָ נֶאֱמַר וַיִּנָּסוּ אוֹתִי זֶה עֲשֹׂר פְּעָמִים,
 וּמִשּׁוּם זֶה, בְּשָׂבָא אָדָם בְּגִלְגּוּל בְּאַבְרָהָם, הַתְּנִסָּה
 בּוֹ בַּעֲשָׂרָה נִסִּיּוֹנוֹת, וּמִשּׁוּם שֶׁחָטָא בְּמַעֲשֵׂה
 בְּשֶׁהִתְגַּלְגַּל בְּיָצֶחֶק, נִתְּנָסָה בְּמַעֲשֵׂה. בְּאַבְרָהָם
 נִתְּנָסָה בְּמַחֲשָׁבָה, וּבְיָצֶחֶק בְּמַעֲשֵׂה, יַעֲקֹב בּוֹלֵל

את שניהם. מהצד של יצחק קרא לו יעקב, ומצד
של אברהם, ששם המחשבה, קרא לו ישראל,
שהאב התגלגל באברהם שהוא לימין, והאם
ביצחק שהוא לשמאל, ויעקב משום שהוא כולל
את שניהם, את האב ואת האם, נאמר בו ישראל
עלה במחשבה בכתר עליון, שהוא המחשבה
הסתומה, וכשכא אדם, הצטרף באברהם,
והתפשטו שרשיו בארץ, וסוד הדבר - מצרף
לכסף וכור לזהב. מצרף לכסף - זה אברהם, וכור
לזהב - (דף קב ע"ב) זה יצחק, ובוהן לבות יהו"ה - זה
יעקב, אין ספירה שלא התגלגל אדם עליון, שהוא
יו"ד ה"א וא"ו ה"א, כ"ח מ"ה, חכמה ודאי, כרי
לצרף וללבן את האדם שפרא בדמותו למטה
והאציל בו את אצילותו, וכל הטרחה שלמעלה
לא היתה באדם אלא בגלל האצילות שלמעלה,
שזה תלוי בזה.

אמר רבי אלעזר: אם כן, מה זה וישוב לימי
עלומיו, (ומשום זה ישראל עלה במחשבה? אמר לו: מנין לנו

שאברהם שם במחשבה? אמר לו: לא לחנם תקנו בעלי המשנה הרוצה להחכים

יָדְרִים, שְׁהִיא חֲבֻמָּה וְהִיא מִחֲשָׁבֶת, בְּאַבְרָהָם הִתְלַבֵּן אָדָם, וּבִיצְחָק הִצְטַרַּף, וְסוּד
 תְּדַבֵּר - מִצְרָף לְכֶסֶף וְכוּר לְזָהָב. מִצְרָף לְכֶסֶף - זֶה אַבְרָהָם, וְכוּר לְזָהָב - זֶה יִצְחָק,
 וְכוּחַן לְבוֹת יִהוּ"ה - זֶה יַעֲקֹב, וְהֵן כָּל אֱלֹהֵי יִפְעֵל אֱ"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גִּבֹּר. אָמַר
 לוֹ: אִם בֶּן, מַה זֶה וַיָּשׁוּב לִימֵי עֲלוּמָיו?.

אָמַר לוֹ: לְאֵילָן שְׁתִּיהָ קָשִׁישׁ יָמִים וְהַתִּיבָּשׁוּ
 עֲנָפָיו, קָצְצוּ אוֹתוֹ וְהִצְמִיחַ בְּשָׂרָשָׁיו,
 שְׁקֻמוֹ מִמָּוֶה עֲנָפִים חֲדָשִׁים בְּבְרָאשׁוֹנָה, כְּמוֹ שְׁתִּיהָ
 בְּעֲלוּמָיו, וְזֶהוּ וַיָּשׁוּב לִימֵי עֲלוּמָיו, וְזֶה הָיָה הַחֲלוּם
 שְׁרָאָה גְבוּכָדְנֶצַּר בְּחִלּוּמוֹ, עֵץ גָּדוֹל וְתִקְיָה, וּבְסוּף
 חֲלוּמוֹ הָיָה אוֹמֵר גָּדוֹל הָאֵילָן וְקָצְצוּ אֶת עֲנָפָיו,
 וְאַחֵר אָמַר, בָּרַם עֵקֶר שְׂרָשָׁיו בְּאֶרֶץ הַשָּׂאִירוֹ, וְאֵין
 אֵילָן כָּאֵן אֵלֶּא אָדָם עֲלִיּוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּי הָאָדָם
 עֵץ הַשָּׂדֶה, וְאֵת הָעֵץ הַזֶּה נָטַע הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּכַמָּה דוּרוֹת וְלֹא הִצְלִיחַ.

(עַד שֶׁנִּטַּע אוֹתוֹ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהִרְכִּיב אוֹתוֹ
 בְּשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת וְהִצְלִיחַ שָׁם, וּמִשּׁוֹם זֶה הֵן
 כָּל אֱלֹהֵי יִפְעֵל אֱ"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גִּבֹּר. מִיָּד
 שְׁתִּיבָלִיחַ שָׁם וְאַחֲזוּ שָׁם, הִתְפַּשְׁטוּ שְׂרָשָׁיו עַל

הָאָרֶץ, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, וְהִתְעַלּוּ עֲנָפִים בְּכָל
הֶרְקִיעִים וּבְכָל הַמְּרֻכָּבוֹת שֶׁל הַנִּשְׁמוֹת וְהַמְּלָאכִים
וְחֵיווֹת וְיִשְׁרָפִים וְאוֹפָנִים, עַד שֶׁחֲזַר בְּבִרְאשׁוֹנָה (עד
אֵין סוּף), וַחֲרִי פִּרְשׁוּהָ שְׁעֵץ הַחַיִּים מִהֶלֶךְ ת"ק שָׁנָה,
גָּדוֹל הָאֵילָן וְתַקִּיף וְרוֹמוֹ מִגִּיעַ לַשָּׁמַיִם, וְחֻזּוֹתָיו
לְסוּף כָּל הָאָרֶץ, תַּחֲתָיו תַּצְלִל כָּל חַיַּת הַבֶּרֶק,
וּבִעֲנָפָיו יִדּוּרוּ צִפֹּרֵי הַשָּׁמַיִם, שֶׁהֵם נִשְׁמוֹת
קְדוֹשׁוֹת, וּמִמֶּנּוּ יִזּוֹן כָּל בָּשָׂר.)

וְהֶרְכִּיב אוֹתוֹ עַד אֶלֶף דּוֹר, כִּמּוֹ שֶׁהַשְּׂכִינָה
שֶׁהִיא עוֹלָה לְאֶלֶף דּוֹר בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת,
שֶׁבִּהֶם עוֹלָה עֶשֶׂר פְּעָמִים מֵאָה, עַד שֶׁעוֹלָה בָּהֶם
לְאֶלֶף דּוֹר, וּמִיָּד שֶׁתַּצְלִיחַ הָאֵילָן בְּאָרֶץ, יִרְדּוּ
הָאֵילָן מִלְּמַעְלָה, שְׂרָשָׁיו בְּאָרֶץ שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה,
וְהִתְגַּדְּלוּ שָׁם עֲנָפָיו עַד אֵין סוּף, וְהִתְפַּשְּׁטוּ בָּהּ
שְׂרָשָׁיו עַד אֵין תַּבְּלִית. בְּאוֹתוֹ זְמַן הִתְגַּדֵּל הָאֵילָן
כִּמּוֹ מִקֶּדֶם, וְהוּא שֶׁכָּתוּב גָּדוֹל הָאֵילָן וְתַקִּיף, וְרוֹמוֹ
מִגִּיעַ לַשָּׁמַיִם, וְחֻזּוֹתָיו לְסוּף כָּל הָאָרֶץ, וּמִמֶּנּוּ יִזּוֹן
כָּל בָּשָׂר. כָּל בְּנֵי הָאָדָם שְׁלֵמֻטָּה. בְּאוֹתוֹ זְמַן
הִתְגַּדֵּל הָאֵילָן כִּמּוֹ מִקֶּדֶם, וְהוּא שֶׁכָּתוּב גָּדוֹל הָאֵילָן

וְתִקְיָה וְכוּ'. חַיֵּית הַבֵּר אֵלֶּי חַיֵּית הַקֹּדֶשׁ, צִפְּרִי
הַשָּׁמַיִם אֵלֶּי חַנּוּשָׁמוֹת, וּמִמֶּנּוּ יוֹזֵן כָּל בָּשָׂר לְמַטָּה,
שֶׁבְּזֶמֶן שֶׁחָטָא אָדָם וְהָיָה מְקַצֵּץ בְּנִטְיָעוֹת, כְּבִיכּוֹל
בְּאֵלֶּי עֶקֶר חַיֵּית וּמִלְּאָכִים וּשְׂרָפִים וְאוֹפָנִים
מִמְּקוֹמָם, וְלֹא תֵּהָ מִי שֶׁמְקַבֵּל תִּפְלוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶם כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבַעַל בְּנִפְּיִם
יִגִּיד דְּבָר. מַה זֶה יִגִּיד דְּבָר? בְּתִפְלוֹת וְחֻכֵּי־חַיֵּית שֶׁל
יִשְׂרָאֵל.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: בּוֹדְאֵי שְׁעָלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים
תְּהִיו תְּלוּיִים בְּאָדָם הָרֹאשׁוֹן, וְלֹא לְחִנָּם
פְּרִשׁוֹת בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה לְעוֹלָם יִרְאֶה הָאָדָם עַל
עַצְמוֹ בְּאֵלֶּי כָּל הָעוֹלָם תְּלוּי עֲלָיו, אֲבָל אָדָם
שֶׁטִּירַח עָלָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגִלְגּוֹל וְלֹא הִצְלִיחַ
בְּמִקּוֹמוֹ, עוֹקֵר אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ וְשָׂם אוֹתוֹ בְּמִקּוֹם
אַחֵר וּמִשְׁנָה לוֹ מְקוֹם, וְסוּד הַדְּבָר - (דף קג ע"א) וְעָפַר
אַחֵר יִקַּח וְטַח אֶת הַבֵּית, וְזֶה שְׁנֵי מְקוֹם (בִּאֵן חֲסֵד).
אִם הִצְלִיחַ, מוֹטֵב, וְאִם לֹא הִצְלִיחַ, עוֹקֵר אוֹתוֹ
מִשָּׁם וּמִרְכִּיב אוֹתוֹ בְּמִקּוֹם אַחֵר וּמִשְׁנָה אֶת שְׁמוֹ,
וְזֶה שְׁנֵי הַשָּׁם. אִם הִצְלִיחַ, מוֹטֵב, וְאִם לֹא

הַצְלִיחַ, עוֹקֵר אוֹתוֹ מִשָּׁם, וְזֶהוּ וְנָתַן אֶת הַבֵּית
אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו, וְנוֹטֵעַ אוֹתוֹ בְּמָקוֹם אֲחֵר,
וּמַשְׁנֶה מִעֲשָׂיו מִכָּל מָה שֶׁהָיָה בְּרֹאשׁוֹנָה, וּמִכָּל
הַצִּיּוּרִים שֶׁלוֹ מִשְׁנֶה פָּנָיו וַתִּשְׁלַחְהוּ.

הֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גִּבּוֹר,
הַקֶּרֶקַע שֶׁנִּטַּע אוֹתוֹ שָׁם וְהַצְלִיחַ, וּמִתְפַּשֵּׁט
עֲנָפָיו וְשָׂרָשָׁיו עַד אֶלֶף דוֹר, זֶה הַשְׂכִּינָה, וְזֶה שְׁנוֹי
מַעֲשֵׂה, וְעַד בְּמָה פְּעָמִים? עַד אֶלֶף, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
דָּבָר צָוָה לְאֶלֶף דוֹר, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר הָאֶלֶף לְךָ
שְׁלֹמָה, וְהֵם אֶלֶף עוֹלָמוֹת, שֶׁנִּטַּע אוֹתוֹ עַד
שְׁמִצְלִיחַ וּמִרְכִּיב אוֹתוֹ שָׁם, וְסוּד הַדָּבָר - וְעֲשֵׂה
חֶסֶד לְאֱלֹפִים, לְמִי? לְאַהֲבָיו, וּלְשִׁמְרֵי מִצְוֹתָיו
לְאֶלֶף דוֹר.

אָמַר לוֹ: וּמָה לְרַשְׁעִים? שֶׁחֲרִי כָתוּב וּבִכֵּן רָאִיתִי
רַשְׁעִים קִבְּרִים וְכָאוּ וְכו', מָה תֹאמַר בָּהֶם?
אָמַר לוֹ: שְׁמַעְתִּי בָהֶם סוּד, יִפּוֹל מִצִּדָּךְ אֶלֶף
וְגוֹמֵר, כִּךְ אָמְרוּ לִי בְרָמּוֹ. אָמַר לוֹ: אִם כֵּן, מָה
זֶה אֲשֶׁר קָמְטוּ וְלֹא יָעִת וְגוֹמֵר? אָמַר לוֹ: אֵלֹהֵי תִשַּׁע

מאות ושבעים וארבעה דורות שהתקמטו
והסתלקו קדם ומנם, וזהו אשר קמטו ולא עת,
שהסתלקו קדם ומנם וזרק אותם הקדוש ברוך
הוא על כל דור ודור, וזהו נהר יוצק יסודם, וזהו
הסוד שאין בן דור בא עד שיכלו כל הנשמות
שפגוה, ואז עתידים תדשים לבא. בינתים הסתלק
הזקן, ואמר רבי שמעון לחברים: חברים, ודאי זהו
זמן הזקנים, האדם העליון. אשרי הדור שהסוד
הזה התגלה בו.

(נוסח אחר וזה לשונו והוא מכתב יד)

מעשה היה, שאדם אחד חגר בלי רגלים מצא
שני חכמים שלא היו בכל הדור חכמים
במותם. פגש בהם אותו חגר, אמר להם: שלום
עליכם חכמים, (שמעתי עליכם שאתם חכמי הדור), לאן אתם
הולכים? אמרו לו: למקום פלוני. וערב שבת היה.
אמר להם: אף על גב שאתם רוכבים על בהמות
שרצות הרבה, ואני חגר בלי רגלים, אם אתם
רוצים, אני אקדים לתיקן לכם את השבת. תמחו.

אָמְרוּ לוֹ: וְהִלֵּא אֶתָּה חֲגֵר, וְאַיֵךְ אֶתָּה יָכוֹל לְהַשִּׁיג
אֶת הַבְּהֵמוֹת שְׂרָצוֹת הָרֶבֶה? אָמַר לָהֶם הַשֵּׁם שֶׁל
מ"ב אוֹתִיּוֹת וְדִלֵּג לָהֶם ת"ק פֶּרֶסָה בְּרִנֵּעַ אַחֵר.

מֵצְאוּ אֶת עֲצָמָם עַל פִּי מַעְרָה אַחַת, וְשִׁלְחוּ
לְשִׁמְאֵל עִם כָּל מַעְדְּנֵי הָעוֹלָם עֲלָיו,
וּמְנוּחָה בְּדָרוֹם עִם שְׂבָעָה גֵּרוֹת עָלֶיהָ, וּמִטַּת כֶּסֶף
וְזָהָב וְאַבְנִים יְקָרוֹת בַּמַּעְרָב בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם,
וּכְסֵא בַּמְּזֻרָה, וְשִׁלַּשׁ מֵאוֹת תַּלְמִידִים עַל אוֹתוֹ
הַשִּׁלְחוֹ. אַחֵר שְׂכָלָם אָכְלוּ, וְאוֹתָם הַחֲכָמִים עָמָם,
קָם אוֹתוֹ חֵבֵר וּפָשַׁט אֶת עֲצָמוֹ מֵאוֹתוֹ הַגּוֹף בְּלִי
חֲרָגָלִים, וְהִתְלַבֵּשׁ בְּגוֹף שְׁפָנִיו וּזְחָרִים בְּזֶהָר
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְהַמִּשְׁכָּלִים יִזְחָרוּ וְכו', וּפָנֵי תַלְמִידֵיו
מֵאִירִים בַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד, וְהָיוּ פוֹתָחִים סֵפֶר
קִהְלֶת, וְקוֹרְאִים בּוֹ הַבַּל הַבָּלִים אָמַר קִהְלֶת בּוֹ,
וְהָיוּ חוֹזְרִים בְּפֶתַח פְּעָמִים. אָמְרוּ לוֹ אוֹתָם חֲכָמֵי
הַדּוֹר: וְכִי שְׁלֵמָה לֹא עָשָׂה פָסוּק אַחֵר בְּקִהְלֶת?
הַבְּנִים אוֹתָם אוֹתוֹ שֶׁנִּרְאָה חֲגֵר בְּדֶרֶךְ, לְשְׂבָעָה
הֵיכָלוֹת מִכֶּסֶף וְזָהָב וְאַבְנִים יְקָרוֹת, וּבִהִיכָל
שְׂבָעָה כִּסְאוֹת שֶׁל אַרְבַּע חִיּוֹת, וְשֵׁם יוֹנָה שֶׁל כֶּסֶף

וַעֲטַרְתָּ וְהָבַעַל רֹאשָׁהּ, וְכָתוּב בָּהּ כָּל מִי שֶׁלֹּא
מִכִּיר אֶת הַהֶבְלִים הַלָּלוּ, עָלָיו כָּתוּב וְהָזֵר הַקָּרֵב
יוֹמָתָהּ. מִיָּד שָׁרְאוּ בָּךְ אוֹתָם חֲכָמֵי הַדּוֹר אֶת
שְׁכָתוֹב בְּאוֹתָהּ הַעֲטָרָה, תִּזְרוּ לְאַחֲזֹר. אָמַר לָהֶם
אוֹתוֹ שֶׁנִּרְאָה עֲלֵיהֶם בְּחִגְרָה: וְכִי עֲלֵיכֶם נֶאֱמַר
שְׂאֵתָם חֲכָמֵי הַדּוֹר? אֵינְכֶם אֶלָּא טַפְשֵׁי הַדּוֹר, וְלֹא
רְאִיתָם בְּכָל לְמוֹדֵיכֶם כִּי בִי חָשַׁק וְאֶפְלָטָהוּ, עַד
אֶרֶךְ יָמִים אֲשַׁבֵּיעָהוּ, לְעוֹלָם שְׁכָלוּ אֶרֶךְ, אֵלֹהֵי
הַהֶבְלִים שֶׁל קִהְלָתָם הֵם בְּסוֹד שֶׁל שְׂבָעָה שְׁמוֹת,
שְׂבָעָה אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת, בְּנֶגֶד שְׂבָעָה יָמֵי
בְּרֵאשִׁית שֵׁשׁ בָּהֶם עָשָׂר אֱמִירוֹת וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁנָיִם
אֱלֹהִי"ם, וְהֵם אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם, וְעֲלֵיהֶם לֵב,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם אֱלֹהִי"ם הָאֱלֹהִי"ם, וְהִינוּ וּגְבוּהִים
עֲלֵיהֶם, אֵלֹהֵי שְׂבָע תִּבּוֹת אֲבִגִּית"ן, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
שְׂרָפִים וְגוֹמֵר. וְהַשֵּׁם הַזֶּה הוּא סִגְלָתוֹ לְבִסּוֹת אֶת
הַנִּשְׁמָה, כְּשֶׁעוֹלָה לְמַעְלָה בְּכָל לַיְלָה לְהַעֲרִיד עַל
הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שֶׁל אָדָם, מִמֶּלֶאכֵי חֶבְלָה וּמִכָּל
הַמַּוִּיקִים וְהַרוּחֹת וְלִילִין וְשִׁדִּין, וּבָהֶם פּוֹרְחַת
לְמַעְלָה, כְּשֶׁתִּי אוֹתִיּוֹת מִכָּל שֵׁם תְּכַסֶּה כְּפִיָּהּ

מֵהֶם, וּבִשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת תִּכְסֶּה רַגְלֶיהָ, וּבִשְׁתֵּי
 אוֹתִיּוֹת פּוֹרֶחַת לְמַעַלָּה, וְאַף כָּךְ לָרוֹת, וְאַף כָּךְ
 לְנֶפֶשׁ, וַיֵּשׁ שָׁם בֶּן מ"ב בְּצוּרַת חוֹתָם שְׁעוֹה נִכְתָּב,
 וַיֵּשׁ שָׁם מ"ב בְּצִיּוֹר שֶׁל דְּמוֹת הַמֶּלֶךְ חֲקוֹק עַל
 הַחוֹתָם, וַיֵּשׁ שָׁם מ"ב שְׁחוּא דְּמוֹתוֹ מִפֶּשׁ, שָׁם
 מ"ב שְׁחוּא דְּמוֹתוֹ, הוּא יְהו"ה, יו"ד ה"א וּא"ו
 ה"א, יו"ד וּא"ו דל"ת, ה"א אֶל"ף, וּא"ו אֶל"ף
 וּא"ו, ה"א אֶל"ף, שָׁם מ"ב שְׁחוּא הַחוֹתָם הוּא
 אֱהִי"ה אֲשֶׁר אֱהִי"ה, צִיּוֹר מ"ב בְּשְׁעוֹה זֶה
 אֲבִיגַיִת"ן.

וְהִרְשָׁעִים נִשְׁמָתָם שֶׁל הַשָּׂדִים וּמִתְמַוִּיקִים, וְלֹא
 פּוֹעֲלִים בָּהֶם אֵלָּא כְּשׁוֹף וְעוֹבְדֵי
 שָׂדִים בְּמוֹתָם, מַשּׁוּם שֶׁהִרְשָׁעִים כָּל הַשְּׂמוֹת וְכָל
 הַתְּהִיּוֹת שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכָל הַמְּלָאכִים
 שׁוֹנְאִים אוֹתָם, וּמַשּׁוּם כָּךְ לֹא מוֹעִיל לֹא קָמִיעַ
 וְלֹא שְׂמוֹת קְדוּשִׁים וְלֹא מְלָאכִים, שֶׁלֹּא תוֹפֵס
 אֵלָּא מִיֵּן בְּמִינוֹ, וּמַשּׁוּם זֶה לֹא תוֹרַע בְּרִמְדָּה
 בְּלִאִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם כִּי כָרַם יְהו"ה צִבְאוֹת
 וְגוֹמֵר, צִבְאוֹת הַנִּקְדָּה שֶׁלוֹ יְהו"ה, עָלָיו נֶאֱמַר רַק

בַּאֲבוֹתֶיךָ חָשׁ"ק, חל"ם שָׁב"א קמ"ן, וְהֵם יָרַע
 אֲבָרָהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, יִרְגְּמָתָם חָסֵד, הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל,
 גְּבוּרָה - לְוִי, יִשְׂרָאֵל - הָעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, מַשׁוּם
 שְׁחל"ם פֶּתֶר עַל תַּפְאֶרֶת, קמ"ן חֲכָמָה עַל חָסֵד,
 וְכוּ הַרוּצָה לְחַכְמִים יִדְרִים, וּבְחֲכָמָה אֲשָׁרִי
 חֲמַחֲכָה לְתַחֲנִית חַמְתִּים, חֲכָמָה מְחַכֵּ"ה. קָמוּ כָּלָם
 וַהֲשִׁתַּטְּחוּ לְפָנָיו וְכוּ'.

פֶּתַח בְּמִקְדָּם וְאָמַר, יֵשׁ הָכָל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל
 הָאָרֶץ וְכוּ'. בֹּא וּרְאֵה, שְׁמַעְתִּי שְׁחִיָּה
 מַעֲשֵׂה בְּאִישׁ אֶחָד מֵאוֹתָם בַּעֲלֵי קַבִּים שְׁחִיָּה הוֹלֵךְ
 בַּדֶּרֶךְ, פָּגַשׁ בְּשָׁנֵי חֲכָמִים בַּעֲלֵי חֲדוֹר, בַּעֲלֵי חֲכָמַת
 הַתּוֹרָה. אָמַר לָהֶם: שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם חֲכָמִים, שְׁמַעְתִּי
 עֲלֵיכֶם שְׁאַתֶּם חֲכָמֵי חֲדוֹר, לָאֵן אַתֶּם הוֹלְכִים?
 אָמְרוּ לוֹ: לְמָקוֹם פְּלוֹנִי. וַעֲרַב שַׁבָּת הָיָה. אָמַר
 לָהֶם: אֲנִי הוֹלֵךְ לְשָׁם, (אֵלֶּה) וְאֶסְדֵּר לָכֶם מְקוֹם בֵּית
 מוֹשְׁבֵכֶם, אִם אַתֶּם רוֹצִים. אָמְרוּ לוֹ: וַהֲרִי אֲנוּ עִם
 סוּסִים וְאַתָּה בְּלֵי רַגְלִים, וְאִיךְ יִתְכַּן שְׁחִיָּה וְהָ?
 אָמַר לָהֶם: אֵף עַל גֵּב שְׁאַתֶּם רוֹכְבִים עַל בְּהֵמוֹת
 שְׂרָצוֹת תְּרַבֶּה, וְאֲנִי חֲגֵר בְּלֵי רַגְלִים, אִם תִּרְצוּ,

אני אקדים לסדר לכם את השבת. תמחו. בינתיים
 החזירו ראשיהם אליו וראו אותו שהיה ^(דף קג ע"ב) רץ
 כמו בוכב שביט. עשה להם קפיצה, ומצאו את
 עצמם על פי מערה בתרף עין. ואמר להם השם של מ"ב

אותיות, דלג להם חמש מאות פרסות ברגע אחד, מצאו בו.

אמר להם: חכמים, הבננו. נבננו אחריו למערה
 בתוך מערה, עד שנבננו לפרדם אחד,
 והיה שם אותו בעל קבים מתפשט מאותו חגוף,
 והיה מתלבש בגוף אחר שפניו היו מאירים
 בשמש, והיה יושב על פסא של מלכות, ושלש
 מאות תלמידיו תחת הפסא לרגליו, והיו קוראים
 הבל הבלים אמר קהלת, והיו קוראים פסוק זה
 פעמים בלי חשבון. אמרו להם אותם חכמים
 בעלי הדור: מה זה, וכי אין פסוק אחר בספר
 קהלת? מיד קם אותו בעל הקבים שהיה יושב
 על פסא, ואחז בידיהם, והבנים אותם לשבעה
 היכלות, ובכל היכל והיכל היה כתוב הבל
 הבלים, ובהיכל השביעי היה נשר ועטרה בפיו,
 ודמות יונה באותה עטרה, והיה כתוב בעטרה:

כָּל מִי שֶׁלֹא מִכִּיר אֶת הַהֶבְלִים הִלְלוּ וּבִסּוּד
שָׁלָחָם, עָלָיו נֶאֱמַר וְהָיָה הַקָּרֵב יוֹמָת. מִיָּד הֵם
חֲזָרוּ לְאַחֹר. אָמַר לָהֶם אוֹתוֹ בַּעַל הַקְּבִים: אַתֶּם
חֲכָמִים בַּעֲלֵי הַדּוֹר? שֶׁהִלְכָתִי אַחֲרֵיכֶם עַד כָּעַת
לֹדַעַת אֶת חֲכַמְתְּכֶם, וּבִוְדָאִי שְׂאִינְכֶם חֲכָמִים,
שְׂוִדָאִי שְׂבַפְסוּק הָיָה עֲשִׂיתִי כָּל הַבְּנִין הָיָה, וְבוֹ
הָיִיתִי מָטָם אֶת הָעוֹלָם בְּמִיסָה אַחַת, וּפַעַם אַחַת
בְּשִׁתִּים, וּפַעַם בְּשָׁלֹשׁ, וּפַעַם בְּאַרְבַּע, וּפַעַם
בְּחֲמִשָּׁה, וּפַעַם בְּשֵׁשׁ, וּפַעַם בְּשִׁבְעָה, וְאָנוּ בְּאַרְצָן הַזֶּה
בְּלָנוּ הוֹלְכִים עַל קַבִּים, וְהַפְּסוּק הָיָה יִרְשָׁתִי
מֵאַבָּא, וְאָבִי מֵאַבִּיו, עַד כָּל הַדּוֹרוֹת. נָתַן לָהֶם
מִמּוֹן רַב וְשֵׁם אוֹתָם בְּמִקְוָמָם בְּהֶרֶף עֵין.

וּמִשּׁוּם זֶה יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ. אָמְרוּ
לוֹ הַחֲבֵרִים: רַבִּי, אָמַר לָנוּ שׁוּם רָמּוֹ
בְּפִסּוּק הָיָה, שֶׁלֹא הִתְבַּסְּתָּה הַחֲכָמָה הַזֶּה מִן
הַחֲכָמִים. אָמַר לָהֶם: חֲכָמִים, בְּוִדָאִי שְׂפִסּוּד עֲלִיוֹן
יֵשׁ שֵׁם, אֲבָל אָמַר לָכֶם בְּרָמּוֹ. שְׂבָעָה הֶבְלִים הֵם,
וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁלֹא נוֹטֵל אֶת שְׂבָרָם בְּעוֹלָם הָיָה, וְהֵם
שְׂבָלוֹלִים בְּבֵת שְׂבָעָה, וְהֵם בְּפִסּוּק הָיָה, הֵבֵל

אָחֵר, הַבָּלִים שָׁנִים, הַבָּל הַבָּלִים שְׁלֹשָׁה, הָרִי
שְׁשָׁה, הַבָּל הַבָּל - הָרִי שְׁבָעָה, וּבְנִגְדָם שְׁבָעָה
שְׁמוֹת אֲבִיָּה"ן, אֵלֹו שְׁבָעָה הַהַבָּלִים הֵם כְּפֹלִים,
כְּנִגְדָּ שְׁבָעָה הַנְּרוֹת שֶׁל הַמְּנוֹרָה, כְּפֹלִים, שְׁנֵאֵמַר
בָּהֶם שְׁבָעָה שְׁבָעָה מוֹצָקוֹת, (וְהֵם) שְׁבַע הַיּוֹי"ת
שְׁנֵאֵמַר כָּהֵן בְּאֵמִירָה יְהִי אֹור, וְהִיא מִידָּה,
וְהַלְבוּשִׁים שֶׁל אוֹתָם שְׁבַע הַיּוֹי"ת הֵם שְׁבָעָה
שְׁמוֹת אֲבִיָּה"ן וְחִבְרִיּוֹ, הַבָּל הוּא לַחֵב, הַבָּלִים
לְהַבִּים, וְעַלֵּיהֶם נֵאֵמַר קוֹל יְהוָה חוֹצֵב לַהֲבוֹת
אֵשׁ, וּמִי שְׁמִכִּיר אֶת הַהַבָּלִים הַלָּלוּ, כְּשִׁמוּצִיא
אוֹתָם מִפִּיּוֹ וּמִלְבוּ, יוֹדַע לְבִיּוֹן בְּשִׁכְיָנָה הַעֲלִיזָנָה,
שְׁכָל הַהַבָּלִים יוֹצֵאִים מִמְּנָה וּמִתְּלַבְּשִׁים בְּשִׁכְיָנָה
הַתְּחַתּוֹנָה, שְׁכּוֹלָלָת שְׁבָעָה שְׁמוֹת אֲבִיָּה"ן
וְחִבְרִיּוֹ, שֶׁהֵם הָאוֹתִיּוֹת שְׁכָהֵן נִבְרָאוּ שְׁמִים וְאֶרֶץ,
שִׂאֵלוֹ תְּלוּיִים בְּאֵמִירָה וְאֵלֹו בְּעֵשִׂיָּה, כְּסוֹד שֶׁל
אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה מִידָּה, וְשְׁבָעָה הַהַבָּלִים הַלָּלוּ הֵם
כְּפֹלִים, כְּנִגְדָּ שְׁבָעָה נְרוֹת הַמְּנוֹרָה, כְּפֹלִים,
שְׁנֵאֵמַר בָּהֶם שְׁבָעָה וְשְׁבָעָה מוֹצָקוֹת לְנְרוֹת וְגוֹמַר,

(אלו באמירה ואלו בעשיה, והם י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, אלו הם שבועה

ושבועה מוצקות).

(אשרי העם שיודעים להעלות תפלות באמירה
ובמעשה, ועליו נאמר ואשים דברי בפיך
וכו', ויהי פרישונה אל תקרי עמי אלא עמי,
בשתפנות, כמו שנאמר בו בדבר יהו"ה שמים
נעשו כו', כך אתה בשתפנות עמי, שבדבוריך
נעשו שמים וארץ).

ועוד, הבל ה' לב, ה' מתחלק לד"ו פרצופים,
ד"ו, ד' ארבעת רגלי הכסא, ו' שש מעלות
לכסא. אשרי הוא מי שיורש נשמה מכסא הכבוד
הכולל מעשרה התקונים הללו, ועושה אותה כסא
ליהו"ה, שהשם של יהו"ה שהוא בדרך אצילות,
לתקן לו האדם כסא לנשמתו, שבה פרישו
הקדמונים, כל הנשמות גזורות מכסא הכבוד,
ושם שורה השכינה העליונה, ואין ה' בלי י',
ומשום כך כי יד על כס י"ה.

ו' שוּרָה בַּמַּטְרוֹן, וְזֶה רֹחַ הַשְּׁכָלִי שֶׁהוּא
 אֲצִילוּת, ה' שוּרָה בְּאוֹפֶן, וְזוֹ נֶפֶשׁ הַשְּׁכָלִית
 בְּדֶרֶךְ אֲצִילוּת, שֶׁיֵּשׁ נִשְׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ שְׁכָלִית וְלֹא
 בְּדֶרֶךְ אֲצִילוּת, אֵלָּא נֹאמַר בְּהֵן גְּזוּרוֹת, וְהֵם כִּסּא
 וּמִלֶּאדּוּ וְאוֹפֶן, אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שְׂמַעְלִים הַחֲבָלִים
 שֶׁל הַתְּפִלוֹת בָּהֶם אֵל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וְהַשְׁכִּינָה הָעֲלִיוֹנָה וְהַתְּחִתּוֹנָה, וּמַשּׁוּם זֶה יֵשׁ
 הֶבֶל אֲשֶׁר נִעְשָׂה עַל הָאָרֶץ, וְיֵשׁ הֶבֶל שֶׁל רִשְׁעִים,
 שֶׁהֵם הֶבֶלִים שֶׁל שָׁקֶר, וְנוֹטְלִים אוֹתָם מִלֶּאדּוּ
 חֲבָלָה, וְנוֹטְעִים בָּהֶם רְקִיעִים וְאַרְצוֹת שֶׁל שָׁקֶר,
 וְעֲלִיָּהֶם נֹאמַר הֶבֶל הִמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתָעִים. קָמוּ
 בָּלָם וְהַשְׁתַּטְּחוּ לְפָנָיו, וְאָמְרוּ, אֱלֹהֵינוּ לֹא בָּאֵנוּ
 לָעוֹלָם אֵלָּא לְשִׁמְעַת אֶת זֶה - דִּי.)

לְגִזְרוֹת אֲשֶׁר עַל רֵאשָׁה, וְהֵן י"ה יו"ד ה"א, ו"ה
 וּא"ו ה"א, וְהַשְּׁבַע בְּפוֹלוֹת בַּג"ד בַּפֶּר"ת
 הֵם לְבוּשִׁים לָהֶם, וְכָלָם עוֹלִים מִהֶלֶב לְפָה, (דף קד ע"ב)
 שְׂבָעָה הֶבֶלִים עוֹלִים, שְׂבָעָה יוֹרְדִים לְהַשְׁקוֹת
 אוֹתָם, וּמַשּׁוּם זֶה שְׂבָעָה וְשְׂבָעָה מוֹצָקוֹת, שְׁלֹשָׁה
 הֵם גְּנוּזִים לְמַעַלָּה, שְׁתֵּי לְבוּשִׁים שְׁלָהֶם אָמ"ש, שֶׁהֵם

אֵשׁ מִיַּם רוּחַ, הָרִי הֵם עֲשָׂרָה שְׁעוּלִים מְשֻׁלָּשִׁים
וְשִׁתִּים נְתִיבוֹת, וּכְנָגָדָם הֵם עֶשֶׂר אֲמִירוֹת,
וְשִׁלְשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִים שֶׁל בְּרֵאשִׁית - הָרִי
אַרְבָּעִים וְשִׁתִּים. מִחֵלֶב יוֹצֵאת אֵשׁ, מִכַּנְפֵי הִרְאָה
- רוּחַ, מִן הַמַּחַ - מִיָּם, וְהָרוּחַ אֲחוּזָה בְּמִיָּם וְאֵשׁ
וְנִעְשָׂה קוֹל. בְּשִׁאוּחֹז בְּמִיָּם נֹאמֵר בּוֹ קוֹל יְהוָה
עַל הַמַּיִם, בְּשִׁאוּחֹז בְּאֵשׁ נֹאמֵר בּוֹ קוֹל יְהוָה חֹצֵב
לַהֲבוֹת אֵשׁ, בְּשִׁאוּחֹז בְּרוּחַ הוּא רוּחַ חֹזֵק מְפָרֵק
הָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים, וְעַלֵּיו נֹאמֵר קוֹל יְהוָה
שׁוֹבֵר אֲרָזִים.

וְשִׁלְשִׁי נִקְדוּת הֵן בְּנֶגֶד אֶמ"ש, וְהֵם חֲש"ק, וְהוּ
שְׁכֵתוֹב רַק בְּאַבְתִּיךְ חֲשֵׁק יְהוָה, וְהוּא
חל"ם שְׁב"א קַמ"ץ, קַמ"ץ לְיָמִין, קוֹל יְהוָה עַל
הַמַּיִם, וּכְשֶׁרוּחַ אוּחֹז בּוֹ, שֶׁהוּא חל"ם, נֹאמֵר בּוֹ
וְרוּחַ אֱלֹהֵי"ם מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. הַשְּׁב"א הוּא
בְּאֵשׁ, וּכְשִׁאוּחֹת בּוֹ הָרוּחַ, הוּא רוּחַ חֹזֵק מְפָרֵק
הָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים. מִצֵּד הַגְּבוּרָה שֶׁהוּא קִשְׁתָּה,
בְּשִׁאוּחֹת בּוֹ הָרוּחַ, שֶׁהוּא חל"ם בֵּין קַמ"ץ שְׁב"א,
שֶׁהֵם מִיָּם וְאֵשׁ, שֶׁהֵם שְׁתֵּי זְרוּעוֹת שֵׁשׁ בָּהֶם יָד

יָמִין יָד שְׁמַאל, שָׁהֶם עֲשָׂרִים וְשִׁמּוֹנָה פְּרָקִים,
נֶאֱמַר בָּהֶם קוֹל יְהו"ה בְּכַחַת. בְּשִׁתְּרוֹתָ הֵזוֹ אוֹתוֹת
בְּעֲמֹד שֶׁל הָאֲמִצֵּעַ, נֶאֱמַר בּוֹ קוֹל יְהו"ה בְּהֶדֶר.
בְּשִׁאוֹתוֹת בְּשִׁתֵּי שׁוֹקִים שָׁהֶם צִר"י, נֶאֱמַר בָּהֶם
קוֹל יְהו"ה יְחֹלֵל אֵילוֹת, שָׁהֶם שְׁנֵי עֶפְרַי הָאֵילָה,
שְׁנַיִם אֲחִים, אִישׁ בְּאֶחֱיוֹ יִדְבְּקוּ.

וְכֵאֵן סוֹד הַיְבוּם, שָׁהֶם יִפְלֵ אֶחָיו, תְּרֵי הַשְּׁנֵי
שִׁיקִים אוֹתוֹ, וְסוֹד הַדָּבָר - נִתְּנֵנִי שְׁמִמָּה
כָּל הַיּוֹם דָּו"ה, וְזֶה הו"ה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּי נִגַּע בְּכַחַת
יָרֵךְ יַעֲקֹב, בְּכַחַת שְׁלוֹ, הַשְּׁכִינָה הִיא דָּוָה בְּגִלּוֹת,
מִשּׁוֹם שֶׁפִּרַח מִמֶּנָּה תִּירֵךְ שְׁהוּא ו' מִן ה', וְהִיא
נִשְׁאָרָה ד' שְׁלָה (דָּלָה). קוֹל יְהו"ה יְחִיל מְדָבָר, זֶה
חִיר"ק וְזֶה צְדִיק, בְּשִׁתְּרוֹת אוֹתוֹת בּוֹ, הוּא יְחִיל
מְדָבָר, שְׁבָעָה קוֹלוֹת בְּנֶגֶד שְׁבָעָה שְׁמוֹת אֲבִנֵּי יָן
וְכו'.

תְּרוֹת עוֹלָה בְּאִוִּיר שְׁהוּא כְּתֹר עֲלִיזוֹן, אִוִּיר
קְדָמוֹן, הָאֵשׁ עוֹלָה אֶל הַה' שְׁהוּא הָאֵם,
וְנִעֲשִׂית אִשָּׁה, הַמִּים עוֹלָה אֶל הִי' וְנִעֲשֶׂה יָמִים,

וְזוֹ חֲכָמָה, וְכָךְ יוֹרְדִים אֶל הַנִּצָּח וְחוֹד יִסּוֹד,
הַמְלָכוֹת הִיא הַכְּלִי שֶׁל כָּלָם, וְהִיא עֶפֶר הַכְּלוּלָה
מִכָּלָם, וְהִיא הַכָּלָל שֶׁל כָּל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵם כְּלִי
לְנִקְדוּת, וְעַל שְׂבָעַת הַקּוֹלוֹת הִלְלוּ נֹאמֵר וְכָל
הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֶת, וְעַל שְׁלֹשָׁה גְּנוּזִים אָמַר קוֹל
דְּבָרִים אַתֶּם שׁוֹמְעִים, בַּת קוֹל שֶׁכָּלָם שְׂכִינָה
תַּחְתּוֹנָה.

בֹּא וּרְאֵה, שְׁלֹשׁ נִקְדוּת הֵן, חִיר"ק חל"ם שויר"ק,
חל"ם, קוצו"ש י' לְמַעַלָּה הוּא חל"ם, הַקּוֹץ
שֶׁל הָאוֹת י' לְמַטָּה הוּא חִיר"ק, בְּתוֹךְ הָאֲמִצֵּעַ
הוּא שויר"ק, בְּשֵׁיהֶם שְׁלֹשׁ בְּאַחֵד, הֵן סְגוּלָּתָא, וְהֵם
שְׁלִשְׁלֹת, וְהֵם שויר"ק וְהֵם סְגוּ"ל.

כְּתֹר עַל חֲכָמָה וּבִינָה הוּא סְגוּלָּתָא, חל"ם עַל
ציר"י, סְגוּ"ל הוּא נִקְדָּה תַּחַת ציר"י, חֶסֶד
גְּבוּרָה, תַּפְאֶרֶת לְמַטָּה, נִצָּח הוֹד, הִיסוֹד בְּאֲמִצֵּעַ
הוּא שויר"ק, וְכָךְ בְּשֵׁתַּתַּפְאֶרֶת בְּאֲמִצֵּעַ, הוּא
שְׁלִשְׁלֹת. הַשֵּׁב"א הוּא שְׁתֵּי נִקְדוּת, בְּשֵׁמֶתַּגְּבָרִים
מִים עַל אֵשׁ אוֹ אֵשׁ עַל מִים, אוֹ בְּשֵׁיהֶם יִסּוֹד עַל

מלכות, כל ספירה זו על גבי זו בכל מקום הוא
 שב"א, וסוד הדבר - את המאור הגדל ואת
 המאור הקטן, בשמים שנים הם היו ציר"י, את שני
 המארת הגדלים, וכל הנקודות הן דבור, והאותיות
 הכל הכלים, שתלויים מה"ה, והן אותיות גדולות
 ואותיות קטנות, (הנקודות מי' בת קול ודאי, הקולות הם מן ו', והם
 אותיות ונקודות), והטעמים כלולים בפה, (הנקודות מתלבשות
 במים בימין, שנאמר הרוצה להחכים ידרים), האותיות מן ה' ה',
 הנקודות מן י', הטעמים מן ו', הנקודות (דף קה ע"א)
 מתלבשות במים בימין, שנאמר בו הרוצה
 להחכים ידרים, האותיות מתלבשות באש
 משמאל, ועליהם נאמר קול יהו"ה חצב להבות
 אש, שהם הכלים, הטעמים מתלבשים באויר
 באמצע, והטעמים הם מצד הפתר, והנקודות מצד
 החכמה, והאותיות מצד הבינה, (שבשכילה)
 ומתלבשים במים אש ורוח, שהם חסד גבורה
 תפארת, וכך מתלבשים בגי' חוד יסוד, המלכות
 הכלי של כלם, כלולה מכלם.

היא הפה שִׁמְּנוּ יוֹצְאִים הַהֶבְלִים וְהַקּוֹלוֹת
וְהַדְּבוּרִים, וְכֵלָם נִכְלָלִים בָּהּ, וְהִיא הַלֵּב
שֶׁכֵּלָם בּוֹ נִכְלָלִים, וּמִמֶּנָּה יוֹצְאִים הַדּוֹפֵק שֶׁל הָרוּחַ
לְכָל הָעוֹרְקִים שֶׁל הָרוּעַ. כְּשֶׁהָרוּחַ דּוֹפֵק בַּמִּים
שָׁהוּא לְיָמִין, נֶאֱמַר בּוֹ קוֹל דּוֹדֵי דּוֹפֵק בְּתַחֲי לִי
אֲחוֹתִי, לְאוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ אֲמֹר לַחֲכָמָה אֲחוֹתִי
אָתָּה, וּכְשֶׁדּוֹפֵק לְשִׁמְאֵל שָׁהוּא אֵשׁ, נֶאֱמַר בָּהּ
רַעֲיָתִי, שָׁבוּ נִשְׁרָף בְּכַמָּה רִשְׁפֵּי"ם שֶׁהֵם שְׁרָפִי"ם,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם רִשְׁפִּיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ שֶׁלֹּהֶבֶת י"ה.

מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי יוֹנְתִי תַמָּתִי, מַשּׁוּם שָׁהוּא
הַדְּרָגָה שֶׁל יַעֲקֹב, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיַּעֲקֹב אִישׁ
תָּם, וְהַדּוֹפֵק שֶׁלָּהּ שָׁם בְּמִשְׁקָל, לֹא עוֹלָה וְלֹא
יורֵד, שְׁבַמִּים יוֹרֵד אֶל הַצַּדִּיק הַמַּעֲיֵן אֵלָיו
בְּאֲרִיכוֹת, וְעוֹלָה בּוֹ בְּאֲרִיכוֹת שֶׁל תְּקִיעָה. כִּי אֵשׁ
הוּא הַדּוֹפֵק בְּשִׁבְרִים בְּשִׁבְרָה, וּבְעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי יוֹרֵד
(אוֹחִי) בְּשִׁנְיָהֶם שֶׁלֹּשׁ"ת, בִּינּוּנִי, וְזוֹ תְּרוּעָה, קוֹל
דְּמָמָה דְּקָה אֶל הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה. תַּמָּתִי, תָּם
אוֹתוֹ הַדּוֹפֵק, מַשּׁוּם שֶׁהֵבִיאוּ לָהּ בְּחִשָּׁאִי.

וּבְשֵׁה־שְׂכִינָה בְּגִלוֹת, נֹאמַר בָּהּ אֲנִי יִשָּׁנָה וְלִבִּי
 עָר, כְּשֶׁהִיא יִשָּׁנָה אֵין בָּהּ דִּפְּק,
 מַשּׁוּם שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁהוּא הַקּוֹל, הַדִּפְּק
 שָׁלָה, הַתְּרַחֵק מִמֶּנָּה. וְהוּ שְׂכֵתוֹב נֶאֱלָמְתִּי דּוּמְיָה
 הַחַיִּיתִי מִטּוֹב, לָמָּה נֶאֱלָמְתִּי? מִי"ה, שָׁהִיא דּוּמְיָה
 שְׁנִרְמֹז בְּאֱלֹהֵי"ם, שָׁהוּא שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִים שֶׁל
 מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, שְׁרוּת הַקְדֵּשׁ דּוּפְּק, שְׁנֶאמַר בּוֹ
 וְרוּחַ אֱלֹהֵי"ם, מַשּׁוּם שֶׁהַחַיִּיתִי מִטּוֹב, שָׁהוּא קוֹל.
 בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן נִשְׁאַרְתַּ בַּת יְחִידָה בְּלִי קוֹל, וּמַשּׁוּם
 וְהָ אֵין בַּת קוֹל בְּגִלוֹת, וּמַשּׁוּם שְׁאֵין בַּת קוֹל
 בְּגִלוֹת, הִבִּיאוּ לָהּ בְּחֵשָׁאִי, וּמַשּׁוּם וְהָ הַתְּפִלָּה הִיא
 בְּחֵשָׁאִי. אֵף עַל גַּב שְׁפֹדוֹת גְּדוּלִים יֵשׁ כָּאֵן,
 שְׂבָעִים פָּנִים יֵשׁ לַתּוֹרָה.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן אֵין לָהּ דִּפְּק, שָׁהוּא כְּמוֹ שֶׁהַנְּקֻדּוֹת
 שְׂמִנְקָדִים בְּדִפְּק הָאֶצְבָּעוֹת שֶׁהֵן עֶשְׂרָה,
 שְׂבָבָהּ מְנִקָּדִים בְּדִפְּק הָרוּת, וְהֵם מְנִקָּדִים בְּנִימִים
 שֶׁל כְּנֹר דָּוִד, הַדִּפְּק הוּא כְּמוֹ הַקּוֹל שֶׁעוֹלָה בְּגִנוּן,
 בְּנִגּוּד עֶשְׂרָה דְּפָקִים שְׂמִסְתִּכֵּל הָרוּפָא בְּדִפְּק, עֶשְׂרָה
 דָּוִד עֶשְׂרָה מִינֵי נְגוּנִים בַּתְּהִלִּים. אֲרַבְּעָה הֵם,

אֲחוֹתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תַמָּתִי, בְּנֶגֶד יְהו"ה, וַעֲשֶׂרָה
 דְּפָקִים בְּנֶגֶד יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, הַדָּפֶק יוֹצֵא
 מֵאֶזֶן שְׂמָאל שֶׁל הַלֵּב, וְזוֹהִי רוּחַ צְפוֹנִית שְׁתִּיתָה
 מִנְשָׁבֶת בְּכִנּוּר דָּוִד שְׁתִּיתָ מִנֶּגֶן מֵאֵלָיו, וְכָל
 הָעוֹרְקִים וְהַזְרִידִים שֶׁל הַגּוֹף שָׁהִם דְּפָקִים, הֵם (הֵיוּ)
 דּוֹפָקִים מִן הַלֵּב, וְסוּר הַדָּבָר - אֵל אֲשֶׁר יִתֶּיָּה
 שְׁמָה חַרוּחַ לְלָכֶת יִלְכוּ.

הַכִּבֵּד הוּא סְמָא"ל, הוּא עֲשׂוֹ, שְׂאִין בּוֹ רוּחַ
 הַקֹּדֶשׁ, הָעוֹרְקִים שָׁלוּ לֹא דּוֹפָקִים,
 וּמַשּׁוּם זֶה אֵין שְׂכִינָה שׁוֹרָה בְּאַמּוֹת הָעוֹלָם,
 וּבְגָלוֹת שְׁתַּסְתַּלְקָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שְׁנֵאמַר בּוֹ וְנָחָה
 עָלָיו רוּחַ יְהו"ה וְגוֹמַר, אֵין דָּפֶק בְּלֵב שְׁתִּיא
 הַשְּׂכִינָה, וּמַשּׁוּם זֶה נֵאמַר בָּהּ אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עֵר,
 וְאֵין בֵּת קוֹל בְּפֶה (שְׁתִּיה עוֹלָה), (שְׂפָה עוֹלָה) הַקּוֹל בְּרוּחַ
 בְּתַקִּיעָה בְּאֶרֶץ, וּבְשִׁבְרִים בְּשִׁבְרָה, וּבְתַרְוֵעָה
 שֶׁלִּשְׁל"ת, קוֹל פִּינוּנִית, לֹא בְּאַרְיכוֹת וְלֹא בְּקִצְרָה,
 בֵּת קוֹל הִיא קוֹל דְּמָמָה דְּקָה קְטַנָּה, קוֹל נְמוּד
 בְּחֲשָׁאִי, שְׁתִּירִי קוֹל בְּאִשָּׁה עֲרוּתָה, וּבְשִׁיבָא הַמְּשִׁיתָ,
 יוֹרֶדֶת עָלָיו רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וּמִיָּד הִיא אוֹמֶרֶת קוֹל

דודי דופק, הדפֶּק עוֹלָה וַיִּזְרֶה, עוֹלָה ה' הָעֲלִיזָה
 אֶל הַי', וַיִּזְרְדֶת ה' הַתַּחֲתוֹנָה אֶל ו', שְׁהוּא (דף קה ע"ב)
 קָרָבָן לַיהו"ה, קָרָבָן עוֹלָה וַיִּזְרֶה.

וְסוּד הַדָּבָר - יְהו"ה בְּחֻכְמָה יָסַד אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם
 בְּתַבּוּנָה, בְּאֵפָא שְׁהוּא י' יָסַד הַבֵּת, שְׁהוּא
 ה' קִטְנָה, שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר וְאָבִיו שָׁמַר אֶת הַדָּבָר,
 בָּאֵם שְׁהוּא ה' הָעֲלִיזָה כּוֹנֵן שָׁמַיִם, שְׁהוּא ו',
 וְהוּא בֶן י"ה, וּבְשִׁיחֵיו מִתְקַרְבִּים הָאוֹתִיּוֹת אָב עִם
 אֵם, בֶּן עִם בֵּת, כָּל אַחֵר עִם בֵּת זִוְגוּ, ה' הָעֲלִיזָה
 (עוֹלָה) לִי, ה' (הַתַּחֲתוֹנָה) יִזְרְדֶת לוֹ. וְהוּ קָרָבָן עוֹלָה
 וַיִּזְרֶה. בָּאוֹתוֹ תִּזְמֵן וְתִקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל
 עֲצָמוֹ, וְסוּד הַדָּבָר - עֲצָם מִעֲצָמִי וּבִשְׂרָ מִבְּשָׂרִי,
 עֲצָם מִעֲצָמִי זֶה י' עִם ה', וּבִשְׂרָ מִבְּשָׂרִי זֶה ו' עִם
 ה', וְעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגוֹמֵר.

וּמִשּׁוּם זֶה כָּשְׁעוֹלָה ה' אֶל י', נֶאֱמַר כָּה זֹאת
 תֹּזְרֶת הָעֹלָה הִיא הָעֹלָה, שְׁהוּא (שְׁהִיחָה)
 עוֹלָה אֶל הָאֵב, וּבְשִׁיזְרְדֶת לִבָּן, נֶאֱמַר כָּה וְאִשׁ
 הַמִּזְבֵּחַ תִּזְקַד בּוֹ, נִשְׂרָפֶת בּוֹ בְּשִׁלְהָבוֹת שֶׁל

אֶהְבֶּה, וְכָךְ בְּשִׁירָדָת ו' אֶל הַח' שָׁלָה, וְי' עוֹלָה
 אֶל הַח' שָׁלָה, בְּאוֹתוֹ הַזְמַן וְהִנֵּה מִלְאֲכֵי אֱלֹהִים
 עֲלִים וְיֹרְדִים בּוֹ. כָּל הַדְּפָקִים הִלְלוּ שָׁל שְׁאָר
 הָעוֹרְקִים, וְכָךְ פִּרְשׁוּהוּ, עוֹלִים שְׁנַיִם וְיֹרְדִים
 שְׁנַיִם, עוֹלִים שְׁנַיִם י"ה זֶה לָזוֹ, וְיֹרְדִים שְׁנַיִם ו"ה
 זֶה לָזוֹ.

וְעוֹד עוֹלִים שְׁנַיִם - רוּחַ וְאֵשׁ, שָׁהִם קוֹלוֹת,
 וְעוֹלִים בְּדָפֶק, וְיֹרְדִים שְׁנַיִם - מִים וְעָפָר,
 שָׁהִם בְּבִדִּים בְּדָפֶק, וְהֵם מִיכָא"ל גִּבְרִיא"ל
 נוּרִיא"ל רָפָא"ל. מִיכָא"ל מִים, גִּבְרִיא"ל אֵשׁ,
 נוּרִיא"ל רוּחַ, רָפָא"ל עָפָר, י' בְּרָאשׁ, ה"ה בִּידִים,
 ו' בְּנוֹף, ה"ה תְּהַבֵּל עוֹלָה וְתְהַבֵּל יוֹרֵד, תְּהַבֵּל עוֹלָה
 זוֹ ה' עֲלִיוֹנָה שְׁעוֹלָה לִי, שְׁהוּא עֶשֶׂר אֲמִירוֹת,
 וּבִמָּה עוֹלָה? בְּקוֹל שְׁהוּא ו'.

וְתְהַבֵּל יוֹרֵד זוֹ ה' תַּתְּחִיתוֹנָה שְׁשִׁירָדָת אֱלִיו
 וְנַעֲשִׂית דְּבוּר, תְּקַרְבָּה שָׁל כָּל תְּהַבֵּלִים
 וְקוֹל וְדְבוּר הוּא פ"ה, שְׁהוּא בְּחֻשְׁבוֹן מִל"ה, כּוֹלֵל
 תְּהַבֵּל, הוּא קְרִבָּה שָׁל אֲדֵנִי בְּעֲמוּד הָאֲמָצִי קְרִבֵּן

לִיהו"ה, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתוֹנָה, וְהִיא (וְהוּא) הַיְחוד
 שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת יְהו"ה עִם צַדִּיק, שֶׁהוּא אוֹת הַבְּרִית,
 וְאַשְׁרֵי הוּא מִי שֶׁמִּקְרִיב אֶת הָאוֹתִיּוֹת הֵלֵל
 בַּתְּפִלוֹת, שֶׁהוּא הַקֶּרֶבֶן שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 שְׂכִינָתוֹ, בְּפִיו, אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמִּיַּחַד אוֹתָם
 בִּקְרִיאַת שְׁמַע וּבַתְּפִלָּתוֹ, שֶׁהַקֶּרֶבֶת שְׁלָהֶם וְדַאי
 בְּעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, הַיְחוד שְׁלָהֶם בְּצַדִּיק, וּמִי הוּא
 שֶׁמִּיַּחַד הַכֹּל וּמִקְרֵב הַכֹּל? עֲלֵת הָעֲלוֹת.

בֵּינֵתִים הֵנָּה זָקֵן מוֹדֵמֵן לוֹ שֶׁהָיָה מֵאִיר
 הָעוֹלָמוֹת, רַבִּי בְּנֵחָם בֶּן יֵאִיר שְׁמוֹ,
 וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, וְדַאי שֶׁקֶרְבַּת אֲרַבְּעַת הָאוֹתִיּוֹת
 וַיְחוּדָם בְּעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, וְהַקֶּרֶבֶת וְהַיְחוד שְׁלָהֶם,
 כֹּךְ הוּא בְּצַדִּיק, וּבִשְׁתֵּי דְרָגוֹת מִיַּחַדִּים אוֹתָם
 יִשְׂרָאֵל, בִּקְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל עֲרֵבִית וְשַׁחֲרִית,
 וּמִקְרָבִים אוֹתָם בַּתְּפִלָּת שַׁחֲרִית וְעֲרֵבִית, וְזֶה
 קֶרֶבֶן עוֹלָה וַיּוֹרֵד, ה' עוֹלָה בְּעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, ו'
 יוֹרֵד בְּצַדִּיק, אֵף עַל גַּב שֶׁהַכֹּל אֱמֶת, עוֹלָה וַיּוֹרֵד
 ה' עִם אוֹת י', ה' עִם אוֹת ו'. מִיָּד שֶׁאָמַר הַדְּבָרִים
 הֵלֵל, פָּרַח.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לַחֲבֵרִים: אֲשֶׁרִי חִלְקֵנוּ שְׁעָלְיוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים הֵם בְּהֶסְכָּמָה לְסִיעַ לָנוּ. וְהוּ
שְׁבִאֲרוּהוּ בַּעֲלֵי הַמַּשָּׁנָה, שְׁאָדָם שְׁמִשְׁתַּדֵּל בַּעֲבוֹדַת
רְבוּנוֹ, שָׁכַל הַבְּרִיּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הֵם בְּסִיוָעוֹ, כְּמוֹ
שְׁבִאֲרוּהָ כָּל הָעוֹלָם כִּלּוֹ לֹא נִבְרָא אֵלָּא לְצוּת
לָזֶה, וְאַפְלוּ שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפָנִים לֹא נִבְרָאוּ
אֵלָּא לְסִיעוֹ, וּבְשָׁאָדָם מוֹצִיא הַבָּלִים וְדְבוּרִים
בְּתַפְלָתוֹ, כְּמָה עוֹפּוֹת פּוֹתְחִים בְּנִפְיָהֶם וּפִיָּהֶם
לְקַבֵּל אוֹתָם, וְהוּ שְׁכָתוּב כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד
אֶת הַקּוֹל וּבַעַל בְּנָפִים יַגִּיד דְּבָר, וְנוֹטֵל הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא הַדְּבָרִים הַלָּלוּ וּבוֹנֶה מֵהֶם עוֹלָמוֹת,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם כִּי בְּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ
הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה, וְסוּד הַדְּבָר - וְאֲשִׁים דְּבָרִי
בְּפִיךָ וּבִצֵּל יָדִי בְּסִיתִיךָ לְנִטֵּעַ שָׁמַיִם וְלִיסוֹד אָרֶץ
וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי אֶתָּה, ^(דף קו ע"א) אֵל תִּקְרִי עַמִּי אֵלָּא
עַמִּי, בְּשִׁתְּפוֹת.

בֵּינֵתִים הָרִי תִזְקֵן יוֹרֵד, פֶּתַח וְאָמַר: אֲנִי יִשְׁנָה
וְלִבִּי עָר, אֲנִי יִשְׁנָה מֵאַהוּבִי שֶׁהַתְּרַחֵק
מִמֶּנִּי, וְלִבִּי עָר בְּשָׁבָא אֵלַי. לְבַלָּה שֶׁהִיָּתָה נִשְׁוֹאָה

לַחֲתָן וְהַתְּרַחֵק מִמֶּנָּה, נִפְלָה בְּבֵית חָלִיָּה,
 וְהַתְּקַבְּצוּ אֵלֶיהָ כָּל הָרוֹפְאִים, וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים
 לַדַּעַת אֶת הַמַּחֲלָה שָׁלָה. רוֹפֵא הַקְּרָטְנִי הָיָה שָׁם
 שֶׁהָיָה מִכִּיר בְּדַפֵּק, בַּעֲשָׂרָה מִיָּנִי דַפְקִים שֶׁצָּרִיךְ
 לְהַתְּבוֹנֵן בָּהֶם רוֹפֵא, כְּנֶגֶד עֶשֶׂר אֲצָבָעוֹת, וְלֹא הָיוּ
 מִכִּירִים בְּחָלִיָּה אֵלָּא הוּא, שֶׁכַּמָּה מַשְׁקִים וְרִיחוֹת
 מִזֻּבִּים מִתְּפוּחִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְרִיחַ אִפְךָ
 בְּתִפּוּחִים, וְכַמָּה מַשְׁקִים מִעֲסִים רְמוּזִים הָיוּ
 מַשְׁקִים אוֹתָהּ רוֹפְאִים אַחֲרִים, וְלֹא הָיוּ מוֹעִילִים
 לָּהּ, עַד שֶׁבָּא (שָׁוָה) הָרוֹפֵא הַקְּרָטְנִי וְהִסְתַּכֵּל בְּדַפֵּק
 שָׁלָה, וְהָיָה נִבְרָח לְרוֹפֵא, וְאִמְרָה קוֹל דְּוֹדֵי רוֹפֵק,
 וְהוּא אָמַר פִּתְחֵי לִי, פִּתְחֵי אֶת הָאוֹת י', שֶׁהָיָה
 עֲשָׂרָה מִיָּנִי דַפֵּק, קוֹל דְּוֹדֵי רוֹפֵק וְהָ ו', רוֹפֵק
 בַּשַּׁעַר, בַּשִּׁשִּׁת (הַדַּפְקִים) הַפְּרָקִים שֶׁל הַזְּרוּעוֹת, וְסוּד
 הַדָּבָר - יָדָיו גְּלִילִי וְהָב מִמְּלָאִים בַּתְּרָשִׁישׁ, בַּתְּרִ"י
 שִׁ"שׁ, בַּשִּׁתִּי זְרוּעוֹת שֶׁשָּׁה פְּרָקִים, וְכָלֶם רְמוּזִים
 בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, שֶׁהוּא בְּרִ"א שִׁ"ת.

וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר פִּתְחֵי לִי בָאוֹת ב', פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי
 צֶדֶק, שָׂאוּ שַׁעֲרִים רְאשֵׁיכֶם וְהִנֵּשְׂאוּ

פתחי עולם ויבא מלך הכבוד, ומשום זה פתחי
 לי באות ב', זה השער ליהו"ה, וזו האות ב' מן
 בראשית. אחותי - באות א' מן בראשית. רעיתי
 - באות ר' מן בראשית. יונתי - באות י'
 מבראשית. תמתי - באות ת' מן בראשית. שראשי
 - באות ש' מן בראשית. (נמלא מל, סוד הדבר - יהו"ה אה"ה,
 שעולה לחשבון ט"ל). דבר אחר נמלא ט"ל, באלהי"ם, ובו
 היא מלא"ה, באיזה מקום? ביום השביעי שהוא
 הששי, ועל ראשו י', העטרה הכלולה מעשרה, י'
 היא טפה שנמשכת מן המח אל ה' אפיקי מים,
 ו' הרוח שיוצאת מאון שמאל, רוח צפונת
 שהיתה יוצאת מאון שמאל של הלב, והיתה
 מנשבת בכנור דוד, והיה מנגן מאליו, ועליו נאמר
 קול דודי דופק, שבראשונה אמרה ה' קמנה אני
 ישנה מן י"ה, עד שהתעורר ו' אלי שהוא רוח,
 ומיד קול דודי דופק בשש אותיות מבראשית,
 שהם פנגד שש התבות של היחוד, והן פנגד ששת
 ימי בראשית.

וְעוֹד, פִּתְחֵי לִי בַיּוֹם הַרְאֵשׁוֹן, שֶׁהוּא יָמִין, שֶׁעָלִיו
 נֶאֱמַר פּוֹתַח אֶת יְדִיךָ וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל חַי
 רֵצוֹן, יְדִיךָ יוֹדִיךָ, זוּ י' שֶׁהִיא לְיָמִין, אַחוֹתִי בַיּוֹם
 הַשֵּׁנִי, שֶׁשָּׁם ה', יוֹנְתִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁשָּׁם ו',
 שֶׁרֹאשֵׁי נִמְלָא מָל בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי (הַשְּׁלִישִׁי), שֶׁהוּא
 הַכָּלָל שֶׁל יו"ד ה"א וא"ו, שֶׁהוּא חֲשֹׁבֹן ט"ל, וְזֶהוּ
 גּוֹף וּבְרִית שְׁנֵת־שָׁבִים אֶחָד בְּחֲשֹׁבֹן, שֶׁהוּא וא"ו
 שְׁעוֹלָה אַח"ד, ו' הַעֲלִיזָנָה - הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, ו'
 הַתְּחַתּוֹנָה - צַדִּיק, א' מְרֹאֶה עַל שְׁנֵיהֶם שֶׁהֵם
 אֶחָד.

קְנוֹצוֹתָיו, אֵלּוּ שֵׁשׁ קְצוֹת שֶׁחֵן ה"א, שֶׁשָּׁה
 פְּרָקִים שֶׁכְּלוּלִים בְּשֵׁתִי שׁוֹקִים, שֶׁהֵם
 יוֹם חֲמִישִׁי וַיּוֹם שֵׁשִׁי, שֶׁעָלִיהֶם נֶאֱמַר שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי
 שֵׁשׁ, רְסִיסֵי לִילָה - זוּ הַשְּׁכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה הַכְּלוּלָה
 מִיו"ד ה"א וא"ו ה"א, וְלָמָּה נִקְרְאת לִילָה? שֶׁהִיא
 לִיל שַׁבָּת לִיל שְׁמוּרִים, שֶׁהִיא וַדָּאִי לִיהו"ה,
 בְּהוֹצִיאָו אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְעוֹד, אֲנִי יִשְׁנָה -
 בְּמִשְׁנָה, וְלִבִּי עַר - בַּתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ הַתֵּאֲנָה
 חֲנֻטָּה פְּנִיָּה, שֶׁהֵם תִּלְמִידֵי חֲכָמִים בְּשָׁלְשִׁים

וְשִׁתִּים נְתִיבוֹת פְּלִיאֹת חֲכָמָה, בְּשָׁלְשִׁים וּשְׁנָיִם
 אֱלֹהִים (דף קו ע"ב) שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, כָּל"ב שֶׁהוּא ב'
 מִן בְּרָאשִׁית וְל' מְלֻעֵינִי כָּל יִשְׂרָאֵל. וְהַגָּפְנִים סְמִדָּר
 נִתְּנוּ רֵיחַ - יָאֵלוּ בַּעֲלֵי מִצְוֹת. קוּמִי לָךְ רַעֲיָתִי יָפְתִי
 וְלִבִּי לָךְ - בַּתוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב, יָפְתִי וְלִבִּי לָךְ - בַּחֲלֻכָּה
 בַּתוֹרָה שֶׁבַּעַל פֶּה. וְעוֹד, אֲנִי יֹשֶׁנָּה - בְּשָׁלֹשׁ מֵאוֹת
 וּשְׁשִׁים וְחֲמִשׁ מִצְוֹת שֶׁל לֹא תַעֲשֶׂה בְּחַשְׁבוֹן
 אוֹתֵינוּ יִשְׁנָה, וְלִבִּי עַר - בְּמֵאוֹתֵים אַרְבָּעִים
 וּשְׁמוֹנֶה מִצְוֹת עֲשֵׂה בְּחַשְׁבוֹן וְלִבִּי וְר' מֵעַר, רָמֹז
 שֶׁנִּתְּנוּ מִיָּמִין וּמִשְׁמָאל. מַה זֶּה ע' מִן עַר שֶׁהוּא
 בְּתוֹסֶפֶת? זֶה הָעֲמוּד הָאֶמְצָעִי שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ עֵין יַעֲקֹב,
 שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֶמְצָעִי שֶׁכּוֹלֵל מִצְוֹת עֲשֵׂה וְלֹא
 תַעֲשֶׂה, שֶׁנִּתְּנוּ מִיָּמִין וּמִשְׁמָאל בּוֹ הֵם כְּלוּלִים.

וְעוֹד, קוֹל דּוֹדֵי דּוּפֶק, זֶה הָעֲמוּד הָאֶמְצָעִי שֶׁהוּא
 תוֹרָה כּוֹלֵל תְּרִי"א, שֶׁנִּתְּנָן מִשְׁתֵּי זְרוּעוֹת,
 שִׁשָּׁם הָאֵב וְהָאֵם שִׁשָּׁם י"ה, וּבָהֶם הַשְּׁתֵּלִים תוֹרָה
 שֶׁהוּא ו' כּוֹלֵל תְּרִי"ג, ה' תַּחְתּוֹנָה, תוֹרָה שֶׁבַּעַל
 פֶּה כְּלוּלָה מִכָּל הָאוֹתֵינוּ, וּבָהּ הַשְּׁתֵּלִים יְהו"ה.

וְעוֹד, אֲנִי יִשְׁנָה, שְׁנִיָּה וְדַאי לַחֲכָמָה שְׁהִיא י',
 בְּשֶׁתִּרְחַק מִמֶּנִּי אֲחוּבִי שְׁהוּא ו', וְסוֹד
 הַדָּבָר - יְהו"ה בְּחֲכָמָה יָסַד אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם
 בְּתִבּוּנָה. בְּחֲכָמָה, שְׁהוּא אָב י', יָסַד הַבַּת שְׁהִיא
 אֶרֶץ, ה' קִטְנָה - הָאֶרֶץ וְדַאי, כּוֹנֵן שָׁמַיִם זֶה ו',
 בְּתִבּוּנָה - זֶה הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁכִינָה נִקְרָאת
 לְמַעְלָה בְּשְׁהִיא עִם בְּעֶלְהָ, וְתִבּוּנָה נִקְרָאת לְמַטָּה
 בְּשְׁהִיא עִם ו' שְׁהוּא בֵּן, ו', וְת' שְׁהוּא תַּפְאֶרֶת,
 נִשְׁאָרֶת הִיא ה' עֲמוֹ, וּבָאוֹתוֹ זְמַן שְׁהָאוֹת י' הִיא
 עִם הָאֵם וְהִיא מְרַחֶקֶת מִמֶּנָּה, נֶאֱמַר בָּהּ אֲנִי יִשְׁנָה
 (וְהִיא שְׁנִיָּה לָהּ).

וְעוֹד יִשְׁנָה, בְּנִלוֹת, שְׁלֹא דוּפֵק בָּהּ, וּבָאוֹתוֹ זְמַן
 שְׁיָבֵא בְּעֶלְהָ, קוֹל דּוּדֵי דוּפֵק, שְׁהוּא ו',
 הָאֲחוּב שְׁלָה, רוּחַ צְפוֹנִית יוֹצֵאת אֵלֶיהָ שְׁנוֹשְׁבֶת
 בְּכִנּוּר דָּוִד, וְרוּחַ דְּרוֹמִית מֵצֵד הַיָּמִין, וְרוּחַ
 אֱלֹהִי"ם מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שְׁהֵם מַיִם מֵצֵד
 הַחֶסֶד שְׁשֵׁם חֲכָמָה.

וּבְזִמְנֵי שֶׁתָּבֹא הַנֶּאֱלָה, הַדָּפֶק עוֹלָה וַיִּוָּרֵד כְּמוֹ
 שֶׁהִקְרַבְנָה עוֹלָה וַיִּוָּרֵד, עוֹלָה ה' הָעֲלִיזָהּ
 לִי, וַיִּוָּרֵד ה' פִּתְחוֹנָה לִי, וַיֵּמָּה שֶׁהָיָה יְהו"ו חוֹזֵר
 לְהִיּוֹת יְהו"ה, הָאֵב עִם הָאֵב, הֵבֵן עִם הֵבֵת,
 וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר הַנְּבִיא כֹה אָמַר יְהו"ה אֵל יִתְחַלֵּל
 חֲכָם בְּחֻכְמָתוֹ, שֶׁהוּא לְיָמִין בְּזִמְנֵי שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מְרַחֵק מִשְׁכִּינָתוֹ, וְאֵל יִתְחַלֵּל הַנְּבִיר
 בְּגִבּוֹרָתוֹ, שֶׁשֵּׁם גְּבוּרָה בַּצִּפּוֹן וְשֵׁם הָעֶשֶׂר, זֶהוּ
 שֶׁכֶּתוּב מַצִּפּוֹן זָהָב יֵאָתֶה, וּבְשִׁבִּיל זֶה אֵל יִתְחַלֵּל
 עֶשֶׂר בְּעֶשֶׂר, (שֵׁם לְצִפּוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר מַצִּפּוֹן זָהָב יֵאָתֶה), בְּזִמְנֵי
 שֶׁהָאֵת ו' מְרַחֵקת מֵה' שָׁלָה, כִּי אִם בּוֹאֵת יִתְחַלֵּל
 הַמֶּתֶחֱלֵל הַשִּׁבִּל וַיִּדּוּעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהו"ה וְגוֹמֵר,
 בְּשִׁיחָה יְהו"ה כְּרָאוֹי, כָּל אוֹת עִם חֲבֵרָתָהּ, זֶהוּ
 שֶׁכֶּתוּב עֵצִים מִעֲצָמֵי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא
 אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לִקְנָחָה זֹאת.

עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, זֹו חֻכְמָה,
 אָבִיו, וּבִינָה - הָאֵב, זֶהוּ שֶׁכֶּתוּב כִּי אִם לְבִינָה
 תִּקְרָא, וְדָבָר בְּאִשְׁתּוֹ זֶה ו' הֵבֵן, וְאַחֵר שֶׁנֶּדְבָק
 בְּאִשְׁתּוֹ שֶׁהִיא ה', וְהָיָה לְבָשָׂר אֶחָד, וְזֶהוּ קֶרֶבֶן

עוֹלָה וַיּוֹרֵד, קָרָבָן - קִרְבַּת הָאוֹתִיּוֹת שְׁמִתְקַרְבוֹת
 י' עִם ה', ו' עִם ה', וּמַשׁוּם זֶה קָרָבָן לִיהו"ה,
 שְׁמִתְקַרְבַּת אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב אָדָם בִּי
 יִקְרִיב מִכֶּם קָרָבָן לִיהו"ה, מַה זֶה אָדָם? זֶה יו"ד
 ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהוּא הַתְּקַרְבוֹת הָאוֹתִיּוֹת, וּמִי
 קָרָב (דף קז ע"א) לָאוֹתִיּוֹת? זֶה עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת.
 בָּאוֹתוֹ זְמַן הַדֹּפֵק עוֹלָה וַיּוֹרֵד מֵאַרְבָּעָה דִּפְקִים
 לְעֶשְׂרֶה, הַדֹּפֵק שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת עוֹלָה בְּאֵשׁ
 וְרוּחַ וַיּוֹרֵד בְּמִים וְעָפָר, וְסוּד הַדָּבָר - וְהִנֵּה מִלֵּאכִי
 אֱלֹהִים עֲלִים וַיִּרְדִּים בּוֹ, עוֹלִים שְׁנַיִם וַיּוֹרְדִים
 שְׁנַיִם, וְהֵם מִים קִמ"ץ, שָׁב"א אֵשׁ, חֵל"ם רוּחַ,
 שׁוּר"ק עָפָר, חֲכָלִי שֶׁל כָּלָם, מַשׁוּם שְׁקִמ"ץ שֶׁהוּא
 מִים י', בּוֹ עוֹלָה ה' שֶׁהִיא לְשִׁמְאֵל, שֶׁהִיא שָׁב"א
 אֵשׁ, וְלָמָּה עוֹלָה ה' בְּקִמ"ץ? מַשׁוּם שְׁשִׁים י' שֶׁהִיא
 חֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהוּ הָרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים,
 וַיְהִי י"ה בְּיָמֶיךָ. ה' הִיא עִם הָאֵב, וְהִיא אֶרֶץ,
 יוֹרֶדֶת לְשִׁמְאֵל שְׁשִׁים הָרוּחַ שֶׁהוּא חֵל"ם, שֶׁהוּא
 רוּחַ שְׁנוּשֵׁב בְּאֶזֶן שִׁמְאֵל שֶׁל חֵלָב, וַיְהִי ו"ה

בְּשִׁמְאֵל בְּנֶגֶד הַלֵּב. בָּאוּתוֹ זְמַן, אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה
שָׂמַח הָרוּחַ לְלָכֶת יִלְכוּ.

כָּל הַנְּבִיאִים מִתְנַהֲגִים אַחֲרָיו, בְּעוֹרְקֵי הַלֵּב
שֶׁבָּלָם מִתְנַהֲגִים אַחֵר רוּחַ הַלֵּב, וְכֵן הוּא
שָׂמִי"ה? זֶה מִשְׁ"ה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם
וְסוֹבֵב אֶל צָפוֹן וְגוֹמֵר. וְאַחֵר שְׂעוּלִים שְׂנִים
וְיוֹרְדִים שְׂנִים, עוֹלִים (אֲרֻצָּה) דְּפָקִים לַעֲשֹׂרָה, כְּמוֹ
זֶה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א. בָּאוּת י' עוֹלָה ה', וּבָאוּת
ו', ה' הַשְּׂנִיָּה בָּא' עוֹלָה י', שְׁהוּא בְּעֶשֶׂר אֶצְבָּעוֹת
הַיָּדִים וּבְעֶשֶׂר אֶצְבָּעוֹת הַרְגָּלִים, כָּל הָאוֹתִיּוֹת
עוֹלוֹת בְּוָא"ו שְׁהוּא אַח"ד, בְּחֻשְׁבוֹן אֶר"ן, שְׁהִיא
שְׂבִינָה, עוֹלָה לְנִקְדוֹת לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֲנוּךְ, קָמִין
י"ד, פֶּתַח כ', צִרִי י"ב, שָׁבָא ו', סְגוּל ח"י, חָלָם
מ"ו, חִירָק י"א, חִירָק בִּי י"ב, שִׁירָק ו', שוֹרֵק עִם
ו' י"ב, (מִהוּ שוֹרֵק? הוּא אֶרֶץ) לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֲנוּךְ, וְזֶהוּ
הַחֻשְׁבוֹן לְכָל הַנִּקְדוֹת לְחֻשְׁבוֹן קָטָן.

אָמַר לוֹ: וַתֵּרִי הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל יְהו"ה, שָׁחַן קָרְבָּן
עוֹלָה וְיוֹרֵד, מִי עוֹלָה בְּרֵאשׁוֹנָה וּמִי יוֹרֵד?

ו' יוֹרְדֵת בְּרֹאשׁוֹנָה אֶל ה', וְאַחֵר כָּךְ עוֹלָה י' אֶל
 ה' הָעֲלִיֹנָה, שֶׁכָּךְ פִּרְשׁוֹתָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, לֹא אָבִיא
 בִּירוּשָׁלַיִם שָׁל מַעֲלָה וְכו', לֹא יִכְנֶס י' בַּה'
 הָעֲלִיֹנָה, שֶׁהִיא יְרוּשָׁלַיִם שָׁל מַעֲלָה, עַד שֶׁתִּכְנֶס
 ו' בַּה', שֶׁהִיא יְרוּשָׁלַיִם שָׁל מִטָּה.

בִּינְתִים הֵנָּה זִקֵּן הַזְּקֵנִים יוֹרֵד, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי,
 תְּרֵי הַכָּלָה הִיא בְּבֵית חֲלִיָּה מֵאַהוּבָה,
 צָרִיךְ לְהַעֲרִיר בְּדוֹפֶק שָׁלָה יוֹתֵר, שֶׁתְּרֵי קוֹל דּוֹדֵי
 דּוֹפֶק, קוֹל אַהוּבָה דּוֹפֶק אֵלֶיהָ בְּחֹזֶק רַב לְאַרְבָּעָה
 צָדָדִים, וְהוּא שֶׁכֶּתוּב כֹּה אָמַר יְהו"ה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת
 בָּאֵי תְרוּחַת. מֵצֵד תֵּאֵאֱוִיר תִּרְאֶשׁוֹן שֶׁהוּא קִדְמוֹן עַל
 הַכֹּל, דּוֹפֶק תְרוּחַת הוּא לַח, מֵצֵד תַּחֲכָמָה הוּא קָר,
 מֵצֵד הָאֵם הוּא בָּחֶם רַב, מִשּׁוֹם שֶׁתֵּאֵאֱוִיר תִּרְאֶשׁוֹן
 נוֹסֵעַ בְּעֵמּוּד הָאֶמְצָעִי וְנוֹסֵעַ בְּצַדִּיק, וְתַחֲכָמָה,
 שֶׁהוּא קָר, נוֹסֵעַ בְּתַסֵּד וְנִצָּחַת, וְהָאֵם, שֶׁהִיא תַּמָּה,
 נוֹסֵעַת בְּגִבּוֹרָה וְהוֹד, וּמֵצֵד תִּשְׁכִּינָה תַּתְּחִיתוֹנָה
 הִיא יָבֵשׁ, שֶׁהִיא אֶרֶץ, שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה וַיִּקְרָא אֱלֹהֵי"ם
 לַיָּבֵשׁ אֶרֶץ, וְתְרֵי הֵם אַרְבַּע וְעוֹלָם לְעֵשֶׂר, כִּמּוֹ

אַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה שְׁעוֹלוֹת לְעֶשֶׂר יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א.

וּלְמַטָּה מִיבֹא"ל גְּבִרִיא"ל נוֹרִיא"ל רַפָּא"ל, הֵם
לְבוֹשִׁים לְאַרְבַּע הָרוּחוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
רוּחַ יְהו"ה, רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה, רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה,
רוּחַ דַּעַת וַיֵּרָאֵת יְהו"ה. רוּחַ יְהו"ה - זֶה הָאֱוִיר
הָרֹאשׁוֹן, רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה - שְׁתֵּי סְפִירוֹת אַחֲרָיו,
רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה - יָמִין וּשְׂמָאל, רוּחַ דַּעַת וַיֵּרָאֵת
יְהו"ה - זֶה הָעָמוּד הָאֲמֻצָּעִי וּמַלְכוּת.

וְהָרִיחוּ בַיֵּרֶאֵת יְהו"ה, זֶה רֵיחַ הַנִּיחָח, וּמֵהוּ רֵיחַ
נִיחָח? זֶה צַדִּיק שָׁבוּ מִנוּחָה, שֶׁנֶּחֱ אִישׁ
צַדִּיק. אִשָּׁה לִיהו"ה, זֶה גִצַּח וְהוֹד, עָלֵיהֶם נֶאֱמַר
אֵת קֶרְבָּנִי לַחֲמִי לְאִשִּׁי, אִשִּׁי יְהו"ה נִקְרָאוּ, עָלֵיהֶם
נֶאֱמַר סִמְכוֹנִי בְּאִשִּׁישׁוֹת, עַל כֵּן בָּאוּרִים בִּכְרוּ
יְהו"ה, וְרֵיחַ אִפְךָ בְּתַפּוּחִים, תַּפּוּחֵי זָהָב בְּמִשְׁכִּיּוֹת
בָּסָף, וְהֵם שְׁנֵי אוֹפָנֵי הַמֶּרְכָּבָה, שֶׁשָּׁלֹשׁ דְּרָגוֹת הֵן:
שָׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפָנֵי הַקֶּדֶשׁ. הַשָּׂרָפִים - שְׁתֵּי
זְרוּעוֹת יָמִין וּשְׂמָאל, הַחַיּוֹת - הַגּוֹף וּבְרִית,

הַאֲפָנִים שְׁתֵּי ^(דף קז ע"ב) שׁוֹקִים, הַמְרַבֵּה שֶׁל כָּלם,
שְׂכִינָה, מַשׁוּם שֶׁהֵם יֵשׁ תִּקּוּנִים מִצַּד הָאוֹת ו',
שֶׁהוּא רוּחַ קִדְשָׁה (שֶׁל הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא), שְׂדוּפָקֶת
וּמִנְשָׁבֶת בְּכָלם.

הַמְלָכוֹת, הַמְרַבֵּה שֶׁלָּה כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת,
וְנִהוּ סוּד דֵּו פְּרָצוּפִים, שֶׁהֵם עֶשְׂרַ
דְּפִיקוֹת, שֶׁהֵם ה' שְׂיֹצֵאת מֵהֵלֶב, שֶׁהוּא הַכֵּל ה'
ל"ב, ד' אַרְבַּע מַחֲנוֹת, ד' חֵיוֹת לְכֶסֶּא, ו' יֵשׁ
דְּרָגוֹת, שֶׁהֵם יֵשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶּא, שְׁמִשָּׁם כָּל
הַנְּשָׁמוֹת בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת, וְאִין הַכֶּסֶּא תָּהָ בְּדֶרֶךְ
בְּרִיאָה, אֵלָּא בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת, שֶׁהַשְּׂכִינָה תַעֲלִיזָה
הִיא כֶּסֶּא כְבוֹד מְרוֹם מֵרָאשׁוֹן, שֶׁהוּא מְלָכוֹת.

וּבָהֶם יִהְיֶה הַי"ו (הַהו"י) מִתְלַבֵּשׁ בְּיֵשׁ סְפִירוֹת,
שֶׁהֵן יֵשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶּא, י' הַתְלַבֵּשׁ
בְּחֻבָּמָה וְעוֹלָה לַעֲשָׂרָה, שֶׁהֵם עֲשָׂרָה גִלְגָּלִים שֶׁל
הַכֶּסֶּא, א' לְמַעְלָה דְּמוֹת בְּמִרְאָה אָדָם עָלָיו
מְלַמְעָלָה, וְנָה אֲוִיר בְּדָמוֹן, ה' קַטְנָה הִיא לְיָמִין,
וְחֻבָּמָה לְיָמִין שׁוֹמֵר אוֹתָהּ, וּבְמָקוֹם תָּהָ יִהְיֶה

בְּחֶכְמָה יָסַד אֲרֶץ, ה' לְשִׁמְאֵל אִישׁ עַל הַלֵּב, ו'
 הָרוּחַ שָׁנוּשָׁבֶת אֵלֶיהָ, וּמִבֶּקֶשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ שְׁלֹא
 תִּשְׁרַף הָעוֹלָם, מִשּׁוּם שְׁנוּרָמִים לָהּ שֶׁתִּרְחָקָה
 מִבַּעֲלָהּ וּמֵאֲרִיף רַגְזָהּ.

וּבְזֶמֶן שֶׁתָּבֹא הַנֶּאֱלָה, נֹאמֵר אֵל הו' שֶׁהִיא דְּרָגַת
 מִשָּׁה, מוֹלִיךְ לְיָמִין מִשָּׁה, לְסִמּוֹ ה' שְׁלוֹ
 בְּיָמִין, וְזֶהוּ חַי יְהו"ה שֶׁכְּבִי עַד הַבֶּקֶר, הַבֶּקֶר שֶׁל
 אֲבִרָהֶם, י' הוֹלִיךְ לְשִׁמְאֵל וְזוֹקֵף אֶת ה' שְׁלוֹ, וְזֶהוּ
 קִרְבֵּן עוֹלָה וְיוֹרֵד, וְסוֹד הַדָּבָר - יַעֲקֹב בַּמָּקוֹם הַזֶּה
 שִׁבַּל אֶת יָדָיו, וּלְחֶכְמָה בְּרָמּוֹ.

חֲזוֹר י"ה לְשִׁמְאֵל, שֶׁהֵם שָׁמוֹר, ו"ה לְיָמִין שֶׁהֵם
 זְכוֹר, וְזֶהוּ זֶה שְׁמִי וְזֶה זְכָרִי, י"ה עִם שְׁמִי
 - שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וַחֲמִשָּׁה לְשִׁמְאֵל, ו"ה עִם
 זְכָרִי - מֵאוֹתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה לְיָמִין. בְּפֶסַח
 יְהִיו ו"ה לְיָמִין, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה י"ה לְשִׁמְאֵל,
 שְׁבוּעוֹת אוֹחִזוּ בְּשִׁנְיָהֶם, וְזֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי. זֶהוּ
 שְׁכֵתוֹב מִלֵּא שְׁבוּעַ זֹאת וְנִתְּנָה לָךְ גַּם אֶת זֹאת,
 בּוֹ הַשְׁתַּלֵּם יְהו"ה, וְעַם כָּל זֶה לֹא יִהְיֶה שָׁלֵם אֲלֵא

עם בַּת זִוְגוֹ, שֶׁהִיא אֲדֻנִּי, וּבְאִיזָה מָקוֹם? בַּסּוּכָה,
שֶׁהוּא כ"ו ה"ס, שֶׁהִיא יֶאֱחָדוֹנָה"י, וְסוּר הַדָּבָר -
וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם בֵּיתוֹ"ה, מִיָּד וַיָּבֶן לוֹ בַּיִת, זֶה
סִכָּה, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכָּתָהּ וַיָּבֶן לוֹ בַּיִת.

בְּאוֹתוֹ זְמַן, מָה שֶׁהָיָה אֲנִי יֹשֵׁנָה בַּגָּלוּת,
שֶׁהִתְעַלָּה הַדֹּפֶק שָׁלָה, הַשְּׁלֵמוֹת שָׁלָה,
בְּאוֹתוֹ זְמַן נֶאֱמַר עַל הַשְּׂכִינָה וְלִבִּי עָרָה,
לְהִתְעוֹדְרוֹת הַנֶּאֱלָה, וּבְאוֹתוֹ זְמַן נִוְשְׁבֶתָּ בְּהַ רוּחַ
הַקֹּדֶשׁ, שְׂבִיזְמַן שְׂאִין נִוְשְׁבֶתָּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, נִוְשְׁבֶתָּ
רוּחַ סְעָרָה בְּאוֹן שְׂמַאל שֶׁל הַלֵּב, וַיִּכּוֹל לְהַטְעוֹת
אֶת הָעוֹלָם.

וְזֶהוּ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן הַצָּפוֹן,
שֶׁמִּסְעִירָה אֶת גּוֹפּוֹ שֶׁל הָאָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
מִצָּפוֹן תִּפְתַּח הָרָעָה, וּבְאוֹתוֹ זְמַן שׁוֹלֵטִים בָּעוֹלָם
כָּל הָרוּחוֹת וְהַשָּׂדִים וְהַמּוֹיָקִים הָרָעִים שֶׁמִּשְׁחִיתִים
אֶת הָעוֹלָם, שֶׁהֵם מִלְּאֲכֵי חֲבָלָה, וְזֶה הַדֹּפֶק שֶׁל
הַמַּחֲלָה שֶׁעוֹלָה בְּאֵשׁ הַגִּיהֶנֶם שֶׁהִיא מָרָה, וּמִחֲמַם
אֶת גּוֹף הָאָדָם, וְבוֹ וַיִּמָּרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם, שֶׁהָאִיבָרִים,

אָהם יִשְׂרָאֵל, בַּעֲבוּדָה קָשָׁה, זֶה הַכֶּבֶד, אֲשֶׁהוּא
כָּבֵד עַל הָעוֹרְקִים (שֶׁל מֶדָה) שֶׁל הַדָּם, בְּחֹמֶר
וּבְלִבָּנִים, זֶה לְחַה לְבָנָה, אֲשֶׁהוּא כָּבֵדָה עַל הָאָדָם,
וּמִמָּנָה יָבֹאוּ לוֹ כֹּמֶת חֲלָאִים רָעִים, אֲשֶׁהם מִים
תִּידוֹנִים שְׂמֵתִנְכָּרִים עַל הָאִיבָרִים שָׁלוּ.

וּבְכָל עֲבוּדָה בִּשְׂדֵה, זֶה הַדֹּפֶק שֶׁל הַדָּם, שֶׁנֶּאֱמַר
בּוֹ אִישׁ יוֹדֵעַ צִיד אִישׁ שְׂדֵה, וְמָה הוּא
הַדֹּפֶק שֶׁל הַדָּם? רוּחַ סְעָרָה, שְׂמֵתִנְכָּר בּוֹ דָם
עוֹרְקֵי הַכֶּבֶד, אֲשֶׁהוּא עֲשׂוֹ הוּא אָדוֹם, שְׁעוֹרְקֵיו -
כִּי רַגְלֵיהֶם לָרַע יִרְוּצוּ וַיִּמָּהֲרוּ לְשִׂפְף דָּם. אֲשֶׁר
עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרָה, דוֹפֶק בְּמָרָה תִּשְׁחוֹרָה, אֲשֶׁהוּא
יָבֵשׁ בְּרִיקָנוֹת, וּמִשּׁוֹם זֶה נֶאֱמַר בּוֹ בְּפָרָה.

וּבְשְׁעוֹבְרַת רוּחַ הַסְעָרָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאֵת רוּחַ
הַטְּמָאָה אֲעֲבִיר מִן הָאָרֶץ, מִתְעוֹרֵר
הַדֹּפֶק בְּאוֹתוֹ הָרוּחַ, עָלָיו נֶאֱמַר בְּדָבָר יְהו"ה
שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל צָבָאָם. בְּאוֹתוֹ זְמַן
הַחֲבָלִים שֶׁל הַתְּפִלּוֹת עוֹלִים בּוֹ בְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ
לְמַעַלָּה, וַיִּתְעוֹרְרוּ אֲלֵיהֶם הַבָּלִים עֲלִיוֹנִים, שֶׁנֶּאֱמַר

בָּהֶם ^(דף קח ע"א) כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לְבָדוּ יִחְיֶה הָאָדָם
 וְכו', שֶׁהוּא הַכֹּל הַלֵּב שֶׁל הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, לַהֲב
 הַמְּזִיבָה, וּמִיָּד שְׁעוֹלָה בְּהַבָּלִים שֶׁל פִּיהֶם שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל בְּתַפְלוֹת, הַקְּדוּשׁ בָּרוּךְ הוּא שׂוֹאֵל
 בְּשִׁבְלָהּ, מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר? מִי בּוֹאֵת
 עוֹלָה וְדָאִי.

וּמִשּׁוּם זֶה יֵשׁ הָכֵל וְיֵשׁ הָכֵל, יֵשׁ הָכֵל שֶׁנֶּאֱמַר בּו
 וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הָכֵל, וְיֵשׁ
 הָכֵל שֶׁל תַּפְלוֹת וְעֲבוֹדוֹת טוֹבוֹת, וְיֵשׁ הָכֵל שֶׁל
 דְּבָרִים בְּטָלִים, דְּבָרִים רִיקָנִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם הָכֵל
 הִמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים בָּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבְדוּ. מֶה
 זֶה בָּעֵת פְּקֻדָּתָם? אֵלֶּא כּוֹמֵן שֶׁבָּאָה גְּאֻלָּה וּפְקֻדָּה
 לְיִשְׂרָאֵל, יֹאבְדוּ מִן הָעוֹלָם. הָכֵל תַּעֲתוּעִים,
 שְׂמֵתָעִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שׂוֹלֵטָת
 בְּעוֹלָם שֶׁהוּא הַדֹּפֵק, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ קוֹל דְּוָדִי דוֹפֵק,
 הַדֹּפֵק שְׁעוֹלָה בְּגִלֵּי הַיָּם, שֶׁהַסְפִּינָה שֶׁהִיא הַלֵּב,
 וְעַל כֵּן הַגָּלִים נֶאֱמַר אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׂמָה הַרוּחַ
 לָלֶכֶת יִלְכוּ, וּבָהֶם תַּחֲיֹת רָצוּא וְשׁוּב, רָצוּא

שָׁנִים, וְשׁוֹב שָׁנִים, וְהֵם יְהו"ה, שְׁנֵאמַר בָּהֶם כֹּה
אָמַר יְהו"ה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ.

עַל הַשְׂכִּינָה נֵאמַר, אֲשֶׁר שִׁמְתִּי חוֹל גְּבוּל לַיָּם,
וְהוּא הַתְּחוּם שֶׁל כָּלָם, כְּמוֹ שֶׁתְּחוּם שִׁבְתָּ,
וּבְשָׂרָצִים הַגָּלִים בְּאַרְבַּע רוּחוֹת, מִיַּד שְׂרֹאִים
שְׂכִינָה שֶׁהוּא חוֹל לֵב (לַיָּם), שֶׁהִיא הַחוֹל שֶׁמִּקְיָה
אֶת הַיָּם, נֵאמַר בָּהֶם וְשׁוֹב, חוֹזְרִים לְמְקוֹמָם,
וְאַרְבַּע הָרוּחוֹת הַלָּלוּ, בְּשִׁיּוּצָאוֹת מִן הַלֵּב,
הַתְּנוּעָה שֶׁלָּהֶן הִיא לְאַרְבַּעַת צַדֵּי הַסְּפִינָה, שְׁתֵּים
בְּשִׁמְתִּי בְּנִפִּי רֵאָה, וּשְׁתֵּים בְּשִׁנִּי בְּתִי הַלֵּב,
וְהַתְּנוּעָה שֶׁל הַדּוֹפֵק שֶׁל הָרוּחַ עוֹשֶׂה תְּנוּעָתוֹ,
וְדוֹפֵק בְּנִקְדָּה אַחַת אוֹ שְׁתֵּים אוֹ שְׁלֹשׁ, וְחוֹזֵר
לְמְקוֹמוֹ, וּבְנִקְדוֹת שְׂדוּפֵק נוֹדַע הַדּוֹפֵק, לְפַעֲמִים
דּוֹפֵק פַּעַם אַחַת וְחוֹזֵר לְמְקוֹמוֹ, וְהַדּוֹפֵק הַזֶּה נוֹדַע
בְּנִקְדוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. בָּאוֹתוֹ זְמַן שְׂדוּפֵק בְּנִקְדָּה
אַחַת לְמִשְׁתֵּה, הִיא חִיר"ק, וְאִם הִיא לְמַעְלָה הִיא
חל"ם, בְּשֶׁהִיא בְּאַמְצַע הוּא שׁויר"ק. אִם הִיא
לְמַעְלָה, מֵרָאֵה שְׂמִתְגַּבְּרַת הָאֵשׁ שֶׁהוּא חֵם וְיָבֵשׁ
וְהוּא קָל, שֶׁעָלָיו נֵאמַר זֹאת תּוֹרַת הָעֵלָה, וְאִם

הוא דוֹפֵק נִקְדָּה לְמִטָּה, הוא חר"ק, וַיִּוָּרֵד בְּמִים
 שֶׁהוא קָר וְלֹח וְהוא כָּבֵד, וְאִם דוֹפֵק הַנִּקְדָּה
 בְּאַמְצַע שֶׁר"ק, שְׁנוֹשֵׁב (שְׁיוֹרֵד) בְּרוּחַ עַל הַמִּים וְאוֹחֵז
 בְּשִׁנְיָהֶם, וְהוא חֵם וְלֹח.

וְזֶהוּ שֶׁנִּקְוֵד פַּעַם אַחַת לְמַעְלָה וּמִתַּעֲלָה הַדֹּפֵק,
 אוֹ דוֹפֵק פַּעַם אַחַת לְמִטָּה וּמִתַּעֲלָה הַדֹּפֵק,
 אוֹ דוֹפֵק פַּעַם אַחַת בְּאַמְצַע וּמִתַּעֲלָה הַדֹּפֵק, וְאִם
 דוֹפֵק פְּעָמִים זֶה אַחֵר זֶה וּמִתַּעֲלָה הַדֹּפֵק, הֵרִי חֵם
 צִיר"י שֶׁהַדֹּפֵק שָׁלָהֶם שָׁוִים, אֲבָל דוֹפֵק נִקְדָּה אַחַת
 לְמַעְלָה וּנִקְדָּה אַחַת לְמִטָּה זוֹ אַחֵר זוֹ, הֵם שֶׁב"א,
 וְשִׁתִּי נִקְדֹּת הֵן אֵשׁ וּמִים, לְפַעְמִים זֶה עוֹלָה וְזֶה
 יוֹרֵד, כְּגוֹן אֵת הַמָּאוֹר הַגָּדֹל (לְמַשְׁשֶׁלֶת חַיִּים) וְאֵת
 הַמָּאוֹר הַקָּטָן (לְמַשְׁשֶׁלֶת הַלֵּילָה), וְלְפַעְמִים הֵם שָׁוִים,
 וְהֵם שָׁמַיִם, אֵשׁ וּמִים, וְלְפַעְמִים דוֹפֵק שְׁלֹשָׁה
 דְּפָקִים, אֶחָד לְמַעְלָה, וְאַחֲרָיו שְׁנֵי בְּאַמְצַע, וְאַחֲרָיו
 שְׁלִישִׁי לְמִטָּה, הֵרִי שְׁלֹשָׁה יְסוּדוֹת יִתְעוֹרְרוּ בּוֹ,
 שֶׁהֵם אֵשׁ וּמִים וְרוּחַ בְּאַמְצַע, וְזֶה שֶׁר"ק, וְאִם
 דוֹפֵק שְׁתֵּי דְּפִיקוֹת שְׁוֹת זוֹ אַחֵר זוֹ וּנִקְדָּה אַחֵר
 שְׁתֵּים לְמִטָּה, הֵרִי הֵם סָגוּ"ל, שֶׁהֵם מִים וְאֵשׁ רוּחַ

לְמַטָּה, וְלַפְעָמִים דּוֹפֵק בְּרַחֲב, בְּאַרְיכוֹת, וְהַ
פֶּתִ"ת, וְלַפְעָמִים דּוֹפֵק בְּאַרְיכוֹת וְנִקְוֹד נִקְדָּה
אַחֲרָיו, וְהַ קָּמִ"ץ, בְּאַרְיכוֹת מִרְאָה רַחֲמִים.

אם זכו, הדפּק דּוֹפֵק בְּתִשְׁע הַנִּקְדּוֹת הַלָּלוּ,
הַשְּׂבִינָה כְּלִי לְכֹלֶם, עֲשִׁירִית לָהֶם, מַשּׁוּם
שָׁבָה כְּלוּלוֹת כָּל הָאוֹתִיּוֹת, וְהָאוֹתִיּוֹת הֵן לְנִקְדּוֹת
כְּנוּף אֶל הָרוּחַ, וּבֵין כָּל דּוֹפֵק וְדַפֵּק (י' שְׁעוּרוֹ, שְׁחֹא שְׁעוּר
קוּמָה), ו' שְׁעוּרוֹ, שְׁחֹא שְׁעוּר קוּמָה. (דף קח ע"ב)
וּכְשֶׁהַנִּקְדּוֹת דּוֹפְקוֹת בּוֹ, הֵם כָּלֶם דּוֹפְקִים דְּפִיקוֹת
בְּנִחַת בְּרַחֲמִים, וּכְשֶׁאֵין שָׁם ו', דּוֹפְקִים בְּמַהֲירוֹת,
וְאוֹתָם דִּינִים דְּפִיקוֹת שָׁל דַּחַק אַחֲר דַּחַק, וְהֵם עַת
צָרָה הִיא לִיעֲקֹב וּמִמָּנָה יוֹשָׁע.

וְהַכְּלִי שֶׁל הַנִּקְדּוֹת הוּא הַנֶּפֶשׁ, הַנִּשְׁמָה הִיא כֶּתֶר
עַל כָּלֶם, וּמִמָּנָה חֲבֻתָּרִים, שָׁהֵם מַעֲמִי
הַתְּנוּעָה שֶׁל הַנִּקְדּוֹת וְהָאוֹתִיּוֹת, וְהִיא תְלוּיָה
בְּמַחֲשָׁבָה, וְהַנִּקְדּוֹת תְּלוּיּוֹת בְּאַמִּירָה, הָאוֹתִיּוֹת
בְּעֲשִׂיָּה, וְזֶהוּ אוֹמֵר וְעוֹשָׂה, מִצַּד הַיָּמִין אֲמִירָה,
וּמִצַּד הַשְּׂמָאל עֲשִׂיָּה, הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי כּוֹלֵל אֶת

שְׁנִיָּהֶם, אֹמֵר וְעוֹשֶׂה, וּבִמָּה אֹמֵר וְעוֹשֶׂה?
 בְּחֻנֵּי"ה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ יְהִי אֹר, וַיְהִי אֹר. יְהִי אֹר,
 יְהִי י' בְּאֹר, וְנַעֲשֶׂה אֹר, שְׁאוֹחֵז בְּשִׁנְיָהֶם בְּעֶמּוּד
 הָאֲמֻצִּי.

וַיֵּשׁ דֹּפֵק שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, שֶׁמֶהֱמָקוֹם הָיָה
 יֵצֵר טוֹב וַיֵּצֵר רָע, וְהוּא הַסּוּד שֶׁל לְהַט
 הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת, שֶׁמַּתְהַפֶּכֶת מִמַּטָּה לְנֶחֱשׁ
 וּמִנֶּחֱשׁ לְמַטָּה, הַדֹּפֵק שֶׁל יֵצֵר הַטוֹב מֵרָאה
 בְּרִיאוֹת וּרְפוּאָה שֶׁל כָּל הָאֵיבָרִים, וְהַדֹּפֵק שֶׁל יֵצֵר
 הָרָע מֵרָאה מַחֲלָה שֶׁל כָּל אֵיבָרֵי הַגּוּף, וְכָל מִי
 שֶׁאֵלִים - גּוֹבֵר. אִם מִתְגַּבְּרוֹת הַזִּכְיוֹת, מִתְהַפֵּף
 מִנֶּחֱשׁ לְמַטָּה, וּמִיָּד מַטָּה כְּלָפִי חֶסֶד וְכָל הַגּוּף
 נִרְפָּא, וְאִם מִתְגַּבְּרִים הַחַטָּאִים, מִתְהַפֵּף מִמַּטָּה
 לְנֶחֱשׁ, וְנוֹשֵׁף אֶת כָּל הָאֵיבָרִים בְּכַמָּה נְשִׁיכוֹת שֶׁל
 בָּאִבִּים וּמַחֲלוֹת. בָּאוֹתוֹ זְמַן נֶאֱמַר עַל הַדֹּפֵק, אֵין
 קוֹל עֲנוֹת גְּבוּרָה וְאֵין קוֹל עֲנוֹת חֲלוּשָׁה קוֹל עֲנוֹת
 אֲנָכִי שְׁמַע, הַקּוֹל שֶׁל הָעֲנוּי, הַקּוֹל שֶׁל הַדֹּפֵק
 בְּבֵית הַחֲלִי שֶׁל הַגְּלוּת אֲנָכִי שְׁמַע.

וַיֵּשׁ דֹּפֶק מִן הָאֵילָן שֶׁהוּא רָע, וַאֲיֵן בּוֹ טוֹב כָּלֵל,
שְׁמַמְנוּ יוֹצֵאת רוּחַ סְעָרָה שְׁמַסְעִירָה בּוֹ אֶת
גּוֹף הָאָדָם, וְנֹאמַר בּוֹ רוּחַ חֹזֶק מְפָרֵק הָרִים, שֶׁהֵם
עֲצָמוֹת הַגּוֹף, וּמִשִּׁבַּר סְלָעִים, שֶׁהֵם צְלָעוֹת הַגּוֹף,
שֶׁהֵם כְּמוֹ הַסְּלָעִים, וְזֶהוּ שִׁיוּצָא בְּזֵדוֹן וַאֲיֵן לוֹ
מִשְׁקָל וְשִׁעוֹר, וּבּוֹ וְהֶאֱנִיָּה, שֶׁהִיא הַגּוֹף, חֲשִׁבָה
לְהַשְׁבֵּר, וְזֶה הַדֹּפֶק שֶׁעוֹלָה וַיּוֹרֵד בְּגִלֵּי הַיָּם, שֶׁהֵם
עֲשָׂרָה כְּתָרִים תַּחְתּוֹנִים. כְּמוֹ שֶׁהַמַּלְכוּת הַקְּדוּשָׁה
- כֹּךְ הִיא מַלְכוּת הָרִשְׁעָה, כְּמוֹ שֶׁהַמִּלָּה - כֹּךְ
הָעֶרְלָה, שֶׁשֵּׁם סְמָא"ל עָרַל, וּבֵת זִוְגוֹ עָרְלָה, נִחְשׁ
וְאַשֶׁת זְנוּנִים.

בְּנֶגֶד שְׁנֵי יָרֵכֵי הָאֵמֶת מֵצֵד הַטְּמָאָה תֹאמִיא"ל
תוֹמִיא"ל, וּבְנֶגֶד נֹאמַר תְּהַמֵּת יְכַסִּימוּ
יָרְדוּ בְּמִצּוֹלֹת כְּמוֹ אֶבֶן, בְּנֶגֶד הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי
הוּא עוֹגִיא"ל, שֶׁמִּשָּׁם עוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן, מֵצֵד שְׁתֵּי
הַזְרוּעוֹת הֵם (אֲנִיָּא"ל) עוֹיָא"ל, אֲנִיָּא"ל מִשָּׁם אֲנִי,
וּבּוֹ כִּי גָאָה גָאָה סוּם וְרָכְבוֹ רָמָה בָּיִם. עוֹיָא"ל
מִשָּׁם עֲזֹאזֵל, וּמִשָּׁם עוֹ"א וְעוֹא"ל, וְהוּא חוֹרִיא"ל,
יְכַרְסְמָנָה חֲזִיר מִיָּעַר, וְעָלִיו נֹאמַר וְעַל חֲרָבָךְ

תַּחֲתֵיהָ, וְהוּא שַׁעֲרִיא"ל, שְׁמִשָּׁם רוּחַ סְעָרָה, וְהוּא
עָשׂוּ אִישׁ שָׁעִיר, וּמִשָּׁם שִׁעָר בְּאִשָּׁה עֲרוּתָה, וְעָלְיוֹ
הַתַּנְבֵּר אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ עֲזִי וְזִמְרָת י"ה וַיְהִי לִי
לִישׁוּעָה, יְהו"ה אִישׁ מְלַחֲמָה יְהו"ה שָׁמוּ וְגוֹמֵר.

בְּנֶגֶד בִּינָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ אֵלֶּף בִּינָה - אֵלֶּה אֱלוֹפֵי
עָשׂוּ, בְּנֶגֶד חֲכָמָה - אָדָם בְּלִיעֵל אִישׁ אָוֶן,
לְמַעַלָּה כַּתְרִיא"ל (כַּתְרִיא"ל) בְּנֶגֶד כְּתָר עֲלִיּוֹן, וּמִשָּׁם
כִּרְת לְכָל אֱלוֹ שְׁעוֹבָרִים עַל הַתּוֹרָה, וְאוֹתָם
כְּתָרִים הַתַּחֲתוֹנִים הֵם קַלְפוֹת לְעֹשֶׂר הַסְּפִירוֹת,
וְעֹשֶׂר סְפִירוֹת בְּתוֹכָן הַמַּחַ, וְאֵלֶּה הַקַּלְפוֹת הֵן
מִחֲצָה בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים. בְּקַלְפוֹת
הָלְלוּ מִתְלַבֵּשׁ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ, לְקַיֵּם
בְּשְׂכִינְתּוֹ וּמִלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּלְקַיֵּם בּוֹ כִּי מֶלֶךְ
עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהֵי"ם, אֲבָל לְמַעַלָּה בְּמִקְוָמוֹ
נֶאֱמַר לֹא יִגְדֹּךְ רָע, אֲלֵא הַקַּלְפוֹת שְׁלֹו לְמַעַלָּה הֵן
לְבוּשִׁים מִכַּמָּה גּוֹנִים יָפִים שֶׁל אוֹר, שְׂמֵחֵם
הַתַּפְשׁוּט הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגָלוּת, וְהַתְלַבֵּשׁ
בְּאַחֲרֵים הָלְלוּ כִּדִּי לְשֹׁמֵר אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם
מִתְלַבְּשִׁים בְּקַלְפוֹת הָלְלוּ, וְזֶהוּ בְּכָל צָרָתָם לוֹ צָר

וכו'. בַּהֲתַחֲלָה נָתַן אוֹתָם בְּיַדִּי הַשְּׁלִיחַ שֶׁהוּא (דף קט ע"א)
 גְּבִרְיָאֵל, וְלֹא הָיָה מְזוּן לְסַמָּא"ל וְלַמַּחֲנֹת שֶׁלֹּא
 אָלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, בְּגִלְל הַחֲטָאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא
 הַתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם, וְכַבֵּיכּוֹל כָּאֵל עַל יְדֵי הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, וְזֶה אִם יִשְׂרָאֵל הוֹלְכִים בַּדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה
 וּמְקַיְמִים אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת מִצְוֹתָיו, וְאִם חֵם
 וְשָׁלוֹם לֹא מְקַיְמִים אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת מִצְוֹתָיו, נוֹתֵן
 עֲשָׂרָה כְּתָרִים בְּיַדִּי סַמָּא"ל, וְלֹא צָרִיךְ מְזוּן לֹא
 מִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל שֶׁכֵּן מִשְׁלֹחֹו, וְזֶה
 לַפְּרָעָה שֶׁאָמַר לִי יְאוּרִי וְאֲנִי עֲשִׂיתָנִי, מַשּׁוּם
 שֶׁרָאָה כְּתָרִים גְּבָרִים בְּיַד סַמָּא"ל, שֶׁבַּתַּחֲלָה,
 כְּשֶׁהָיוּ הַכְּתָרִים הַתַּחְתּוֹנִים בְּיַדִּי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, מַה כָּתוּב בְּיִשְׂרָאֵל? וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי
 שֵׁם יְהו"ה נִקְרָא עָלֶיהָ, וּבְזִמָּן שֶׁאוֹתָם כְּתָרִים
 גְּבָרִים בְּיַד סַמָּא"ל, לֹא פוֹחֲדִים אֱמוּנוֹת הָעוֹלָם
 מִיִּשְׂרָאֵל וְעוֹשִׂים בָּהֶם כְּרָצוֹנָם, עַד שֶׁעַת הַגָּלוּת
 שִׁיתְקַיֵּם בָּהֶם וְאֶת רוּחַ הַטְּמָאָה אֲעַבִּיר וְכו',
 שֶׁאֵלֹו הִקְלַפּוֹת גּוֹרְמוֹת לְהַפְרָדָה בֵּין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וּבֵין יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם

היו מבדלים בינכם ובין אליהם, ועתיד הקדוש ברוך הוא להעביר את הקלפות הללו ולהראות לישראל במחשבתם שבפנים, והיו שכתוב ולא יבנה עוד מוריה והיו עיניהם רואות את מוריה, ולא תהיה מחצה בין הקדוש ברוך הוא ושכינתו ובין ישראל.

ובזמן שעשר הספירות מתלבשות בקלפות הללו, יאלו שמכירים את הקלפות עושים שבועה בשמות ובחיו"ת של הקדוש ברוך הוא לקלפות הללו ומבטלים את הגזירה, ועל הקלפות הללו אמרו שצריך הבדלה, שהקדוש ברוך הוא התלבש בהם בימות החל, ובשבת מתפשט מהם ומתלבש בלבושי הקדש, ועשרה לבושים הם של קדש, שנאמר בהם יהו"ה בדרגתנו ואין עמו אל נבר. בדר"ד עשר, בחדשון עשר קלפות החל, בשבת לבש בהם, נאמר בדרגתנו יושב מחוץ למחנה מושבו, באותה קלפה שגורם אדם להתלבש בה שם ה', בו נוטל נקמה, ובשביל זה לא תשא את שם יהו"ה אליהם לשוא, ובשביל זה תקנו

בַּהֲבִדְלָה הַמְבְּדִיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֵל וּבֵין אֹר לְחֹשֶׁךְ,
שֶׁלֹּא יִחַדּוּ קְלָפוֹת תַּחַל אֶל קְלָפוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְלֹא
יַעֲשֶׂה לָהֶם תַּעֲרֹבָת.

וְזֶהוּ שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע בְּלֵאִים, וּבְגֵד בְּלֵאִים שְׁעִטָּנוּ,
וְכָל מִי שֶׁמַּעֲרֵב אוֹתָם, נֶאֱמַר בּוֹ אֵת מִקְדָּשׁ
יְהו"ה טָמֵא וְגוֹמֵר, שֶׁבְּשִׁבְתָּ שְׁמִת־פֶּשֶׁט הַקֹּדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא מֵאֵלֹה הַלְבוּשִׁים וּמִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁי קֹדֶשׁ,
לֹא צָרִיךְ לְקָרֵב לְפָנָיו (לְפָנֵיהֶם) לְבוּשֵׁי חֵל, שֶׁהַמֶּלֶךְ
לֹא מְקַבֵּל טָמְאָה. זֶהוּ שִׁבְתוֹב הֵלֵא כֹה דְבָרִי כָּאֵשׁ
נֵאֵם יְהו"ה, שָׁבוּ לֹא יָכוֹל לְהִתְעַרֵּב שׁוֹם עָרוֹב,
אֲלֵא בְּלְבוּשִׁים שְׁמִת־לִבֵּשׁ בְּשִׁבְתָּ וַיּוֹם טוֹב יָכוֹל
לְהִתְעַרֵּב, וּבְשִׁבְלֵם צִוָּה לַעֲשׂוֹת הַבְּדִלָּה, שְׁלִמְטָה
יֵשׁ עֵץ מַעֲרֵב טוֹב וְרַע בְּלֵאִים, וְעָלִיו נֶאֱמַר וּמַעַן
תִּדְעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, מִשּׁוֹם שְׁאוֹתוֹ
הַמֶּלֶךְ שֶׁלּוֹ בִּבְרִיאָה יָכוֹלָה לְהִתְעַרֵּב עִמּוֹ קְלָפָה,
אֲבָל הַמֶּלֶךְ שֶׁהוּא אֹר בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת, לֹא יָכוֹלָה
לְהִתְעַרֵּב עִמּוֹ (בּוֹ) שׁוֹם תַּעֲרֹבָת.

וַיֵּשׁ אֵילָן שָׁל טוֹב וְרַע שָׁל הַקְּלָפוֹת, שְׂאוֹתָם
 גִּרְעִינִים הֵם מִבְּפָנִים רַע, וְהַמָּח דִּק מִבְּחוּץ
 טוֹב, וַיֵּשׁ שְׂמַח דִּק מִבְּחוּץ טוֹב, וּמַח גָּדוֹל רַע
 מִבְּפָנִים, כְּמוֹ זֶהָב וְכֶסֶף מְעַט מְצֻפָּה מִבְּחוּץ
 וְעֹפֶרֶת סִיגִים מִבְּפָנִים, זֶה מוֹנִיטִין שָׁל שָׁקָר, כִּי
 טוֹב וְלִבּוֹ רַע, וַיֵּשׁ שְׂהוּא קְלָפָה מִבְּחוּץ וּמַח
 מִבְּפָנִים, וְעֲלִיָּהֶם נֵאמַר גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֲשָׁד וְחֲשָׁד
 מִפְּנֵי אוֹר.

וַיֵּשׁ עֵץ לְמִטָּה שָׁל עֲבוּדָה זָרָה שְׂאִין לוֹ מַח, אֶלָּא
 קְלָפָה מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ, וְעֲלִיוֹ נֵאמַר לֹא בֶן
 הָרָשָׁעִים כִּי אִם בְּמוֹץ אֲשֶׁר תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ, וְהִיא
 הָאֲשֶׁרָה שְׁנוּטָעִים אֲמוֹת הָעוֹלָם לְפָנֵי עֲבוּדָה זָרָה,
 שְׁפָרְיָה מוֹץ אֲשֶׁר תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ. בְּזִמָּן שְׂיָבֹא מֶלֶךְ
 הַמָּשִׁיחַ, (דף קט ע"ב) עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲבִיר
 אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת הַלָּלוּ לְמַעַלָּה וּבְאִמְצָע וּלְמִטָּה,
 וְלֹא תִהְיֶה עֲרֻבוּכָיָה בְּפִמְלִיָּה שָׁל מַעַלָּה, בְּאוֹתוֹ
 זִמָּן יְהו"ה בָּרָד יִנְחֶנּוּ, לְיִשְׂרָאֵל, וְאִין עֲמוֹ אֵל גָּבֵר,
 בְּאוֹתוֹ זִמָּן וַתּוֹסֶף לְלֶדֶת, נוֹסֶפֶת רוּחַ שָׁל קֹדֶשׁ עַל

יִשְׂרָאֵל. וְהוּא שְׂכֵתוֹב וְנִתְּתִי לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ
חֲדָשָׁה אֵתֶן בְּקִרְבְּכֶם.

(אמר המגיד זה הלשון מצאתי בס"א)

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים בַּדֶּרֶךְ, הוֹדִימוּ
רַבִּי אֶלְעָאִי עִמָּהֶם. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי
אֶלְעָזָר, שְׁמַעְתָּ בַּפֶּסוּק הַזֶּה לָמָּה נֵאמַר בּוֹ אֵת
אֶת פְּעָמַי, אַחֵר שֶׁאָמַר וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אֶחָיו,
מָה זֶה אֵת הַבָּל? וַתִּרֵּי שְׁלֹשָׁה רַבּוּיִים יֵשׁ כָּאֵן:
שְׁנֵי אֲתִים - רַבּוּיִים, וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת - רַבּוּי, תִּרֵּי
שְׁלֹשָׁה רַבּוּיִים? אָמַר לוֹ, שְׁמַעְתִּי שְׁשֹׁלֶשָׁה רַבּוּיִים
אֵלּוּ הֵם שְׁלֹשׁ טַפּוֹת שֶׁנִּזְדָּקוּ מֵאֲדָם הָרִאשׁוֹן (הִרְאִישׁוֹן
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶן אֵלֶּה). אָמַר לוֹ, וַתִּרֵּי אֲנִי שְׁמַעְתִּי, אֵלֶּה
תּוֹלְדוֹת ה' שְׁמַיִם וְהָאָרֶץ - שָׁם תַּה"ו. אָמַר לוֹ,
וַדַּאי כֹּךְ הוּא, שְׁמַשְׁם הָיָה קִיָּן יְסוּדוֹ וְעָקְרוֹ לִפְנֵי
שָׂבָא לְעוֹלָם. אָמַר, וַדַּאי סוּד עֲלִיּוֹן הַתַּנְלָה שְׁלֹא
שְׁמַעְנוּ עַד עַתָּה.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, הַטַּפּוֹת הִלְלוּ שְׁנוֹסְפּוֹ כָּאֵן מָה
הֵן? אָמַר, וַדַּאי עַל שְׁלֹשׁ הַטַּפּוֹת הִלְלוּ

שורות שלש חכמות, אחת היא חכמת המחשבה, והשניה חכמת הדבור, והשלישית חכמת המעשה, והן שלשה עולמות נסתרים, שלש טפות שתלויות מן המח העליון שקוראים לו סגול"ל. ויש שלש עליונות מעליהם שתלויות מהמח הסתום של עתיק העתיקים, והן סגולת"א, שלש העליונות נרמזו בי' העליונה שיש לה קוץ למעלה וקוץ למטה וגוף באמצע, ושלש טפות שניות שהן סגול"ל מי' התחתונה, וסוד הדבר בראשית, שלש מאדם הראשון, ושלש מאדם התחתון, ובשלש הנקודות הללו נאמר אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים, ואלו הם שלשת הגלגולים של אדם הראשון, ששלש טפות שנוזקו בשלשת האבות, שבהם.

יברכך יהו"ה, יאר יהו"ה, ישא יהו"ה, ושלשה שניים בברית ושני עמודי האמת, שנה שם ויפת היו משם, שנאמר בו נח איש צדיק, מצד של צדיק חי העולמים, שם ויפת מהצד של שני עמודי האמת, וסוד הדבר כאן - מה שמו

וְמֵה שֵׁם בְּנוֹ כִּי תִדְעַ. מֵה שְׁמוֹ, בָּאֵם הָעֲלִיזָה
 שֵׁשׁ חֲכָמָה, וְמֵה שֵׁם בְּנוֹ, בָּאֵם הַתְּחִתּוֹנָה, הוּא
 נִדְעַ, אֲבָל שְׁלֹשָׁה גִלְגּוּלִים בְּשִׁלְשָׁה אֲבוֹת, וְשִׁלְשָׁה
 בְּשִׁלְשֵׁת הָעֲמוּדִים שְׁלֵמָטָה, וְאֵלּוֹ הַשְּׁשָׁה הָיוּ
 עֲתִידִים לְהִיּוֹת שְׁלֹשָׁה בְּשֵׁת וְשִׁלְשָׁה בְּהֶבֶל, אֲלֹא
 שֶׁפָּרְחָה מִשָּׁם י' מִשֵּׁת שְׁחִיא נִקְדָּה כו'.

תקון ששים ותשעה

וְעוֹד וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אֲחִיו אֶת הֶבֶל, רַבִּי יוֹסִי
 וְרַי אֶלְעָזַי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. הַזִּדְמָן רַבִּי
 אֶלְעָזַר עֲמָהֶם. אָמְרוּ: וַדַּאי עָלֶיךָ נֶאֱמַר וַיִּפְגַּע
 בְּמָקוֹם, שֶׁפָּגַעְנוּ בְּשִׁכְנָה. אָמַר לָהֶם: עֲלִיכֶם
 נֶאֱמַר וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכִי אֱלֹהִי"ם. מַה זֶה מִלְּאֲכִי
 אֱלֹהִי"ם? אֵלּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם עוֹשֶׂה מִלְּאֲכִיו רוּחוֹת,
 שְׁרוּחוֹתֵיכֶם מִרוּחוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שֶׁל
 הַקָּדוֹשׁ). שֶׁמָּחוּ בָּלָם בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי
 אֶלְעָזַר: מַה זֶה וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אֲחִיו אֶת הֶבֶל?
 וְעוֹד, מַה בָּא לְרַבּוֹת וַתּוֹסֶף, וּשְׁתֵּי אֲתִים - אֶת
 אֲחִיו אֶת הֶבֶל?

אָמַר לוֹ: וַדַּאי וַתּוֹסֶפֶה זֶה תּוֹסֶפֶת שֶׁל רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמִצָּעִי, מִשָּׁם נּוֹסֶפֶת לוֹ רוּחַ
הַקֹּדֶשׁ, שְׁנֵי אֲתִים לְרַבּוֹת בּוֹ נִשְׁמָה וְנִפְשׁ מִצַּד שֶׁל
הַשְׂכִּינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה, וְכֵן הִיָּתָה תּוֹסֶפֶת
עַל הָרוּחַ? זֶה הַחֲכָמָה מֵאָדָם הָרִאשׁוֹן.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי: שָׁמַעְתִּי שֶׁשְּׁלֹשֶׁת הָרַבּוּיִים הִלְלוּ
הֵם שֶׁלֹשׁ הַטָּפוֹת שֶׁנִּזְרְקוּ מִהַמֶּלֶךְ הַנִּסְתָּר
שֶׁל כָּל הַנִּסְתָּרִים, וְאֵלּוּ הֵם שְׁלֹשָׁה גִלְגּוּלִים, וְאֵלּוּ
שְׁלֹשׁ הַטָּפוֹת, שָׁמַעְתִּי שֶׁחֵן בֶּנְגֵד שֶׁלֹשׁ נָשִׁים
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶן חֲכָמוֹת נָשִׁים בָּנְתָה בֵּיתָהּ, שְׂאֵחַת
אוֹפָה, וְאֵחַת עוֹרֶכֶת, וְאֵחַת מְקַטְפֶּת, אֵל אוֹתָהּ
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ רֵאשִׁית עֲרִיסְתִּיכֶם חֲלָה, וְזֶה חֲלָה שֶׁל
פֶּסַח שֶׁהִיא סְגוּלַת "א", הִיא טָפָה רִאשׁוֹנָה, וּמִמֶּנָּה
נִזְרְקוּ שְׁלֹשׁ טָפוֹת, וְהֵם שְׁלֹשָׁה יוֹדִין י' י' י' שֶׁהֵם
סְגוּלַת "א" וַדַּאי, וְהֵם י' יְבָרְכֶךָ, י' יָאֵר, י' יִשְׂאֵל,
וּבִאֲיוֹהָ מָקוֹם נִזְרְקוּ? בְּשְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, שְׁלֹשָׁם יָרַד
אָדָם בְּשְׁלֹשָׁה גִלְגּוּלִים, וּמֵאֲיוֹהָ מָקוֹם נִזְרְקוּ?
מֵאוֹתוֹ שֶׁיָּרַד בָּהֶם (זֶה יח"ו) מִצַּד הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה.

וּבְנֶגֶד שֶׁל טַפּוֹת הִלְלוּ תִקְנוֹ שֶׁל מִצּוֹת
 בְּפֶסַח, אַחַת ^(דף קי ע"א) הַמִּצְוָה שֶׁלְמַעֲלָה לְבָרֵךְ
 בָּהּ הַמוֹצֵיא, הַשְׁנִיחַ לָחֶם מִשְׁנָה, הַשְׁלִישִׁית לָחֶם
 עֲנִי בְּלִי מַלְחָה, שְׁחֲרִי נֹאמֵר עַל קֶרֶבְנֶךָ תִּקְרִיב
 מַלְחָה, מִשּׁוּם שֶׁהִיא מִצְוָה פְּרוּסָה, כְּמוֹ שֶׁפֻּרְם
 פְּרִיסַת מַלְכוּתְךָ, עַד שֶׁתִּהְיֶה שְׁלֵמָה לֹא צָרִיךְ
 לְהִקְרִיב עָלֶיהָ מַלְחָה, שֶׁהוּא חֲל"ם, וְכֵן הוּא
 חֲל"ם? שֶׁהוּא אֶמְצָעִי (שֶׁל כָּל הַשָּׁלֹשׁ). שֶׁל טַפּוֹת
 הָעֲלִיּוֹנוֹת הֵן סְגוּלָתְךָ א, שֶׁתְּלוּיּוֹת מִהַמֶּלֶךְ הַנִּסְתָּר
 הַעֲתִיק שֶׁל הַעֲתִיקִים.

שֶׁל טַפּוֹת נִזְרְקוּ בְּגִלְגֻּלַת מִן הַמֶּלֶךְ הַשְּׁנִי, וְהֵן
 סְגוּ"ל, אֵיפֹה נִזְרְקוּ? בְּשְׁנֵי עֲמוּדֵי אֵמֶת
 וּבְרִית, שֶׁהֵם בְּנֶגֶד נַח שֵׁם וְיִפְתָּ. נַח נִזְרַק בְּצַדִּיק,
 וְהוּא שְׁפָתוֹב נַח אִישׁ צַדִּיק, שֵׁם וְיִפְתָּ בְּשְׁנֵי עֲמוּדֵי
 אֵמֶת, וְעֲלִיהֶם נֹאמֵר בָּרָא שֵׁית. שֶׁל טַפּוֹת
 עֲלִיּוֹנוֹת שֶׁהֵן סְגוּלָתְךָ א, שֶׁנִּזְרְקוּ מִהַמֶּלֶךְ הַנִּסְתָּר, הֵן
 חֲקוּץ שֶׁל הָאוֹת י' לְמַעֲלָה, וְחֲקוּץ שֶׁל לְמַטָּה,
 וְהֵן בְּאֶמְצַעִיתָהּ, הַמֶּלֶךְ שֶׁנִּזְרְקוּ שֶׁל טַפּוֹת הִלְלוּ
 מִמֶּנּוּ, הוּא י', וְזוֹ י' שֶׁהִיא מַעַל לָאוֹת א, י' לְמַטָּה

מן א - המה השני, ושלש הטפות שנוקרו ממנה
 הן סגו"ל, שלש הטפות של אדם הראשון שהם
 שלשה גלגולים, ושלש של האדם השני שלשה
 גלגולים.

מי האדם העליון והאדם השני? אלא מה שמו
 ומה שם בנו. מה שמו? אדם עליון, מה שם
 בנו? אדם תחתון, ושניהם נרמזו באותו פסוק
 שאמר משה, ואמרו לי מה שמו מה אמר? שלש
 טפות, אחת אופה במה שהוא בנגד ימין, שהוא
 האופה, שהוא שר האופים, ואחת עורכת זה
 המה, שהוא מצד השמאל, שנמר בה אף ערכה
 שלחנה, וחרו פרשוהו שלחן בצפון בנגד הלב,
 ואחת מקטפת בנגד המה, שהוא לאחור בלפי
 הכתף, ובנגד שלש הטפות הללו הם שלש יודים,
 שהם ביו"ד ה"י וא"ו ה"י, שמעידין על עלת כל
 העלות, שעליו נאמר אני ראשון ואני אחרון
 ומבלעדיו אין אלהי"ם, שהוא ראשון ואחרון
 ומבלעדיו אין אלהי"ם.

וּמַיִשֶׁשֶׁת הַתְּקוּנִים הֵלְלוּ רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
 לְבָרָא אֶת אֶת שֵׁת, שִׁיְהִיָּה שְׁמוֹ שֵׁת, שִׁיְהִיָּה
 בּוֹ שְׁלֹשָׁה גִלְגּוּלִים שֶׁל אָדָם וְשְׁלֹשָׁה שֶׁל הֶבֶל,
 אֱלֹא שִׁפְרָחָה י' מִשֵּׁת, שֶׁהִיא נִקְדָּה, אֲכֹן שְׁתִּיָּה,
 שְׁמִשֶׁם הַשֵּׁת הָעוֹלָם.

וּבִי' הָיוּ חָטָא יוֹסֵף, וְהוּ שְׁכָתוּב וַהֲשֵׁב בְּאִתָּן
 קִשְׁתוֹ וַיִּפְּזוּ זְרוּעֵי יָדָיו. מַה זֶּה וַיִּפְּזוּ?
 שֶׁנִּזְרְקָה הַטֶּפֶחַ שֶׁהִיא י' בֵּין עֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת וְנִחְלָקָה
 לְעֶשְׂרָה נִיצוּצוֹת שֶׁנִּזְרְקוּ מִחֶקְשֵׁת, שֶׁהִיא הִבְרִית,
 וּבְאִיזָה מָקוֹם נִזְרְקוּ? בְּעֶשְׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת. אָמַר
 לוֹ, וַתִּרִי שְׁמַעְתִּי שֶׁעֶשְׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת הָיוּ בְּנֵי
 יַעֲקֹב? אָמַר לוֹ: חֵם וְשָׁלוֹם, אֱלֹא בְּדַמוּתָם הָיוּ.

אָמַר לוֹ, וּמִי גָרַם שֶׁנִּזְרְקוּ לָשֵׁם? אָמַר לוֹ, דְּמוּת
 אָבִיו שֶׁהוֹדְמָנָה אֵלָיו, שֶׁהִיָּתָה בְּדַמוּתוֹ שֶׁל
 אָדָם הָרִאשׁוֹן, זֶה גָרַם שֶׁנִּזְרְקוּ לָחֵן, וְנִעַץ צַפְרָנִיו
 בַּפָּרְקַע וְהִבְרִית אֶת עֲצָמוֹ, וְלֹא נִזְרְקוּ (בְּאוֹתָהּ הַזֹּנָה,
 שָׂאֵם לֹא שֶׁנִּקְרָאתָה לוֹ דְּמוּת אָבִיו, לֹא הָיוּ נִזְרְקוֹת כֶּה, וְדַמוּת אָבִיו נִקְרָא שְׂאוֹתָהּ
 הַטֶּפֶחַ וַיִּנָּם וַיֵּצֵא הַחוּצָה, וְלֹא בַּעֲבָרָה, וּבִשְׂכַר וַיִּנָּם) (בְּזֹנָה הָזֶה. שָׂאֵם הִיָּה זֶרֶק

אותן פונגה הוה, היו ישראל מוכעים בנים. ולא לחנם בארזה תקדמונים, בשכר ויננס)
 - (דף קי ע"ב) הים ראה ויננס, ואם לא, לא היו יוצאים
 ישראל מן הים, והוא קבל ענשו באלו עשרה
 הרוגי המלכות, שהיו עתידים לצאת ממנו עשרה
 שבטים, ומשום זה היו עשרה הרוגי מלכות כמו
 שעשרת השבטים שהיו עתידים לצאת ממנו, והיו
 חושבים החברים שעשרה בני יעקב היו.

אמר לו, אם כן, מי נתן סוד זה בשת? (אמר לו,
 נשמות הצדיקים נבראו קדם שנברא העולם, כמו שבארזה הראשונים)
 (כמ"ש בראשית, אין ראשית אלא נשמה, וכו' ע"ז לקמן קיב ע"א). אמר לו,
 בגלל זה אמר הכתוב מגיד מראשית אחרית,
 ומשום זה יש"ת הוא סיום האותיות, ומהם נודעים
 ראש האותיות שהוא א"ב בא"ת ב"ש, ועוד שת,
 הש' שלו הם שלשת ענפי האילן למעלה, והיא
 השרש למטה, והראה בהם שלשה גלגולים
 למעלה ושלשה למטה.

ת' תפארת (ש) שלום, בולל ששה צדדים, וזו
 דרגת משה, בולל שלשה אבות, ושלש דרגות

תַּחֲתִיתָהוּ, וְהֵם הִגְלִיגוּל שֶׁל אָדָם, שֶׁת אֲנוֹשׁ הֶבֶל נָח
 יָשָׁם יָפֶת, וּמִשֵּׁת וְאֲנוֹשׁ הִתְיַחֲסוּ כָּל הַדּוֹרוֹת, וְהוּ
 שָׁכַתוֹב אֹז הוֹחֵל לְקָרֵא בְּשֵׁם יְהו"ה, אֹז, אוֹתוֹ
 שָׁנְאָמַר בּוֹ (כִּי מִן הַמֵּיִם מְשִׁיתָהוּ), אֹז הוֹחֵל לָבֵא בְּגִלְגּוּל
 אוֹתוֹ שָׁנְאָמַר בּוֹ אֹז יִשִּׁיר מִשֵּׁה.

וּמִשֵּׁם זֶה שֵׁת, מִשֵּׁם הַשֵּׁתֶת הָעוֹלָם, וּמִשֵּׁם זֶה
 כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִי"ם וְרַע אַחֵר תַּחַת הֶבֶל,
 שָׁנְאָמַר בּוֹ בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל, וְאִיּוֹב אָמַר עָלָיו מִי שֵׁת
 בַּטּוֹחוֹת חֲכָמָה. חֲכָמָה - מִי"ם עֲלִיוֹנִים, מִשֵּׁם
 נִמְשָׁד, וּמִשֵּׁם זֶה כִּי מִן הַמֵּיִם מְשִׁיתָהוּ, שֶׁ שְׁלֹשֶׁת
 הָאֲבוֹת, וְזֶה מ"ש מִן מִשֵּׁה, ה' שְׂכִינָה תַּתְּחִיתוֹנָה,
 הֶבֶל ה' ל"ב.

וְכַפֵּל שְׁמוֹ פַּעַמִּים מִשֵּׁה מִשֵּׁה, לְאַחַז בְּשָׁנֵי יְהִי"ן,
 תַּח' הָעֲלִיוֹנָה וְתַח' תַּתְּחִיתוֹנָה, וְלְאַחַז
 בְּשִׁלְשָׁה עֲנָפִים וּבְשִׁלְשָׁה שָׂרָשִׁים שֶׁהֵם יֵשׁ,
 פַּעַמִּים מ"ה מִמִּשֵּׁה, הוּא מֵרָאִה תְּפוּדָה מֵה שְׁמוֹ
 מֵה שֵׁם בְּנוֹ, שְׁבִשְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת הַתְּלַבֵּשׁ מ"ה
 שְׁלִמְעָלָה, וּמִשְׁלֵשׁ הַדְּרָגוֹת שְׁלִמְטָה מ"ה שְׁלִמְטָה,

ומַעֲשֶׂה כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם, הוּא מְרַכֵּב שְׁלֵמָה
עַל־יוֹנָה וְתַחְתּוֹנָה, כִּמּוֹ זֶה שׁ מִן מַעֲשֶׂה, שְׁלֵשֶׁת
הָאֲבוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין וּפְנֵי שׁוֹר
וּפְנֵי נֶשֶׁךְ כּוֹ, מ"ה שֶׁל מַעֲשֶׂה וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי
אֲדָ"ם, וּמַשׁוּם שֶׁהוּא מְרַכֵּב לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, אָמַר
וְאָמְרוּ לִי מַה שָּׁמוֹ מָה אָמַר אֲלֵיהֶם. בֵּינָתִים הָרִי
רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹדָאי וְרַבִּי יְהוּדָה וּשְׁאָר הַחֲבֵרִים
בָּאוּ. אָמַר לָהֶם רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּמַה עִסְקָתֶם? אָמְרוּ
לּוֹ: שְׁמַעְנוּ עֲלֵיךְ וּבָאֵנוּ אֵלֶיךָ, שֶׁשָּׂאֲלָנוּ עֲלֶיךָ אֶת
כָּל הַחֲבֵרִים וְלֹא מָצָאנוּ מִי שְׁמוּדִיעַ לָנוּ עֲלֶיךָ, עַד
שֶׁפָּגַשְׁנוּ אֶת רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֶלְעָאי וְרַבִּי אֶלְעָזָר
שֶׁהָיוּ מֵתַעֲסָקִים בַּסּוּד שֶׁל הַכָּל בְּכָל גִּלְגּוּלָיו.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: וַדָּאי שְׁמַעְשֶׂה הַצַּדִּיקִים תָּלוּ
לְמַעְלָה, וְשָׁם הַכָּל נוֹדַע, וְהַתְּעוּרֻרוֹת
שֶׁלְמַטָּה גּוֹרֶמֶת לְהַתְּעוּרֻרוֹת שֶׁלְמַעְלָה, בְּוַדָּאי
שֶׁסּוּד הַגִּלְגּוּל הוּא בְּמָקוֹם אַחֵד, וְכָל הַגִּלְגּוּלִים הֵם
כִּמּוֹ הַגִּלְגּוּלִים שְׁעוּלִים וְיִזְרָדִים, וְגִלְגַּל אַחֵד הוּא
קְבוּעַ בְּאַמְצַע בֵּינֵיהֶם, וְהוּא לֹא מֵתַנַּעֲנֵעַ לְבָאן
וּלְבָאן.

וְסוּר תִּדְבָּר תְּרֵי פִּרְשׁוּתָּהּ, דוּר הִלָּךְ וְדוּר בָּא
וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֲמֻדָּתָהּ, שְׁהִיא קְבוּעָה

בִּינֵיהֶם (כְּמוֹ זֶה, הַנֶּפֶשׁ הִיא בְּקַבְיֵעוֹת שֶׁל חֲנוּף, וְהָרוּחַ עוֹלָה וְיוֹרֶדֶת בְּחוּף

וּמִתְפַּשְּׁטָה בְּכָל וְרִידֵי הַלֵּב, כְּכֵן אִמְרָנוּ שְׁחַגְלָנוּלִים הֵם כְּמוֹ הַגּוֹלִים שְׁעוֹלִים וְיוֹרֶדִים

בְּגִלְגּוּל אַחֵר), כְּמוֹ זֶה הַנֶּפֶשׁ הִיא בְּקַבְיֵעוֹת בְּחוּף,

וְהָרוּחַ יוֹרֶדֶת וְעוֹלָה בְּחוּף, וּמִתְפַּשְּׁטָה בְּכָל וְרִידֵי

הַלֵּב שְׁמִתְנַעֲנָעִים, וְהוּא שְׁכָתוֹב אֶל אֲשֶׁר יְהִיָּה שְׁמָהּ

הָרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ, אֲבָל הַנֶּפֶשׁ קְבוּעָה בַּלֵּב כְּאִשָּׁה

שְׁהִיא קְבוּעָה בַּבֵּית, וְהוּא שְׁכָתוֹב מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת

הַבֵּית, וּבִעֲלָהּ וַיֵּצֵא וַיֵּצֵא וְשׁוֹב, כֵּן דוּר הִלָּךְ וְדוּר

בָּא, זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, הוּא הוֹלָךְ וְכֵן בְּגִלְגּוּל,

אֲבָל הַשְּׂכִינָה לְעוֹלָם עֲמֻדָּתָהּ, הִיא לֹא הוֹלָכֶת

בְּגִלְגּוּל וְלֹא מִרְכַּבֶּת בְּמָקוֹם אַחֵר, וּמִשּׁוּם (דף קיא ע"א)

זֶה נֶאֱמַר כֹּה אֲשַׁתֶּךָ בְּגֶפֶן פְּרִיָּהּ, מִה גֶּפֶן לֹא

מִקְבֵּלָת עָלֶיהָ הִרְכָּבָה מִמִּין אַחֵר מִכָּל עֵץ

שֶׁעוֹלָם, כֵּן הַשְּׂכִינָה לֹא מִקְבֵּלָת עָלֶיהָ הִרְכָּבָה

אַחֶרֶת בְּעוֹלָם אֵלָּא מִבְּעֻלָּהּ.

כְּמוֹ כָּל הַחֲבָרִים וְהַשְּׁתַּטְחוּ לְפָנָיו וְאָמְרוּ: אֱלוֹ

לֹא בָּאֵנוּ לְעוֹלָם אֵלָּא לְשִׁמְעַת אֶת זֶה - דִּי.

פָּתַח וְאָמַר: וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ, וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ
 זֶה הָעֶמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה בְדַמּוּתוֹ. וְזָרַח,
 זֶהוּ שְׂכֵתוֹב יְהו"ה מְסִינִי בָּא וְזָרַח מִשְׁעִיר לָמוֹ.
 וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ, בְּשֶׁהִתְכַּנֵּם מַעֲשֶׂה, וְעַם כָּל זֶה,
 שֶׁהִתְכַּנֵּם אֶל מְקוֹמוֹ, שׂוֹאֵף זֹרֵחַ הוּא שָׁם, וְזֶה
 יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהָיָה בָּמוֹ הִלְבֵּנָה, שֶׁהָיָה הַשְׂכִּינָה.

וְעוֹד, וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ זֶה מַעֲשֶׂה, בְּשִׁבְא בְּגִלְגּוֹל
 בְּצִדִּיק גָּמוּר, וּבְשֶׁהוּא לֹא בְּצִדִּיק גָּמוּר -
 וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ, מִתְכַּנֵּם מִפְּנֵי וְהוֹלֵךְ וּבָא בְּגִלְגּוֹל, עַד
 שֶׁמוֹצֵא אֶת מְקוֹמוֹ, וּמַשּׁוּם זֶה אֶל מְקוֹמוֹ שׂוֹאֵף
 זֹרֵחַ הוּא שָׁם.

וְעוֹד, וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּאִיזָה
 מְקוֹם? בְּאָדָם שֶׁהַשְׂכִּינָה עָמוֹ, בָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי וְגוֹמַר, וְתִרְגָּם
 אוֹנְקֵלוֹס, בְּמְקוֹם שֶׁתִּשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ שָׁם, וְאִם אֵין
 שָׁם שְׂכִינָה - וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ, מִתְכַּנֵּם מִפְּנֵי הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וְנִשְׁאָר בַּחֲשֵׁכָה, וְשׁוֹלְטִים עָלָיו בְּמָה
 מִתְחַבְּלִים וּבְמָה יְסוּרִים רָעִים שְׂאִינָם יְסוּרִים שֶׁל

אֶהְבֶּה. וְהוּא שֶׁכָּתוּב עַל כִּי אֵין אֱלֹהִי בְּקֶרְבִּי
 מִצְאוֹנִי הִרְעוֹת הָאֵלֶּה, שֶׁהִרְעוֹת הִלְלוּ מִמְּנוֹת עַל
 כָּל הָעֲתִים וְהִרְגָּעִים, שֶׁעָלִיהֶם נֶאֱמַר וַתִּפְקְדֵנוּ
 לְבִקְרִים לְרָגָעִים תִּבְחָנֵנוּ, וְזֶהוּ שֶׁאֵמַר דָּוִד בְּיָדָךְ
 עֲתוֹתַי וְגוֹמֵר, וּמִי גוֹרֵם שֶׁלֹּא שׁוֹרָה עָלָיו שְׂכִינָה
 וְלֹא מֵאִיר עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ? בְּגִלְל הַהֶבֶל שֶׁל שֶׁקֶר
 וּדְבָרֵי שֶׁקֶר שִׁיּוּצָאִים מִפִּיו, וּמַשּׁוּם זֶה - יֵשׁ הֶבֶל
 אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ. יֵשׁ הֶבֶל וְיֵשׁ הֶבֶל. יֵשׁ הֶבֶל
 מִבְּעָלֵי הַשֶּׁקֶר שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם הֶבֶל הִמָּה מַעֲשֵׂה
 תַּעֲתוּעִים, שֶׁהֵם תוֹעִים בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל שֶׁקֶר.

וְיֵשׁ הֶבֶל שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי יְהוָה
 יִחְיֶה הָאָדָם, וְזֶה הַהֶבֶל שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא
 חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, מִן ב' שֶׁל בְּרֵאשִׁית עַד ל' שֶׁל
 לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ הֶבֶל"ל, וַחֲרִי שֵׁשׁ הֵם עִם זֶה
 סֶפֶר? אֵלֶּה זֶה ו' שֶׁהוּא הַקּוֹל, שֶׁעוֹלָה בְּהֶבֶל
 שֶׁהוּא ה'. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמִּתְכַּבֵּר אוֹתָם בְּאֶחָד
 וּמוֹצִיא אוֹתָם מִפִּיו בְּאַהֲבָה וְיִרְאָה שֶׁל י"ה,
 וּמַשּׁוּם זֶה יֵשׁ הֶבֶל וְכו', אֲשֶׁר יֵשׁ צְדִיקִים שֶׁמִּגִּיעַ
 אֲלֵיהֶם בְּמַעֲשֵׂה הִרְשָׁעִים.

אָמרוּ לוֹ הַחֲבֵרִים: רַבִּי רַבִּי אִם כָּךְ שָׁהם צְדִיקִים,
 לָמָּה מְגִיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים? אָמַר
 לָהֶם: הַגִּלְגּוּל גָּרַם לָהֶם שְׂיִבָּא לָהֶם כְּמַעֲשֵׂה
 הָרָשָׁעִים, כֹּאֲלוֹ הָיוּ רָשָׁעִים, כָּךְ יָבֹאוּ לָהֶם יְסוּדִים
 וְדַחֲק, וְאֵלּוּ הֵם שְׁנֵשְׁמוֹתֵיהֶם מִחֲצַד שֶׁל אָדָם
 וְהֶבֶל, שֶׁזֶּה חָטָא בְּמַחֲשָׁבָה וּמַעֲשֵׂה, וּמִשּׁוּם זֶה
 אָמַר עֲלֵיהֶם הַכֶּתוּב בְּשֵׁנָם, זֶה הֶבֶל, גַּם - לְרַבּוֹת
 אָדָם.

אָמרוּ לוֹ: יִדְעֵנוּ שְׂמַחֲשָׁבָה הִיא אָדָם בְּדַמּוֹן, מ"ה
 שְׁלִמְעָלָה, מ"ה שָׁמוּ, מַעֲשֵׂה כ"ח שֶׁלוֹ,
 עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה אוֹתִיּוֹת שֶׁל מַעֲשֵׂה שֶׁל בְּרָאשִׁית
 בְּרָא וְכו', וְהֶבֶל חֲכָמָה, כַּח מָה, אִם בֵּן בְּמָה הָיוּ
 יְכוּלִים לַחֲטֹא כָאֵן? אָמַר לָהֶם: בְּוֹדָאֵי כָּל מִי
 שְׁחָטָא בְּגוֹפּוֹ שֵׁשֶׁם הַמַּעֲשֵׂה, וּבְנִשְׁמָתוֹ שֵׁשֶׁם
 הַמַּחֲשָׁבָה, כֹּאֲלוֹ חָטָא בְּאוֹתוֹ שֶׁהוּא נִבְרָא
 בְּדַמּוֹתוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהֵי"ם אֶת הָאָדָם
 בְּצִלְמוֹ וְכו'.

וַיֵּשׁ רָשָׁעִים שְׂמָנִיעַ אֲלֵיהֶם בְּמַעֲשֵׂה הַצְדִּיקִים,
שֵׁישׁ לָהֶם עֶשֶׂר וְשָׁלוֹם וְאַרְיֵכוֹת יָמִים בְּעוֹלָם
הַזֶּה. אָמְרוּ לוֹ: מֵאַחַר שֶׁהֵם רָשָׁעִים, לָמָּה יֵשׁ לָהֶם
אֵת כָּל הַכְּבוֹד הַזֶּה? אָמַר לָהֶם: הַטּוֹבָה הַזֹּאת
שֶׁלָּהֶם הִיא הַכָּל וְרַעוּת רוּחַ, שֶׁהַגִּלְגּוּל שֶׁלָּהֶם גָּרַם
לָהֶם שִׁיחִיו רָשָׁעִים גְּמוּרִים, וְעָשׂוּ (זְכוּת בְּמָה מֵהֶם,
וְהַתְקַצְרוּ בְּקֶצֶר שָׁנִים וְלֹא הִשְׁתַּלֵּם לָהֶם) בְּמָה מִיְּנֵי טוֹבוֹת, הֵבִיא
אוֹתָם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּגִלְגּוּל לְהַשְׁלִים לָהֶם
שְׂכָרָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהוּא שֶׁכֶּתוּב וּמִשְׁלֵם לְשִׁנְאוֹ
אֶל פָּנָיו כּו', וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר וּבִכֵּן רָאִיתִי רָשָׁעִים
קִבְּרִים וּבָאוּ כּו'. (דף קיא ע"ב) בֵּינְתִים הִנֵּה רַבִּי פְּנִיחָם
שִׁינֹרֵד מִהִשְׁיבָה הָעֲלִיוֹנָה, וְנִרְאָה תַּחַת צֵלוֹ שֶׁל
רַבִּי שְׂמַעוֹן, וְאָמַר לוֹ: מַה זֶּה הַכָּל אֲשֶׁר גַּעֲשָׂה עַל
הָאָרֶץ, וְכִי עַל הָאָרֶץ גַּעֲשָׂה הַכָּל? אָלָּא בְּמוֹ
שֶׁנֶּאמַר וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ, שֵׁישׁ הַכָּל אֲשֶׁר
גַּעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ, הַהֶבֶל שֶׁל תְּפִלוֹת וְהַהֶבֶל שֶׁל
הַתּוֹרָה גַּעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
שֶׁהִיא שְׂכִינָתוֹ, שֶׁנֶּאמַר בָּהּ וְהָאָרֶץ חֹדֵם רִגְלִי,
וּמִחוּ הַהֶבֶל שֶׁנַּעֲשָׂה עָלֶיהָ? אָלָּא הַפֶּךְ הַכָּל

וְתִמְצָא הַלֵּב, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַכֹּל, וְזוֹ הַנֶּפֶשׁ, וְכֵן
 עוֹלָה הַדְּבָר, הָרוּחַ יוֹצֵאת מֵאֵזֶן שְׂמָאל שֶׁל הַלֵּב,
 וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַקּוֹל, וְהַקּוֹל הוּא הָאֵילָן, שֶׁנֶּחֱלָק
 לְכַמָּה קוֹלוֹת שֶׁהֵם עֲנָפֵי הָאֵילָן, וְהַפְּרִי שֶׁלוֹ הוּא
 הַדְּבָר, וְשִׁנְיָתָם עֵץ פְּרִי, וְהֵם גּוֹף וּבְרִית, הָעֵץ זֶה
 וְ, וְהַפְּרִי זֶה י', אוֹת הַבְּרִית.

ה' הַתְּחִתּוֹנָה שָׂרֵשׁ הָאֵילָן, שְׂיֵשׁ בּוֹ שְׁלֹשָׁה וָוִי"ם
 בְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה הָעֲנָפִים שֶׁל שׁ, ה' הָעֲלִיּוֹנָה
 שְׁלֹשָׁה עֲנָפִים, וְהֵם שְׁלֹשֶׁת הַוָּוִי"ם מִן וַיִּסַּע וַיָּבֹא
 וַיֵּט, וְהוּא עֵץ הַחַיִּים שֶׁעָקַר עֲנָפָיו, שֶׁקִּצֵּץ בְּנִטְיָעוֹת
 וְהַסְתַּלֵּק הַפְּרִי, וְנֶאֱמַר בָּאֵילָן גָּדוֹ הָאֵילָן וְקִצְצוּ
 עֲנָפָיו וְכו'. בָּרֵם, עָקַר שָׂרֵשׁוֹ בְּאֶרֶץ הַשְּׂאִירוֹ,
 שֶׁהִיא ה' הַתְּחִתּוֹנָה, הַסְתַּלֵּק הַוָּוִי וְנִשְׁאַרָה ה',
 וּמִשּׁוּם זֶה שְׁלֹשׁ מִשְׁמְרוֹת הַוָּוִי הַלֵּילָה, וּבְכָל
 מִשְׁמֶר וּמִשְׁמֶר יוֹשֵׁב הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׂוֹאֵג
 בְּאֶרֶץ וְכו', ה' שֶׁל הַלֵּילָה עָלֶיהָ שׂוֹאֵג הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּשֵׁלֹשׁ מִשְׁמְרוֹת שְׁשָׁם הַוָּוִי, שָׁם הַוָּוִי הוּא
 וַיֵּדָא.

וּמַנִּין לָנוּ שְׁעַקֵּר אָדָם אֶת הָאֵילָן וְהַפְּרִי וְהָעֲנָפִים
שָׁלוּ, וְלֹא נִשְׁאַר שָׁם אֵלָּא הַשָּׂרֵשׁ שֶׁהִיא ה'
הַתְּחִתּוֹנָה? וְהוּא שְׁכָתוּב וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָה, כָּמוֹ
שֶׁאֵיכָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ אֵיכָה יֵשְׁבָה בָּדָד, אֵיךְ ה'
יֵשְׁבָה בָּדָד? בְּגִלְלָל וְהַתְּנַלְגָּל אָדָם בְּשִׁלְשֶׁת
הָאֲבוֹת, שֶׁהֵם עֲנָפֵי הָאֵילָן וְהַגּוֹף וְהַפְּרִי שֶׁל הָאֵילָן,
וְהַתְּתִקֵּן מֵה שְׁעַקֵּר, יָרַד בְּאֶבְרָם וְנָטַע בּוֹ ה',
שֶׁהִיא עֲנָפֵי הָאֵילָן, יָרַד בְּיִצְחָק וְעָשָׂה פְּרִי שֶׁהוּא
" מִן יִצְחָק, יָרַד בְּיַעֲקֹב וְנָטַע בּוֹ ו' שֶׁהוּא הָאֵילָן,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַאלֹהֵי יַעֲקֹב.

אַחֲרֵי כֵךְ בָּא מֹשֶׁה שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּשָׁנָם הוּא בָשָׂר,
שָׁנָם זֶה הֶבֶל, וְהוֹרִיד תְּמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה,
שֶׁהִיא שָׂרֵשׁ הָאֵילָן, וְהַשְּׁלִים אֶת הָאֵילָן בַּשָּׁם שֶׁל
יְהו"ה, וּמַשּׁוּם זֶה הַשְּׁתַּלֵּם בּוֹ שֵׁם יְהו"ה, כָּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וְאָמְרוּ לִי מָה שְּׁמוֹ מָה אֶמַר אֲלֵיהֶם, כִּי
יֹאמְרוּ לֹא נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהו"ה, שֶׁלְּאֲבוֹת לֹא הִתְנַלְּגָה
לָהֶם, מַשּׁוּם שֶׁהַשֵּׁם לֹא הָיָה שָׁלֵם, בְּאֲבוֹת לֹא
הִתְנַלְּגָה לָהֶם, וְהוּא שְׁכָתוּב וּשְׁמִי יְהו"ה לֹא נוֹדַעְתִּי
לָהֶם, בְּמָה שֶׁחָטָא אָדָם הַתְּתִקֵּן, וּבְמָה שֶׁחָטָא

הָכֵל הַתִּתְּקֵן, וְחֲזָר הַכֹּל בְּתִקּוּנֵנוּ בְּעֲנַפָּיו, בְּשָׂרָשָׁיו,
 בְּגוּפּוֹ, בְּכַרְיוֹ, וְהַכֹּל הַשְׁתַּלֵּם בְּב"ר שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה,
 ב"ר מִן בְּרֵאשִׁית, מֵה שֶׁהָיָה שֶׁת יִרְדָּה לְשֵׁם י'
 וְנַעֲשֶׂה שִׁי"ת, וּמִתְחִיל בְּב' שֶׁהִיא בְּרָכָה לְחוּצִיא
 אֶת הָאָרֶץ מִקְלָלָתָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה
 בְּעִבּוּרָהּ, וְאַחֵר יִרְדָּה ר' עֲלֶיהָ, שֶׁהִיא רֵאשִׁית
 חֲכָמָה, וּבְשֶׁקֶרֶב לְחֵר סִינִי, יִרְדָּה א' מִן בְּרֵאשִׁית,
 שֶׁהִיא אֲנָכִי, וְיִרַד עֲלֶיהָ הַכֶּתֶר, שֶׁהֵן הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
 עֶשֶׂר אֲמִירוֹת, וְהַשְׁתַּלֵּם הָאֵילָן בְּכֹל הַתִּקּוּנִים
 שָׁלוֹ.

אָמְרוּ לוֹ: רַבִּי רַבִּי, חֲרִי הָאֵילָן שָׁלֵם בִּיהו"ה,
 לָמָּה יִרְדָּה א' מִן בְּרֵאשִׁית? אֵלָּא מַשּׁוּם
 שֶׁהוּא מַעֲיִן לְהַשְׁקוֹת אֶת הָאֵילָן, שֶׁמֶשֶׁם אֱלֹהִי"ם
 מְלִיאָה מִכָּל תַּשְׁע הַסְּפִירוֹת, שֶׁהֵם בְּבִרְאשִׁית,
 שֵׁשׁ הֵן שֵׁשׁ הַסְּפִירוֹת, בָּרָא, שָׁלַשׁ סְפִירוֹת
 הָעֲלִיּוֹנוֹת, אֱלֹהִי"ם הִיא הָעֲשִׁירִית מְלִיאָה מִכָּל
 הַתַּשְׁע, הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל כָּלָם, וּמַשּׁוּם זֶה בְּרֵאשִׁית
 בָּרָא אֱלֹהִי"ם, בְּרֵאשִׁית בָּרָא עִם אֱלֹהִי"ם, אֶת

הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. בָּאוּ לְנִשְׁק אֹתוֹ וּפָרַח
לְמַעַלָּה.

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: חֲבֵרִים, בְּנֵי אֵי שֶׁהָקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא הַסִּבִּים עִמָּנוּ, שְׁעָלִינִים וְתַחְתּוֹנִים
לְהֵיוֹת עִמָּנוּ בַּחֲבוּר הָיָה, אֲשֶׁרִי דִדּוּר שְׁוֹת הַתְּנַלָּה
בוֹ, שְׁעָתִיד כָּל זֶה לְהַתְּחִיד עַל יְדֵי מַשָּׁה בְּסוּף
הַיָּמִים בְּדִדּוּר הָאַחֲרוֹן, לְקַיֵּם אֶת הַכְּתוּב מ"ה
שִׁ"הִיָּה ה"וּא שִׁיְהִיָּה, וְבוֹ ^(דף קיב ע"א) מ'מְכוֹן ש'בְּתוֹ
ה'שְׁנִית, אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁכָכ"ה לוֹ בְּגִימְטְרִיָּא מַשִּׁ"ה,
אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁיְהוּ"ה אֱלֹהֵי"ו, שְׁעָלִיו נֶאֱמַר דִּדּוּר הַלֵּךְ
וְדִדּוּר בָּא, וְאֵין דִּדּוּר פְּחוּת מַשְׁשִׁים רַבּוּא, וְעָלִיו
נֶאֱמַר דְּבַר צִוָּה לְאַלְפָּה דִדּוּר, וְהַתְּפַשְׁטוּתוֹ הִיא בְּכָל
דִּדּוּר וְדִדּוּר וּבְכָל צִדִּיק וְחָכָם שְׁמַתְעִםק בַּתוֹרָה, עַד
שְׁשִׁים רַבּוּא, לְהַשְׁלִים אֶת כָּלֶם מִהַפָּנִם שְׁלָהֶם,
וְסוּד הַדְּבַר - וְהוּא מְחַלֵּל מִפְּשָׁעֵינוּ, שֶׁהוּא שְׁקוּל
לְכָלֶם, כִּמּוֹ שְׁבַאֲרוּתוֹ בְּעָלֵי הַמַּשְׁנָה, אֲשֶׁה אַחַת
יְלָדָה שְׁשִׁים רַבּוּא, וּמִיְהוּ? מַשָּׁה שְׁשִׁקוּל כְּשִׁשִׁים
רַבּוּא, וּמַשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר עָלִיו דִּדּוּר הַלֵּךְ (וְדִדּוּר בָּא),
לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְדִדּוּר בָּא הוּא יָבֵא כִּמּוֹ מְקַדָּם.

וְעוֹד, כִּי שֶׁתְּ לִי אֱלֹהִים וְרַע אַחֵר, הִתְפַּשְׁטוּתוֹ
 שֶׁל שֶׁתְּ הִיָּתָה עַד יַעֲקֹב, שֶׁפָּרַח בּוֹ י' מִן
 שִׁית וְנִשְׁאַר שֶׁתְּ, וְנִשְׁאַר יַעֲקֹב עַקֵּב, שֶׁיַּעֲקֹב הָיָה
 דְּיוֹקְנֵוֹ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוָה, יָפִיו שֶׁל
 יַעֲקֹב בְּעֵין יָפִיו שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וּבְשָׂבִיל הִי' הָיָה
 נֹאמֵר אָבֵן מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים, שֶׁהֵם אֲבָרָהֶם וַיִּצְחָק,
 שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ לְאָדָם, הוּא יִשׁוּפֶךָ רֹאשׁ וְאַתָּה
 תִּשׁוּפֶנּוּ עַקֵּב, שֶׁהָיוּ יוֹדְעִים שֶׁהָיָה עֲתִיד לְלָקוֹת
 מִתְּנַחֲשׁ, וּמִשּׁוֹם זֶה נֹאמֵר בָּהּ אָבֵן מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים.

אָמְרוּ לוֹ הַחֲבֵרִים: וַתִּרִי אָמַר רַבִּי פְּנִיחָם שְׂאוֹת
 י' הִיא בְּיִצְחָק? אָמַר: וַדַּאי י' עֲלִיוֹנָה הִיא
 מִן חֲכָמָה, וְזוֹ הִיא י' קִטְמָה, וּמִשּׁוֹם זֶה נֹאמֵר בָּהּ
 עַקֵּב, וְהוּא שֶׁכֶּתוּב וְאַתָּה תִּשׁוּפֶנּוּ עַקֵּב, וְזוֹ כַּף יֶרֶךְ
 יַעֲקֹב שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ וַיֵּנַע בְּכַף יָרְכוֹ, וְנֹאמֵר בּוֹ וַיֵּנַע
 בְּכַף יָרְכוֹ, וְנֹאמֵר בּוֹ וְהוּא צִלַּע עַל יָרְכוֹ, וְזֶה י'
 מִן אֲדָנִי, וְהוּא י' מִן חוּה"י, שֶׁכָּה וַיִּסְתֵּר מִשְׁה
 פָּנָיו כִּי יָרָא מִתְּבִיט לַמָּקוֹם שֶׁחָטָא בְּרֵאשׁוֹנָה,
 לְפָנָי שֶׁיָּבֵא בְּגִלְגּוֹל. כִּיּוֹן שֶׁבָּא יַעֲקֹב לְשֵׁם, מִיָּד -
 וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּה וַיָּבֵן לוֹ בֵּית, בֵּית י', מִיָּד

הַשְׁתַּלְמָה י' עִם עֵקֶב וְנַעֲשֶׂה יַעֲקֹב, וְזֶהוּ שְׁאֵמַר
הַכֶּתוּב וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם, וְאַחֵר כָּךְ בָּא מִשָּׁה וְהַפֶּךְ
הוּא "י מְדִין לְרַחֲמִים, וְחֲזֹר יְהו"ה, וְזֶהוּ תַסֻּד שֶׁל
אָבֵן מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים. בָּאוּתוֹ זְמַן כָּלָם אָמְרוּ מֵאֵת
יְהו"ה תִּיָּתֵה זֹאת כּו'.

(אמר המניה: זה הלשון מצאתי בספר אחר)

בְּרֵאשִׁית, אֵין רֵאשִׁית אֵלָּא נְשָׁמָה. אָמַר לוֹ,
מִכָּאן נִדְעַ שֶׁבָּאוּת בְּרִית הַמִּילָה הוּא
חֲטֵא אָדָם וְכָל הַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ אַחֲרָיו, וְזֶהוּ שְׁאֵמַר
הַכֶּתוּב פֶּקֶד עֵזֶן אָבוֹת עַל בָּנִים, מַשּׁוּם שֶׁמַּעֲשֶׂה
אָבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם. אָמַר לוֹ, נִמְצָא שְׁשֵׁת גִּלְגּוּל שֶׁל
אָדָם וְהַכֵּל, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּשֵׁנָם הוּא בָּשָׂר, בְּשֵׁנָם זֶה
הַכֵּל, וְסוּד הַדְּבָר - אִזּוֹ הוּחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהו"ה,
וְאִדְעָךְ בְּשֵׁם, אִזּוֹ, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אִזּוֹ יִשִּׁיר מִשָּׁה,
בְּשֵׁם יְהו"ה וְאִדְעָךְ בְּשֵׁם, בְּשֵׁנֵי שְׁמוֹת, מֵה שְׁמוֹ
וּמֵה שֵׁם בְּנוֹ, וְנֶאֱמַר בּוֹ הוּחַל, שֶׁמִּשָּׁם הַשְׁתַּת
הָעוֹלָם.

בִּינְתִים הִנֵּה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹדָאי
וְרַבִּי יְהוּדָה וְשָׂאֵר הַחֲבֵרִים פָּגְשׁוּ אֶת
רַבִּי אֶלְעָזָר וַחֲבֵרָיו שֶׁהָיוּ עִמּוֹ. אָמַר לָהֶם, בָּמָּה
עִסְקָתֶם? אָמְרוּ לוֹ, בְּסוּד הַגִּלְגּוּל שֶׁל אָדָם וְהַכֵּל.
אָמַר, וְדָאי בְּסוּד הָעֲלִיֹן שֶׁהָיוּ מִתְעַסְקִים אִתָּם
הֵייתֶם מִתְעַסְקִים.

פָּתַח בָּמוֹ מִקֶּדֶם וְאָמַר, יֵשׁ הַכֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל
הָאָרֶץ וְכו', זֶה אָדָם וְהַכֵּל, בְּמַחֲשָׁבָה
וּבְמַעֲשֶׂה חֲטָאוֹ, בָּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ לְמַעַלָּה, וּמֵהֶם
מַחֲשָׁבָה וּמַעֲשֶׂה? הָאֵב וְהָאֵם, חֲכָמָה וּבִינָה,
שְׁעָלֵיהֶם נֹאמַר בָּלָם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ, הֲרִי עֲשִׂיתָ,
מִשּׁוֹם שֵׁשׁם כַּח מָה, זוֹ הַחֲכָמָה שֶׁתַּחֲלִקָה לְשָׁנֵי
צָדִידִים, מָ"ה הוּא אָדָם, מַחֲשָׁבָה - חָשַׁב מָ"ה, מָ"ה
- אָדָם, תִּמְצָא שֶׁאָדָם הוּא מַחֲשָׁבָה, בִּינָה שֵׁם י"ה,
הָאֵב וְהָאֵם, וְהִכֵּן בְּתוֹכָם הָעֲמוּד שְׁסוּמָד אוֹתָם,
אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּשֵׁם הוּא בָשָׂר, בְּשֵׁם זֶה הַכֵּל,
שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה, מִשּׁוֹם הָיָה, וְכָךְ פִּרְשׁוּהוּ הָרַאשׁוֹנִים
בְּשֵׁם זֶה מַעֲשֶׂה, הַכֵּל נִקְרָא עַל שֵׁם ב' מִן
בְּרֵאשִׁית, ל' לְעִינֵי כָל יִשְׂרָאֵל, ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי

תורה שעתידה להנותן על ידו, וזהו ה"ל, שנאמר
בו כי על כל מוצא פי יהו"ה יחיה האדם.

ויש הכל של הצד האחר שנאמר בו הכל הנה
מעשה תענועים, וזהו הכל של נבלות הנה
ודברים בטלים, שאין בהם תועלת כלל, ומשום
זה יש הכל כו' שמגיע אליהם במעשה הרשעים
ויש הכל אשר מגיע אליהם במעשה הצדיקים. מי
זה הרשעים? זה סמא"ל ונחש, ש של משה היא
שלשה ענפים של שרש האילן, וזו ש מן שת, מ"ה
מן משה זה אדם, שהוא בדמות האדם שלמעלה,
וזהו מה שמו ומה שם בנו, וזה המ"ה, (ה) תורת
יהו"ה תמימה, ה' חמשה חמשי תורה, שנתנו לו
בארבעים ימים וארבעים לילות שלחם לא אכל
ומים לא שתה.

ומשום שעקר ש, שהיא שרש האילן, במקומה,
ונעשתה שלשה ענפים שהם שלשה זינים
כמו זה: ש, של זרע שהוא יורה ברחן, נעשה ז',
ששלש טפות התפשטו ונעשו שרביטים, ומשום

שְׁעָקָר אוֹתָם מִמְּקוֹמָם, וְיִמָּה שְׁתִּיהַ שְׁרָשׁ אַחֵר,
עָקָר אַחֵר, הַתְּחַלְקוּ לְשִׁלְשָׁה, כִּי הוּא נִזְרָק
בְּשִׁלְשָׁה גִלְגּוּלִים, אַחֵר בְּנֵת, וְשְׁנַיִם בָּשִׁם וְיִפֹּת,
וּמִשּׁוּם שְׂכָשְׁכָא נֵחַ, לֹא בִקֵּשׁ רַחֲמִים עַל אֲנָשִׁי
הַמְּבוּל, הַתְּבַיֵּשׁ אַחֵר כִּי וְאָמַר, וְאִם אֵין מִיחֲנִי נָא
מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כְּתִבָּתָהּ, וְשֵׁם, לֹא לְחֶנֶם הָיָה קוֹבֵעַ
מִדְּרָשׁוֹת, וּבִיפֹת נֶאֱמַר יִפֹּת אֱלֹהִי"ם לְיִפֹּת וְיִשְׁכֹּן
בְּאֶהְלֵי שֵׁם, בְּשִׁלְשָׁת אֱלֹה הָיָה צָרִיד לְהַשְׁתַּרְשׁ
בְּשָׂרָשָׁיו. רָאָה שְׁלֹא הִצְלִיחַ, עָקָר אוֹתוֹ מִשֵּׁם וְנִטַּע
אוֹתוֹ אַחֵר כִּי יְחִידִי.

אֲבָל אָדָם נִטַּע בְּשִׁלְשָׁת הָאֲבוֹת, וְהִצְטָרַף
וְהִתְלַבֵּן בָּהֶם וְהַשְׁתַּרְשׁ בְּשָׂרָשָׁיו וְהִצְלִיחַ,
מִיָּד כָּא מִשָּׁה שֶׁהוּא בְּנוֹ שֶׁל אָדָם, וְנָתַן תְּקוּדָשׁ
כְּרוּךְ הוּא תוֹרָה עַל יָדוֹ לְהַשְׁקוֹת אֶת הָאֵילָן
לְהַתְנַדֵּל בְּשָׂרָשָׁיו וְעֲנָפָיו. בְּאוֹתוֹ זְמַן הַתְּתַקֵּן
הָאֵילָן שְׁעָקָר, הִחְטָא שְׁחָטָא בְּעֵץ כָּאן תִּקֵּן הַכֹּל,
אַחֵר שֶׁהִתְכַּנֵּם מִשָּׁה מִן הָעוֹלָם נֶאֱמַר בּוֹ וְזָרַח
הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשָּׁמֶשׁ, וְנֶאֱמַר בּוֹ הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם
וְסוּבָב אֶל צָפוֹן סוּבָב סוּבָב הוֹלֵךְ הָרוֹחַ, שְׁלֹשׁ

פְּעָמִים סוֹבֵב בְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה גִּלְגּוּלִים שְׁרוּחוֹ סוֹבֵבָה
שָׁם. מִיָּד בְּשִׁמְצָא שָׁם לְשָׁרוֹת, מַה כָּתוּב? וְעַל
סְבִיבוֹתָיו שָׁב הָרוּחַ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: כָּאֵן נוֹדַע סוּד עֲלִיּוֹן מְרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ שְׁלִמְעָלָה, שֶׁהוּא בֶּן י"ה, שְׁסוֹבֵב
לְיָמִין וּשְׁמָאל וְהַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְאַחֲרֵי כֵן לְשִׁלְשֵׁת
הַתַּחְתּוֹנִים, שֶׁהֵם צְדִיק וּשְׁנֵי עַמּוּדֵי הָאֱמֶת, וְכֵן
אָדָם הָעֲלִיּוֹן אֵף כֵּן בְּשִׁשָּׁה צְדָדִים, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל
בְּרָאשִׁית בָּרָא שֵׁית לְמַעְלָה, בָּרָא שֵׁית לְמַטָּה, י'
שְׁפָרְחָה.

מִן שֵׁית הוּא י' שֶׁל יַעֲקֹב, שְׁפָרְחָה י' מִמֶּנּוּ וְנִשְׁאָר
עֲקֵב, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל הוּא יִשׁוּפֵךְ רֹאשׁ וְאַתָּה
תִּשׁוּפְנוּ עֲקֵב, וּמִשּׁוּם זֶה בְּשְׁפָרְחָה י' מִן שֵׁית, מַה
כָּתוּב בּוֹ? כִּי שֵׁית לִי אֱלֹהִים וְרַע אַחֲרַי, אַחֲרֵי גֵרָם
שְׁנֵאֲבָדָה י', שֶׁהִיא וְרַע מִן שֵׁית, וְהַסּוּד שֶׁל שֵׁית -
כָּל שֵׁתָה תַּחַת רִגְלִיו, כָּל וּדְאִי, שֶׁהוּא וְרַע אוֹת
בְּרִית קֹדֶשׁ. בְּאוֹתוֹ זְמַן בָּא מִשָּׁה עִם שְׁנֵי לוֹחֹת
שֵׁתָן ב' מִבְּרָאשִׁית, וּבִסָּה עַל שֵׁית וְנִעְשָׂה בְּשֵׁית,

ובאיזה מקום בפה ב' על שת? בזמן שאמר ויסתר
משה פניו, ואות י' היא תמונת יהו"ה, בשכר
ויסתר משה פניו כי ירא מהביט - ותמונת יהו"ה
יביט, והשתלם שת.

והינו בראשית ברא, השתלם בשית, שת הוא
סיום של אלפא ביתא, אב הראש של
אלפא ביתא, וזהו הסוד של א"ת ב"ש, כאן
התתקן האב עם הבן, שניהם זה על גב זה, בכל
מקום שהלכו לא נפרדו זה מזה. בראשית, שם
א"ת ב"ש, א"ב ש"ת, נשארו ר' י' מן בראשית,
עליו נאמר וירא ראשית לו, שהוא ראשית חכמה
יראת יהו"ה, כמו זה בן בתוך האב, וירא ראשית
לו, משם הוריש לו נשמה ונקרא ראשית לו
בשמו, ונקרא אדם בשמו בשלשת האבות שהם
ש, בא אדם במשה, ובמשה כולל הכל, ומשום
זה ש מן משה שקול ש לשלשת האבות, מ"ה שלו
כמו של אדם הראשון, מרכבה שלמה היתה
במשה לברו, כמו שהיתה בשלשת האבות, ואדם
העליון היה במשה. שלשת הענפים של ש - אריה

שׁוֹר נָשָׂר, מ"ה וְדָמוֹת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, וְנֹאמַר בּוֹ
 מַעֲשֵׂה מַעֲשֵׂה פְעָמִים, לְקַיֵּם בּוֹ מַה שֶּׁהָיָה הוּא שֶׁהָיָה
 וְאֲשֶׁר לְהִיּוֹת בְּכָר הָיָה, זֶה אָדָם הָרֹאשׁוֹן.
 הַשְׁתַּמְּחוּ בָּלָם לְפָנָיו וְאָמְרוּ: אֲשֶׁרִי חִלַּקְנוּ שְׁפָנֵינוּ
 בְּךָ לְדַעַת סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים מְמִירִים שֶׁל עֲתִיק
 הַיָּמִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: נוֹדַע מִכָּאן, שֶׁמַּעֲשֵׂה מַאֲוִתִּיּוֹתָיו
 מִשְׁמָע שֶׁהוּא הֶבֶל וְהוּא שֵׁת וְהוּא מַעֲשֵׂה,
 וְהַתַּפְשׁוּתוֹ שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וּבְכָל צַדִּיק
 וְצַדִּיק, וְהוּא הוֹלֵךְ בְּשֵׁלֶשׁ שֵׁלֶשׁ, וּבְכָל שֵׁלֶשׁ שֶׁהוּא
 רוֹכֵב נֹאמַר בָּהֶם לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּיָּךְ וּמִפִּי זֶרַעְךָ וּמִפִּי
 זֶרַע זֶרַעְךָ. מִכָּאן נוֹדַע שֶׁהוּא לֹא נִמְצָא אֵלָּא
 בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ תוֹרָה, וּמַשׁוּם זֶה זָכְרוּ תוֹרַת מַעֲשֵׂה
 עֲבָדֶי.

אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה: הַתַּפְשׁוּתוֹ בְּבִנֵּי אָדָם יֵשׁ
 לָהּ שְׁעוֹר? אָמַר לוֹ: כֵּן, עַד שְׁשִׁים רַבּוּא,
 וְסוּד הַדָּבָר - דּוֹר הַלֵּךְ וְדוֹר בָּא, וּפְרָשׁוֹהּ
 הַקְדָּמוֹנִים, אֵין דּוֹר פְּחוֹת מִשְׁשִׁים רַבּוּא, וּמַשׁוּם

זֶה נֶאֱמַר בּוֹ אִשָּׁה אַחַת יִלְדָה בְּמִצְרַיִם שְׁשִׁים
רְבוּא בְּכָרִם אַחֵד, וּמִיָּהּ? זֶה מַעֲשֶׂה שְׁחֹא שְׁקוּל
בְּשִׁשִּׁים רְבוּא מִיִּשְׂרָאֵל. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּרוּךְ
בְּנֵי לְעֵתִיק הַיָּמִים.

וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא בֵּן מִפְּרֵי הָאֲדָמָה מִנְחָה
לִיְהוָה, מִיָּזָה מְקוֹם הֵבִיא אוֹתָהּ? מִקֵּץ
יָמִים, מִתְּשִׁירִים שְׁלוֹ, כָּמוֹ אָדָם שֶׁכֶּסֶף יָמִיו חוֹזֵר
בְּתִשְׁבָּה כְּשֶׁאֵין לוֹ כֶּחַ לַעֲשׂוֹת טוֹב וְרַע,
וּבְעָלוּמִיו, כְּשֶׁחֹא כְּכֹחוֹ, לֹא שָׁב, כָּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּחוֹ
מִפְּנֵי שִׁיבָה תְּקוּם, וּמַשׁוּם זֶה וְאֵל בֵּן וְאֵל מִנְחָתוֹ
לֹא שָׁעָה, אֲבָל הֶבֶל מִכְּבוֹרוֹת צִאֲנוּ הֵבִיא לוֹ
קֶרֶבֶן, מִתְּיָפָה שְׁלוֹ, וּמַשׁוּם זֶה וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל
הֶבֶל. וְעוֹד, אֵל בֵּן וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, מַשׁוּם
שֶׁקֶרְבָּנוֹ הָיָה מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא עֲרוֹת, וּמָה
הָיָה? פְּשָׁתִּים, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַעֲשֵׂה לָהֶם מִכְּנָסִי בָּר
לְכִסּוֹת בָּשָׂר עֲרוֹת.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: שְׁהַתְּכֶסָּה בּוֹ בָּשָׂר עֲרוֹת -
טוֹב הוּא. אָמַר לוֹ: בְּנֵי, לֹא כָּל

הַעֲרִיֹת שְׁוִים, זֶה לֹא הַקָּרִיב קָרְבֵּן זֶה אֵלָּא לְקָרֵב
 אֶת עֲרֹתוֹ לֵה', שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אִישׁ אִישׁ אֵל כָּל שְׂאֵר
 בְּשָׂרוֹ לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֲרֹתָ אֲנִי יְהוָה, וּמָה
 עֲרֹתוֹ? תַּהֲמָה, הָעֲרָלָה הִרְעָה, הַנִּזְקָּה שֶׁל עֲרָלָה,
 אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ אָדָם הִרְאִשׁוֹן הִיָּה מוֹשֵׁף
 בְּעֲרָלָתוֹ, וּמָה הִיא הָאֵם שֶׁל הָעֲרֻבּוּיָה הִרְעָה?
 הַפְּרִי שֶׁל הָעֵץ שֶׁל טוֹב וָרַע, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וַתִּקַּח
 מִפְּרִי וַתֵּתֶן גַּם לְאִשְׁתָּה עִמָּהּ, וּמִי הִיא? לִילִי"ת,
 שְׁמִשָּׁם בָּאִים עָרֵב רַב שֶׁהֵם מְעַרְבִים עִם יִשְׂרָאֵל,
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם הוּא גֹי חוּטֵא, שֶׁהֵם זֹרַע מְרַעִים בָּנִים
 מִשְׁחִיתִים וְכוּ', וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵי"ךָ יִשְׂרָאֵל לְעֶגְלָה,
 וּבְשׁוֹם זֶה וְאֵל קִיִּן וְאֵת מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה.

וַחֲרִי נִתְבָּאֵר בְּהַקְדוּשׁ פָּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם וְרַחֲמָיו
 עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְנֶאֱמַר בּוֹ כִּי לֹא אֶחָפִץ
 בְּמוֹת הַמָּוֶת, וְקִבַּל אוֹתָם, כָּל שֶׁבֵּן אֶת קָרְבֵּן קִיִּן?
 אֵלָּא שֶׁהִיָּה רְצוֹנוֹ לִרְעַ בָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, אֲבָל הֶבֶל
 הִיָּה רְצוֹנוֹ בְּקָרְבָּנוֹ לְקָרֵב הַשְׂכִּינָה, לְאוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 בּוֹ וַעֲתִיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב לְבוֹשׁוֹ כְּשֶׁלֶג לָבֵן וְשֹׁעַר
 רֹאשׁוֹ כְּצֶמֶר נָקִי. בְּמָה? בְּאוֹתוֹ שֶׁהַקָּרִיב מְבַכְרוֹת

צאנו ומחלבהן, ומשום זה וישע יהו"ה אל הכל,
והרי נתבאר.

ומיד שלא התקבל קרבנו של קין, ויחר לקין
מאד, ויאמר יהו"ה לקין למה חרה לך
שלא מתקבל קרבנך? אם תיטיב מעשיך בגלגול
- שאת לך בעולם ותתקבל בתשובה, ואם לא -
לפתח חטאת רבץ. אמר רבי אלעזר: כאן לא
צריך לבסות את הסוד מה זה שא"ת, ולא באנו
לדרש בפסוק הזה, אלא ששאת זה הוא משא,
ובהפוך אותיות שא"ת הוא אש"ת. כאן רמז
שעבר על ואל אשת עמיתך לא תתן שכבתך בו,
שכא על תאומתו של הכל, וזהו ויקם קין אל
הכל, קם על תאומתו, ואחר כך חרג את בעלה,
כמו המצרי, וסוד הדבר - ויפן כה וכה, ואמרו
הראשונים מה זה ויפן כה וכה? אלא ראה מה
עשה בבית (דף קיג ע"א) ומה עשה בשדה, ואין שדה
אלא אשה, כמו שנאמר כי בשדה מצאה, והו
שפתוב ויהי בהיותם בשדה. ויפן כה וכה,
הסתכל אם היה בו מצד הטוב, שלפעמים נפרד

טוב מרע, ומשם הם הגרים, ומשום זה הסתכל
מכל צד עד ששנים רבוא ולא ראה שם גר שיוצא
ממנו, ויך את המצרי.

אחר כך מה כתוב? ואם לא תיטיב, אל תקרי
ואם אלא ואם, שהוא יתר שאת ויתר עז.
לפתח חטאת רבין, מה זה רבין? אלא כי תראה
חמור שנאף רבין וכו', שהוא לא יכול לשאת על
כתפו חמרת התורה, לא יכול לשאת על המלכות
בגלות, וחדלת מעזב לו, כאן תראה לקון
שעתידיים ישראל להיות ברחק בגלות, עני ורכב
על חמור, שיהיו בחמור, שמשאו על כתפו מעל
חמם בגלות ומכבד המלאכה, וזהו רבין תחת
משאו - בגלות, ובני קין שהיו עשירים וחזקים
במלכים בחזק רב, ומשום זה אמר אם תיטיב
שאת, הלא אם תיטיב להיות שאת לעניי ישראל,
שהם כבדים במשא כבד (וכברו ממני), אני אסכל את
בניך בעולם ומאריך עליהם, ואם לא - לפתח
חטאת רבין, לשער הגיהנם נפתחת, לטל נקמה
ממך ומבניך.

אמר רבי שמעון: ברוך בני לעתיק הימים, שהרי
רוח הקדש התעוררה אליך לגלות באן
חדושים שלא נודעו עד עתה. אמר: ודאי וזהו קול
דמי אחיך צעקים אלי, אותם דמים של ישראל,
שעתידיים לגזל אותם בני קנז, ערב רב, החיבים
הרשעים בגלות, וזהו כי מלאה הארץ חמם
מפניהם, וזהו ההרג של קנז אל הכל, שעני חשוב
במת.

ויהי (דף קיג ע"ב) במקץ ימים וגו', פתח רבי שמעון
ואמר: מה זה מקץ ימים? אלא מאותו
מקום שעתיד לומר בו קץ כל בשר בא לפני, קץ
שם לחשך, ותרגם יונתן בן עזיאל, קץ כל בשר
- המחבל של כל בשר, מלאכי חבלה. ראה
שעתידיים לצאת ממנו מחבלים ברימים, שהם
ישראל, שנאמר בהם כי כרם יהו"ה צבאו"ת בית
ישראל, בגלל כך ואל קיץ ואל מנחתו לא שעה,
וראה שעתידיים לצאת מהכל בפמה צדיקים, בגלל
זה וישע יהו"ה אל הכל ואל מנחתו.

וְהָרִי בַשָּׂעָה שְׁנוּלָד קִינ, נֶאֱמַר בּוֹ קָנִיתִי אִישׁ אֶת
 יְהו"ה, וְלֹא הָיָה כָּךְ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הִתְבַּשְּׁמָה,
 וְהִנָּחַשׁ הַקָּשָׁה הַטִּיל בָּהּ זִהְמָה שֶׁל הַדִּין הַקָּשָׁה,
 וּמִשּׁוּם זֶה לֹא הִתְבַּשְּׁמָה, וּבִשְׁקִין מִצַּד הַנִּקְבָּה יֵצֵא
 תַקִּיף קָשָׁה בְּדִינוֹ, כִּיּוֹן שָׁוִיהָ יֵצֵא, הִיא נִחְלָשָׁה
 וְנִתְבַּשְּׁמָה אַחֲרֵי זֶה, וְהוֹצִיָּאָה אַחֵר יוֹתֵר מִבָּשָׂם,
 וְעָלָה הָרֵאשׁוֹן שְׁתִּיחַ תַקִּיף קָשָׁה עַל הָאֶחֶר, שְׁתִּירֵי
 כָּל הַדִּינִים הִתְעוֹרְרוּ עִמּוֹ.

בֹּא וּרְאֵה מַה כָּתוּב? וַיְהִי בַּהֲיוֹתָם בַּשָּׂדֶה, בַּשָּׂדֶה
 שְׁנוּדָע לְמַעְלָה, שֶׁנִּקְרָא שָׂדֶה שֶׁל תְּפוּחִים,
 וְנִצַּח הַדִּין הָיָה אֶת אָחִיו, מִשּׁוּם שְׁתִּיחַ קָשָׁה מִמֶּנּוּ,
 וְהַכְּבִיעַ אוֹתוֹ וְהַטְמִין אוֹתוֹ תַחְתָּיו, עַד שֶׁהִתְעוֹרַר
 הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְהִעֲבִירוּ מִלְּפָנָיו, וְשָׁקַע אוֹתוֹ
 בְּנִקְבַּ תְּחוֹם רַבָּה, וְכָלֵל אֶת אָחִיו בַּשְּׁקוּעַ שֶׁל הַיָּם
 הַגָּדוֹל שְׁמִבָּשָׂם אֶת הַדְּמָעוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת.

וּמֵהֶם יוֹרְדוֹת הַנְּשָׁמוֹת לָעוֹלָם, אִישׁ כְּפִי דְרָכּוֹ,
 וְאֵף עַל גַּב שְׁהֵם טְמִירִים, מִתְבַּשְּׁטִים זֶה
 עִם זֶה וְנִעְשִׂים גּוֹף אֶחָד, וּמִהֲנוּף הָיָה יוֹרְדוֹת

נִשְׁמֹת שֶׁל הָרָשָׁעִים עֲזִי הָרוּחַ, הָאֵם עוֹלָה בְּדַעְתָּךְ
 מִשְׁנִיתָם יַחַד? לֹא, אֲלֵא אֶחָד לְצִדּוֹ וְאֶחָד לְצִדּוֹ.
 אֲשֶׁרִי הֵם הַצְּדִיקִים שֶׁשׁוֹלְפִים נִשְׁמֹתֵיהֶם מִהֲנוּף
 הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא אָדָם, שֶׁכּוֹלֵל הַכֹּל, הַמָּקוֹם
 שֶׁהַכֹּתָרִים וְהַעֲטוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת (דף קיד ע"א) מִתְחַבְּרִים
 שָׁם בְּצִרּוֹר הָאֲשָׁכּוֹל.

(נ"א) וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא בִּזְנוֹ, מִה זֶה מִקֵּץ יָמִים?
 אֲלֵא מֵאוֹתוֹ שֶׁעָתִיד לְהֵאמֹר בּוֹ קֵץ כָּל בָּשָׂר
 בָּא לְפָנַי, וּמִשׁוֹם זֶה וְאֵל בִּזְנוֹ וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה.
 וְעוֹד מִקֵּץ יָמִים, וְלֹא אֶמֶר מֵרֵאשִׁית יָמִים, אֲלֵא
 מִהַשִּׁירִים שָׁלוֹ וְלֹא מִן הַיָּפֶה, כְּאָדָם שֶׁבָּא עָנִי
 לְשַׁעַר שָׁלוֹ וּבִזְמַן שֶׁהוּא תֹאב לֶאֱכֹל, כִּדִּי שֶׁלֹּא
 לָתֵת לוֹ מִהַיָּפֶה שֶׁבַּמֵּאֲכָלִים, לֹא רוֹצֵה לָתֵת לוֹ
 דָּבָר אַחֵר שֶׁאֵכֹל אֶת הַיָּפֶה מִהַכֹּל, כִּינָם אֶת אוֹתוֹ
 שֶׁהוּא בַסּוּף וְנָתַן לְעָנִי הַזֶּה שֶׁהִתְיָאֵשׁ מִמֶּנּוּ. אֶמֶר
 לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְכָלכּ תִּזְרְקוּ אוֹתוֹ, וּמִשׁוֹם
 זֶה וְאֵל בִּזְנוֹ וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, אֲבָל הָכֵל לֹא
 הַקָּרִיב אֲלֵא מִהַיָּפֶה שֶׁל הַכֹּל, זֶהוּ שֶׁפֶתוֹב וְהָכֵל
 הֵבִיא גַם הוּא מִכִּבְרוֹת צֵאנּוּ.

וּמִחֲלִבָּהֶן, לֹא הִקְרִיב אֶלָּא שִׁירִים, וּמִשּׁוּם זֶה
 וַיֵּשַׁע יְהו"ה אֶל הָכָל וְאֶל מִנְחָתוֹ וְאֶל
 קִינֵן וְאֶל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, וַיֹּאמֶר יְהו"ה לְקִינֵן לָמָּה
 חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ, הֲלוֹא אִם תִּיטִיב שְׂאֵת.
 אָמַר לוֹ, אִם אֶתָּה תִּיטִיב מִעֲשִׂיךָ - שְׂאֵת, יִתְעַלָּה
 קִרְבָּנְךָ, וְאִם לֹא תִיטִיב מִעֲשִׂיךָ - לִפְתָּח חֲטָאת
 רִבִּין, שִׁיפְרַע מִמֶּךָ. נֹאמַר כָּאֵן רִבִּין, וּבְמָקוֹם אַחֵר
 כְּתוּב כִּי תִרְאֶה חֲמוֹר שֶׁנֶּאֱדָר רִבִּין תַּחַת מִשְׁאוֹ כּו',
 לֹא תִרְאֶה אֶת חֲמוֹר אַחִיד, זֶה קִינֵן שֶׁהוּא רוֹבֵץ
 מִכְבֵּד עֲוֹנוֹ, וְאִם לֹא רוֹצֵה לְחֹזֵר בְּתִשּׁוּבָה,
 וְחִדְלָתָ מַעֲזוֹב לוֹ, שְׁלֹא עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה אַחִיד, וְאִם
 חוֹזֵר בְּתִשּׁוּבָה, עֲזוֹב תַּעֲזוֹב עִמּוֹ. מָה עֹשֶׂה הָכָל?
 קָם עָלָיו וְהִפִּילוֹ לָאָרֶץ, וְאַחֵר כָּךְ קָם קִינֵן וְהִרְגּוֹ,
 שָׁכַן כְּתוּב וַיָּקָם קִינֵן אֶל הָכָל אֲחִיו וַיִּתְּרֶנְהוּ,
 וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר בֶּן סִירָא, טוֹב לָרַע אֶל תַּעֲשֶׂה,
 וְלֹא יִגִּיעַ אֵלֶיךָ רָע.

וַיֹּאמֶר יְהו"ה לְקִינֵן אִי הָכָל אַחִיד כּו', אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן: וְכִי לֹא הָיָה יוֹדֵעַ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא אֵיפֹה הָיָה הָכָל שְׂשׂוּאֵל אוֹתוֹ, וְהִרִי אֵין

מבסה מִמֶּנּוּ דְּכָר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אִם יִסְתַּר אִישׁ
 בַּמִּסְתָּרִים כו'? אֵלָּא אוֹי לְבָנֵי אָדָם הַטַּפָּשִׁים,
 אֲטוּמֵי הַלֵּב, סְתוּמֵי הָעֵינַיִם, שְׁעָלֵיהֶם נֶאֱמַר עֵינַיִם
 לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ, בָּאוּר שֶׁל הַתּוֹרָה, אֵלּוֹ אוֹתָם
 בְּהִמּוֹת שְׁלֹא מִסְתַּכְּלִים וְלֹא יוֹדְעִים אֵלָּא בַּתֵּבָן
 שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא קִלְפָּה מִבְּחוּץ וְהַמּוֹץ שֶׁלָּהּ,
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם מוֹץ וְתֵבָן פְּטוּרִין מִן הַמַּעֲשֶׂה,
 שֶׁתַּחֲכָמִים שֶׁל הַתּוֹרָה, בַּעֲלֵי הַסּוּדוֹת, זוּרְקִים
 הַתֵּבָן וְהַמּוֹץ תַּחֲצוּנִים, וְאוֹכְלִים אֶת הַחֲטָה שֶׁל
 הַתּוֹרָה שֶׁהִיא מִבְּפָנִים, עֹשִׂרִים וְשֹׁתִים הָאוֹתִיּוֹת
 שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁעוֹלוֹת לְחֶשְׁבוֹן חַטָּה.

בֹּא וִרְאֵה, אֵלּוֹ הַבְּהִמּוֹת חוֹשְׁבִים שֶׁשָּׂאֵל אוֹתוֹ
 הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא א"י הֶבֶל אֲחִידָה, כְּמִי שְׁלֹא
 יָדַע אֵיפֹה הוּא, אֵלָּא א"י, הוּא שֶׁתַּסְתַּלֵּק מִן
 אֲדֻנִּי, שֶׁהוּא א' אֱהִי"ה הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה אֲנֹכִי, י'
 יְהו"ה שְׁעוֹלָה עֲמָה לָדוֹן אֶת בָּנָיו. בְּגִלְלָהּ זֶה
 בְּשֶׁתַּסְתַּלֵּקָה א"י מִן אֲדֻנִּי, נִשְׁאַר ד"ן, בְּגִלְלָהּ זֶה
 א"י הֶבֶל אֲחִידָה, וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הִשְׁמֵר אֲחִי
 אֲנֹכִי?! לֹא יָדַעְתִּי שֶׁשְׂכִּינָה, שֶׁהִיא אֲנֹכִי, עָמָּה שָׁם,

א"י שְׁהִתְעַלָּה הָאֵם וְהִבֵּן אֶל הַחֲכָמָה לְפָל מִפְּנֵי
נִקְמָה, וְלָמָּה אֶל הַחֲכָמָה? מִשּׁוּם שֶׁהָאָדָם הָעֲלִיּוֹן
הוּא שֶׁנִּבְרָא אָדָם תַּחְתּוֹן בְּדַמוּתוֹ.

וַיֹּאמֶר קוֹל דְּמִי אַחִיד צֹעֲקִים אֵלַי, מַה זֶה דְּמִי?
דָּם הָיָה צָרִיד לְהִיּוֹת! אֲלֹא מַה זֶה דְּמִי?
ד"ן בְּחֻשְׁבוֹן דְּמִי, וְזֶהוּ דָן אֲנֹכִי וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ
בְּרַב־שׁ גְּדוֹל. וְעוֹד, מַה זֶה קוֹל דְּמִי? קוֹל דָּם הָיָה
צָרִיד לְהִיּוֹת! אֲלֹא תִרְגָּם אוֹנֵקלוֹס, קוֹל וְרַעֲיוֹתָיו
שְׁעֵתִידִים לָצֵאת מֵאֲחִיד, אוֹתָם שְׂשִׁים רַבּוּא
שְׁעֵתִידִים לָצֵאת מִהֶבֶל, בָּאוּתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּשֵׁם
זֶה הֶבֶל, בָּלָם צוֹעֲקִים מִן הָאָדָמָה. כָּאֵן רָמִז עֲנוֹי
חֲדִין וְעוֹנוֹת (דף קיד ע"ב) חֲדִין וְחָמֶם וְשׁוֹד וְשֹׁכֵר שְׁעֵתִידִים
בְּנֵי קִין לַעֲשׂוֹת בְּבְנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְזֶהוּ קוֹל
דְּמִי אַחִיד, אַחִיד נִקְרָא מִצַּד אוֹתָם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
חָרְגוּ אִישׁ אֶת אָחִיו.

(נ"א) וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֶל קִין אֵי הֶבֶל אָחִיד, אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, וְכִי לֹא הָיָה יוֹדֵעַ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
אִיפֹה הֶבֶל שְׁתָּיָה שׂוֹאֵל אֵיִה הֶבֶל אָחִיד? וְכִי הוּא

לֹא הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵין דָּבָר מִכֶּסֶה
 מִפָּנָיו, אֲפֹלוּ מִחֲשֶׁכֶת הַלֵּב, כָּל שֹׂכֵן דָּבָר שֶׁל
 הָעוֹלָם, שָׁאֵמַר לֹא יִדְעָתִי הַשֹּׁמֵר אֶחָי אֲנֹכִי? אֵלֶּא,
 אוֹי לַטֹּפְשִׁים אֲטוּמֵי הַלֵּב, וְעֵינַיִם לָהֶם וְלֹא
 מִסְתַּכְּלִים אֵלֶּא בַּתֶּבֶן לֶאֱכֹל מִפָּנָיו בִּבְהֻמּוֹת,
 שֶׁחֲכָמִים שֹׁמְכִירִים בַּחֲטָה שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא
 עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת בְּחֻשְׁבּוֹן חֲטָ"ה, אֵלוּ
 זוֹרְקִים הַתֶּבֶן מִן הַתּוֹרָה, וְאוֹכְלִים אֶת הַחֲטָה שֶׁל
 הַתּוֹרָה מִבִּפְּנֵי. עוֹד אֶרְאֶה לָכֶם סוּדוֹת טְמִירִים
 בְּפֶסוּק זֶה, בְּזִמָּן שֶׁהֲרֵג קִיֵּן אֶת הַבֵּל, עָלָה א"י מִן
 אֲדֻנִּי וְנִשְׁאַר ד"ן, א' הוּא אֲנֹכִי, הָאֵם הָעֲלִיזָנָה,
 י' יְהו"ה שֶׁל יוֹדֵי"ן אֲבֵא, שֶׁעָלוּ לְתַבְעֵי דִין עַל בָּנֵם
 שֶׁהוּא הַבֵּל, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אִי
 הַבֵּל אֶחֱיָד.

בְּאוֹתוֹ הַזִּמָּן הוּא אָמַר לֹא יִדְעָתִי הַשֹּׁמֵר אֶחָי
 אֲנֹכִי. רָאָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא
 הַזִּכִּיר י', אֵלֶּא א' שֶׁהוּא אֲנֹכִי, אָמַר לוֹ קוֹל דְּמִי
 אֶחֱיָד צִעֲקִים אֵלַי, דָּם אֶחֱיָד הָיָה צָרִיד לְהִיּוֹת, מַה
 זֶה דְּמִי? אֵלֶּא זֶה דָּם י'. וְעוֹד דְּמִי הוּא ד"ן בְּחֻשְׁבּוֹן

שְׁנֵשָׁאֵר מִן אֲדֻנִי, וְהַכֹּל אִמָּת, שְׁשִׁלְשָׁה שְׁמוֹת
 כְּלוּלִים בְּאוֹתוֹ שֵׁם, הָאֵב הָאֵם וְהַבֵּת, שֶׁהֵם יְהו"ה
 אֱהי"ה אֲדֻנִי, מִשּׁוּם שֶׁהַכֹּל הָיָה דְמוּת שֶׁל אָדָם
 שְׁלִמְעָלָה שֶׁהוּא הָעֶמּוּד הָאֲמִצְעִי, וְהוּא הַקּוֹל
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ קוֹל דְּמִי אֲחִיד. וַיֵּשׁ סוּד אַחֵר, קוֹל
 דְּמִי? קוֹל דָּם הָיָה צָרִיד לְהִיּוֹת, אֲלֵא תִרְגֵּם
 אוֹנְקֵלוֹס, קוֹל דָּם זֶרְעִיּוֹת שֶׁעֲתִידִים לָצֵאת
 מֵאֲחִיד, וְהֵם שְׂשִׁים רַבּוּא.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁרָאָה שֶׁתִּחַטָּא הָיָה הָיָה תְלוּי בְּמָקוֹם
 עֲלִיּוֹן, הִרְהֵר בְּתִשּׁוּבָה, וְאָמַר גְּדוֹל עֲוֹנִי
 מִנְּשׂוּא, הֵן גִּרְשָׁת אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
 וּמִפְּנִיךָ אֶפְתָּר וְהִיִּיתִי נֶעַ וְנָד בְּאֶרֶץ וְכו'. כָּאֵן גִּרְמוֹ
 גִּלְגּוּל הִרְשָׁעִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וּבִכְן רָאִיתִי רִשְׁעִים
 קְבָרִים וּבָאוּ וְכו'. וְזֶהוּ הֵן גִּרְשָׁת אֹתִי הַיּוֹם - זֶה
 גִּלְגּוּל רֵאשׁוֹן, וְהִיִּיתִי נֶעַ - זֶה גִּלְגּוּל שֵׁנִי, וְנָד - זֶה
 גִּלְגּוּל שְׁלִישִׁי, וְזֶהוּ סוּד עַל שְׁלִשָּׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל,
 אֵם שָׁב בְּתִשּׁוּבָה בְּשִׁלְשָׁה גִלְגּוּלִים - יָפָה, וְאֵם לֹא
 - כְּתוּב בּוֹ וְעַל אֲרֻבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ, לֹא מִחֲזִיר
 אוֹתוֹ בְּנוֹף אַחֵר, אֲלֵא יָד לְיָד לֹא יִנָּקֶה רָע, וְכָךְ

הוֹלֵךְ נָע וָנָד עַד שְׁשִׁים רְבּוּא, וְלָכֵל אֶחָד בְּכִי כַחוּ,
שֶׁל אוֹתוֹ שְׁהוֹרֵג בָּהּ, הִקְדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹטֵל מִמֶּנּוּ
נִקְמָה. (ע"ב בספר אחר).

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אִם בֵּן, בְּשִׁנּוּדָע שָׂכַל הַצָּרוֹת
הָלָלוּ יִהְיוּ בְּגָלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה, לָמָּה נֶאֱמַר
קִנִּיתִי אִישׁ אֶת יְהו"ה? אִם תֹּאמַר בְּשָׂכִיל קִנִּיתִי
שִׁיָּצָא מִמֶּנּוּ וְרַע מִעֲלָה, אַחֵר שְׁהוּא יִתְבַּנֵּם,
יִתְעוֹרְרוּ בָנֵי קִינָה לְהַחֲרִיב אֶת הָעוֹלָם, וּמִהֶם קוֹל
דְּמִי אַחִיד צוֹעֲקִים, וְהוּ שְׂכָתוֹב מִשּׁוֹר עֲנִיִּים
מֵאַנְקַת אֲבִיוָנִים כו'.

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנִי, קִינָה הִיא מִצַּד הָעֵץ שֶׁל
טוֹב וְרַע, וְהַתְּפִשּׁוֹת הַטּוֹב הִיא בְּגִלְגּוֹל
עַד קִינָה חוֹתֵן מִשָּׁה, מִשָּׁם וְאֵילָף הַתְּפִשּׁוֹת הָרַע,
וּמִשּׁוֹם שְׁהִרְאָה לוֹ הִקְדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵה
שְׁעֵתִידִים לַעֲשׂוֹת בָּנָיו לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וָדוֹר,
שְׁהַכֵּל הוּא הִרְאָה לוֹ, הוּא אָמַר גָּדוֹל עוֹנֵי מִנְשׂוּא,
וּמִנֵּין לָנוּ שְׁהִרְאָה לוֹ אֶת גִּלְגּוֹלוֹ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר?
וְהוּ שְׂכָתוֹב הֵן גִּרְשָׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה

וּמִפְּנֵי אֶסְתֵּר וְהֵייתִי נָע וְנָד בְּאַרְצִי, נָע וְנָד וַדָּא,
כָּאן רִמּוֹ אֶת גְּלָגּוּלוֹ וְשָׁל בְּנִיו. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וּבְכֵן
רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבָרִים וְכָאוּ, וַחֲרִי בְּאַרְנוֹ אוֹתָם
וּמִשְׁלָם לְשִׁנְאָיו וְכו'. הֵן גִּרְשָׁתִי אוֹתִי - זֶה גְּלָגּוּל
רֵאשׁוֹן, הַיּוֹם - כְּמוֹ אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הַיּוֹם אִם
בְּקֻלּוֹ תִשְׁמָעוּ, וְהֵייתִי נָע וְנָד - שְׁנֵי גְלָגּוּלִים
אַחֲרֵיכֶם, אֶסְתֵּר - כָּאן רִמּוֹ וַיֹּאמֶר אֶסְתֵּר פָּנֵי
מִהֶם כּו', וְהֵן כָּל אֱלֹהִים יִפְעַל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ
עִם גִּבֹּר, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר עַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל,
וְעַל אֲרֻבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֵנּוּ, שְׁלֹשׁ מַחֲזִיר אוֹתָם לְגוֹף
רְבִיעִי וְלֹא בְּגִאָּלָה רְבִיעִית, אֵלָּא נֶאֱמַר בְּיִשְׂרָאֵל
יְהו"ה בָּרָד יִנְחֶנּוּ וְאִין עֲמוֹ אֵל גִּבֹּר, בְּגִלְלֵל זֶה
פְּרִשׁוּת בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה אִין מְקַבְּלִים גִּרִּים לַיּוֹמֹת
הַמִּשְׁנִית.

וְעוֹד (דף קטו ע"א) אִי הֶבֶל אַחִיד, בֹּא וּרְאֵה, שְׁתִּי
הַאוֹתִיּוֹת תִּלְלוּ שְׁמַעְתִּי שְׁלִמְקוֹם עֲלִיּוֹן הָיוּ
עוֹלוֹת, א"י א' אֶמּוֹן מִפְּלֹא וּמִכֶּסֶת, י' מַחֲשָׁבָה,
שְׁבִמְקוֹם הָיָה חֲטָאוֹ אָדָם וְהֶבֶל, וְנֶאֱמַר שֶׁהֵם א'
בְּתֵר עֲלִיּוֹן, י' מַחֲשָׁבָה, לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה הִתְעַלָּה

החטא הוה. אמר לו רבי אלעזר: אבא, וְהָרִי כַּמָּה
מִחֲשָׁבוֹת הֵן; הַשְׁכִּינָה נִקְרְאת מִחֲשָׁבָה, וְהִיא י' מִן
אֲדֻנִּי וְחֻכְמָה מִחֲשָׁבָה, וְכֵתֵר שְׁהִיא א' מִן אֲדֻנִּי
מִחֲשָׁבָה, וְכַמָּה מִחֲשָׁבוֹת הֵן זו לְמַעַלָּה מִזֶּה וְזוֹ עַל
גַּב זֶה, וְהוּא שְׁכֵתוֹב כִּי גִבָּה מַעַל גִּבָּה שֹׁמֵר וְגִבָּהִים
עֲלֵיהֶם, וְלְמַעַלָּה מִכָּל הַמִּחֲשָׁבָה הַנִּסְתָּרֶת שֶׁל כָּל
הַנִּסְתָּרִים, עֲלִיוֹנָה עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים, שְׁאִין מִחֲשָׁבָה
אַחֶרֶת לְמַעַלָּה מִמֶּנָּה, וְכַמָּה מִחֲשָׁבוֹת הֵן לְבוֹשִׁים
זו לָזוֹ, וְהוּא נֹדֵעַ שֶׁלֹּא חָטָא אֵלָּא בַּמִּחֲשָׁבָה שְׁהִיא
לְבוֹשׁ, וְהוּא שְׁכֵתוֹב וְאִירָא כִּי עִירוֹם אֲנֹכִי וְאַחֲבָא.
נֹאמֵר בְּאָדָם וְאַחֲבָא, וְנֹאמֵר בְּמִשָּׁה וַיִּסְתֵּר מִשָּׁה
פָּנָיו.

אמר רבי שמעון: בְּנִי, בְּיָדָאִי בְּכָל חָטָא אָדָם,
בַּמִּחֲשָׁבָה שְׁהִיא לְבוֹשׁ, וּבַמִּחֲשָׁבָה שְׁהִיא
מִכַּפְּנִים, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר לְמִשָּׁה בְּזִמְנָא שְׁאָמַר
הִירָאִנִּי נָא אֶת כְּבֻדָּךְ, אָמַר, כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם
וְחִי, שְׂאֵם זָכָה שְׁיִרְאֵנִי, וְחִי לְעוֹלָם, וּמִשּׁוּם זֶה
אָמַר לוֹ לֹא תוּכַל לִירְאוֹת אֶת פָּנָי, וְאִינָם הַפָּנִים
בָּאֵן, אֵלָּא הַפָּנִים שֶׁלֹּא נִרְאִים, בְּמָקוֹם שֶׁנֹּדֵעַ

עַלֵּת הָעֲלוֹת וּבִמְקוֹם שְׁהִתְנַלָּה, וְחָטְאוּ שָׁל אָדָם
 נָרָם שָׁלֹא יָכֹל מַעֲשֵׂה לְהִסְתַּכֵּל בּוֹ, כָּל שָׂכֵן אַחֵר,
 שְׁעַלֵּת הָעֲלוֹת הִסְתַּלֵּק מִהַמַּחֲשָׁבָה שְׁחָטָא בָּהּ
 אָדָם, וּמַעֲשׂוֹם זֶה עֵינַן לֹא תִשׁוּרְהוּ, וּמַחֲשָׁבָה לֹא
 תְּכִילְהוּ, וְלֹא יִכּוֹלָה לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ, שְׁהוּא חַי
 חַיִּים, וּבִמְקוֹם שְׁהוּא שׁוֹרָה אֵינַן שָׁם מִיתָה,
 וְהַמַּחֲשָׁבָה שְׁהִסְתַּלֵּק מִמֶּנָּה בְּיִדְאֵי הִיא חֲכָמָה.
 הַלְבוּשׁ לַחֲכָמָה הַסְתוּמָה, בְּיִדְאֵי בָּהּ חָטָא אָדָם,
 וּמַעֲשׂוֹם זֶה נֶאֱמַר בּוֹ כִּי עִירוֹם אֲנֹכִי וְאַחֲבָא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְהָרִי מִכָּאֵן מַשְׁמַע שָׁלֹא חָטָא
 בַּמַּחֲשָׁבָה הָעֲלִיוֹנָה, אֵלֹא בְּאוֹתָהּ שְׁהִיא
 לְבוּשׁ מִמֶּנָּה, וְהוּא נִשְׂאָר בְּאוֹתָהּ (דף קטו ע"ב) שְׁהִיא
 מִבְּפָנִים, בַּמַּחֲ בְּלִי קַרְקָפָה, וּמַעֲשׂוֹם זֶה וְאִירָא,
 שְׁהוּדָעוּעַ מֵאוֹתָהּ שְׁלִפְנִים מִהַמַּחֲשָׁבָה הַסְתוּמָה
 שְׁהִיא עַלֵּת הָעֲלוֹת. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנִי,
 בַּמַּחֲשָׁבָה שְׁהִיא הַמַּחֲ אַף כִּךְ חָטָא, שְׁיִרְעַע יֵצֵא
 מִשָּׁם, שְׁהוּא הַמַּעֲיִן שָׁל עֵץ חַיִּים, שְׁהוּא אוֹר
 קְדָמוֹן וְאוֹר צַח וְאוֹר מְצַחֲצַח, שְׁלֹשׁ טַפּוֹת שְׁנִדְמוֹן
 בִּי הָעֲלִיוֹנָה, הַקּוֹץ שְׁלִמְעָלָה וְהַקּוֹץ שְׁלִמְטָה,

וְעַצֵּם הִי' בְּאַמְצֵעַ, וְעָרַב שָׁם חֲשָׁד שְׁהַפְסִיק בֵּין
עַלֹּת הָעֲלֹת לַמַּח הַנְּסָתָר, וּמַשּׁוּם זֶה כִּי לֹא יֵרָאֵנִי
הָאָדָם וְחִי, עַד שְׁאוֹתוֹ חֲחֲשָׁד יַעֲבֹר מִשָּׁם, וְזֶהוּ
הַפֹּד כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הָיוּ מִבְּדָלִים בֵּינְכֶם וּבֵין
אֱלֹהֵיכֶם, וּמַשּׁוּם אוֹתוֹ חֲשָׁד, אֵין הַמַּחֲשָׁבָה יִכּוֹלָה
לְחַשֵּׁיג שָׁם, כָּל שְׂכֵן הָעֵינִי, עַד שְׁעוֹבֵר מִשָּׁם אוֹתוֹ
חֲחֲשָׁד, וּבְמוֹתוֹ לְמַטָּה יֵשׁ עֲנֵן חֲשָׁבָה, שְׁנֵאמַר כֹּה
סִבְתָּה בְּעֵנֶן לֶךְ כּו'.

הוֹדְעָעֵר רַבִּי אֶלְעָזָר וְכָל הַחֲבֵרִים, וְהוֹדְעָעֵרוֹ
הוֹקְנִים בְּעָלֵי הַיְּשִׁיבָה. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר: עַד עַכְשָׁיו לֹא יָדַעְתִּי שְׁחַטָּאוֹ שֶׁל אָדָם כִּדְ
הָיָה עֲלִיּוֹן, שְׁחַגִּיעַ לְמָקוֹם הָעֲלִיּוֹן שֶׁל כָּל
הָעֲלִיּוֹנִים. אָמַר: אָבִא, יֵתֵן לִי רִשּׁוֹת לְשֹׂאֵל אֵף עַל
גַּב שְׁלֹא נִתְּנָה רִשּׁוֹת לְכָל אָדָם לְשֹׂאֵל, כָּל שְׂכֵן
לְדַעַת. אָמַר לוֹ: אָמַר בְּנִי, שְׁחַרֵּי רָצוֹן נִמְצָא,
וְהָרִשּׁוֹת נִתְּנָה לְגִלּוֹת כָּל מֶה שְׁיִכְלְנוּ לְדַעַת. אָמַר
לוֹ: אָבִא, נוֹדַע בְּשִׁבִּיל אוֹתוֹ חֲחֲשָׁד שְׁהַפְסִיק בֵּין
עַלֹּת הָעֲלֹת לְבֵין הַמַּחֲשָׁבָה הַנְּסָתָרָת, שְׁעַלֹּת עַל
כָּל הָעֲלֹת לֹא הִשְׁתַּתַּף בְּשׁוּם מַחֲשָׁבָה נִסְתָּרָת,

כָּל שָׁכֵן גְּלוּיָהּ, וְלֹא בָשׁוּם אֹרֶךְ גָּנוּז וְנִטְמָר וְקִדְמוֹן
 וְצִח וּמִצְחָצַח. אָמַר: וַדַּאי כִּךְ הוּא, שָׂאם הָאֻרֹת
 הִלְלוּ וְהִמְחִשְׁבוֹת הָיוּ מִמֶּנּוּ, לֹא הָיָה יָכוֹל הַחֲשָׁד
 לְהַפְרֵד, אֲבָל עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת הוּא עַל כָּל
 הָאֻרֹת הַגָּנוּזִים וְהַנִּסְתָּרִים בְּנִשְׁמָה בְּגוֹף, וְהָאֹר
 הַקִּדְמוֹן, אֵף עַל גַּב שֶׁהוּא נִסְתָּר וְגָנוּז וְהוּא קִדְמוֹן
 לְכָל הַסְפִּירוֹת וְלְכָל הָאוֹתִיּוֹת וְהַנִּקְדוֹת וְהַטְעָמִים,
 כִּךְ הוּא לְגַבִּי עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת כִּמוֹ גּוֹף
 לְנִשְׁמָה, שֶׁבְּעֲלֵת הָעֲלוֹת אֵין בּוֹ גָּזוֹן וְלֹא צוּרָה וְלֹא
 דְמוּת וְלֹא שְׁתַּפּוֹת, וּבְמָקוֹם שֶׁהָעֵין לֹא שׁוֹלֶטֶת,
 מִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת דְּמִיוֹן?

אַחֲרֵי שֶׁהִתְרַחַר תְּשׁוּבָה אָדָם לְמַטָּה, חֲזַר הִלְבוּשׁ
 לַמַּחַ, שֶׁהוּא הָאֵב, הַקְּרָקֶפֶת שֶׁל הַתַּפְּלִין,
 וְהַתְּחִבֵּר הַמַּחַ, שֶׁהוּא הַחֲכָמָה, בָּאֵם, מִיָּד וַיַּעֲשׂ
 יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר
 וַיְלַבֵּשֵׁם, וְהֵם הַתַּפְּלִין שֶׁהֵם מַעוֹר. בָּאוֹתוֹ זְמַן
 עֲמֻדָה תְּשׁוּבָה, שֶׁהִיא הָאֵם, בְּקִרְקַפַּת הַתַּפְּלִין, עִם
 אָדָם לְהִגֵּן וּלְבַסּוֹת עָלָיו, שֶׁהִיא עָרֶם, כִּמוֹ שֶׁהוּא
 כֶּסֶה עַל הַמַּח הָעֲלִיוֹן. וּבְנִי, כָּל מִי שֶׁמִּנִּיחַ תַּפְּלִין

בְּאֵלֹו כִּסֵּה עַל הַמַּח הָעֲלִיּוֹן, וּמַשּׁוּם זֶה הַשְּׂכִינָה
הָעֲלִיּוֹנָה לֹא זָוָה מִמֶּנּוּ, וְסוּר הַדָּבָר - אִם עֲוֹנוֹת
תִּשְׁמַר יְהִי אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד, מ"י יַעֲמֹד וַדָּא, שְׁהִיא
הָאִם הָעֲלִיּוֹנָה, הַתְּשׁוּבָה, הָרִי עֲמָדָה עִם הָאָדָם
הָעֲלִיּוֹן, וְהַשְּׂכִינָה שְׁהִיא תִפְלָה שֶׁל יָד עִם הָאָדָם
הַתְּחִתּוֹן, הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה יֵרְדָה עִם אָדָם,
וְהַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה עִם הֶבֶל, וְעִם כָּל (זֶה) בְּעָלִי
הַמְּחִירָה שְׂבָאִים מֵהֶם, וּמַשּׁוּם זֶה וַתִּלְכְּנָה שְׂתִיחֵן.

מִיָּד שְׁחַטָּאוּ יִשְׂרָאֵל בְּחַטָּא הָעֶגְל מַה כָּתוּב?
וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלַּחַת אִמְכֶם, שְׁנֹאמַר כֹּה בִי
אִם לְבִינָה תִקְרָא, הַשְּׁתִּלַּחַת (וְהַסְתַּלְּקָה) מֵהֶם, וַתָּרֵם
מֵעַל הָאָרֶץ, שְׁלֹא יוֹרֶדֶת עֲלֵיהֶם אֵלָּא
(דף קטז ע"א)
בְּשִׁבְתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, וְנִשְׁאַרְתַּ הַשְּׂכִינָה
הַתְּחִתּוֹנָה יַחֲדָה לְמַשָּׁה, וְהַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה יַחֲדָה
לְמַעֲלָה, וַתְּרִי פִרְשׁוּתָּ אִיכָה יִשְׁבָּה בָּדָד,
שְׁבַתְּתַחֲלָה לֹא הִיְתָה הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה זָוָה מֵהֶם,
כִּמוֹ שְׁהַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה. אֲשָׁרִי הֵם בְּעָלִי
הַתְּשׁוּבָה שְׂמוֹרִידִים אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם בְּכָל יוֹם וְשָׁעָה
וְרַנֵּעַ, וְלֹא זָוָה מֵהֶם בְּכָל מְקוֹם, שְׁעֲלִיהֶם נֹאמַר

בְּהִתְהַלֵּכְךָ תִּנָּחַח אוֹתְךָ כּו', וְאִין לָהּ עֲלֵיהֶם יוֹם
יָדוּעַ כְּמוֹ שְׂאֵחִירִים, שְׁלֹא יוֹרֶדֶת עֲלֵיהֶם אֵלָּא
בְּשִׁפְתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, אֲבָל בְּעָלֵי תְּשׁוּבָה לֹא זֹוּה
מֵהֶם לְעוֹלָם.

וּמִשּׁוּם זֶה, בְּנִי, אִ"י הֶבֶל אַחִיד, אִם יִבְלְנוּ לוֹמַר
א' י' מִן אַחִי"ה הָאֵם הָעֲלִיזָנָה, וְנִשְׁאָרוּ
ה' ה', וְנֶאמַר עֲלֵיהֶן וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּי־הֶן, כָּאֵן חָטָא
הֶבֶל, אָדָם חָטָא בִּי"ו מִן יְהו"ה וַחֲסִתֶּלֶק י"ו
וְנִעֲשָׂה ו' י'. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וַחֲרִי י' ו' הֵם י'
לְמַעַלָּה ו' לְמַטָּה, מַה זֶּה ו' י'? אָמַר: בְּנִי, כִּדְּ זֶה
וּדְאִי, שְׁחִטָא הָזֶה הוּא לְמַעַלָּה בָּאוֹת א
שְׁחִתְעֵלְתָּה בְּמַחֲשָׁבָה, שְׁחִיָּא י' הָעֲלִיזָנָה, שְׁשֵׁם
עֲלֵת הָעֲלוֹת, וְנִשְׁאָרָה ו' י' כְּמוֹ זֶה: , וְעַל חִי'
הָעֲלִיזָנָה נֶאמַר כִּי יָדַע שְׁמִי, שֵׁם י', יִקְרָאֲנִי
וְאֶעֱנֶהוּ. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁמוֹרִיד אוֹתוֹ בְּמַחֲשָׁבָתוֹ
לְמִקְוָמוֹ, שְׁעַל הַמַּחֲשָׁבָה חֲזוּ נֶאמַר זֹאת הַתּוֹרָה
לְעֵלָּה לְמִנְחָה וְלַחֲטָאת וְלֶאֱשָׁם וְלַמְּלוּאִים וְלַזִּבְח
הַשְּׁלָמִים.

וְלָמָּה נֶאֱמַר בָּאוֹת י' כִּי יֵדַע שָׁמִי? אֵלֶּא, כִּמּוֹ
 שָׂאִין בָּאוֹת י' שְׁתַּפּוֹת שֶׁל אוֹת אַחֲרָת, כִּדְ
 אִין בּוֹ שְׁתַּפּוֹת, שֶׁהוּא אֶחָד וְאִין שְׁנֵי לוֹ, אֶחָד בְּלִי
 חֲשִׁבּוֹן, הוּא בָּרָא אֶת הַכֹּל וְאִין בּוֹרָא עָלָיו, וְכִי
 יֵשׁ מִי שְׁיָכוֹל לְבָרָא אֲפָלוּ יִתּוּשׁ קָטָן, אֵלֶּא הוּא?
 אֵלֶּא לַמִּים יֵשׁ כַּח לְבָרָא אֵילָנוֹת וְעֶשְׂבִּים, וְהֵם
 נִבְרָאוּ, אֲבָל בּוֹרָא הָעוֹלָמִים בָּרָא, וְאִין עָלָיו מִי
 שֶׁבָּרָא אוֹתוֹ וְדִי לְחֻכָּם בְּרָמוֹ, שֶׁבִּמְקוֹם הַזֶּה אִין
 לְגִלּוֹת יוֹתֵר.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: מִכָּאן מִשְׁמַע שֶׁיֵּשׁ בּוֹרָא
 בְּשְׁתַּפּוֹת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת, כִּמּוֹ ב' מִן
 בְּרֵאשִׁית, שֶׁהִיא הָאֵם, ר' מִן רֵאשִׁית שֶׁהִיא חֲכָמָה,
 ו' מִן בּוֹרָא שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, א' מִן בְּרֵאשִׁית
 שֶׁהוּא כֶּתֶר, שִׁי"ת, שֵׁשׁ סְפִירוֹת, תְּרֵי בִלְן עֶשֶׂר,
 אִם אֶחָד חָסֵר לֹא הִשְׁתַּלְּמָה הַבְּרִיאָה, אֲבָל עַלֹת
 עַל כָּל הָעֲלוֹת הוּא בָּרָא הַכֹּל, בְּלִי שְׁתַּפּוֹת כָּלָל.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִמּוֹ זֶה שֶׁמַּעֲנֵנוּ שְׁבַעֲשָׁר
 סְפִירוֹת לֹא נֶאֱמַר שֵׁם אֵלֶּא אֲצִילוֹת וְלֹא

בְּרִיאָה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: וְכִי אָמַר שְׁׁיֵשׁ בָּהֶם
 בְּרִיאָה? אֵלֶּא כֹּל הָעֵשֶׂר בְּשִׁתּוֹת זֶה עִם זֶה עוֹשׂוֹת
 בְּרִיאָה בְּעוֹלָם, וְאַנִּי אוֹמֵר, שָׁאֵם הָיָה חֶסֶד אֶחָד
 מִן הַמִּנִּין, לֹא הִשְׁתַּלְּמָה אוֹתָהּ בְּרִיאָה, אֲכַל עַלֹת
 עַל כֹּל הָעֲלֹת הוּא בּוֹרֵא בְּלִי שִׁתּוֹת אַחֶרֶת,
 שֶׁהוּא אֶחָד בְּלִי שִׁתּוֹת כָּלֵל, לֹא לְמַעַלָּה וְלֹא לְמַטָּה
 וְלֹא בְּאַמְצַע וְלֹא מִכָּל צֶדֶד כָּלֵל. אָמַר, וְדַאי כָּעֵת
 הַתְּנַלְתָּ מֶה שֶׁלֹּא נִמְסָר לְגִלּוֹת אֲפִלּוּ מִחֶלֶב לִפְתָּה,
 וְסוּד זֶה צָרִיךְ לְכַסּוֹת מִכָּל אָדָם, שְׂאִין כָּל מִחַ
 יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת זֶה, אֵלֶּא אִלּוּ שְׂיֻדָּעִים בְּסוּדוֹת
 אִלּוּ שִׁחְכְּמָתָם עוֹלָה עַל כָּל הַנְּבִיאִים וְהַחֲכָמִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבָא, חֲרִי הַתְּנַלְתָּה א' בְּסוּד
 עֲלִיּוֹן בְּשִׁחְכְּמָתְךָ עַלֹת הָעֲלֹת בָּאוֹת י'
 וְנִשְׁאַר וי, אֵלֶּא מֶה זֶה אוֹי? אָמַר לוֹ: (א' הָעֲלִיּוֹנָה) (יֵשׁ)
 א' לְמַעַלָּה מִן א', שְׁיֵשׁ א' מִהֶאֱוִיּוֹת הַגְּדוֹלוֹת,
 וְיֵשׁ א' מִן הָאוֹתִיּוֹת הַקְּטַנּוֹת, וְיֵשׁ א' מִן הָאוֹתִיּוֹת
 הַבִּינּוֹנִיּוֹת, הֵם אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, אָדָם שֶׁל יְצִירָה,
 אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָּה, וְעַלִּיהֶם נֶאֱמַר כִּי גִבּוֹר מַעַל גִּבּוֹר

שמר, ויש שלשה עליונים עליהם בדרך אצילות,
ועליהם נאמר וגבהים עליהם.

ואותם של בריאה הם לבושים לאותם של
אצילות, וזהו אור לבוש עליון, ואותם
עשרה מתלבשים בעשר, ואלו של אצילות אמרו
לאותם של בריאה שמתלבשים בהם, נעשה אדם
בצלמנו בדמותנו, כל ספירה נתנה בו חלקו
מבפנים ומבחוץ, ואם חסרה אחת מעשר ספירות
שלא היתה נותנת בו חלקה, לא היתה משתלם
בנינו של אדם, ובזמן שתטא אדם, כל ספירה
וספירה נטלה חלקה ממנו, ונשאר אין, וסוד
הדבר - ויותר האדם מן הבהמה אין, ומשום זה
אמרו בעלי המשנה, ואדם ביקר כל ילין נמשל
בבהמות נדמו. אדם שהיה לן בכבוד שלמעלה
ולא שמר אותו, נמשל בבהמות הדמות שלו, שהן
חיות הקדש, אבל עלת העלות כשברא אותו,
כמו שנאמר (וזהו שכתוב) ויברא אלהים את האדם
בצלמו, הוא נטל ממנו הכל, ונתן בו כלי שתפות
של אחר, שהאב והאם עשו אותו בציוריהם

בְּשָׁנֵי צִיּוּרִים. וְהוּא שְׁכָתוֹב וַיִּצָּר יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, וַיִּצָּר בְּשָׁנֵי צִיּוּרִים, הַצִּיּוֹר שֶׁל הָאֵב שֶׁהוּא יְהו"ה, וְהַצִּיּוֹר שֶׁל אֱלֹהֵינוּ שֶׁהוּא הָאֵם, וְזֶהוּ וַיִּצָּר יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, וְאַחֲרַיִךְ עָשָׂה אוֹתוֹ בְּלִי, וְהוּא שְׁכָתוֹב עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה, לֹא כְתוֹב מִן הָאֲדָמָה, אֲלָא עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה, וְזוֹ הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וְאָדָם עַל עֶפֶר יָשׁוּב, שֶׁהוּא הַגִּלְגּוֹל שָׁלוֹ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבָא, אַחֲרַיִךְ שֶׁנִּמְצָא רָצוֹן, צָרִיךְ לִפְתּוֹחַ בְּדִבְרֵים בְּגִלּוּי, מָה הָאָדָם שֶׁפָּרָא עַל־תְּ הָעֲלֹת בְּדַמּוּתוֹ, שֶׁחֲרִי כְּתוֹב שָׂאִין בּוֹ דַּמּוּת? אָמַר לוֹ: בְּנִי, כָּאֵן לֹא אָמַר בְּצִלְמֵנוּ, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דַּמּוּת, אֲלָא בְּצִלְמוֹ, רוּצָה לוֹמַר, כְּמוֹ שֶׁהוּא רוּצָה וְאֵינּוּ נִרְאָה, שֶׁהוּא יִהְיֶה כָךְ, וְכְמוֹ שֶׁאֵין בּוֹ דַּמּוּת, שֶׁהוּא יִהְיֶה כָךְ, וְכְמוֹ שֶׁאֵין קִדְמוֹן עָלָיו, שֶׁהוּא יִהְיֶה כָךְ, וְכְמוֹ שֶׁהוּא עַל־תְּ הָעֲלֹת אַחֲד בְּלִי שְׁתַּפּוֹת וּבְלִי תַשְׁבּוּן, שֶׁהוּא יִהְיֶה כָךְ, הַכֹּל כְּמוֹתוֹ.

וַיֵּשׁ אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה וַיִּצְרָה וַעֲשִׂיהָ בְּגִזָּן אַחֲרַיִךְ בְּלָבוֹשׁ וְגוֹף (שֶׁל בְּחִיז) (בְּלָבָד), שֶׁבְּאַצִּילוֹת חֲרִי

נֹאמַר שְׂאִין בּוֹ בְּרִיאָה וַיַּצִּירָה וַעֲשִׂיהָ כָּלֵל. יֵשׁ
בְּרִיאָה שֶׁהוּא בָּרָא לְמַטָּה בְּדַמוֹתוֹ, אֲבָל לֹא שֶׁהוּא
נִבְרָא.

וּבֹא וְרֵא, אֵף עַל גַּב שְׁנֵאמַר בְּסִפִּירוֹת בְּרִיאָה,
הוּא בְּלָבוֹשׁ מִבְּחוּץ, וְלֹא מִבְּפָנִים, וּמַשּׁוּם זֶה
כְּתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, כָּאֵן סוּד
אַחֵר בַּגּוֹף, יֵשׁ סִפִּירוֹת שֶׁל בְּרִיאָה, וַיֵּשׁ סִפִּירוֹת
שֶׁל אֲצִילוֹת, וּמַשּׁוּם זֶה וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם,
זֶה הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי, שְׁנֵאמַר בּוֹ כְּתוּב אֶת הָאָדָם
לְשִׁבְתָּ בֵּית. בְּצִלְמוֹ - שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, בְּצִלְמֵ
אֱלֹהִים - שְׂכִינָה עֲלִיוֹנָה, וַיִּצְרֵה יְהוָה אֱלֹהִים
אֶת הָאָדָם - זֶה צַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים, יִצְרוּ בִּיצִירָה
עֲלִיוֹנָה וּבִיצִירָה תַּחְתּוֹנָה שְׁתֵּם י' מִן א, ו' מִן
וַיִּצְרֵה הוּא הו' שְׂבָאֲמִצְע, שֶׁהוּא בְּשְׁנֵי יוֹדִין כְּאוֹת
א, וְעַל שְׁנֵי יוֹדִים נֹאמַר חֲכָמוֹת נָשִׁים כְּנֻתָה
בֵּיתָה, וְהֵם חֲכָמָה קְדוּמָה וְחֲכָמָה תַּחְתּוֹנָה.

וְאָדָם מֵצַד שֶׁל אוֹת הַבְּרִית י' נוֹלַד מֵהוּל, זֶהוּ
שְׂכֵתוֹב וַתִּבְרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, אָמְרוּ

צדיק כי טוב, ששם אין קלפה של ערלה כלל,
וזה שנאמר אדם הראשון מושך בערלתו היתה, זה
אדם של עשייה, ומה הוא? זו הקלפה שהתלבשה
בו (בה) לשלט על הכל, זה שכתוב ומלכותו בכל
משלה, ומשום זה נאמר בה נעשה אדם בצלמנו
בדמותנו, להתלבש בכל הדיוקנאות והקלפות.

ועוד נאמר בשכינה התחתונה נעשה אדם
בצלמנו בדמותנו, שהיתה כלולה מכל
הספירות, שכל עשר הספירות כל אחת נתנה בו
חלקה, ומה חלקה? אלא כל ספירה נתנה בו
עשור שלה, שכל ספירה עולה לעשרה, ונתנו לו
כל אחת ואחת העשור שלה, נשארו הן תשע
תשע, וכל אחת ואחת השתלם בה לעשרה,
ומשום כך מעשרים אחד מעשרה, ומשום שהיא
כלולה מכלם, נאמר בה אהבת כלולותיה, כלולה
מן הכל, ואחר שנכללה מן העליונים נאמר בה
ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל
הארץ, נכללה בתחתונים, ואפלו בכל הקלפות
של הצד האחר התלבשה, לקיים בה ומלכותו בכל

מַשְׁלָה, וּבְכָל מָה שֶׁתִּלְבַּשׁ נִבְלָלָה (נִקְרָאָה) בְּשֵׁמוֹ,
הָרִי כָּאֵן אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָּה וַיִּצִּירָה.

הָאָדָם שֶׁל בְּרִיאָה פֶּרְשֻׁהוּ עַל תַּפְאֶרֶת. מַה זֶה
בְּצִלְמוֹ? בְּצֵלָם, שְׁתֵּי דְמִיּוֹת שֶׁל לְמַעְלָה,
אֱלֹא (אֵל) הֵן וָא"ו, שְׁתֵּי וָוִי"ן, הֵם שְׁתֵּי דְמִיּוֹת שֶׁל
אֲשֶׁר הוּא אָדָם שֶׁל הָאֱמֻצֵּעַ, שֶׁשְׂכִּינָה הָעֲלִיּוֹנָה הִיא
דְּמוּת אָדָם עֲלִיּוֹן, אֲשֶׁר הוּא חֲכָמָה עֲלִיּוֹנָה, וְשְׂכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה - דְּמוּת אָדָם, אֲשֶׁר הוּא הָעֲמוּד הָאֱמֻצֵּעִי.

וְעוֹד, הָעֲמוּד הָאֱמֻצֵּעִי בְּדְמוּת הַכֶּתֶר, וְזֶה אָדָם
שֶׁל בְּרִיאָה, וְאָדָם שֶׁל יִצִּירָה - צַדִּיק
בְּדְמוּת שֶׁל חֲכָמָה, וּמַשּׁוּם זֶה וַיְהִי"ה נִתֵּן חֲכָמָה
לְשִׁלְמָה, אֲשֶׁר הוּא צַדִּיק בְּרִית שְׁלוֹם שָׁלֵם ה',
וְשְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה - אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָּה, הַדְּמוּת שֶׁל
הַשְׂכִּינָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְהַכֹּל אֱמֶת, (וְהַשְׂכִּינָה וְדָאֵי נִבְלָלָת בְּכָל),
וּמַשּׁוּם זֶה לְפַעְעִים נִקְרָאת נֶאֱשֶׁר לְפַעְעִים חֲתִיָּה.
לְפַעְעִים יוֹנָה, לְפַעְעִים צַפּוֹר, בְּכָל מָה (דף קיז ע"א)
אֲשֶׁר שׁוֹלֶטֶת נִקְרָאת בְּשֵׁמָהּ, וּבְעֲשָׂבִים נִקְרָאת
שׁוֹשְׁנָה, עֵץ פְּרִי עֲשֶׂה פְּרִי, וּבְשׁוֹלֶטֶת עַל הָאָרֶץ

נִקְרְאָת אֶרֶץ, וּבְשֵׁשׁ לָטַת עַל הַיָּם נִקְרְאָת יָם עַל
שָׁמוֹ, וּבְשֵׁשׁ לָטַת עַל הַהָרִים נִקְרְאָת סָלַע, אֵין
בְּרִיָּה בְּעוֹלָם שֵׁשׁ לָטַת עָלֶיהָ שְׁלֹא נִקְרְאָת בְּשֵׁמָה,
אֲבָל עִם כָּל זֶה שֵׁשׁ לָטַת עַל הַכֹּל, עוֹשֶׂה הַפְּרָדָה
בֵּין הַדְּרָגוֹת שֶׁהֵן מַח וּפְרִי, לְבֵין הַקְּלָפוֹת שֶׁל הַצֹּד
הָאֶחָד שֶׁהֵן בְּקָלָפוֹת הָאֵנוֹז שְׁמִכְסוֹת עַל הַמַּחַ, וְסוּד הַדְּבָר - וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.
אִי לְמִי שְׁמַעְרָב אֶת קְלָפוֹת הַצֹּד הָאֶחָד עִם
הַדְּרָגוֹת שֶׁל צֹד הַפְּתָרָה.

(כאן חסר) (אמר המגיד עוד מצאתי בס"א זה הלשון)

וְהָאָדָם יָדַע אֶת חֲוָה אִשְׁתּוֹ וְכו', וְכִי לֹא יָדַע
אוֹתָהּ עַד אוֹתוֹ הַזְּמַן? אֵלָּא מִיּוֹם
שֶׁנִּתְחַרַּב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
הִתְיַחַד עִם שְׂכִינָתוֹ בִּימּוֹת הַחֹל, וְלֹא הָיוּ יִשְׂרָאֵל
מִבְּרִירִים אֶת כָּחוֹ בִּימּוֹת הַחֹל, מַשּׁוּם שְׁמִמְשָׁלַת
הָעֶבֶד וְהַשִּׁפְחָה בָּהֶם, אַחֲרַיִם שִׁיעֲבְרוּ מִן הָעוֹלָם,
מִיָּד וַיִּדַּע אָדָם עוֹד אֶת אִשְׁתּוֹ, וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן, כִּי
מִלֵּאָה הָאֶרֶץ יָדָעָה אֶת יְהו"ה, וּבְאוֹתוֹ זְמַן יִתְקַבְּלֵם

הַכְּתוּב כִּי כֻלָּם יֵדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָּם,
וּבַיּוֹם הַזֶּה יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

דָּבָר אֲחֵר, וְהָאָדָם יֵדַע אֶת חֲזוֹן אֱלֹהֵי וַתִּהְיֶה
וַתֵּלֶד אֶת בִּין, יֵדַע וְדָאִי, כְּמוֹ וּמִרְדְּכִי יֵדַע.
יֵשׁ יְדִיעָה לְטוֹב וְיֵשׁ יְדִיעָה לְרָע. בְּזִמְנֵי שְׁהוּלִידָה
אֶת בִּין, יֵדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה, אוֹתָהּ וְהִמָּה,
וְעַד אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁמִנְיָעָה וּמִתְפַּשְּׁטָת אוֹתָהּ וְהִמָּה
בְּכָל הַדּוֹרוֹת. וְשָׁלְשָׁה גְלָגוּלִים, עָלֵיהֶם נֹאמַר הֵן
כָּל אֵלֹהִים יִפְעַל אֱלֹהִים לְפַעֲמִים שְׁלוֹשׁ עִם גִּבּוֹר, אֲחֵר
שְׁתֵּי גִבּוֹר בִּיזְרוֹ, שְׁלֹשׁ עוֹשָׂה חֲטָא, וְחִידִיעָה הוּא
שֶׁל בִּין הִיא שְׁתֵּי גִלְתָּהּ לוֹ עַד אוֹתוֹ מְקוֹם
שְׁתֵּי גִלְתָּהּ, שְׁעָלָיו נֹאמַר כִּי מִשְׁרָשׁ נָחַשׁ יֵצֵא
צִפֶּעַ, מִשּׁוֹם שְׁהוּא מִשְׁרָשׁ נָחַשׁ שְׁתֵּי גִלְתָּהּ וְהִמָּה
בְּחִזּוֹ, מִלְּאֵךְ הַמָּוֶת שְׁנָרֵם מִיָּתָהּ לְאָדָם וּלְכָל
הַדּוֹרוֹת שְׁלוֹ, כִּדּוֹ וְהַרְבֵּה לְהַרְגֵּהּ, וּמִשּׁוֹם זֶה הַרְגָּה
אֶת הַכָּל.

וְהִזְהִמָּה הוּא שְׁנִיטְלָה מִמֶּנּוּ הִיא לִילִי"ת, אִמָּם שֶׁל
הָעָרֶב רַב, עָלֶיהָ נֹאמַר רַגְלֶיהָ יִרְדּוּת

מָנוּת וְכו', שֶׁהִיא סֵם הַמָּוֶת שֶׁל אֵל אַחֵר שֶׁהוּא
 סמא"ל, וְהִיא הַפְּרִי שֶׁלּוֹ, גַּם - לְרַבּוֹת אֵל אַחֵר,
 הַנֶּחֱשׁ, בְּגִלְגָּלָה נֶאֱמַר וַתִּקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכַל. כָּאֵן
 הַסּוּד שֶׁל חֲנוּה, וַתִּתֵּן גַּם לְאִישָׁה עֲמָה וַיֹּאכַל, גַּם
 - לְרַבּוֹת, וְאַחֵר כֶּךָ רָאָה אוֹתוֹ שֶׁהִתְחַרַּט, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂוּא, וּבִשְׂבִיל זֶה קָנִיתִי אִישׁ
 אֶת יְהו"ה. כָּאֵן רָמְזוּ קִינֵי חוֹתֵן מַשֶּׁה שֶׁעָתִיד לַחֲזוֹר
 בְּתִשְׁבּוּכָה וּלְקַבֵּל אוֹת הַפְּרִיָּת. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב וַיֵּשֶׁם
 יְהו"ה לְקִינָן אוֹת, אוֹת בְּרִית מִלָּה לְהִגֵּן עָלָיו.

וּמִנְּשׂוּם זֶה וַתּוֹסֶף לְלָדַת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל, מֶה
 זֶה וַתּוֹסֶף? אֵלָּא סוּד הַדָּבָר - וְלֹא יוֹסֵף
 עוֹד לְדַעְתָּהּ, בְּגִלְגָּל אוֹתָהּ וַחֲמָה שִׁינְצָאָה מִמֶּנּוּ,
 וְרָאָה הִתְפַּשְּׁטוּתוֹ בְּכָל דּוֹר. כִּיּוֹן שֶׁרָאָה אֶת הֶבֶל,
 שֶׁהִתְפַּשְּׁטוּתוֹ בְּכָל דּוֹר לְטוֹב, אָמַר וַתּוֹסֶף לְלָדַת,
 הִיא הוֹסִיפָה כְּמָה קְרִבָּנוֹת וְכְמָה תַּחֲנוּנִים וְכְמָה
 בְּכִיּוֹת בִּשְׂבִילוֹ, כִּיּוֹן שֶׁהוּא הָיָה עָתִיד לְטַהֵר אֶת
 הַזֵּהָמָה שֶׁלּוֹ מִן הָעוֹלָם, וַחֲרִי קִהְלָתָהּ אָמַר יֵשׁ הֶבֶל
 אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ
 אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים. כָּאֵן הִתְגַּלָּה צַדִּיק וְרַע

לו רשע וטוב לו, יש הקל ויש הקל, ועליהם נאמר
 לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו, בשגם זה
 הקל, ויהרי פרושוהו בשגם זה משה, משה זה שות,
 והוא שם, והוא הקל, והן כל אלה יפעל א"ל
 פעמים שלוש עם גבר.

וסוד הדבר - איה השם בקרבנו, שהוא מה שמו,
 וזה האדם שהוא רביעי, ובשבילו נאמר ועל
 ארבעה לא אשיבנו, לא אשיבנו יותר בגלגול. כיון
 שנת בו אביו שהוא אדם, באותו זמן נודע מה
 שמו ומה שם בנו כי תדע, וזהו הסוד של מה שמו
 מה אמר אליהם, וזוהי מרכבה שלמה, ש שלש
 חיות שרובב עליהם מ"ה, ועליהם נאמר הן כל
 אלה יפעל א"ל (דף קיז ע"ב) פעמים שלוש עם גבר.

קם רבי שמעון ואמר: ותוסף ללדת את אחיו את
 הקל, אוי לעולם שיש להם עינים ולא רואים,
 אזנים ולא שומעים את סודות התורה, והולכים
 אחר הכצע של העולם הזה. בא וראה, קין הוא
 יצר הרע, הקל יצר הטוב, הקל הוא הלב, והם

שְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב, וְהוּא שְׁפָתוֹב לֵב חָכָם לְיָמֵינוּ לֵב
 בְּסִיל לְשִׁמְאָלוֹ, לֵב חָכָם לְיָמֵינוּ וְהַ הֶבֶל, שְׁנֵאמַר
 בּוֹ וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל, הוּא תּוֹסֶפֶת
 רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, כִּין הוּא רוּחַ הַטְּמָאָה, שְׁהוּא גּוֹרֵעַ
 וְלֹא מוֹסִיף, כִּין הַגּוֹף, כִּין לְשִׁנְיָהֶם, וּבְשִׁילָה נֶאמַר
 אֵל תִּסְתַּכֵּן בְּכַנְקָן אֶלָּא בְּמָה שְׁיֵשׁ בּוֹ. וְדַאי כִּין
 הוּא הַלֵּב, שְׁהוּא קְלִפַּת הָאֲגוּז, לֹא אוֹתוֹ שְׁלִמְעָלָה
 שְׁהוּא פְּרִי עֵץ הַחַיִּים, וּמַשּׁוּם שְׁתַּכֵּן הָיָה יֵשׁ בּוֹ
 מוֹב וָרַע, נֶאמַר בּוֹ וַיַּעַן הַדַּעַת מוֹב וָרַע לֹא
 תֹאכַל מִמֶּנּוּ, עַד שְׁעוֹבְרַת אוֹתָהּ הַקְלָפָה מִהָאֲגוּז,
 הַפְּרִי שְׁנִקְרָא מִיתָה וְחַיִּים, אֹר וְחֶשֶׁךְ, הֶבֶל מוֹב
 וְהֶבֶל רַע, הַהֶבֶל שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁהוּא לֵהֵב, עָלָיו
 נֶאמַר קוֹל יְהוָה חִצָּב לַהֲבוֹת אֵשׁ, וְזוֹ ה' שֶׁל
 מִשְׁה, מ' מִשְׁה, ש' שֶׁת, שְׁנֵאמַר בּוֹ כִּי מִן הַמִּים
 מִשִּׁיתָהוּ, ש' שֶׁם, וְלֹא לְחִנָּם הָיָה שֶׁם קוֹבֵעַ
 מִדְּרָשׁוֹת בַּתּוֹרָה, וְהָיָה שֶׁת, הַסִּיּוּם שֶׁל אֶלְפָּא
 בִּיתָא, שֶׁת בְּגִלָּל כָּל שְׁתָּה תַּחַת רִגְלָיו.

וְהֶבֶל מִצַּד הַיָּמִין הוּא כּוֹלֵל שְׁבָעָה הֶבְלִים, וְהֵם
 אֲבִגִּית"ץ וְכו', שֶׁשׁ עוֹלָם, שְׁהֵם לְהֶבִים

בַּשָּׁשֶׁת שְׁבָעוֹת הַקִּנָּה, וְהַכֵּל שֶׁל הַפָּה שְׁבִיעִי,
 וּבִנְגֻדָּם אָמַר דָּוִד שְׁבָעָה קוֹלוֹת שֶׁל הָבוּ לַיהוָה
 בְּנֵי אֱלֹהִים, וְעַל שְׁבַע הִלְלוּ נְאֻמָּר בִּי לֹא עַל הַלָּחֶם
 לִבְדּוֹ יִתְּיָה הָאָדָם בִּי עַל כָּל מוֹצֵא בִי יְהוָה יִתְּיָה
 הָאָדָם, וְשְׁבָעָה הַקוֹלוֹת הִלְלוּ עוֹלָיִם בְּשְׁבָעָה
 רְקִיעִים, וַיֵּשׁ שְׁבַע שֶׁל הַשָּׁמַיִם שְׁיֹרְדִים בְּשְׁבַע
 אֲרָצוֹת, וְעַלֵּיהֶם אָמַר קִהְלֵת בִּי מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי
 הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעַלָּה וְכו'.

שְׁבָעָה הַבָּלִים מוֹבִים אֵלָיו, הֵם שְׁבַע שָׁנוֹת הַשְּׁבַע,
 וּבִנְגֻדָּם אַחֲרֵים בִּנְגֻד שְׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב, אֵלָיו
 הַבָּלִים שֶׁל חַיִּים, וְאֵלָיו הַבָּלִים שֶׁל מִיתָה, וּמַשּׁוּם
 זֶה יֵשׁ הַכֵּל וַיֵּשׁ הַבָּלִים, ה' לֵב, ד' אַרְבַּע חֵיוֹת
 הַכֶּסֶּא, ו' שֵׁשׁ הַמַּדְרָגוֹת שֶׁל הַכֶּסֶּא, וְעַלֵּיהֶם
 שׁוֹרִים עֶשְׂרֵי אֲמִירוֹת שֶׁהֵן י', ו' שְׁיֹצֵא מִהַכֵּל הוּא
 קוֹל שֶׁהוּא פוֹרֵחַ בְּאֵוִיר, שֶׁהוּא אֹר, חֲמִשָּׁה אֹר
 וְדַאי הֵם ה' הָעֲלִיזוֹנָה, י' דְּבוּר וְאֲמִירָה, וְאוֹתָם
 הַבָּלִים, הַכֵּל עוֹלָה בַּח' הָעֲלִיזוֹנָה, וְהַכֵּל יוֹרֵד בַּח'
 תַּחְתּוֹנָה, הַדְּבוּר יוֹרֵד, וּבַהַבָּלִים הִלְלוּ עוֹלָה
 בְּאַחֵר, הַקוֹל עוֹלָה, וּבְזֶה יוֹרֵד, בַּח' תַּחְתּוֹנָה

עוֹלָה הַקּוֹל שֶׁהוּא ו', בַּה' הָעֲלִינָה יוֹרֵד הַדְּבוּר
שֶׁהוּא י'.

וְהַהֲבִלִים עוֹלִים וַיּוֹרְדִים בְּלֵב, וְהִנֵּה מְלֹאכֵי
אֱלֹהִים עֲלִים וַיּוֹרְדִים שָׁם וְהֵם י"ו, ה'
תַּחְתּוֹנָה מַצֵּב אֶרֶצָה, וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשְּׁמִימָה - זו
ה' עֲלִינָה שֶׁנִּקְרְאת הַשְּׁמִימָה, וְאִם לֹא עוֹלִים
בְּמַחֲשָׁבָה שֶׁהִיא יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, לֹא
מִסְתַּכְּלִים בַּתְּפִלוֹת, אֵלּוּ הַהֲבִלִים שְׂאִינָם מַצֵּד שֶׁל
תִּיחוּד, וְהַבְּלִים הָאֲחֵרִים הֵם בְּפִרוּד, וְעוֹלִים
בְּמַחֲשָׁבָה רָעָה, וּמַשׁוּם שֶׁיֵּשׁ שָׁם פִּרוּד, נֶאֱמַר
בְּמַחֲשָׁבָה שֶׁלָּהֶם מַחֲשָׁבָה רָעָה מַצְטַרֶּפֶת לְמַעֲשֶׂה,
(וְהַהֲבִלִים שְׂאִין בָּהֶם פִּרוּד, הַמַּחֲשָׁבָה שֶׁלָּהֶם מַצְטַרֶּפֶת לְמַעֲשֶׂה).

וְהַעֲקָר שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת וְעֶשֶׂר הָאוֹתִיּוֹת הִיא
הַמְּלָכוּת, שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִכָּל עֶשֶׂר
הַסְּפִירוֹת, וּבָהּ צָרִיף הַכָּל לְהַבְלִיל, שְׁכָל מִי
שֶׁנּוּטִל מִלְכוּת בְּלִי תַשַּׁע סְפִירוֹת, הוּא מְקַצֵּץ
בְּנֻטִיעוֹת, וְכָל מִי שֶׁנּוּטִל תַשַּׁע סְפִירוֹת בְּלִי
מִלְכוּת, הוּא כּוֹפֵר בְּעֶקֶר.

תְּהִבְלִים שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, עֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר הָבֵל
 הִמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים, שְׂאוֹתָם הִבְלִים
 עוֹלִים בְּנִבְלוֹת הִפָּה וּבִשְׁקָרוֹת, וְכָלֶם עוֹלִים לַמָּת,
 יֵשׁ חֲמָה וּלְבָנָה וְכוּכָבִים וּמִזְלוֹת בְּרָקִיעִים שֶׁהֵם
 קַלְפוֹת, שֶׁעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר הוּא מוֹשְׁבֵי הָעוֹן בְּתִבְלֵי
 הַשָּׁוְא, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר כִּי שָׁמַיִם כָּעֶשֶׂן נִמְלָחוּ,
 וְחִפְרָה הִלְבָּנָה וּבוֹשָׁה הַחֲמָה וְכוּ', וּבִמָּה הִבְלִים
 יֵשׁ לָהֶם שְׂבָלָם מִלֵּאִים שְׁקָר וְשָׁוְא, וְכָל מִי
 שֶׁמוֹצִיא דְבָרֵי שְׁקָר, כִּמָּה מִלֵּאכֵי חִפְלָה פּוֹתְחִים
 בְּנִפְיָהֶם בְּנִגְדָם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד
 אֶת הַקּוֹל וְכוּ', וְהַדְּבוּרִים הֵלְלוּ הֵם בּוֹנִים כִּמָּה

בְּנִינִים. (דף קיח ע"א)

וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הָבֵל. בֹּא וּרְאֵה, הָבֵל
 הוּא הֶלֶב, וַיֵּשׁ שְׁנֵי בָתִּים בְּלֵב, לֵב חָכָם
 לִימִינוֹ הָבֵל, לֵב כָּסִיל לְשִׁמְאָלוֹ זֶה הָבֵל, קִנֹּן הוּא
 יוֹנֵק מִשְׁנִיָּהֶם, וְהוּא עֵץ טוֹב וְרַע, וְקִנֹּן הוּא הַזֵּה־מָה
 שֶׁהִנָּחַשׁ הַטִּיל בְּחִוָּת, וְעָלָיו נֶאֱמַר כִּי מִשְׁרָשׁ נָחַשׁ
 יֵצֵא צִפֶּעַ. מֶה יִדְרְבוּ שֶׁל הִנָּחַשׁ לְהִרְגוֹ, כִּדּוּ זֶה הָרֶג
 וְאַחֵר כִּדּוּ הַתְּחִרָט, וּמִשּׁוֹם זֶה וַיִּשָּׂם יְהו"ה לְקִנֹּן

אות, אות ברית מילה, ומשום זה אמר קניתי איש את יהו"ה, ואף על פי שקני"ן הוא זחמה, יכול לעשות נק"י, כמו יתרו שנאמר בו ובני קניי חתן משה.

וסוד הדבר - הכל הכלים אמר קהלת, ואמרו הראשונים, יש הכל ויש הכל, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וכו', אמרתי שגם זה הכל, הכל של הימין, ה' הכסא, ו' שש מעלות לכסא, ד' ארבע חיות, אלו תהכלים הם לבוש לתפארת ומלכות שהן ו"ה, י"ה כלולים, י' באויר, ה' תחתונה דבור שעולה בהכל, והכל נכלל בשם של האדם שמתפלל תפלה או שעוסק בתורה, אבל הכלים אחרים שנעשים בארץ, עולים באויר של העולם הזה בקול ודבור של חל, וישראל מתפללים בהם המבדיל בין קדש לחל, ויש אחרים שנאמר בהם הכל המה מעשה תעתועים, ואותם הכלים וקול ודבור של נבלות הפה, הם מצד של אלהים אחרים, הממנים של שאר העמים שהם סמא"ל ונחש, עליהם נאמר בהבדלה ובין

יִשְׂרָאֵל לַגּוֹיִם, כָּל אֶחָד כָּפִי מַעֲשָׂיו כֶּךָ בּוֹנֶה בְּנִין,
שְׁוֶה לַעֲמִת זֶה עֹשֶׂה הָאֱלֹהִים.

וּבֹא וְרֵא, מִי שֶׁבְּנִינוּ לְמַעַל בְּצַד הַמַּהֲרָה, עִם
כָּל הַחֲבָלִים הִלְלוּ שֵׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה, עָלֶיךָ
אָמַר הַכֶּתוּב וְאֲשִׁים דְּכָרִי בְּפִיךָ וְכו', וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן
עַמִּי אֲתָה, וַחֲרִי פִרְשׁוּהוּ אֶל תִּקְרִי עַמִּי אֲלֵא עַמִּי,
מָה אֲנִי בַדְּבוּר שְׁלִי עֲשִׂיתִי שָׁמַיִם וָאָרֶץ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר בְּדִבְרֵי יְהו"ה שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ, כֶּךָ אֲתָה
בְּשִׁתְּפוֹת עַמִּי תַעֲשֶׂה בַדְּבוּר, אֲכַל אַחֲרֵים
שְׁמוֹצִיָּאִים מִפִּיהֶם הֲבָלִים שֶׁל שְׁבוּעָה, עָלֵיהֶם
נֶאֱמַר כִּי רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה, וְאֵלֶּה נִקְרְאוּ
חֲלָלִים, שֶׁמִּחֲלָלִים שֵׁם יְהו"ה וּמוֹצִיָּאִים הֲבָלִים
מִפִּיהֶם, וְקוֹל וְדְבוּר לְשָׁקֶר וּשְׁבוּעָה לְשָׁקֶר,
וּמוֹכִירִים שְׁמוֹ לְחֹנָם וּלְשָׁקֶר. בְּאוֹתוֹ שֵׁם
שְׁמוֹצִיָּאִים לְבַטָּלָה וּלְשָׁקֶר, בּוֹנִים לָהֶם בְּנִינִים
שֶׁמִּבְטָלִים אוֹתָם מִן הָעוֹלָם, זֶהוּ שִׁכְתּוּב לְשׂוֹא
הַבִּיתִי אֶת בְּנִיכֶם. אוֹי לָהֶם לְבָנֵי אָדָם שְׁמוֹצִיָּאִים
מִפִּיהֶם דְּבוּרִים וּשְׁבוּעוֹת שָׁקֶר, טוֹב לָהֶם שְׁלֵא

יבאו לעולם. קמו כל החברים ואמרו, הרחמן יצילנו, הרחמן יצילנו.

אמר רבי שמעון: חכמים, כל הבנינים הללו תלויים במחשבה, כמו שמצאנו בקין והבל, קין היה עובד אדמה והביא קרבן פשטים, מאותו הצד של ערוה, היתה מחשבה להקריב לפני הקדוש ברוך הוא ערוה, ומנין שפשטים הוא מצד הערוה? שנאמר ועשה להם מכנסי בד לבסות פשר ערוה, הכל היה רועה צאן, הקריב קרבן מכבדות צאנו, והו' שכתוב והכל הביא גם הוא מכבדות צאנו, (דף קיח ע"ב) מחשבתו היתה באותו מקום שנאמר בו ועתיק הימים יושב, לבושו בשלג לבן, ושער ראשו בצמר נקי, והקדוש ברוך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה, ומשום זה קבל אותו, ומחשבה רעה אינו מצרפה למעשה, וזהו קרבנו של קין, ומשום זה חרה לו. מיד ויאמר יהו"ה לבין למה חרה לך וכו', הלא אם תיטיב שאת, אם תיטיב מעשך - שאת, אני מחכה לך ואטל משאך עלי, ומנין לנו ששאת הוא משא

הַעֲוֹנוֹת? שְׁכָתוֹב נִלְאַתִּי נִשְׁוֹא, וְאִם לֹא תִיטִיב
מֵעַשִׂיךְ - לִפְתַּח חֲטָאת רַבִּין, וְזֶה פֶתַח הַגִּיהֶנֶם,
שֶׁשָּׁם הַחֲטָאִים שְׁלָךְ שׁוֹלְטִים עָלֶיךָ, וְאִם תִּיטִיב
מֵעַשִׂיךְ, אֶתָּה תִמְשַׁל בּוֹ.

הַרְשָׁעִים לֹא שׁוֹלֵט בָּהֶם מוֹסֵר אֵלָּא שׁוֹמְרִים
שִׁנְאָה, כְּמוֹ שֶׁעָשׂוּ - וַיִּשְׁטֹם עָשׂוּ אֶת
יַעֲקֹב, יַעֲקֹב כְּמוֹ שֶׁהִכּוֹ, וְעָשׂוּ כְּמוֹ שֶׁכִּנּוּ. וַיֹּאמֶר
מָה עָשִׂיתָ וְכוּ', הַחֲטָא הַזֶּה שֶׁהֲרַגְתָּ אֶת אֶחָיִךְ לֹא
עָשִׂיתָ אוֹתוֹ אֵלָּא לְשֵׁם שִׁנְקָרָא מ"ה, מ"ה אֶעֱיִידָךְ
וְאֶעֱיִיד עָלֶיךָ, וְהִיא תוֹכַעַת אוֹתָךְ, וְלֹא עוֹד, אֵלָּא
מ"ה שֶׁהוּא אָדָם שֶׁעָשָׂה אוֹתָךְ, גֵּרָם אֶת זֶה
שֶׁמִּלְאָךְ הַמָּוֶת הוֹצִיא אוֹתָךְ לְעוֹלָם, וְזֶהוּ פֶקֶד עוֹן
אֲבוֹת עַל בָּנִים, וְהָרִי נִתְּבָאֵר אִם אוֹחֲזִים מֵעָשָׂה
אֲבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם, אֵלָּא כֹּךְ הָיָה, מֵעַשִׂי אָבִיו הָיָה
בִּידוֹ, וְעַל סִבָּה שֶׁל אִשָּׁה זֶה הָיָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
וַיְהִי בַּהֲיוֹתָם בַּשָּׂדֶה, וְאִין שָׂדֶה אֵלָּא אִשָּׁה, הָאִשָּׁה
גֵּרָמָה מִיתָה לְאָדָם וְגֵרָמָה מִיתָה לְהִכָּל, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר בְּיַעֲקֹב עִם הַמִּמְנָה שֶׁל עָשׂוּ וַיֹּאבֵק אִישׁ
עִמּוֹ, כְּמוֹ זֶה הָיָה כִּזְוָה וְהִכָּל, וְנִצַּח הִכָּל אֶת כִּזְוָה,

וְהוּא מַצִּד הֲרַחֲמִים, שְׁחָם עָלָיו וְלֹא רָצָה לְהֲרַגּוֹ,
וְקָם הוּא וַהֲרַגּוֹ, וְהֵאֱשָׁה גְרָמָה אֶת זֶה, עָלֶיהָ נֹאמַר
רְגְלֶיהָ יִרְדּוּת מָוֶת, וּבִקְנָאתוֹ הָרַג אֹתוֹ.

וַיֹּאמֶר קוֹל דְּמִי אַחִיד צִעֲקִים אֵלַי מִן הָאָדָמָה,
אַתָּה הוּא בְּנוֹ שֶׁל הַנֶּחֱשׁ שְׁגָרָם מִיתָה
לָאָדָם, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ אֲרוּר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה, כִּי
יֵשׁ לְךָ לִירֵשׁ מִמֶּנּוּ, שֶׁמַּעֲשֵׂהוּ בִידֶךָ, בְּגִלְלֵל זֶה אֲרוּר
אַתָּה מִן הָאָדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת פִּיהָ, זֶה הִיתָה
הָאָרֶץ שֶׁקִּלְלָה אוֹתָהּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא תַשַּׁע
קָלָלוֹת, וְקִלְלָה אֶת קוֹץ אֶחָת לְהַשְׁלִים לַעֲשָׂרָה,
וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר אֲרוּר אַתָּה מִן הָאָדָמָה וְכו', כִּי
תַעֲבֹד אֶת הָאָדָמָה וְכו', שֶׁכִּתְּבָה יְהִיָּה תַשׁוּשׁ אֵלֶיהָ,
וְלֹא יֵצְאוּ מִמֶּךָ מַלְכִּים וְשְׁלִיטִים.

נָע וָנָד תִּתְּיָה בָאָרֶץ, שְׂאֵנִי אֲמַרְתִּי לָאָדָם וַיִּרְדּוּ
בְּדַגַּת הַיָּם וּבַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה, שֶׁהֵם בְּנֵי
אָדָם שֶׁתְּלוּיִים בַּמָּוֶלֶת, שְׂדוּמִים לְחַיּוֹת וּבְהֵמוֹת
וְעוֹפוֹת, כֻּלָּם הוֹלְכִים אֵלֶיהָ לְהַרְגַּ אוֹתָהּ, וְאַתָּה
תִּלְוֶה נָע וָנָד מִהֲרָאשׁוּנִים, נָ"ע וְנָ"ד עו"ן ד"ן. וְעוֹד

נע ונד, משום שאַתָּה עו"ן שֶׁל נד"ה, ובגדה
נעשית, שהיא הוהמה שהטיל הנחש בְּתוֹה, בגלל
זֶה נע ונד תהיה. ועוד נע, משום שאַתָּה מהצד
שֶׁל סמא"ל, נד משום שאַתָּה מצד הנחש, נע
בעולם הוה, נד בעולם הבא, שהם שכינה עליונה
ושכינה תחתונה, שיקחו שתייהן ממך נקמות.

ומשום זֶה, כְּשֶׁשָּׁמַע שְׁבַמְקוֹם הָעֲלִיּוֹן הוֹה הָיָה
תְּלוּי הַבֵּל, מִיָּד וַיֹּאמֶר קִיֵּן אֵל יְהו"ה
נָדוּל עוֹנֵי מְשׁוּאָה, כָּאֵן שָׁב בְּתִשׁוּבָה וְהִתְחַרַּטְתָּ,
בְּגִלְלֵי זֶה וַיֵּשֶׁם יְהו"ה לְקִיֵּן אוֹת, כָּאֵן רָמְזוּ אוֹת
בְּרִית מִלָּה שֶׁקֶבֶל יִתְּרוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וּבְנֵי קִיֵּנִי חֹתֵן
מִשָּׁה, שֶׁנֶּפְרַד מִקִּיֵּן, (וְחֶבֶד חֲסִינִי נִפְרַד מִקִּיֵּן), וּבִיתְּרוֹ
הִתְפַּקֵּן קִיֵּן מִחֲטָאוֹ, וְעוֹד בָּאוֹתוֹ וְזֵמֶן קֶבֶל אוֹתוֹ,
מִשׁוּם שֶׁהִרְאָה לוֹ בְּנֵי קִיֵּנִי חֹתֵן מִשָּׁה שֶׁהָיוּ
עֲתִידִים לְהִיּוֹת בְּלִשְׁבֹּת הַנְּזוּת, אָמַר, וְכִי אֶת
הָרָשָׁעִים קֶבֶל תִּקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא בְּתִשׁוּבָה, עַל
אַחַת בִּמְה וּבִמְה אֶת הַצַּדִּיקִים, מִיָּד וַיֵּצֵא קִיֵּן
מִלְּפָנֵי יְהו"ה, בָּזָה יָצָא מִן הַדִּין וְקֶבֶל עָלָיו כָּל מֶה
שֶׁנִּגְזַר בּוֹ, שֶׁכְּתוּב וַיָּשָׁב בְּאָרְץ נוֹד. מֶה שֶׁאָמַר לוֹ

נָדָה, שָׁם עָלָיו ו' וְנַעֲשֶׂה נֹדָה, וְזֶהוּ שְׁנֵאמַר בּוֹ וַיֵּשֶׁם
 יְהו"ה לְקִינָה אוֹת לְבִלְתִּי חַבּוֹת אוֹתוֹ, שָׂאֵם חָיָה
 נָדָה, נֵאמַר בּוֹ וְהָיָה כָּל מוֹצְאֵי יַחְרָגְנִי, וּמִשּׁוֹם שִׁשְׁבַּב
 בְּתִשּׁוּבָה וְקִבֵּל עָלָיו אוֹת בְּרִית, שָׁם עָלָיו הָאוֹת
 ו' לְהַצִּילוֹ, וְלֹא עוֹד, אֲלָא שִׁשְׁם אוֹתוֹ קִדְמַת עֲדָן,
 שְׂבַגְגָּלָלוֹ וְכָה לְגַן עֲדָן.

וַיֵּדַע (דף קיט ע"א) קִינָה אוֹת אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אוֹת חֲנוּךְ. כָּל
 יָאֵלוֹ הַתּוֹלְדוֹת מוֹנְעִים אוֹתוֹ לְהַתְרַצוֹת
 בָּהֶם, וְהֵם חֲנוּךְ וְעִירָד וּמַחְוִיָּאל וּמִתּוֹשָׁאֵל וְלִמְךָ,
 וְלִמְךָ נִמְלֵל שְׁתֵּי נָשִׁים, עֲדָה וְצִלָּה, עֲדָה - חֲנוּךְ
 לְטוֹב, חֲנוּךְ לְנַעַר עַל פִּי דָרְבּוֹ, צִלָּה - חֲנוּךְ שֶׁל
 רַע, וְזֶה מִלְאָךְ הַמָּוֶת שֶׁמִּחֲנוּךְ אוֹת הָאָדָם בְּחַנוּכִּים
 רָעִים, עִירָד לְאַחַר מִבְּנֵי הַכְּנִים רָעָה בְּאָדָם
 בְּאִיבָרָיו, וְאַחַר שְׁמִפִּיל אוֹת הָאָדָם לְחַטָּאִים,
 מִלְשִׁין עָלָיו וּמִרְאָה לָא"ל כָּל מַה שֶׁעָשָׂה, וְזֶהוּ
 מַחְוִיָּאל - מִרְאָה א"ל, וְאַחַר כֵּךְ יוֹרֵד וּמִתִּישׁ כֹּחוֹ
 וְהוֹרֵג אוֹתוֹ, וְזֶהוּ מִתּוֹשָׁאֵל, שִׁשְׁם מָוֶת שָׂאֵל, וְאִין
 מָוֶת אֲלָא עֲנִיּוֹת, וְאַחַר מוֹלֵךְ עָלָיו, וְזֶהוּ לִמְךָ,
 שְׂמִתְהַפֵּךְ עָלָיו לְמִלְכָּה, וּשְׁתֵּי נְשׁוֹתָיו, אַחַת עֲדָה,

שְׁמַעִיר עַל חַטָּאי הָאָדָם, וְהַשְׁנִיָּה צִלָּה, שְׁחֹלֶךְ
עָלָיו כְּצֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כִּי צֵל יְמִינוֹ עָלֵי אֶרֶץ,
וּבְתוֹב יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר.

וַתֵּלֶךְ עֲדָה אֶת יָבֵל, אַחֲרֵי שֶׁהוֹרֵג אוֹתוֹ בַּעֲנִיּוֹת
וְשׁוֹלֵטִים עָלָיו עֲדָה וְצִלָּה, יָבֵל, כְּמוֹ שָׁמַיִם
וְאֶרֶץ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם כִּי שָׁמַיִם כָּעֵשֶׁן נִמְלָחוּ וְהָאֶרֶץ
כַּבְּגָד תִּבְלָה, וַיָּבֵל הוּא אָבִי יֵשֶׁב אֶהֱל וּמִקְנֶה,
שְׂכָנָם מָמוֹן, וְאַחֲרֵי כֵן נֶאֱמַר בּוֹ לֹא יוֹעִיל חוֹן,
וְהָרִי נִתְּבָאֵר שֶׁשׁוֹלֵטָת עָלָיו עֲנִיּוֹת שֶׁהוּא מָוֶת,
וְאִין עֲנִיּוֹת לְפָנַי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּעֲנִיּוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה, וְאִין מָוֶת כְּמוֹ אוֹתָם שֶׁעוֹבְרִים עַל דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּקְרְאוּ מֵתִים, וּמַשּׁוּם זֶה אָמַר הַכֹּתוּב
שׁוּבוּ וַחֲיוּ, וְאַחֲרֵי יָבֵל הָיָה אָבִי כָּל תַּפְשׁ בְּנוֹר
וְעוֹגֵב, שֶׁמִּנְגְּנִים בּוֹ בְּכָל מִינֵי נִגְוִנִים, וְהָאָדָם
שֶׁשָּׁמַח בָּהֶם וּמִתְעַסֵּק בְּהַבְלֵי הָעוֹלָם, עָלָיו אָמַר
קִהְלֵת שְׂמַח בְּחֹר בְּיִלְדוּתָךְ וְכו', וְאַחֲרֵי כֵן מָה
אוֹמֵר לוֹ? וְדַע כִּי עַל כָּל אֵלֶּה יִבְיֵאֵךְ הָאֱלֹהִי"ם
בְּמִשְׁפָּט, שֶׁעָלִיהֶם אָמְרוּ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה, וְאָמַר בְּבֵית
- תָּרַב בְּבֵית, אֵלֶּה וּשְׂמִיחָתָם לְפָנַי יְהו"ה

אֱלֹהֵיכֶם, כְּמוֹ (שְׁדוּד) שֶׁנֶּאֱמַר (ב') וְהָיָה כְּנִגְן הַכְּנָנִין
וַתְּהִי עֲלָיו יַד יְהו"ה.

וְצִלָּה גַם הִיא יִלְדָה אֶת תּוֹבֵל כִּין לִטֵּשׁ כָּל חֵרֶשׁ
נַחֲשֶׁת וּבִרְוֹל, זֶה יֵצֵר הָרָע, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אִם
יֵצֵד מִתְגַּבֵּר עָלָיִךְ מַשְׂכֵּהוּ לְבֵית הַמִּדְרָשׁ וְכו'.
וְאַחֲזֵת תּוֹבֵל כִּין גַּעֲמָה, זֶה אִם הַשָּׂדִים, וְלָמָּה,
בַּשָּׂעָה שֶׁשׁוּלֵט עַל הָאָדָם וּמַחְזִיק בּוֹ כְּאֶבֶן וּכְבִּרְוֹל
וְלֹא עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, שׁוּלֵט עָלָיו וְחוֹרֵג אוֹתוֹ, וְעוֹשֶׂה
בּוֹ פֶּצַע וְחִבּוּרָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כִּי אִישׁ חֲרָגְתִּי
לְפִצְעֵי וַיֵּלֶד לְחִבְרָתִי. בְּאוֹתוֹ זְמַן עֲתִיד לְטַל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מַשְׁנִינֵהֶם נִקְמָה, זֶהוּ שְׂכָתוֹב כִּי
שְׂבָעֲתִים יוֹקֵם כִּין וְלָמָּה שְׂבָעִים וְשִׁבְעָה, זֶהוּ
שְׂכָתוֹב בַּלַּע הַמָּוֶת לְנֶצַח.

וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת
שְׁמוֹ יִשׁ"ת, הַסִּיּוֹם שֶׁל אֱלֹפָא בֵּיתָא, וְעָלָיו
אָמַר אֵיזֹב מִי שֶׁתַּ בַּשָּׂחוֹת חֲכָמָה, מָה תַּחֲכָמָה? זֶה
שֶׁחֲסִיר מִמֶּנָּה י', שְׂבָבָה חָיָה שִׁית, שֶׁהוּא בָּרָא שִׁית
וְהוּא רֵאשִׁית, וְהָיָה נֶאֱמַר בּוֹ מִגִּיד מִרְאשִׁית

אַחֲרִית, הָיָה מְשַׁמֵּשׁ שֵׁת בְּמָקוֹם הָבֵל, וּמַשׁוּם
 שְׁחָסַר מִמֶּנּוּ י' נִקְרָא אַחֵר, מַשׁוּם שְׁכַּאֲשֶׁר חָטָא
 אָדָם פָּרַחַח מִמֶּנּוּ י', וְעָשָׂה אֶת שֵׁת בְּלִי י', שֶׁהִיא
 חֲכָמָה, וּמַשׁוּם זֶה הִרְאֵשִׁית הִיָּתָה מִן ח', שֶׁהֵם
 שְׂמוֹנָה יָמִים שֶׁל בְּרִית מִילָה, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֹז
 הוֹחֵל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהו"ה, וּמַשֵּׁם עָבְרוּ בְּרִית מִילָה,
 וְהַעֲבִירוּ מִמֶּנּוּ עֲרָלָה וּפְרִיעָה לְמַעְלָה בַּד' וְלֹא בַח',
 שֶׁהִרְאֵשִׁית שֶׁל ח' הִיא בִּינָה, לְמַנְצִיחַ עַל הַשְּׂמִינִית,
 וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר אֹז הוֹחֵל. וְעוֹד, אֹז הוֹחֵל לְשׁוֹן
 תְּפִלָּה, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֹז תִּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֶה, זוּהִי
 שְׂמִירָה טוֹבָה, שְׂאֵף עַל גַּב שֶׁהֵבֵל הִרְגוּ בָּנוּ,
 שֶׁמִּמֶּנּוּ הָיָה יוֹצֵא מִי שִׁינְקוּם בְּשִׁבְלֹו, וְהוּ שְׂכָתוֹב
 אֹז יִשִּׁיר מַשֶּׁה, רוֹעֶה יִנְקוּם לְרוּעָה, וְאַחֵר כֶּךָ אֹז
 אַחֶפֶךָ אֶל עַמִּים שְׂפָה בְּרוּרָה לְקָרָא בָּלָם בְּשֵׁם
 יְהו"ה, אֲבָל בְּשַׁעֲמִלְק, שֶׁהֵם ^(דף קיט ע"ב) בְּכוּרֵי מִצְרַיִם,
 עָרַב רַב הַמְּעַרְבִים עִם יִשְׂרָאֵל, עָלֵיהֶם נֶאֱמַר
 תִּמְחָה אֶת זֶכֶר עַמְּלִק, שֶׁלֹּא יִשְׁאֵר מֵהֶם שְׂרִיד,
 שֶׁאֵלּוּ הֵם עַרְבוּכִיהָ מִכָּל הָאֲמוֹת וַאֲפִלּוּ מִכִּין,
 וּמִיָּד בְּשִׁמְחוֹ מִן הָעוֹלָם, אֹז הוֹחֵל לְקָרָא בְּשֵׁם ח'.

תקון שבעים

בִּרְאשִׁית, בָּרָא שֵׁית, וְזֶה מִטְטְרוֹ"ן, אוֹת בִּצְבָא
שָׁלוֹ, וּבְשָׁבִילוֹ נֶאֱמַר וַיֵּשֶׁם יְהו"ה לְקוֹן
אוֹת, לְהִגֵּן עָלָיו, וַיִּמַּח שְׁחִיחַ הוֹלֵךְ נָע וָנָד בְּגִלְגּוֹל,
נִעְשָׂה נוֹה, מִיָּד וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ נוֹד קְדָמַת עֶדֶן, וְזֶה
אוֹת בְּרִית מִיֵּלָה שְׁקִנָּא עָלָיו בְּאַחֲיו מַשּׁוּם שְׁנוּלָד
מָהוּל, וּבְאַיִזָּה מְקוֹם זָכָה לוֹ? בְּקִינִי, מַשּׁוּם שְׁחִזֹר
שָׁם בְּתִשׁוּבָה, וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ בָנָיו שְׁנִכְנָסוּ לְגֵן עֶדֶן,
וּמַשּׁוּם זֶה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ נוֹד קְדָמַת עֶדֶן.

אַחֲרֵי כֵן עָשָׂה תוֹלְדוֹת מִצַּד הָרַע, וְהַתְּפִשְׁטוֹ
בְּגִלְגּוֹלִים בָּעוֹלָם, וַעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר וַיֵּדַע קִין
אֶת אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת חֲנוּךְ, חֲנוּךְ מִצַּד קִין,
וְזֶה יֵצֵר הָרַע, הַחֲנוּךְ לָרַע, וַיֵּשׂ חֲנוּךְ מִצַּד שָׁל
אֲנוּשׁ, שֶׁהוּא יֵצֵר הַטּוֹב, הַחֲנוּךְ לְטוֹב, וְנֶאֱמַר בּוֹ
וַיִּתֵּן לָהּ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וַאֲיָנָנוּ כִּי לָקַח אוֹתוֹ
אֱלֹהִים, וְזֶה חֲנוּךְ שְׁחִתְהִפֵּךְ בְּשָׂרוֹ לְלִפִּיד אֵשׁ.

וַיִּשְׁלַח הֵם, אָדָם שֵׁת אֲנוּשׁ. אֲנוּשׁ, שְׁמִשָּׁם
הַתִּיחָסוּ כָּל הַדּוֹרוֹת, וְהוּא שְׁכָתוּב אִז

הוֹחֵל לְקַרֵּא בְּשֵׁם יְהו"ה, מִשָּׁם הִתְפַּשְׁטוּ כָּל
 גְּלָגוּלֵי הַצְּדִיקִים. חֲנוּךְ שִׁינָא מֵאֲנוּשׁ הוּא
 מִטְטְרוֹ"ן שֶׁנֶּהֱפֹךְ בְּשָׂרוֹ לְלִפִּיד אֵשׁ, וְהוּא נוֹרִיא"ל,
 וְעַל שְׁנֵיהֶם נֶאֱמַר וְהַחֲיוֹת רָצוּא וְשׁוֹב, רָצוּא זֶה
 נוֹרִיא"ל, וְשׁוֹב זֶה מִטְטְרוֹ"ן, כֶּךָ עוֹלָיִם בְּחֻשְׁבוֹן
 בְּמִרְא"ה הַבּוֹק, אֲלֵא הוּא בְּמִרְאֵה הַקִּשְׁת׃ אֲשֶׁר
 יִהְיֶה בְּעֵנָן, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְהָיָה בְּעֵנֵי עֵינָן עַל הָאָרֶץ
 וְנִרְאָתָה הַקִּשְׁת׃ בְּעֵנָן, וּבִשְׂבִילוֹ נֶאֱמַר וְלֹא יִהְיֶה
 מִבּוֹל לְשַׁחַת כָּל בָּשָׂר, מִשּׁוֹם שֶׁהִתְהַפֵּךְ בְּשָׂרוֹ
 לְלִפִּיד אֵשׁ, וְכָל הַמְּלָאכִים הַמְּמַנִּים עַל נִשְׁמוֹת
 הַגְּלָגוּלִים, מִשָּׁם הָיוּ.

וְעוֹד בְּמִרְאֵה הַקִּשְׁת׃, עָלָיו נֶאֱמַר לְמֹשֶׁה וְרֵא
 וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר אֶתָּה מִרְאֵה בְּהָרַי,
 בְּמִרְאֵה אֲשֶׁר הִרְאָה יְהו"ה אֶת מֹשֶׁה בֶּן עֶשְׂרֵה אֶת
 הַמְּנוֹרָה, וְזֶה מִטְטְרוֹ"ן, מ' מְנוֹרָה שְׁלֹו, נוֹרִיא"ל
 הַנוֹר שְׁלֹו, וְהוּא ט"ט, וְהָיוּ לְטֵטֶפֶ"ת בֵּין עֵינֶיהָ,
 וְהִכָּל הִתְפַּשְׁט מֵאֲנוּשׁ, וּמִשּׁוֹם זֶה אֵז הוֹחֵל לְקַרֵּא
 בְּשֵׁם יְהו"ה.

בְּרֵאשִׁית, בָּרָא שֵׁית, וְהֵם שָׁשָׁה הִיכְלוֹת, הָאֵם
הַעֲלִיזָה הַשְּׂבִיעִית, וּבָאֵלֹ הַשְּׁשָׁה
וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת
שְׁמוֹ שֵׁת וְכו', שֵׁת סִיּוֹם הָאוֹתִיּוֹת, תַּחַת הַכֵּל, זֶהוּ
שְׂכֵתוֹב כֹּל שְׂתָה תַּחַת רַגְלָיו. הַסְתַּלְּקָה י' מִן שֵׁית
וַיֵּרְדָּה בּוֹ ה' מִן הַכֵּל, וַנַּעֲשֶׂה שְׂתָה, כֹּל שְׂתָה תַּחַת
רַגְלָיו.

וְעוֹד שֵׁת, עַל שֵׁם כִּי מִן הַמִּים מְשִׁיתָהוּ, וְעוֹד
שֵׁת, עָלָיו אָמַר אֱיֹב מִי שָׁת בַּטָּחוֹת חֲכָמָה,
וְזוֹ י' שְׂכָה הָיָה שֵׁית, אִזּוֹ מִי נָתַן לַשִּׁכּוֹי בִּינָה, זֶה
ה' מִן הַכֵּל, וְשֵׁת הוּא הַגְּלָגוּל הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַכֵּל,
לְאוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּשֵׁם זֶה הַכֵּל, בְּשֵׁם זֶה מַעֲשֶׂה,
וַחֲרִי בְּאֲרָנֹ אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אִזּוֹ יָשִׁיר מַעֲשֶׂה,
וּמַשׁוֹם זֶה אִזּוֹ הוֹחֵל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהו"ה. הוֹחֵל, שֵׁם
הַהִתְחַלָּה שֶׁל הַגְּלָגוּל הָרֵאשׁוֹן.

וְהַתְּפִשְׁטוּתָהּ שֶׁל הָאוֹת י' לְמַעַלָּה מֵשֵׁת (מְשִׁית),
הַתְּפִשְׁטָה עַד הַסְפִּירָה הַשְּׁשִׁית,
בְּרָגְתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, וְזוֹ אִכּוֹן הַשְּׁתִּיָּה שְׁמִשָּׁם הַשְּׁתִּית

הָעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ מִשָּׁם רָעָה אָבֹן יִשְׂרָאֵל,
 וְאַחֲרָיו אָז, וְזֶהוּ מִשָּׁה שְׁמִזְכִּירִים אַחֵר יַעֲקֹב,
 וּמִשּׁוּם זֶה הוּחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהו"ה. מִשָּׁם וְאֵילָּה,
 אָז תִּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֶה, וּמִשּׁוּם זֶה שָׁתָה, אַחֵר שֵׁת
 ה', וְיֵהֱ י"ה, י' מִן שֵׁת ה' מִן הֶבֶל, וְיֵהֱ אָב וְאֵם,
 שֵׁת ו' תִּבֵּן בְּאַמְצֵעַ, וְשָׁלַשׁ אוֹתִיּוֹת נִכְלְלוּ בִּיעֲקֹב.
 בְּשָׂבָא מִשָּׁה אַחֵר יַעֲקֹב, הִשְׁתַּלְּמָה בּוֹ ה' אַחֲרוֹנָה
 וְשׁוֹרָה ^(דף קב ע"א) עָלָיו יְהו"ו, וְנִשְׁתַּלְּמָה בּוֹ יְהו"ה, וּמִשּׁוּם
 זֶה וְשְׁמִי יְהו"ה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם, אֲבָל לְמִשָּׁה
 וְאָמְרוּ לִ"י מִ"ה שְׁמִ"ו מִ"ה אָמַר אֲלֵיהֶם, מִשּׁוּם
 שֶׁהִשְׁתַּלְּמָה יְהו"ה בְּמִשָּׁה, אָמַר אָז הוּחַל לְקָרָא
 בְּשֵׁם יְהו"ה, שֶׁבְּרָא שׁוֹנָה, וְשְׁמִי יְהו"ה לֹא נוֹדַעְתִּי
 לָהֶם, וְאַחֵר שֶׁהִשְׁתַּלְּמָה בְּמִשָּׁה יְהו"ה, שָׁרָה עָלָיו
 יו"ד ה"א וּא"ו ה"א וְנִקְרָא מִ"ה. בְּאוֹתוֹ זְמַן, מֶה
 שֶׁהִסְתַּלַּק בְּרָא שׁוֹנָה תְּחִיּוּרָו לְמִקְוָמוֹ, וְהִכֵּל
 תְּתַתְּקֹן.

וְלֹא עוֹד, אֲלָא פְּעָמִים נֶאֱמַר בַּפְּסוּק תִּהְיֶה מָה, וְזֶהוּ
 שְׁכָתוֹב וְאָמְרוּ לִי מֶה שָׁמוֹ מָה אָמַר אֲלֵיהֶם,
 שֶׁהִכֵּל תְּחִיּוּרָו לְמִקְוָמוֹ, מֶה שֶׁלְּמַעְלָה וּמֶה שֶׁלְּמַטָּה,

שָׁהֵם מִה שָׁמוּ וּמִה שָׁם בָּנוּ, וְחִזֹּר הַכֹּל עַל תְּקוּנֹנוּ,
וְעֲלֵת הָעֲלוֹת יָרַד עַל הַכֹּל. בָּאוּתוֹ זְמַן שְׁחֻזָּה
אֲמוּנָה (מְבִינָה) לְמִקּוֹמָה, אָמַר מֹשֶׁה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד, שְׁהָרִי הַכֹּל בְּיַחֲוֹד
אֶחָד, אֵין שָׁם קְצוּץ וּפְרוּד, וְאִם חָטָא אָבִיו וְאֲנִי
וְעֲשִׂיתִי הַפְּרָדָה, הָרִי קִבְּלָתִי עֲנֵשׁ, וְהַחֲזֹרְתִי הַכֹּל
לְמִקּוֹמוֹ בְּיַחֲוֹד שָׁלֵם בְּלִי קְצוּץ וּפְרוּד.

וְעוֹד בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהֵי"ם, בָּרָא שֵׁית, שֹׁשֶׁה
הִיכָלוֹת, הָאֵם הָעֲלִיזָה הַהִיכָל הַשְּׂבִיעִי.
בֹּא וּרְאֵה, שְׂבָעָה הִיכָלוֹת הֵם שְׂבָנִינָם בְּשִׂבְעָה
שְׁמוֹת אֲבִנֵית"ן וְכו'.

הַהִיכָל הָרֵאשׁוֹן מְרָקָם בְּכֹל מִה שֵׁישׁ בַּיּוֹם
הָרֵאשׁוֹן שֶׁל בְּרֵאשִׁית, א' מִן אֲבִנֵית"ן
הוּא פֶתֶר אֲמוֹן מִפְּלֹא וּמִכֶּסֶה, הָאוֹת ב' הִיא שְׁנֵי
אֲלָפִים (י"ם) שְׁהִיתָה תוֹרָה טְמוּנָה בְּחִיקוֹ, שֶׁעֲשׂוּעִים
יוֹם יוֹם, ג' גּוֹמְלָת וּמְגַדֶּלֶת, וְהִיא הָאֵם הָעֲלִיזָה,
גּוֹמְלָת חֶסֶד עִם הַסְּפִירָה הַרְבִּיעִית שֶׁהִיא ד', ית"ן

י' חֲכָמָה, ה' תִּפְאָרֶת, צ' צְדִיקָה, וּמִי הוּא חֲכָמָה י'
כָּאן? זוֹ חֲכָמַת שְׁלֵמָה.

א' אֱמוּנָה מִפְּלֶא, רָקִים וְצִיר צִיּוֹר בְּהִיכָל שֶׁל אָדָם
הָרֹאשׁוֹן שֶׁל כָּל הַקְדוּמִים, שֵׁשׁ אָדָם וְיֵשׁ
אָדָם, יֵשׁ אָדָם שָׂאִין סְפִירָה שְׁלֵא נִקְרָאת אָדָם,
אֲבָל אָדָם הָרֹאשׁוֹן, הָעֲלִיּוֹן שֶׁל כָּלָם, כֶּתֶר עֲלִיּוֹן,
סְתוּם וְנִגְנוּז, נִסְתָּר כָּל הַנִּסְתָּרִים, עֲלֵת הָעֲלֹת,
קְדֻמּוֹן לְכָל קְדוּמִים, בְּשִׁבִּיל הָאָדָם הַקְדֻמּוֹן הַזֶּה
נֹאמֵר בְּעֲלֵת הָעֲלֹת וְאֶתְּהָ אֶצְלוֹ אֱמוּנָה, וְלֹאֹתוֹ
קְדֻמּוֹן אָמַר גַּעֲשֵׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ, אֶתְּהָ
נִתְּתָה אֶת כָּל הַצִּיּוּרִים וְכָל הַדְּמִיּוֹת וְכָל הַתְּקוּנִים
הַנִּסְתָּרִים וְכָל אֵיבָרֵי כָּל הַמִּינִים, וְאֶתְּהָ (וְאֵי) נִתְּתָה
בוֹ כֹחַ שִׁידְעָנוּ (שִׁידָע) בוֹ, שָׂאֵם לֹא נוֹתֵן לוֹ שֶׁכָּל,
חֲרֵי אֵינּוּ יָכוֹל לְדַעַת אֶת אֱמוּנָתִי, וּבְזֶה יִהְיֶה
שׁוּלֵט עַל כָּל צָבָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהַיָּם, וְהוּ
שֶׁכֶּתוּב וַיֵּרְדּוּ בְּדִגַּת הַיָּם וְגוֹמֵר.

וְכֵן הוּא הָאָדָם הַזֶּה שָׂאֵם עָלָיו גַּעֲשֵׂה אָדָם? זוֹ
חֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא בְּדְמוּת הַכֶּתֶר. וְעוֹד

נַעֲשֶׂה אָדָם - זֶה הָעֵמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, בְּצִלְמֵנוּ - זו
חֲכָמָה, בְּדַמוּתֵנוּ - זוּ הָאֵם הָעֲלִיזָה, שְׂכֵמוֹ שְׂאָדָם
שֶׁל בְּרִיאָה, אָדָם שֶׁל יִצְרָה, אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָּה,
בְּדַמוּת שֶׁל כְּתָר עֲלִיזָה חֲכָמָה וּבִינָה, כָּךְ הוּא
בְּדַמוּת הָעֵמּוּד הָאֲמֻצָּעִי וְצָדִיק וְשֹׂכֵינָה תַּחְתּוֹנָה,
שְׂבֻפְפִירוֹת הַכֹּל הוּא אֲצִילוֹת.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם, לְמִי אָמַר אֵת זֶה עֲלֵת הָעֲלוֹת?
אֵלָּא עֲלֵת הָעֲלוֹת אָמַר לְיו"ד ה"א וּא"ו
ה"א שֶׁהוּא לְפָנִים מֵעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת, וְכֵן הוּא עֶשֶׂר
הַסְּפִירוֹת? אֵל"ף ה"א יו"ד ה"א, וְאוֹתוֹ שְׂאָמַר
נַעֲשֶׂה אָדָם הוּא יו"ד ה"י וּא"ו ה"י, אֲנִי רֵאשׁוֹן
וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלָעָדִי אֵין אֱלֹהִי"ם. שְׁלֹשׁ יוֹדִי"ם
מְעִידוֹת עָלָיו שְׂאֵין לְמַעַלָּה מִמֶּנּוּ וְאֵין לְמַטָּה מִמֶּנּוּ
וְאֵין בְּאֲמֻצָּע. אֵין אֱלוֹהִים בְּכָל צַד פָּרֹט לוֹ, בְּשֵׁם
הַזֶּה הוּא נוֹדֵעַ בְּלִי חֲשָׁבוֹן.

וְצִיּוֹר הַחֵיכָל הַזֶּה הֵן עֶשֶׂר סְפִירוֹת שְׂמִתְלִבְשׁוֹת
בְּעֶשְׂרֵה דְבָרִים שְׂנִבְרָאוּ בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן,
וְהֵם שָׁמַיִם וָאָרֶץ, אוֹר וְחֹשֶׁךְ, תַּהוֹ וּבְהוֹ, רוּחַ

ומים, מדת יום ומדת לילה. שמים יש למעלה
משמים, שהוא שמי השמים העליונים, ויש אור
למעלה למעלה שנקרא אור הגנוז לצדיקים
לעולם הבא, שעין לא שולטת עליו, ויש חשך
נסתר שנאמר בו ישת חשך סתרו, ויש תהו ובהו
למעלה, שנאמר בהם קו תהו ואבני בהו. (דף קב ע"ב)
ויש רוח הקדש שנאמר בה רוחו הקדוש המרחפת
על פני מי התורה, מדת יום ומדת לילה, מדת
יום - השכינה העליונה, מה זה יום? העמוד
האמצעי שממנו ימים ארבים, זהו שכתוב ארך
ימים בימינה, זהו שכתוב יומם יצוה יהו"ה חסדו,
ימים קטנים מצד של זעיר אנפין צדיק, מדת
לילה - האם התחתונה. עד כאן א' מן אב"ג.

מה זה ב' (בינה)? בה נודעים דו הפרצופים של
האדם העליון, ג' שלש דמיות, כמו שאדם
של בריאה ואדם של יצירה ואדם של עשייה, ג'
יש לה ראש וגוף וזנב, הראש זה י', הגוף
הפרצוף, הקוץ שלמטה וזנב, ומשום זה אמרו
בעלי המשנה, אדם הראשון עשה לו פרצוף

וּלְבִסּוֹף זָנָב. עַל הַזָּנָב נֶאֱמַר וַיִּגְדֵּל הַיָּלָד וַיִּזְמַל, עַד
שִׁיעָשָׂה פְּרָצוֹת.

וְעוֹד אֲבִגִּית"ן, א' מוֹרָה עַל א"ל מִסְתַּתֵּר מֵעֵינַי
כָּל חַי וְנִעְלָם מִכָּל הַיְּצוּרִים כָּלָם, עַל
אֲדִירֵירו"ן נֶאֱמַר קוֹמָה אֲדִיר יְרוֹן, וַיֵּשׁ מִמֶּנָּה תַּחַת
יָדוֹ שֶׁנִּקְרָא אֲדִי"ר אֲדִירִים, וְתַחַת מְמַשְׁלָתוֹ
אֲתֵנִי"ה, וְהוּא יוֹצֵא מִחֶפְסוֹק תְּהֵא, אִית"ן מוֹשְׁבֵי
וְשִׁים בִּפְסָלֵעַ קִנָּה, שָׁם אִית"ן וְהוּא תִּנְיָ"א. ק' קִנָּה,
קִנָּה חֲכָמָה קִנָּה בִּינָה, יְחו"ה קִנְיִי רֵאשִׁית בְּרָכוֹ
לְמַעַלָּה מִחֶבֶל, קָדָם מִפְּעֻלּוֹ מֵאֵז, מַעוֹלָם נִסְכָּתִי
מֵרֹאשׁ מִקְדָּמִי אֶרֶץ. מַה זֶּה מֵרֹאשׁ? אֵלֶּא כֹּךְ
אֶמְרָה תוֹרָה שְׁחִיא רֵאשִׁית, אֲנִי תִקְדַּמְתִּי לְהִיּוֹת
רֹאשׁ לְעוֹלָם.

ב' בִּיחֲרִירו"ן (בִּיחֲרִירוֹן), כִּי בִי"ה יְחו"ה צוֹר עוֹלָמִים,
וְהוּא ב' בְּרוּךְ, וְסִימָן בְּרוּךְ רֵאשִׁי אוֹתִיּוֹת -
ר' רֹאשׁ, ו' וּמְקוֹר, ד' כָּל, ב' בְּרָכוֹת, שְׁוֹהוֹ רֹאשׁ
וּמְקוֹר לְכָל תְּבָרָכוֹת, וּמִשּׁוֹם זֶה ב' הִיא חֲכָמָה,

ומורה על הפתר שהוא ראש ומעין לכל הפרכות,
ומשום זה ב' שנים לחשבון.

ג' גיהדירו"ן, והוא שלישי, וזו השכינה הספירה
השלישית, (ומשום זה ב' היא חכמה, ומורה על הפתר שהוא ראש
של מעין כל הפרכות), ועליה נאמר כל גיא ינשא, והוא
גימטריאות פרפראות לחכמה.

ועוד, ברוך ב' מראה שנים, שכינה עליונה
ותחתונה, ר' ראשית חכמה, ו' מראה
שש ספירות, ד' מראה על פתר עליון, וזהו סוד
כל הבורע בורע בברוך ממעלה למטה, לברע בו
לאותו (לדעת בו באותו) שכל המענינות והמקורות של
הפרכות בידו, שהוא עלת העלות, וכל הזקף
זקף בשם, צריך לזקף אותו ביו"ד ה"א וא"ו ה"א
שהוא מבפנים של עשר הספירות, שהוא עליון
וזקוף על הכל ואין אלו"ה למעלה ממנו, ומשום
זה ב' מראה על הפריעה, שכל הבורע בורע
בברוך, שנאמר בו וברוך א"ל עליון. ג' מראה על
הזקיפה, שהוא גאה גאה על הכל, ואין מי

שִׁיתְנָאָה עָלֶיךָ, וּבִמָּה הוּא מִתְנָאָה עַל הַכֹּל? בָּאוֹת
 י' מִן אֲבִינִי"ן, וְזֶה יִגְבִּי"ה. וְעוֹד מְצָאנוּ בְּגִזְיוֹן אַחֵר
 יִגְבִּי"ה (יִגְבִּיחִיה), וְאוֹתִיּוֹתָיו גִּבִּי הָיָה (גִּבּוֹרֵת הָיָה), עֲלִיּוֹן
 שֶׁל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים.

ת' תלמי"ה, ת' תל שֶׁהַכֹּל פּוֹנִים בּוֹ, שֶׁשֶּׁם הוּא
 אוֹתוֹ שֶׁכָּל הָעֵינִים וְהַמַּחְשְׁבוֹת עוֹלִים אֵלָיו,
 בְּגִלְלֵי זֶה ת' תּוֹרָה קְדוּמָּה שֶׁל כָּל הַקְדוּמִּים, תּוֹרַת
 חֶכֶם מְקוֹר חַיִּים, תּוֹרַת יְהו"ה תְּמִימָה. וְעוֹד
 תלמי"ה, תְּלֻמִּיָּה רַוְּה גִּחַת גְּדוּדִיָּה וְגוֹמֵר, בִּשְׁם
 הַזֶּה נַעֲשֶׂה הַיּוֹם תְּלָמִים תְּלָמִים. וְעוֹד תְּלֻמִּיָּה, זו
 הַתּוֹרָה, שְׁתִּלּוּיִים מְמַנָּה בְּמָה תְּלִי תְּלִים שֶׁל
 הִלְכוֹת פְּסוּקוֹת שְׁאִין לָהֶן חֲשֻׁבּוֹן.

צ' צתני"ה זֶה צְדִיק, הָעֲמוּד שֶׁנוֹשֵׂא הַכֹּל, וּבוֹ
 נוֹדֵעַ מִי שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִן הַכֹּל, מַשׁוּם שֶׁצְדִיק
 כּוֹלֵל אֶת כָּל הַסְּפִירוֹת, וּבוֹ מִתְיַחֲדִים כָּל
 וְנַעֲשִׂים אֲגָדָה אַחַת, הוּא הַלּוּלָב שֶׁאוֹגֵד אֶת כָּל
 הַסְּפִירוֹת, וּבָאוֹת צ' מְצִירִים כָּל הַצִּיּוּרִים שֶׁל
 הַהִיכָלוֹת שֶׁמְקִיפִים אֶת גֶּן הָעֵדֶן שֶׁלְמַעַלָּה, בְּכַמָּה

ציורים של כל מעשה בראשית שיוזשים אותם
 הצדיקים, ובו ^(דף קבא ע"א) נקודים כל הנקודים של
 התורה, שהם נקודים בהיכל שהוא השכינה
 התחתונה, וכלם מאירים על הציורים כמו אבני
 מרגליות שמאירים על ראש הכתר, וכמו
 שהכוכבים שמאירים ברקיע, ומשום שכל
 הנקודים של הכוכבים בו, נאמר ויתן אתם
 אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ, זו
 השכינה התחתונה. (זה נשמות הצדיקים שעוסקים בתורה להוציא
 לאור כל תעלומה. והו שכתוב והמשכלים וזוהר פזר הרקיע וגומר).

ההיכל השני מרקם מכמה ציורים קפואים
 במים, אבני המרגליות כלם מלאים
 מים, והם אבני שיש טהור, שההיכל השני בתוכו,
 הוא בנוי מהם, בשם הזה: קר"ע שט"ן, והוא רקיע
 קרע, שבו קרע את הים, והפריד משם את השטן,
 שהוא מים טמאים, ומשום זה יהי רקיע בתוך
 המים ויהי מבדיל בין מים למים, והו השם שעקר
 השטן מים התורה, והפרידו משם, משום שהוא
 עקר האמונה של ישראל העליונה של כל

הַעֲלִינִים. (סמוך של ישראל, וביום השני אין שם טוב, משום שבו נברא
גיהנם).

דָּבָר אַחֵר, זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֵת אָדָם, אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן: זֶה סֵפֶר - צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים שֶׁהוּא
מוֹצִיא תּוֹלְדוֹת, זֶה סֵפֶר וְדָאִי, וְלֹא אַחֵר, וְהֵם
תּוֹלְדֵת אָדָם, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כְּתוּבָאֲרַת אָדָם
לְשֶׁכֶת בֵּית. מִי הַבֵּית שָׁלוֹ? זֶו הַשְּׂכִינָה, וְרוּעָה
הַנֶּאֱמָן אֶתָּה הוּא בְּדַמּוֹתוֹ, וְלֶךְ בַּח לְהִסְתַּכֵּל
בְּדִיוֹקְנֵי בְּנֵי אָדָם, בְּצִיּוּרִים שֶׁל אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ, שָׁכַל הַצִּיּוּרִים שֶׁל בְּנֵי
אָדָם רְשׁוּמִים בַּכֶּסֶּא, וּמַשׁוּם שָׁכַל כֶּסֶּא וּמִרְכָּבָה
שְׂאֵתָה וְקוּקָה, אֶתָּה יֵשׁ לֶךְ בַּח לְהִסְתַּכֵּל, בְּגִלְל כֶּךָ
וְאֶתָּה תַּחֲנוּה מְכַל הָעָם וְגוֹמֵר.

וַיְחִי (דף קלח ע"ב) אָדָם שְׁלֵשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֵד
בְּדַמּוֹתוֹ בְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת, שֶׁ
שֵׁלֶשׁ תַּיִוֹת שֶׁל מִרְכָּבָה, ת הוּא גֵר יְחוּ"ה גְּשֻׁמַּת
אָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וּדְמוּת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, וְזֶהוּ
וַיּוֹלֵד בְּדַמּוֹתוֹ בְּצִלְמוֹ. וַיְחִיו כָּל יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר חַי

תַּשַּׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמָת. מֶה זֶה
וַיָּמָת? אֵלֶּא כָּל הַיָּמִים שֶׁהָיָה חַי הָיָה תַּשַּׁע מֵאוֹת
וּשְׁלֹשִׁים שָׁנִים, וּשְׁאָר הַשָּׁנִים בַּתּוֹסֶפֶת הָיָה מָת,
וְהַשְּׁבָעִים שֶׁחָסְרוּ מֵאַלְפָּה, נָתַן לְדָוִד מִשְׁנוֹתָיו,
מִשּׁוֹם שֶׁהָיָה עֲתִיד לְהַשְׁלִים אוֹתָם בּוֹ, וְכֵאן סוּר
הַנְּאֻלָּה.

עֲשָׂרָה דוֹרוֹת הָיוּ מֵאָדָם וְעַד נֹחַ, וַיְחִי לְמֹדֵד שְׁתֵּים
וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֶּן וַיִּקְרָא
אֶת שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂינוּ וּמַעֲצָבוֹן
יִדְּינוּ, וְלָמָּה? שֶׁבִּהְיֶתְחַלָּה הָיוּ טוֹרְחִים בַּגְּלוּגּוּלִים,
עַד שֶׁבָּא נֹחַ, שֶׁהוּא שֶׁבֶת, וּבּוֹ נָחוּ כָּלָם, וּבּוֹ
הִתְיַשְּׁבוּ וְהוֹצִיא אוֹתָם לְעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: לָמָּה הָיוּ הָרֵאשׁוֹנִים חַיִּים יָמִים
רַבִּים כִּמּוֹ אָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיְחִי אָדָם תַּשַּׁע
מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה, וְנֹחַ תַּשַּׁע מֵאוֹת
וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְכֵן כָּל הַדוֹרוֹת עַד נֹחַ הָיוּ חַיִּים
שָׁנִים רַבּוֹת, וּמֵאַבְרָהָם (וּמִנֹּחַ) וְאַיִלָּךְ הָיוּ מִתְמַעֲטִים
בְּשָׁנִים? אָמַר לוֹ: בְּנִי, רַבּוּי שָׁנִים וְאַרְךָ יָמִים הֵם

מֵאֲרִיךְ אַנְפִּין, וּמַעֲוֵט שֶׁל יָמִים וְשָׁנִים מִזְעִיר
אַנְפִּין, וּמַשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר בְּאַבְרָהָם אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם בָּהּ וְעִירָהּ. בְּרוּךְ יְהוָה
לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. (דף קלט ע"א)

תקון שני

וְהוּא תְּקוּן כ"ב וְכ"ג

בִּרְאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, בִּרְאשִׁית בָּרָא תי"ש,
זֶה אֵילּוּ שֶׁל יִצְחָק. בִּרְאשִׁית שָׁם א"ש
לְעוֹלָה שֶׁל יִצְחָק, וְסוּד הַדָּבָר - (וְעַל אֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הַגְּלוּלִים
נֶאֱמַר מִה יָפוּ פַעַמֶּיךָ בְּנִעְלָם בֵּת גְּדִיב, וְזֹאת לְפָנִים - זוֹ הָאֵם הַעֲלִיזָה, הָעוֹלָם
הַבָּא. דָּבָר אַחֵר, אֵצֶל צִדִּיק חֲלִיצָה, וְזֶהוּ שְׁכֵתוֹב שֶׁל נֶעְלִיד וְגוֹמֵר, וְאֵם לֹא, אֵין
לוֹ רְשׁוּת לְחֲרוּיָם הַשְּׁלָכָה (לְרוּחַ הַמֵּת) לְעֹלֹת לְעוֹלָם הַבָּא, וּמַשּׁוּם שְׁחִיא יוֹם
הַכַּפּוּרִים, אִסּוּר בְּנִיעִילַת הַפְּגָדָל) הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֲצִים וְאֵיהֶם הַשָּׂה
לְעֹלָה. יָצָא קוֹל וְאָמַר, מִשְׁשֶׁת יָמִי בִּרְאשִׁית נִבְרָא
לְעֹקֶדֶת יִצְחָק.

מַשּׁוּם שְׁאֵין קָרְבֵּן שְׁמִיטָה לְעֹקֶדֶת יִצְחָק,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ, נִקְשְׁרָה

בַּמִּדַּת הַדִּין (מִלֵּאד הַמִּנּוֹת) וְנִעְקָד לְמַעַלָּה, וְלֹא הָיָה לוֹ
 רְשׁוֹת לְקָרֵב לְבֵית דִּין הַגָּדוֹל, שֶׁהוּא גְבוּרָה, לְתַבְּעַ
 דִּין, וְהַעֲקָדָה שֶׁל כָּאן מוֹעִילָה לְגָלוּת, שֶׁהִיא עֲתִיד
 לְהַתְּרֵג מִשִּׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, וְקוֹל יֵצֵא מֵאוֹתוֹ זְמַן אֶל
 תַּעֲשֵׂה לוֹ מְאוּמָה, מִשּׁוֹם שֶׁהַתְּנַבְּרוּ רַחֲמִים עַל דִּין,
 וְסוּד הַדָּבָר - הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוֹ, וְאַחֵר כֶּךָ זְרוּעַ
 קִדְשׁוֹ, שֶׁנִּבְרָה הַיָּמִין עַל הַשְּׂמָאל.

בְּשִׂמְתֵּינִי הַטָּה שֶׁל הַזָּכָר עַל הַטָּה שֶׁל
 הַנִּקְבָּה, הוּא בֶן, הוּא וְדָא
 רַחֲמִים, אֲכַל בְּשִׂמְתֵּינִי טַהַת הַנִּקְבָּה עַל הַזָּכָר,
 הִיא בַת וְהִיא דִּין, וְסוּד הַדָּבָר - זָכָר שִׁשּׁוּלִיט עַל
 נִקְבָּה גּוֹרֵם שִׁשּׁוּלִיט הַיָּמִין עַל הַשְּׂמָאל, וַיֵּצֵאוּ
 יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים וְלֹא בְּדִין, וְזֶהוּ כִּי גִבּוֹר עָלֵינוּ
 חֲסִדוֹ, וְסוּד הַדָּבָר - בְּטָרֵם יָבֹא חֶבֶל לָהּ וְהַמְּלִיטָהּ
 זָכָר.

וּבְשֵׁם שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, יְהו"ה רַחֲמִים,
 אֲדֵנ"י דִּין, וּבְשִׁשּׁוּלִיט יְהו"ה עַל אֲדֵנ"י
 יֵאָהֲדוּנָה"י, הוּא רַחֲמִים, וּבְשִׁשּׁוּלִיט אֲדֵנ"י עַל

יהו"ה אידהנוי"ה, הוא דין, וסוד הדבר - אדנ"י
 אלהי"ם בחזק יבא, בתקף חדין, ובזה עקרת יצחק
 שנעקד לפני אביו ומסר עצמו למיתה כדי שינצל
 משיח וישראל שלא ימותו, ולא עוד, אלא שאכלו
 אם ישראל יהיו עובדים בגלות על שפיכות דמים
 וגלוי עריות ועבודה זרה, וכות אבות תגן עליהם
 משרפה הרג וחנק, משום שאברהם נתנפה באש
 ויצחק בסבין ויעקב בגלות, וכות אבות תהיה
 מגנה עליהם.

ועוד, הנסיון של שלשת האבות מעידים, שלא
 עבר אדם שהוא ישראל על שלשת
 המצוות הללו שצוה אותם (אותו) הקדוש ברוך
 הוא, והו שכתוב ויצו יהו"ה אלהי"ם על האדם,
 ויצו - זו עבודה זרה, לאמר - זה גלוי עריות, על
 האדם - זו שפיכות דמים, שנשמתו של האדם
 נכנסה בגלגול של אברהם, ואם הוא עבד עבודה
 זרה, כשנכנס לאש היה נשרף, והו שכתוב פסילי
 אלהיהם תשרפון באש.

שְׁלֹאֵשׁ יֵשׁ שְׁלֹשָׁה גִּזְנוֹת, לָבֵן יָרֵק וְשָׁחַר, וְהִרְבִּיעִי
 תִּכְלֶת, וְהֵם דְּבָקִים בְּגִחָלָת שְׂהִיא אֲדָמָה,
 חֲרִי חֲמִשָּׁה, בְּחִשְׁבֹּן ה' (חמ"ש), שְׂהִיא אֲמוֹנָת
 הַקְדוּשׁ בָּרוּךְ הוּא שְׂהוּא ו', שְׂהִתְלַבֵּשׁ בְּחֲמִשָּׁה
 גִּזְנוֹת וּמֵאִיר בָּהֶם, וּבֹו עוֹלָיִם חֲגִזְנוֹת שְׂהֵם כָּלוּלִים
 בָּה, וְהִיא עוֹלָה בָּהֶם לֹו. וְהִו שְׂכָתוּב הִיא הָעֶלָה,
 וּכְשֶׁעוֹלָיִם שְׂנִיִּם שְׂהֵם ו' ה' בְּקֶרְבָּן, יוֹרְדִים שְׂנִיִּם
 מִלְּמַעְלָה שְׂהֵם י"ה, (דף קלט ע"ב) וּמִתְקַרְבוֹת הָאוֹתִיּוֹת
 וּמִתְיַחֲדוֹת וְנִקְשָׁרוֹת זוֹ עִם זוֹ, וְזֶהוּ סוֹד הַקְרָבָן.

וְסוֹד הַדָּבָר - וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וְיוֹרְדִים
 בֹּו, עוֹלָיִם שְׂנִיִּם בָּאֵשׁ, וְיוֹרְדִים שְׂנִיִּם, וְנִצֵּל
 אֲבָרָהֶם בְּשֵׁם שֶׁל יְהו"ה, שְׂאָף עַל גַּב שְׂיֵשׁ אֲרִבְעָה
 מִלְּאֲכִים שְׂהֵם חֲמִשָּׁנִים שֶׁל הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ, לֹא
 רוֹצֶה הַקְדוּשׁ בָּרוּךְ הוּא לְהִתְעַפֵּק בְּאֲבָרָהֶם
 לְהַצִּילוֹ אֲלֹא הוּא מִמָּשׁ, מַשּׁוּם שְׂקִנָּא עַל שְׁמוֹ,
 וּבֹו הִתְלַבֵּן אָדָם הָרֵאשׁוֹן שְׂהוּא יִשְׂרָאֵל, שְׁלֹא עָבַר
 עַל וְיָצוּ, שְׂהוּא עֲבוּדָה וָרָה, אַחֵר כֶּךָ הִתְלַבֵּשׁ
 בְּיִצְחָק וְנִצְרָף וְאָמַר אֵל תַּעֲשׂ לֹו מְאוּמָה, שְׂאוֹתוֹ
 שְׂנִצְרָף בֹּו לֹא עָשָׂה דָּבָר, שְׁלֹא עָבַר עַל שְׂפִיכוֹת

דמים, וכן יעקב התגלגל בו כשיירד לגלות מצרים
(של חוץ לארץ), שפחד שלא היה עולה. באותו זמן
אמר לו הקדוש ברוך הוא אל תירא מרדה
מצרימה וגומר, אנכי אירד עמך מצרימה ואנכי
אעלה גם עלה.

תיקון שלישי

בראשית שם אר"י של הקרבן, שהיה יורד על
הקרבן בדמות ארי אוכל הקרבנות,
וזהו ראשון לחיות שהיו אוכלים קרבנות. אמר לו
רבי אלעזר: ולמה היו יורדות חיות לאכל
קרבנות? אמר לו: בני, ארבע חיות הן בכסא,
אריה שור נשר אדם, ובגוף האדם ארבעה יסודות
שממנים עליהם ארבע חיות, שהנפש כלולה בהם,
ומשום זה פרנסת הנפש מארבעה הללו. כשחטא
אדם בארבעה היסודות שלו, באלו חטא בנפש,
זהו שבתוב מאשר חטא על הנפש, ובאותו זמן
נפרדו מים מאש ורוח מעפר.

שְׁמַעְפָּר יוֹצֵאִים וְרָעִים, שֶׁהֵם פְּרִנָּסָה שֶׁל אָדָם,
 וּמִהַמִּים הַחַיִּוֹת, שֶׁהֵן פְּרִנָּסָה שֶׁל אֲרִי,
 וּמֵאֵשׁ בְּהֵמוֹת, שֶׁהֵם פְּרִנָּסָה שֶׁל שׂוֹר, וּמִהַרוֹחַ
 עוֹפוֹת, שֶׁהֵם פְּרִנָּסָה שֶׁל נֶשֶׁר, וּבְשִׁחְטָא בָּהֶם,
 נִפְרְדוּ הַיְסוּדוֹת, וַיֵּשׁ בָּהֶם מַחְלָקָת שֶׁהִיא פְּרוּדָה,
 וְעוֹלָה שֶׁם יְהו"ה מֵהֶם, וְנִבְנְנָם יֵצֶר הָרַע שֶׁהוּא
 סְמֵא"ל שְׁטָן, שִׁיְהו"ה לֹא שׂוֹרָה בְּפְרוּדָה, וְסוּד
 הַדָּבָר - חֵלֶק לָבָם עָתָה יֵאָשְׁמוּ, וּמַשּׁוּם זֶה צָרִיךְ
 קִרְבֵּן מִהַמִּינִים הַלָּלוּ שִׁחְטָא בָּהֶם לְקָרֵב בָּהֶם,
 אוֹתָם אֲרַבְעָה יְסוּדוֹת שֵׁיֵשׁ בָּהֶם פְּרוּדָה, וּבִאֲוֹתוֹ
 זְמַן שְׁמֵת־קִרְבִּים הַיְסוּדוֹת זֶה לָזֶה, מִיַּד יוֹרֵד
 הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם וּבוֹרֵחַ הַשְׁטָן, וְאִם לֹא
 בּוֹרֵחַ, הָרִי אֵשׁ הַקִּרְבֵּן שׁוֹרְפָת אוֹתוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
 וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תִּוְקַד בּוֹ.

וְסוּד הַקִּרְבָּנוֹת, עוֹד וּבִשְׂרַר תִּלְבִּישְׁנִי וּבִעֲצָמוֹת
 וְגִידִים תְּסוּכְבְּנִי. הָעוֹר הוּא לְבוּשׁ הָאָדָם,
 זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיַּעַשׂ יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ
 בְּתִנּוֹת עוֹר וַיִּלְבָּשֵׁם, אִם זָכָה - בְּתִנּוֹת אוֹר
 מְרַקְמִים מִמַּצּוֹת עֲשֵׂה, שִׁשְׁבָּרָם לָעוֹלָם הַבֶּא,

שְׁהוּא הָאֹר הַנָּנוּז לְצַדִּיקִים, וְאִם לֹא זָכָה - עוֹר
הַנֶּחֱשׁ שְׂכֹלֵל אֲרַבְעָה יְסוּדוֹת, שֵׁשׁ רְשׁוּמוֹת
מַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שְׂאֵדָם עֶבֶר עֲלֵיהֶן, וּמַשּׁוּם זֶה
בְּאֵרוֹ בַּעֲלֵי הַמַּשְׁנָה, עוֹנֹנֹתָיו שֶׁל אָדָם חֲקוּקִים לוֹ
עַל עֲצֻמוֹתָיו, וְקְרוֹב הָעוֹר שֶׁל הָאָדָם מַצּוֹת עֲשֶׂה,
שֵׁהֶם קְרוֹב שֶׁל אוֹתִיּוֹת שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא.

וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרְבָּן, מִכֶּם
וְדַאי, לְהוֹצִיא עוֹר הַנֶּחֱשׁ שָׂבוּ מִרְקָמִים
מַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, וְאָדָם שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר בּוֹ
אָדָם לְהַבִּיל דָּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר, אָדָם כִּי יָמוּת
בְּאֶהֱלָ, כִּי יָמוּת וְדַאי, וְזוֹהִי הַקֶּרֶבֶת הַקֶּרְבָּן שֶׁל
עֲשׂוֹ, יֵצֵר הָרַע, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ יָקָם אָבִי וַיֹּאכַל מִצִּיד
בָּנָו. הַבָּשָׂר הוּא שֶׁבֶר מִן שִׁבְרִים, וְהוּא אָדָם, מִצִּד
שֶׁל תַּחֲתֵה שְׁהוּא שׂוֹר, בָּשָׂר חֵי, בָּשָׂר טָהוֹר, וַיֵּשׁ
אַחֵר שֶׁל בָּשָׂר בַּשְּׂדֶה טִרְפָּה, שִׁשׁוּרָה בּוֹ רוּחַ
הַטְּמֵאָה, מִלֶּאֱדָ שְׂרוּכָב עַל קַרְנֵי שׂוֹר מוֹעֵד, בָּשָׂר
טְמֵאָה.

עֲצָם, יֵשׁ עֲצָם טָמֵא וְיֵשׁ עֲצָם טָהוֹר, וּבִשְׂרָשׁוֹ שֶׁל
 טָהָרָה וְעֲצָם שֶׁל טָהָרָה, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר עֲצָם
 מִעֲצָמִי וּבִשְׂרָשׁוֹ מִבִּשְׂרָרִי, וְעֲצָם הוּא אֲרִיָּה, גִּידִים הוּא
 נֶשֶׁר. נֶשֶׁר, נֶשֶׁר שֶׁל טָהָרָה וְנֶשֶׁר שֶׁל טָמֵא. עֲצָם
 וּבִשְׂרָשׁוֹ וְגִידִים, עֲלֵיהֶם שׁוֹרָה בִּרְכָּה וְקִדְשָׁה וַיִּחֹד,
 שֵׁיהֶם כִּהֵן לִוִּי וְיִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁבַע עֲצָם שׁוֹרָה בִּרְכָּה,
 מִיד וּתְקַרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹ, מִתְקַרְבִּים
 וְנִקְשָׁרִים זֶה עִם זֶה בְּקִרְבָּן, וּמִיד יוֹרֵד עֲלֵיהֶם שְׁמֹן
 וְשׁוֹרָה עֲלֵיהֶם בִּרְכָּה, עַל הַבִּשְׂרָשׁ שׁוֹרָה קִדְשָׁה
 שֶׁהִיא מִצַּד הַלְוִיִּם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְקִדְשָׁתָּ אֶת הַלְוִיִּם.
 מִיד מִתְקַרְבִּים עוֹרְקֵי הָדָם אֶל הַלֵּב, שֶׁהַפְּרָכּוֹת הֵן
 מִהַפְּתָהִים, זֶהוּ שְׂכָתוֹב דְּבַר אֶל אַחֲרָן וְאֶל בְּנָיו
 לֵאמֹר כֹּה תִבְרְכוּ. הַגִּידִים מִיִּשְׂרָאֵל, וְהֵם הַיִּחֹד
 וְהַקִּדְשָׁה וְקִשְׁרָשׁוֹ שֶׁל הָעֲצָמוֹת וְהַבִּשְׂרָשׁ, וּבִשְׁנִקְשָׁרִים
 בִּשְׁנֵיהֶם נִקְרָאִים יְחֹד, וְהַיִּחֹד הוּא בִּישְׂרָאֵל. זֶהוּ
 שְׂכָתוֹב שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד.

הָעוֹר הוּא דְמוּת אָדָם מַלְכוּת, כָּל הַדִּיוֹקְנָאוֹת
 נִרְאִים בּוֹ, וְהִיא כְּלוּלָה מִבִּשְׂרָשׁ וְגִידִים
 וְעֲצָמוֹת, וְהִיא תְמוֹנֶת כָּל, וְהִיא בִּרְכָּה וְקִדְשָׁה

וַיַּחְדֹּד, בְּהַנִּים וּלְוִיִּם וְיִשְׂרָאֵלִים, שָׁהֵם קְשׁוּרִים
 בְּשִׁלְשֵׁת הָאָבוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם הָאָבוֹת הֵן הֵן
 הַמְּרַכְּבָה. בְּכַשֶּׁר בְּשִׁמְתִּיקָדֵשׁ, יוֹרֵד עָלָיו דָּם מֵהוֹר,
 וּבְשִׁחְגִּידִים מִתִּיחָדִים, יוֹרֶדֶת עֲלֵיהֶם רוּחַ קִדְשָׁה,
 עַל הַעֲצָמוֹת יוֹרְדִים מִי מִתְּהַרָה, וְהוּ סוֹד הַקְּרָבָנוֹת.
 שִׁמַּח רַבִּי אֶלְעָזָר, וְשִׁמְחוּ הַחֲבָרִים וְאָמְרוּ: אֵלֹהֵינוּ לֹא
 בָּאֵנוּ לָעוֹלָם הַזֶּה אֶלָּא לְשִׁמֵּעַ אֶת זֶה - דִּי.

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: בְּנִי, וְעוֹד בְּסוֹד הַקְּרָבָנוֹת, הֵלֵב
 הוּא מְזַבֵּחַ שָׁבוּ דָם הַקְּרָבָנוֹת, וְעַל זֶה נֶאֱמַר
 וּזְבַחְתָּ עָלָיו, אִם זָכוּ - הָאֲרִיָּה הִיא יוֹרֵד לֶאֱכֹל אֶת
 הַקְּרָבָן, וְאִם לֹא - יוֹרֵד כֶּלֶב, וּבִאִינוּהָ מְקוֹם?
 בְּכִבֵּד, שִׁשָּׁם מָרָה גִּיהֶנָם, שֶׁהִיא עֲלוּקָה שְׂיִישׁ לָהּ
 שְׂתִי בָנוֹת הֵב הֵב, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר לְעֲלוּקָה זָכוּ,
 וְהַכֶּלֶב צוּנַח בָּהֶם הֵב הֵב, וְהַמָּרָה הִיא גִּיהֶנָם,
 חָרְבוּ שָׁל מִלְּאֹךְ הַמָּוֶת שְׂיִישׁ לָהּ שְׂתִי פִיּוֹת, כְּמוֹ
 שֶׁהִגִּיהֶנָם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ לְעֲלוּקָה שְׂתִי בָנוֹת הֵב הֵב,
 כְּמוֹ זֶה נֶאֱמַר בַּחֲרָב וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כַּלְעֲנָה חֲדָה
 בַּחֲרָב פִּיּוֹת.

וּכְבֹד הוּא סמא"ל, הַמָּרָה סם הַמָּוֶת שָׁלוֹ.
 בְּשִׁשּׁוּלָטֶת הַמָּרָה עַל הָעוֹרְקִים שָׁלָה
 וּמִתְנַפֶּרֶת בַּחֲטָאִים, נֶאֱמַר בַּפָּרְקִים שָׁל הַכָּבֵד
 וְהַמָּרָה, וַיָּבֹאוּ מָרְתָה וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִיָּם
 מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם. בָּאוּתוֹ זְמַן אוֹתָם עוֹרְקֵי הַלֵּב
 הֵם בְּדַחֲק וְנִטְמָנִים בַּלֵּב, כְּמוֹ שֶׁנֶּחַ וְאַשְׁתּוֹ וּבְנָיו
 וְהַחַיּוֹת וְהַבְּהֵמוֹת וְהָעוֹפּוֹת שֶׁנִּטְמָנוּ בַּתֵּבָה, וְהַלֵּב
 הוּא דְחוּק בָּהֶם, שָׂאֵם הַמָּרָה מִנִּיעָה לַלֵּב, מִיָּד
 יָמוּת הָאָדָם, וּמָרָה לֹא מִתְנַפֶּרֶת עַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם
 הַלֵּב, אֲלֵא בַּחֲטָאִים. אִם חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, שֶׁהִיא
 נִשְׁמַת חַיִּים, הַשְׁכִּינָה הָעֲלִיזָנָה, הִרִי רַפּוּאָה תִּתְּנָה
 לַלֵּב וְלָעוֹרְקִים שָׁלוֹ, וְנֶאֱמַר בָּהֶם וַיִּמָּתְקוּ הַפִּיִּם,
 וְנִרְפְּאוּ הָעוֹרְקִים, (הַגּוֹף) וְהָאִיבָרִים שָׁלוֹ.

מַחֲוֹל זוֹ לִילִי"ת, הָאֱמָא שָׁל הָעֶרֶב רַב, שְׁחֹק
 הַכְּסִיל, מִי זֶה כְּסִיל? זֶה אֵל אַחֵר סמא"ל,
 וְעֶרֶב רַב הֵם בְּנֵיהָ, שֶׁהֵם מְעַרְבִים עִם יִשְׂרָאֵל,
 רָשָׁעִים גְּמוּרִים, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר אִם רָאִיתָ רָשָׁע
 שֶׁהִשְׁעָה מִשְׁחָקָת לוֹ, אֵל תִּתְּנָהּ בּוֹ, עֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר
 לָמָּה תִּבְיֹט בּוֹגְדִים תִּתְּרִישׁ בְּכַלֵּעַ רָשָׁע צַדִּיק

מִמֶּנּוּ. רָשָׁע זֶה הַכֶּסֶּל, עָרַב רַב בְּגִלּוֹת הֵם רָשָׁע,
בְּבִלְע צְדִיק מִמֶּנּוּ זֶה יִשְׂרָאֵל, וּמִי גוֹרֵם שְׂבוּלָע
אוֹתָם? מִשּׁוֹם שְׂאִינָם צְדִיקִים גָּמוּרִים, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר צְדִיק מִמֶּנּוּ בּוֹלָע, אֲבָל צְדִיק גָּמוּר אֵינוֹ
בּוֹלָע.

וּמַחֲוֹל הוּא לִילִי"ת, מֵאֲרֶת ה' בְּבֵית רָשָׁע, וְהִיא
אֶסְכְּרָה לְתִינוּקוֹת שָׁהֵם רָשָׁעִים, צוֹחֶקֶת
בָּהֶם בְּעֶשֶׂר בָּעוֹלָם הַזֶּה, (דף קמ ע"ב) וְאַחֵר כָּךְ הוֹרֶגֶת
אוֹתָם, וְלָמָּה נִקְרְאוּ תִינוּקוֹת? מִשּׁוֹם שְׂאִין בָּהֶם
דַּעַת לְהַנְצִל מִמָּוֶה, אֲבָל לֵב מִבִּין נִצּוֹל מִמָּוֶה,
שִׁשָּׁם צְדִיק, וְסוּד הַדָּבָר - טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים
יִמְלֹט מִמָּוֶה, וְחוּטָא יִלָּכֵד בָּהּ.

הַכְּלִיּוֹת הֵן יוֹעֲצוֹת, אִם זָכוּ - נִכְנָסֶת בָּהֶם
נְבוּאָה, שֶׁהִיא גֵר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם,
וְנִעְשִׂים נְבִיאִים, וְהֵם יוֹעֲצִים לְטוֹב, וַיֵּשׁ בָּהֶם עֲצָה
וְתוֹשִׁיָּה.

בְּנִפִּי הִרְאָה, אִם זָכוּ - שׁוֹרָה בָּהֶם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
וְנֶאֱמַר בָּהֶם וְנָחָה עָלֵיו רוּחַ יְהו"ה, רוּחַ

חֲכָמָה וּבִינָה, רוּחַ עֲצָה וּנְבוּנָה, רוּחַ דַּעַת וַיִּרְאֵת
 יְהו"ה, וַעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר וְהָיוּ חֲכָמִים פְּרָשִׁי בְּנָפִים.
 חֲכָמִים כָּמוֹ צוּרֵת אָדָם, פּוֹרְשֵׁי בְּנָפִים בְּנֶגֶד
 שְׁלֹשׁ חֲחִיּוֹת שְׁפּוֹרְשׁוֹת בְּנָפִים בְּנֶגֶד הָאָדָם, וְהֵם
 שֵׁשׁ בְּנָפִים, שְׁתֵּים לְכָל חֵיָה. מִצַּד שֶׁל הַשְּׂכִינָה
 בְּנָפֵי חֲחִיּוֹת מְרַבְּעוֹת, שֵׁשׁ בְּנָפִים בְּנֶגֶד שֵׁשׁ
 מַעֲלוֹת לְכַסָּא, אַרְבַּע בְּנָפִים בְּנֶגֶד כַּסָּא מְרַבֵּעַ,
 פְּרָשִׁי בְּנָפִים לְמַעַלָּה סְבָכִים בְּבִנְיָהֶם עַל
 הַכַּפֶּרֶת, זוֹ כַּפֶּרֶת הַלֵּב, קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים, וְזֶה הַלֵּב.

נֶפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה, כִּיֵּן לְוִי וַיִּשְׂרָאֵל. הַכֵּהֵן הוּא
 הַנְּשָׁמָה, אִם זָכָה - גֵּר יְהו"ה, גֵּר חֵיָה מֵאִיר
 בּוֹ מֵהַלֵּב בְּשִׁמְשׁ זוֹרֶחַת, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ חֵיָתָה יוֹצֵאת
 מִבֵּין בְּנָפֵי חֲכָמִים שֶׁהֵן בְּנָפֵי רֵאָה, וְחֵיָתָה
 מְדַבֶּרֶת עִמּוֹ, וְאִם לֹא - אֵשׁ, וְזוֹ הַנְּפֶשׁ, חֵיָתָה
 דּוֹלֶקֶת, וַיּוֹצֵאת אֵשׁ מֵהַלֵּב וְשׂוֹרֶפֶת אוֹתוֹ.
 תִּקְרָקְבוֹ וְהִקְבָּה, כַּאֲשֶׁר יֵשֵׁן נִקְרָא קָבָה יֵשֵׁן.

וַיֵּשׁ שְׁנָה לְטוֹב וַיֵּשׁ שְׁנָה לְרָע. לְטוֹב, כָּמוֹ חֵלוֹם
 שֶׁהוּא תִּסְלָם (כָּמוֹ חֵלוֹם) שֶׁרֵאָה יַעֲקֹב, וְבוֹ דְּבוּק

קָנָה, וְיֵשׁ טַבְּעוֹת הַקָּנָה הֵם יֵשׁ דְּרָגוֹת הַנְּבוּאָה, וְעוֹלָיִם לְעֹשִׂים נְשִׁימוֹת שְׁתִּיחַ יֵשׁ בָּהֶם דָּוָד, שְׁכָךְ פְּרִשׁוּת, דָּוָד הָיָה מִתְנַמֵּנִם בְּסוּם, וְסוּם לֹא יֵשׁ אֲלֵא עֹשִׂים נְשִׁימוֹת, וְיֵשׁ שְׁנָה לְרַע, חֲלוּם רַע, שְׁנֵאמַר בּוֹ אֶצֶל אֲבָרָהָם, וְתִרְדְּמָה נִפְלָה עַל אֲבָרָם וְהִנֵּה אִימָה חֲשֻׁכָה גְדֹלָה נִפְלֶתָ עָלָיו, וְהִרִי פְּרִשׁוּת בְּאַרְבַּע נְגִילוֹת, וּמִשׁוּם שְׁחֲלוּם יָבֹא בְּשִׁתִּי דְּרָגוֹת, פְּרִשׁוּת הַקְּדֻמוֹנִים, כְּמוֹ שְׂאִי אֶפְשָׁר לְכַר בְּלֹא תִבֵּן, כִּךְ אִי אֶפְשָׁר לְחֲלוּם בְּלִי דְּבָרִים בְּטִלִּים, כִּדִּי שְׁיִבֹא חֲחֲלוּם כָּאֵן עַל יְדֵי מִלְּאָךְ, כָּאֵן עַל יְדֵי שֵׁד, מִשׁוּם שְׁחֲחֲלוּם הוּא מִצֵּד שֶׁל הָעֵץ שֶׁל מוֹב וְרַע, אֲבָל מִצֵּד שֶׁל עֵץ חַחֲיִים לֹא בָּא (עָלָיו אֲלֵא שֶׁל קֶבֶה) אֲלֵא עַל יְדֵי קֶבֶה שֶׁל הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא שְׁתִּיחַ שְׁכִינָתוֹ, וְאֵין שָׁם קֶבֶה רַע, שְׁתִּיחַ שֵׁד.

הַקְּרִקְבֵּן מוֹחֵן, אִם אָדָם צָדִיק, הִיא מוֹחֶנֶת מִן לְצָדִיקִים, שֶׁהֵם אִיבָרִים קְדוּשִׁים בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה, וְאִם לֹא הוֹלָכִים בְּמִצְוֹת טוֹבוֹת, מִתְּפָרְנִסִּים בְּלָחֶם הַקְּלוּקָל, מוֹזֵן הַקְּלוּקָל, קַל בְּקָלוֹן. וְשֵׁט - שֵׁטוֹ הָעֵם וְלָקְמוֹ. שְׂטִים, (הַשּׁוֹטִים),

לוקטים בשטות. וטחנו ברחים - ברחק, אלו הן
הטוחנות בפה, או דכו במדכה - זה חחק, ובשלו
בפרור - זו האיציטומכה.

בני, סוד עליון כאן, אם זכו ישראל, היתה יורדת
להם תורה משמים בלי דחק, ולא היו
צריכים ללמד אחד את חברו, והיו שכתוב הנני
ממטיר לכם לחם מן השמים, שאין לחם אלא
תורה, לא זכו - בגלל הערב רב שהם שוטים,
נאמר בהם שטו העם ולקטו, שימרחו ללמד זה
לזה, לפרנסה כל אחד ברחק, לחכמים ברמו.
אבל לעתיד לבא ימחו הערב רב מן העולם,
ונאמר בהם ולא ילמדו עוד איש את אחיו וגומר,
ומשום זה תושט הוא לרע והוא לטוב, לבן ואדם,
דין ורחמים.

ובני, בודאי אותם שלוחי הצבור, צריכים
בשקווראים ספר תורה, שיחתכו את
המלים ולא יאמרו אותם בהלעטה, כמו שהערב
רב שנאמר בהם הפשר עודנו בין שניהם, והיו

אוכלים בהלעטה, וכמו שעשו, שנאמר בו
הלעיטני נא, ולא היו מוהלים לו, נאמר בהם ואף
יהו"ה חרה בָּעַם.

המע' הגם והו נחש ברית, נחש עקלתון,
שעתידי' הצדיקים (דף קמא ע"א) לאכל אותו,
ויש חלב טמא שהוא נחש, שהוא אסור למאכל
העם הקדוש, משום שעליו נאמר ארור אתה מכל
הבהמה.

תקון רביעי

והו תקון כ"ה

בראשית, שם י"ש, להנחיל אהבי יש ואצרתיהם
אמלא, ומשום ששם אוצר, שהיא
יראת יהו"ה, מפניו מתמלא לצדיקים, ואותם יראי
הקדוש פרוץ הוא יורשים היש הזה, וערב רב הרע
לא היו פוחדים מהקדוש פרוץ הוא אלא בשביל
העשר, והיו מנסים אותו, כמו זה: היש יהו"ה
בקרבנו אם אין, וכל אותם שמנסים את הקדוש

בְּרוּךְ הוּא וּפּוֹחֲדִים מִמֶּנּוּ בְּעֶשֶׂר, וְלֹא יֵרָאִים מִמֶּנּוּ
 בְּעֲנִיּוֹת כְּמוֹ בְּעֶשֶׂר, אֵינָם אֱלֹא עֲרֹבֹב רַע, שֵׁשׁ
 יֵרָאֶה וְיֵשׁ יֵרָאֶה, יֵשׁ אֶהְבֶּה וְיֵשׁ אֶהְבֶּה, יֵשׁ מִי
 שִׁירָא מִתְקַדֵּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדִי שִׁיחֹן אֶת בְּנִי, אוֹ
 שְׁלֹא יֵרֵד לְעֲנִיּוֹת, אוֹ שְׁאוּהֵב אוֹתוֹ בְּדִי שִׁיחֹן לוֹ
 עֶשֶׂר, וּמִנְסָה אוֹתוֹ כְּמוֹ: נַעֲשֶׂה אֶת הַמִּצְוָה הַזֶּה
 בָּךְ, וְנִרְאֶה תֵּשׁ יְהו"ה בְּקִרְבָּנוּ וְנוֹתֵן לָנוּ שְׂכָר
 בְּעֲבוּרָה אִם אֵין, שְׂאֵם לֹא יִתֵּן לוֹ שְׂכָר בְּשָׂבִיל
 זֶה, אֵינּוּ אוֹהֵב אוֹתוֹ, וְלֹא נוֹתֵן לוֹ צְדָקָה וְלֹא
 יַעֲשֶׂה מִצְוָה, וּמִנְסָה אֶת תְּקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל
 מִצְוָה וּמַעֲשֶׂה, וְדַאי זֶהוּ מֵאוֹתָם עֶרֶב רַב שְׁנֵאמַר
 בָּהֶם תֵּשׁ יְהו"ה בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין.

אֱלֹא אֶהְבֶּה וְיֵרָאֶה שֶׁל תְּקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁלֵם
 בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה שְׁעוֹשֶׂה, בֵּין שִׁיחֹן לוֹ
 שְׂכָר בְּטוֹב, בֵּין שְׁלֹא נוֹתֵן לוֹ, וּמַשּׁוּם זֶה צְוָה
 בַּתּוֹרָה וְאֶהְבֶּה אֶת יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךְ בְּכָל לִבְבְּךָ
 וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ, וּפְרָשׁוֹהוּ תְּקִדּוּמוֹנִים אִם
 חָבִיב עָלֶיךָ נַפְשְׁךָ מִמְּמוֹנְךָ, לָכֵךְ נֵאמַר בְּכָל נַפְשְׁךָ,
 וְאִם חָבִיב עָלֶיךָ מִמְּמוֹנְךָ מִנַּפְשְׁךָ, לָכֵךְ נֵאמַר בְּכָל

מֵאֲדָרָה, שֵׁישׁ אָדָם שְׂמֵת פֶּלֶל וְהוֹלֵךְ בְּכָל הַמְצִיאוֹת
שֶׁלֹא נֹתֵן עֲלֵיהֶם שָׂכָר, וְאִם הָיָה נֹתֵן שָׂכָר
עֲלֵיהֶם, לֹא הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָם, שְׂוֵדֵי רַבִּים הֵם בְּנֵי
הָאָדָם שֶׁעֲשִׂירִים בְּעֶשֶׂר רַב, וְהֵם מִתְחַבְּבִים אֶת
עֶשְׂרָם יוֹתֵר מִנְשֻׁמָּתָם, שֶׁעֲשָׂרָה שָׁל הַנֶּפֶשׁ הִיא
מְצִיאוֹת טוֹבוֹת בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעֶשֶׂר שָׁל הַגּוֹף -
מִמּוֹן וְעֵדוֹן בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְאוֹתָם שְׂמִיחָבִים מִמּוֹן מִתְנַפֵּשׁ, אִם הָיוּ נֹתְנִים
לוֹ כָּל הַתּוֹרָה בְּמֵאָה זֻזִּים, לֹא הָיוּ
נֹתְנִים אוֹתָם בְּשִׁבְלָהּ, מִשּׁוֹם שֶׁהַמּוֹן חָבִיב
עֲלֵיהֶם מִתְנַפֵּשׁ, וּמֵה שִׁירָא וְאוֹהֵב אוֹתוֹ, אֵינוֹ
אֵלָּא בְּשִׁבִּיל הַמּוֹן. זֶה שֶׁשָּׂם אֶת הַמּוֹן עֶקֶר,
וְהַתּוֹרָה שְׂאוֹהֵב הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא טָפֵל, הָאֲהָבָה
וְהִירָאָה הִזוּ לֹא מִתְחַשְּׁבִים הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא, אֵלָּא
הָעֶקֶר שָׁל הָאֲהָבָה וְהִירָאָה שָׁל הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא,
שֶׁאֵף עַל גַּב שֶׁהוּא אוֹהֵב מִמּוֹנוֹ מִנְפֵּשׁוֹ, שִׂיאֲהֵב
אוֹתוֹ בְּמִמּוֹנוֹ, בְּמֵה שֶׁהוּא חָשׁוּב עָלָיו, וְלֹא בְּטָפֵל
שָׁלוֹ, לְכָךְ נֶאֱמַר בְּכָל מֵאֲדָרָה. וְכֵאן מִי שֶׁמִּתְחַשְּׁבִים
נִפְשׁוֹ מִמּוֹנוֹ, וְהָיָה נֹתֵן כָּל הַמּוֹן שֶׁבְּעוֹלָם וְלֹא

הָיָה נֶזֶק אֶפְלוּ בְּאִיבָר קָטָן שֵׁשׁ בּוֹ, לְכֹךְ נֶאֱמַר
בְּכָל נִפְשָׁךְ, בְּמַה שְּׂאוֹהֵב אוֹתוֹ.

תקון חמישי

וְהוּא תְּקוּן כ"ו

בְּרֵאשִׁית, כִּי בָא שׁ יְהו"ה נִשְׁפָּט, אֱלֹהִי"ם - בַּעֲלֵי
תְּדִין, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר אֱלֹהִי"ם לֹא תִקְלָל,
בְּוֹדָאֵי כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר לְמַעַלָּה כִּי אֱלֹהִי"ם שִׁפְטָה זֶה
יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים, כֹּךְ צָרִיד לְהִיּוֹת תְּדִין לְמִטָּה, אֶת
זֶה יִשְׁפִּיל בְּדִין וְאֶת זֶה יָרִים, כְּפִי ^(דף קמא ע"ב) מַעֲשִׂיו,
לְזֶה מִטָּה כְּלָפִי חֶסֶד, לְזֶה כְּלָפִי גְבוּרָה, הָאֵמֶת
בְּאִמְצָע, וּמִשּׁוֹם זֶה נִקְרָא דִין אֵמֶת. אֱלֹהִי"ם -
הַכֹּס"א בְּחֻשְׁבוֹן, שֵׁשׁ י"ה שְׁהִיא חֲכָמָה וּבִינָה,
זֶה שְׁמִי עִם י"ה - שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת
הַשְּׂמָל, וְזֶה י"ה מִן אֱלֹהִי"ם, ה' עַל י' נִקְבְּתָה.

וְכֹךְ תְּדִין דִּין, צָרִיד שֶׁהוּא יִהְיֶה יוֹשֵׁב וּבַעֲלֵי תְּדִין
עוֹמְדִים, כְּמוֹ שֶׁלְּמַעַלָּה, שֶׁנֶּאֱמַר בְּקִדּוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא וַיָּבֵאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִי"ם לְהִתְנַצֵּב עַל יְהו"ה,

הוא יושב, והם עומדים לתבוע דין, ומשום ששטן
 נכנס ביניהם לתבוע את חטאי בני ישראל, הם
 במשא עליו עד שהיה דן אותם, וזהו להתיצב על
 יהו"ה. ועוד להתיצב על יהו"ה, לשאל ולתבוע דין
 אצל (לפני) הקדוש ברוך הוא בפשפופי העולם
 ברחמים, ומקטרגים ותובעים דין, וזהו להתיצב
 על יהו"ה. ועוד להתיצב על יהו"ה, יהו"ה העמוד
 האמצעי, ששואלים ותובעים דין מגבורה, בית
 הדין הגדול שעומד על העמוד האמצעי, וזהו על
 יהו"ה, על שמקריבים הדינים לפני גבורה נאמר
 בהם להתיצב על יהו"ה, שאף על גב שפניו הם
 ישראל, אין לו רשות להעביר על הדין, שהתורה
 נתנה בדין, ונשבע עליה שלא יעבר עליה, ולגבי
 הדין, הגבורה היא באמצע וחסד מימין, והעמוד
 האמצעי משמאל, וכל הדינים תלויים מן המקום
 הזה, וכל הספירות כלן נקראו דינים גבורה,
 ואפלו יהו"ה.

דין ראשון, האחד נקרא דין לדון בחנק, ונאמר
 לא תלין נבלתו על העץ. אמר לו: אלעזר

בְּנִי, כָּאן צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ דְּבָרִים, יֵשׁ עֵץ וְיֵשׁ עֵץ, וְהוּא
שֶׁכֶּתוּב כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה, וְיֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא עֵץ
הַדַּעַת טוֹב וָרַע, וְחֲטָאוֹ שֶׁל אָדָם הִיא נִבְלָתוֹ שֶׁל
אָדָם הָרָאשׁוֹן שֶׁהִיא עֵץ הַחַיִּים, לֹא צָרִיךְ לְתַלּוֹת
בּוֹ חֲטָא זֶה. וְהוּא שֶׁכֶּתוּב לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ,
שְׁמִי שֶׁאֲכַל מִהָעֵץ שְׁלוֹ, שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים, נֹאמַר
בּוֹ וְאֲכַל וַחֲי לְעֵלָם.

וְעוֹד לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ - הָעֵץ שֶׁל כָּאן
זֶה תִּלְמִיד חָכָם שֶׁמִּתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה שֶׁהִיא עֵץ
חַיִּים, וְהוּא שֶׁכֶּתוּב עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ, לֹא
תִלִּין בּוֹ נִבְלָתוֹ, שֶׁהוּא הַחֲטָא שֶׁחֲטָא בַּיּוֹם, לֹא
תִלִּין עִמּוֹ בַּלִּילָה, שְׁמִיד יָשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה, כְּמוֹ
שֶׁבָּאָרוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אִם רָאִיתָ תִּלְמִיד חָכָם
שֶׁחֲטָא בַּיּוֹם, אַל תִּתְּרֶהּ אַחֲרָיו בַּלִּילָה, שְׁוֹדָאִי
עָשָׂה תְּשׁוּבָה. (שְׁמָא עָשָׂה תְּשׁוּבָה, שְׁמָא נִעְלָה בְּדַעְתָּךְ? אֵלָּא תֹאמַר

וְדָאִי עָשָׂה תְּשׁוּבָה).

וְעוֹד לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ - זֶה תִּלְמִיד חָכָם,
נִבְלָתוֹ - זוֹ בֵּית עַם הָאָרֶץ שֶׁהִיא רָמֵשׁ, שְׂאֵם

אַתָּה תוֹלֵה אוֹתָהּ בּוֹ - אוֹ קוֹבֶרֶה אוֹ קוֹבְרָתוֹ,
וְנָחוּ בִּי קְבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ, בִּי קְבוֹר - הוּא אוֹתָהּ, אוֹ
תִּקְבְּרֶנּוּ - הִיא אוֹתוֹ, וְאַשָּׁה זֶה לֹא נִקְרְאת הַזְיוֹנָה
וְהַיְחוד שָׁלוֹ, אֵלֶּא הִיא בְּמִשְׁא תְּלוּי עָלֶיּוֹ, בְּנִחְשׁ
קָשׁוֹר עַל צְוֹארוֹ, וּמִשׁוֹם כָּךְ בִּי קָלְלַת אֱלֹהִי"ם
תְּלוּי, שֶׁהִיא קָלְלָה שְׁחוֹרָנַת אוֹתוֹ אוֹ מְבִיאָה אוֹתוֹ
לִידֵי עֲנִיּוֹת.

דָּבָר אַחֵר לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ - זֶה שִׁבְתָּ,
שִׁינֹרֶשׁ בָּהּ אָדָם נִשְׁמָה יִתְרָה, לֹא צָרִיךְ
לְהִירְאוֹת לְפָנֶיהָ הַנֶּפֶשׁ שֶׁשׁוֹלֶטֶת בָּאָדָם בִּימּוֹת
הַחַל בְּמִלְאָכָה שְׁאִסּוּרָה בְּשִׁבְתָּ, אֵלֶּא קְבוֹר
תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם הַהוּא, שְׁלֹא תִרְאֶה לְפָנֶי זְכוֹר
וְשִׁמּוֹר שֶׁל שִׁבְתָּ, וּבְשִׁבִּילָהּ נֶאֱמַר שֶׁל נֶעְלִיךְ מֵעַל
רִגְלֶיךָ בִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת
קֹדֶשׁ הוּא, וְלֹא תִטְמָא אֶת אֲדַמְתְּךָ, שֶׁנִּשְׁמָה יִתְרָה
הִיא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁלִמְעָלָה, אֲדַמַּת קֹדֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהּ קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהוֹ"ה.

וְעוֹד לֹא תִּלֵּין נִבְּלָתוֹ עַל הָעֵץ - זֶה אָדָם שֶׁהוּא
 נָבֵל, עָלָיו נֶאֱמַר כָּל הַמַּעֲמִיד תִּלְמִיד שְׂאִינִי
 הַגּוֹן כָּאֵלוֹ מַעֲמִיד אֲשֶׁרָה, וּמִשּׁוֹם זֶה לֹא תִּלֵּין
 נִבְּלָתוֹ עַל הָעֵץ, שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים. דָּבָר אַחֵר לֹא
 תִּלֵּין וְגוֹמֵר, הָעֵץ - אֵלוֹ יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר
 (דף קמב ע"א)
 בָּהֶם כִּימֵי הָעֵץ יָמֵי עֲמִי, הַחֲטָא שֶׁעָשׂוּ עִם נָבֵל,
 אֵל תִּתְּלָה אוֹתוֹ בְּיִשְׂרָאֵל, שֶׁכְּשֶׁעָשׂוּ אֶת הָעֶגְלָה,
 חָשַׁב מֹשֶׁה שֶׁיִּשְׂרָאֵל עָשׂוּ אוֹתוֹ, וְאָמַר לָמָּה יְהו"ה
 יַחְרֶה אַפָּךְ בָּעַמֶּךָ. אָמַר לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לָךְ
 רַד כִּי שָׁחַת עַמֶּךָ. מִיָּד יָרַד וַרְאָה עֶגְלָה, דִּיּוֹקֵן שֶׁל
 שׁוֹר וַחֲמוֹר, שָׂאֵל אוֹתוֹ, מִי עָשָׂה אוֹתְךָ? אָמַר
 הַחֲמוֹר, הָעֶרֶב רַב אֲשֶׁר בָּשָׂר חֲמוֹרִים בְּשָׂרָם. גַּם
 הַשׁוֹר אָמַר כֵּךְ. הַמַּבְעֵת שֶׁעָלֶיהָ מוֹל שׁוֹר, בְּזִמָּן
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּעֶרֶב רַב וַיִּתְּפָרְקוּ כָּל הָעָם אֶת נִזְמֵי
 הַזֹּהָב, הַזִּדְמָן לָשֵׁם, וַיִּרַק הַכֹּל אַחֲרָיו לָאֵשׁ, וַיֵּצֵא
 עֶגְלָה, דִּיּוֹקֵן שֶׁל שׁוֹר וַחֲמוֹר. בְּאוֹתוֹ זְמַן צִוְּחָה רוּחַ
 הַקְדֵּשׁ וְאָמְרָה, יָדַע שׁוֹר קוֹנֶהוּ וַחֲמוֹר אֲבוּם
 בָּעָלָיו, יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עֲמִי לֹא הִתְבּוֹנֵן.

וְמָה רָאוּ הָרָשָׁעִים לַעֲשׂוֹת עֵגֶל? אֵלָּא וַדַּאי הֵם
 הָיוּ הַמְכַשְּׁפִים שֶׁל פְּרָעָה, יוֹנִי"ם וַיִּמְכְּרוּ"ם
 בְּנֵי בְלָעַם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיַּעֲשׂוּ בֵּן הַחֲרָטִימִים
 בְּלָטִיָּהֶם, וְרָאוּ שֶׁלֹּא הָיָה בָּהֶם מַמָּשׁוֹת, וְחִזְרוּ עִם
 מִצְּה וְקִבְּלוּ בְּרִית מִילָּה, וְהִקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 שִׁיּוּדַע גְּלוּיּוֹת וְנִסְתָּרוֹת, שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ בָּהֶם שֶׁהֵם
 מְגֻזְעֵי רַע, כְּשֶׁהָיְתָה יוֹרֶדֶת שְׂכִינָה, נֶאֱמַר כָּה וַיִּסַּע
 מִלֵּאד הָאֱלֹהִי"ם הַהֵלֶךְ לִפְנֵי מַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל, וְלֹא
 אָמַר לִפְנֵי הָעָם, וּמַשׁוּם זֶה נָטְלוּ קִנְיָאָה בְּלָבָם,
 וְאָמְרוּ קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לִפְנֵינוּ,
 כְּמוֹ שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם, וּמַשׁוּם זֶה עָשׂוּ אֶת
 הָעֵגֶל כְּכַשְׁפֵּיהֶם, וְזֶהוּ יָדַע שׁוֹר קוֹנֶהוּ וְכוּ', יִשְׂרָאֵל
 לֹא יָדַע כְּשָׁפִים, עָמִי - אַחֲרָן וּמִצֵּה בְּנֵי עַמָּרָם -
 לֹא הִתְבּוֹנְנוּ. וְזֶהוּ לֹא תִלִּין נִבְּלָתוֹ עַל הָעֵץ, הַחֲטָא
 הַזֶּה שֶׁל עִם נִבָּל, לֹא תִלִּין נִבְּלָתוֹ עַל הָעֵץ, שֶׁהֵם
 יִשְׂרָאֵל. דְּבָר אַחֵר לֹא תִלִּין וְכוּ', זֶה גֵר שֶׁלֹּא
 הִתְנַגֵּיר לְשֵׁמוֹ שֶׁל הַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא, לֹא לְתִלּוֹתוֹ
 בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם עֵץ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּחַו כִּימֵי הָעֵץ יָמִי
 עָמִי.

וְעוֹד, לֹא תִלֵּין נִבְלָתוֹ - זֶה נִבְלוֹת הַפֶּה, עַל הָעֵץ
 - זֶה לְשׁוֹן הָרֶעַ, שְׁחֵטָא זֶה גּוֹרֵם שְׁיִמּוֹת
 קֶדֶם זְמַנּוֹ, וְזֶהוּ כִּי קָבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ. דְּבָר אַחֵר לֹא
 תִלֵּין נִבְלָתוֹ - זֶה יֵצֵר הָרֶעַ, עַל הָעֵץ - זֶה נִשְׁמַת
 חַיִּים, שְׁמִי שְׁחַלֵּל אוֹתָהּ, נֹאמֵר בּוֹ כִּי קָבוֹר
 תִּקְבְּרֶנּוּ, וַיָּמוּת בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, זֶה דִּינוֹ
 בְּחֵן מִי שְׁעוֹבֵר עַל זֶה.

דְּבָר אַחֵר, לֹא תִלֵּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ - זֶה נֶפֶשׁ שֶׁל
 חַל שְׁלֹא תִרְאֶה לְפָנֶי הַנֶּפֶשׁ הַיְתֵרָה,
 וּבְשִׁבִּילָהּ אָמַר לְמַשָּׁה שֶׁל נֶעְלִיךְ מַעַל רַגְלֶיךָ.

חַיִּשְׁנִי - הָרֶג, הָרֶג לִנְנָב, וְלַגּוֹלָן עֲנֵשׁ, וּמַשּׁוּם זֶה
 הַמַּמְשָׁכִין לַחֲבֵרוֹ צָרִיךְ לְהַחֲזִיר לוֹ מַשְׁכּוֹנוֹ
 בְּזִמָּן שְׁצָרִיךְ אוֹתוֹ, כִּיּוֹן שְׁאִין לוֹ אַחֵר, זֶהוּ שְׁכָתוֹב
 הָשֵׁב תָּשִׁיב לוֹ אֶת הָעֲבוֹט, וְנֹאמֵר בְּפֶסוּק אַחֵר
 אִם חָבַל תִּחְבֹּל שְׁלֵמַת רֵעֶךָ עַד בֹּא הַשָּׁמַשׁ תִּשְׁיָכֶנּוּ
 לוֹ, זֶה בְּנִשְׁמָתוֹ שֶׁל אָדָם מְדַבֵּר, אִם חָבַל תִּחְבֹּל
 - נֶפֶשׁ וְרוּחַ, שְׁלֵמַת רֵעֶךָ - זֶה הַנִּשְׁמָתָה.

ואם חבל תחבל - תפלין של יד ותפלין של
 ראש, שלמת רעך - בפיו של מצוה, עד בא
 השמש - שנאמר בו כי שמש ומגן יהו"ה אלהי"ם,
 תשיבנו לו - קדם שיתכנס ממנו, שעליו נאמר
 וזרח לך יראי שמי שמש צדקה ומרפא
 בכנפיה. מה זה צדקה? תפלה, ומרפא בכנפיה -
 כנפי מצוה שהם תפלין, כנפי יונה, וכנפי מצות
 ציצית, היא שמלתו לעורו - עור התפלין, ואם
 אתה לא תחזיר את הכסויים הללו קדם שיתכנס
 ממנו השמש, שהוא הקדוש ברוך הוא, שנאמר
 בו כי שמש ומגן יהו"ה אלהי"ם, כך תתכנס ממך
 נשמתך, שנאמר בה כסאו בשמש נגדי, מדה כנגד
 מדה, ומשום זה עד בא השמש תשיבנו לו, לו -
 לעני, שהוא צדיק, ולשכינה שהיא עניה בגלות,
 כשיבא הלילה שהוא גלות, במה תשכב
 השכינה? שודאי השמש, שהוא הקדוש ברוך
 הוא, לא מאיר לה בגלות, שהיא הלילה, ונשארת
 בחשכה, ומשום זה צריכים ישראל להאיר לה
 בגלות באור וגר, שהוא תורה ומצוה, אור

הַנְּשָׁמָה, ג"ר - נֶפֶשׁ רוּחַ, שָׁהִם סִימָן ג"ר, בְּתִי
הַתְּפִלִּין שֶׁתִּשְׁכַּב בָּהֶם הַשְּׂכִינָה בְּגָלוֹת, וְכִסּוּי שֶׁל
צִיצִית לְהַתְעַטֵּף בָּהּ בְּמִשְׁכָּבָהּ.

וּמִשּׁוּם כֵּן, אִם אָדָם אֵינוֹ מְנִיחַ תְּפִלִּין וְצִיצִית,
בְּמָה הִיא תִּשְׁכַּב בְּגָלוֹת? עָלָיו נֶאֱמַר
אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל בְּיוֹם רָעָה וּמִלְטָהוּ יְהו"ה,
וּבְזֻכוֹת הַמַּצּוֹת הִלְלוּ יוֹרְשֵׁים בְּנֵי אָדָם שְׁלֹשָׁה
קֳשָׁרִים, שָׁהִם נְשָׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ, וּבָהֶם צָרִיךְ
לְקַרֵּא אֶת יִשְׂרָאֵל הָעֲלִיּוֹן שֶׁיִּרְדַּ לְהַאֲוִיר לַשְּׂכִינָה
בְּאוֹר הַגָּאֻלָּה, שֶׁהִיא שְׁמֵשׁ צְדָקָה, וּמִרְפֵּא
בְּכִנּוּפֶיהָ, לְיִשְׂרָאֵל שָׁהִם בְּבֵית הַחֲלִי בְּגָלוֹת,
שֶׁצְדָקָה הִיא הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, עָלֶיהָ נֶאֱמַר מִי
יִרְפֵּא לָהּ, וְהִיא עֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ עֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ
אוֹתִיּוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע עֲרֻבִית וְשַׁחֲרִית, וְבוֹ
יִרְדַּ לְיִשְׂרָאֵל לְגֹאֲלֵהָ אֶת הַשְּׂכִינָה, אֲבָל בְּיָמֵינוּ
מְקִיִּם אוֹתָהּ וּמַרְחִים עָלֶיהָ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וּבְחֻסְדֵּךְ
עוֹלָם רַחֲמָתֶיךָ, וּמִשּׁוּם זֶה, נְשָׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ הֵם
הַמִּשְׁכָּב (מִשְׁכּוֹן) שֶׁל הַשְּׂכִינָה בְּגָלוֹת, וְעַל זֶה נֶאֱמַר

וַיָּשָׁב בְּשִׁלְמָתוֹ וּבִרְכָּבָה, וּמַשּׁוֹם הַמַּצּוֹת הִלָּלוּ
שׁוֹרָה שְׂכִינָה עַל אָדָם.

וְעַל הַנְּשָׁמָה נֶאֱמַר מִשְׁכַּבְתָּ חִיקָךְ שָׁמַר פֶּתְחִי
פִּיךָ, שְׁלֹא תִדַּר אִם לֹא תִשְׁלֵם, וְהוּא שְׂכָתוֹב
אִם אֵין לָךְ לְשֵׁלִם לָמָּה יִקַּח מִשְׁכָּבְךָ מִתְּחִתֶּיךָ,
וְנִשְׁאַרְוּ הָרוּחַ וְהַנֶּפֶשׁ יְתוּמִים, וְאִם הַנְּשָׁמָה עוֹבְרָת
עַל מַצּוֹת הַתּוֹרָה וְיִוְרָדִים חֲטָאִים לְגוֹף, דִּין הוּא
לְפָרַע מִנְּכֵסֵי יְתוּמִים, בַּמַּצּוֹת עֲשֵׂה שְׁנִשְׁאָר לָהֶם
מִהַנְּשָׁמָה, שֶׁבְּגָלֵל הַחֲטָאִים נוֹטְלִים מִהֶרְשָׁעִים אֶת
הַמִּשְׁכּוֹן, שֶׁהוּא הַנְּשָׁמָה, וְזֶהוּ אִם חָבֵל תִּתְּכַל
שְׁלֵמַת רֵעֶךָ.

וְאִם יֵשׁ לוֹ חֲטָאִים וַיֵּשׁ לוֹ זְכוּיֹת, נִפְרָעִים
הַחֲטָאִים בְּזְכוּיֹת, וְנֶאֱמַר יֵצֵא שְׁכָרוֹ
בְּהִפְסָדוֹ, מִיָּד מִתְּזִירִים אוֹתוֹ לְגוֹף לְפָנָי שְׂיִבֵּא
הַשֶּׁמֶשׁ, וְזֶהוּ עַד בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תִּשְׁיָבֵנוּ לוֹ, שֶׁבִּיאָשָׁר
הָאָדָם יֵשֵׁן, עוֹלָה מִמֶּנּוּ הַנְּשָׁמָה, וְאֵין יוֹרֶדֶת לְגוֹף
עַד שְׁפוֹרְעַת אֶת כָּל הַחֲטָאִים שֶׁעָשָׂה הָאָדָם
בְּאוֹתוֹ יוֹם, וּמַשּׁוֹם זֶה מִמִּשְׁכָּן אוֹתָהּ אוֹתוֹ בֵּית

דין שְׁלֹמֶעֱלָה, מִשּׁוֹם שֶׁהִמָּקְטָרַג עוֹלָה אַחֲרֶיהָ
 לְתַבַּע מִמָּנָה דִּין בְּאַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין - שְׁנַיִם
 שֶׁנֶּאֱמָרוּ לְמַעַלָּה, וְשְׁנַיִם שְׁשׁוּרִים עַל אוֹתָם
 שְׁמֹנְגִלִים אֶת הָעֲרִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. אֲשֶׁרִי הוּא מִי
 שֶׁשּׁוֹמֵר אוֹתָהּ בְּכָל יוֹם.

וּבְזֶמַן שֶׁהִתְטָאִים גְּדוֹלִים, וּמְלוֹחַ אָדָם הִתְטָאִים עַל
 הַמִּשְׁכָּן, אָבֵר הַמִּשְׁכָּן, שֶׁהִיא הַנִּשְׁמָה,
 וְלֹא חוֹזֶרֶת אֵלָיו, וְהַכֹּל הוּא בְּדִין שֶׁדָּנָה אוֹתָהּ
 הַגְּבוּרָה, שֶׁהִיא בֵּית הַדִּין הַגְּדוֹל, בְּכָל לַיְלָה
 בְּשָׂתִים עֲשָׂרָה שָׁעוֹת וּבְשִׁבְעִים וְשְׁנַיִם רְגָעִים
 בְּחִשְׁבּוֹן חֶסֶד, שֶׁנֶּאֱמָר בּוֹ וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד כִּפּוּי,
 וְסוֹד הַדָּבָר - וְתַפְקִדְנוּ לְבִקְרִים, לְרְגָעִים תַּבְּחִנְנוּ.

וַיֵּשׁ הִתְטָאִים שָׁהֵם בִּסְתֵר, וְלֹא יְכוּלִים לְהַעֲדִיר בָּהֶם
 הַמַּלְאָכִים שֶׁהוֹלְכִים עִם הַנִּשְׁמָה, שֶׁנֶּאֱמָר בָּהּ
 כִּי מַלְאָכָיו יֵצְאוּ לָךְ, חֲרִי הַשְׁכִּינָה מְעִידָה עֲלֵיהֶם,
 וְהוּא שֶׁכֶּתוּב אִם יִסְתֵּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים, מִשּׁוֹם
 שֶׁשְׁכִּינָה עַל רֹאשׁוֹ, שֶׁנֶּאֱמָר בָּהּ דַּע מַה לְמַעַלָּה
 מִמָּד, עֵין רוּאָה וְאֵזֶן שׁוֹמַעַת וְכָל מַעֲשִׂיךָ בְּסִפְרָה

נִכְתָּבִים. (לפְעָמִים הַנִּשְׁמָה לֹא הָיְתָה מוֹדָה בַּחֲטָאִים שֶׁתּוֹבֵעַ עָלָיו הַיָּצֵר הָרָע, וְחוֹשֵׁד יָצַר הָרָע בְּזֶה) (וְלִפְעָמִים הַנִּשְׁמָה לֹא חָטְאָה, וְחוֹשֵׁד הַיָּצֵר הָרָע בְּזֶה), וְהוֹלְכִים אֶל בֵּית הַדִּין, וְדָן עֲלֵיהֶם דִּין הַנִּשְׁפָּעִים, נִשְׁפָּעַת הַנִּשְׁמָה עֲלֵיהֶם וְנִפְטָרָה, וְאִם לֹא - פּוֹרֶעֶת.

וַיֵּשׁ חֲטָאִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וּבִיד כָּל אָדָם יַחְתּוּם, וּמֵרָאִים לָהּ חֲתִימַת יְדִיהָ, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שֶׁהֵם עַל תִּנְאִי שֶׁמִּתְנָה עָלָיו לְפָרַע אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהַחֲטָאִים שָׁלוּ בְּמִקּוּמוֹ, שְׁלֹא יִגְבַּהּ אוֹתָם הַתּוֹבֵעַ אֲלֵה בְּמִקּוּמוֹ, וְאֵלּוּ הֵם חֲטָאִים שֶׁל עֲשָׂרִים שָׁנִים, וַיֵּשׁ חֲטָאִים לְמַטָּה, שֶׁבָּאָרוּ תַקְדְּמוֹנִים שֶׁעַד עֲשָׂרִים שָׁנִים (דף קמג ע"א) מַעֲנִישִׁים לְמַטָּה וְלֹא לְמַעְלָה, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שֶׁמַּעֲנִישִׁים לְמַעְלָה, וְתוֹבֵעִים אוֹתָם לְמַעְלָה בֵּית הַדִּין הַגָּדוֹל, וּבִשְׂבִילָם מִמִּשְׁכָּנִים אֶת הַנִּשְׁמָה לְמַעְלָה, וְלֹא מִנִּיחִים לָהּ לָרֶדֶת לְמַטָּה, אֲבָל בַּחֲטָאִים שֶׁמַּעֲנִישִׁים עֲלֵיהֶם לְמַטָּה, לֹא מַעֲנִישִׁים אוֹתָהּ לְמַעְלָה וְלֹא מַעֲבִים אוֹתוֹ שָׁם, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שֶׁל הַנִּשְׁמָה שְׂגוּבִים מֵהֶם בְּכָל מְקוֹם, בָּמוֹ וּמִקְלָל אָבִיו וְאִמּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מוֹת יוּמָת,

מבית הדין שלמעלה ומבית הדין שלמטה,
שגדונית בשני דינים, ומשום החטא הזה, בכל
מקום שמוצאים אותה למעלה, גוברים ממנה,
ובכל מקום שמוצאים אותה למטה, גוברים ממנה
ואין מצוה שאין לה רשות להגן עליה. שיש
חטאים שדינים בדינים חמורים את הנשמה, ותבא
מצוה שהיא גבירה כמו מצות תפלין, ומגנה עליו
ופורשת בנפיה עליו, ואין רשות למקטרג
להתקרב לשם, ויש חטאים שאין רשות לגבירה
להגן עליהם, והו' שכתוב מעם מזבחי תקחנו
למות.

אבל יש מצוות שהן שפחות, מאלו המצוות שהן
על מנת לקבל פרס, אף על גב שייבאו להגן
עליה, נוטלים אותם המקטרגים תחת רשותם,
(מוציאים אותה המקטרגים מרשותם) ויש חטאים אחרים
שנקראים חלוקי הדינים, על חטאים שחולקים
בהם, מהם מטה כלפי חסד, ודינים את הנשמה
בממון, שהוא דיני ממונות, ויש אחרים שחולקים
עליהם והם נוטים כלפי חובה, לדון אותה בדיני

נִפְשׁוֹת. אִם הַזְכִּיּוֹת מִתְנַבְּרוֹת עַל הַחֻבוֹת, דָּנִים
 אוֹתָהּ בְּדִינִי מִמּוֹנוֹת, וְגוֹבִים מִהַזְכִּיּוֹת, שֶׁהֵם
 גְּמִילוֹת חֲסָדִים שָׁלוֹ, וְאֵם הַחֻבוֹת מִתְנַבְּרִים, אִזּוֹ
 דָּנִים אוֹתָהּ בְּדִינִי נִפְשׁוֹת מֵצַד הַגְּבוּרָה, וְגוֹבִים בָּהּ
 נִפְשׁ וְרוּחַ.

וְלִמְעֵלָה אֵין מִשׁוּא פָּנִים, בֵּין לְצַדִּיק בֵּין לְרָשָׁע,
 וְכֵן צָרִיךְ לְהַשְׁווֹת לְמִטָּה גַּבִּי דִין
 הַצַּדִּיק עִם הָרָשָׁע, מֵצַד שֶׁל אֱמֶת הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי, וְלֹא יִהְיֶה דִין רֵשָׁאִי לַעֲשׂוֹת מִשׁוּא פָּנִים
 לְאֶחָד מֵהֶם בְּדִין, שֶׁבְּדִין שְׁלִמְעָלָה נֶאֱמַר בּוֹ לֹא
 יִשָּׂא פָּנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד. אוֹי לוֹ לַדִּין לְמִטָּה
 שְׁמִשְׁתַּנָּה מִתְּדִין שְׁלִמְעָלָה, שְׁמִכְחִישׁ מַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, וְלֹא יֹאמַר זֶה נֶאֱמַן מִזֶּה, שְׁכֵמוֹ שֶׁהוּא
 לְמִטָּה, שְׁפָטִים וְשׁוֹפְטִים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ, לָדוֹן
 גּוֹפִים, בָּךְ יֵשׁ לְמַעַלָּה שׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְטִים לָדוֹן אֶת
 הַנֶּשֶׁמָה, וְלֹא יִכְבֵּד אֶת זֶה יוֹתֵר מִזֶּה, אֲלֹא שְׁנִיָּהּ
 בְּהַשְׁוָאָה בְּדִין, וְהֵם צָרִיךְ לְהַשְׁמִיעַ לִפְנֵי הַדִּין, וְלֹא
 יִדְּבֹרוּ עַד שֶׁשׁוּאֵל אוֹתָם הַדִּין וְנוֹתֵן לָהֶם רִשׁוֹת
 לְדַבֵּר, וַיְהִיו לִפְנָיו בִּירְאָה, מַשּׁוּם שֶׁשְׂכִּינָה שׁוֹרָה

עליהם, ומי שתובע אמת באלו מקנים על העולם
דין אמת (דין אמת), וכל שכן מי שדן דין אמת, באלו
מקנים אמת מארץ תצמח. אוי לו למי שמקנים
שקר ומפיל אמת, שגורם ותשלוך אמת ארצה, ומי
גורם את זה? תדין שלא דן דין אמת, ובדאי שדין
שדן דין אמת, באלו הוא מוציא את השכינה ואת
ישראל מן הגלות ומקים אותם מן הארץ.

קם רבי שמעון על רגליו, והרים ידיו למעלה
ושבח את רבון העולם, ואמר: רבון העולם,
עשה למען השכינה שהיא בגלות, ואם היא
בשבועה, הרי אבא ואמא, שהם חכמה ובינה,
יכולים לעשות התרה. והו' שכתוב יהו' צבאו"ת
יעץ ומי יפר, אם התלמיד נשבע, הרב יכול
לעשות התרה.

ואם נדר או נשבע הבן שהוא ו', שלא יפדה
אותה, אלא שתהיה בגלות עד זמן ידוע,
ונדר או שבועה הם בי"ה שהם חכמה ובינה, והוא
התחרט, הרי שלשה בני אדם יכולים לפטר אותו,

וְהֵם שְׁלֹשֶׁת הָאָבוֹת לְמַעַלָּה בְּנִגְדָם, וְאִם לֹא
 תִּתְחַרֵּט, אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ, וּמִכָּל אוֹתָם שְׁבִישִׁיבָה
 שְׁלִמַּעַלָּה וּלְמַטָּה, שְׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן רוּעָה הַנֶּאֱמָן
 שְׁלֹא זֶה מִתְשַׁכְּנָה בְּכָל מָקוֹם, וְהוּא הַכִּנִּים שְׁלוֹם
 בִּינָךְ וּבִינָה פְּעָמִים (דף קמג ע"ב) רַבּוֹת, וּמִסֵּר עֲצָמוֹ
 לְמִיתָה עֲבוּרָה וְעֲבוּר בָּנִיהָ. וְהוּא שְׁכָתוֹב וְאִם אֵין
 מִחְנֵי נָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ.

וְאִם נֶדֶר הוּא מֵצֵד הָאָבָא וְהָאֵמָא, וְלֹא רוּעָה,
 אֲנִי עוֹלָה לְאוֹתוֹ שְׁנֵאֱמַר בּוֹ כִּי יִפְּלֹא מִמֶּךָ
 דָּבָר, שְׁנֵאֱמַר בּוֹ בְּמִפְּלֹא מִמֶּךָ אֵל תִּדְרֹשׁ, שְׁיִפְטֹר
 אֶת הַנֶּדֶר, וְאֵף עַל גַּב שְׁחִשְׁכִּינָה בְּנִלוֹת אֵל בַּעֲלָה
 בְּנִדָּה, שְׁחִיא תְבַדִּיל בֵּין דָּם לְדָם, וְנִפְתַּח מְקוֹרָה,
 לְטַהֵר אוֹתָהּ בְּמֵי הַתּוֹרָה, הַמֵּים הַחַיִּים שְׁלֹא
 פּוֹסְקִים, וְהַפְּרִיד מִמֶּנָּה דָם נָדָה שְׁחִיא לִילִי"ת
 שְׁלֹא תִקְרַב אֵלֶיהָ, שְׁחִיא חֲטָא הַנִּשְׁמָה שְׁטִמָּאָה
 אוֹתָהּ, וְאֵין לָהּ רִשּׁוּת לְהַעֲלוֹת הַנִּשְׁמָה לְבַעֲלָהּ,
 לְאוֹתוֹ מָקוֹם שְׁמִשָּׁם נִתְּנָה, וְנִדּוּנִית בֵּין דִּין לְדִין,
 בֵּין דִּינֵי נַפְשׁוֹת לְדִינֵי מְמוֹנוֹת, שְׁיִישׁ מִיִּשְׁהוּ
 שְׁפּוֹרַע בְּמִמוֹנוֹ, וְיִישׁ מִי שְׁפּוֹרַע בְּנַפְשׁוֹ, וּבֵין נִנְעַ

לָנִגַּע, כִּמּוֹ שֶׁבְּאַרוּחוֹ אֵיכָה יֵשְׁבָה בְּדָר, שֶׁחֲשׂוּבָה
הַשְׂכִּינָה בְּנָלוֹת כִּמּוֹ מִצָּרַע, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּדָר יֵשֵׁב
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה, מִחוּץ וַדַּאי, זֶה הַנָּלוֹת, שֶׁהִיא מִחוּץ
לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא הַמוֹשָׁב שֶׁל הָאוֹת ה'.

וְאִם הַמָּקוֹר לֹא יָכוֹל לְהִפָּתַח עַד שִׁיפָּתַח אוֹתוֹ,
אוֹתוֹ שֶׁסָּגַר אוֹתוֹ, אֲנִי מִפְּנִים אוֹתוֹ עֹבֵר
יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שֶׁהוּא תִּיחֻד (שִׁיחֻדוֹ שָׁם), וּמִשּׁוּם
הַלְבוּשִׁים שֶׁהִתְלַבֵּשׁ, מִיָּד נִפְתָּח מְקוֹרָהּ וְנִמְתְּקָתָה
הַשְׂכִּינָה, וְסוּד הַדָּבָר - מְקוֹה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה
מוֹשִׁיעוֹ בְּעֵת צָרָה, מוֹשִׁיעוֹ וַדַּאי, אוֹתוֹ שֶׁהַמָּקוֹר
שֶׁל הַמְּקוֹה בִּידוֹ.

תקון ששי

זהו תקון כ"ז

בְּרֵאשִׁית, שָׁם תִּרְ"י א"ש, וְאֵלֹהִים הֵם שְׁנֵי הָאֱלֹהִים
שֶׁהֵם בּוֹרָא מְאֹרֵי הָאֵשׁ, וְעֲלֵיהֶם
נֶאֱמַר סִמְכוֹנִי בְּאֲשִׁישׁוֹת, בְּשִׁתִּי אֲשׁוֹת, וְלָמָּה
אָמַר לָהֶם סִמְכוֹנִי? אֵלֶּא בְּלִילִי שַׁבַּת הַנִּשְׁמָה

הִיתְּרָה יוֹרֶדֶת לְתִמְךָ בְּשִׁכְנָה הַתְּחִתּוֹנָה בְּגָלוֹת,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ נִפְלָה וְלֹא תוֹסִיף קוֹם, וְכִשְׁבָּא מוֹצְאֵי
שָׁבֶת, מִסְתַּלְקֶת הַנִּשְׁמָה הִיתְּרָה שָׁבָה וַיִּנְפֹּשׁ.
וַיִּנְפֹּשׁ, מִיָּד שָׁחִיא הַסְתַּלְקָה וַיִּנְפֹּשׁ, שְׂאִין מִי
שְׁסוּמָךְ אוֹתָהּ. בָּאוּתוֹ זְמַן הִיא אוֹמֶרֶת לְיִשְׂרָאֵל
סְמִכוֹנִי בְּאִשְׁשׁוֹת, שָׁחִם מְאֹרֵי הָאֵשׁ, וּמָה הֵם?
שְׁתֵּי תוֹרוֹת, שְׁתֵּן חֲצוּבוֹת מֵאֵשׁ שָׁחִיא אֱלֹהִי"ם,
מִדַּת הַגְּבוּרָה. וּמָה הֵם לְמוֹדֵי יְהו"ה? שְׁתֵּי שְׁפָתַיִם
שֶׁנִּקְרְאוּ לְהַבּוֹת (שְׁנִשְׁרָפוּ בְּלַהֲבוֹת) אֵשׁ, וְהֵם שְׁנֵי
תַּפּוּחִים, שְׁמֵהֶם יוֹצֵאת רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שֶׁנֶּאֱמַר
בּוֹ וַנִּחֶה עָלָיו רוּחַ יְהו"ה.

לְבַת מֶלֶךְ שְׁחִיתָה בְּבֵית חֲלִיָּה מֵאַהֲבַת בַּעֲלָהּ,
שְׁחָלַךְ בַּעֲלָהּ וְהִיא נִפְלָה לְמִשְׁכָּב, צוֹנַחַת
וְאוֹמֶרֶת סְמִכוֹנִי בְּאִשְׁשׁוֹת, חֲרִי הִיא בְּבֵית חֲלִיָּה,
הִיא אוֹמֶרֶת רַפְּדוֹנִי, בְּמָה? בְּתַפּוּחִים שְׁמֵת־רַבִּים
בַּעֲצֵי הַיַּעַר, וְאֵלּוּ הֵם עֲצֵי בְּשָׁמִים.

קָם זְמַן שְׁלִישִׁי וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, חֲרִי אָנוּ מִבְּדִילִים
בַּעֲצֵי בְּשָׁמִים, וְכֵאֵן הִיא אֵינָהּ אוֹמֶרֶת אֶלָּא

בתפוחים! אֵלֶּא אָנוּ מְבָרְכִים עַל עֲצֵי בְּשָׁמִים
 מִשּׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְרִיחַ אִפְּךָ בַּתְּפֻחִים, וְלֹא עוֹד,
 אֵלֶּא כָּל מִינֵי בְּשָׁמִים הֵם טוֹבִים לְבָרֶךְ עֲלֵיהֶם,
 וְאָנוּ שְׁעוֹשִׁים בַּהֲדָם, מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שְׁלֵשָׁה עָלִים,
 שֶׁנִּקְרְאוּ שְׁלֵשָׁה הַדָּסִים, שְׁרוּמִזִּים לְשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת,
 אֲבֹל שְׁנֵי נִקְבֵי הַחֹטֶם הֵם כְּנֶגֶד שְׁנֵי תְּפֻחִים, שֶׁהֵם
 שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת, שֶׁבָּהֶם עֲתִידָה לָצֵאת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
 שֶׁהוּא הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן שְׁלֹמֶעֱלָה, שָׁבוּ מִתִּישָׁבֶת
 נִפְשָׁה, וּמִשּׁוּם זֶה הִיא אוֹמֶרֶת רַפְדוֹנִי בַּתְּפֻחִים
 כִּי חוֹלֵת אֶהְבֶּה אֲנִי. (דף קמד ע"א) בְּלִיל שַׁבָּת נֶאֱמַר
 קִמְתִּי אֲנִי לִפְתֹּחַ לְדוּדִי, בְּשַׁבָּת, וּבְשִׁיוֹצֵאת שַׁבָּת,
 נֶאֱמַר וְדוּדִי חָמֵק עָבַר, וּבֹאוֹתוֹ זְמַן בִּקְשָׁתִּיהוּ וְלֹא
 מִצָּאתִיהוּ קָרָאתִיו וְלֹא עֲנֵנִי, עַד שֶׁנִּשְׁבַּעְתִּי,
 שֶׁבְּזֶמֶן שִׁיבֵא פֶּעַם אַחֶרֶת, שֶׁאֲחֹז בְּיָדוֹ וְלֹא אֶעֱזֹב
 אוֹתוֹ לָלֶכֶת, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אַחֲזוֹתִיו וְלֹא אֶרְפֶּנוּ עַד
 שֶׁהִבֵּאתִיו אֶל בֵּית אֲמִי, זֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 שְׁלֹמֶעֱלָה, וְאֵל חֶדֶר הוֹרְתִי, זֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 שְׁלֹמֶטָה.

וּבְזֶמֶן שֶׁאֲחִי בְּיָדוֹ בִּנְאֻלָּה הָאֲחֵרוֹנָה, זֶה לֹא יִהְיֶה
 לִי כִּמוֹ הַפְּעָמִים הָאֲחֵרוֹת, שֶׁכָּכֵל גִּנְאֻלָּה
 וּגִנְאֻלָּה הָיָה בָּא, וְאַחֵר כָּךְ הָיָה פּוֹרֵחַ מִמֶּנִּי, אֲבָל
 בִּנְאֻלָּה הָאֲחֵרוֹנָה אֲנִי אֲחִי בּוֹ וְאֶקְשֹׁר אוֹתוֹ עִם
 כִּמְהָ קִשְׁרִים שֶׁל אֲהַבָּה שְׁלֹא יִזְוֶה מִמֶּנִּי לְעוֹלָם
 וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים, שֶׁכָּכֵל גָּלוּת וְגָלוּת הָיָה הוֹלֵךְ
 מִמֶּנִּי, וְהֵייתִי שׁוֹאֵלֶת עָלָיו אֶת כָּל עוֹבֵר וְשׁוֹב. זֶהוּ
 שְׁכָתוֹב כִּמְעַט שֶׁעֲבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמָּצֵאתִי אֶת
 שְׁאֲהַבָּה נִפְשִׁי. וְלַפְּעָמִים לֹא הֵייתִי מוֹצֵאת מִי
 שִׁיאֲמַר לִי מִמֶּנּוּ דָּבָר, וְהֵייתִי מִשְׁפִּיעָה בְּשִׁבְלִי
 אֶת כָּל בְּנֵי הַקִּרְיָה, זֶהוּ שְׁכָתוֹב הַשְּׂבָעֵתִי אֶתְכֶם
 בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם אִם תִּמָּצְאוּ אֶת דּוּדֵי מַה תִּגִּידוּ לוֹ,
 שְׁחֹלֶת אֲהַבָּה אֲנִי, וְכִמְהָ פְּעָמִים עַל מִשְׁכְּבִי
 בְּלֵילוֹת, שֶׁהֵן חֲגָלִיּוֹת, בִּקְשָׁתִי אֶת שְׁאֲהַבָּה נִפְשִׁי,
 וְלֹא הָיָה מִי שִׁיאֲמַר לִי, עַד שֶׁהוּא הָיָה בָּא, וְכָעֵת
 בִּנְאֻלָּה הָאֲחֵרוֹנָה בָּרַח דּוּדֵי כִּבְעֵם רַב, וְשִׁאֲלָתִי
 בְּעֵבֹרוֹ, וְלֹא מָצֵאתִי מִי שִׁיאֲמַר לִי דָּבָר, וּמִשּׁוּם
 זֶה אֲנִי נִשְׁבָּעֵתִי, שֶׁבְזֶמֶן שֶׁיָּבֵא וְאֲחִי בְּיָדוֹ שְׁלֹא
 יִזְוֶה מִמֶּנִּי, וְאֲנִי אֲחֻזְתִּיו וְלֹא אֲרַפֶּנּוּ, אֲחֻזְתִּיו -

בְּקֶשֶׁר שֶׁל תַּפְלִין שֶׁל יָד, וְלֹא אֲרָפְנוּ - בְּתַפְלִין
שֶׁל רֹאשׁ.

בֹּא וּרְאֵה, בְּשִׁיבָא דוֹדָה אֵלֶיָּהּ, יֹאמֶר לְשָׁנִי
הַמְּשִׁיחִים נִשְׁכַּיְמָה לְבָרְמִים, שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל,
שֶׁבָּהֶם נֹאמַר כִּי כָרַם יְהו"ה צִבְאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל,
נִרְאָה הַפְּרָחָה הַגָּפֶן, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה בָּהֶם, הַנִּצּוֹ
הַרְמוֹנִים, אֵלּוּ אוֹתָם שְׁמֵלָאִים מַצּוֹת כְּרֻמּוֹן.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: זָקֵן וְזָקֵן, נִשְׁכַּיְמָה לְבָרְמִים,
הֲרִי יֵשׁ בָּרְמִים שְׂאִינָם יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁשְׁמוֹנִי
נוֹטְרָה אֶת הַבָּרְמִים בָּרְמִי שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי, וְהֵם
הָעֲרֻבּוּכִיהָ שֶׁל הָעֶרֶב רַב, שֶׁהֵם מְעֲרָבִים עִם
יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת, וּמַשּׁוּם זֶה, בְּשִׁיבָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
הוּא אֵל הַשְּׂכִינָה, הוּא יֹאמֶר אֵלֶיָּהּ נִשְׁכַּיְמָה
לְבָרְמִים, נִרְאָה אִם פְּרָחָה הַגָּפֶן בָּהֶם, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ
כִּי כָרַם יְהו"ה צִבְאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, הַנִּצּוֹ
הַרְמוֹנִים, אֵלּוּ וַדָּאֵי אוֹתָם שְׁמֵלָאִים מַצּוֹת
כְּרֻמּוֹנִים, שֶׁם אֶתֵּן אֶת דּוּדֵי לֶךְ, אֵלּוּ שֶׁהֵם
אוֹתֵהֶם שְׁלֶךְ, שֶׁם נִתְּתִי אוֹתָם לֶךְ, כִּי הִנֵּה הַסֵּתוֹ

עָבַר - שְׁלֹטוֹנָם שָׁל שְׂאָר הַמִּמְנִים שָׁל הָעַמִּים,
הַנָּשִׁים חֲלָף חֲלָף לוֹ - שְׁלֹטוֹן הָעָרֶב רַב.

בְּאוֹתוֹ זְמַן יָבֵא אֵלֶיהָ, שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי הַשּׁוֹלְמִית,
בְּשָׁנֵי בָתִּים, שָׁהִם בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי
לְמִטָּה. שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי - בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְשְׁנִי לְמִעָלָה -
וְנִחְזָה בָּךְ. דָּבָר אַחֵר, שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי אַרְבַּע פְּעָמִים,
בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹתֶיהָ שָׁהִם אֲדֻנִּי, וְנִחְזָה בָּךְ -
בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹתֶיהָ שָׁהִם יְהוֹ"ה. אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
הוּא אֵל יִשְׂרָאֵל אַרְבַּע פְּעָמִים שׁוֹבֵי עִם הַשְּׂכִינָה
בְּתִשְׁבּוּתָהּ, וְנִחְזָה בָּךְ - בְּאַרְבַּע כּוֹסוֹת שָׁל הַגָּאֻלָּה
שָׁהִם בְּפֶסֶח, שְׁתֵּיבִים כּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשִׁתּוֹת אַרְבַּע
כּוֹסוֹת, כְּמוֹ אַרְבַּע הַגָּאֻלוֹת. שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי בְּאַרְבַּעַה
תִּיחֻדִּים (תִּסְדּוּדוֹת) שָׁלָךְ, וְנִחְזָה בָּךְ - בְּאַרְבַּע חִיּוֹת,
וְנִחְזָה בָּךְ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וּמִיָּד יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם
וְתִגַּל הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוֹ"ה מְלֹךְ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן תִּנְצְנִים נִרְאוּ בָּאָרֶץ, אֵלֹו הָאֲבוֹת,
וּכְיוֹתִיהֶם תִּתְגַּלּוּ עַל הַשְּׂכִינָה שְׁחִיָּא אֶרֶץ
חַתִּיִּים, וְעַל בְּנֵיהָ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְחָיָה וְרַעְיָה בְּעַפְרָה

הָאָרֶץ, עַת הַזְמִיר הַגִּיעַ, אִזּוּ יִשִּׁיר מִשָּׁה וּבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל, וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצָנוּ, קוֹל צִפְיָה
 נִשְׁאֹר קוֹל יִתְדוֹ יִרְגֵנוּ, כִּי עֵינֵינוּ בְּעֵינֵינוּ יִרְאוּ בְּשׁוֹב
 יְהו"ה צִיּוֹן. בְּאוֹתוֹ זְמַן הַקְדוּשׁ פָּרוּךְ הוּא מְשַׁבֵּחַ
 אוֹתָהּ, וְהוּא שֹׁכֵן בְּתוֹכָהּ עַל־יָד פְּכֶמֶל - וְהוּא
 תְּפִלִּין (דף קמד ע"ב) שֶׁל רֹאשׁ, וְהַרְצוּעוֹת תְּלוּיוֹת מִכָּאן
 וּמִכָּאן כְּמוֹ זְמוֹרוֹת, שֶׁהֵן בְּכֶמֶל שְׁתִּלּוּיִים מִן
 הַנֶּפֶשׁ, וְדִלַת רֹאשׁ בְּאַרְגָּמָן - זוֹ תְּפִלָּה שֶׁל יָד, מֵה
 שְׁתִּיחָה דִלַת בְּגָלוֹת עֲנִיָּה, וְהוּא שֹׁכֵן בְּתוֹכָהּ לְעֵנִי
 כִּי יַעֲטֹף, תִּתְּנָה לְבוּשָׁה בְּאַרְגָּמָן, שֶׁהוּא סוֹד
 א"וּרִיָּאֵל ר' פֶּאֶל ג' בְּרִיָּאֵל מ' יְכֵאֵל נ"וּרִיָּאֵל, מִלְּךְ
 אֲסוּר בְּרֶהֱטִים - וְהוּא הַקְדוּשׁ פָּרוּךְ הוּא יְהו"ה,
 שְׁתִּיחָה אֲסוּר בְּאַרְבָּעָה בָּתִּים שֶׁלָּה שֶׁהֵם אֲדֵנִי,
 אֲרָבָעָה בָּתֵּי הַמֶּלֶךְ, שְׁתִּיחָה אֲסוּר בְּרֶהֱטִים בְּזוֹ:
 יֵאֱחָדוּנָה"י, כִּי שְׁמֶךָ בָּךְ וּבָךְ שְׁמֶךָ, וְזוֹהוּ הַסוֹד אֲמֵן
 מִן אֲרָגָמָן.

דְּבָר אַחֵר, רֹאשׁ עַל־יָד בְּכֶמֶל - וְהוּא רֹאשׁ דְּבָרָךְ
 אֲמֵת, דִּלַת רֹאשׁ בְּאַרְגָּמָן - זוֹ הַשְּׂכִינָה,
 מִלְּךְ - וְהוּא אֲבָרָהֶם, אֲסוּר - וְהוּא יִצְחָק בְּעֶקְדָה,

בְּקֶשֶׁר שֶׁל תַּפְלִין שֶׁל זְרוּעַ שְׁמַאל, בְּרֻחִים - זֶה
יַעֲקֹב, בְּאַרְבָּעָה בְּתֵי הַמַּחֲ שֶׁל תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ,
שֶׁנֶּאֱמַר בְּרֻחִים בְּשָׂקִיתוֹת הַמִּים.

כֵּן רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: הַתַּכְנִסוּ חִלּוֹת קְדוּשִׁים
עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים לִרְאוֹת אֶת קִשּׁוּטֵי הַכֶּלֶה,
שְׁהָרִי חֲפָה מִתְקַנֶּת לָהּ, וְהַחֲתֵן נוֹשֵׂא אוֹתָהּ שָׁם.
פֶּתַח וְאָמַר: אֵלֶיהוּ אֵלֶיהוּ, יֵרֵד לְכָאן אֹתָהּ
וְחִלּוֹתֵיהֶם שֶׁל נְשָׁמוֹת הַצַּדִּיקִים שֶׁל הַיְשִׁיבָה
הָעֲלִיוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה לְקִשְׁט אֶת הַכֶּלֶה. מִיָּד הִנֵּה
אֵלֶיהוּ יוֹרֵד עִם כָּמָה חִלּוֹת שֶׁל מַלְאָכִים וְכָמָה
נְשָׁמוֹת.

פֶּתַח וְאָמַר: רֹאשֶׁךְ עֲלֶיךָ בְּכִרְמֶל, כֶּלֶה, כָּמָה
מִתְקַן רֹאשֶׁךְ בְּתַפְלִין שְׁחֹא (שָׁחַם) פֶּאֶר עַל
רֹאשֶׁךְ, שְׁעֲלִיהֶם נֶאֱמַר פֶּאֶרְךָ חֲבוּשׁ עֲלֶיךָ,
וְהִרְצוּעוֹת תְּלוּיוֹת מֵצֵד זֶה וּמֵצֵד זֶה, מֵה שְׁחִיו
הַתְּלָתִיּוֹת שְׁחֹרוֹת כְּעוֹרֵב, חֲרִי הֵם יִרְקִים
בְּכִרְמֶל, כְּעֵלִים חִירְקִים שְׁחֵם בְּנִפְנִים בְּכִרְמֶל.
וְמֵה שְׁחִיתָה דִּלְת בְּנִלּוֹת - תַּפְלָה לְעֵנִי, וְזוֹ תַּפְלָה

שֶׁל יָד, שָׁבָה מִתַּעֲטָף הָעֲנִי בְּגָלוֹת (בְּתַפְלָה), וְהוּ
 שָׁכְתוּב תִּפְלָה לָּעֲנִי כִי יַעֲטָף, כָּעֵת נֹאמַר בְּךָ
 וְדָלַת רֹאשׁוֹ כְּאַרְגָּמָן. מִלֶּךְ אֲסוּר בְּרִהָטִים - אֱלוֹ
 אֲרַבְעָה בְּתֵי חֶמֶת, אֲרַבְעַת בְּתֵי תִפְלִין שֶׁהֵם
 אֱהִי"ה, וְכֵן בֵּינָה אֱהִי"ה בְּחֻשְׁבוֹן אַחַת וְעֶשְׂרִים
 הָאֲזָכְרוֹת שֶׁל תִּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ, וְאַחַת וְעֶשְׂרִים
 אֲזָכְרוֹת שֶׁל תִּפְלִין שֶׁל יָד, וְעוֹלוֹת לְחֻשְׁבוֹן אֱהִי"ה
 אֱהִי"ה, הוּא מִלֶּךְ אֲסוּר בְּרִהָטִים, אֲשֶׁר אֱהִי"ה,
 וְהוּא רֹאשׁ יְהו"ה קוֹרְאִים לוֹ, אֲסוּר בְּכָל
 הָאֲזָכְרוֹת.

דָּבָר אַחֵר, רֹאשׁוֹ עָלֶיךָ בְּבִרְמָל - הָרֹאשׁ שֶׁלֶךָ,
 בְּלָה, עוֹלָה עַל כָּל הַחִילּוֹת, עַל שְׁשִׁים הֶמֶה
 מְלָכוֹת שֶׁהֵם שְׁשִׁים סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְעוֹלִים לְשֵׁשׁ
 מֵאוֹת, וְלְשֵׁשִׁים רְבוּא, וְשְׁמוֹנִים פְּלִגְשִׁים שֶׁהֵיוּ
 שְׁמוֹנִים סְפָרֵי הָאֲנָדָה, וְעֶלְמוֹת אֵין מִסְפָּר - הֵם
 הַחֲלָבוֹת שֶׁאֵין לָהֶם חֻשְׁבוֹן וּמִסְפָּר, שְׁלֹאוֹתָם
 הַנִּימִים שֶׁל שִׁעְרוֹת הַבְּלָה אֵין לָהֶם חֻשְׁבוֹן, וְאַתָּה
 הַבְּלָה עוֹלָה עַל כָּלָם. וְהוּ שָׁכְתוּב רַבּוֹת בְּנוֹת עֲשׂוֹ
 חֵיל וְאַתָּה עֲלִית עַל בְּלָנָה.

דָּבָר אַחֵר רֵאשִׁי עָלֶיךָ בְּכַרְמֶל - בְּמָה מִתְקֵן
הַשְּׁעָר שֶׁלְּךָ בְּשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה תְּקוּנִים, שֶׁהֵם
שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה חֲמוּלוֹת וְחֶלְבָּנָה - שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵה,
וְחֲנִימִים שֶׁלְּךָ הֵם כּוֹכָבִים וְחֲמוּלוֹת שְׂאִין לָהֶם
חֲשָׁבוֹן, וְדָלַת רֵאשִׁי, אֶת (הוּא) שְׁחִיטַת חֶלְבָּנָה עֲנִיָּה
תַּחַת כָּל הַכּוֹכָבִים, מִתְּדַקֵּת בֵּין הַרְגָּלִים, וְהוּ
שְׁכָתוֹב וְתִגַּל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכַּב, בָּעֵת אֶת הָרֹאשׁ
לְבָלֶם, בְּאַרְגָּמָן שֶׁהוּא אֲמֵן יֵאחֲדוּנָה"י, אֶת אֲדֹנִי,
הַמֶּלֶךְ שֶׁהוּא יְהו"ה, אֲסוּר בְּרִהָטִים שֶׁלְּךָ. אֲרָגָמָן
- א"וֹרִיאֵל ר' פֶּאֶל ג' בְּרִיאֵל מ' יְכָאֵל נ"וֹרִיאֵל,
חֲתִילוֹת קְדוֹשִׁים שְׂמָעוּ.

בְּשִׁתְּחָתֵן, שֶׁהוּא הַשְּׂמֵשׁ, יָבֹא לְהֵאִיר לְלֶבְנָה,
הִיא מִתְקַשֶּׁטת בְּשִׁעְרוֹתֶיהָ מִתְקַנֶּת
בְּשִׁלְשָׁה עֶשְׂרֵה (בְּשְׁנַיִם עֶשְׂרֵה) זְקֵנִים, (דְּרָגוֹת, תְּקוּנִים), שֶׁהֵם
שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה חֲמוּלוֹת, הַשְּׂמֵשׁ (צ"ל וְלֶבְנָה) וְהוּא בְּחֵתֵן
יֵצֵא מִחֻפָּתוֹ, וְהוּא יֵשִׁיעַ בְּגִבּוֹר לָרוּץ דְּרָכִים
בְּרַקִּיעַ, יֵצִיץ אֵלֶיהָ וְדָאִי, וְהוּ שְׁכָתוֹב מִשְׁנֵיחַ מִן
הַחֲלָנוֹת מִצִּיץ מִן הַחֲרָבִים, לְהַסְתַּכֵּל אֵלֶיהָ בְּרַקִּיעַ
שֶׁהוּא (וְהוּא הוּא) יֵשִׁיעַ. מַה וְהוּ בְּגִבּוֹר? אִיזוֹ

גבורה עושה בזה? אלא שנים עשר משקופים יש
ברקיע, וכל החילות מתגרים בהם שומרי
השערים, השמש מתעמר באותיות התפליין שהוא
שם יהו"ה, ומתלבש בגבורה. והו שכתוב יהו"ה
בגבור יצא, והו ישיש בגבור לרוץ ארת, ובוקע
את חלונות כלם ברקיע, ועושה שנים עשר
דרכים, כמו שעשה משה על הים, והו לרוץ
ארת, ומשום שנוסע בראשונה מגבורה, השמש
יוצאת אדמה.

אחר כך מתלבש בחדר שהוא לבן, ובו שוכן
רגזו של השמש, ירק הוא מצד העמוד
האמצעי, ובשמתלבש (נ"א מתלבן) בחדר באור לבן,
מפני יהיה מאיר ללבנה. מקצה השמים מוצאו -
זה העמוד האמצעי, הקצה שלה צדיק, ותקופתו
על קצותם - שני עמודי אמת, ובהם אין נסתר
מחמתו - זו השכינה העליונה, שהיא חמה, משם
יצטבע בצבע ירק, שהוא רחמים. באותו זמן
מסתכלים השמש והלבנה יחד, ואין נסתר
מחמתו, שהיא החפה שלה.

וּבָאוּתוֹ זְמַן הִיא נוֹטֶלֶת מִשְׁלָשָׁה גִּזְנוֹת, לְהַתְפָּאֵר
 לְפָנָיו בְּשִׁלְשֶׁת צְבָעֵי הָעֵינַן, שֶׁהֵם לָבָן
 אָדָם יָרֵק, וּבָאוּתוֹ זְמַן הוּא יֹאמֵר אֵלֶיהָ, הֵסֵבִי
 עֵינֶיךָ מִנְּגִדִי שֶׁהֵם הִרְחִיבוּנִי, שׁוֹרְפִים אוֹתִי
 בְּשִׁלְחָבוֹת שֶׁל הָאֱהָבָה שְׁלֹף, וְהַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה,
 שְׁתֵּי עֵינַיִם הֵם שְׁנֵי לוֹחוֹת יְקָרוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה,
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם לַחוֹת אֲבֹן כְּתוּבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים
 כְּתוּבִים מִשְׁנֵי עֲבְרֵיהֶם, וּמִרְקָמִים מִשְׁנֵי עֶשֶׂר
 גִּזְנוֹת מִהַצַּד הַזֶּה, וּמִשְׁנֵי עֶשֶׂר גִּזְנוֹת מִן הַצֵּד
 הַזֶּה, שֶׁהֵם אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים צְדָדִים, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
 מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתָבִים, וְזֶה וְזֶה פְּעָמִים - אַרְבָּעָה
 וְעֶשְׂרִים סְפָרִים.

וְהֵם שְׁנֵי עֶשֶׂר פָּנִים וּשְׁנֵי עֶשֶׂר הַכְּנָפִים שֶׁל
 הַחַיּוֹת, וְהוּא שֶׁכָּתוּב וּפָנֵי אֲרִיָּה אֵל הַיָּמִין
 לְאַרְבַּעַתָּם, הַגִּזְנוֹן הַלָּבָן שֶׁל הָעֵינַן, וּפָנֵי שׁוֹר
 מִהַשְּׂמָאל לְאַרְבַּעַתָּם, הַגִּזְנוֹן הָאָדָם שֶׁל הָעֵינַן, וּפָנֵי
 נֶשֶׁךְ לְאַרְבַּעַתָּם הֵם הַגִּזְנוֹן הַיָּרֵק שֶׁל הָעֵינַן, שֶׁנֶּאֱמַר
 וְאַרְבָּעָה פָּנִים לְאַחַד וְגוֹמֵר, וְאַרְבַּע כְּנָפִים וְגוֹמֵר,
 חֲרִי אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים. הַכְּנָפִים הֵם כְּנָפֵי הָעֵינַן,

וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם בְּתָבִים, וּבְחִיּוֹת
 בְּתוֹב בָּהֶם וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
 קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹ"ת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, זֶה
 אֵל זֶה וַדַּאי, כִּמּוֹ הַלּוּחוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁנֹּאמַר
 בָּהֶם בְּתוֹבִים מִשְׁנֵי עֲבָרֵיהֶם, מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם
 בְּתוֹבִים, לְחֹת אָבֵן בְּתוֹבִים וְגוֹמַר. לְחֹת אָבֵן, מַה
 זֶה אָבֵן? זֶה אָבֵן הַשְּׂתִיָּה, שֶׁמִּמֶּנָּה הִשְׁתַּת הָעוֹלָם,
 וְהִיא בֵּת הָעֵיִן, עָלֶיהָ נֹאמַר עַל אָבֵן אַחַת שְׂבָעָה
 עֵינַיִם, וְהֵם שְׂבָעָה גִלְדֵי הָעֵיִן, וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר שְׂבַע
 בָּיִת הַלְלִיתִיךָ, וְזֶה הַמַּלְכוּת הַקְּדוֹשָׁה שֶׁנֹּאמַר בָּהּ
 אָבֵן מֶאֱסוֹ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה, מִי הַבּוֹנִים?
 אֵלֹהֵי אוֹתָם בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה שְׂבּוּנִים אֶת הַבְּנִינִים שֶׁל
 הָעוֹלָם וּפּוֹסְקִים הַלְכוֹת, שֶׁמֶאֱסוֹ בְּגָלוֹת, נֹאמַר
 בָּהּ הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה, מַשּׁוּם שֶׁהִיא הַלְכָה לְמִשָּׁה
 מִסִּינִי, קִבְּלָה לְמִשָּׁה, וּמִה שֶׁהִיְתָה בֵּת הָעֵיִן
 שְׁחוּרָה, מִמֶּנָּה וּבָהּ יְהִיָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאִיר
 לְעוֹלָם, מַשּׁוּם שֶׁהוּא מֵאִיר בָּהּ.

וְהָעֵינַיִם שֶׁמֵּאִירוֹת בַּתּוֹרָה, עָלֵיהֶם נֹאמַר עֵינֵי כָל
 אֱלֹהִים יִשְׁכְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם

בַּעֲתוֹ, וְצָרִיךְ אָדָם לְהִתְעַסֵּק בָּהֶם תָּמִיד, עֶרֶב
 וּבֹקֶר וְצִהְרִים תָּמִיד, שְׂיִסְתַּכֵּל בָּהֶם הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּעֵינָיו. וְהוּא שֹׁכֵתוֹב תָּמִיד עֵינֵי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ
 בָּהֶם מִרְאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה, וְלִמְדָנוּ
 תָּמִיד מִתָּמִיד, תָּמִיד שֶׁל עֶרֶב וּבֹקֶר מִתָּמִיד שֶׁל
 תָּמִיד - עֵינֵי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ בָּהֶם, וְחֲרִי הַתָּמִיד שֶׁל
 עֶרֶב וּבֹקֶר הוּא שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, אֵלָּא מִכָּאן
 לִמְדָנוּ, שְׁמִי שְׁקוּרָא קְרִיאַת שְׁמַע עֶרֶב וּבֹקֶר בְּכָל
 יוֹם תָּמִיד, בָּאֵלוּ קִנִּים וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה
 בַּתּוֹרָה, וְהוּא שֹׁכֵתוֹב לֹא יִמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה
 מִפֶּיךָ וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְסֵפֶר תּוֹרָה
 (דף קמה ע"ב)
 הוּא עֵין, שְׁנֵי בְּנֵי הָעֵין - שְׁנֵי לוֹחוֹת, וְעֲלִיהֶם
 נֶאֱמַר תָּמִיד עֵינֵי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ בָּהֶם מִרְאשִׁית
 הַשָּׁנָה, וּמָה זֶה בָּהֶם? בְּבֵת הָעֵין שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה,
 וְעַל בְּנֵי הָעֵין נֶאֱמַר פִּתְחוּ לִי שַׁעְרֵי צֶדֶק. שְׁלֹשָׁה
 גִּזְנוֹת - כָּלֵל וּפְרָט וּכְלָל, וְהֵם אַחִי"ה אֲשֶׁר אַחִי"ה,
 שֶׁהֵם כָּלֵל בְּכָל הַתּוֹרָה, אַחִי"ה כָּלֵל, אֲשֶׁר פְּרָט,
 אַחִי"ה כָּלֵל. הַגְּבוּלוֹת שֶׁעַל הָעֵינִים, נֶאֱמַר עֲלִיהֶם
 תִּלְתָּלִים שְׁחוּרוֹת בְּעוֹרֵב, וְהֵם תִּלְי תִּלְי. עַל

המצח שעל העינים ציץ נזר הקדש, מרקם בגונים
 וציורים של בית המקדש שלמעלה, ונציורים
 שלה שרטוטים ברחב ובארה, מהם קטנים מהם
 גדולים, ועליהם נאמר במקום שאמרו להאריך
 אינו רשאי לקצר, לקצר - אינו רשאי להאריך,
 להאריך מהצד של ו', לקצר מצד של י'.

פני הנבירה, הם ארבעים ותשע פנים טהור,
 מאירים בשושנה, לבן ואדם, נוטלים מימין
 ומשמאל, גון לבן בלבון של ענוה, אדם - בשת
 של יראה, ירא בשת. בשחוזרים לירקם, הרי
 תחתן שלה הסתלק לתמה, שהיא האם העליונה.
 ומשלשת הגונים הללו של הפנים תלויים שבעים
 ושתים פנים כחשבון חס"ד, ובהם מאתים ושש
 עשרה אותיות כחשבון גבור"ה, וזהו הסוד של
 ויעבר יהו"ה, סוד העבור, מאיר בהם לכלה
 בארבע פנים, זהו שכתוב וארבעה פנים לאחת,
 והעמוד האמצעי הוא וא"ו, עבור השנה, שיש בה
 שלשה עשר חדשים, והם בראשי תבות ו"הו א"ני
 ו"הו, ובו הוא אשה (נ"ל איש) והיא אשה עברה, סוד

העבור - יסוד, שהוא יסוד טפה שממנה נעשה
עבור, שהוא וא"ו, שהרי וא"ו בלי טפה אין לה
עבור, וזהו המה, ששם החכמה.

וא"ו הוא החטם מתקן בפנים, עליהם נאמר
וייצר יהו"ה אלהים, ומאירים בלבן ואדם,
והחטם שהולך בדרך ישר הוא חותם אמת, ואם
אינה בדרך אמת, אינה חותם, הטבעת של המלך,
ומשום זה ציור הנבירה הדמות של החטם,
מתקן בפנים ובדרך ישר על הפנים, ושני נקבי
החטם שני נביאי אמת, הפה - פת המלך, ובה
לשון למודים, שהוא צדיק, ועליה (ועליהם) נאמר
בחוט השני שפתותיו ומדברך נאווה, בתורה,
הפה - הכלל של הכל, ממנו קול ודבור שהם ו"ה,
ממנה הכל שהיא ה', פה קטן סתום באות י',
מתקן בשמו של יהו"ה, ומשום זה בחוט השני
שפתותיו ומדברך נאווה.

צוארך במגדל השן - זו ירושלים, עליה נאמר
במגדל דוד צוארה, תבשיטיה - בזהנים

לְוִים וַיִּשְׂרְאֵלִים, בְּנוֵי לְתִלְפִיּוֹת, זֶה צַדִּיק שֶׁהוּא
תֵּל שֶׁהֵכֵל פּוֹנִים אֵלָיו, הַפְּנוֹת שְׁלוֹ - שְׁנֵי נְבִיאֵי
אַמֶּת, שֶׁהַשְׂכִּינָה נִדְּאֵי הִיא יְרוּשָׁלַיִם, הַתְּכַשִּׁיטִים
שְׁלָה שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, הַחֲרוּזִים שְׁלָה - שְׁנֵי עֲמוּדֵי
אַמֶּת.

דָּבָר אַחֵר, צִוְּאֵרֶךְ - זֶה הַתּוֹרָה, הַתְּכַשִּׁיטִים שְׁלָה
- מֵאֲתָם אֲרָבָעִים וּשְׁמוֹנֶה מִצְוֹתֶיהָ,
הַחֲרוּזִים וְהַקְּמִיעִים שְׁלָה הֵם מְמַנִּים עַל שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת שָׁשִׁים וְחֲמִשׁ לֹא תַעֲשֶׂה, שִׁשּׁוּמְרִים אוֹתָהּ
בָּהֶם, וּבְשִׁמְתָעֶלָּה הַצִּוְּאֵר בַּתְּכַשִּׁיטִים שְׁלָה אֶל
הַחֲתָן, בְּמָה רֵיחוֹת טוֹבִים עוֹלִים בָּהּ. זֶהוּ שְׁכַת־טוֹב
מִי זֹאת עֲלָה מִן הַמִּדְבָּר, זֶה הָרַם סִינֵי שֶׁהוּא צִוְּאֵרוֹ
שֶׁל עוֹלָם. מְקַטְרֶת מוֹר - זֶה הַקְּדוּשׁ פָּרוּךְ הוּא,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֵלֶךְ לִי אֶל הָרַם הַמּוֹר, וּלְבוֹנָה - זֶה
הַלְּבָנָה הַקְּדוּשָׁה, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר וְאֵל גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה,
מִכָּל אֲבֹקֶת רוּכָל - זֶה צַדִּיק, שֶׁהוּא כָל הַכּוֹלֵל
בְּכָל.

דְּבַר אַחֵר, צֹאֲרֵךְ - זוֹ תוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, הִלְכָּה
 לְמַעַשֵׁה מִסִּינַי, מְקַטֶּרֶת מֵר - אָמַר מֶר,
 וּלְבוֹנָה - לְבוֹן הִהְלָכָה, מְכַל אֲבָקַת רוֹכֵל - זֶה
 צִדִּיק שֵׁשׁ בּוֹ מְכַל הַמִּינִים, וְזֶה מֵאִיר לְתוֹרָה
 שְׂבַעַל פֶּה, וּמִיָּד (דף קמו ע"א) בְּשֶׁהִיא מִתְקַשֶּׁטֶת בְּכָל
 מִינֵי תְכֵשִׁיטִים, יְרוּשָׁלַיִם שֶׁהִיא צֹאֵר הָעוֹלָם,
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקוֹף אוֹתָהּ, וְזֶה שְׂכָתוֹב וְאֲנִי
 אֶתִּיהָ לָהּ נֶאֱמַר יְהו"ה חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב, וְהוּא מְחַבֵּק
 אוֹתָהּ בְּשֵׁתֵי זְרוּעוֹת, וְזֶה שְׂכָתוֹב שְׁמָאֵלוֹ תַּחַת
 לְרֹאשִׁי וַיְמִינוּ תַּחֲבָקֵנִי.

וַיְדִי הַגְבִּירָה, הַכֶּלֶה הַקְדוּשָׁה, כֶּלֶם רְשׁוּמִים בְּשֵׁם
 שֶׁל יְהו"ה, כְּמוֹ זֶה: (אמר חמניה, הלשון מוּסַעָה ונ"ל
 שֶׁהַלְשׁוֹן כִּד) בִּבְרָא י', בְּחֵמֶשׁ אֶצְבָּעוֹת ה', בְּזֵרוּעַ שְׁלֹה
 ו', בְּכֶתֶף שְׁלֹה ה', בְּכֶתֶף שְׁלֹה מְצִירִים כְּמָה
 שְׁרִטוּטִים כְּמוֹ הָעֲנָפִים שֶׁל עֵץ הַחַיִּים, לְרֵשֶׁם בּוֹ
 שֶׁהוּא עֵץ חַיִּים. וְזֶה שְׂכָתוֹב עֵץ חַיִּים הִיא
 לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתַמְכִּיהָ מֵאֲשָׁר. מִימִינוֹ נִתְּנָה תוֹרָה
 שְׂבַבְתָּב, מִשְׁמָאֵלוֹ תוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, וְאִיפֹה נִתְּנוּ?

בְּשָׁנֵי לוחות, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם שָׁנֵי שְׁדִיךְ בְּשָׁנֵי עֶפְרַיִם
תֵּאֱמִי צְבִיחַ.

וְעוֹד, ו' הִיא תוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב, שֶׁנֶּתְנָה בְּשִׁתִּי
זְרוּעוֹת, שֶׁהֵם שִׁשָּׁה פְּרָקִים, וְאִיפֹה
נִתְּנָה? בְּשָׁנֵי לוחות, שֶׁהֵם שָׁנֵי שְׁדִיךְ, וְהֵם י' י'
(וּבָהֶם צִוְּתָה ו'), וּבָהֶם הוּא צָר, וְהוּ שֶׁכֶּתוּב וַיִּצֹר, וְהֵם
שִׁתִּי בְּתוֹלוֹתֶיהָ שֶׁל הָעֲלָמָה שֶׁהִיא תוֹרָה שֶׁבַּעַל
פֶּה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיִּשְׁבֵּר אֶתֶם תַּחַת הָהָר, הִחֲתִן
שָׁלָה, אוֹתוֹ שֶׁאֵמַר לֹא נִמְצְאוּ בְּתוֹלִים לַנִּעְרָה
וְעָנְשׁוּ אוֹתוֹ מֵאֵה כֶּסֶף, אֵלּוּ מֵאֵה בְּרֻכּוֹת, וְלוֹ
תִּהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא יוֹבֵל לְשִׁלְחָהּ לַגָּלוּת כָּל יָמֶיהָ.

שֶׁבַּחוֹ שֶׁל הַגּוֹף, וְאֵת קוֹמֵתוֹ דְּמִתָּה לְתִמְרָה, וּמִי
שֶׁמִּכִּיר שְׁעוֹר הַקּוֹמָה שָׁלָה, יוֹרֵשׁ אֶת
הָעוֹלָם הַבֶּא שֶׁהוּא ו', שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מְקוֹה יִשְׂרָאֵל
יְהו"ה, הַמְּקוֹה שֶׁהוּא הַקּוֹמָה שָׁלָה, הַשְּׁעוֹר שָׁלָה.
שְׁעוֹר הַקּוֹמָה זֶה צְדִיק, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ צְדִיק כִּתְּמָר
יִפְרֹת, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר דְּמִתָּה לְתִמְרָה.

וַיִּבְּאוּ אֵלֶיָּהּ וְשֵׁם שְׁתֵּי עֶשְׂרֵה
 עֵינַת מִים וְשִׁבְעִים תְּמָרִים, שְׁנִים עֶשְׂרֵה
 עֵינַת אֱלֹהִים שְׁנִים עֶשְׂרֵה פָּרְקִים, שְׁהֵם שְׁשָׁה
 בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹת וְשִׁשָּׁה בְּשִׁתֵּי שׁוֹקִים. וְהוּא שְׁכָתוֹב
 יָדָיו גְּלִילִי וְהֵב מִמֶּלְאִים בְּתַרְשִׁישׁ, מֵהוּ בְּתַרְשִׁישׁ?
 בְּתַרְשִׁישׁ, בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹת שְׁשָׁה פָּרְקִים, וְכֵן שְׁשָׁה
 אַחֲרִים בְּשִׁתֵּי שׁוֹקִים. שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ - אֱלֹהִים
 שְׁנִים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מִים, שִׁבְעִים תְּמָרִים שְׁכָהֶם
 צְדִיק בְּתֵמָר יִפְרָח תְּהִי הֵם חֲמֵשׁ אֶצְבָּעוֹת, וּבָהֶן
 שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵה פָּרְקִים - הֵם שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה, וְכֵן שְׁמוֹנָה
 עֶשְׂרֵה בִּיד יָמִין - שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה, וְכֵן שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה
 שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּשִׁתֵּי רַגְלִים - תְּהִי שִׁבְעִים וְשְׁנִים,
 שִׁבְעִים שְׁלָהֶם שִׁבְעִים תְּמָרִים, שְׁנֵי צְדִיקִים בְּתֵמָר
 יִפְרָח בָּהֶם.

וּבָהֶם כָּתוּב מֵה יָפוּ פְּעֻמּוֹד בְּנִעְלִים בַּת נָדִיב,
 הַנִּעְלִים שְׁלָה נִעִילַת הַחֵג וְנִעִילַת הַפֶּסַח,
 וְלֹא צָרִיךְ לְהִירָאוֹת לְפָנֶי נִעְלִים שֶׁל חַל, שְׁהֵם
 שְׂאוֹר וְחֲמִץ, וְעֲלִיהֶם אָמַר לְמֹשֶׁה שֶׁל נִעְלִיךְ מַעַל
 רַגְלֶיךָ, שְׁתִּירוּמָה וְחֲלִין כְּמוֹ זֶה, לֹא צָרִיךְ לְעַרֵב

הַרְוֹמָה עִם קִדְשׁ, וְכֵן מְלֹאכָה שֶׁל חַל לֹא צָרִיכָה
 לְהִרְאוֹת לְפָנַי מְלֹאכָה שֶׁל קִדְשׁ, שֶׁהִיא מְלֹאכֶת
 הַכְּהֻנִּים, וְכֵן אֵשׁ שֶׁל חַל לֹא צָרִיכָה לְהִרְאוֹת לְפָנַי
 אֵשׁ שֶׁל קִדְשׁ, שֶׁכָּלֶם חַל וְאַחֲרִים קִדְשׁ, וּמִשּׁוּם זֶה
 צָוָה הַמִּבְדִּיל בֵּין קִדְשׁ לְחַל.

תִּנָּה צִיּוֹן, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, יוֹצֵאת בְּכָל הַקְּשׁוּטִים
 שָׁלָה, וְכָל הָעוֹלָם מוֹרִים עָלֶיהָ בְּאַצְבָּע, וְהוּ
 שֹׁכֵתוֹב תִּנָּה צִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֲדֵנָה, וְהַחֲתָן יוֹצֵא
 מֵעֶטֶר אֵלֶיהָ, וְכָל הָעוֹלָם אוֹמְרִים צִיּוֹנָה וְדֹאֵינָה
 בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בַּעֲטָרָה שֶׁעֲטָרָה לוֹ אִמּוֹ
 בְּיוֹם חֲתָנָתוֹ וּבְיוֹם שְׂמֻחַת לְבָו. חֲתָנָתוֹ - הַשְּׂכִינָה
 הָעֲלִיּוֹנָה, שְׂמֻחַת לְבָו - הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, הַיּוֹם
 שֶׁל שְׂנִיָּהֶם - הָעֶמּוּד הָאֲמָצַעִי, הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
 חֲרֵי הַכֶּלֶה מְקַשְׁטֶת לְבַעֲלָהּ שֶׁהוּא יְהו"ה, בֶּן
 הַמֶּלֶךְ. (דף קמו ע"ב)

תקון שביעי

זהו תקון כ"ז

וְהוּא בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִי"ם, בְּרֵאשִׁית אָבָא וְאִמָּא,
 יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, בָּרָא יְהו"ה, בְּנִם שֶׁל הָאָב
 וְהָאִם, אֱלֹהִי"ם הִבֵּת, וְעָלִיהֶם נֶאֱמַר אִישׁ אִמּוֹ
 וְאָבִיו תִּירָאוּ, בִּבְר אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ, אָבִיךָ זֶה
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִמֶּךָ זֶה שְׂכִינָה, תִּירָאָה שְׁלָה -
 בְּמַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, הַכְּבוֹד שְׁלָה - בְּמַצּוֹת עֲשֶׂה,
 וְכָל אֱלֹו שְׂמֻקְיָמִים מַצּוֹת עֲשֶׂה, נֶאֱמַר עָלִיהֶם כִּי
 מְכַבְּרֵי אֲבִיב, וְעַל אוֹתָם שְׁעוֹבְרִים עַל לֹא תַעֲשֶׂה,
 עָלִיהֶם נֶאֱמַר וּבְזֵי יִקְלוּ. אָמַר הַמָּאֹר הַקָּדוֹשׁ : רַבִּי
 רַבִּי, וּמָהוּ כְבוֹד וּבִזְיוֹן לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַצּוֹת
 עֲשֶׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה? אֵלֶּא וַדַּאי כְּשֶׁהַשְּׂכִינָה בְּגִלּוֹת,
 כָּל מִי שְׁעוֹשֶׂה מַצָּה לְהִקִּים אוֹתָהּ מִן הַגִּלּוֹת,
 כְּאֵלֹו בִּבְר אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

לְמַלְךְ שְׁהִיְתָה לוֹ קִטְטָה עִם הַגְּבִירָה, וְזֶרֶק אוֹתָהּ
 מִהִיכָלוֹ, וְהִיא הִלְכָה לְשִׁכְנִיהָ, וְהִלָּא כָּל מִי
 שְׂמֻקְבֵּל אוֹתָהּ בְּבִיתוֹ וּמְכַבֵּד אוֹתָהּ, (וַדַּאי שְׂמֻכְבֵּד אֶת

המלך), ומכנים שלום בינה לבין בעלה, הלא כל הכבוד שעושה לה, הוא עושה למלך, שאם המלך בועם עליה פעם אחת או פעמים, יהיה לו שלום עמה ויחזיר אותה לביתו, והוא שואל אותה, מי כבד אותך? או מי זלזל בך? או אם גרש אותה למלכות אחרת?

כמו כן הקדוש ברוך הוא גרש את השכינה וזרק אותה מביתו, והו שכתוב וכפשעיהם שלחה אמכם, והלא כל מי שמכבד אותה בגלות, הוא כבד את הקדוש ברוך הוא, או מי שמזלזל בה, הוא מזלזל בקדוש ברוך הוא, ומשום זה בי מכבדי אכבד ובוי יקלו, שאף על גב שהקדוש ברוך הוא מבר אותה בחטאי בניה בגלות הרביעית, הוא שומר אותה והוא יגאל אותה, וסוד הדבר - וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים, אלא תצא בת חורין, משום שבגלות הראשונה, שלא היה לה בעלה, שהיא התורה, החרות שלה, לא הוציא אותה בת חורין, ויצאה בחפזון כמו עבד שבורח מאדונו ואין לו

שֶׁטֶר שְׁחֵרֹר, אֲבָל בְּנֵאלָה הָאֲחֵרוֹנָה, שְׁיֵשׁ לָהּ
 בְּעֵלָה שֶׁהוּא בֶן חוֹרִין, לֹא תֵצֵא בְּחֶפְזוֹן וְלֹא תֵצֵא
 בְּמוֹ עֲבָדִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם עֲבָדִים הָיִינוּ לְפָרְעָה
 בְּמִצְרַיִם, אֲלֹא תֵצֵא בֵּת חוֹרִין, וּמִשּׁוֹם זֶה כִּי יִמְכַר
 אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ לְאִמָּה לֹא תֵצֵא בְּצֵאת הָעֲבָדִים.

וּמִנֵּין לָנוּ שְׁתוּדָה הִיא חֵרוֹת? זֶהוּ שְׁכָתוֹב
 וְהַמְכָּתָב מְכָתָב אֱלֹהִי"ם הוּא חֵרוֹת עַל
 הַלְחָת, וְהוּא יִהְיֶה לָהּ בְּנֵאלָה הָאֲחֵרוֹנָה חֵרוֹת
 מִמֶּלֶךְ הַמָּוֶת, שֶׁלֹּא יָמוּת מִשִּׁיחַ בֶּן אֲפָרַיִם, חֵרוֹת
 מִשְׁעָבוֹד מַלְכֵיּוֹת, שֶׁלֹּא יִשְׁתַּעֲבְדוּ בָּהּ וּבְכֻנְיָהּ
 לְעוֹלָם, וְתִהְיֶה לָהּ חֵרוֹת וּלְכֻנְיָהּ מִכָּל הַחַטָּאִים
 הָרָעִים שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁהֵם עֶרֶב רַב, וַיִּשְׂרָאֵל שֶׁהֵם
 מִצַּד אוֹתוֹ הַנֶּעַר אוֹ מִהַכֶּסֶּם הַקָּדוֹשׁ, אֵף עַל גַּב
 שְׁחֵיו מַחֲיָבִים בְּכֻמָּה חַטָּאִים, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים אֵין
 בֶּן דָּוִד בָּא עַד שִׁיְהִיָּה דוֹר שְׁכָלוֹ וַכֵּאִי אוֹ כָּלוֹ חֵיב,
 נֶאֱמַר בָּהֶם אִם רָעָה בְּעֵינֵי אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה,
 עִם כָּל זֶה וְהַפָּדָה בְּגָלוֹת, וְלֹא יִמְשַׁל לְמַכְרָהּ
 בְּגָלוֹת בְּבִגְדוֹ בָּהּ, מִשּׁוֹם שֶׁבִּגְדוֹ בַּעֲבוּדָה וָרָה.

וְעוֹד כִּי יִמְכַר אִישׁ אֶת בְּתוּלָתוֹ לְאִמָּה, וְזוֹ הַנְּשֻׁמָּה
הַקְדוּשָׁה שֶׁמִּכַּר אוֹתָהּ לְגוֹף, שֶׁהוּא הָאִמָּה
שָׁלָה, וְנֶאֱמַר וְשִׁפְחָהּ כִּי תִירָשׁ גְּבִירָתָהּ, כְּשֶׁתֵּצֵא
מִן הַגּוֹף, לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים, שֶׁהֵם נִפְשוֹת
שֶׁמִּשְׁתַּכְּפִים עִם הַגּוֹף הַתַּחְתּוֹן, שֶׁהֵנָּא תָם אֵינָהּ
לְעוֹלָם הָבֵא, לְהַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה שֶׁהוּא תְרוּת
מִמֶּלֶךְ הַמָּוֶת, אֲלֹא לִירֵשׁ אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה,
וּמִשּׁוּם הַנְּשֻׁמָּה שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, לֹא תֵצֵא
כְּצֵאת הָעֶבְדִּים מִן הַגּוֹף בְּדַחֲקָה, כְּמוֹ נִשְׁמַת עִם
הָאָרֶץ שֶׁהִיא עֶבֶד, אֲלֹא תֵצֵא בַת חוֹרִין מִמֶּלֶךְ
הַמָּוֶת.

תקון שמיני

וְהוּא תְקוּן כ"ח

בְּרֵאשִׁית, (דף קמז ע"א) וְזוֹ בָּאָר (בְּאֵר שֵׁית), וְהֵם שְׁתֵּים,
אַחַת בָּאָר חֲפְרוּתָה שָׂרִים פְּרוּתָה גְּדִיבִי
הָעֵם, וְאַחַת הִיא הָבָאָר שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וַיִּרְיבוּ גַם
עָלֶיהָ, וְהַשְּׁנִיָּה בָּאָר אֲחֶרֶת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ. הָבָאָר
שָׂרְבוּ עָלֶיהָ וְזוֹ תּוֹרָה שֶׁבָּעַל פָּה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וַיִּרְיבוּ

רְעִי גֵרָר עִם רְעִי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמָּיִם, אֱלֹ
מִקְשִׁים עַל אֱלֹ, וְאֱלֹ חוֹלָקִים עַל אֱלֹ, אֱלֹ
מִטְהָרִים וְאֱלֹ מְטַמְּאִים, אֱלֹ פּוֹסְלִים וְאֱלֹ
מִכְשִׁירִים, אֱלֹ אוֹסְרִים וְאֱלֹ מְתִירִין, בְּשִׁשָּׁה
צְדָדִים, וְהֵם בְּרֵאשִׁית בָּרָא שְׁשֵׁית וְכו'.

תקון תשיעי

וְהוּא תְקוּן כ"ט

בְּרֵאשִׁית בָּרָא שִׁשָּׁה צְדָדִים שֶׁל אִסּוּר וְהִתֵּר כְּמוֹ
שֶׁאִמְרָנוּ, וְעָלִיו נֶאֱמַר וְעָתָה יִגְדֹל נָא
בְּחַ אֲדֹנָי, וְהִיא עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, בְּזֶה (שְׁהוּא) עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה
תְּלָמִידֵי חֲכָמִים, וַיִּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא רָבוּ
עָלֶיהָ, שֶׁהִיא הִלְכָה לְמַעֲשֵׂה מִסִּינַי, קִבְּלָה לְמַעֲשֵׂה
מִסִּינַי, וּמַעֲשֵׂה בְּגִלְגָּלָה, בְּזִמְנֵן שֶׁאִמְרָ לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֵין שָׁלוֹם בְּעִירָךְ, אָמַר וְעָתָה יִגְדֹל נָא בְּחַ
אֲדֹנָי, וְהִיא הַתְּלָמוֹד שֶׁנֶּאֱמַר לְמַעֲשֵׂה, מַעֲשֵׂה קִבֵּל
הַתּוֹרָה מִסִּינַי, הַמַּשְׁנָה הַשְּׂפָחָה שְׁלָה, זוֹ נִעְשְׂתָה
לְהִלְכָה שֶׁהִיא בֵּת הַמֶּלֶךְ הַלְבוּשׁ, וּבֵת הַמֶּלֶךְ הִיא

בת קול מבפנים, והבריתא היא שפחה לך
מבחויץ, ואלו שני התומכים אותה את בת המלך
בגלות - משנה ובריתא.

ויש שפחה רעה שנקראת שטנה, והו שכתוב
ויקרא את שמה שטנה, אישת הנחש שהוא
השטן, וזהו מחלקת בקשית, ועליה נאמר וימרו
את חיהם בעבדה קשה, שודאי זהו קשית, בחמר
- והו קל וחמר, זה נחש עקלתון. מחלקת, פעם
הוא קל בשעבוד של ישראל בפשהחטאים קלים
עליהם, ופעם שהוא חמור, כבד, ומהצד שלו
תכבד העבדה.

והנחש הולך בקשית ובמחלקת, כמו גלי תים,
כמו בן בשחושב אדם שהוא בקשית
ומחלקת למטה בסוף המשנה, מוצא אותה
פראש, ובשחושב שהוא פראש, מוצא אותה
בסוף, ואחר כך חולק באמצע המשנה. ויחפרו
באר אחרת - זו הפסיקתא, ששם פסקי הלכה,
והוא תרוץ ולא רבו עליה, ויקרא שמה רחובות,

וְהַפְסָקִים וְהַתְרוּצִים הִלְלוּ הֵם לְבָנִים, שָׁהֵם לְבוֹן
הַהִלָּכָה, וְזֶהוּ וּבְלִבָּנִים. וּבְכָל עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה -
בְּיֹדָאֵי זֹו בְּרִיתָא, שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר כִּי בַשָּׂדֶה מְצֹאָה
וְגוֹמֵר. אֵת כָּל עֲבֹדָתָם - זֹו מִשְׁנָה, הַשְׁפָּחָה הַשְּׁנִיָּה
לְבְּרִיתָא, אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרָה, הַכֹּל תָּלוּי עַד
שְׁיִבָּא אֱלֵיהֶוּ, זֹו הַשְׁפָּחָה הַשְּׁלִישִׁית שְׁנִקְרָאת
עֲבֹדָה, (עֲבֹדָה ה'). קָם תִּינוּק אַחֵר, פָּתַח וְאָמַר: צָעִיר
אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים.

תקון עשירי

וְזֶהוּ תִקּוּן ל'

בְּ"רֵאשִׁית בְּ"רֵא אֱ"לֹהִים, זֹו בְּב"א, וְהֵן שְׁלֹשֶׁת
הַכְּבוֹת שְׁנִמְזוּ בַּשְּׁלֹשָׁה פָּנִים
בְּרֵא"שִׁית בְּב"א אֱ"לֹהִים, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר עַל כָּל דְּבַר
פְּשַׁע עַל שׁוֹר עַל חֲמוֹר - זֹו בְּבֹא קָמָא, עַל שָׁה
עַל שְׁלָמָה - זֹו בְּבֹא מְצִיעָא, עַל כָּל אֲבֹדָה אֲשֶׁר
יֵאמֹר כִּי הוּא זֶה - זֹו בְּבֹא בְּתָרָא, עַל הַשׁוֹר שְׁבוּ
מִתְּנֻכָּחִים בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה זֶה עִם (דף קמז ע"ב) זֶה, וְיֵשׁ שׁוֹר
וְיֵשׁ שׁוֹר, שׁוֹר תָּם וְשׁוֹר מוּעָד, וְיֵשׁ חֲמוֹר וְיֵשׁ

חמור, ועל אלו של צד השמאה נאמר בהם לא
תחרש בשור ובחמר יחדו, ויעקב בעבורם אמר
ויהי לי שור וחמור. צאן זה שה, שנאמר בו על
שה, ועבד ושפחה זהו על כל אברה.

ושור מועד, עשרים וארבע תולדות של נזיקין
תלויים ממנו, וכלם תלויים מארבע אבות,
שהן קרן וזן וגוף ורגל. הנגיחה בקרן, זן שהיתה
אוכלת בגזל רבצה בגוף על הכלים ושברה אותם,
ואין כלים אלא תלמידי חכמים, וכן חזיק ברגליו,
וכלם נאמרו במשנה, חמור הוא חמור בחמרה של
המשנה, ועל התלמיד החכם ששולט עליו נאמר
בו עני ורכב על חמור, ומי הוא ששולט עליו?
חכם מ'פלא ו'רב ר'פנן זה השולט עליו, אבל
האחר הוא מחמר אחריו בחמרה של המשנה, וכן
שור נגח אותם בקשיה ונשך אותם, ורבץ עליהם
ושבר אותם, וזוהי מחלקת, וכן ברגל שובר כלים,
ומשום זה בשור ובחמר, שהם הממנים של עשו
וישמעאל, יבואו רבובים עליהם שני משיחים
ושולטים עליהם, ובעלי המשנה שולטים עליהם,

וְעָלִיָּהֶם אָמַר יַעֲקֹב וַיְהִי לִי שׂוֹר וַחֲמוֹר, שְׂשׂוּלִיט
עָלֵיהֶם בְּתִלְמוֹד וּבְמִדְרָשִׁים, וּבְקֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין
וְצִיצִית שׂוּלִיט עָלֵיהֶם, שֶׁהֵם מוֹעֲדִים לְקִלְקֵל,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיִּמָּרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה
בַּחֲמֹר וּבִלְבָנִים.

מִיד יֵצֵא קוֹל וְאָמַר: הִנֵּיחוּ לְתִינוּק וַיַּעֲלֶה
לְמִקְוָמוֹ, שְׁתַּרְי שְׂשִׁים הִלְכוֹת, שֶׁהֵם שְׂשִׁים
הֶמֶה מִלְכוֹת, תְּלוּוִים בְּאֵוִיר, וְהוּא בָּא לְהַעֲלוֹתָם
לְמִקְוָמָם. מִיד פָּרַח וְלֹא רָאוּ דָבָר. אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן: וַדַּאי זֶהוּ תִינוּק יוֹנֵק מִשְׁדֵּי אִמּוֹ, וְזֶה הַנֶּעַר
שְׁמִנְהִיג אֶת הָאֲנִיּוֹת בָּיִם, שֶׁהֵם תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים
שֶׁהוֹלְכִים בָּיִם הַתּוֹרָה בְּאַרְבַּע רוּחוֹת, שֶׁבָּהֶם
נֶאֱמַר כֹּה אָמַר יְהוָה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי תְרוּתִי,
וַיֵּשׁ אַרְבַּע רוּחוֹת אַחֲרוֹת מִן הַצֵּד שֶׁל הַשָּׁטָן
שֶׁבָּאִים בְּקִשְׁיָה וּמַחֲלָקָת, וְטוֹבְעוֹת הַסְּפִינוֹת,
שֶׁהֵם תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים, בָּיִם הַתּוֹרָה, וְלֹא יוֹלִים
לְיֵצֵאת מִשָּׁם, וְהַגְלִים עוֹלִים וַיּוֹרְדִים בָּהֶם.

בִּינְתִים הִנֵּה הַתִּינוֹק יוֹרֵד, פָּתַח וְאָמַר: מְנוּחָה
 תְּקַדּוּשָׁה, פָּתַח פִּיךָ בַּתּוֹרָה, שְׁהִירֵי פִיךָ
 הוּא סִינִי, עַל הַקּוֹלוֹת וְהַהֲבָלִים שִׁיּוּצָאִים מִפִּיךָ
 נֹאמַר וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת וְאֶת הַלְּפִידִים
 וְגוֹמַר, וְכָלם מִקְשִׁיבִים לְקוֹלְךָ, עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים,
 שְׁמֵהֶם שְׁמֵי רַבּוֹא שֶׁל הִיְשִׁיבָה הָעֲלִיוֹנָה וְשְׁמֵי
 רַבּוֹא שֶׁל הִיְשִׁיבָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְאַתָּה הוּא בְּדַמּוֹת
 רַבּוֹנָךְ, שְׁבוּמֵן שְׁפָתַח בְּאַנְכִי, שׁוֹר לֹא נִגַּח, אֲרִיָּה
 לֹא שָׂאֵג, הָעוֹף שֶׁהוּא נִשָּׁר לֹא פָּרַח, וְכָל הַחַיִּלּוֹת
 שֶׁתְּלוּיִים מֵהֶם בְּכִסֵּא הַכְּבוֹד, וְאָדָם לְשֹׁכֵת עַל
 הַכִּסֵּא שֶׁהוּא תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא מִקְשִׁיב
 לְדַבָּרֶיךָ, מַשּׁוּם שֶׁהַגְּבִירָה שְׁלָהּ, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה
 תְּקַדּוּשָׁה, עוֹלָה בְּפִיךָ.

תקון אחד עשר

וְהוּא תְּקוּנָה ל"א

מִיָּד פָּתַח וְאָמַר: בְּרָא שְׁמִי, בְּרָא שְׁמִי, וְהֵם שְׁמֵהֶם
 יָמִים, בְּרָא אֱלֹהֵי"ם, מֶה זֶה אֱלֹהֵי"ם? זֶה הֵם
 הַשְּׁבִיעִי, וְסוּד הַדָּבָר - כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל

הַיָּמִים וְהַיָּמִים אֵינָנוּ מְלֵא. עֲלִיּוֹנִים שְׂמָעוּ, הַדָּגִים
שְׂרוּחֵשִׁים בָּיִם הַתּוֹרָה, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר שֶׁם רָמַשׁ
וְאִין מִסְפָּר חֵיוֹת קְטָנוֹת עִם גְּדוֹלוֹת, וְכָלֵם
שׂוֹאֲגִים עַל מָרָף, וּבִשְׂכִינָה נֶאֱמַר בָּהּ וַתִּתֵּן מָרָף
לְבֵיתָהּ וְחָק לְנַעֲרֹתֶיהָ. כָּל הַנְּחָלִים שֶׁהוֹלְכִים אֶל

הַיָּמִים הָרִי הֵם שְׂבָעָה, וְהֵם שְׂבַע הַנְּעֻרוֹת (דף קמח ע"א)

הָרֵאוּיוֹת לָתֵת לָהּ, לָאֵם הַקְדוּשָׁה, שֶׁהִיא בֵּת
שְׂבַע, יָם הָאוֹקֵינוֹס כָּלוּל מִשְׂבָּעָה יָמִים, וְלָמָּה
נִקְרָא אוֹקֵינוֹס? מִשּׁוּם שֶׁכָּל מֵינֵי מַיִם וְדָגִים
וְרִמָּשִׁים שְׂאִינָם שָׁלָה, וַיָּבֹאוּ לְהַכְנִס בָּהּ, הִיא
מְקִיָּאָה אוֹתָם, וּמִשָּׁם הֵם שָׂבִים לָלֶכֶת, כְּמוֹ תִּבְת
נַח שְׁלֹא הִיָּתָה מְקַבֶּלֶת מִמֵּין אֲחֵר, אֲלֵא מֵאֵלוּ
שְׂצוּהַ הַקְדוּשׁ בָּרוּךְ הוּא, וּמִשּׁוּם זֶה כָּל הַנְּחָלִים,
שֶׁהֵם תִּלְמִידֵי הַחֲכָמִים, בָּלֵם מִתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה,
הוֹלְכִים אֶל הַיָּם, וְרוֹצִים לְהַכְנִס לַשְׂכִּינָה, וְהִיא
אֵינָה מְקַבֶּלֶת אוֹתָם לְתוֹכָהּ, אֲלֵא רַק אֶת אוֹתָם
שְׂצוּהַ הַקְדוּשׁ בָּרוּךְ הוּא לְהַכְנִס אֵלֶיהָ (בַּתּוֹכָהּ), שֶׁהֵם
שְׂבָעָה רוּעִים, וְאֵת הַשְּׂבָטִים שִׁיּוּצָאִים מֵהֶם, וְאֵת
כָּל הַכָּבָאִים מִצָּדָם וַיִּתְעַרְבוּ בָּהֶם, הַיָּם מְקַבֶּלֶת

אוֹתָם וַיִּתְּעֲרְבוּ בְּתוֹכָהּ, אֲבָל אֶת הָאַחֲרִים אֵינָהּ
מְקַבֵּלֶת אוֹתָם, וּמַשֵּׁם הֵם שָׂבִים לָלֶכֶת.

שְׂוֵדָאֵי ה' הוּא הָיִם, הַנִּחַל שָׁלָה - ו', כָּל אוֹתָם
שְׂוֵדָאֵי שִׁינֵי נִשְׁמוֹת מֵהֵימָּה וְהַנִּחַל שָׁלָה
בִּירָאָה וְאַהֲבָה שֶׁל י"ה, הִיא מְקַבֵּלֶת אוֹתָם,
וְאַחֲרֵי שֶׁהֵם אֵינָם חֵלֶק יְהו"ה, הִיא לֹא מְקַבֵּלֶת
אוֹתָם, וְדוֹחָה אוֹתָם מַשֵּׁם, וּמַשֵּׁם הֵם שָׂבִים לָלֶכֶת.
קָמוּ כֻלָּם וּבִרְכוּ אוֹתוֹ, וְאָמְרוּ: הִפָּחַ שֶׁל הַשְּׂכִינָה,
סִינֵי סִינֵי, אֲשֶׁרִי הָאֲזִנִּים שֶׁשׁוֹמְעוֹת הַדְּבָרִים הִלְלוּ
מִפִּיָּךְ.